

**CORPUS
SCRIPTORUM HISTORIAE
BYZANTINAE.**

EDITIO EMENDATIORE ET COPIOSIOR,

CONSILIO

B. G. NIEBUHRII C. F.

INSTITUTA,

AUCTORITATE

**ACADEMIAE LITTERARUM REGIAE
BORUSSICAE**

CONTINUATA.

28

29

GEORGIUS CODINUS.

**BONNAE
IMPENSIS ED. WEBERI
MDCCCXLIII**

GEORGII CODINI

EXCERPTA

DE ANTIQUITATIBUS

CONSTANTINOPOLITANIS

EX RECOGNITIONE

IMMANUELIS BEKKERI.

BONNAE

IMPENSIS ED. WEBERI

MDCCCXLIII.

F. E. E.

EMINENTISSIMO ET REVERENDISSIMO PRINCIPI
FRANCISCO BARBERINO,
S. R. E. CARDINALI,
DOMINO MEO SUMMA OBSERVANTIA COLENDO,
PETRUS LAMBECIUS S.

Multa sunt, Eminentissime Princeps, quae homini ad
immortalem gloriam adspiranti viam praebent; verum aut
me amor propriae opinionis fallit, aut ulla nec honestior
nec compendiosior potest reperiri quam vel ipsa eruditio
vel quae eruditis exhibetur benevolentia et benignitas.
harum altera quibuscunque egenis et obscuris terrae filiis
ad summam laudem aditus patet, dummodo natura aptam
iis non denegarit indolem, nec ipsi profectui suo debita
diligentia, famae autem legitima non desint ambitione.
altera illis duntaxat ad claritudinem pervenire licet, quibus
eam generis potentiae et fortunarum amplitudinem largiri
deus voluit, ut protegere alios possint et sustentare. illi
ergo hos colunt, ut necessariis ad studia adminiculis po-
tiantur: hi contra illos fovent, ut monumentis litterarum
nominis et virtutis suae memoria apud posteros celebretur;
ita utrique per se indigentes alteri alterorum vigent auxilio.

quare beatissimos ego semper existimavi qui hanc velut omnibus numeris perfectam felicitatem consecuti sunt, ut pariter splendidissimo vitae statu et merito haud vulgaris eruditionis venerabiles sint atque conspicui. in his Te numero, Eminentissime Princeps, qui cum maiestate sacrae purpurae et pontificalis familiae praerogativa satis sine ullo aliunde petito splendore fulgeas, adeo tamen litterarum studio inter publica tantae dignitatis munera et fuisti semper et etiam nunc es deditus, ut cum iis qui tota vita aliud nihil egerunt iure et audacter de multifariae scientiae palma possis contendere. testatur enim hoc ditissima tua lectissimaque bibliotheca, qua post Vaticanam nihil Roma perfectius habet aut magnificentius; testatur haud exiguus praestantium ingeniorum numerus, quibus aula tua nunquam non fuit exornata; testatur publicum doctissimorum virorum de Te iudicium, qui saepe gravissimarum quaestionum arbitrium Tibi detulerunt. quod cum ita sit, abunde, ni fallor, apparet quibus ego nunc causis impulsus volumen hoc Originum Cpolitanarum Eminentissimo nomini Tuo dedicare audeam. nempe iam primum minime dubito quin pro singulari tuo erga litteras affectu, quicquid hoc munusculi litterarii est, laetissimo vultu sis excepturus: deinde praecavebo hac dedicandi ratione ne exprobrari mihi possit, quod olim Anacharsin philosophum in Graecorum ludis improbasse refert Laërtius, ἀγωνίζεσθαι μὲν τοὺς τεχνίτας, κρῖνειν δὲ τοὺς μὴ τεχνίτας. certum denique habeo obtensam nominis tui auctoritatem non honori tantum laboribus meis fore, sed et praesidio adversus malevolorum improbas detrectationes; quod videlicet nemo sanus ea lacessere ausurus quae Tibi optimo acerrimoque scriptorum censori probantur. et hae quidem praecipuae

ex iis sunt quas cum omnibus eruditis communes habeo causas, cur Tibi potissimum, Eminentissime Princeps, quicquid hoc et qualecunque est libri, merito ac lubens consecrem: insuper vero alias multas privatim habeo, quas domesticas appellare lubet; easque tanto caeteris graviores existimo quanto vehementius ἀχαριστίας crimen subire vereor. etenim repetenti mihi memoriam omnis eius temporis quod studiorum causa exteris regionibus perlustrandis impendi, vix ullus occurrit dies qui singulari aliquo Tuo in me collato beneficio non sit notabilis. advenientem me primum Lutetiam humanissime per eos qui tum rebus Tuis agendis ibi praeerant excipi curasti. mox ipse Lugduno reversus participem me fecisti mensae, admisisti inter intimos; et ut paucis omnia complectar, tanto me persecutus es affectu ut maiorem ab avunculo non potuissem desiderare. eandem benevolentiam Romae postea expertus sum, ubi integrum biennium in aula Tua commoranti mihi ea videndi multa et discendi fuit occasio, ut vere gloriari possim plus me in luce illa et strepitu aulico quam in ullo Academiae recessu et umbra profecisse. reversus deinde in Galliam incredibile memoratu est quantam ex commendatione Tua cum aliis multis locis utilitatem perceperim, tum vero inprimis Tolosae, cuius urbis illustrissimus archiepiscopus Dn. Carolus de Montchal, vir sanctitatis simul et prudentiae et eruditionis rarissimae, continuos octo menses in palatio suo plus quam paterna liberalitate et cura me tractavit. plura eius generis addere inconveniens esse credo et superfluum, tum quod ipsa haec beneficiorum enumeratio nescio quid videatur habere levitatis et arrogantiae, tum quia vel ex minimo eorum quae iam dicta sunt satis superque elucet, quanta obligationis necessitate

Tibi sim devinctus. accipe igitur, Eminentissime Princeps, et boni consule qualemcunque hunc iuvenilis diligentiae meae fructum, quo pariter et gratitudinem meam Tibi studeo declarare, et quanti faciam iudicii tui acumen et auctoritatem nominis. quodsi forte nonnusquam editionem minus feliciter curatam deprehendes, ignoscas velim, et benigne reputes, ex quo haec Lutetiae absoluta reliqui, triennium iam praeteriisse, ideoque quicquid sub praelo commissum est erroris, absentiae meae esse tribuendum. vale.

Dabam Hamburgi prid. Id. Decembr. 1653.

L A M B E C I I
PRAEFATIO AD LECTOREM.

Cum ante biennium Lutetiae Parisiorum agerem, tantum apud me potuerunt innatum publicae utilitatis studium et amicorum cohortationes et exempla complurium doctissimorum virorum, ut summum nefas esse crederem inceptae editioni corporis historiae Byzantinae qualicunque mea opera deesse. quaesivi igitur cui potissimum parti laborem impenderem, et cum fere omnia ab aliis praeoccupata esse viderem, tandem mecum cogitare coepi operae pretium fore si hactenus inedita Codini excerpta de antiquitatibus Cpolitans in publicum producerem. praeterquam enim quod pertineant ad rem et multum lucis afferant historiae Byzantinae, hoc etiam nomine edi merentur, quod a gravissimis huius et superioris saeculi scriptoribus saepius laudata et ad confirmationem dubiarum opinionum adhibita sint. etenim Ioannes Leunclavius in Pandectis historiae Turcicae libri de aedificiis frequentissime mentionem facit; et quaecunque Nicolaus Alemannus notis suis in Procopium *ἐκ τῶν ἀνεκδότων πατρῶν* CP inseruit, inde desumpta sunt. item Petrus Gilius ex supradicto libro de aedificiis et altero de statuis integras transscripsit paginas. certum quoque est

ineditum illud Chronicon Cpolitanum, quod Ioannes Meursius in Glossario Graeco-barbaro et alibi creberrime citat, nihil aliud fuisse quam ineditam partem excerptorum Codini, quae nunc publicatur. testantur hoc citata loca, et testabitur integrum Chronicon, si quando in lucem veniet. similiter etiam per antiqua illa collectanea *Θεαμάτων* urbis CP, quae doctissimus Iacobus Sirmondus in notis ad Sidonium Apollinarem citat et in multis bibliothecis occurrere ait, haec alias non evulgata Codini excerpta intelligenda sunt. adderem plures coaetaneos auctores, in quorum scriptis ea citantur, nisi longum esset illos enumerare et supervacaneum. cum itaque iam omnino decrevissem edere Codini illa *ἀνέκδοτα*, nihil mihi antiquius fuit quam ut propositum hoc avunculo meo per litteras significarem, qui illud non tantum non improbavit, verum ut coeptum urgerem monuit, atque insuper duos mihi submitit codices manu scriptos, quibus continebantur haec Georgii Codini opuscula

περὶ τῶν πατρῶν τῆς Κωνσταντινουπόλεως,
περὶ τῆς σχηματογραφίας τῆς Κωνσταντινουπόλεως,
περὶ ἀγαλμάτων στηλῶν καὶ Θεαμάτων,
περὶ κτισμάτων,
περὶ τῆς οἰκοδομῆς τοῦ ναοῦ τῆς ἁγίας Σοφίας,
περὶ τῶν βασιλευσάντων ἐν τῇ Κωνσταντινουπόλει μέχρι
τῆς παρὰ τῶν Ἀγαρηῶν ταύτης ἀλώσεως,
περὶ τῆς τάξεως τῶν ἀξιωματῶν καὶ ὀφφικίων τοῦ
παλατίου καὶ τῆς μεγάλης ἐκκλησίας.

horum primum, quintum, septimum et principium tertii a Georgio Dousa, Francisco Iunio et Iacobo Gretsero iampridem edita fuerunt: reliqua vero nunc primum a me publicantur. caeterum praeter duos avunculi mei codices,

quorum unum a V. Cl. Peirescio dono acceperat, alterum vero ex Vaticano exemplari curaverat transcribi, quattuor aliis codicibus in adornanda editione usus sum, quorum primum ex Britannico exemplari descriptum dedit mihi eruditissimus Isaacius Vossius, cum adhuc essem Amsterodami; secundum R. P. Iacobus Sirmondus mecum communicavit; tertiam mihi suppeditavit bibliotheca Regia permissu Petri et Iacobi Puteanorum fratrum; quartum ipsemet Romae in bibliotheca Vallicellana repperi.

Hactenus dixi unde Codini *ἀνέκδοτα* prodierint: sequitur ut paucis agam de meis animadversionibus. illas vero tres maxime ob causas conscripsi, nempe ut varias lectiones, quae sensum auctoris immutare posse videbantur, aliorum ingeniis diiudicandas proponerem; tum ut loca mendosa dubia obscura atque minus recte ab aliis intellecta corrigerem et explicarem, et ubi opus esset, correctionis atque explicationis meae rationem redderem. verum utrum ego hoc quod mihi proposueram bene praestiterim necne, res ipsa indicabit. interim tamen, amice lector, velim tibi persuadeas sedulo me operam dedisse, ut utilitati tuae pro viribus meis quam fidelissime servirem, neque praeter modum diligens atque non necessaria multa aut multoties ab aliis antea dicta compilans patientia tua abuterer. ad haec quo facilius mihi ignosceres, sicubi vel in versione vel in animadversionibus humanitus lapsus essem, omnes omnino occasiones fugi, quae oblatae mihi fuerunt ad contradicendum iis qui ante me aliquid Codini ediderunt vel secus quam oportebat intellexerunt; et si quando necessitate coactus fui eorum errores detegere, tantam ea in re adhibui moderationem ut contra quos scribam obscurum sit, manifestum vero, me non eo hoc fecisse ut ex

alienis erroribus gloriam quaererem, sed ut praecaverem duntaxat ne aliis necessarii quidquam ignorantia praeteriisse viderer. reliquum ergo est ut hosce labores meos benevole excipias, et si qua in iis deprehendes quae minus tibi placebunt, aliquantulum indulgeas iuventuti meae et nimiae erga te voluntati et gravioribus occupationibus, per quas exactissime omnia persequi et recensere non potui. sic et gratum te praebebis, et alacriorem me reddes ad praestanda maiora. vale.

Romae 1649, calendis Maiis.

L A M B E C I I

DE GEORGII CODINI VITA ET SCRIPTIS

BREVIS DISSERTATIO.

Georgium Codinum non sub ultimis tantum imperatoribus Cpolititanis vixisse, sed aliquamdiu etiam superfuisse post ipsam Cpoleos expugnationem, ex ipsius scriptis liquido apparet. curopalatae vero cognomen, quod ei ab illis tribuitur qui librum eius de Officiis palatii CP ediderunt, in illis quos ego vidi codicibus manu scriptis non repperi; et facilius multo credam impositum ei fuisse curopalatae cognomen, quia de Officiis palatii scripsit, quam quod ipse curopalatae dignitatem obtinuerit. caeterum quod ad scripta eius attinet, non propterea duntaxat vano quodam praecindicio improbanda sunt, quoniam Codinus ducentis tantum abhinc annis floruit; quippe qui, quaecunque edidit, ex antiquioribus et magis probatis auctoribus excerpsit et collegit. nam quod primum inter opuscula eius locum obtinet et inscribitur *περὶ τῶν πατρῶν* sive de originibus CP, eius maior pars verbotenus descripta est ex Hesychio Milesio, reliqua vero ex Glycae Annalibus, chronico Alexandrino et alio quodam hactenus non edito, cuius auctor est quidam Iulius Pollux, antiquo illo, qui Commodio imperatori Onomasticum suum dedicavit, aliquot saeculis recentior *). libri vero de statuis prima pars de simulacris deorum gentilium ex Phurnuto desumpta est et ex Ioannis Lydi

*) editus nunc ab Hardtio.

Philadelphiensis libro nondum edito de Mensibus *), unde etiam Suidas hausit eadem. altera autem pars, quae tractat *περὶ σιγῶν καὶ θεαμάτων*, quod est, ut ego interpreter, de statutis aliisque rebus spectatu dignis Cpoli, ea tota verbotenus descripta est ex antiqui anonymi auctoris collectaneis antiquitatum Cpoleos, quae inscripsit *παραστάσεις συντόμους χρονικάς*, et compilavit ex Theodoro lectore, Papiæ, Eusebio, Socrate, Marcello lectore et compluribus aliis. haec vero collectanea nunc primum ex antiquissimo codice bibliothecae Regiae in lucem prodeunt, qui, ut omnes, quotquot eum viderunt, testantur, ad minimum ante quadringentos annos scriptus fuit. est autem inter codices eius bibliothecae numero millesimus vigesimus septimus **). quisquis igitur auctor est illorum collectaneorum, ducentis saltem vel trecentis annis Codino est antiquior. ex iisdem quoque collectaneis libri *περὶ κτισμάτων* satis magna pars excerpta est: caetera desumpta sunt ex Ioanne Antiocheno, Panodoro Aegypcio et aliis, qui in eo libro citantur. totus denique catalogus imperatorum Cpoleos usque ad imperium primi Alexii Comneni, auctoris est multo antiquioris Codino; quippe qui eum catalogum conscripsit sub Manuele Comneno Alexii nepote, ut ipse testatur his verbis: *ὁ κύριος Ἀλέξιος ὁ Κομνηνός, ὁ πάππος τοῦ κραταιοῦ καὶ ἁγίου ἡμῶν βασιλέως*. reliqua porro catalogi pars, a Theodoro Lascare eius nominis primo usque ad ultimam Cpoleos expugnationem, ab ipso Codino superioribus adiecta est, cum ille, ut principio dixi, aliquantulum illi urbis excidio superstes fuerit.

*) Lydi liber cum ab Hasio et Roethero tum hoc ipso historiae Byzantinae corpore editus est. quo tutius omitti potuerunt quae inde de statutis non Cpolitianis sed omnino omnibus erant petita.

**) nobis F. qui cum plerisque locis a Codino parum differret, nec totum nunc transscripsimus et plurimas eius lectiones per annotationem criticam dispersimus, perinde ac Bandurianas copias contraximus: nam quae utilia habentur codices Regii 3058^a (C) et 3058^b (D), Colbertinus 3607 (E), ea suis locis apposimus, cramben totam recouere non sustinimus.

ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΤΟΥ ΚΩΔΙΝΟΥ

ΠΑΡΕΚΒΟΛΑΙ

ΕΚ ΤΗΣ ΒΙΒΛΟΥ ΤΟΥ ΧΡΟΝΙΚΟΥ

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΠΑΤΡΙΩΝ ΤΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ.

ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΤΟΥ ΚΩΔΙΝΟΥ

ΠΑΡΕΚΒΟΛΑΙ

ΕΚ ΤΗΣ ΒΙΒΛΟΥ ΤΟΥ ΧΡΟΝΙΚΟΥ

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΠΑΤΡΙΩΝ ΤΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ.

Φασὶ μὲν τινες Ἀργείους πρώτους τῇ θεῇ χρησάσθῃ P 1
ἐνθα δύο σκύλακες διερχὴν μάρπτουσι θάλασσαν,
ἐνθ' ἰχθύς ἕλαφός τε νομὸν βόσκουσι τὸν αὐτόν,
πῆξασθαι τὰς οἰκήσεις ἐν ἐκείνῳ τῷ χωρίῳ ἐν ᾧ Κύδαρος τε καὶ
5 Βορβύζης ποταμοὶ τὰς διεξόδους ποιοῦνται, ὃ μὲν τῶν ἀρκιῶων
ὃ δὲ τῶν ἐσπερίων προορέοντες, καὶ κατὰ τὸν τῆς Σισιμήτρης
τύμφης βωμὸν τῇ θαλάττῃ μινύμενοι. ἐπεὶ οὖν κατὰ τὴν εἰμαρ-

- 1 Scribe, sicut legitur apud Hesychium, τῆς ποθίας χρησάσης.
LAMBECIUS. 2 πολὴν λάπτουσι Hesychius Meursianus p. 43.
3 βόσκονται ἐς Hes. 5 βορβύζης Hes. et hoc loco et infra.
6 σεμέστρης Hes.

GEORGII CODINI

EXCERPTA

EX LIBRO CHRONICO

DE ORIGINIBUS CONSTANTINOPOLITANIS.

Ferunt Argivos primum oraculo Pythiae monitos,
hic ubi miscentur madido duo flumina ponto,
cervus ubi et piscis vescuntur pabulo eodem,
suas fixisse sedes eo in loco in quo Cydarus et Borbyzes fluvii, quo-
rum alter ab arcto alter ab occasu venit, apud aram Sesimetrae nym-
phae mari miscentur. cum igitur fato eo delati sacrificio indigenis diis

μένην ἀφίκοντο καὶ Θυσίαν τοῖς ἐγγχωρίοις ἐξιλάσκοντο δαίμοσι,
 B κόραξ τῆς ἱερουργίας ὑφαρπάσας βραχὺ μέρος εἰς ἕτερον μετέ-
 θηκε τόπον, ὃς ἔχει τὴν Βοσπόρον προσηγορίαν, βουκόλου τὴν
 τοῦ ὄρνιθος ὑποδείξαντος πτῆσιν, ἀφ' οὗπερ καὶ Βουκολία ἐκεῖνο
 τὸ χωρίον ἐκλήθη. ἕτεροι δὲ τοὺς Μεγαρέας ἰστόρησαν, ἀπὸ 5
 Νίσου τὸ γένος κατὰγοντας, εἰσπλουν ἐν αὐτῷ ποιησαμένους τῷ
 τόπῳ ὑφ' ἡγεμόνι Βύζαντι, οὗπερ τὴν προσηγορίαν μυθεύουσι
 P 2 τῇ πόλει προσγραφῆναι. οἱ μὲν οὖν διαφόροις ἐχρήσαντο λόγοις,
 ἡμεῖς δὲ πιθανὴν τὴν ἱστορίαν τοῖς θέλουσι παραδώσομεν, ἐκ
 τῆς Ἰνάχου θυγατρὸς Ἰοῦς τὴν ἀρχὴν ποιούμενοι. Ἰνάχου γὰρ 10
 τοῦ Ἄργείων βασιλέως γέγονε θυγάτηρ Ἰώ. ταύτης δὲ τὴν παρ-
 θενίαν ἐφύλαττεν Ἄργος, ὃν πολυόμματον λέγουσιν. ἐπεὶ δὲ
 Ζεὺς ἐρασθεὶς τῆς κύρης πείθει τὸν Ἑρμῆν δολοφονῆσαι τὸν
 Ἄργον, λυθείσης αὐτῇ τῆς παρθενίας ὑπὸ Διὸς εἰς βοῦν μετε-
 τράπετο. Ἦρα δὲ χολωθεῖσα τῷ γενομένῳ ὄϊστρον ἐπιπέμπει τῇ 15
 δαμάλει, καὶ διὰ πάσης ἐλαύνει τῆς ξηρᾶς τε καὶ ὑγρᾶς. ἐπεὶ
 δὲ πρὸς τὴν Θρακῶν ἀφίκετο χώραν, ὄνομα μὲν τῷ τόπῳ κατέ-
 B λιπε Βόσπορον, αὐτῇ δὲ πρὸς τὸ καλούμενον κέρας ἐπανελθούσα,
 καθ' ἃ Κύδαρός τε καὶ Βορβύζης συμμίσγνυνται, τοῖς ἐνοικοῦσι
 προθεσπίζουσα τὰ ἐσόμενα, τὴν λεγομένην Κερδέεσσαν ἀπεκύησεν, 20
 ἐξ ἧς καὶ Κέρας ὁ τόπος ὠνόμασται. ἄλλοι δὲ μάλιστα τῇ θέσει

1 scribe *θυσίαις* τοὺς ἐγγχωρίους ἐξιλάσκοντο δαίμονας. sic infra
 τοὺς πατέρας inquit ἐξιλασκόμενος δαίμονας. L (i. e. Lambe-
 cius). 2 *κόραξ* Hes. 4 *ἐπιδείξαντος* Hes. 5 τοὺς om
 Hes. 6 *νήσου* Hes. 8 *προστεθῆναι* Hes., προσγράφειν
 ante L. 9 supple ex Hesychio τοῖς τυγχάνειν θέλουσι. L.
 14 *μεταβάλλεται* Hes. 20 *προθεσπίζοντες* Hes. 21 *μάλ-
 λον* Hes.

litarent, corvus particulam victimae subreptam alium in locum depor-
 tavit, qui Bosphorus cognominatur, pastore volatum avis indicante, unde
 et Bucolia locus ille vocatus est. alii vero memoriae prodiderunt Me-
 garenses, a Niso genus ducentes, illic appulisse duce Byzante, a quo
 etiam urbi nomen inditum esse volunt. illi igitur diverse hac de re
 narrant: nos vero historiam cognoscere cupientibus, quod vero simile
 est, commemorabimus, ab Io Inachi filia initium facientes. Inachi enim
 Argivorum regis filia fuit Io: huius virginitatem custodiebat Argus,
 quem multoculum fuisse aiunt. ast uti Iupiter puellae amore captus
 Mercurio auctor fuit ut dolo Argum occideret, ipsam imminuta virgini-
 tate in vaccam mutavit. quamobrem indignabunda Iuno oestro iuvencam
 stimulavit et per omnes terrarum marisque tractus circumegit. at ubi
 in Thraciam pervenit, Bosphori nomen ei loco reliquit. inde progressa
 est ad Cydari et Borbyzae confluentes, eiusque loci multa incolis futura
 praedixit, atque Ceroessam peperit, a qua locus iste Ceras nuncupatur.

τοῦ χωρίου τὸ ὄνομα προστιθέουσιν· οἱ δὲ τῇ τῶν καρπῶν εὐφορίᾳ τὸ τῆς Ἀμαλθείας αἰγὸς κέρασ προσουγορεύουσιν. ἡ τοίνυν Κερόεσσα τραφεῖσα καὶ παραδόξῳ μορφῇ λιμπρυνθεῖσα πολὺ τὰς Θρακίας ὑπερέβυλλε παρθένους. τῷ δὲ θαλαττίῳ μιγεῖσα Ποσειδῶνι τίκει τὸν καλούμενον Βύζαντα, τὸ ὄνομα λαβόντα ἐκ τῆς θρεψάσης αὐτὸν κατὰ τὴν Θράκην νύμφης Βυζίτης, ἧς μέχρι καὶ νῦν οἱ πολῖται τῶν ὑδάτων ἀρύνονται. ὡς οὖν ἐπὶ τῆς ἀκμῆς τῆς ἡλικίας ὁ νέος ἔβαινε καὶ τοῖς Θρακίοις ἐνδιέτριβεν ὄρεσι, φοβερός πρὸς τοὺς θῆρας καὶ τοὺς βαρβάρους φερόμενος, πρε- C
10 σβεΐας ἐδέχετο ὑπὸ τῶν τοιούτων, σίμμαχος αὐτοῖς εἶναι καὶ φίλος προτρεπόμενος. ὡς οὖν καὶ Μελίας ὁ τῶν Θρακῶν βασιλεὺς αὐτὸν ἐπὶ τὸν τοῦ θηροῦ ἄθλον μετεπέμψατο, καὶ τὰς ἐξ αὐτοῦ δόξας ὁ Βύζας ἀπηνέγκατο, τὸν ὑποταγέντα ταῦρον τῇ ἱερουργίᾳ προσφέρων καὶ τοὺς πατέρας ἐξίλασκόμενος, δαίμονας
15 κατὰ τὴν τῶν εἰρημένων ποταμῶν σύμμειξιν, ἀετὸς ἀθρόως φανείς τὴν καρδίαν ὑφαρπάξει τοῦ θύματος, καὶ κατὰ τὴν ἄκρην τῆς Βοσπορίας ἀκτῆς ἀποπτὰς ἔστη ἄντικρος τῆς Χρυσοπόλειως, ἣν Χρύσης ὁ παῖς ἐκ Χρυσήδος γεγονὼς καὶ Ἀγαμέμνονος, φεῖγῶν τῆς Κλυταιμνήστρου ἐπιβουλήν μετὰ τὴν τοῦ πατρὸς ἀναίρεσιν, D
20 καὶ πρὸς τὴν τῆς Ἰφιγενείας ζήτησιν ἐπειγόμενος, μνηῆμα τῆς ἑαυτοῦ ταφῆς, τοῖς ἐγγωρίοις τὸ ὄνομα τοῦτο κατέλιπε, φθασάσης αὐτὸν ἐκεῖ τῆς τοῦ βίου καταστροφῆς. ὁ μὲν οὖν Βύζας κατὰ τὴν ἄκρην τῆς Βοσπορίας ἀλὸς διέγραψε πόλιν· Ποσειδῶ-

7 τὴν ἀκμὴν Hes.

8 προέβαινε Hes.

10 ἀπό? an παρὰ?

10 τοπαρχούντων Hes.

13 ὑπαγέγνα apud L: correctum ex Hes.

18 καὶ om Hes.

alii nominis causam ad situm loci potius referunt: alii ob fructuum abundantiam Amaltheae caprae cornu appellant. at Ceroessa adulta, et incredibili pulchritudine caeteras omnes Thraciae virgines longe antecellens, ex congressu Neptuni Byzantem peperit, ita nominatum a nympha Byze, quae illum in Thracia enutriverat; cuius aquas ad hoc usque tempus cives hauriunt. hic igitur iuvenis ubi ad aetatis florem pervenit, cum moraretur in Thraciae montibus feris et barbaris iuxta metuendus, per legatos a loci dominis ad amicitiam societatemque invitatus est. cumque eum Melias Thraciae rex ad ferae certamen ablegaret, et victor inde cum gloria reversus Byzas devictum taurum diis patriis offerret ad fluminum illorum quae dixi concursum, apparens de repente aquila victimae cor abripuit et ad extremum Bospori littus avolans substitit e regione Chrysopoleos, quam Chryses Agamemnonis e Chryseide filius, post necem patris Clytemnestrae insidias fugiens et Iphigeniae quaerendae intentus, sepulcri sui monumentum indigenis reliquit, cum mors illic eum occupasset. caeterum Byzas in extremitate Bosporii maris urbem designavit, et Neptuno Apollineque, ut fertur,

νος δὲ καὶ Ἀπόλλωνος, ὡς φασί, συνεργούντων ἀνφοκόμει τὰ
 τείχη, λόγου τε παντὸς κρείττονα μηχανώμενος. τοὺς γὰρ ἐν
 αὐτῇ πύργους ἐπὶ ὄντας ἀντιφθέγγεσθαι τε καὶ διηγεῖν ἀλλήλοις
 συνήρμοζεν· εἴ ποτε γὰρ σάλπιγξ ἢ φωνή τις ἑτέρα τοῖς πύργοις
 ἐπεφοίτα, ἕτερος ἐξ ἑτέρου τὸν ἦχον μετεδίδου, καὶ τῷ πρὸς τὸ 5
 πέρασ κειμένῳ παρέπεμπον. ἀλλὰ μὴν καὶ ἄλλο τί τοῖς ταῦτα
 P 3 συγγράψασιν εἰρημένον οὐ παραλείψομεν· τὸν γὰρ Ἡρακλέους
 πύργον ἰσχύμενον ἐντὸς τοῦ τείχους τὰ τῶν πολεμίων μεταδιδόναι
 μυστήρια λόγος ἦν. μετὰ δὲ τὴν τοῦ τείχους στεφάνην καὶ τὰ
 τεμένη τῶν θεῶν ἀπειργάζετο. Ῥέας μὲν κατὰ τὸν τῆς βασιλι- 10
 κῆς λεγόμενον τόπον νεῶν τε καὶ ἄγαλμα καθιδρύσατο, ὅπερ
 Τύχαιον τοῖς πόλιταις τετίμητο, Ποσειδῶνος δὲ τέμενος πρὸς
 τῇ Θαλάσῃ ἀνήγειρεν, ἔνθα νῦν ὁ τοῦ μάρτυρος Μηναῖ οἶκος
 διακεκόσμηται, Ἐκάτης δὲ κατὰ τὸν νῦν τοῦ ἵπποδρομίου τόπον,
 τῶν δὲ Διοσκούρων Κάστορός τε καὶ Πολυδεύκουσ ἐν τῇ τῶν 15
 ποταμῶν μίξει, ἐν ἧ καὶ λύσις τῶν παθῶν τοῖς ἀνθρώποις ἐγι-
 νετο. ἐγγὺς δὲ τοῦ καλουμένου Στρατηγίου Αἰαντός τε καὶ
 Ἀχιλλέως βωμοὺς ἀνέθηκεν, ἔνθα καὶ νῦν τὸ τοῦ Ἀχιλλέως χρῆ-
 B ματίζει λουτρόν. Ἀμφιφύρω δὲ τοῦ ἱερώσ ἐν ταῖς λεγομέναις
 Συκαῖς ὠκοδόμησε ναόν, αἰ τὴν ἐπωνυμίαν ἐκ τῶν συκοφόρων 20
 δένδρων ἐδέξαντο. ἀνωτέρω δὲ τοῦ Ποσειδῶνος ἱεροῦ τὸ τῆς
 Ἀφροδίτης προσαγορεύεται τέμενος, Ἀρτέμιδος δὲ καὶ Ἀθηνᾶς
 πρὸς τὸ τῆς Ἀφροδίτης ὄρος.

8 ἰσχύμενον ἐντὸς] τοῖς ἐντὸς οὖσι Hes. 9 λόγος ἦν] λέγουσιν
 Hes. 12 Τύχαιον Hes. τείχειον vulgo. τε apud L.
 19 ἦρωος Hes. 23 Ἀφροδίτης] Θραάκης Hes.

adiuvantibus moenia omni praedicatione excellentiora exstruxit. septem enim turres ita coaptavit ut loqui inter se et responsare viderentur: quippe si tubae aut alius aliquis sonus turres illas percuteret, altera alteri sonum ad ultimam usque transmittabant. est et aliud quod ab harum rerum scriptoribus memoriae proditum minime silentio praeteribimus: turrim scilicet, quae Herculis nuncupatur, hostium arcana civibus prodere solitam narrant. absoluto muri ambitu delubra quoque condidit; et Rheae quidem templum et simulacrum in loco nuncupato Basilicae erexit, quod etiam ut Fortunae fanum a civibus colebatur. Neptuni quoque templum iuxta mare exstruxit, ubi nunc Menae martyris aedes est; Hecates autem, ubi Hippodromus, Dioscurorum Castoris et Pollucis ad fluminum confluentes, in quo etiam a morbis homines liberabantur. prope Strategium Aiaci et Achilli aras erexit, ubi etiam nunc thermae cognomento Achilleae sunt. praeterea Amphiarao vati in regione Sycaena, quae a ficibus nomen habet, aedem dedicavit; et aliam Veneri paulo supra Neptuni fanum, Dianae vero et Minervae ad montem Veneris.

- Ἐπεὶ δὲ ταῦτα πρὸς τὴν ἑαυτοῦ διωκήσατο πόλιν, ἐχρῆν
 λοιπὸν τοὺς ἐπιόντας αὐτῷ ἀπωθῆσαι βαρβάρους, καὶ μάλιστα
 τὸν Αἴμονα, ὃς τύραννος Θράκης ὢν καὶ πρὸς αὐτὴν ἤκε τὴν
 τοῦ Βύζαντος πόλιν, αὐτὸν τε τὸν ἥρωα προκαλούμενος εἰς μά-
 5 χην καὶ διαπορθεῖν ἅπαντα προθυμούμενος· οὐχ ἔπομείνας τὴν
 ἔφοδον τοῦ βαρβάρου μόνος πρὸς μόνον διαγωνίζεται, καὶ κατα-
 βάλλει τὸν Αἴμονα ἐπὶ τὸν ἑμῶν μόνον αὐτοῦ λόφον. ὁ μὲν οὖν
 Βύζας μετὰ τὴν εἰρημένην νίκην ὡς ἐπὶ τὴν Θράκην ἤλαυνε τοὺς C
 πολεμίους· Χρύσης δὲ ὁ τῶν Σκοθῶν βασιλεὺς περαιωθείς τὸν
 10 Ἴστρον καὶ πρὸς αὐτὸν διελθὼν ἐπολιόρκει τὰ τῆς πόλεως τεῖχη.
 πρὸς ὃν ἡ τοῦ Βύζαντος γυνή, μηδὲν καταλογισαμένη τὸ πλῆθος
 τῶν πολεμίων, τῇ γυναικείᾳ χειρὶ χρησαμένη διηγωνίζετο, σοφι-
 σαμένη τὸν βάρβαρον τῇ τῶν δρακόντων συμμαχίᾳ· οὗς γὰρ
 κατὰ τὴν πόλιν ὄφεις εἰς ἓν τῶν χωρίων συλλαβοῦσα ἐφρούρει,
 15 ἀδρόως τοῖς ἐναντίοις ἐπιφανείσα, καὶ δίκην βελῶν ἀκοντίων
 ἔπεμπε τὰ θηρία, καὶ πλείστους καταλυμηναμένη τούτῳ τῷ
 τρόπῳ διέσωσε τὴν πόλιν. ἐντεῦθεν τοίνυν ἀρχαῖος μῦθος φέρεται,
 μὴ δεῖν τοὺς κατὰ τὴν πόλιν ἀλισκομένους ὄφεις ἀπολλύειν οἷα
 εὐεργέτας αὐτῆς γενομένους. D
- 20 Οὐ μετὰ πολλὸν χρόνον Στρόμβος ἀγῆρ τοῦνομα, καὶ αὐτὸς
 ἐκ Κερροίσεως τεχθεὶς, πόλεμον ἐπιφέρει τῷ Βύζαντι, πολλὴν
 ἐπαγόμενος δύναμιν. ἐκινεῖτο τοίνυν ἅπαντα τὰ Σκοθικὰ γένη,

2 ἀπωθίσθαι Hes. 3 Αἴμον Hes. neque aliter infra. 4 τς
 Hes. pro δὲ. προκαλούμενος vulgo. 5 οὐχ] οὐ? an ὅτι?
 6 μόνος Hes. ceteri Αἴμονος. 9 Ὀδρύσης Hes. Κροῖσος codi-
 ces aliquot. 10 αὐτὰ διελθὼν τὰ τῆς πόλεως τεῖχη ἐπολιόρκει
 τοὺς ἔνδον Hes. 12 παλαμναίων Vat. 13 ὡς γὰρ τοὺς
 κατὰ Hes. 14 ἐν τι χωρίον Hes.

Urbe sic constituta supererat ut incurrentes barbaros submove-
 ret, et imprimis Haemum Thraciae tyrannum, qui ad Byzantis ur-
 bem progressus ipsoque heroe ad pugnam provocato cuncta vastare
 decreverat. caeterum Byzas, non exspectato adventu barbari, singu-
 lari certamine eum adortus in monte cognomine prostravit. post hanc
 victoriam cum hostes in Thraciam usque Byzas persequeretur, Scytharum
 rex Odryses traiecit Istro ad ipsa moenia progressus urbem obse-
 dit, cum quo Byzantis uxor, hostium multitudine imperterrita, muliebri
 manu decertavit, serpentum auxilio barbarum circumveniens: angues
 enim quos in urbe uno in loco collectos asservabat, eos subito in hostes
 sagittarum et iaculorum instar immisit, et plurimis hoc modo interfectis
 urbem servavit. atque hinc fluxit antiqua illa fabula, nefas esse quen-
 quam serpentes in urbe captos, quippe qui ei salutis fuerint, occidere.
 Non longo post tempore Strombus quidam, et ipse Ceroessa geni-
 tus, numero exercitu adducto bellum Byzanti intulit. universa itaque

συνέτρεχον δὲ καὶ οἱ τῆς Ἑλλάδος κρατοῦντες καὶ Ῥοδίων οὐκ
 ἐγκαταφρόνητος δύναμις ὃ τε τῆς γείτονος Χαλκηδόνος τοπάρχης
 Διναῖός, ἐκ Μεγάρων ἄποικος ἐκεῖσε γενόμενος ἰθ' ἔτισιν ἔμπρο-
 σθεν τῆς Βύζαντος αὐταρχίας. Χαλκηδὼν δὲ ὠνόμασται τὸ
 χωρίον, ὡς μὲν τινὲς φασιν, ἀπὸ τοῦ Χαλκηδόνος ποταμοῦ, ὡς 5
 δὲ ἕτεροι, ἀπὸ τοῦ παιδὸς Κάλχαντος τοῦ μάντιως, ὕστερον τοῦ
 Τρωικοῦ πολέμου γενομένου. ἄλλοι δὲ ἀπὸ Χαλκίδος πόλεως
 P 4 τῆς Εὐβοίας ἀποίκων ἐκεῖσε παραπεμφθέντων, οὓς δὴ καὶ τυ-
 φλοὺς ἐκάλεσαν, παρεωρακότας τὸ Βυζάντιον. ὡς δὲ οὖν σὺν
 πλείοσι ναυσὶν ὁ Διναῖός εἰς συμμαχίαν ἤκε τοῦ Βύζαντος, μὴ 10
 δυναθεῖς προσορμηθεῖσαι τῇ πόλει, ἄρτι τοῦ βασιλέως αὐτῶν Βύ-
 ζαντος μεταλλάξαντος καὶ τοῦ δήμου παντὸς ἐν ἀγωνίᾳ τυγχάνον-
 τος, πρὸς τὸν καλούμενον Ἀνάπλου ἀφίκετο, ἔνθα καὶ διατρί-
 ψας Ἔστιαν τὸν τόπον ὠνόμασε. μικρὸν γε μὴν ὕστερον διαβὰς
 ἐν τῇ πόλει καὶ τοὺς βαρβάρους ἀπωσάμενος δεύτερον αὐτὸς 15
 ἑστρατήγησε τοῦ δήμου τῶν Βυζαντίων. καθ' οὓς χρόνους καὶ
 δρακόντων πλείοστα γένη ἐπεφοίτησε τῇ πόλει καὶ τοὺς οἰκοῦντας
 αὐτῇ διέφθειρεν· οὓς δὴ τῇ τῶν καλουμένων πελαργῶν ἐπιφορᾷ
 B διεχειρίσαντο, Ποσειδῶνος αὐτοῖς, ὡς φασί, συνεργήσαντος. οὐ
 μετὰ πολὺ δὲ τῶν θορίθων αὐτοῖς ἐναντία φρονούντων καὶ θάνα- 20
 τον ἔτι ἐπαγόντων, τοὺς τε ἄλισκομένους ὄφεις πρὸς τὰς τῶν
 ὑδάτων δεξαμενὰς ἀκοντιζόντων, καὶ τοῖς γε πολίταις ἐν ταῖς
 λεωφόροις ἀφανῶς ἐφαλλομένων, ἐν ἀφασίᾳ διετέλουν. ἀνήρ

3 δίνεως Hes. μεγαράων Vat. 4 ἐπαρχίας alii. 19 διε-
 χρήσαντο Vat. 20 θανάτων αἰτίαν ἐπ. Hes. 23 ἐπιβαλ-
 λόντων Hes.

Scythica natio commota est: praestantissimi etiam Graecorum et Rhodiorum non contemnendae copiae convenerunt, unaque vicinae Chalcedonis dominus Dinaeus, qui deducta Megaris colonia novendecim annis ante Byzantis principatum sedem illic sibi elegerat. Chalcedon autem appellata est, ut quidam volunt, a fluvio Chalcedone, sive ut alii, a Calchantis vatis filio, qui post Troianum bellum vixit: alii vero a Chalcide Euboeae urbe, unde missi illo coloni, quos et caecos appellarunt, quod solum Byzantii non animadvertissent. caeterum Dinaeus cum magna classe suppetiatum Byzanti veniens, cum ad urbem appellere non posset Byzante eius rege paulo ante defuncto et universo populo ea re perturbato, ad Anaplum, ut vocant, pervenit, ibique commoratus Hestias loco nomen dedit. nec multo post urbem ingressus est, et barbaris profligatis ipse secundus Byzantium praeturam gessit. hac tempestate varia serpentum genera urbem infestabant et perniciem civibus afferebant, quos Neptuni ope, ut aiunt, ciconiarum superveniente interfecerunt. paulo post cum aves inimicum animum induissent, serpentesque quos ceperant in cisternas proicerent, et cives in plateis publicis

δέ τις τῶν ἐκ Τυάνων τοῦνομα Ἀπολλώνιος ἐκ λίθου ξειστοῦ
 τρεῖς ἀνεστήσατο πελαργούς, ἀντιπροσώπως ὄρωντας ἀλλήλους,
 οἳ καὶ μέχρι τοῦ νῦν διαμένουσιν, οὐ συγχωροῦντες ἐπιφοιτῆσαι
 τῇ πόλει τὸ τῶν πελαργῶν γένος.

- 5 Ἐπὶ δὲ τοῖς εἰρημένοις τοῦ στρατηγοῦ Διναιοῦ τὸν βίον
 μεταλλάξαντος, Λέων τις τῶν Βυζαντίων τὴν ἄριστοκρατίαν ἐδέ-
 ξατο, ἐφ' οὗ Φίλιππος ὁ τῶν Μακεδόνων βασιλεὺς, Ἀμύντου
 παῖς γεγονώς, πολλὴν ἐπαγόμενος δύναμιν ἐπολιόρκει τὴν πόλιν, C
 διώρουξί τε καὶ πολεμικαῖς μηχαναῖς τοῖς τείχεσι προσπελάζων·
 10 καὶ ταύτην ἂν εἴλε ῥαδίως νυκτὸς ἐπιλαβόμενος ἄσέλῃνου, καὶ
 ὄμβρου καταρραγέντος ἑξαισίου, εἰ μὴ τις αὐτοῖς τοῦ θεοῦ γέγονε
 συμμαχία, τοὺς κατὰ τὴν πόλιν πρὸς ὕλακὴν ἀναστήσαντος κύνας,
 καὶ νεφέλας πυρὸς τοῖς ἀρκτώσις ἐπάγοντος τόποις· ἐξ οὗπερ οἱ
 δῆμοι ἐπεγεροθέντες ἤδη τὴν πόλιν ὑπὸ τῷ Φιλίππῳ γενομένην
 15 ἔρρυσαντο, ἀναλαβόντες τοὺς διαφθαρέντας πύργους τοῖς ἐκ τῶν
 τάφων παρκακίμενοις λίθοις, καὶ ἀνοικοδομήσαντες τὰς ἐπάλξεις
 τοῦ τείχους, οὗ δὴ χάριν τὸ τεῖχος τυμβοσύνην ἐκάλεσαν, λαμ- D
 παδηφόρον Ἐκάτης ἀναστήσαντες ἄγαλμα. αὐθις δὲ πρὸς ναυ-
 μαχίαν τραπέντες περιφανῶς τοὺς Μακεδόνας ἐνίκησαν. καὶ
 20 τοῦτω τῷ τρόπῳ διαλυθέντος τοῦ πολέμου Φίλιππος παρχωρεῖ
 Βυζαντίοις.

Ἐπεὶ δὲ καὶ Λέων τὸν βίον μετήλλαξεν, ὁ τῶν Ἀθηναίων

2 ἀντιπροσώπως Hes. pro ἔν τε προσώποις.

5 δίνεω Hes.

13 πυρὸς τοῖς ἀρκτώσις — τόποις Hes. pro πρὸς τοὺς ἀρκτώους
 — τόπους. 18 ναυμαχίας Hes.

adorirentur, stupore perculti erant: sed vir quidam Tyaneus Apollonius nomine; tres ciconias ex lapide albo obversa facie se mutuo aspicientes erexit, quae ad hoc usque tempus durant neque ciconias in urbem venire permittunt.

Post haec Dinaeo praefecto mortuo Leo quidam Byzantii summum magistratum suscepit, sub quo Philippus Macedonum rex, Amyntae filius, magnis copiis admotis urbem obsedit, et cuniculis aliisque machinis bellicis muros aggressus est. et sane facile eam expugnasset nocte illius et immensa pluvia adiuvantibus, nisi quis deus tulisset opem, et canes per urbem ad latratum excitasset, nubesque lucidas ad septentrionem produxisset. ea re suscitati cives urbem iam fere a Philippo captam conservarunt, turresque et murorum propugnacula labefactata ex lapidibus sepulcralibus restaurarunt. eius rei gratia illum murum cognominarunt sepulcretum, erecta simul lampadifera Hecates statua. postea vero ad pugnam navalem reversi illustri clade Macedones affecerunt; quamobrem Philippus bello ita finito Byzantiis cessit.

Postquam autem Leo quoque excessit e vita, Atheniensium imperator

στρατηγὸς Χάρης, σὺν ναυσὶ μ' εἰς συμμαχίαν Βυζαντιῶν ἑλθὼν
 πρὸς τὸν κατὰ Φιλίππου πόλεμον, κατέλαβε τὴν ἄκραν τῆς Προ-
 ποντιδος, ἣ τις μεταξὺ κεῖται Χαλκηδόνος καὶ Χρυσοπόλεως, καὶ
 ἐν ἐκείνῳ τῷ τόπῳ προσορμίσας ἀπόπειραν ἐλάμβανε τοῦ πολέ-
 μου. ἔνθα καὶ τὴν γυναῖκα συνεπομένην ἔχων αὐτῷ, νόσῳ βλη-
 5 θεῖσαν ἀποβαλὼν ἐν τάφῳ κατέθηκεν, ἀναστήσας αὐτῇ βωμὸν
 καὶ κίονα, ἐν ᾧ δάμαλις δέικνυται ἐκ ξεστοῦ λίθου. οὕτω γὰρ
 P 5 τὴν ἐπωνυμίαν ἐκέκλητο ἐκείνη ἢ γυνὴ τοῦ Χάρητος, ὃ περ καὶ
 διὰ τῶν ἐγγεγραμμένων ἐκέισε στίχων ἀριθῆλως ἐμφαίνεται, μέγρι
 τῶν καθ' ἡμᾶς διασωζομένων χρόνων. εἰσὶ δὲ οἱ στίχοι οὗτοι. 10

Ἰναχίης οὐκ εἰμὶ βοὸς τύπος, οὐδ' ἀπ' ἐμεῖο

κλήζεται ἀντιπὸν Βοσπόριον πέλαγος.

κείνη γὰρ τὸ πύροιθε βαρὺς χόλος ἤλασεν Ἥρας

ἐς Φάρον· ἦδε δ' ἐγὼ Κεκροπίς εἰμι νέκυς.

ἐντέτις ἦν δὲ Χάρητος, ἔπλων δ' ὅτε πλῶεν ἐκείνος 15

τῆδε Φιλippeίων ἀντίπαλος σκαφέων.

βοῦδιον δ' ἤκουον ἐγὼ τότε· νῦν δὲ Χάρητος

B ἐντέτις ἠπίεροις τέρομαι ἀμφοτέροις.

Τοῦ δὲ Χάρητος εἰς Ἀθήνας ἐκπλεύσαντος Πρωτόμαχος
 τὴν στρατηγικὴν ἀρχὴν διαδέχεται, ὃς τοὺς ἐπανάστάντας Θρα-
 20 κας καταδουλωσάμενος τοῖς ὅπλοις ἐν τῷ καλουμένῳ Μιλίῳ τόπῳ
 τῆς πόλεως γάλλεα ἀνέστησε τρόπαια. κατοικομένου δὲ καὶ τού-

14 ἦδε] ἢ vulgo.

17 βοῦδιον οὖνομα δ' ἦεν ἐμοὶ Hes.

Chares cum quadraginta navibus in auxilium Byzantium profectus ad bellum contra Philippum occupavit promontorium Propontidis, quod inter Chalcedonem et Chrysopolim situm est, ibique periculum belli subiit. in eodem loco coniugem, expeditionis comitem, morbo extinctam sepulturae tradidit, et aram ei posuit cum columna, in qua damalis seu iuvenca conspicitur ex lapide polito: hoc enim nomine nuncupata fuerat Charetis illa uxor, ut liquet ex adscriptis hisce versibus, qui adhuc supersunt.

Inachiae non sum signum bovis, haudque vocatur

a me adversum illud Bosphorium pelagus.

hanc etenim prius ira gravis Iunonis abegit

usque Pharam: sed ego mortua sum Cecropis.

atque Charetis eram coniux, illumque sequebar

nempe Philippeis navibus oppositum.

bucula dicta fui: coniunx nunc grata Charetis

terrarum gemino laetor utroque solo.

Cum vero Chares Athenas navigasset, Protomachus praeturam excepit, qui cum obturbantes Thracas armis subiugasset, aerea tropaea eo in urbis loco qui Milliarium dicitur statuit. hoc etiam mortuo Timesius

του, Τιμήσιος ἀνὴρ τῶν ἐν Ἀργείοις τραφέντων πρῶτον μὲν κατὰ τὸν Εὐξείνιον πόντον πρὸς τῷ λεγομένῳ Ἐφεσιᾷτη· (ἐνθα ποτὲ Ἐφέσιοι ἀποικίας πέμψαντες καὶ πόλιν οἰκοδομεῖν πειραθέντες αὐτῆς τοῦ Βυζαντίου ὑπήκουσαν λόγου·

- 5 ὄλβιοι οὐ κείνην ἱερὴν πόλιν οἰκήσουσιν,
ἀκτὴν Θρηϊκίην τ' ἐννηρον παρὰ τε στόμα Πόντου,
ἐνθα δύο σκύλακες πολιὴν λάπτουσι θάλασσαν,
ἐνθ' ἰχθὺς ἔλαφός τε νομὸν βόσκονται ἐς αὐτόν)

C

- ἀντικαταστήσαι πόλιν ἐπιχειρήσας καὶ διαμαρτῶν τῆς ἐλπίδος
10 συνοικίῃται Βυζαντίοις, καὶ στρατηγὸς ἀναδειχθεὶς τοῦ παντὸς
δήμου πᾶσαν ὁμοῦ τὴν πόλιν εἰς τὸ μείζον καὶ περιφανέστερον
μετερρῶθιμισε, νόμους περὶ τῶν καθ' ἡμέραν συμβολαίων τιθέ-
μενος, καὶ ἔθη καθιστὰς πολιτικὰ δι' ἃν ἀστείους τε καὶ φιλαν-
θρώπους τοὺς πολίτας ἀνέδειξεν. ἰερά τε θεῶν πλεῖστα τὰ μὲν
15 αὐτὸς ἀνεστήσατο, τὰ δὲ καὶ πρὶν ὄντα διεκόσμησε· τὸν γὰρ
πρὸς τῇ ἄκρᾳ τῆς Προποντίδος θαλάσσης κείμενον ναῦν, ὃν D
Ἰάσων ποτὲ τοῖς δώδεκα θεοῖς καθίδρυσσε, κατηρειπωμένον ἀνή-
γειρε, καὶ τὸν ἐπὶ τῷ Φορξῷ λεγομένῳ λιμένι Ἀρτέμιδος οἶκον
ἀνεκαίνισε. ἐπὶ δὲ τούτῳ Καλλιᾶδης στρατηγήσας τοῦ Βυζαν-
20 τίου, ἄριστά τε πρὸς τοὺς ὀθνεῖους καὶ ἐμφυλίους πολέμους
ἀγωνισάμενος, τὸ περιβόητον καὶ θαυμαστὸν τοῦ Βύζαντος

1 γραφέντων Hes.

4 λόγιον Hes.

7 μάρπτουσι Hes.

16 ποντικῆς Hes.

18 Φορξίου Hes.

19 στρατηγῶν Hes.,

στρατηγὸς Vat.

quidam Argivorum civitati adscriptus primum ad pontum Euxinum, in loco nuncupato Ephesiatae (ubi quondam Ephesii, coloniis eo deductis, urbem aedificare conati secundo Byzantinum oraculum audiverunt:

felices, sacram qui Ponti in faucibus urbem
Threicioque sitam condent in littore cives,
hic ubi caeruleum lambunt duo flumina pontum,
piscis ubi cervusque cibo vescuntur eodem),

urbem ex adversum condere incipiens, cum spe excidisset, ad Byzantios se contulit, universique populi imperator designatus totam civitatem maiorem splendidioremque reddidit. leges etiam de quotidianis commerciis promulgavit, et consuetudines instituit civiles, quibus elegantes ac humanos cives effecit; ad haec fana deorum plurima partim ipse extruxit, partim prius exstructa adornavit. nam templum in promontorio Propontidis positum, quod Iason olim duodecim diis dedicaverat, dirutum restauravit, et in portu Phruxi Dianae aedem renovavit. post hunc Calliades Byzantii dux, in externis et civilibus bellis strenuus,

ἄγαλμα κατὰ τὴν λεγομένην Βασιλικὴν ἀνέθηκε, καὶ ἐπέγραψεν οὕτως·

τὸν κρατερὸν Βύζαντα καὶ ἱμερτὴν Φιδάλειαν
κίονι κοσμήσας ἄνθετο Καλλιᾶδης.

Ἄλλὰ ταῦτα μὲν ἀριστοκρατουμένων τῶν Βυζαντίων, ἔτι 5
δὲ καὶ τυραννουμένων κατὰ διαφόρους συμβέβηκε χρόνους· ὡς
P 6 δὲ τῇ τῶν ὑπάτων ἐπιστατεία ἢ τῶν Ῥωμαίων ἀρχὴ πάσας ὑπερ-
εβάλλετο τὰς δυναστείας, κατεδούλωσε δὲ καὶ Ἑλληνας, εἰκότως
αὐτῇ καὶ Βυζάντιοι πειθόμενοι διετέλουν. ἐπεὶ δὲ μετὰ τινὰς
χρόνους Σεβήρου τῆς Ῥώμης βασιλεύοντος αὐτοὶ τὴν τοῦ τυραν- 10
νήσαντος τῶν ἑῶν Νίγρου προτιμήσαντες ἐλπίδα εἰς χεῖρας ἐλθεῖν
ἐτόλμησαν πρὸς τὸν αὐτοκράτορα, ἀφαιρεθέντες τῶν πολιτικῶν
δικαιῶν, καὶ τῆς στεφάνης αὐτῆς τοῦ τείχους καταλυθείσης,
Πειρινθίοις ἐτάχθησαν δουλεῖν τοῖς καλουμένοις Ἡρακλιώταις.
παυσαμένης δὲ τῆς ὀργῆς τοῦ Σεβήρου αὐθις τοῦτον ἔσχον εἰς 15
βασιλεία, ὅς καὶ εἰς μείζονα καὶ περιφανῆ κόσμον ἐπανήγαγε τὸ
B Βυζάντιον. λουτρὸν μὲν μέγιστον κατὰ τὸν τοῦ ἵπλου Διὸς
βωμόν, ἦτοι τὸ Ἡρακλέους καλούμενον ἄλσος, ἀνήγειρεν, ἔνθα
δὴ καὶ τὰς Διομήδους δαμάσαντες ἵππους Ζεῦσιππον τὸν τόπον
ὠνόμασαν. καὶ τὸν αὐτοῦ πλησιάζοντα χῶρον τοῦ ἵπποδρομίου, 20
τοῖς τοῦ Διὸς ἀνακειμενον κούροις, ἰκρίοις τε καὶ στοαῖς διεκό-
σμησεν, ἔνθα καὶ νῦν οἱ καμπτήρες δηλοῦσι τὰ τῶν ἐφόρων

4 κίονι] εἰν ἐν Hes. ἐνθάδε cod. Vallicellanus. 7 ἐπιστατεία
vulgo. 13 αὐτοῖς Hes. 14 προσετάχθησαν Hes.

celebre illud et admirandum Byzantis simulacrum in Basilica consecra-
vit, cum hac inscriptione

magnanimum Byzantem cum grata Phidalaea,
erexit iunctis Calliades stautis.

Et haec quidem Byzantibus partim sub optimatum partim sub tyranno-
rum imperio diversis temporibus acciderunt. caeterum postquam consulari
virtute Romanum imperium reliquas omnes potestates superaverat, re-
ducta iam in servitutem Graecia merito se quoque illi submisserunt
Byzantii. aliquanto tamen post, Severo Romanis imperante, Nigri
Orientis tyranni partes secuti cum imperatore manus conserere ausi
sunt; quamobrem iure civitatis multati, moenibusque urbis funditus ever-
sis, Perinthiorum cognomento Heracliensium servitio addicti sunt. sed
sedata mox Severi indignatione rursus eidem paruerunt imperatori; qui
etiam maioribus atque illustrioribus ornamentis Byzantium restituit.
nam balneum exstruxit amplissimum iuxta Iovis equestris aram, et lu-
cum Hercules, qui domitis ibi Diomedis equis Zeuxippi nomen loco de-
disse creditur. item vicinum Hippodromum, Dioscuris sacrum, tabulatis
et porticibus exornavit, ubi usque nunc metae deorum praesidium indi-

γνωρίσματα διὰ τῶν ἐπικειμένων ὧν τοῖς χαλκοῖς ὀβελίσκοις. καὶ μέχρι μὲν οὗ περιῆν ὁ Σεβῆρος, ἀπὸ τοῦτου παιδὸς Ἀντωνίου Ἀντωνινία ἢ πόλις κατανομάζετο· ἀπὸ δὲ τοῦ Βύζαντος μέχρι τοῦ Σεβήρου ἔτη διήλθον ἑξακόσια ὀγδοήκοντα πέντε.

- 5 Ἄλλ' ἐπανακτέον τὸν λόγον, καὶ διηγητέον ὅπως Σεβῆρος C τοῦ Βυζαντίου ἐκράτησεν. ἀναστὰς ἐκ Ῥώμης Σεβῆρος κατέληγε τὸ Βυζάντιον, κρατοῦντος τότε αὐτοῦ Νίγρου τοῦ υἱοῦ Τιμησιῶν· καὶ εἰρηρικὰς σπονδὰς μετὰ Νίγρου ποιήσας εἰσῆλθε μετὰ τῶν μεγιστάνων αὐτοῦ εἰς τὸ Βυζάντιον. ἐπεὶ δὲ οἱ Βυζάντιοι ὑπὸ Μακεδόνων κακῶς ἐπολιορχοῦντο καὶ ἐλυμαίνοντο, ἐξήλθον ὁ Σεβῆρος κατὰ Μακεδόνων, ὑπερμαχίῶν Βυζαντίων. μέλλων δὲ ἐξέρχασθαι τὴν ἰδίαν θυγατέρα τῇ τοῦ Νίγρου νύμφῃ εἰς γυναῖκα παρέδωκεν· τὸν γὰρ στρατὸν αὐτοῦ ὁ Σεβῆρος κατέλιπεν ἐν Χρυσοπόλει. ἐν δὲ τῇ τοῦ γάμου ἐνώχια ἔστησαν ἐπὶ τῆς
- 15 τραπέζης δύο φιλόσοφοι τινες Ῥωμαῖοι, Φύρτων καὶ Μαρκίων καλούμενοι, καὶ εἶπον πρὸς τοὺς ἐσθίοντας Βυζαντίους “ἡγάγομεν D χαρὰν ἀκερδῆ καὶ λύπην ἀζήμιον.” προσκαλεσόμενος δὲ Νίγρος τοὺς φιλοσόφους αὐτοῦ ἐποίει ἔρηνναν περὶ τοῦ ῥήματος. ἀλλ' οὐδεὶς ἠδυνήθη διερμηνεῦσαι αὐτό. εἷς δὲ τις τῶν ἐν τῷ συμ-
- 20 ποσίῳ ἀνακειμένων, ἀγγίλους πάνυ, ἤδη γεραίός, ἀναλογισόμενος τὸ ἀπόρρημα εἶπεν “τοῦτό ἐστιν ἰππικὸς καὶ ἀγωνιστικὸς ἀγών.” τότε ὁ Σεβῆρος πρὸς θεραπείαν τοῦ συμπεπνευμένου αὐτοῦ Νίγρου

4 ὄγδ.] πενήκοντα Vat.

Hesychius.

10 ἀπὸ vulgo.

14 ἐπὶ τὴν κάτω μοῖραν· τραπέζης ἦγον τοῦ διαζυγίου Vat.

Lambecius.

5 Ἄλλ' — Κωνσταντίνου] haec om

14 ἐπὶ τὴν κάτω μοῖραν· τραπέζης ἦγον τοῦ διαζυγίου Vat.

15 φύρτων Vat., Φρόντων

cia exhibent, ova nimirum aeneis obeliscis imposita. quousque igitur Severus superstes fuit, ab eius filio Antonino urbs Antoninia appellabatur. a Byzante autem usque ad Severum anni 685 elapsi sunt.

Sed revocanda oratio est, et narrandum quomodo Severus Byzantio potitus sit. profectus Roma Severus Byzantium venit, quod Niger Timesii filius tunc occupaverat; pacisque foedere sancito cum proceribus suis urbem ingressus est. postea vero cum Byzantii gravi Macedonum obsidione premerentur, Severus contra Macedonas egressus pro Byzantiis pugnavit. exiturus vero filiam suam Nigri filio uxorem dedit: exercitum enim suum Severus Chrysopoli reliquerat. cum igitur nuptiae celebrarentur, duo quidam philosophi Romani, quibus Phorton et Marcion nomen erat, mensae astiterunt, Byzantinis epulantibus dicentes “inane gaudium et dolorem indemnem adduximus.” quare Niger, vocatis ad se philosophis suis, quid sibi hoc dictum vellet inquisivit. sed nullus interpretari poterat. unus autem ex convivis admodum ingeniosus, iam senex, apophthegma illud considerans, “hoc est” inquit “equestre et gymnicum certamen.” tum Severus in honorem affinis sui Nigri duo

ἔκτισε δύο λουτρά, ἕσωθεν μὲν τῆς πόλεως καὶ πλησίον τοῦ πα-
 λατίου ἔν, τὸ καλούμενον Ζεύξιππον, ἔξωθεν δὲ τῆς πόλεως τὰ
 νῦν καλούμενα Καμίνια, λουτρὸν εὐμεγεθές καὶ ἀξιοθαύμαστον.
 P 7 ἔκ δὲ τῆς ὑπερβολῆς τοῦ μεγέθους αὐτοῦ ἐν ἐκάστη ἡμέρᾳ δύο
 χιλιάδες ἔλουοντο. ἦπτε δὲ τὸ τοιοῦτον λουτρὸν μετὰ τοῦ Μη- 5
 δικοῦ πυρός. τὸ δὲ μέχρι τοῦ νῦν σωζόμενον ἵπποδρόμιον ἐκτί-
 σθη παρ' αὐτοῦ τοῦ Σεβήρου, κήπων ὄντων ἐκείσε δύο τινῶν
 ἀδελφῶν καὶ γυναικὸς χήρας. μέχρι μὲν οὖν τοῦ χαλκοῦ κίονος
 τοῦ Τετραπλεύρου πεδινὸς ἦν ὁ τόπος, ἀπὸ δὲ τούτου καὶ μέχρι
 τῆς Σφενδόνης κρηνοῦ ὄντος κίονες εὐμεγέθεις καὶ κτίσματα 10
 ἀνηγέρθησαν. ἔνθα δὴ καὶ ἡ ψυχρὰ καλουμένη κιστέρνα ἐστὶ,
 διότι πάνυ κρημνώδης ἦν ὁ τόπος. τὸ δὲ ἐν μέρος τῶν βαθμίδων
 ἀνεπληρώθη παρ' αὐτοῦ τοῦ Σεβήρου. κατελείφθη δὲ τὸ ἕτερον
 B ἀτελές διὰ τὸ ἔλθειν εἰς αὐτὸν ἀγγελίαν ὅτι Γάλλοι πορθοῦσι τὴν
 Ῥώμην, καὶ παραγενέσθαι ἐν αὐτῇ. ἦ δῆτα καὶ τελευτᾷ νόσῳ 15
 ἐπιληψίας, βασιλεύσας χρόνους δεκαεπτὰ.

Παρθῆλον δὲ χρόνοι ἐξήκοντα καὶ ἐπέκεινα ἄχρι τῆς βασι-
 λείας τοῦ μεγάλου Κωνσταντίνου. ἐν δὲ τῷ τριακοσιοστῷ καὶ
 ἐξηκοστῷ δευτέρῳ ἔτει ἀπὸ Ἀυγούστου Καίσαρος μονουρχίας, τῆς
 πρεσβυτέρας Ῥώμης καὶ τῶν πραγμάτων αὐτῆς ἤδη πρὸς τὸ πέρας 20
 ἀφικνέμενων, Κωνσταντίνος ὁ Κωνσταντίου παῖς τῶν σκήπτρων
 ἐπιλαβόμενος τὴν νέαν ταύτην καὶ περικαλλῆ ἀνέστησε πόλιν, τὴν

15 καὶ παραγενέσθαι] ἀκούσας τοῦτο ὁ Σευήρος παρεγένετο Vat.
 17 Παρθῆλον δὲ] μετὰ δὲ τὸν θάνατον αὐτοῦ παρθῆλον Vat.
 18 ἐν — ἀνέστησε πόλιν] haec fere Hesychius ab initio, p. 43.

balnea condidit, unum in urbe vicinum palatio, quod Zeuxippus nuncu-
 patur, alterum vero extra urbem, quod nunc Caminia vocatur, balneum
 magnum et mirabile, adeo ut propter vastam eius magnitudinem duo-
 milia hominum quotidie in eo lavarentur. succendebatur autem hoc bal-
 neum igne Medico. caeterum Hippodromus, qui usque huc integer per-
 mansit, ab eodem Severo exstructus fuit, cum prius in eo loco essent
 horti duorum fratrum et cuiusdam viduae. erat quippe ad aeream usque
 columnam Tetrapleuri planus locus: inde vero usque ad Sphendonem
 magnas columnas et substructiones erexere, eo quod locus esset valde
 praeruptus, quam etiam ob causam cisternae quam frigidam vocant desti-
 natus est. unam quidem graduum partem ipse Severus absolvit, alteram
 autem imperfectam reliquit, quia ipsi nuntiabatur Gallos Romam depopu-
 lari; quare statim illo se contulit, ubi etiam morbo comitiali vitam fini-
 vit, anno imperii 17.

A morte vero ipsius usque ad imperium Constantini magni anni
 60 et ultra elapsi sunt. caeterum 362 anno post Augusti Caesaris prin-
 cipatum, cum Roma vetus eiusque res iam declinare coepissent, Con-
 stantinus Constantii filius imperio potitus novam hanc et perpulchram

λεγομένην Κωνσταντίνου. Θαυμαστήν γὰρ προσεργασάμενος τῷ κάλλει πόρρωθεν καὶ τὰ τεῖχη μετέστειλε κατὰ τοὺς Τρωαδικούς ἐμβόλους, λουτρά τε καὶ ἱερῶς δύο οἴκους μεγάλους ἀνήγειρε, C καὶ ἐν τῷ Στρατηγιῶ λεγομένῳ φόρῳ, ἔνθα ποτὲ οἱ στρατηγῶν- 5 τες τὰς τιμὰς αὐτῶν ἀπεδέχοντο, ἑαυτὸν ἐπὶ λιθίνῃ ἀνέγραψε στήλῃ, καὶ τῆς αὐτοῦ μητρὸς Ἑλένης ἐπὶ κίονος ἀνέστησεν ἄγαλμα, καὶ τὸν τόπον ἐκάλεσεν Ἀύγουσταῖον· τοῖς τε συνακο- λουθήσασιν αὐτῷ ἀπὸ Ῥώμης συγκλητικοῖς ἐφιλοτιμήσατο, οἴκους αὐτοῖς δωρησάμενος, οὓς ἐξ ἰδίων ἐδείματο χρημάτων. ἐπὶ δὲ 10 τοῦτου καὶ ὁ τῶν ὑδάτων ὄγκος προσετέθη τῇ πόλει. ἀνέστησε δὲ καὶ δύο ὑψίδας πρὸς τὸν καλούμενον φόρον, καὶ ὁ πορφυροῦς καὶ περιβλεπτός κίων ἐφ' ὃν ἴδρυται Κωνσταντίνος, ὃν ὀρῶ- 15 μεν δίκην ἡλίου τοῖς πολίταις ἐκλάμποντα. τοῦτο γοῦν τὸ ἄγαλμα D κατέπεσεν ἀπὸ τοῦ κίονος, καὶ φόνον τῶν ἐκείσε εὐρεθέντων 15 ἀνδρῶν τε καὶ γυναικῶν ὥσει δέκα εἰργάσατο, κατὰ τὴν πέμπτην δηλαδὴ τοῦ Ἀπριλλίου μηνός, τῆς τεσσαρεσκαιδεκάτης Ἰνδικτιῶ- νος, τοῦ ἑξακισχιλιοστοῦ καὶ ἑξακοσιοστοῦ τεσσαρεσκαιδεκάτου ἔτους, εἰκοστὸν ἔτος ἀγούσης τῆς βασιλείας τοῦ κυρίου Ἀλεξίου τοῦ Κομνηνοῦ. ὦρα ἦν ὥσει τρίτη, ὅτε γνόφος ἐγένετο καὶ βίαιος 20 νότος ἔπνευσε σφοδρῶς, τοῦ κομήτου ἀστέρου τοῦ ἀκοντίου κλη- P 8 θέντος τὸν τοιοῦτον τοῦ ἀέρος τάραχον ἐξεργασαμένου, τοῦ φανέν- 20 τος κατὰ τὴν ἐσπέραν τῆς παρασκευῆς τῆς πρώτης ἑβδομάδος.

1 ἀπεργασάμενος Hes. p. 53.

3 post ἐμβόλους Hesychius: πρότερον αὐτῶν οὐκ ἔξω τῆς ἐπωνύμου ἀγορᾶς τοῦ βασιλέως κειμένων. δύο om Hes. et Vat. 20 κληθέντος Lambecius pro δλυθέντος. 22 post ἑβδομάδος Vallicellanus: καθ' ἣν ἑνάτην εἶχεν ὁ φερούριος μῆν.

urbem Constantini nomine insignitam condidit. cumque mirabili pulchritudine eam adornasset, muros quoque versus Troadenses porticus longe protulit. praeterea balnea et duo templa magna exstruxit, iuraque omnia ad veteris Romae instar ei attribuit, et in foro Strategio, ubi olim militum duces dignitates suas suscipiebant, se columnae lapideae insculpi curavit. ad haec suam et matris Helenae statuas erexit, atque locum nominavit Augusteum. senatoribus etiam Roma ipsum secutis valde munificum se praebuit, et aedes illis donavit, quas propriis sumptibus exstruxerat. idem aquaeductum in urbem perduxit, duosque erexit arcus in foro: ita enim locum vocant. tum quoque purpuream illam et illustrem columnam, cui ipsius Constantini statua imposita est, quam solis instar civibus praelucere cernimus. haec autem statua de columna decidit, et decem circiter homines illic tunc praesentes oppressit, quinto Aprilis, decimae quartae indictionis, anno 6614, vigesimo imperii D. Alexii Comneni, hora circiter tertia, oborta caligine et austro vehementer spirante. hanc vero aëris perturbationem excitaverat stella crinita, dicta acontias, quae vespera parascenes pri-

οὗτος δὲ τῆς συγκλήτου βουλῆς ἐποίησεν οἴκους, καὶ σενάτον τὸν
τόπον ὠνόμασεν, ἐν οἷς καὶ τὸ τοῦ Λαδωναίου Διὸς Ἰσταται
ἄγαλμα καὶ δύο τῆς Παλλάδος ἰδρύματα. ἐφιλοτιμήσατο δὲ καὶ
τῷ δήμῳ καθ' ἐν ἑκαστον ἔτος παρέχων ἄρτους ἡμερησίους, ὀνο-
μάσας αὐτοὺς παλατινοὺς, τοὺς ἐκ τοῦ παλατίου χορηγουμένους, 5
οἶνον τε καὶ κρέας καὶ ἔλαιον καὶ σιτηρεσία τάξας, ὧν καὶ μέχρι
τοῦ νῦν ἡ πόλις ἀπολαύει, τῶν ὑπ' αὐτοῦ ριφέντων καλάμων
B φέρουσα τὰ γνωρίσματα. νόμους τε καὶ συμβόλαια καθ' ἐκά-
στην τιθεὶς ἀπὸ τοῦ βελτίστου καὶ δικαίου, τέλχεσσι τε μεγίστοις
περικλείσας τὴν πόλιν, καὶ διαφόροις κοσμήσας τρόποις εἰς ζῆλον 10
τῆς πρεσβυτέρας Γράμης περιφανεστέραν ἀπέδειξεν. ὑποκόμισε
δὲ ἐν πρώτοις ἱεροὺς οἴκους δύο, ἓνα μὲν ἐπ' ὀνόματι τῆς ἁγίας
Ἐιρήνης, ἕτερον δὲ τῶν ἁγίων ἀποστόλων, καὶ τὰ τῶν Ἑλλήνων
ἅπαντα καθέειλε θρησκεύματα· εἶτα καὶ ἄλλους πολλοὺς ἀνήγειρεν,
οὓς μετ' ὀλίγον εἶπωμεν. ἔκτισε δὲ τὴν ἁγίαν Σοφίαν ξυλόστεγον· 15
ἀφ' ἧς ἀφηρέθησαν στήλαι τετρακόσμιαι εἴκοσι ἑπτὰ, καὶ πλείονες
μὲν Ἑλλήνων ὑπάρχουσαι, Διὸς καὶ Κάρου τοῦ πατρὸς Διοκλη-
τιανοῦ, καὶ τὸ δωδεκάζωδον, καὶ ἡ σελήνη, καὶ ἡ Ἀφροδίτη,
C καὶ ὁ ἀρχιτοῦρος ἀστήρ, παρὰ δύο Περσικῶν στηλῶν βασιταζόμε-
νος, ὁ νότιος πόλος, καὶ ἡ ἰέρεια τῆς Ἀθηναῖς, ἀπὸ τοῦ πλευροῦ 20
Ἰέρωνα τὸν φιλόσοφον μαντευόμενον ἔχουσα, τῶν δὲ Χριστιανῶν
ὀλίγαί τινές, ὡς εἶπον. ἔκτισε δὲ καὶ τὸν ναὸν τοῦ ἁγίου Ἀγα-

2 ἀνεστησεν Vat. 15 εἶπομεν vulgo. δὲ δρομικὴν τὴν
ἁγίαν σοφίαν καὶ ξ. Vat. 20 ἐριδία Vat. ἱερύβια alii.
21 ἦρωνα alii, omisso μοχ μαντευόμενον.

mae hebdomadis apparuit. idem Constantinus quoque senatui curias aedificavit, et locum nominavit senatum. ibi Iovis Dodonaei signum et duae Palladis statucae sunt positae. populo etiam demerendo singulis annis panes diurnos largitus est, quos palatinos; eo quod ex palatio praeberentur, nominavit. vinum insuper, carnes, oleum et frumentum distribui instituit, quibus etiam usque in praesens tempus civitas fruatur, symbolorum loco tesseras ab ipso sparsas proferens. praeterea commerciorum leges ex aequo et bono promulgavit, et urbem muris amplissimis cingens varieque exornans ad instar veteris Romae splendidiorum reddidit. imprimis duo templa extruxit, unum S. Irenes alterum SS. apostolorum. tum omnes paganorum superstitiones abrogavit. plura deinde alia templa aedificavit, de quibus paulo post dicemus. templum S. Sophiae ligneo tecto opertum condidit, unde 427 statucae ablatae sunt, quarum maior pars fuere gentilium, Iovis videlicet et Cari et Diocletiani; praeterea duodecim signa, Luna quoque et Venus, et Arcturi sidus duabus Persicis columnis impositum, et polus australis, et sacerdos Minervae, Hieronem philosophum vaticinantem a latere habens; Christianorum vero admodum paucae, ut dixi. extruxit etiam optimus

Θουλικου ὁ ἀγαθοδότης βασιλεύς, καὶ τὸν ναὸν τοῦ ἁγίου Ἀκακίου, καὶ τὸν ναὸν τῶν ἁγίων ἀποστόλων μετὰ τῆς μητρὸς αὐτοῦ, δρομικὸν καὶ τοῦτον ποιήσας καὶ ξυλόστεγον. ἀλλὰ καὶ μνημοθέσια τῶν βυσιλείων, ὧν ἐν ἐνὶ καὶ αὐτὸς τέθειται.

- 5 Χρῆ δὲ εἰδέναι ὅτι τῷ πεντακισχιλιοστῷ ἑκτακισιοστῷ τριακοστῷ ἑβδόμῳ ἔτει τοῦ κόσμου, τῷ τρίτῳ μηνὶ τῆς δευτέρας ἐπινημέσεως, τῇ εἰκοστῇ ἕκτῃ τοῦ Σεπτεμβρίου μηνός, ἐν ἡμέρᾳ τετάρτῃ, ὄντος τοῦ ἡλίου εἰς τὸ τοῦ τοξότου ζώδιον (ὄροσκόπει D γὰρ καρκίνος), τῷ πρώτῳ ἔτει τῆς διακοσιοστῆς ἐξηκοστῆς πέμ-
 10 πτης ὀλυμπιάδος, ἐπήξαντο τοὺς θεμέλιους τῶν δυτικῶν τειχῶν τῆς Κωνσταντινουπόλεως. καὶ ἐν ἐννέα μηνὶ τό τε χερσαῖον καὶ πυράλιον τείχος μετὰ πλείστων οἰκοδομημάτων τῶν ἐν τῇ πόλει δομηθέντων ἀπαρτίσαντες, τῇ κα' τοῦ Μαΐου μηνός τὰ ἐγκαίνια τῆς πόλεως γέγονε, καὶ προσηγορέθη Κωνσταντινούπολις. ἐπὶ
 15 δὲ τῇ τῶν ἑκαταίων ἡμέρᾳ διέταξεν ἐπὶ τοὺς ἐφεξῆς χρόνους τὴν αὐτοῦ στήλην ὀρθᾶσαι μετὰ τῆς εἰθισμένης τιμῆς, ἱππικῶν ἀγομένων, τῷ κατὰ καιρὸν βασιλεύοντι καὶ τῷ δήμῳ καὶ ἀνέρχεσθαι μέχρι τοῦ στάματος. ταῦτα ἐπράχθη τῷ δωδεκάτῳ ἔτει τῆς βα-

2 καὶ τοὺς ἁγίους ἀποστόλους τοὺς μεγάλους Vat. 3 καὶ ante ξυλόστεγον add Lambecius. μνημοθέσιον τῶν ἁγίων βασιλείων ἐν ᾧ καὶ Vat. 4 post τέθειται Vat.: ὅτι ὁ μέγας Κωνσταντίνος ἤρξατο κτίζειν τὴν Κωνσταντινούπολιν ἐν ἔτει εἰσλή, κρατήσας ἐν αὐτῇ χρόνους δεκαεννέα. περαιωθέντος οὖν τοῦ εὐδεκάτου ἔτους τοῦ αὐτοῦ βασιλείως καὶ ἀρχὴν λαβόντος τοῦ δωδεκάτου ἔτους ἐπεχείρησεν τὴν Βύζαντος πόλιν κτίζειν. 5 χρόν. δὲ] hinc C Bandurii p. 2 ima. 6 ἑβδόμῳ] τετάρτῳ C, ὀγδόῳ alii. τρισκαίδεκάτης C, τρίτης Scaliger. 7 τῇ — τετάρτῃ] ἐν ἡμέρᾳ τετάρτῃ τοῦ Νοεμβρίου μηνός C. τῆς κατὰ τὸν νοέμβριον μῆνα Vat. Νοεμβρίου etiam Scaliger. 8 ὄροσκόπος δὲ Vat. 9 ἑβδομηκοστῆς ἕκτης C. ἑβδομηκοστῆς etiam Scaliger. 10 δυτικῶν] πρὸς δύσιν Vat. 11 ἰθ Vat. 15 προσέταξεν C. 16 εἰθισμένης C cum Hes.: vulgo εἰρημένης. 17 τοῖς κ. κ. βασιλεύουσιν ὄντων καὶ τῶν δημοτῶν C.

imperator templum S. Agathonici et S. Acacii et SS. apostolorum, quod adiuvente eius matre oblongum fecit et ligneo laqueari operuit. imperatorum quoque monumenta fecit, in quorum uno et ipse conditus est.

Sciendum autem est quod anno mundi 5837, tertio mense secundae indictionis, vigesimo sexto Septembris, sole sagittarii signum ingresso, cancro horoscopante, primo anno 265 olympiadis, fundamenta murorum Occidentalium iecerint; cumque novem mensibus maritimum et terrestrem murum cum aliis urbanis aedificiis absolviessent, undecimo Maii Encaenia urbis celebrata sunt et Cpolis nomen ei impositum est. constituit vero Constantinus ut imposterum quotannis die urbis natali statua ipsius cum solito honore, ludis circensibus, imperatori populoque ad tribunal Hippodromi spectanda proponeretur. haec facta sunt anno

Ρ 9 σιλείας τοῦ μεγάλου Κωνσταντίνου, συμπραττόντων αὐτῶ και
 συνενδοκοίντων εἰς τὴν τοιαύτην οἰκοδομὴν τῆς Θεοφρουρήτου
 πόλεως Εὐφράτου παρακοιμωμένων, Οὐρβικίου και Ὀλυβρίου τῶν
 πραιποσίτων, Ἰσιδώρου, και Εὐστοργίου και Μιχαὴλ πρωτο-
 βεστιαρίου, ἀμφοτέρων πατρικίων ὄντων, και Ὠνορησίου ἐπάρ-5
 χου, καθὼς ἱστοροῦσιν Εὐτυχιανὸς πρωτοασκηκῆτης ὁ γραμμα-
 τικός, και Εὐτρόπιος ὁ σοφιστῆς ὁ τῷ παραβάτῃ Ἰουλιανῷ συμ-
 παρῶν ἐν τῇ Περσίδι, και ὁ ἐπιστολογράφος Κωνσταντίνος,
 Ἐλεῦσιός τε διάκονος ὁ φιλόσοφος, και Τρωίλος ὁ ῥήτωρ ὁ πολ-
 Β λὺς ἀρχὰς μετὰ δόξης ἀνίστας, και Ἡσύχιος ὁ ταχυγράφος. οὗτοι 10
 πάντες αὐτόπται γενόμενοι τῶν τηρικαῦτα πράχθέντων ἀκριβῶς
 ταυτὶ συνεγράψαντο. ἐν δὲ τῷ αὐτῷ δωδεκάτῳ ἔτει τῆς βασι-
 λείας αὐτοῦ ἐποίησεν, ὡς εἴρηται, μείζονα τὴν Βύζαντος πόλιν,
 και ἐκάλεσεν αὐτὴν Κωνσταντινούπολιν. ἔκτισε δὲ και τὰ παλάτια
 τὰ ἀπὸ τε τῆς χαλκῆς και τῶν ἔξκουβίτων, και ναὸν ἀνήγειρεν 15
 ἐκείσε τῶν ἁγίων ἀποστόλων, και τὴν θόλον τῆς Ἐπταλόχνου, ἥ
 και μέχρι τοῦ νῦν σῶζεται ἕσωθεν τῶν σχολῶν, και τὸ τριβουνά-
 λιον, και τὰ νῦν ὀνομαζόμενα Νοῦμερα, και αὐτὰ εἰς παλάτιον,
 και τὰ δεκαεννέα Ἀκκούβιτα, και τὸ Στέψμιον, και τὸν ναὸν τοῦ
 C ἁγίου Στεφάνου, ὃνπερ εἶχε χειμερινὸν κοιτῶνα. ἀνήγειρε δὲ 20

1 συμπαρόντων Vat. 3 Εὐφρατὰ τε φημι τοῦ π. C. τοῦ
 πραιποσίτου C. 5 Ὀνορησίου C. 6 ὅτε Εὐτυχιανὸς
 γραμματικός ὁ πρωτοασκηκῆτης, και ὁ συμπαρῶν τῷ παραβάτῃ
 Ἰουλιανῷ ἐν Περσίδι, Εὐτρόπιος τις ὁ σοφιστῆς και ἐπιστολογρά-
 φος Κωνσταντίνου, Τρωίλος C. 8 και ἐπιστολογράφος Κων-
 σταντίνου Vat. 11 θεαταὶ και συνίστορες C. 13 αὐτοῦ
 ἐγένοντο ταῦτα, ὡς εἴρηται Vallicell., omisis μετῆ. — Κωνσταντι-
 νούπολιν. 14 alterum και add C. 15 ἔξκ. και τῶν σχολῶν
 και C cum Vat. 18 και αὐτὰ εἰς τὰ αὐτὰ παλάτια C. 19 ἐν-
 νεακαίδεκα C.

duodecimo imperii Constantini magni, adiuvantibus in structura civita-
 tis divino praesidio munitae Euphrate accubitore, Urbicio et Olybrio
 praepositis, Isidoro et Eustorgio et Michaeli primo vestiario, utroque
 patricio, et Honorisio praefecto, quemadmodum memorant Eutychianus
 a secretis primus, grammaticus, et Eutropius sophista, qui Iuliano apo-
 statae in Perside simul adfuit, et Constantinus epistolographus, et
 Eleusius diaconus philosophus, et Troilus rhetor, qui multos magistra-
 tus cum honore gessit, et Hesychius notarius. hi omnes, quae suis
 oculis tum viderunt, accurate scriptis mandarunt. anno igitur duodecimo
 imperii sui, ut dictum est, Constantinus Byzantis urbem ampliavit vo-
 cavitque Cpolim. condidit etiam palatia, a Chalce et Excubitis; ibi-
 demque SS. apostolorum templum exstruxit, et tholum Heptalychni, qui
 usque adhuc intus in scholis conservatur; praeterea tribunal eiusdem
 palatii, et quae nunc dicuntur Numera; item novemdecim accubita et
 Stepsimum et templum S. Stephani, in quo hiberno tempore pernoctabat.

καὶ τὴν Μαγναύραν καὶ τὴν τοῦ κυρίου ἐκκλησίαν καὶ τὸ γενικὸν
καὶ τὸ ἰδικὸν καὶ τὸ Βεστιάριον, καὶ τὸν Καβαλλᾶν, καὶ τὸ
Σῆμα, καὶ τὸ Ὠατον τὸ πρὸς τὴν νέαν κείμενον καὶ μέχρι τῆς
ὀνομαζομένης σιδηρᾶς πόρτης, καὶ τὸ κάτοπτρον λουτρὸν, καὶ
5 τὰ παλάτια τὰ ἐπάνω μέχρι τοῦ Γερανίου, καὶ τὸ Χρυσόκλαβον,
καὶ τὸ μέγα λουτρὸν τοῦ οἰκονομίου τὸ πλησιάζον εἰς τὸ τζυκανι-
στήριον, ἔχον ἐνθῆκας ἐπτὰ καὶ δώδεκα στοάς, καὶ κολυμβίον
εὐμεγέθη ἐνζῶδον. καὶ αἱ μὲν ἐπτὰ ἐνθῆκαι εἰς μίμησιν τῶν
ἐπτὰ πλαητηῶν, αἱ δὲ δώδεκα στοαὶ τῶν δώδεκα μηνῶν τὰς
10 κρᾶσεις ἴσαζον. ἰσώζετο δὲ μέχρι τῆς βασιλείας Νικηφόρου
τοῦ Φωκᾶ. ὁ δὲ Ἰωάννης ὁ Τζυμισχῆς κατέλυσεν αὐτό, καὶ D
ἐκ τῆς ὕλης ἔκτισε τὴν Χαλκῆν, ἐνθα καὶ ἐτάφη. βουλόμι-
νος δὲ κτίσαι καὶ ἱππικὸν κατὰ τὴν μίμησιν τῆς Ῥώμης εἶρε
τὸ τοῦ Σεβήρου, καὶ ἀνεπλήρωσεν αὐτό, ἔγγουν τὸ ἓν μέρος
15 τῶν βαθμίδων τῶν δύο περιπάτων, καὶ ἄνω τῶν καγκέλλων
καὶ τὸν σφενδόνα καὶ τοὺς καμπτήρας καὶ τοὺς δῆμους. πάντα
δὲ τὰ χαλκουργήματα καὶ τὰ ξόανα ἐκ διαφόρων τόπων
καὶ πόλεων ἀθροίσας ἔστησεν αὐτὰ εἰς κόσμον τῆς πόλεως.
ὁμοίως καὶ τοὺς κίονας τῶν περιπάτων. ἐπάτωσε δὲ τοὺς αὐτοὺς
20 περιπάτους μετὰ συγκοπῆς, καὶ ἀπετέλεσεν αὐτοὺς πρώτον γυμν-

3 σεγμα C. 4 καὶ τὸ κάτοπτρον λουτρὸν om C. 7 κολύ-
θαβον apud Lamb. κολυμβήθραν Vat. 8 ἐνζῶδον] ἐν ζῶδον
δὲ ὑπῆρχε apud L. corr. Vat. 10 ἴσαζον add C. 15 βαθμί-
δων καὶ τῶν C. ἄνω τῶν om C. 17 τόπων] ναῶν C.
19 τοῦ περιπάτου C. τοὺς αὐτοὺς περιπάτους] τοὺτους C.
20 ἐπετέλεσεν αὐτό πρώτον ποιήσας καὶ ἱππ. C.

extruxit quoque Magnauram et templum dominicum, tum aerarium pu-
blicum et privatum et vestiarium et Cabalam et Sigma et Oatum, pro-
ximum Ecclesiae novae, et caetera usque ad portam ferream; et balneum
pellucidum, et palatia superiora usque ad Geranium; tum Chrysoclavum,
et balneum magnum Oeconomii, proximum Tzycanisterio, quod septem
receptacula habebat et duodecim porticus et amplissimum natabulum
figuris variatum. et septem quidem receptacula similitudinem septem
planetarum, duodecim vero porticus duodecim mensium temperamenta
referebant. permansit autem integrum usque ad imperium Nicephori
Phocae, cuius successor Ioannes Tzymisces illud evertit, et ex materia
Chalcan condidit, in qua sepultus est. caeterum cupiens etiam Con-
stantinus in urbe sua circum ad imitationem Romani aedificare, eum
quem Severus imperfectum reliquerat ipse absolvit, unam nempe gra-
dium partem, quibus ascenditur ad duo ambulacra, et supra cancellos
sphendonem, metas et factiones. omnia autem aerea signa et simulacra
ex variis locis et civitatibus collecta ad ornatum urbis erexit. similiter
et columnas ambulacrorum, quae pavimento stravit tessellato. ipse vero
ibi primum gymnicum et equestrem ludum edidit. verum statua, quae

P 10 κόν και ἰππικὰν ἀγῶνα. ὁ δὲ ἔχων τοὺς ἀρρικοὺς πόδας ἦκεν ἀπὸ τῆς μεγάλης Ἀντιοχείας, ἔστι δὲ ὁ Βελλεροφόντης, καὶ ἐσβητο αὐτὸν ἐκεῖσε. ὅπουσα δὲ καὶ ἄλλα ἀγάλματα, καὶ τίνες εἰσι καὶ πόθεν ἦκασιν ἕκαστοι καὶ διὰ τι ἐστηλώθησαν, ἔσχατον λεπτομερῶς ἑροῦμεν. 5

Θέλων δὲ ὁ μέγας Κωνσταντῖνος οἰκῆσαι τὴν πόλιν αὐτοῦ, μάλιστα δὲ τοὺς Ῥωμαίους εἰς τὸ Βυζάντιον, ἔλαβεν ἐξ αὐτῶν λαθραίως τὰ δακτυλῖδια αὐτῶν ἐνὸς ἐκάστου ἰδίως, καὶ ἀπέστειλεν αὐτοὺς εἰς τὸν τῶν Περσῶν βασιλέα, ὅστις ἐκαλεῖτο Σάβαρος, B τέσσαρας μὲν μαγίστρους, τὸν Ἄδαν, τὸν Προτάσιον, τὸν Σκώ-10 λυμβρον, τὸν Φιλόξενον, ὅτι κτὲ πατρικίους, τὸν Πρόβον, τὸν Δομνῖνον, τὸν Δαρεῖον, τὸν Μαῦρον, τὸν Ῥοδανόν, τὸν Σαλτίωνα, τὸν ἑπαρχον Μόδεστον, τὸν Εὐβουλον. μετὰ πλείστον στρατοῦ ἐξαπέστειλεν αὐτούς, ποιήσαντας δέκα ἕξ μῆνας ἐν Περσίδι. ὁ δὲ μέγας Κωνσταντῖνος ἀποστείλας εἰς Ῥώμην ἀνελάβετο 15 τὰς γυναῖκας αὐτῶν καὶ τὰ τέκνα καὶ τὰς φαρμῖλλας. ὦρισι δὲ καὶ κτίστας μηχανικοὺς, ἵνα ἴδωσι τοὺς οἴκους αὐτῶν καὶ τοὺς τόπους ἐνὸς ἐκάστου, ποῦ τε κεῖνται καὶ ὅπως, ἐτέρας ἐπὶ τοὺς ἀγκυλοὺς τῆς θαλάσσης, ἄλλας ἐπὶ τοὺς ἠπείρους, καὶ τὰ σχήματα τῶν κτισμάτων, καὶ τὰς ἀνόδους οἷαι ἦσαν κοχλιώδεις. 20 C καὶ λαβόντες τὰς φαρμῖλλας τῶν συγκλητικῶν ἀνῆλθον ἐπὶ τὸ

1 ὀρνιθίους C, ὀρνικὸς Vat. 6 μέλλων οὖν C. οὐκίσαι?
7 μᾶλλον C. Βυζ. κατακρατῆσαι ἑλ. C. 10 Ἄδδμ C.
Σκώμβρος C. 12 Σαλοσῆσιος ὁ ἑπαρχος, Μόδεστος καὶ ὁ
Εὐβουλος C. 19 τὰς? 20 αὐ C. 21 τῶν τοιούτων
συγκλ. C.

pedes alatos habet, deducta est e magna Antiochia, et Bellerophonis est, qui illic colebatur. de reliquis statuīs, quot et quales eae sint, et unde quaelibet venerit, et quare fuerint erectae, postremo breviter dicemus.

Caeterum cum vellet Constantinus magnus urbem suam maxime a Romanis habitari, annulos praestantissimi cuiusque viri occulte accepit, et misit ipsos contra Persarum regem Saporem: videlicet quattuor magistros Adam, Protasium, Scolymbrum, Philoxenum, et octo patricios, Probum, Dominum, Darium, Maurum, Rhodanum, Sallustum praefectum, Modestum et Eubulum cum magno exercitu in Persiam misit, ubi sexdecim menses commorati sunt. interea Constantinus magnus, missis Romam legatis, eorum uxores liberos et familias accersivit. misit etiam architectos, ut domos eorum et cuiusvis locum situmque sive in ora maritima sive continenti, tum formam structurae earumque gradus et scalas observarent. adsumtis igitur familiis senatorum Byzantium redierunt, ibique singula similibi modo aedificia extruxerunt, eorumque

Βυζάντιον, καὶ ἔκτισαν ὁμοία ἔκαστα, καὶ ἐκάθισαν ἐντὸς αὐτῶν τὰς φαιμίλιας τούτων. ἔκτισε ἐλθόντες γοῦν ἐκ τῆς Περσικῆς χώρας μετὰ νίκης, ἀναλαβόμενοι καὶ πάντα κεντηνάρια τριακόσια ἐξήκοντα πέντε, ἐδέξατο αὐτοὺς ὁ βασιλεὺς ἕσμενος, καὶ ποιήσας 5 εὐωχίαν εἶπεν αὐτοῖς “θέλετε ἀπελθεῖν εἰς τὴν Ῥώμην;” δοκιμάζων αὐτούς. οἱ δὲ ἔφησαν μὴ κατελθεῖν μέχρι δύο μηνῶν. ὁ δὲ βασιλεὺς ἔφη “ἀπόψε ἔχω δοῦναι ὑμῖν τὰς οἰκίας ὑμῶν,” προστάξας Εὐφράτῃ τῷ παρακοιμημένῳ αὐτοῦ, ὅστις καὶ ἐποίησε τὸν μέγαν Κωνσταντῖνον Χριστιανόν, ἐνὶ ἐκάστῳ ἀποδοῦναι αὐ- 10 τῶν τοὺς οἴκους. ὡς γοῦν εἶδον τοὺς κυλεῶνας καὶ τὰς ἀδῆλας καὶ τὰς ἀνόδους ὁμοίας ταῖς ἐν τῇ Ῥώμῃ καὶ τὰ μέτρα καὶ τὰ σχήματα καὶ τὰ ἔργη καὶ τὴν ἀπόβλεψιν τῶν θυριδῶν, ἔδοξαν εἶναι ἐκ φαντασίας εἰς τὴν Ῥώμην. εὐρόντες δὲ καὶ τὰς φαιμίλιας αὐτῶν ἐξεπλάγησαν. ἐρωτήσαντες δὲ τὰς ἐκείνων φαιμίλιας καὶ 15 μισθόντες ἀκριβῶς, τότε ἐπίστευσαν ὡς οὐκ ἔστι φάντασμα ἀλλὰ φρόνησις τοῦ βασιλέως, ὅτι καὶ ἄκοντας καὶ μὴ βουλομένους ὤκισεν ἐνταῦθα. ἐκ δὲ τῶν ὀνομάτων αὐτῶν εἰλήφασιν οἱ τόποι τὰς προσηγορίας. ὁ Φιλόξενος κινστέρναν ἔκτισε τὴν ἐπονομαζομένην Φιλοξένου. ὁ Πρόβος ἀνήγειρε τὸν ναὸν τοῦ προδρόμου, 20 ὄνπερ ὁ Καβαλῖνος ἐποίησεν ἐργοδόσιον τὸ λεγόμενον Πρόβου. ὁ Δομνῖνος ἔκτισεν οἶκον εἰς τὰ Μιυριανοῦ, ὄνπερ ἔχει ὁ Ἀγρι- P 11

1 ἔκαστα] κτίσματα C. 2 ἀποστρέψαντας δὲ τοὺς ἀρχοντας ἐν Περσίῃ μετὰ νίκης, ἀγοντας αὐτῶ καὶ π. Vat. 3 ἐκαστὰ ante C. 4 ἄσμενος add C. ὡς ἐφῆρῃ Vat. 9 τούτων τὸν οἶκον αὐτοῦ μετὰ ὀφικίου αὐτοῦ C. 13 ἐν φαντασίᾳ Vat. 17 ἐνώκησεν ἐνταῦθα Vat. alter, οἰκήσαι ἐνταῦθα ἐποίησεν alter. vulgo φησεν ἐνταῦθα. 20 ἐργοστάσιον Vat. 21 εἶχεν C.

familias dederunt inhabitanda. cum itaque acceptis 365 centenariis tributis ex Perside victores rediissent, imperator eos convivio excepit, et dixit illis tentandi causa “numquid abitari estis Romam?” illi autem responderunt se intra duos menses nondum eo reversuros. tum imperator “vesperi” inquit “dabe vobis aedes vestras.” iusserat enim Euphrati accubitori suo, qui et Constantianam magam Christianum fecerat, ut unicuique suas aedes restitueret. ut igitur viderunt portas, atria, gradus, mensuram et formam, altitudinem et prospectum fenestrarum Romanis similes, putabant se per somnium esse Romae; cum vero et familias suas invenirent, obstupescabant. ubi vero eas interrogarunt, et uti res gesta esset intellexerunt, tum demum crediderunt non esse phantasiam, verum prudentiam imperatoris, qui hoc pacto invites et nolentes ibi habitare coegisset. loca autem ex nominibus eorum denominata sunt. Philoxenus cisternam condidit, cui nomen Philoxeni; Probus templum prodromi extruxit, quod Constantinus Caballinus seu Copronymus mutavit in officinam fabrilem dictam Probi. Dominus in regione Mauriani domum aedificavit, in qua habitat Agricolaus. Darius

κόλυβος. ὁ Δαρείος ἔκτισε τὸν οἶκον τῆς Κανατίσης τοῦ Σκληροῦ. ὁ Μαῦρος ἔκτισεν οἶκον ὃς λέγεται νῦν τοῦ Βελλονᾶ. ὁ Ῥοδανὸς ἔκτισεν οἶκον ὃς καλεῖται τὰ ἐν οὐρανοῖς· ἔστι δὲ τῆς Μαμαίνης. ὁ Σαλτίων ἔκτισεν οἶκον ὃς καλεῖται τοῦ Κορδομίτου. ὁ Μόδεστος ἔκτισεν οἶκον εἰς τοὺς ἁγίους ἀποστόλους τὸν λεγόμενον τοῦ λαμπροῦ. οἱ δὲ τρεῖς πυλεῶνες ἐκτίσθησαν παρὰ τοῦ Εὐβούλου. ἔκτισε δὲ ὁ αὐτὸς καὶ τέσσαρας ἐμβόλους, ἀπὸ τοῦ παλατίου μέχρι τῶν χειρῶν τειχῶν, ἐγχορήγους θόλους. ὁ μὲν εἰς ἤρατο ἀπὸ τοῦ τζυκανιστηρίου καὶ τῶν μαγγάνων καὶ τῆς ἀκροπόλεως καὶ τῶν Ἐυγενίου, καὶ διήρατο μέχρι τοῦ ἁγίου Ἀντωνίου, ὁ δὲ 10
 Β ἕτερος ἀπὸ τῆς Δάφνης καὶ τῶν Σοφιῶν μέχρι τῆς Ῥάβδου, οἱ δὲ ἕτεροι δύο ἔμβολοι ἀπὸ τῆς χαλκῆς καὶ τοῦ Μίλλου καὶ τοῦ φόρου μέχρι τοῦ Ταύρου καὶ τοῦ Βοδὸς καὶ τοῦ ἑξακοντίου. ἐπάνω δὲ τῶν ἐμβόλων περὶπατοὶ πλακωτοὶ λίθινοι καὶ στήλαι χαλκαῖ ἄπειροι εἰς διακόσμησιν τῆς πόλεως. ἔκτισε δὲ καὶ τοὺς μυδρω- 15
 νας, καὶ τοὺς ἀγωγὸς ἔφερεν ἀπὸ Βουλγαρίας. ἐποίησε δὲ καὶ γάβους ἐγχορήγους ἐπὶ πᾶσαν τὴν πόλιν, βαθεῖς τῷ ἕρπυ ὅσον τῶν ἐμβόλων διὰ τὸ μὴ εἶναι δυσωδιαν τινά, καὶ ἐνοκῆπτουσι νόσοι πολλαί, ἀλλ' εἰς τὸ βάθος διέρχεσθαι τὰς δυσώδεις ὕλας

1 τὸν οἶκον add C. ἱκανατίσης Vat. 2 Βελονᾶ C.
 ὁ Ῥοδανὸς ὀπισθεν τῆς ἁγίας Σοφίας τὸ νῦν τυγγάνον, ὅπερ λέγεται τὰ Ἀθωγράνης Vat. alius. 3 ἔστι C Vat. vulgo ἐπὶ.
 4 Σαλούστιος C Vat. Κονδοῦντου C, κοντομίτου Vat. 7 ὁ αὐτὸς τοὺς τέσσαρας ἐγχορήγους θολωτοὺς ἀπὸ τοῦ παλατίου καὶ μέχρι τοῦ χειρῶν τείχους Vat. 13 ἑξακοντίου, ὅπου ἦν ἡ πύρα τοῦ χειρῶν τείχους Vat. 16 ἔφερεν] δι' ὧν τὸ ὕδωρ ἐκφέρεται C. ἐποίησε] μέσον δὲ τῶν ἐμβόλων, ἐνθα ἡ λεωφόρος ἐστὶν ὁδός, καὶ ἐπὶ πάντα ἄλλον τόπον τῆς πόλεως ἔκτισε κανάλους θολωτοὺς Vat. καὶ τοὺς καράβους C. 18 καὶ] ἔνθεν ἔ ἐνοκῆπτωσι C.

aedem Canatisae uxoris Scleri condidit, Maurus vero domum, quae nunc dicitur Bellonae. Rhodanus domum nuncupatam in Caelis condidit, Salustius autem eam quae Contomiti appellatur. Modestus aedificavit domum ad SS. apostolos, quae Lamprī dicitur: tria vero eius atria Eubulus exstruxit. idem quattuor porticus condidit a palatio usque ad eum locum terrestriis muri in quem sordes efferuntur. una incipiebat a Tzycanisterio, Manganis, acropoli et turre Eugenii, et pertingebat usque ad S. Antonium; altera a Daphne et palatio Sophiano usque ad ecclesiam dei genitricis nuncupatam Raudum. reliquae duae porticus a Chalce Milio et foro usque ad Taurum Bovem et Hexacionium pertendebant. supra porticus autem ambulacra erant lapide quadrato strata et statuae aereae innumerae ad ornamentum urbis. praeterea latrinas condidit, et aquaeductus ex Bulgaria in urbem perduxit. fecit etiam cloacas subter universam urbem transeuntes, aequantes profunditate altitudinem porticum, ne ex malo odore morbus nasceretur, sed omnis

καὶ κατέρχεσθαι εἰς τὴν θάλασσαν. ταῦτα δὲ ἐκτίσθησαν, ὡς εἶρηται, παρὰ Οὐρβικίου πραιποσίτου καὶ Σαλουστίου ἐπάρχου C καὶ τῶν λοιπῶν. καταλιπὼν δὲ αὐτοῖς κεντηνάρια χρυσίου ἑξακόσια εἰς τε τοὺς ἐμβόλους καὶ τοὺς ἀγωγούς καὶ τὰ τεῖχη, αὐτὸς 5 ἦν κατὰ Σκυθῶν, καὶ ὑποτάξας ἐκείνους ἔκτισε πόλεις ἐκεῖσε, τὴν τε Περσθλάβαν, τὴν Δίστραν, τὴν Πλίσκουβαν καὶ τὴν Κωνσταντιαν. ταῦτα δὲ ἐκτίσθησαν παρὰ τοῦ Οὐρβικίου εἰς χρόνους δύο ἡμισυ, ἀπὸ φωνῆς Ἑρμείου. ἔκτισε δὲ καὶ τὰ Ἄρματιου. τὴν δὲ κώρτην αὐτοῦ ἔπηξε καὶ τὰ ἄρματα αὐτοῦ ἐκεῖσε 10 ἀπέθετο, ὅτε ὑπέταξε τοὺς Βυζαντίους. εἰς δὲ τὰ ὄρηματα τῶν τριῶν αὐτοῦ υἱῶν ἔκτισε τὰ παλάτια τὰ καλούμενα Κωνσταντι- D νιανὰς καὶ τὰ καλούμενα Κώνστα. ἔστη δὲ καὶ ὁ οἶκος τοῦ Τουβάκης καὶ τοῦ Ὄβηρλίτζη, ὅνπερ ἔχει ὁ ἀκροπολίτης. τοὺς δὲ ναοὺς καὶ τὰ λοιπὰ ὅσα ἀνήγειρεν ὁ μέγας Κωνσταντῖνος, ὕστερον 15 εἰς τὰ περὶ κτισμάτων ἐροῦμεν.

5 ἦν] ἐκίνησε C. ἐκεῖσε add C. 7 παρὰ τοῦ Οὐρβικίου om C. 8 ἐφ' αὐτῶν Vat. alter; alter om. ἄρματα, ἐνθα τὸ πρῶτον, πρὸ τοῦ κατάρχειν τὸ Βυζάντιον, ἔπηξεν τὴν κώρτην αὐτοῦ καὶ τὰ ἄρματα αὐτοῦ ἀπέθετο Vat. 9 ἔπηξε add C. 11 κωνσταντιανὰς Vat. 12 ἔστησε δὲ καὶ οἶκους τοῦ βασιλέως καὶ τοῦ ὀβηρλίτζου Vat. alter. μεθ' ὧν καὶ τὰ καλούμενα Κώνστα, ἄπερ εἰσὶν οἶκοι τοῦ τουβάκη καὶ ἰβηρλίτζη alter. 13 Ἰβηρλίτζη C. ὅστις καλεῖται τοῦ ἀκροπολίτου C.

foetida colluvies per eas in mare deflueret. haec itaque, ut dictum est, Urbicius praepositus, Sallustius praefectus et reliqui condiderunt. imperator autem, sexcentis auri centenariis ad porticus aquaeductus et muros exstruendos relictis, ipse adversus Scythas profectus est, illisque subiugatis urbes condidit Persthabam, Distram, Pliscubam et Constantiam. haec Urbicius duobus annis et dimidio, hortatu Hermiae aedificavit. praeterea exstruxit Constantinus aedes Harmatii vulgo dictas, ubi cortem suam currusque posuit, cum Byzantios subiugasset. a nomine autem trium filiorum condidit palatia, quae Constantii et Constantis nominantur. struxit etiam domum Tubacae et Oberitzae, in qua praefectus arcis habitat. caeterum de templis et reliquis, quae Constantinus magnus aedificavit, postea in libro de aedificiis dicturi sumus.

**ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΣΧΗΜΑΤΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΤΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ.**

P 12 Χρῆ γινώσκειν ὅτι τοῦ Βύζαντος τὰ παλάτια ἐν τῇ ἀκροπόλει ἦσαν· ὁ δὲ ναὸς τοῦ ἁγίου Μηνᾶ ὑπῆρχε πρῶτον τοῦ Διὸς ἱερόν, ὃθεν δὴ καὶ εἰς τὰς μαρμαρινὰς ἀψίδας, τὰς ὑπερθεῖν τῶν δύο μεγάλων κιόνων, ὑπάρχουσιν αἱ στήλαι τοῦ Διὸς καὶ τοῦ Κρόνου. ἕθως γὰρ ἦν τοῖς ἀρχαίοις ἀρχηγοῖς εἰς τὰς ἀκροπόλεις κτίζειν τὰς ἐαυτῶν παλάτια. ἤρχετο δὲ τὸ τεῖχος, καθὰ καὶ νῦν, ἐπὶ τοῦ Βύζαντος ἀπὸ τοῦ πύργου τῆς ἀκροπόλεως, καὶ διήρχετο εἰς τὸν τοῦ Εὐγενίου πύργον, καὶ ἀνέβαινε μέχρι τοῦ Στρατηγίου, καὶ διήρχετο εἰς τὸ λεγόμενον τοῦ Ἀχιλλέως λουτρόν. ἡ δὲ ἐκεῖσα

1 Χρῆ — ἀτοκρατορησάντων] haec C post τέθειται p. 17 ponit, apud Bandurium p. 2 summa.

ἀψ. ὑπερθεῖν codd. aliquot.

παλάτια codd. alii.

3 ἐξ οὗ καὶ ἔχει τὰς μαρμ.

5 τὰς οἰκίας αὐτῶν ἤγουν τὰ

9 καὶ ἡ ἐν τῷ τοῦ Οὐρεβίου ὀρωμῆτι ἀψίδα alii.

DE FORMA ET AMBITU

URBIS CONSTANTINOPOLITANAE.

Sciendum est quod Byzantis palatium in acropoli exstiterit, et templum S. Menae antea fuerit fanum Iovis, quamobrem etiam nunc in marmoreis eius arcubus, qui duabus maximis columnis sustentantur, Iovis et Saturni statuæ supersunt. ille nimirum antiquis principibus mos erat, ut nonnisi in arcibus urbium palatia sua exstruerent. sub Byzante igitur, uti hodieque, incipiebat murus a turri acropoleos et pergebat usque ad turrim Eugenii; inde ascendebat ad Strategium versus, et progrediebatur usque thermas Achilleas. arcus vero qui ibi visitur et nunc Urbicij

ὄρωμένη ἀφίς, ἢ λεγομένη τῶν Οὐρβικίου, πρότερον πόρτα ἦν
 χερσαία τοῦ Βύζαντος, καὶ ἀνέβαινεν εἰς τὰ Χαλκοπρατεῖα τὸ
 τεῖχος ἕως τοῦ λεγομένου μιλίου. ἦν δὲ κάκεισε πόρτα τῶν Βυ- B
 ζαντίων χερσαία, καὶ διήρχετο εἰς τοὺς πλεκτοὺς κίονας τῶν τζυ-
 5 καλαρίων, καὶ κατέβαινεν εἰς Τόπους, καὶ ἀπέκαμπε πάλιν διὰ
 τῶν Μαγγάνων καὶ Ἀρκαδιανῶν, καὶ ἔφθασεν εἰς τὴν ἀκρόπολιν.
 εἶχε δὲ πύργους τὸ ὅλον τεῖχος εἴκοσι ἐπτὰ.

Καὶ τοιαύτη μὲν ἦν ἡ ἐπὶ τοῦ Βύζαντος σχηματογραφία
 τῆς πόλεως· ἡ δὲ δευτέρη, καθὰ διὰ τοῦ μεγάλου Κωνσταντίνου
 10 ἔκτιστο, ἐστὶν αὕτη. κατὰ μὲν τὸ παράλιον μέρος προσετέθη
 ἀπὸ μὲν τῆς ἀκροπόλεως καὶ τοῦ Εὐγενίου πύργου μέχρι τοῦ
 Ζεύγματος τοῦ ἁγίου Ἀντωνίου, ἀπὸ δὲ τῶν καλουμένων Τόπων
 μέχρι τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου τῆς Ῥάβδου. τὸ δὲ χερσαῖον τεῖ-
 15 χος ἀνέβαινεν ἕως τὸ ἑξακίονιον, ἀπὸ δὲ τοῦ μιλίου προήρχετο C
 Στουδίου καὶ τῆς Εἰκασίας, καὶ διήρχετο μέχρι τῆς Βώνου καὶ
 εἰς τὸν ναὸν τῶν ἁγίων μαρτύρων Μανουὴλ Σαβὴλ καὶ Ἰσμαήλ,
 καὶ κατήρχετο εἰς τὰ Ἀρματίου, καὶ ἐπληροῦτο εἰς τὸν ναὸν τοῦ
 ἁγίου Ἀντωνίου. διήρκεσε δὲ τὸ τοιοῦτον σχῆμα τοῦ τεύχους
 20 ἔτη ἑκατὸν τριάκοντα δύο, δέκα βασιλέων αὐτοκρατορησάντων.
 ὁ δὲ μικρὸς Θεοδοσίος εἰς τὸν πέμπτον χρόνον τῆς βασιλείας αὐ-

1 νῦν] τοῦ C. 2 τῶν Βυζαντίων C. 9 δὲ ἑτέρα σχη-
 ματογραφία, ἣν συντέθεικεν ὁ μέγας Κωνσταντῖνος. προσέθηκα τὸ-
 νον τὸ τεῖχος ἀπὸ τοῦ Εὐγενίου μέχρι τοῦ ἁγίου Ἀντωνίου C.
 12 ζεύγματος καὶ τοῦ Lambecius. 16 καὶ διήρχετο post Βώνου,
 omissis ibi καὶ εἰς, Vat. 17 Ἰσμαήλ, ἐν ᾧ τόκῳ ἀνηρεθίσαν
 οὗτοι οἱ ἅγιοι, καὶ C et, qui addit παρὰ τοῦ Ἰουλιανοῦ, Vat.
 19 Ἀντωνίου καὶ ἑκαμπε εἰς τὸν τοῦ Εὐγενίου. διήρκεσε C.

appellatur, erat olim terrestris porta tempore Byzantis. hinc in Chal-
 copratia tendebat murus, et porro usque ad miliarium, ubi altera erat
 porta terrestris. inde procedebat ad volutiles columnas Tzycalariorum,
 et descendebat ad Topos, et rursus deflectebat per Mangana et thermas
 Arcadianas, atque ita demum revertebatur in acropolim. continebat
 autem totus murus 27 turres.

Haec igitur erat urbis forma sub Byzante: secunda vero, quam
 a Constantino magno accepit, ita se habet. latus quidem maritimum ab
 acropoli et turri Eugenii promotum est usque ad Zeugma S. Antonii et
 a Topis ad S. dei genitricem cognomine Raudum. verum murus ter-
 restris protensus est usque ad Hexacionium et a miliario usque ad vete-
 rem portam Praecursoris et monasteria Studii et Icasiae; inde pergebat
 usque ad cisternam Boni et templum SS. martyrum Manuel, Sabel et
 Ismael; hinc rursus descendebat ad locum nuncupatum Harmatii, et de-
 sinebat in templo S. Antonii. haec urbis forma duravit annos 132, decem
 imperatorum tempore. Theodosius vero iunior quinto imperii anno, cum

- D** τοῦ, σειμοῦ γεγονότος καὶ τῶν τειχῶν καταπιπτόντων διὰ τὸ τοὺς Ἀμαληκίτας τοὺς Χατζιντζαρίους οἰκῆσαι ἐν τῇ πόλει καὶ βλασφημεῖν σφοδρῶς εἰς τὸ τρισάγιον, ποιήσας ὁ βασιλεὺς ἱκεσίαν καὶ λιτὴν εἰς τὸν κάμπον τοῦ τριβουναλίου μετὰ τοῦ πατριάρχου Πρόκλου καὶ παντὸς τοῦ λαοῦ, κραζόντων τὸ κύριε ἐλέησον ἐπὶ 5 πολλὰς ὥρας, πάντων ὁρώντων ἠρπάγη παιδίον εἰς τὸν ἄερα, καὶ ἤκουσεν ὁ πῦις τῶν ἀγγέλων μελωδούντων καὶ ὑμνοῦντων "ἅγιος ὁ θεός, ἅγιος ἰσχυρός, ἅγιος ἀθάνατος, ἐλέησον ἡμᾶς." κατελθόντος δὲ τοῦ παιδὸς ὁ λαὸς οὕτως ἐμελώδει, καὶ ἔστη ὁ σεισμός ἐκτοτε, καὶ ἐξέωσεν ὁ βασιλεὺς πάντας τοὺς αἵρετικοὺς ἐκ τῆς πό- 10 λειως. ἐξέβηλε δὲ τὰ τεῖχη ἀπὸ τοῦ ἑξακονίου μέχρι τῆς χρουσειας· ἐξ οὗ καὶ στήλην αὐτοῦ ἔστησεν ὀπισθεν τῶν ἐλεφάντων,
- P 13** καὶ ἀνεβίβασε τὸ παράλιον τεῖχος ἀπὸ τῆς Ῥάβδον μέχρι τῆς χρουσειας, καὶ ἀπὸ τοῦ ἁγίου Ἀντωνίου, τὰ Ἀρματίου, μέχρι τῶν Βλαχερνῶν καὶ τῆς χρουσειας. οἱ δὲ δύο δῆμοι ἔκτισαν τὰ τεῖχη 15 παρ' αὐτοῦ ὁρισθέντες, καθὼς εἰς τὰ περὶ κτισμάτων περιέχει.

2 ἀμαλικίτας καὶ τοὺς γ. Vat.
παντὸς τοῦ λαοῦ add C.

3 βλασφημεῖσαι C.
14 τῶν ἀρματίων Vat.

5 καὶ

terrae motus esset et muri collaberentur propterea quod Amalechitae et Chazinarii in urbe habitabant et trisagium impie irridebant, preces et supplicationes in campo tribunalis una cum patriarcha Proclo instituit. caeterum cum iam per multas horas kyrie eleeson cantassent, parvus quidam puer cunctis aspectantibus in aërem surreptus audivit angelos cantantes "sanctus deus, sanctus fortis, sanctus immortalis, miserere nobis." puero iterum in terram demisso populus ad eundem modum cecinit, desiitque terrae motus; et imperator omnes haereticos ex urbe eiecit, murosque ab Hexacionio usque ad portam auream protulit. quare etiam pone elephantos istic collocatos statuam suam erexit, et murum maritimum a Rando usque ad portam auream extendit, et a S. Antonio, in loco nuncupato Harmatii sito, usque ad Blachernas et portam auream. duae autem factiones populi, ab ipso ei rei destinatae, muros istos condiderunt, uti habetur in libro de aedificiis.

ΠΕΡΙ ΑΓΑΛΜΑΤΩΝ
ΣΤΗΛΩΝ ΚΑΙ ΘΕΑΜΑΤΩΝ ΤΗΣ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ.

Τὸ δὲ ἄγαλμα τοῦ Σελεύκου τοῦ δι' ἀνδρείαν ὀνομασθέντος P 16 Νικάτορος, τοῦ δόντος τῷ νιῷ αὐτοῦ Ἀντιόχῳ Στρατονίκην τὴν ἑαυτοῦ γυνῆκα, ἔρασθέντι αὐτῆς καὶ διὰ τὸν πρὸς αὐτὴν ἔρωτα ἀσθενήσαντι καὶ ἐπικρυπτομένῳ, γνωσθέντι δὲ ὑπὸ Ἐρασιστράτου 5 τοῦ ἱατροῦ. φασὶ δὲ συνόντα Σελευκὸν Ἀλεξάνδρῳ τῷ Μικεδόνι ταῦρον θυομένῳ ἀποδράντα, μόνον Σελευκὸν περιγενέσθαι αὐτοῦ τῶν κεράτων κρατήσαντα· καὶ διὰ τοῦτο τῷ ἀγάλματι αὐτοῦ ἐν Β τῇ κεφαλῇ περιτιθέασι κέρατα.

Ἐν ταῖς ἑορταῖς καὶ τοῖς ἐπισημίαις, καὶ παρόντων πρέσ-
10 βειων, ἐνεδύοντο χλαμύδας ποικίλους ἀπὸ χρυσοῦ καὶ πορφύρας

9 ὅτι οἱ κάλοι ἐν τοῖς ἐπισημίαις ἑορταῖς cod. Reg.

DE SIGNIS, STATUIS
ET ALIIS SPECTATU DIGNIS CONSTANTINOPOLI.

Simulacrum est Seleuci, qui propter fortitudinem cognominatus est Nicator, et filio suo Antiocho dedit propriam coniugem Stratonicem, amore illius capto et prae amore aegrotanti et dissimulanti morbum, quem Erasistratus medicus deprehendit. caeterum tradant Seleucum, cum Alexandro Macedoni sacrificanti taurus effugisset, bestiam cornibus prehensam solum tenuisse, eaque de causa capiti simulacri eius cornua imponunt.

In festis et victoriis, et praesentibus legatis, inducunt tunicas variegatas, auro et purpura vel alia re ornatas: in vulgaribus autem

ἢ ἄλλως πως πολυτελεῖς, ἐν δὲ ταῖς κοιναῖς συνόδοις ξηραμιπελίνας τῷ χρώματι, ὡς ἐκάλουν ἀτραβατικὰς ἀπὸ τοῦ χρώματος· τὸ γὰρ μέλαν ἄτρον καλοῦσι. ἢ ὅτι μετὰ τραβέων ταύταις εἰώθασα χρῆσθαι· τραβέαι δὲ λέγονται αἱ πολυτελεῖς χλαμύδες.

C Τῇ πέμπτῃ τοῦ Ὀκτωβρίου μηνὸς ἐχόρευον οἱ ῥεγεονάρχαι 5 ἐν τῷ Γουστειῷ ἤγουν τῷ ὀνοπωλίῳ, εἰς τιμὴν τοῦ βασιλεύοντος κατὰ τὸν καιρὸν. τὸν αὐτὸν οὖν τόπον οἱ ἰδιῶται Ἀγγουστιῶνα καλοῦσιν. ἐν ᾧ καὶ στήλαι ἔστησαν τοῦ μεγάλου Κωνσταντίνου καὶ τῆς αὐτοῦ μητρὸς, διὸ καὶ ἐπωνόμασε τὸν τόπον Ἀγγουστεῖον, πρότερον Γουστειῖον λεγόμενον ἤγουν ὀνοπωλίον. 10

Ἐν μὲν τῇ ἀψίδι τῆς καμάρας τοῦ φόρου ἵστατο δύο στή-
D λαι Ἑλένης καὶ Κωνσταντίνου, καὶ σταυρὸς μέσον αὐτῶν, γράφων
“εἷς ἄγιος, εἷς κύριος Ἰησοῦς Χριστὸς εἰς δόξαν θεοῦ πατρὸς,
ἀμήν.” ὁμοίως καὶ δύο ταχυδρόμων στήλαι περρωταί· ἀνετέ-
θσαν δὲ παρὰ τοῦ τὸν φόρον ἐπαρχοῦντος. 15

Κτίσας ὁ Ἰουστινιανὸς τὴν ἁγίαν Σοφίαν ἐκαθάρωσε τὴν
P 17 αὐλήν, καὶ ἐμαρμάρωσεν αὐτήν, τὸ πρότερον οὖσαν Γουστειῖον
ἤγουν ὀνοπωλίον. διὸ ἔστησε τὴν ἑαυτοῦ στήλην ἔφιππον ἐπὶ
κίονος. καὶ τῇ μὲν ἀριστερῇ χειρὶ φέρει σφαῖραν, ἐμπεπηγότες

3 εἰ ἐστὶ μετὰ τὰς τραβέας ταῦτα εἰώθασα χρῆσθαι Vat. 5 part.
3 p. 6 Bandur. τῇ 15 Suidas in Ἀγγουστος. 8 στήλην ἔστησεν
Κωνσταντίνος τῆς μητρὸς αὐτοῦ C. 9 Ἀγγουσιῶνα C.
10 γουστειῖον C. 11 p. 12 Band, ἵσταται C. 13 εἷς κύ-
ριος — ἀμήν om Suidas. 14 περρωταί om Suidas. περρωγα-
ταί Vat. περρωτῶν, omissis reliquis, C. 16 p. 6 Band. ἐκά-
θηρε C.

conventibus xerampelino colore tinctas, quas vocant Atrabaticas, aut quia nigrum appellat atrum, aut quoniam illis una cum trabeis uti solent: nam vestes sumptuosae nominantur trabeae.

Quinta die mensis Octobris praefecti regionum urbis in Gустео seu foro cibario choreas ducebant in honorem imperatoris illius temporis. hunc igitur locum vulgus Augustionem nominat. ibidem Constantinus magnus sibi suaeque matri statum posuit, eamque ob causam locum vocavit Augusteum seu Augustalem, cum antea Gустеum sive forum cibarium appellabatur.

In arcu camerae fori collocatae erant duae statuae, Helenae et Constantini, et in earum medio crux, cui inscriptum erat “unus sanctus, unus dominus, Iesus Christus in gloria dei patris, amen.” item visebantur ibi duae angelorum statuae alatae: erectae autem fuerunt a praefecto fori.

Cum Iustinianus templum sanctae Sophiae exaedificasset, repurgavit quoque aream ante ipsum sitam, eamque marmoribus exornavit, cum antea Gустеum sive forum cibarium esset; ideoque statuam suam equestrem ibi supra columnam erexit, quae sinistra manu tenet globum,

σταυροῦ ἐν αὐτῇ, ὡς διὰ τῆς εἰς τὸν σταυρὸν πίστεως τῆς γῆς πάσης ἑγκρατῆς γεγωνίως· σφαῖρα μὲν γὰρ ἡ γῆ διὰ τὸ σφαιροειδὲς τοῦ αὐτῆς σχήματος, πίστις δὲ ὁ σταυρὸς διὰ τὸν αὐτῷ προσηλωθέντα ἐν τῇ σαρκὶ θεόν. τὴν δεξιῶν χεῖρα ἀνατεταμμένην 5 ἔχει κατὰ ἀνατολάς, στάσις τῶν Περσῶν σημαίνων, καὶ μὴ μεταβαίνειν ἐπὶ τῆς Ῥωμαϊκῆς γῆς, διὰ τῆς ἀνατάσεως καὶ ἀπίστεως τῆς χειρὸς βοῶν "στῆτε Πέρσαι, καὶ μὴ πρόσω χωρεῖτε· σὸ γὰρ συνοίσει ὑμῖν."

10 Ὅτι περὶ τὸ βόρειον μέρος τοῦ φόρου ἴσταται σταυρὸς, ὡς εἶδεν αὐτὸν ὁ μέγας Κωνσταντῖνος ἐν τῷ οὐρανῷ χρυσέμπλαστον· καὶ ἐν τοῖς ἀκρωτηριακοῖς μέρεσι στρογγύλοις μήλοις. ἔνθεν καὶ αὐτὸς καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ καθορῶνται χρυσέμβαφοι μέχρι τοῦ νῦν.

1 ὁς] καὶ ὑποσημαίνοντος ὡς Suidas. 2 γὰρ add C. 4 προσελθόντα Vat. ἐν τῇ add C. 6 ἐπάσεως τῆς χειρὸς ἀπειλεῖ βοῶν cod. alius. 8 post ὑμῖν C: τὸν οὖν αὐτὸν Ἰουστινιανὸν λέγεται ἐπαρθῆναι τοῖς τοῦ Βελισαρίου ἐντυχήμασιν. οὗτος οὖν σαλευθεὶς κατὰ τῶν Περσῶν καὶ τῶν λοιπῶν τῶν τῆς ἀνατολῆς παρὰ τοῦ βασιλέως, καὶ πάντας κατατροπωσάμενος, καὶ Γελλμερα κρατήσας ἀπέστειλεν αὐτὸν εἰς Μαυρουσίαν, ἐπέσειε τηρεῖσθαι ὑπὸ τοῦ Φαρᾶ. ὁς εἰς μεγάλην ἐνδειαν ἄρτον γεγωνίως διὰ τὸ μὴ ἐν τῷ τόπῳ τῆς Μαυρουσίας εἶτον γεωργεῖσθαι ἀλλ' ἐφθὸν τὰς δούρας στείσειν, ἔγραψε τῷ βασιλεῖ στείλαι αὐτῷ ἄρτον καὶ σπόγγον καὶ κιδάραν. ὁ δὲ ἐκπλαγείς ἐπὶ τούτοις ἤρετο τὸν ἐπιστολέα τίνας χάριν ταῦτα γε ἐκίχηται. καὶ ἐξείπεν ὅτι ἄρτον μὲν διὰ τὸ αὐτὸν ἐπιθυμεῖν τε καὶ φαγεῖν, σπόγγον διὰ τὸ λούειν τὸ ἅπαν αὐτοῦ σῶμα ὑπὸ τῶν δακρύων, τὴν δὲ κιδάραν διὰ τὸ παραμυθεῖσθαι ἑαυτῷ ταῖς συμφοραῖς. ὁ δὲ βασιλεὺς ἐκπλαγείς καὶ θαυμάσας ἔστειλε τούτω τὰ αἰτηθέντα. διὰ ταῦτα οὖν Ἰουστινιανὸς ἐπαρθεὶς ἐπιπικρον ἑαυτὸν ἐστῆσεν ἐπὶ κίονος. ὁς ὕστερον φθονήσας τῷ ἡθῆντι στρατηγικωτάτῳ Βελισαρίῳ ἐξώρυξε τούτου τοὺς ὀφθαλμούς, καὶ προσέταξε τούτον καθισθῆναι εἰς τὰ Λαύρον, καὶ ἐπιδοῦναι αὐτῷ σκευὸς ὀστράκων, καὶ ἐπιροῖπειν αὐτῷ τοὺς διερχομένους ὄβρολόν. 9 p. 13 Band. πρὸς Vat. 10 ὃν εἶδεν αὐτὸς alii. χρυσέμβαφον καὶ ἐν τοῖς ἀκρωτηρίοις μήλον C.

cui crux superinfixa est, significans quod ob fidem in crucem universi terrarum orbis imperium adeptus sit. globus nempe terram significat ob rotundam eius figuram; fidem vero crux, quia deus in carne illi fuit affixus. dexteram manum versus orientem extendit, Persarum seditionem innuens, eosque extensione et repulsu manus provincias Romanas invadere vētans, his quasi verbis "state Persae, nec ulterius progredimini: neque enim conducet vobis."

In septemtrionali parte fori collocata est crux, instar illius quam Constantinus magnus in caelo vidit, auro obducta habensque in apicibus rotunda mala. ibidem filiorum eius statuæ auratae usque in hodiernum diem conspiciuntur.

- C Ὅτι τὸν Ξηρόλοφον πρῶην τινὲς θέαμα ἐκάλουν· ἐν αὐτῷ γὰρ ἔστησαν κοχλῆαι δεκαεὶς καὶ Ἀρτέμιδος στήλη καὶ Σεβήρου τοῦ κτίσαντος, καὶ Θεαμάτων τρίπων. ἔνθα ἐθυσίαζε πολλὰς θυσίας Σεβήρος, καὶ χρησμοὶ πολλοὶ ἐν τῷ τόπῳ γέγονασι. καθ' ὃν καιρὸν καὶ κόρη παρθένος ἐτύθη. καὶ θέσις ἦν ἀστρονομική, 5 τριάκοντα ἕξ χρόνους διαρκέσασα. ὁ αὐτὸς δὲ Ξηρόλοφος, καθὼς ὁ διακρινόμενος λόγος φησὶν, τὴν στήλην εἶχε τοῦ τε μικροῦ Θεοδοσίου καὶ Οὐαλεντινιανοῦ, καὶ Μαρκιανοῦ κάτωθεν τοῦ κίονος. σεισμοῦ δὲ γενομένου πεπτωκέναι τὰς στήλας.
- D Ὅτι κάτωθεν τοῦ κίονος τοῦ φόρου κερωσμένοι εἰσὶν οὗτοι 10 οἱ δύο σταυροί, καὶ βίκιον μύρον οὗ ἠλείψατο ὁ Χριστός, καὶ πολλὰ ἕτερα σημειοφορικά, τεθέντα μὲν παρὰ Κωνσταντίνου τοῦ μεγάλου, ἀσφαλισθέντα δὲ ὑπὸ Θεοδοσίου τοῦ μεγάλου.
- P 18 Ὅτι εἰς τὸν ἅγιον Μάμαντα πέραν ἴστατο γέφυρα μεγάλη, ὁποῖα τῆς Χαλκηδόνος, δώδεκα καμάρας ἔχουσα. ποταμὸς δὲ κα- 15 τήρχετο παμμεγέθης, καὶ μάλιστα τῷ Φεβρουαρίῳ μηνί. ἔνθα καὶ δράκων ἴστατο χαλκοῦς, διὰ τὸ λέγειν τινὰς δράκοντα οἰκεῖν τὴν γέφυραν. διὸ καὶ πολλαὶ παρθέναι ἐτύθησαν καὶ πλήθη προσβάτων καὶ βοῶν καὶ ὀρνέων. Βασιλίσκος γάρ τις ἐρασθεὶς τοῦ τόπου, ὃς ἦν εἷς τῶν ἀπὸ Νουμμεριανοῦ Καίσαρος, κτίσας κατώκησεν 20

1 p. 86 Band. θέαμα add Vat. 2 κοχλιάδες cod. unus. Ἀρτέμιδος σύνθετος στήλη Suidas v. σταυρός. Σεβήρου om Vat. 8 μαρκίανος Vat. 10 p. 13 et 87 Band. 11 τὸ βίκιον τοῦ μύρον ὡ C, βίσιον ὑελοῦν μύρον ἐν ὡ F. 13 ἀφανισθέντα Suidas. 14 p. 87 Band.

Xerolaphum quidem prius Theama vocabant. in illo enim sexdecim cochleae erant, et statua Dianae et Severi conditoris, et Theamatium tripes. ibi Severus multa sacrificia fecit, eodemque in loco multa oracula edita sunt; quo tempore etiam puella virgo illic immolata est. fuit etiam thesis astronomica, quae annos 36 duravit. in eodem Xerolapho, ut vulgo fama fertur, collocatae erant statuae Theodosii iunioris et Valentiniani et Marciani infra columnam, quae postea terrae motu corruerunt.

In inferiori parte columnae fori depositae erant duae cruces duorum latronum, qui una cum Christo crucifixi sunt; et urceolus vitreus unguenti, quo Christus inunctus fuit, et multa alia admiranda, quae a Constantino magno ibi collocata Theodosius magnus, quo tutius asservarentur, inde abstulit.

Ultra S. Mamantem erat pons magnitudine aequalis Chalcedonensi duodecim fornicibus constans, infra quem magnus fluvius transibat, in primis mense Februarii. ibidem stabat draco aereus, et quod quidam draconem in isto ponte habitare crederent, multae virgines ibi immolatae sunt, et magna copia ovium bovum et volucrum. nam quidam Basiliscus, qui a parte Numeriani Caesaris stetit, loci amore captus aedes ibi

ἐν αὐτῷ. ἔνθα καὶ ναὸν τοῦ Διὸς ἤγειρε παμμεγέθη. ταῦτα δὲ πάντα Ζήνων τῷ δευτέρῳ ἔτει τῆς βασιλείας αὐτοῦ κατέστρεψεν.

“Οτι ἐν τῷ ναῷ τοῦ ἁγίου Μηναῦ, ἐν τῇ ἀκροπόλει, ὄρυγμα B εὐρέθη, ὅτε ἐκαθαρίζετο, καὶ ὁστῶ ἀνθρώπων γιγάντων εἰς 5 πλῆθος, ἃ τινι θρασυμένους Ἀνουστάσιος ὁ βασιλεὺς εἰς τὸ παλάτιον κατέθετο τὰ ὁστῶ εἰς θαῦμα ἕξαισιον.

“Οτι ἐν τῷ ναῷ τοῦ ἁγίου μεγαλομάρτυρος Προκοπίου ἐν τῇ Χελώνῃ στήλη ἴσταται εὐνούχου τινός, ἣ ἐν τῷ στήθει ἐγράφη C “ὁ μετατιθεὶς θεμάτιν τῷ βρόχῳ παραδοθήτω.” ἦν δὲ ἡ στήλη 10 Πλάτωνος κουβικουλαρίου, ὃς ἐν ταῖς ἡμέραις τοῦ βασιλείως Βυσιλλίσκου πυρρίκουστος γέγονεν. οἱ δὲ τῆς γενεᾶς αὐτοῦ ἠτήσαντο τὸν βασιλέα, εἰς μνημόσυνον τοῖς ἀνταίρουσι βασιλεῖ, στήλην θεῖναι τῷ εὐνούχῳ Πλάτωνι. ὁ δὲ οὐκ ἐκώλυσεν. ἐν δὲ τῷ ἀνακαινίζεσθαι τὸν τοῦ ἁγίου μάρτυρος ναὸν μετετέθη εἰς τὸ 15 ἵπποδρόμιον. οἱ δὲ οἴκοι τοῦ αὐτοῦ εὐνούχου σώζονται ἐν τῇ Χελώνῃ ἕως τῆς σήμερον.

Ἐν τῷ Κυνηγίῳ τὸ πρῶτον ἐρρίπτοντο οἱ βιοθάνατοι. D ἦσαν δὲ τινες ἐκεῖσε στήλαι. ἀπελθῶν δὲ Θεόδωρος ὁ ἀνα-

3 p. 26 et 87 Band. 4 ὅτε καὶ ἐκαθίζετο Vat. 5 εἰς τὸ καλ.] ἐν τῇ φόσῃ F. 6 τὰ ὁστῶ om F cum Suida v. Μηνάς.
7 p. 33 et 88 Band. 8 ἴστατο CF. ἦς alii. 12 εἰς — βασιλεῖ om C. βασιλεῦσι Vat. 13 ἐκώλυεν C. 14 ἀνακτίξεσθαι C. 17 p. 26 et 88 Band. Ἐν — p. 32 v. 2 πᾶν] Ἐκ τῶν ἡμερίων χαρτουλαρίου φράσις τῶν παρὰ Θεόδωρον, ὅτε παραγγέγονεν ἐν τῷ Κυνηγίῳ θεῖας γέριν. πολλὰ γὰρ ἡμῖν ἐμελήθη περὶ τοῦ ἐρευνηθῆαι ἀκριβῶς περὶ ὧν παρεκάλεσας καὶ φανερώσαι τῇ σῇ ἀρετῇ, ὦ φιλόκαλε. ἀπελθόντων ἡμῶν ποτὲ ἐν τῷ Κυνηγίῳ σὺν ἡμερίῳ τῷ προλεχθέντι ἐνδόξῳ χαρτουλαρίῳ, τὰς ἐκεῖσε ἱστορηῖσαι εἰκόνας, ἐν οἷς εὗρομεν μίαν στήλην μικρὰν τῷ μήκει καὶ πλατεΐᾳ καὶ παγεῖαν πάνυ. F. κρύτερον Vat.

extractas inhabitavit et templum maximum Iovi excitavit, quod cum caeteris omnibus aedificiis Zeno secundo sui imperii anno evertit.

Cum ecclesia S. Menae in arce repurgaretur, magna ibi multitudo ossium gigantum in ampla quadam fossa reperta est, quae Anastasius imperator cum summa admiratione conspicatus in palatium transponi curavit.

In templo S. martyris Procopii in Chelone statua cuiusdam eunuchi posita fuit, in cuius pectore haec inscripta erant “quisquis hoc signum loco moverit, laqueo pereat.” erat autem statua Platonis cubicularii, qui temporibus Basilisci imperatoris vivus arsit. qui autem cognati eius postularent ab imperatore, ut memoriae illorum qui imperatori adversarentur, Platoni eunucho statua poneretur, haudquaquam prohibuit. cum vero templum S. martyris renovaretur, in Hippodromum statua illa translata est. aedes autem ipsius eunuchi hodieque supersuât in Chelone.

In Cynegium olim violenta morte perempti proiiciebantur, eoque in loco statuae quaedam positae erant. huc Theodorus anagnostes cum

γνώστης μετὰ Ἱμερίου χαρτουλαρίου εἶδεν ἐκείσε στήλην μικρὰν τῷ μήκει καὶ πλατεῖαν πάνυ. ἐμοῦ δέ, φησὶν ὁ Θεόδωρος, θαυμάζοντος ἔφη ὁ Ἱμέριος καὶ αὐτὸς θαυμάζειν ὅστις ὁ κτίσας τὸ κνηγίον ἐστίν. ἐμοῦ δὲ εἰπόντος “Μαξιμίνοσ ὁ κτίσας καὶ Ἀριστείδης ὁ καταμετρήσας,” παρενθὸν πεσεῖν τὴν στήλην ἐκ 5 τοῦ ἐκείσε ὕψους καὶ κροῦσαι τὸν Ἱμέριον καὶ πυραυτὰ θανατῶσαι. ἐμοῦ δὲ φοβηθέντος καὶ πρὸς τὴν ἐκκλησίαν φηγόντος
 P 19 καὶ καταγγέλλοντος τὸ πραχθέν, οὐδέίς μοι ἐπίστευσεν, ἕως ἂν ὄρκους αὐτὸ ἐβεβαίωσα. οἱ ὅν οἰκείοι τοῦ τελευτήσαντος καὶ οἱ φίλοι τοῦ βασιλείως σὺν ἐμοὶ ἐπορεύθησαν ἐν τῷ κνηγίῳ, καὶ 10 πρὸ τοῦ τὸ πτώμα ἰδεῖν τοῦ ἀνδρὸς τὸ πτώμα τῆς στήλης ἐθαύμαζον. Ἰωάννης δὲ τις φιλόσοφος φησὶν ὅτι εὔρεν ὑπὸ τούτου τοῦ ζώδιου ἔνδοξον ἄνδρα τεθνηζόμενον· ὅφ’ ὃ Φιλιππικὸς ὁ βασιλεὺς πληροφορηθεὶς ἐκέλευσε τὸ αὐτὸ ζώδιον ἐν αὐτῷ τῷ τόπῳ καταχωσθῆναι. 15

2 πλατεῖαν καὶ παχείαν πάνυ Suidas et Vat. 4 μαξιμιανὸς F. 6 ὕψους τοσούτον ὑπάρχοντος F. κροῦσαι] δοῦναι Vat. 7 φοβηθέντος — 9 ἐβεβαίωσα] φοβηθέντος διὰ τὸ μὴ εἶναι ἔτερον ἐκεῖ ἢ μόνον τοὺς ἡμίονους ἡμῶν κατέχοντας, καὶ αὐτοὺς ἔξω τῶν ἀναβαθμῶν ὑπάρχοντας, δειλιάσας μὴ κινδυνεύσας, σύρας τῷ δεξιῷ ποδὶ ἔνθα τοὺς καταδικίους δίπτειν ἐπεχειρῶν. δειλιάσας δέ, τὸ ἀχθος ἀφήσας ἐν τῷ στόματι τοῦ ἀχθῶνος ἀνεχώρησα, πρόσφυγος γενόμενος ἐν τῇ μεγάλῃ ἐκκλησίᾳ. καὶ ἀγγέλλων τὸ πραχθέν ἐν ἀληθείᾳ οὐκ ἐπιστευομένην, ἕως εἰς ὄρκου βεβαίωσιν ἔλθειν με, διὰ τὸ ποτε καὶ τοῦτο μόνον τηρῆσάι με τὸ κατόρθωμα. F. 9 καὶ φίλοι καὶ τινες τοῦ cod. alius. 11 prius τῷ πτώματι τοῦ ἀνδρὸς ἔγγισαι C. ἠτένηξον θαυμάζοντες F. 12 ὅτι — 15 καταχωσθῆναι] ὅτι μὰ τὴν θεῖαν πρόνοιαν, οὕτως ἐόρσικα ἐν τοῖς Δημοσθένους συγγράμμασιν, ὑπὸ τούτου τοῦ ζώδιου ἀποκτανθῆναι ἔνδοξον ἄνδρα. ὃς καὶ παρενθὸν τῷ βασιλεὶ Φιλιππικῷ πληροφορηθείσας κελεύεται καταχῶσαι τὸ αὐτὸ ζώδιον ἐν τῷ αὐτῷ τόπῳ. ὃ καὶ γέγονε διὰ τὸ μὴ δέχεσθαι καταλύσεως ταῦτα, φιλόκαλε, μετὰ ἀληθείας ἐρευνῶν εἶχον μὴ εἰσελθεῖν εἰς πειρασμόν, καὶ ταῖς ἀρχαῖαις στήλαις, καὶ μάλιστα ταῖς Ἑλληνικαῖς, πρόσεχε θεωρῶν. F. 13 ἐφ’ Vat.

Himerio chartulario profectus vidit statuum minime longam, sed valde latam. me igitur eam admirante, inquit Himerius, quisnam Cynegium condidit? tum ego “Maximinus condidit, Aristides vero dimensus est.” quo dicto, protinus statua illa ex alto delapsa Himerium afflixit, ut extemplo moreretur. me autem perterrito, et ad templum fugiente, et quod acciderat annuntiante, nemo id, donec inreiuorando confirmarem, credidit. aliquot igitur ex perempti cognatis et familiaribus imperatoris mecum ad Cynegium abierunt, et antequam Himerium prostratum animadvertissent, statuae casum admirati sunt. caeterum Ioannes quidam philosophus pridem se invenisse dixit, fore ut isto signo praeclearus quidam vir opprimeretur. quamobrem Philippicus imperator illud signum in eodem loco terra obrui iussit.

Ἐνὸς στήλαι εἰσι τῆς Βηρίνης, μία μὲν νοτιωτέρα πλησίον Β τοῦ ἁγίου μάρτυρος Ἀγαθονίκου, μετὰ τὴν ἄνοδον τῶν ἐκείσε βαθμίδων, ἑτέρα δὲ ἀντικρυς αὐτοῦ, πλησίον τοῦ ναοῦ τῆς ἁγίας Βαρβάρας. καὶ ἡ μὲν τοῦ ἁγίου Ἀγαθονίκου γέγονε 5 ζῶντος Λέοντος Μακέλη τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς, ἡ δὲ τῆς ἁγίας Βαρβάρας μετὰ τὴν τελευτὴν αὐτοῦ, ἤνικα Βασιλίσκου τὸν ἀδελφὸν αὐτῆς ἔσπεψε, φυγόντος Ζήνωνος τοῦ γαμβροῦ αὐτῆς.

Εὐφημίας τῆς γυναικὸς Ἰουστίνου τοῦ Θρακὸς στήλη ἐν τῇ ἁγίᾳ Εὐφημίᾳ τῇ ὑπ' αὐτῆς κτισθεῖση ἐστηλώθη.

- 10 Ἀρκαδίας τῆς γυναικὸς Ζήνωνος, τῆς ἐν τῷ δευτέρῳ σπονικισίῳ, ἐν τοῖς πλησίον μέρεσι τῶν βάθρων τῶν λεγομένων Τόπων, ἐν τοῖς τοῦ ἀρχιστρατήγου μέρεσιν, εἰς Ἀρκαδιανὰς C ἐστηλώθη, ἔνθα Ζήνων ἔκρινε τοὺς μετὰ Βασιλίσκου, καὶ σέκρετον τὸν τόπον ἐποίησε. τῆς δὲ πρώτης αὐτοῦ γυναικὸς 15 Ἀριάδνης καὶ αὐτοῦ τοῦ Ζήνωνος ἐν τῇ βασιλικῇ πύλῃ τῆς Χαλκῆς ἔστησεν.

1 p. 46 et 89 Band. Ἐνὸς] indicem F addit hunc: Θεοδώρου ἀναγνώστου ἐν συντομίᾳ γυναικῶν. βορειωτέρα Suidas in Βηρίνη, om F.

2 μετὰ — βαθμ.] ἀνωθεν τῶν βάθρων ἐν κλιονι χαλκῇ F.

3 ἀντ. αὐτοῦ] ἐν τῷ ἀνεμοδοσίῳ πρὸς νότον F.

4 Βαρβάρας τοῦ Ἀρτοτυριανοῦ τόπου. καὶ C. 5 δὲ] δὲ ἀνωθεν F.

7 post αὐτῆς alterum F: κρᾶζοντος τοῦ πρᾶ- σίνου μέρους "Βηρίνης ὀρθοδόξου Ἐλένης πολλὰ τὰ ἔτη." ἢ γὰρ ὀρθόδοξος πάντ.

8 p. 89 Band. p. 274 Gretser. (Obs. in Codin. de offic. 3 19). στήλη —] ἐν τοῖς Ὀλυβρίοις, πλησίον τῆς ἁγίας Εὐφημίας, ἧς ἐκκλησία ὑπ' αὐτῆς ἐκτίσθη, στήλη ἐν ἀναβάσει, μικρὰ πάντ, χρυσεμβάφος ὑπάρχουσα. F.

addit is: Εὐδοξίας γυναικὸς Ἀρκαδίου μεγάλη πάντ, καὶ Πουλ- χειας θυγατρὸς αὐτῆς, καὶ ἑτέρων δύο θυγατέρων αὐτῆς, ἀμφο- τέρων ἀργυραῖ. ἔτι τῆς αὐτῆς Εὐδοξίας ἐν κλιονι χαλκῇ, καὶ ἑτέρα ἐν τοῖς Ἀγνοσταλοῖς, δι' ἣν ὁ Χρυσόστομος ἀνεσκηυάσθη.

10 p. 89 Band. p. 274 Grets. 12 τόπων om cod. Bavar. Gretseri.

14 σέκρετον τόπον Bav. 15 πύλῃ om Suidas (v. στήλη) cum cod. Bavar.

Duae sunt statuæ Verinae, una austrum versus prope S. mar- tyrem Agathonicum post ascensum graduum, altera e regione, prope templum S. Barbarae. quae ad S. Agathonicum est, superstite adhuc Leone Macela eius marito posita est: quae prope S. Barbaram, post eius obitum, quando Basiliscum fratrem suum coronavit, Zenone genero fugato.

Euphemiae uxoribus Iustini Thracis statuæ posita est in templo S. Euphemiae, quod ipsa condidit.

Arcadiae secundae uxoris Zenonis statuæ collocata est prope gradus, qui vocantur Topi, in regione Michaelis archangeli, in thermis Arcadianis. ibi olim Zeno iudicium exercuit in eos qui Basilisci partes secuti fuerant, et locum illum fecit Secretum. primae autem uxoris eius Ariadnae ipsiusque Zenonis statuæ posita sunt ad portam regiam domus nuncupatae aereae.

Ὅτι ἐν τῇ χαλκῇ πλησίον ἄνωθεν Πουλχερίας τῆς αἰοίδιμου, ὡς πρὸς τὸν περιπατοῦν τοῦ παλατίου, ἀνηγέρθη στήλη. ἐν αὐτῷ δὲ τῷ τόπῳ καὶ ὁ Ζήνων καὶ ἡ Ἀριάδνη ἴστανται. καὶ ἔτεραι δύο στήλαι περὶ ἐπὶ κίονος βραχέως ἴστανται, Σεκούδου φιλοσόφου ἐλεγεία ἔχουσαι. ἀντικρὺς δὲ τῆς χαλκῆς ἀψίδος γορ-6
 D ἐν τοῖς παλαιοῖς παλατίοις προετάγησαν στήναι, Κωνσταντίνου καὶ Ἰουλιανοῦ καὶ τῆς γυναικὸς αὐτοῦ καὶ τῶν υἱῶν αὐτοῦ καὶ 10
 Γάλλου, αἱ δὲ τέσσαρες ἐν τῷ τῆς χαλκῆς εὐωνύμῳ μέρει. ἔνθα καὶ σταυρὸς ὑπὸ Ἰουστινιανοῦ ἐπεπήγει καὶ στήλη χρυσεμβαφῆς Βελισαρίου καὶ Τιβερίου καὶ τοῦ κορτοειδοῦς Θρακῆς καὶ Ἰουστινιανοῦ. ὁ πρῶτος λεπτοειδής. καὶ τῶν συγγενῶν αὐτοῦ στήλαι ἐπτά, αἱ μὲν ἀπὸ μαρμάρων, αἱ δὲ χαλκαῖ. καὶ 15
 δύο ἵπποι, οἱ ἐπάνω τῶν γοργοειδῶν ἰστάμενοι ἐν τῇ ἀψίδι. καὶ οὗτοι ἐκ τῆς Ἀρτέμιδος ναοῦ ἀπὸ Ἐφέσου ἤχθησαν ὑπὸ Ἰουστινιανοῦ τοῦ κτίσαντος τὴν ἁγίαν Σοφίαν. καὶ ἐστήλωσεν
 P 20 αὐτὰ διὰ τὸ μὴ ἀντιζηλεῖν τοὺς ἵππους. ὁμοίως καὶ τὸν σταυρὸν διὰ τὸ ἐδραῖον. καὶ Μαξιμίνου στήλη ἐν αὐτῷ ἴστανται βαρ-20
 τῆτι, ἔνθα νῦν καὶ τὸ γένος ἦσαν τοῦ μεγάλου Θεοδοσίου.

1 p. 7 Band. ἄνωθεν om C et Bav. 2 στήλη αὐτῆς Bav. στήλη αὐτῆ. ὡσαύτως καὶ Ἀριάδνη καὶ Ζήνων. ἴστανται καὶ — C. 5 ἀσπίδος Bav. 6 ἡμίσειαι et αἰτινές εἰσι om C. 9 παλαιοῖς om C et Bav. προσετάγησαν Bav., προσεπήγησαν C, omisso στήναι. 10 αὐτοῦ καὶ τῶν υἱῶν αὐτοῦ καὶ] καὶ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ C. 12 πεπηγὸς ὁράται Vat. χρυσεμβάφος C. 13 καὶ ante τοῦ om C. κορτοειδοῦς Bav. 14 καὶ τοῦ Ἰουστίνου τοῦ πρώτου C. λευκοειδής Bav. 17 ναοῦ om C. 20 μαξιμιανοῦ alii. στήλη χαλκῇ ἐν αὐτοῖς C.

Paulo superius in eadem Chalce, prope ambulacrum palatii, erecta est statua inclytae Pulcheriae. ibidem visuntur Zenonis et Ariadnes statuae, et aliae duae pedestres supra columnam exiguam Secundi philosophi distichis ornatae. ex adverso autem arcus eiusdem Chalcae spectantur capita duo Gorgonum, facie muliebri, dimidiata et auro obducta. ex templo Dianae Ephesiae octo statuae allatae fuerunt, quarum quattuor in regione Tauri in palatio antiquo collocatae sunt, Constantini et Iuliani et uxoris liberorumque eius et Galli: reliquae quattuor positae sunt in sinistra parte Chalcae; ubi et crux a Iustiniano posita cernitur, et statua inaurata Belisarii, et Tiberii Thracis et Iustiniani et cognatorum eius statuae septem, aliae ex aere aliae ex marmore factae. duo etiam illi equi, qui supra Gorgonum capita in ante dicto arcu stant, ab Iustiniano S. Sophiae conditore ex Dianae Ephesiae templo illuc translati sunt. in eodem loco Maximini statua

ὑπάρχει. καὶ τοῦ Μαυρικίου καὶ τῆς γυναικὸς αὐτοῦ καὶ τῶν τέκνων ἴστανται.

Ἐν δὲ τῇ καμάρῳ τοῦ μιλίου στήλαι τοῦ μεγάλου Κωνσταντίνου καὶ Ἑλένης εἰσίν. ἔνθα καὶ σταυρὸς ὁράται πρὸς 5 ἀνατολὴν βασταζόμενος ὑπ' αὐτῶν. μέσον δὲ τοῦ σταυροῦ ἡ τύχη τῆς πόλεως, κατήγιον κλειδόμενον καὶ ἰστοιχειωμένον, τοῦ παντὸς εἶδους ἀνελλιπῆ εἶναι καὶ νίκην πᾶσαν τῶν ἐθνῶν ἐπιφέρειν, τοῦ μηκέτι λαχύειν προσεγγίσει ἢ προσπαῦσαι, ἀλλὰ Β πόρρω ἀπέχεσθαι καὶ ὑπονοστεῖν ὡς ἡττωμένους. ἡ δὲ κλεῖς 10 τοῦ κατηγίου κατεχώσθη εἰς τὰς βῆσεις τῶν κίωνων.

Ἐν αὐτῷ δὲ τῷ μιλίῳ στήλαι ἴστανται τρεῖς, Σοφίας τῆς γυναικὸς Ἰουστίνου τοῦ Θρακῆ, καὶ Ἀραβίας τῆς θυγατρὸς αὐτοῦ, καὶ Ἑλένης ἀνεψιῶς αὐτοῦ.

Ὁ λεγόμενος Πιττάκις ἡ στήλη ἐστὶ τοῦ μεγάλου Λέοντος 15 τοῦ Μακέλου, ἣν ἀνήγειρεν Εὐφημία ἡ τούτου γνησία ἀδελφή, διότι οἶκος ἦν αὐτῆς ἐκεῖσε, καὶ ἐκάστη ἐβδομάδι εἰς αὐτὴν ἀπῆρχετο ὁ βασιλεὺς Λέων διὰ τὸ εἶναι αὐτὴν σώφρονα καὶ παρθένον. καὶ πάντες οἱ ἀδικούμενοι, εἴτε πολῖται εἴτε θεματικοί, ἡ καὶ ἀπὸ πάσης τῆς οἰκουμένης, ἐκεῖσε εἰς τὰς βαθμίδας C 20 τοῦ κίονος ἐτίθον τὰ πιττάκια αὐτῶν, φυλασσόντων αὐτὰ ἐκεῖσε

3 p. 10 et 90 Band. 5 αὐτοῦ alii. 6 ὅπερ ἐστὶ κατήγιον C. 7 ἀνελλιπῶς καὶ C. 8 τῇ πόλει ταῦτα ἀλλὰ C. 10 κίωνίων Bav., κισίων codd. aliquot. 11 p. 11 et 90 Band. 12 ἀρράβας Vat. 13 αὐτῆς — αὐτῆς Suidas v. μίλιον. αὐτῶν — αὐτῶν F: qui addit: εὐμορφωτάτης κάνον, κεχρυσωμένη. 14 p. 26 Band. 15 μακέλη Bav. 18 ἥτε πολιτικοὶ εἶεν ἥτε C.

posita est. conspiciuntur ibidem statuæ totius familiæ Theodosii magni et Mauricii et uxoris liberorumque eius.

In fornice miliarii statuæ sunt Constantini magni et Helenæ. ibidem quoque conspicitur crux, quam illi orienti obtendunt. mediā vero crucem ambiebat catena clausa atque magicè consecrata, in qua fortuna urbis credebatur consistere, ut scilicet, quousque illa catena integra maneret, urbs omnium gentium victrix esset futura et ab hostium incursionibus libera. clavis autem catenæ sub basibus columnarum defossa fuit.

In eodem miliario positæ sunt statuæ Sophiæ uxoris Iustini Thracis et Arabiæ filiae eius et Helenæ consobrinæ eius.

Statuam magni Leonis Macelæ, nuncupatam Pittacen, erexit Euphemia germana eius soror, quia ibi domum haberet: solebat autem imperator singulis septimanis eam invisere, quoniam prudens admodum erat et perpetuam servabat virginitatem. quotquot igitur ab aliis iniuria affecti erant, vel cives vel provinciales vel ex quacunque alia orbis parte, libellos suos gradibus eius columnæ imponebant, asser-

τῶν ταξιωτῶν. καὶ ὁπόταν ἤρχετο ὁ βασιλεὺς, ἐδίδοντο αὐτῶ, καὶ παρευθὺς ἐλάμβανεν ἐκίσει ἕκαστος τὴν λύσιν αὐτοῦ. ὅτε δὲ ἦν ὁ βασιλεὺς ἐν τῷ παλατίῳ, καθ' ἑκάστην πρωΐαν ἔπεμπε ἑβδομῆριόν τινα, καὶ ἀνελαμβάνετο ἀπὸ τῶν ταξιωτῶν τὰ ῥηπτόμενα δεητικὰ πιττάκια, καὶ ἐδίδου καθ' ἑκάστην ὁ βασιλεὺς τὰς 5
 D λύσεις καὶ τὰς ἀποφάσεις αὐτῶν δὴ τῶν πιττακίων τοῖς ἑβδομα-
 ρίοις ἢ κοιτωνίταις αὐτοῦ, καὶ ἀπήγαγον πρὸς τὴν αὐλὴν τοῦ
 Πιττάκου, καὶ ἐδίδον τοῖς φυλάσσοσι, καὶ κείνοι τοῖς δεομένοις.
 διὸ καὶ οἱ μέλλοντες διοικεῖσθαι ταχέως ἐσπέρας ἐτίθουν τὰς
 δεήσεις, καὶ τῇ ἐπαύριον ἐλάμβανον τὸ πέρασ. ἐκ τούτου 10
 ἐκλήθη ὁ τόπος τὰ Πιττάκια.

Ἐν τῷ τριβουναλίῳ τοῦ παλατίου Εὐδοκίας τῆς γυναικὸς
 Θεοδοσίου καὶ αὐτοῦ τοῦ Θεοδοσίου Μαρκιανοῦ τε καὶ Κων-
 σταντινίου στήλαι ἔστησαν. ἔνθα καὶ ὀρχήσεις τῶν δύο δημοτι-
 κῶν μερῶν ἐγένοντο ἕως Ἡρακλείου. 15

Ἄλλο δὲ Ζεύξιππος τὸ λουτρόν ὑπὸ Σεβήρου κατασκευάσθη,
 καὶ ἐστοιχειώθη μετὰ κανδήλας ἄπτεσθαι ὑάλινης, τὸ δὲ ὕδωρ
 P 21 ζεῖν σφοδρῶς, καὶ τὸν ἀέρα τοῦ λουτροῦ. ἀλόγιστοι δὲ τινες
 ἐλθόντες τοῦτο κατέστρεψαν. ὦ τῆς ζημίας.

Ἡ στήλη ἣ ἰσταμένη ἐν τῷ ἀρμαμέντῳ Φωκᾷ τοῦ στρα- 20
 τιώτου ἐστὶ, καὶ ἐν τῷ ἑβδόμῳ ἔτει τῆς αὐτοῦ βασιλείας περὶ
 τὸ τέλος σπουδάζων ἀναγαγεῖν αὐτὴν ἐν τῷ κτισθέντι κίονι,

5 δελτικά Vat. δ' ἐκεῖνα Bav. 8 πιττάκη Bav. 11 τὰ add Bav.
 12 p. 90 Band. ἐν] ἐπι Bav. 13 καὶ αὐτοῦ τοῦ] τοῦ ἐγγύθου F.
 16 p. 24 Band. 20 p. 24 Band. τοῦ στρα. ἐστὶ τοῦ βασιλέως C.

vantibus illos ei rei destinatis ministris, a quibus postea imperatori istuc venienti offerebantur; et accipiebat ibi ex tempore quilibet sententiam suam. quando autem in palatio commorabatur imperator, quotidie primo mane ablegabat aliquem ex cubiculariis ad recipiendos a praedictis ministris oblatos libellos supplices, ad quos ipse statim respondebat, et responsiones per hebdomadarios seu cubicularios remittebat ad columnam Pittacii custodibus restituendas, qui illas porro suam cuique supplicantium reddebant. quare qui cito sibi satisfieri cupiebant, vespera illic deponebant postulationes suas, et postridie primi responsum accipiebant. hinc locus Pittacia dictus.

In tribunali palatii statuæ collocatae erant Eudociae uxoris Theodosii et ipsius Theodosii et Marciani et Constantini. ibidem solennes fiebant saltationes duarum popularium factionum usque ad Heraclium.

Thermae Zeuxippi a Severo conditae sunt, et arte quadam ita paratae ut candelis vitreis succenderentur. aqua autem ferventissime bulliens aerem quoque balnei calfaciebat. quod postea stolidi quidam mortales sustulerunt.

Statua in armamentario posita Phocae tyranni est, quam ille septimo anno sui imperii supra columnam erigi curavit, octodecim

καὶ μετὰ τὸ ἀναγαγεῖν αὐτὴν περιελθουσῶν ἡμερῶν δεκαοκτῶ κατηνέχθη τῆς βασιλείας αὐτοῦ. τότε δὲ ἦν ὁ Συμεὼν ὁ δαίσιος.

Ὁ αὐτὸς δὲ Φωκᾶς ἔκτισε τὸν ναὸν τοῦ ἁγίου Φωκᾶ ἐν τῷ Μιλίῳ, μήπω ὄροφώσας αὐτόν. ἐκείσε δὲ ἦν ἕως τότε ἡ ἀλλαγὴ τῶν κοντούρων, καθ' ὃν τόπον ἠντιζοκόπησε τὰ κόντουρα καὶ ἐκ τῶν ἐκείσε, ὅτι ἐξηματίεζε πρότερον ἀλλαγὴ χερσαία, ἥλλαξε B μέχρι τῆς χρυσείας πύλης. μετὰ τὸ ἀνελεθεῖν καὶ βασιλεῦσαι ἔστησεν ἐκείσε δύο ἵππους κοντούρους ἠντιζοκοπημένους, καὶ βωμοὺς λιθίνοὺς τετραδισίους σύνεγγυς τοῦ ναοῦ τοῦ ἁγίου 10 Φωκᾶ, ὃν αὐτὸς ἀνήγειρε, Διππίον αὐτὸν ὀνομάσας τὸν τόπον. ἐκείσε γὰρ καὶ εἰκόνας τέσσαρας μετὰ ψηφίδων χρυσῶν Κωνσταντίνου καὶ Ἑλένης ἱστορήσεν. ὁ δὲ Ἡράκλειος ἐλθὼν καὶ κρυτήσας ἐτίμησε τὸν ναόν, σκεπιάσας αὐτόν καὶ μετονομάσας εἰς τὸ τοῦ ἁγίου ἀποστόλου καὶ εὐαγγελιστοῦ Ἰωάννου ὄνομα τοῦ 15 Θεολόγου.

Τὰ δὲ Λαύσου οἶκος ἦν Λαύσου πατρικίου καὶ πραιπο- C σίτου, ὅστις ὀρχὰς πολλὰς καὶ δόξας δῆνυσεν ἐν τοῖς χρόνοις

1 καὶ — αὐτὴν om Bav. 2 κατήχθη Bav. Συκεώτης C.
3 p. 11 Band. p. 275 Grets. ἔκτισεν ἐν βάρθρον τὸν C.
5 κοντούρων C. τρόπον Bav. κόντουρα, ὅτι καὶ
μαγικαβίοις ἐτύφθη παρὰ Μανρικίου τοῦ βασιλέως, τομῆσαντος
τοῦ αὐτοῦ Φωκᾶ ἐν τῷ κόντῳ αὐτοῦ προσδῆσαι τὸ πιττάκιον,
ὅπερ ἀπὸ Λογγιβαρδίας ἐλθὼν ἔφερε, τοῦ στρατοῦ ἐκείθεν ἀπο-
στελλαντος τούτου διὰ τὴν ῥόγαν αὐτῶν. καὶ ἐγκαλέσας ἐν
ἡμέρᾳ ἱκποδρομίον, ὅτι οὗτος εὐρῶν ἀδειαν καὶ ἀναλαβόμενος
τὰ κόντουρα ὑπεχώρησε. τὰ δὲ καταλειφθέντα ἀντίξίας κατήλ-
θεν ἕως Λογγιβαρδίας, ἐτι τὰς πληγὰς ἔχων· διὰ τοῦτο γὰρ
προετιμήθη εἰς τὴν βασιλείαν παρὰ τοῦ στρατοῦ. μετὰ οὖν τὸ C.
9 τετραδισίους C et Bav. 10 δίπνον Vat., δίπτων Bav.
13 κρυτήσας καὶ τὸν Φωκᾶν τιμωρήσας καὶ καύσας ἐν τῇ τοῦ
Βοῦς ἀγορᾷ ἐτίμησε C. 16 p. 12 Band.

ante diebus quam imperio deiceretur. vivebat tunc temporis S. Symeon.

Idem Phocas templum S. Phocae exstruxit in Milio, sed absque concameratione; ubi usque tunc mutatio erat equorum cursus publici, eoque in loco nervos equorum incidit. exinde autem quoniam ibi olim mutatio erat terrestris, mutatis equis usque ad portam auream perrexit. postquam vero in urbem reversus et imperio potitus est, erexit ibi duos equos enervatos et aras quadratas lapideas, prope templum S. Phocae a se conditum, et locum nominavit Diippium. ibidem quoque collocavit quattuor imagines Constantini et Helenae, ex aureis crustis vermiculatas. caeterum Heraclius ubi in urbem venit et imperium suscepit, ornavit illam ecclesiam tectoque operuit, et commutato nomine S. apostolo et evangelistae Iohanni, nuncupato theologo, dicavit.

Lausiaca domus erat Lausi praepositi et praepositi, qui multos gessit magistratus magnosque adeptus est honores sub Arcadio Theo-

Ἀρκαδίον τοῦ υἱοῦ Θεοδοσίου τοῦ μεγάλου. ἐκόσμησε δὲ αὐτὸν διὰ ποικίλων καὶ πολυτελῶν μικρῶν κίωνων καὶ μαρμάρων. οὗτος δὲ ὁ οἶκος ἐκ τῶν δώδεκα τοῦ μεγάλου Κωνσταντίνου ἐπῆρχεν. ἐν ᾧ καὶ ἀετοὶ λίθινοι καὶ φιάλαι καὶ βαθμοὶ καὶ βωμοὶ τετράγωνοι εἰς διακόσμησιν τῆς πόλεως ἴστανται μέχρι 5 τῆς σήμερον.

Πλησίον δὲ τῆς ἀψίδος τοῦ μιλίου στήλη ἐστὶν ἔφιππος Τραιανοῦ, καὶ πλησίον αὐτοῦ ἔφιππος στήλη Θεοδοσίου τοῦ μικροῦ.

D Ἀρκαδίον δὲ τοῦ υἱοῦ Θεοδοσίου, καὶ Ἀδριανοῦ, πλησίον 10 τῆς στήλης Θεοδοσίου τοῦ μεγάλου, ἀμφότεροι ἔφιπποι ἴστανται, ἐν τοῖς τοῦ ταύρου μέρεσι πλησίον τοῦ κίονος κάτωθεν.

Ἡ δὲ ἐν τῷ Ζευξίπῳ λουτρῷ ἱσταμένη στήλη ἐκ χρωμάτων Φιλιππικοῦ ἐστὶ τοῦ πρωτοτάτου.

Ἡ λεγομένη βασιλικὴ κινστέρα ἐκτίσθη ὑπὸ τοῦ μεγάλου 15 Κωνσταντίνου. ἡ δὲ καθέζομένη ἐπὶ τοῦ δίφρου ἐκείσε μεγάλη στήλη ἐστὶ τοῦ Σολομῶνος, ἣν ὁ μέγας Ἰουστινιανὸς ἀνεστήλωσε, κρατοῦντος τὴν σιαγόνα αὐτοῦ καὶ ὀρώντος τὴν ἁγίαν Σοφίαν,

5 ἱστάμεναι C. 7 p. 12 Band. 10 p. 36 et 90 Band. πλησίον δὲ τῆς στήλης Θεοδοσίου τοῦ μεγάλου Ἀρκαδίον καὶ Θεοδοσίου τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ καὶ Ἀδριανοῦ ἀμφ. C. 11 ἐφ' ἔπποις F, additis his: ὅτε καὶ σιτηρέσια ἐδόθη πολλά, ἐξαιρέτως δὲ τῶν πρασίμων μέρει, κρᾶζοντος τοῦ δήμου "ὁ γόνος Θεοδοσίου Κωνσταντίνου ἐνίκησεν." 13 p. 36 Band. 15 p. 49 Band. ἡ λεγομένη —] ἡ πλακωτὴ βασιλικὴ κινστέρα μαλακταρεία ἦν, ὅτε ἐκτίζετο ἡ ἁγία Σοφία. ὡσαύτως καὶ ἡ ἀνωθεν αὐτῆς στέγη, ἡ βασιλισκᾶρα ὀνομαζομένη, καὶ αὐτὴ μαλακταρεία ἐτύγγανε τοῦ δηλικάτου τῆς ἁγίας Σοφίας. C.

dosii magni filio. exornavit autem istam domum variis pretiosisque columnis et marmoribus. haec una erat ex duodecim illis quas exstruxit Constantinus magnus; quare etiam usque ad nostra tempora aquilae lapideae et phialae et gradus et arae quadratae pro ornamento urbis ibi supersunt.

Apud arcum miliarii statua est equestris Traiani, et prope hanc alia equestris Theodosii iunioris.

Arcadii autem filii Theodosii et Hadriani statucae equestres positae sunt iuxta statuam Theodosii magni, in regione Tauri, prope columnam, in parte inferiori.

Statua colorata in thermis Zenxippi posita Philippici est principis mansuetissimi.

Cisterna basilica a Constantino magno condita est. quae vero ibi visitur magna statua in solio sedens, Salomonis est, quam Iustinianus magnus erexit, maxillam manu sustentantis et S. Sophiam admi-

ὅτι ἐνικήθη εἰς μῆκος καὶ κάλλος ὑπὲρ τῶν παρ' αὐτοῦ κτισθέντων P 22
των ναῶν Ἱερουσαλήμ. ἐκείσε δὲ ἴστατο στήλη καὶ τοῦ μεγάλου
Θεοδοσίου, ἐπὶ δύο κίωνων τετραδικῶν χρυσεμβύφων, ὑπιοθεν
τῆς βασιλικῆς, πλησίον τοῦ μίλλου.

- 5 Ἐν αὐτῇ τῇ βασιλικῇ χρυσορόφῳ, ὀπίσω τοῦ μίλλου, ἦν
ἀνδροεικέλον ἄγαλμα χρυσεμβάφον (ἐνθα ἦν τὸ Ἑξαμον Ἡρα-
κλείου τοῦ βασιλέως) καὶ γονυκλινὸς Ἰουστινιανοῦ τοῦ τυράννου.
ἐκεῖ ὁ Τερβέλις ἐδημηγόρησεν. ἐν οἷς ἔλεφας ἴστατο παμμεγέθης,
ὑπὸ Σεβήρου κατεσκευασμένος. ὄρος δὲ ἦν πρὸ τοῦ μέρους τῶν B
10 ἀναβαθμῶν, ἐνθα ἦν καὶ σχολὴ φυλαττόντων τὴν πόλιν. ἔμενε
δὲ ἐκείσε ἀργυροκόπος ἐναντίοις ζυγοῖς τὴν πρῶσιν ποιούμενος.
καὶ τοῦ οὐκ ἐκείσε αὐτοῦ πορθουμένου ἠπέλει τῷ τὸν ἔλεφαντα
φυλάττοντι θάνατον, εἰ μὴ τοῦτον κρατήσῃεν. ὁ δὲ θηροκόμος
οὐκ ἐνεδίδου. ὃν φονεύσας ὁ ζυγοπλάστης δέδωκε βορὰν τῷ
15 ἔλεφαντι. τὸ δὲ θηρίον ἀπίθασσον ὃν καὶ μὲτὸν ἀνέειλε. καὶ ὁ
Σεβῆρος ἀκούσας τῷ θηρίῳ θυσίας ἤνεγκεν. ἐν αὐτῷ δὲ τῷ
τόπῳ παρευθὺς ἀνετυπώθησαν τὸ τε θηρίον καὶ ὁ θηροκόμος.
ἐνθα καὶ Ἡρακλῆς ἐλατρεύθη, πολλὰς θυσίας δεξάμενος· ὃς
ἐν τῷ ἵπποδρομίῳ μετετέθη. ἐπὶ δὲ Ἰουλιανοῦ ὑπατικοῦ ἀπὸ C
20 Ῥώμης ἦλθεν ἐπὶ τὸ Βυζάντιον, εἰσλήθη δὲ μετὰ στη-
λῶν δέκα.

1 ὅτι Vat. ceteri ὅστις. τὸς — ναὸς Vat. an ὑπό?
5 p. 90 Band. 9 ὄρος — ἀναβαθμῶν om Suidas in βασιλικῇ.
11 ἐναντίοις] ἐν πλαστοῖς Suidas cum F. 19 ἱκευτικοῦ
codd. aliquot.

rantis, quod magnitudine et pulchritudine templum Hierosolymis ab ipso conditum illa superaret. ibidem collocata erat statua Theodosii magni supra duas columnas quadratas et auro obductas, pone cisternam regiam prope miliarium.

In ipsa Basilica prope miliarium posita erat statua virilis inaurata (ibidem erat Examon Heraclii imperatoris) et genuflexa Iustiniani tyranni. illic Terbelis concionatus est, eodemque in loco stabat ingens elephas a Severo erectus. erat autem collis ante partem graduum, ubi schola custodum urbis excubabat. habitabat etiam ibi argentarius qui lancibus iniquis in venditis utebatur. huius taberna cum ab elephanto eversa esset, mortem minabatur eius custodi, nisi bellum cohiberet. magister autem elephantum cum minas eius nihili faceret, interfecit ipsum falsus ille libripans, et elephanto devorandum obiecit. bellum vero nec dum cicurata ipsum una sustulit. quo audito Severus elephanto sacrificavit, et in eodem loco ipsius belluae eiusque magistri statuas erigi curavit. ibidem quoque Hercules multis sacrificiis colebatur, qui postea in Hippodromum translatus est. Iuliano vero consule Romae Byzantium devectus est cum aliis decem statuis.

Ὅτι ἐν τῷ μιλίῳ ἐν τέτρασιν ἵπποις πυρρίνοις ἄρμα ἥλιου
 ἰπτάμενον παρὰ δύο στηλῶν ἐκ παλαιῶν τῶν χρόνων ὑπῆρχεν.
 ἔνθα εὐφημίσθη ὁ μέγας Κωνσταντῖνος μετὰ τὸ νικῆσαι Ἀζώτιον,
 ἐπειδὴ καὶ Βύζας ἐκείσε εὐφημίσθη. κατενεχθέντος δὲ τοῦ ἄρ-
 D ματος ἐν τῷ ἵπποδρομίῳ, στυλίδιον καινὸν παρὰ Κωνσταντίνου 5
 ἐσκευάσθη εἰς τύχην τῆς πόλεως, ὑπὸ ἥλιον φερόμενον, ὅπερ
 δορυφορούμενον εἰσῆει εἰς τὸ στάμα καὶ στεφανωθὲν ἐξῆει.
 ἐτίθετο δὲ ἐν τῷ σενάτῳ ἕως τῶν ἐπιόντων γενεθλιῶν τῆς πό-
 λεως. διότι δὲ ἐπὶ κεφαλῆς σταυρὸν εἶχεν, ὃν ἐχάραξε Κων-
 σταντῖνος, Ἰουλιανὸς αὐτὸ βοθύνῳ κατέχωσεν. ἔνθα Ἄρειος 10
 τὸν ἔχθιστον θάνατον ἀπὸ τῆς καμάρας τοῦ φόρου τοῦ σενάτου
 P 23 ἀπέδωκεν. ἔνθα καὶ ἐτυπώθη ὑπὸ τοῦ Θεοφιλοῦς Θεοδοσίου
 Ἄρειος ἐν μαρμάρῳ ἀναγλύφῳ, γειτνιῶν τῇ γῆ, καὶ σὺν τῇ τοῦ
 Ἄρειου καὶ Μακεδονίου Σαβελλίου καὶ Εὐνομίου πρὸς αἰσχύνην
 αὐτῶν, ὡς ἂν οἱ παρερχόμενοι κόπρον καὶ οὖρον καὶ ἐμπτύσματα 15
 ἐρηπίτωσιν αὐτοῖς.

Ὅτι τὸ Σένατον, ὡς οἱ μὲν λέγουσι, ἐξ ἀρχῆς ἦν τῶν
 κωδικέλλων φυλακτήριον· ἐκείσε γὰρ οἱ πατρίκιοι ἐλάμβανον
 αὐτοὺς ἕως Κωνσταντίνου. καὶ Καλλίστρατος πρῶτος τὴν
 B ἀξίαν τοῦ ὑπάτου ἐκείσε ἐδέξατο, τοῦ δήμου κράξαντος 20

1 p. 13 Band. cf. 91. Suidas v. μίλιον. 2 ἰπτάμενον Vat.,
 ἰπταμένοις ante ἄρμα C. 8 σενάτῳ ἐορτῶν ἐπιουσῶν καὶ
 γενεσίῳ τῆς πόλεως τελουμένων C. 12 ἀπέδωκεν, καὶ
 καὶ οἱ παρερχόμενοι οὖρα καὶ κόπρα ἐτίθουν αὐτῷ τῷ ἔχθιστῳ
 Ἄρειῳ C. 17 p. 13 Band. 18 πατρίκιοι] ὑπατοὶ alii.

In miliario iam inde ab antiquis temporibus supra duas columnas stabat currus solis quasi volans, cui iuncti erant quattuor equi coloris ignei. ibi vero Porphyrius auriga faustis Venetae factionis acclamationibus exceptus fuit, postquam vicit factionis Prasinæ aurigas Azotium et Byzantem. ubi vero ille currus in Hippodromo subversus fuit, fecit Constantinus novam statuam fortunæ urbis, portatam a Sole, quæ magno comitatu in tribunal Hippodromi deducebatur indeque coronata iterum exibat. ponebatur autem in senatu usque ad diem urbis natalem. caeterum ob crucem, quam capiti eius Constantinus insculpi curaverat, Iulianus eam in foveam proiici et terra obrui iussit. in eo loco Arius abominanda morte obiit a camera senaculi, quod erat in foro viginti novem palmos. ibidem pius Theodosius Arium et una cum ipso Sabelium Macedonium et Eunomium, ad notandam eorum ignominiam, marmori adeo vicino terræ insculpi curavit, ut a praetereuntibus stercore urina et sputo conspurcarentur.

In senatu, ut quidam tradunt, codicilli antiquitus eustodiebantur: nam ibi patricii eos accipiebant usque ad tempora Constantini. ibidem Callistratus primus dignitatem consularem suscepit, acclamante populo

“Καλλίστρατος εὐτυχῆς καὶ εἰς ἄλλο προκόψει.” ὁ δὲ φοβηθεὶς προσέφυγε τῇ ἐκκλησίᾳ. Κωνσταντῖνος δὲ ἐξωμόσατο μὴ ἀδικῆσαι αὐτόν. ὁ δὲ μὴ ἀνασχόμενος χειροτονήθη πρεσβύτερος, εἶτα ἐπίσκοπος.

5 Ἐποκάτω δὲ τοῦ κίονος τοῦ φόρου ἐτέθη καὶ τὸ Παλλάδιον στοιχείον καὶ ἕτερα σημειοφορικὰ πολλὰ. ὁ δὲ κύκλος τοῦ φόρου ἔστί τὸ ἴσον τῆς ποδείας τῆς κόρτης τοῦ μεγάλου Κωνσταντίνου, ἦν αὐτὸς ἐπηξεν ἐκεῖσε, ὅτε ἀνῆλθεν ἀπὸ Ῥώμης. C οἱ δὲ σιγματοειδεῖς δύο ἔμβολοι ἐτόγγαγον τότε σταῦλοι γύρωθεν 10 τῆς κόρτης, καὶ ὁ περιβλεπτός οὗτος κίων, καὶ ἡ στήλη τοῦ Ἀπόλλωνος, ἦν ἔστησε Κωνσταντῖνος ὁ μέγας δίκην ἡλίου εἰς ὄνομα αὐτοῦ, θεὸς ἐν τῇ κεφαλῇ ἡλίου ἐκ τῶν τοῦ Χριστοῦ καὶ Θεοῦ ἡμῶν δίκην ἀκτίνων, ὡς ἥλιος τοῖς πολίταις ἐκλάμπων.

Ἐν δὲ τοῖς Ἀρτοπωλείοις κιονάρια ὀκτὼ περιφέρει τῆ καὶ 15 ταῦνας καὶ ἀετοὺς καὶ λέοντας λαγούς τε, καὶ κριῶν κάρας καὶ στρουθίων καὶ κορώνης καὶ τρυγόνος καὶ μυδῶν καὶ γαλῆς καὶ δαμάλεως, καὶ Γοργόνας δύο, μίαν μὲν ἐκ δεξιῶν καὶ ἑτέραν ἐξ 20 εὐωνύμων, ἣ μία τὴν ἑτέραν κατ’ ὄψιν βλέπουσα, ἀπὸ μαρμάρων ἐγγεγλυμμέναι, καὶ χοιρῶν ἀγέλας. Ἰσταντο δὲ μέχρι Ζήνωνος. Γαληνὸς δὲ τις, ἰατρὸς καὶ φιλόσοφος ὑπάρχων, ἐκεῖσε περιωθεὶς τὰς Γοργόνας ἔλεγεν ἱερογλυφικὰ καὶ ἀστρο-

5 p. 14 Band. p. 275 Grets. τὸ om C. 11 Ἀπόλλωνος ἔστι τοῦ μεγάλου Κωνσταντίνου, ἦν ἔστησεν οὗτος δίκην ἡλίου, τιθεὶς C. 14 p. 16 et 92 Band. κιονάρια ἔστησεν εἰκοσι περιφερῆ καὶ C. 15 λέοντας λαγούς τε] λεάνας C. 18 ὑπὸ libri.

“Callistratus fortuna favente insuper ad aliud provehetur.” quare ille perterritus ad ecclesiam confugit, et quamvis Constantinus iuraret se nullam ei iniuriam illaturum, attamen ille minus fidens primum presbyter, postea vero episcopus creatus est.

In inferiori parte columnae fori Palladium et multa alia admiranda posita fuerunt. circuitus autem fori tantus est quantus fuit ambitus tentorii Constantini magni, quod Romae Byzantium veniens istic fixerat. duae autem illae semicirculae porticus tunc temporis stabula erant circum tentorium; et illa columna, cui Constantinus statum Apollinis sub nomine suo imposuit, infixis capiti radiorum instar aliquot clavis passionis Christi dei nostri, ut veluti sol civibus suis praeluceret.

In Artopoliis visitur statua, quae exornata est capitibus pavonis, aquilae, leonis, leporis, arietum, passerulorum, cornicis, turturis, muris, felis et buculae; item Gorgones duae ex marmore sculptae, una ad dextram altera ad sinistram, facie sibi invicem obversa, et demum copiosus porcorum grex. perstiterunt autem usque ad Zenonem. caeterum Galenus quidam medicus et philosophus, istac praeter Gorgonas transiens, hieroglyphica esse dixit, iisque astronomicum futuri praesa-

νομικά τῶν μελλόντων, δηλώσας τὰς ἱστορίας πάσας σὺν τῷ
 ὀνόματι, Κωνσταντίνου τοῦ μεγάλου τυπωσαμένου ταῦτα. τοῦ
 δὲ αὐτοῦ Γαληνοῦ ἐπὶ πλεῖστον συχνάσαντος καὶ τοῖς ἀναγκά-
 σμασι προσσχόντος, τὰ μέλλοντα συμβαίνειν Ζήνωνι παρὰ Βη-
 P 24 ρίνης εἰπόντος καὶ γελώσαντος, Καλλιστρατός τις συρφετός, ὁ
 κἀπηλος τὴν τέχνην, μετὰ τὴν ἐπάνοδον Ζήνωνος διαβάλλει τὸν
 Γαληνόν. ὁ δὲ Ζήνων τοῦτον ἀνηγήκει. λέγουσι δέ, καὶ ἔστιν
 ἀληθές, ὅτι αἱ ἀγέλαι τῶν χοίρων ἐκεῖσε διερχόμεναι εἰς τὸν
 Ἀρτοτυριανὸν τόπον, μέσον τῆς καμύρας, ὅθεν ἀνέρχεται, καὶ
 οἱ τούτους ἐλαύνοντες τύπτουσι τὴν ἀγέλην τῶν χοίρων σφοδρῶς, 10
 μέχρι ὅτου αἷμα χυθὲν ἐκ τῶν ῥινῶν αὐτῶν εἰς θυσίαν τοῦ τόπου
 ἐκείνου, οὐ μεθίστανται ἐκ τῶν ἐκεῖσε. ἤνικα δὲ χυθῆ ἄμα
 ὀλίγον, ἀθρῶως ὀρμᾷ ἢ τῶν χοίρων ἀγέλη. καὶ τοῦτο ἔστιν
 ἀληθές.

B Ὅτι ἐν τῷ Ταύρῳ στήλη τοῦ μεγάλου Θεοδοσίου ἵσταται. 15
 ἦν δὲ πρώην ἀργυρᾷ. ἔνθα τοὺς ἀπὸ τῶν ἐθνῶν ἤκοντας ἐδέ-
 χετο ἐκεῖσε. καὶ πρώην παλάτιον ὑπῆρχε καὶ ξενοδοχεῖον τῶν
 Ῥωμαίων, δηλονότι εἰς τὸ καλούμενον Ἀλωνίτζιον. ἐπάνω δὲ
 τοῦ μεγάλου κίονος ἐστήλωται Θεοδόσιος, οἱ δὲ υἱοὶ αὐτοῦ, ὁ
 μὲν Ὀνώριος ἐπάνω τῆς λιθίνης ἀψίδος τῆς πρὸς δυσμάς, ὁ δὲ 20

1 δηλώσας Bav. τῷ ὀνόματι] τοῖς ὀνόμασι C. 2 τυπώσαντος C.
 5 εἰπόντος add C. συρφετός μὲν τῷ γένει, κἀπηλος δὲ τῆ
 ἀξία alii. 9 ἀνέρχεται, ἵσταται ἐνεοὶ καὶ οὐ δύναται προέρ-
 χεσθαι, ὅτε οἱ χοιροδέται οἱ τούτους ἐλαύνοντες τύψουσι τούτους,
 καὶ τότε μεθίστανται ἤνικα γὰρ χυθῆ — C. 15 p. 17 Band.
 18 ἀλωνίτην Bav.

gium contineri, et cunctas declaravit historias cum nomine Constantini
 magni, qui illa erexit. cum vero Galenus multum iam enarrasset, et
 in iis intelligendis occupatus quae Zenoni a Verina olimventura essent
 in risum prorumpere, Callistratus quidam homo nihili, qui cauponariam
 exercebat, Zenonem Cpolim redeuntem eo usque in Galenum calumniis
 instigavit ut ipsum interficeret. porro commemorant, et sane res ita
 se habet, quod, cum aliquando greges porcorum istac transducerentur
 ad locum nuncupatum Artotyrianum, in media fornice unde ascenditur,
 sicut subulci porcos vehementer fistibus contunderent, eos tamen loco
 isto prius movere non potuerint quam sanguinem naribus in speciem
 sacrificii profunderent. quo paulum saltem profuente statim totus por-
 corum grex uno impetu se ab eo loco commovere coepit.

In Tauro collocata est Theodosii magni status, quae prius
 argentea fuit. ibi olim palatium erat et hospitale Romanorum nuncu-
 patum Alonitzium, in quod ab exteris nationibus venientes recipie-
 bantur. ibidem supra magnam columnam visitur statua Theodosii magni,
 filiorum autem ipsius supra arcus lapideos, Honorii ad Occidentem,

Ἀρκάδιος ἐν τῇ πρὸς ἀνατολὴν λιθίνῃ ἀψίδι. ὑπερθεῖν δὲ τῶν περιβλέπτων μεγάλων κίωνων τῶν τετραδισίων, μέσον δὲ τῆς αὐτῆς, ἔστιν ἔφιππος ὃν οἱ μὲν λέγουσιν Ἰησοῦν τὸν Ναυῆ, ἕτεροι δὲ τὸν Βελλεροφόντην· ἤχθη δὲ ἀπὸ τῆς μεγάλης Ἀντιο- C
5 χείας. τὸ δὲ τετράκιλευρον τοῦ ἔφιππου τὸ λιθόξεστον ἔχει ἐγγε-
γραμμένους ἱστορίας τῶν ἐσχάτων τῇ πόλει, τῶν Ῥωσῶν μελλόν-
των πορθεῖν τὴν αὐτὴν πόλιν· καὶ τὸ ἐμπόδιον ἀνθρωποειδὲς
χαλκούργημα βραχὺ παντελῶς καὶ δεδεμένον γονυκλινὲς ἔχει.
ὁ ποδὲς δὲ εὐάνυμος τοῦ μεγάλου καὶ αὐτὸς σημαίνει ὅτι ἐκεῖσε
10 ἐγγεγραμμένον ἐστίν. ὡσαύτως καὶ ὁ μέγας κίων ὁ κοῦφος καὶ
ὁ Ξηρόλοφος τὰς ἐσχάτας ἱστορίας τῆς πόλεως ἔχουσιν ἐν ἱστο-
ρίαις ἐγγεγραμμένας.

Ὅτι τὸ καλούμενον Φιλαδέλφιον οἱ υἱοὶ εἰσι τοῦ μεγάλου
Κωνσταντίνου. ὁπότεν δὲ ὁ μέγας ἐτελεύτησε τοῦ Κωνσταντίνου
15 ὄντος ἐν τοῖς ἀνατολικοῖς μέρεισι, Κώνσταντος δὲ ἀπὸ δύσεως καὶ D
Γάλλου ἐρχομένων, συνήφθησαν ἐκεῖσε καὶ ἀσπάζονται ἀλλήλους.
καλεῖται δὲ ὁ τόπος Φιλαδέλφιον οὐχ ὅτι ἐκεῖ συνήφθησαν, ἀλλὰ
τῆς ὑπαντήσεως αὐτῶν ἐκεῖσε ἀναστηλωθείσης. ὡς δὲ ἕτεροι
φασίν, ὅτι τὸ νῦν καλούμενον Φιλαδέλφιον, ἐν ᾧ ἔστι βόθρω
20 ἀψίς, προτείχισμα ἦν καὶ πόρτα χειρσαία τὸ παλαιόν, ὑπὸ Κάρου
κατισκευασθεῖσα. ἐκεῖ οὖν ἵστατο ἡ στήλη τοῦ φόρου, ἦν εἰς

2 δὲ om C. 6 τῶν ἐσχάτως μελλόντων Ῥῶς πορθεῖν C.
9 τοῦ ἔππου τοῦ μεγάλου C. 11 ἐν ἱστ. ἐγγ.] καὶ τὰς ἀλώ-
σεις ἐνιστόρους C. 13 p. 18 Band. p. 276 Grets. 14 alterum
Κωνσταντίνου C. 15 τοῖς τῆς ἀνατολῆς μ. C. 19 βόθρω
ἀψίς] βορριόθεν ἀψίδιον C.

Arcadii vero ad Orientem. in medio eiusdem arene statuam equestrem
magnae columnae quadratae sustinent, quam alii Iesu Navae, alii
Belleroiphontis esse dicunt: allata fuit ex magna Antiochia. caeterum
basis lapidea quadrilater equestris illius statuae habet insculptas histo-
rias rerum novissimarum, quae urbi accident cum a Russis expugnabitur.
item parvum illud signum aereum virile, quod ad pedes ante dictae
equestris statuae vincum et genuflexum visitur, eadem continet. prae-
terea quoque pes laevus equi, quod in eo inscriptum est, praesignificat.
similiter et magna columna concava et Xerolophus ultimos urbis casus
figuratos exhibent.

Spectaculum cui Philadelphii nomen, statuae sunt filiorum Con-
stantini magni: postquam enim ipse obiit, Constantius in partibus
Orientis degens et Constans cum Gallo ab Occidente veniens, ambo in
hoc loco coniuncti se invicem salutaverunt. vocatur autem locus ille
Philadelphium non propterea quidem, quod ibi coniuncti fuerint, sed
quoniam primi eorum congressus signum istuc erectum est. alii vero
dicunt locum qui nunc vocatur Philadelphium, antiquitus propugnaculum
fuisse et portam terrestrem a Caro exstructam. in hoc loco stabat

καρούχαν ἤνεγκαν ἀπὸ τοῦ Φιλαδελφίου, ὡς δὲ ὁ διακρινόμενος λέγει, ἀπὸ Μαγκαύρας.

P 25 Ἡ ἐν τῷ φόρῳ τεθεῖσα στήλη πολλὰς ὑμνωδίας δεξαμένη εἰς τύχην τῆς πόλεως προσεκινήθη παρὰ πάντων, ὑψωθεῖσα ἐν τῷ κλονί, τοῦ ἱερέως μετὰ τῆς λιτῆς παρεστηκότος καὶ μετὰ 5 κραυγῆς τὸ κῶριε ἐλέησον βοῶντος ἑκατοντάκις, καὶ ἄνωθεν ἐκείσε ἐπὶ τὴν κεφαλὴν τοῦ κλονος πολλὰ ἐτέθησαν θαυμαστὰ καὶ παράδοξα. καὶ πανήγυρις περὶ τούτου γέγονε τεσσαρακον- 10 θήμερος, καὶ σιτηρέσια πολλὰ τότε ὁ βασιλεὺς δέδωκε. τῇ δὲ ἐπαύριον τὸ γενέθλιον τῆς πόλεως γέγονε, καὶ μέγα ἵπποδρόμιον, 10 ὅτε ἡ πόλις ὠνομάσθη Κωνσταντινούπολις.

Τὸν δὲ εἰς τὸ Φιλαδέλφιον ὄντα σταυρὸν ἀνέστησεν ὁ ἅγιος B Κωνσταντῖνος ἐπὶ κλονος κεχρυσωμένου διὰ λίθων καὶ ὑέλων, κατὰ τὸν σταυροειδῆ τύπον ὃν εἶδεν ἐν τῷ οὐρανῷ, καὶ τοῦ κλονος ἐκείνου τοῦ πορφυροῦ. καὶ ἐποίησε στήλας τῶν νιῶν αὐ- 15 τοῦ, καὶ ἐτύπωσεν ἐπὶ θρόνου καθέζεσθαι. ἐποίησε δὲ καὶ τὸν κλονα ἐκείνον, ἱστορίας ἔχοντα ἐν αὐτῷ ἐνζώδους, καὶ γράμματα Ῥωμαίοις τὰ ἔσχατα σημαίνοντα. Ἰστατο δὲ ἀντικρὺς τῶν δύο νιῶν αὐτοῦ τῶν ἐπὶ θρόνου καθεζομένων καὶ τῶν ἄλλων τῶν ἀσπαζομένων. 20

7 ἐτελέσθησαν C. 11 μετωνομάσθη C. 12 p. 19 Band.
13 κεχρυσωμένον C. 14 σταυρὸν ἦτοι τύπον Bav. 16 ἀνε-
τύπωσεν C. 17 ἔχοντα ἐν αὐτῷ ἐνζ.] περιέχειν τὰς τούτων ἐνζ. C.
18 Ῥωμαῖα τῶν ἔσχατως μελλόντων γίνεσθαι C. 19 θρόνοις C.

prius statua fori, quam inde curru in forum devexerunt, vel ut alii diverse tradunt, a Manaura.

Statua in foro posita multisque celebrata hymnodiis ut fortuna urbis ab omnibus adorabatur, erecta supra columnam, sacerdote praesente cum supplicatione et centies clamante "Kyrie eleison." capitulo autem eius columnae admiranda quaedam et miraculosa superimposuerunt, et solenne festum totos quadraginta dies actum fuit, atque ipse imperator copiosam annonam distribuit. caeterum postridie natalicia urbis celebrata sunt, et magni Circenses acti, eoque die urbs nominata est Cpolis.

Crucem in Philadelphio erexit Constantinus magnus supra columnam inauratam et lapideis vitreisque crustis intextam, ad crucis, quam in coelo vidit, et columnae porphyreticae formam. praeterea quoque filiis suis statuas posuit throno insidentes, et e regione earum columnam hieroglyphicis notis inscriptam, quae ultimum Romanorum rerum statum variis figuris praenuntiant. stabat autem e regione filiorum Constantini magni, qui in thronis sedent, et eorum qui se invicem amplectuntur.

Ἐπιπέδον τὸ λεγόμενον Μόδιον ὠρολόγιον ἦν ἤγον τὸ ἕξαμον τοῦ μόδιου. Ἰστατο δὲ ἐπάνω τῆς ἀψίδος τοῦ Ἀμαστριανοῦ, μέσον τῶν δύο χειρῶν, κατασκευασθὲν ὑπὸ τοῦ Οὐαλεντινιανοῦ, διὰ τὸ καὶ τὴν Λαμίαν εἶναι ἐγγὺς αὐτῶν. ὑποκάτω δὲ ἐν τῷ C 5 εἰλήματι τῶν χειρῶν ἱστορίαί εἰσίν· οἱ δὲ πεπειραμένοι εὐρήσονται αὐτάς. ὠρίσθη δὲ τὸ μόδιον κουμούλιον πιπράσκεισθαι. εἰς δὲ τῶν ἐμπόρων πίπρασκέ τινα σίτον, φύγιον τὸν μόδιον. γινούσ δὲ ὁ βασιλεὺς ἔκοψε τὰς δύο αὐτοῦ χεῖρας, καὶ ἀνεστηλώσεν ὀρθῶσαι, ὁμοίως καὶ τὸν μόδιον, ὃς ἐχρημάτιζεν ὠρολόγιον.

Ἐπιπέδον τὸ λεγόμενον Μόδιον ὠρολόγιον ἦν ἤγον τὸ ἕξαμον τοῦ μόδιου. Ἰστατο δὲ ἐπάνω τῆς ἀψίδος τοῦ Ἀμαστριανοῦ, μέσον τῶν δύο χειρῶν, κατασκευασθὲν ὑπὸ τοῦ Οὐαλεντινιανοῦ, διὰ τὸ καὶ τὴν Λαμίαν εἶναι ἐγγὺς αὐτῶν. ὑποκάτω δὲ ἐν τῷ C 5 εἰλήματι τῶν χειρῶν ἱστορίαί εἰσίν· οἱ δὲ πεπειραμένοι εὐρήσονται αὐτάς. ὠρίσθη δὲ τὸ μόδιον κουμούλιον πιπράσκεισθαι. εἰς δὲ τῶν ἐμπόρων πίπρασκέ τινα σίτον, φύγιον τὸν μόδιον. γινούσ δὲ ὁ βασιλεὺς ἔκοψε τὰς δύο αὐτοῦ χεῖρας, καὶ ἀνεστηλώσεν ὀρθῶσαι, ὁμοίως καὶ τὸν μόδιον, ὃς ἐχρημάτιζεν ὠρολόγιον.

Ἐπιπέδον τὸ λεγόμενον Μόδιον ὠρολόγιον ἦν ἤγον τὸ ἕξαμον τοῦ μόδιου. Ἰστατο δὲ ἐπάνω τῆς ἀψίδος τοῦ Ἀμαστριανοῦ, μέσον τῶν δύο χειρῶν, κατασκευασθὲν ὑπὸ τοῦ Οὐαλεντινιανοῦ, διὰ τὸ καὶ τὴν Λαμίαν εἶναι ἐγγὺς αὐτῶν. ὑποκάτω δὲ ἐν τῷ C 5 εἰλήματι τῶν χειρῶν ἱστορίαί εἰσίν· οἱ δὲ πεπειραμένοι εὐρήσονται αὐτάς. ὠρίσθη δὲ τὸ μόδιον κουμούλιον πιπράσκεισθαι. εἰς δὲ τῶν ἐμπόρων πίπρασκέ τινα σίτον, φύγιον τὸν μόδιον. γινούσ δὲ ὁ βασιλεὺς ἔκοψε τὰς δύο αὐτοῦ χεῖρας, καὶ ἀνεστηλώσεν ὀρθῶσαι, ὁμοίως καὶ τὸν μόδιον, ὃς ἐχρημάτιζεν ὠρολόγιον.

Ἐπιπέδον τὸ λεγόμενον Μόδιον ὠρολόγιον ἦν ἤγον τὸ ἕξαμον τοῦ μόδιου. Ἰστατο δὲ ἐπάνω τῆς ἀψίδος τοῦ Ἀμαστριανοῦ, μέσον τῶν δύο χειρῶν, κατασκευασθὲν ὑπὸ τοῦ Οὐαλεντινιανοῦ, διὰ τὸ καὶ τὴν Λαμίαν εἶναι ἐγγὺς αὐτῶν. ὑποκάτω δὲ ἐν τῷ C 5 εἰλήματι τῶν χειρῶν ἱστορίαί εἰσίν· οἱ δὲ πεπειραμένοι εὐρήσονται αὐτάς. ὠρίσθη δὲ τὸ μόδιον κουμούλιον πιπράσκεισθαι. εἰς δὲ τῶν ἐμπόρων πίπρασκέ τινα σίτον, φύγιον τὸν μόδιον. γινούσ δὲ ὁ βασιλεὺς ἔκοψε τὰς δύο αὐτοῦ χεῖρας, καὶ ἀνεστηλώσεν ὀρθῶσαι, ὁμοίως καὶ τὸν μόδιον, ὃς ἐχρημάτιζεν ὠρολόγιον.

1 p. 19 Band. 2 Ἰσταται C. ἀψίδος τοῦ Ἀμαστριανοῦ] καμάρας τῆς τῶν Ἀμαστριανῶν C. 4 αὐτοῦ C. 6 κούμουλον C et Bav. 7 πίπρασκέ Bav. σίτον C. φύγιον C et Bav. 11 p. 20 Band. Ἰσταται C. 13 ἐνθα — λατρενόμενος om C. λευκοῦ Bav. 14 δεκαοκτώ] ἐ C. 15 Ἰσταμένη] ἀχθείσα ἀπὸ C. δεσπότην τινὸς καὶ C. 16 δούλου τοῦ ἐκ χώρας Ἀμάστριδος. ἐκείσε C. 18 ἀμφοτέρω C. ἀνεστηλώθη ἐκείθεν C. 19 κιονίων C.

Modium quod vocant, horologium erat et examen modii, positum supra arcum Amastriani, inter duas manus, a Valentiniano constructum; quare etiam iis vicinum est signum Lamiae. infra autem in volumine manuum historiae inscriptae sunt, quas periti earum rerum facile interpretantur. caeterum cum legē sancitum esset ut modius frumenti cumulate venderetur, mercator quidam contra edictum ad regulam alicui vendidit; qua de re certior factus imperator manus illi amputari iussit, easque una cum modio in exemplum publice erigi curavit. ibidem quoque collocatum erat horologium.

In loco nuncupato Amastriano positae erant Solis in curru marmoreo et Herculis recubantis statuae. ibidem Lycus fluvius est, qui a lupo nomen habet. item visuntur ibi testudines plenae avibus, et dracones octodecim, et statua marmorea domini cuiusdam Paphlagonis, et alia statua servi ex Amastriana regione Paphlagoniae oriundi, urina et stercore obruta. uterque autem in eo loco daemonebus immolatus fuit. ibidem visuntur columnae candidae in figuram semitotundam erectae. multae etiam daemonebus suscitationes ibi fiebant.

καρούχαν ἤνεγκαν ἀπὸ τοῦ Φιλαδελφίου, ὡς δὲ ὁ διακρινόμενος λέγει, ἀπὸ Μαγκαύρας.

P 25 Ἡ ἐν τῷ φόρῳ τεθεῖσα στήλη πολλὰς ὑμνωδίας δεξαμένη εἰς τύχην τῆς πόλεως προσεκινήθη παρὰ πάντων, ὑψωθείσα ἐν τῷ κίονι, τοῦ ἱερέως μετὰ τῆς λιτῆς παρεστηκότος καὶ μετὰ 5 κραναγῆς τὸ κύριε ἔλεησον βοῶντος ἑκατοντάκις, καὶ ἄνωθεν ἐκείσε ἐπὶ τὴν κεφαλὴν τοῦ κίονος πολλὰ ἐτέθησαν θαυμαστά καὶ παράδοξα. καὶ πανήγυρις περὶ τούτου γέγονε τεσσαρακονθήμερος, καὶ σιτηρέσια πολλὰ τότε ὁ βασιλεὺς δέδωκε. τῇ δὲ ἐπαύριον τὸ γενέθλιον τῆς πόλεως γέγονε, καὶ μέγα ἵπποδρόμιον, 10 ὅτε ἡ πόλις ὠνομάσθη Κωνσταντινούπολις.

Τὸν δὲ εἰς τὸ Φιλαδέλφιον ὄντα σταυρὸν ἀνέστησεν ὁ ἅγιος
B Κωνσταντῖνος ἐπὶ κίονος κεχρυσωμένου διὰ λίθων καὶ ἔελων, κατὰ τὸν σταυροειδῆ τύπον ὃν εἶδεν ἐν τῷ οὐρανῷ, καὶ τοῦ κίονος ἐκείνου τοῦ πορφυροῦ. καὶ ἐποίησε στήλας τῶν νιῶν αὐ- 15 τοῦ, καὶ ἐτύπωσεν ἐπὶ θρόνου καθέζεσθαι. ἐποίησε δὲ καὶ τὸν κίονα ἐκείνον, ἱστορίας ἔχοντα ἐν αὐτῷ ἐνζώδους, καὶ γράμματα Ῥωμαίοις τὰ ἔσχατα σημαίνοντα. Ἰστατο δὲ ἀντικρὺς τῶν δύο νιῶν αὐτοῦ τῶν ἐπὶ θρόνου καθεζομένων καὶ τῶν ἄλλων τῶν ἀσπαζομένων. 20

7 ἐτελέσθησαν C. 11 μετωνομάσθη C. 12 p. 19 Band.
13 κεχρυσωμένον C. 14 σταυρὸν ἦτοι τύπον Bav. 16 ἀνε-
τύπωσεν C. 17 ἔχοντα ἐν αὐτῷ ἐνζ.) περιέχειν τὰς τούτων ἐνζ. C.
18 Ῥωμαῖα τῶν ἐσχάτως μελλόντων γίνεσθαι C. 19 θρόνοις C.

prius statua fori, quam inde curru in forum devexerunt, vel ut alii diverse tradunt, a Manaura.

Statua in foro posita multisque celebrata hymnodis ut fortuna urbis ab omnibus adorabatur, erecta supra columnam, sacerdote praesente cum supplicatione et centies clamante "Kyrie eleison." capitulo autem eius columnae admiranda quaedam et miraculosa superimposuerunt, et solenne festum totos quadraginta dies actum fuit, atque ipse imperator copiosam annonam distribuit. caeterum postridie natalicia urbis celebrata sunt, et magni Circenses acti, eoque die urbs nominata est Cpolis.

Crucem in Philadelphio erexit Constantinus magnus supra columnam inauratam et lapideis vitreisque crustis intextam, ad crucis, quam in coelo vidit, et columnae porphyreticae formam. praeterea quoque filiis suis statuas posuit throno insidentes, et e regione earum columnam hieroglyphicis notis inscriptam, quae ultimum Romanorum rerum statum variis figuris praenuntiant. stabat autem e regione filiorum Constantini magni, qui in thronis sedent, et eorum qui se invicem amplectuntur.

Ἵστατο τὸ λεγόμενον Μόδιον ὠρολόγιον ἦν ἤγον τὸ ἔξαμον τοῦ μοδίου. Ἵστατο δὲ ἐπάνω τῆς ἀψίδος τοῦ Ἀμαστριανοῦ, μέσον τῶν δύο χειρῶν, κατασκευασθὲν ὑπὸ τοῦ Οὐαλεντινιανοῦ, διὰ τὸ καὶ τὴν Λαμίαν εἶναι ἐγγὺς αὐτῶν. ὑποκάτω δὲ ἐν τῷ C 5 εἰλήματι τῶν χειρῶν ἱστορίαί εἰσίν· οἱ δὲ πεπειραμένοι εὐρήσουσιν αὐτάς. ὠρίσθη δὲ τὸ μόδιον κομμούλιον πιπράσκεσθαι. εἷς δὲ τῶν ἐμπόρων πίπρασκέ τινα σίτον, φῖγλιον τὸν μόδιον. γνοὺς δὲ ὁ βασιλεὺς ἔκοψε τὰς δύο αὐτοῦ χεῖρας, καὶ ἀνεστήλωσεν ὀρθῶσαι, ὁμοίως καὶ τὸν μόδιον, ὃς ἐχρημάτιζεν ὠρολόγιον.

Ἵστατο ἐν τῷ τόπῳ τοῦ Ἀμαστριανοῦ ἥλιος Ἵστατο ἐν αὐτῷ, ἐν ἄρματι μαρμαρίνῳ στηλωθεὶς, καὶ Ἑρακλῆς ἀνακειμένος. ἐνθα καὶ ποταμὸς, καὶ ἀπὸ Λύκου λατρευόμενος. καὶ χελῶναι ἐκεῖσε μετὰ θρόνων, καὶ δράκαιναι δεκαοκτώ. καὶ μαρμαρίνος 15 στήλη ἱσταμένη ἐκ χώρας Παφλαγονίας δεσπότη, καὶ ἕτερα D κελωμένη ἐν τῇ κόρῳ καὶ τοῖς οὐροῖς, δοῦλος τοῦ ἐκ χώρας Ἀμάστρων Παφλαγόνος. ἐκεῖσε δὲ ἐν αὐτῷ τῷ τόπῳ ἐτύθησαν τοῖς δαίμοσιν ἀμφότεροι καὶ ἀνεστηλώθησαν. ἐκεῖσε καὶ καλλωπισμὸς κίωνων λευκῶν σιγματοειδῶς ἀνεγερθέντων. ἐγένοντο δὲ 20 ἐκεῖσε δαιμόνων ἐπιστασίαι πολλαί.

1 p. 19 Band.	2 Ἵσταται C.	ἀψὶδος τοῦ Ἀμαστριανοῦ]
καμάρας τῆς τῶν Ἀμαστριανῶν C.	4 αὐτοῦ C.	6 κόμμουλον C et Bav.
7 πίπρασκέ Bav.	σίτον C.	φῖγλον C et Bav.
11 p. 20 Band.	Ἵσταται C.	13 ἐνθα — λατρευόμενος om C.
λευκοῦ Bav.	14 δεκαοκτώ]	is' C.
15 ἱσταμένη] ἀχθείσα ἀπὸ C.	δεσπότην τινὸς καὶ C.	16 δοῦλον τοῦ ἐκ χώρας Ἀμάστριδος. ἐκεῖσε C.
18 ἀμφότερα C.	ἀνεστηλώθη ἐκεῖθεν C.	19 κίωνων C.

Modium quod vocant, horologium erat et examen modii, positum supra arcum Amastriani, inter duas manus, a Valentiniano constructum; quare etiam iis vicinum est signum Lamiae. infra autem in volumine manuum historiae inscriptae sunt, quas periti earum rerum facile interpretantur. caeterum cum lege sancitum esset ut modius frumenti cumulate venderetur, mercator quidam contra edictum ad regulam alicui vendidit; qua de re certior factus imperator manus illi amputari iussit, easque una cum modio in exemplum publice erigi curavit. ibidem quoque collocatum erat horologium.

In loco nuncupato Amastriano positae erant Solis in curru marmoreo et Herculis recubantis statuae. ibidem Lycus fluvius est, qui a lupo nomen habet. item visuntur ibi testudines plenae avibus, et dracones octodecim, et statua marmorea domini cuiusdam Paphlagonis, et alia statua servi ex Amastriana regione Paphlagoniae oriundi, urina et stercore obruta. uterque autem in eo loco daemonibus immolatus fuit. ibidem visuntur columnae candidae in figuram semirobundam erectae. multae etiam daemonum suscitationes ibi fiebant.

Εἰς δὲ τὸν καλούμενον Βοῦν κάμινος ἦν παμμεγέθης ἐκτισμένη, βόδις ἔχουσα κεφαλὴν. ἔνθα καὶ οἱ κακοῦργοι ἐτιμωροῦντο, ὅθεν καὶ Ἰουλιανὸς προφάσει τῶν καταδικῶν πολλοὺς ἐν αὐτῇ κατέκαυσε Χριστιανούς. ἦν δὲ ἡ κάμινος βόδις τύπος
 P 26 παμμεγεθεστάτου θεάματος, οὗ κατὰ μίμησιν καὶ ἐν τῷ νεωρίῳ 5
 βόδις ἀνετυπώθη. ἦν δὲ ἡ κάμινος ἕως Φωκᾶ, ἀλλὰ ὑπὸ Ἡρακλείου ἐχωνεύθη λόγῳ φύλων. ἐν αὐτῷ δὲ τῷ τόπῳ καὶ ἀψίδες ὁμοίαι τῷ ξηρολόφῳ, ἔχουσαι ἀγάλματα πολλὰ καὶ ἱστορίας λιθίνας.

Τὸ Ἐξακίονιον χερσαῖον ἦν τεῖχος παρὰ τοῦ μεγάλου Κων-10
 σταντίνου κτισθὲν, διήρκεσε δὲ χρόνους λβ' μέχρι τῆς βασιλείας Θεοδοσίου τοῦ μικροῦ. ἔξωθεν δὲ ἴσταντο κίων ἔχων στήλην τοῦ μεγάλου Κωνσταντίνου, καὶ τούτου χάριν λέγεται Ἐξακίονιον. ἴσταντο δὲ ἐκεῖ στήλαι πολλαί. συνέτριψε δὲ ταύτας ὁ βυσαλεὺς
 B Μαυρίκιος. ἔτι δὲ εἰς τοὺς νῦν σωζομένους κίονας ἴστανται αἱ 15
 ἀπὸ Κυζίκου ἐλθοῦσαι στήλαι.

Τὸ δὲ τὸ νῦν λεγόμενον Τετράπυλον πρώην ἀνομάζετο Τετράβιον, καὶ διήρκεσεν ἔτη ἑκατὸν ἐξήκοντα μέχρι Ζήνωνος. ἦν δὲ ἐκεῖσε κουβίκλειον ἐπάνω κίωνων ὑπὸ τοῦ μεγάλου Κων-
 σταντίνου κτισθὲν, καθ' ὁμοίωσιν τῆς Ῥώμης. οἱ δὲ συγγενεῖς 20

1 p. 20 Band. 3 τῶν οἰα C. 9 λιθίνας. οἱ δὲ διερχόμενοι εὐχέσονται σὺν ὀλίγα C et Bav. 10 p. 20 Band. ἔξωκίονιον C. 13 ἔξωκίονιον C. 17 p. 21 Band. p. 277 med. Grets. πρῶτον C. 18 τετράβιον C. 19 κουβύκλιον C, κουβούκλειον Bav. 20 Ῥώμης. καὶ ὅτε τις συγγενῆς βασιλέως ἢ αὐτὸς ἀπέθανε, προελάμβανεν ἡ Ἀγούστα καὶ οἱ συγγενεῖς τοῦ τεθνεώτος βασιλέως, καὶ ἐθρ. C.

In loco nuncupato Bove maxima erat fornax bovis figuram gerens, in qua malefici puniebantur. quare etiam Iulianus multos Christianos in ea combussit. gerebat autem illa fornax maximi bovis formam, ad cuius exemplar postea similis bos in Neorio exstructus est. integra autem permansit illa fornax usque ad Phocam tyrannum, qui ultimus omnium ab Heraclio in eo combustus est. in eodem loco arcus erecti erant similes illis qui in Xerolopho spectantur, et continent simulacra et historias lapidibus insculptas.

Hexacionium erat locus muro septus auroque ornatus a Constantino magno: duravit annos 32 usque ad imperium Theodosii iunioris. extra eum stabat columna cum statua Constantini magni, unde ipse locus Hexacionium appellatus fuit. ibidem et aliae multae statucae collocatae erant, quas una omnes confregit Mauricius. columnis autem hucusque integre relictis impositae erant statucae ex urbe Cyzico allatae.

Tetrapylum prius Quadrivium vocabatur, et duravit annos 160 usque ad imperium Zenonis. ibidem cubiculum erat columnis suffultum, a Constantino magno exstructum ad similitudinem illius quod est Romae.

τοῦ τελευτῶντος βασιλέως καὶ ἡ Ἀυγοῦστα προελάμβανον τὸ ἐξόδιον, καὶ ἐθρήνον ἐκεῖσε τὸν τελευτήσαντα ἕσθαι τοῦ κουβικλίτου, καὶ ἀπέλκον τὰ βῆλα πρὸς τὸ μὴ εισέρχεσθαι ἢ κατοπιεῖν τοῦ λαοῦ τινά, καὶ κατ' ἴδιαν ἐκόπτοντο οἰμωγὰς καὶ θρήνοις σφοδροῦς ἕως ὥρων ἕξ. καὶ ἔκτοτε ἐλάμβανον τὸν ἀποιχόμενον μέχρι τῶν ἁγίων ἀποστόλων, καὶ ἐκήδεον αὐτόν. C εἶθ' οὕτως ἀνθυπέστρεφον αἱ γυναῖκες.

Ἡ δὲ ἰσταμένη εἰς τὸ Ἐξακόνιον στήλη ἐπὶ βραχέος κίονος, κατὰ τὸ βόρειον μέρος, ὑπῆρχε Κωνσταντίνου τοῦ τυφλοῦ τοῦ 10 νεωτερίζοντος υἱοῦ τῆς Εἰρήνης.

Ἡ δὲ ἰσταμένη εἰς τὸ Σίγμα ἐπὶ κίονος ὑπάρχει Θεοδοσίου τοῦ μικροῦ υἱοῦ Ἀρκαδίου, ἣν ἀνήγειρε Χρυσάφιος εὐνοῦχος ὁ Τζουμᾶς καὶ παρακοιμώμενος.

Αἱ δὲ στήλαι τῶν λεφάντων τῆς χρυσεῖς πόρτης ἦκασιν ἐκ 15 τοῦ ναοῦ τοῦ Ἄρεως ἀπὸ Ἀθηνῶν, παρὰ Θεοδοσίου τοῦ μικροῦ, τοῦ κτιστορος τοῦ χειροῦ τοῦ τείχους μέχρι τῶν Βλαχερινῶν, ὅπερ D ἔκτισεν εἰς ἑξήκοντα ἡμέρας, ἐχόντων τῶν δύο μερῶν τοῦ δήμου ἀπὸ χιλιάδων ὀκτώ, ὄντων δημάρχων Μανδαλᾶ μέρους τῶν Βενέτων καὶ Χαρσίου ἀδελφοῦ αὐτοῦ μέρους Πρασίνων, μετὰ 20 καὶ Εὐλαμπίου συγγενοῦς. ἠνώθησαν δὲ οἱ Βένετοι ἀπὸ Βλαχερινῶν, οἱ δὲ Πράσινοι ἀπὸ χρυσεῖας πόρτης, καὶ ἠνώθησαν εἰς τὴν μυριάδρον πόρτην τὴν καλουμένην Πολύανδρον. οὕτως

5 ἕως] ποιούμενοι ἕως C. 8 p. 20 Band. 11 p. 21 Band.
14 p. 21 Band. ἦκασιν] ἤχθησαν C. 15 ἀέρος ἀπὸ ἀθηνᾶς
Bav. 16 κτίσαντες τὸ χρυσεῖον τείχος C. 17 τῶν δήμων
ἀνὰ χιλιάδας C. 18 μαγδαλᾶ C et Bav., μειδαλᾶ Vat.

in isto loco consanguinei defuncti imperatoris, et ipsa Augusta, ante funeris elationem lugebant mortuum intra cubiculum, obductis velis, ne quis e populo intrare aut introspicere posset; et lessum ibi sex horarum cum multo planetu faciebant. exinde funus comitabantur ad templum SS. apostolorum; eoque composito revertebantur mulieres.

Statua in Hexacionio columnae exiguae imposita septentrionem versus, Constantini erat cognomento caeci iunioris filii Irenae.

In porticu cui nomen Sigma columna statuam Theodosii iunioris, filii Arcadii sustinet, quam erexit Chrysaphius eunuchus et accubitor.

Statuae elephantorum portae aureae allatae sunt Athenis ex templo Martis a Theodosio iuniore, qui condidit murum terrestrem ad Blachernas usque, intra 60 dierum spatium, opera duarum factionum populi, quae octo milia hominum continebant. Venetae quidem factionis praefectus erat Mandalas, Prasiniae vero Charsias eius frater cum Eulampio. utraque autem factio, Veneta a Blachernis et Prasina a porta aurea, coniungebatur in porta nuncupata Myriandra, quae alias quoque nuncupatur Polyandra, quod ambae factiones ibi unitae fuerint. reliquas

δὲ ἐκλήθη Πολύανδρος διὰ τὸ ἀμφοτέρω τὰ μέρη ἐκέισε ἐνω-
 Ξῆναι. αἱ δὲ λοιπαὶ στήλαι αἱ ἰστάμεναι εἰς τὴν χρυσεῖαν ἤκαστε
 παρὰ Βυγίλου ἀσηκρήτου καὶ ἀστρονόμου, μετὰ τῆς γυναικείας
 τῆς κατεχούσης τὸν στέφανον εἰς τύπον τῆς πόλεως. ἄνωθεν δὲ
 P 27 καὶ κάτωθεν εἰσι καὶ λοιπὰ μικρὰ ξόανα, ἅτινα σημαίνουσι τοῖς 5
 πεπειραμένοις ἀκριβῆ πολλὴν γνῶσιν.

Τὸ καλούμενον Στρατήγιον στήλη ἐστὶν Ἀλεξάνδρου τοῦ
 Μακεδόνος, ἣ ἐν τῷ μεγάλῳ κίονι ἰσταμένη. καὶ ἴστατο πρῶην
 εἰς τὴν Χρυσόπολιν, ὅτι τὸν στρατὸν αὐτοῦ ἐκέισε ἐρροβγευσε
 διπλῆν ῥόγαν τὸν ἕνα χρόνον· καὶ διὰ τοῦτο ὠνομάσθη Χρυσό-10
 πολις παρὰ τῶν Μακεδόνων. τὸ δὲ Στρατήγιον ὠνομάσθη παρὰ
 τοῦ λαοῦ. ἴστατο δέ, ὡς εἴρηται, ἣ στήλη εἰς τὴν Χρυσόπολιν,
 ὡς ἀνήγειραν αὐτὴν οἱ λαοὶ, χρόνους ἑξακοσίους τεσσαράκοντα
 ὀκτώ. ὁ δὲ μέγας Κωνσταντῖνος ἤγειρεν αὐτὴν ἐν τῇ πόλει.
 ἐκέισε δὲ ἐπεδοκιμάζοντο οἱ στρατιῶται, ὅτι πεδίον ἦν ὁ τόπος. 15
 B ἐκ δὲ τοῦ στρατοῦ ὠνομάσθη Στρατήγιον.

Τὸ δὲ μονόλιθον τὸ ἰστάμενον ἐκέισε ἀπόκλασμα ἦν τοῦ
 ἰσταμένου εἰς τὸ ἵππικόν, ἦκε δὲ ἀπὸ τῶν Ἀθηνῶν παρὰ Πρό-
 κλου πατρικίου ἐν τοῖς χρόνοις τοῦ μικροῦ Θεοδοσίου.

ἴστατο δὲ εἰς τὸ αὐτὸ Στρατήγιον καὶ ὁ τρίπους, ἔχων τὰ 20
 παρρηχηκότα τὰ ἐνεστῶτι καὶ τὰ μέλλοντα ἔσεσθαι, καὶ ὁ νότιος

3 Βυγίλου πρωτοασηκρήτου C. 4 τῆς κ.] τῆς ἔξωθεν ἰστα-
 μένης καὶ κ. C. ἄνωθεν] p. 276 ima Grets. 7 p. 28 Band.
 p. 277 summa Grets. 8 πρῶτον C. 13 ὡς ἀνήγειραν
 αὐτὴν] ἦν ἀνήγειραν Vat. 14 ἔφερον C. 16 ἐκ — στρα-
 τήγιον] haec supra post ἕνα χρόνον B, omissis τὸ δὲ στρατή-
 γιον — λαοῦ. 17 p. 28 Band. ἀπόκομμα C. 18 ἱππο-
 δρόμιον C. 20 p. 28 Band. εἰς τὸν αὐτὸν τόπον τὸ Στρ. C.

statuas in porta aurea posuit Vigilus a secretis et astronomus; uti
 etiam statuam muliebrem coronatam, quae urbis figuram refert. sunt
 praeterea supra et infra alia quaedam parva simulacra, quae eius rei
 peritis magnam praebent scientiam.

Statua in Strategio supra magnam columnam posita Alexandri
 Macedonis est, quae prius Chrysopoli stetit, quoniam ibi exercitui suo
 duplex stipendium uno eodem tempore erogavit; quare illud oppidum a
 Macedonibus Chrysopolis nominatum fuit. annis autem 648, postquam
 haec statua Chrysopoli erecta est, Cpolim eam transponi curavit Con-
 stantinus magnus. propter planitiem vero loci milites ibi exerceri sole-
 bant, unde Strategii sive campi militaris a milite nomen accepit.

Monolithum ibidem positum fragmentum erat illius quod in Hippo-
 dromo stat. *allatum autem est Athenis a Proclo patricio, tempore Theo-
 dosii iunioris.

In eodem Strategio collocatus erat Tripas, praeteritarum prae-
 sentium et futurarum rerum notitiam continens; item polus australis,

πόλις, καὶ ἡ λεκάνη τοῦ Τρικακκάβου, ἡ τεθεῖσα εἰς τὰ Τζύρου· εἰς μαντιῶν γὰρ ἦν ὁ τόπος. πλησίον δὲ ἐκεῖσε καὶ ἡ τύχη τῆς πόλεως. ὁ δὲ Βάρδας ὁ Καῖσαρ, ὁ θεῖος Μιχαὴλ τοῦ βασιλέως, μετέθηκε καὶ παρέλυσεν αὐτὰ καὶ συνέτριψε. περὶ δὲ 5 τοῦ μονολίθου ὁ χρονικὸς δηλοῖ τὴν αὐτὴν ἱστορίαν. ὁ δὲ μι- C κρὸς Στρατήγιος ὑπάρχει στήλη τοῦ Λεωμακέλλου.

Ὁ λιμὴν τῶν Σοφῶν ἐκτίσθη παρὰ Ἰουστίνου τοῦ ἀπὸ κοσροπαλάτων, τοῦ ἀνδρὸς Σοφίας τῆς λωβῆς. μέσον δὲ τοῦ λιμένος ἴστανται τέσσαρες στήλαι, Σοφίας καὶ Ἰουστίνου, Ἀρα- 10 βίας καὶ Βιγλεντίας τῆς μητρὸς αὐτοῦ. καὶ αἱ μὲν δύο ἀφῆρέθησαν παρὰ Φιλιππικοῦ. εἶχον δὲ καὶ γράμματα τῶν μελόντων.

Ὁ δὲ λιμὴν τοῦ Ἐλευθερίου ἐκτίσθη παρὰ τοῦ μεγάλου Κωνσταντίνου. ἴστατο δὲ καὶ στήλη λιθίνη Ἐλευθερίου ἀση- 15 κρήτου, φέρουσα ἐπ' ὤμων σκυπούλιον καὶ πτόνον ἐν τῇ χειρὶ, ἀμφοτέρω μίθινα. κτισθείσης δὲ τῆς στήλης τοῦ Θεοδοσίου ἐπὶ τοῦ κίονος τοῦ Ταύρου, ὁ χοῦς ἐχύνετο εἰς τὸν λιμένα καὶ ἐγεμίσθη.

Τὸ δὲ σταυροῖον τὸ ἰδρυμένον ἐπὶ κίονος πλησίον τῶν 20 Ἀρτοπωλείων, ἐν τῇ αὐλῇ τῇ λιθοστρώτῳ, ἀνηγέρθη παρὰ τοῦ μεγάλου Κωνσταντίνου, ὅτε ἐκτίσθη ἡ πόλις. εἰς δὲ τὸ παλαιὸν ἔφερον ἐκεῖσε τοὺς ἵππους ἐκατέρων τῶν μερῶν ἡνίοχοι,

1 τετρακκάβου Vat.

5 p. 27 Band.

6 λέω μακέλη Bav.

13 p. 46 Band.

14 πρωτασημηρήτου C.

19 p. 16 Band.

et catinus Tricaccabi, qui positus est in loco nuncupato Tziri: his enim pro oraculo erat. eidem loco propinqua erat fortuna urbis, quam Bardas Caesar, patruus imperatoris Michaelis, in alium locum transposuit; reliqua vero confregit. de monolitho chronicon auctor eandem refert historiam. caeterum Strategium parvum dicitur statua Leonis Macelli.

Portus Sophianus constructus est a Iustino curopalate, marito Sophiae cognomento Lobes. in medio huius portus visuntur quattuor statuetae, Sophiae nempe et Iustini, Arabiae et Vigilantiae matris eius. earum duae ablatae sunt a Philippico: continebant autem notas rerum futurarum.

Portum Eleutherii extruxit Constantinus magnus: in eo stabat lapidea statua Eleutherii a secretis, scapulare super humeros et ligonem manu gestans, utrumque lapideum. cum autem erigeretur statua Theodosii supra columnam in Tauro, terra fossili in hunc portum ingesta totus oppletus est.

Crucem collocatam supra columnam prope Artopolia, in aula lapidibus strata, erexit Constantinus magnus, quo tempore urbem condidit. antiquitus autem utriusque factionis aurigae equos ibi agitabant,

Georg. Cod. de Orig. Cp.

4

καὶ εὐφημίζοντες ἔλεγον “ τοῦ σταυροῦ ἡ δύναμις βοήθεια αὐτοῖς.”
 ἐκείσε δὲ ἴσταντο καὶ πύλαι χαλκαὶ τῶν τεσσάρων μερῶν, καὶ
 περιπάτοι γύρωθεν τέσσαρες, καὶ σημειοφορικὰ πολλά, καὶ διήρ-
 P 28 κισαν μέχρι τοῦ Θεοφίλου. ἔκτοτε δὲ ἐκλήθη κοιλὰς κλαυ-
 θμῶνος παρ’ αὐτοῦ, καὶ προσετάγησαν οἱ σωματοπρῶται ἐκείσε ἵ
 πιπράσκουν τὰ οἰκετικὰ πρόσωπα.

Ἐν δὲ τῷ καλουμένῳ Ζεύματι ἐπάνω τοῦ λόφου, ὅπερ
 ὀρᾷται εὐμηκίς κτίσμα νοσοκόμου, ὁ μέγας Κωνσταντῖνος ἀνή-
 γειρεν αὐτὸ εἰς πορνεῖον. ἴστατο δὲ στήλη ἐπὶ κλωστοῦ λιθίνου
 κίονος τῆς Ἀφροδίτης· τῶν δὲ πολιτῶν ἐκείσε ἀπερχομένων καὶ 10
 ἐρώντων τὰς ἐκείσε οἰκούσας μαχλάδας, ἔξωθεν τοῦ αὐτοῦ οἴκου
 οὐχ εὐρίσκετο ἕτερον πορνεῖον. καὶ ἦσαν ἀπόχωροι ἐπὶ τοὺς
 κίονας μετὰ κρικέλλων καὶ κουρτινῶν. καὶ οὕτως ἐκείσε ἐν ἄσω-
 B τία οἱ ἐρώντες ἐτέρποντο. ἦν δὲ καὶ στήλη τῶν ἐν ὑπολήψει
 οὐσῶν καθαρῶν γυναικῶν καὶ παρθένων. ἐκείνων δὲ μὴ θλου- 15
 σῶν ὁμολογεῖν, ἔλεγον αὐταῖς οἱ γονεῖς τε καὶ φίλοι “ ἀπέλθωμεν
 εἰς τὴν Ἀφροδίτης ἄγαλμα, καὶ εἰ καθαρὰ εἶ, ἐλεγχθήσῃ ἐκεῖ
 ἐπὶ τῆς στήλης.” καὶ ὅτε ἐπλησιαζον, ἡ μὲν ἄμεμπτος διήρχετο

1 βοηθῆ ἡμῖν C, βοηθεῖ Bav. 2 τέσσαρες τῶν τεσσάρων C.
 6 πιπράσκοντες Bav. 7 p. 34 Band. addebat index: περὶ
 τοῦ ξενῶνος τοῦ Θεοφίλου. ubi Bav. ξενολίονος τῶν Θεοφίλων.
 8 νοσοκομείον ἦν ὅπερ ἀνήγειρεν ὁ μέγας Κωνσταντῖνος εἰς πορ-
 νεῖον. γέγονε δὲ καὶ οἶκος Ἰσιδώρου πατρικίου, εἰτα μοναστήριον
 γυναικείον· καὶ ὁ Θεόφιλος ἐποίησεν αὐτὸ ξενῶνα. ἴστατο C.
 12 διάχωροι C, διάχωρα Bav. 13 κρικέλλων C. κούριων
 Bav. κουρτιῶν ceteri. corr Lambecius. 15 γυναικῶν, τῶν τε
 παρθένων καὶ μὴ, πλουσίων τε ὁμοῦ καὶ πενήτων. καὶ εἰς τις
 ἔλυσεν αὐτῶν τὴν παρθενίαν, καὶ μὴ βουλομένων ὁμολογεῖν,
 ἔλεγον C et Bav. 17 ἐλεγχθεῖσαν Vat.

verba haec bene ominata proclamantes “potentia crucis sit eorum auxi-
 lium.” ibidem quattuor erant portae aereae pro numero factionum, et
 totidem porticus in circuitu, et alia multa admiranda. haec ita perman-
 sere usque ad Theophilum, qui eius loco ibi exstruxit vallem planctus,
 et mancipia servosque a negotiatoribus eiusmodi istic venum proponi
 iussit.

In loco nuncupato Zeugmate supra collem, ubi nunc praelongum
 conspicitur aedificium in quo aegroti curantur, ibi olim a Constantino
 magno lupanar exstructum fuerat, praeter quod nullum aliud in urbe
 inveniebatur. stabat illic supra columnam lapideam Veneris statua,
 quam colebant meretricum istic habitantium amatores. circa columnam
 vero erant cellae cancellis et cortinis distinctae, intra quas amantes
 libidinibus suis perfruebantur. praeterea quoque inserviebat illa statua
 mulieribus et virginibus, quarum suspecta erat pudicitia. his enim
 factum fateri nolentibus parentes et cognati dicebant “eamus ad sta-
 tuam Veneris, et illa puritatis tuae indicium faciet.” post ubi illuc

ἀβλαβής, ἣ δὲ διεφθαρμένη, ἤνικα ἐπὶ τὸν κίονα τοῦ ἀγάλματος ἐπλησίαζεν ἄκουσα καὶ μὴ βουλομένη, ἐπιστασία ἀθρόα ληκοῦντο τὰ ἱμάτια αὐτῆς, καὶ εἰδείκνυε τὸ ἑαυτῆς αἰδοῖον. ὁμοίως δὲ καὶ αἱ ἔχουσαι ἄνδρας, ἐὰν λαθραίως ἐμιοιχέοντο· τοῦτο καὶ ἐπ' αὐταῖς ἐγένετο, καὶ οὕτως ἀπηλέγχοντο. καὶ ἐθανύμαζον πάντες, καὶ ἐπίστευον τῇ γενομένη πορνείᾳ· ἐκείναι γὰρ παρενθὺς ὡμί- C λόγουν. ἣ δὲ γυναικαδελφὴ Ἰουστίνου τοῦ ἀπὸ κουροπαλατῶν συνέτριψε τὴν στήλην διὰ τὸ καὶ αὐτῆς τὸ αἰδοῖον φανῆναι μοιχευθείσης, καὶ διερχομένης ἐκεῖσε ἐφ' Ἰηπῶ ἐν τῷ λούματι τῶν

10 Βλαχερνῶν διὰ τὸ ἐξαίσιον ὄμβρον γενέσθαι καὶ μηκέτι δύνασθαι τινα περιπατεῖν πλὴν ἐν τοῖς βασιλικαῖς δρόμοσιν.

Τὰ δὲ λεγόμενα Κοντάρια, βίγλα ἦν ἐκεῖ μεγάλη τὸ πρό-
 τερον, καὶ ἕως ἐπτὰ χρόνους ἐφυλάττετο ἐκεῖσε. πολέμου δὲ
 γινομένου δύο ἔτη ναὸς ἰσοδομήθη εἰδώλου μικρὸς ὑπὸ Γαληνοῦ,
 15 ὃν καθελὼν ὁ μέγας Κωνσταντῖνος τῇ Θεοτόκῳ ναὸν ἀνήγειρε, D
 καὶ ἐγράψε τὸν Χριστὸν καὶ τὴν ὑπεραγίαν Θεοτόκον καὶ τὴν
 αὐτοῦ μητέρα καὶ ἑαυτόν, καὶ ἐτέλεσε πανήγυριν ἡμέρας δώδεκα·
 ὅστις ναὸς μετωνομάσθη ἡ ἅγια Θέκλα. τότε δὲ καὶ τοῦ μιλίου
 ἡ καμάρια χερσαία πόρτα ἦν, καὶ εἰς τὸ δίππιον ἦν ἡ ἀλλαγὴ.

2 ἤσκαῦντο Bav. 7 γυνή C. 10 καὶ μηκέτι] μὴ δυναμένης
 διὰ θαλάσσης ταύτης ἐν τοῖς βασιλικαῖς δρομῶσιν ἐκεῖ ἀπελθεῖν C.
 12 p. 46 et 97 Band. ὅτι τὰ λεγόμενα Κοντάρια βίγλαν
 εἶχον ἕως ἔτη ζ'. καὶ ἐν αὐτῷ τῷ τόπῳ πόλεμος ἕως ἔτη β'.
 καὶ ναὸς εἰδῶλων μικρὸς πάντῃ, ὃν ἔλεγον Γαληνοῦ εἶναι. F.
 14 γινομένου] γεγονότος C. εἰδωλείον μικρὸν C.

venerant, quae extra culpam erat, illaesa accedebat: contra vero si qua vitata appropinquaret columnae eius statuae, illi licet repugnanti subito quodam impetu vestes discerpebantur, ita ut pudenda palam apparerent. idem eveniebat uxoribus adulteratis, eodemque indicio convincebantur. huic violatae pudicitiae testimonio omnes cum summa admiratione fidem adhibebant, ipsis quoque accusatis factum postea non amplius negantibus. soror autem uxoris Iustini curopalatae statuum hanc confregit, eo quod ipsa quoque denudatis pudendis adulterii convinceretur equo illac transvehens ad balneum Blachernarum: etenim adeo ingens fuerat pluvia ut alia via non nisi in dromonibus imperatoris eo adire posset.

Quae nunc Contaria vocantur, prius vigilum erant excubiae, quae ibi durarunt annos septem. post bellum autem bienne fanum illic a Gallieno aedificatum est, quo destructo Constantinus magnus S. deiparae templum eius loco erexit, eique incidi curavit imaginem Christi et sanctae eius matris et sui ipsius, et celebravit festum dedicationis integras duodecim dies. hoc templum postea S. Theclae cognominatum fuit. tunc temporis fornix miliarii porta erat terrestris, et in loco nuncupato Diippio mutatio equorum cursus publici. ipsa vero Contaria

αὐτὰ δὲ τὰ λεγόμενα Κοντάρια μέγα ὄρος ἦν, καὶ ἐφυλάσσετο ὑπὸ τῆς βίβλης τῶν Βυζαντιῶν, προυμένων τοὺς δυτικούς.

Ἐπι τὰ λεγόμενα Βιγλέντια ἦν ἰσχυροτάτη φυλακὴ τοῦ ἀγίου Κωνσταντίνου, ὅτε τὸ Βυζάντιον ἐπόρθει.

P 29 Ἐπι τὸ Νεώριον ὁ Κωνσταντῖνος ὁ μέγας ἐστοιχειώσατο, 5 ἐν ᾧ καὶ ἀγορὰ τῶν θαλασσιῶν ἐμπόρων ἦν. ἐπὶ δὲ τοῦ Ἰουστινιανοῦ μετεποίηθη εἰς τὸν τοῦ Ἰουλιανοῦ λιμένα.

Ἐπι ἀγωγὸς τῶν μεγάλων ἀμίδων ὑπὸ τοῦ Οὐάλεντος ἐκτίσθη, ὡς ὁράται.

Ἐπι καλουμένη Ἀσπάρου κιστέρνα ὑπὸ Ἀσπάρου καὶ Ἀρδα-10 βουρίου ἐκτίσθη ἐπὶ τοῦ μεγάλου Λέοντος, καθ' ἣν ἀμφοτέροι πληρωθείσης αὐτῆς ἀνῆρέθησαν. ὁ δὲ οἶκος τοῦ Ἀσπάρου ἦν ὄνπερ εἶχε Βασίλειος ὁ παρακοιμώμενος.

Ἐν δὲ τῇ τοῦ Ἀετίου κιστέρνῃ, ἣτις ὑπὸ Ἀετίου πατρι- κίου ἐκτίσθη, στήλη ἵστατο ἐκεῖσε τοῦ αὐτοῦ Ἀετίου. 15

B Τὴν δὲ Βῶνον κιστέραν ἐκτίσε Βῶνος πατρίκιος, ἀνε- θῶν ἀπὸ Ῥώμης, καὶ ἐσκέπασεν αὐτὴν διὰ κυλινδρικών θόλων.

Ἐπι ἀπὸ Ῥώμης πολλὰ κομίσαντες εἶδωλα τὰ μὲν ἔστησαν ἐν τῷ ἵπποδρομίῳ, ἑξαιρέτως δὲ ἐξήκοντα, ἐν οἷς καὶ τὸ τοῦ

8 p. 49 Band. 10 p. 49 Band. 12 ἀνῆρέθησαν παρὰ τοῦ αὐτοῦ βασιλέως, οἷτινες ἐβούλοντο μετὰ τοῦ δήμου καταβιάσαι Λέοντα τῆς βασιλείας, εἰ μὴ ἐξ ἀγχινοίας οὗτος τούτους ἀνεῖλε δόλῳ. ὁ C. 14 p. 49 Band. 16 p. 49 Band. 17 αὐτὴν κυλινδρικών θόλων. ὁ δὲ οἶκος αὐτοῦ ἐκεῖσε ἦν. ὁ αὐτὸς δὲ ἦν ἐπὶ Ἡρακλείου βασιλείας. C. 18 p. 41 Band.

magnus mons erat, ubi Byzantii populorum occidentalium invasionem metuentes excubias agebant.

Biglentia, ut vocant, firmissima erat custodia Constantini magni, cum Byzantium occupavit.

Neorii sive natalis prima fundamenta posuit Constantinus magnus. illic forum erat eorum qui maritimas negotiationes exercebant, quod postea sub Iustiniano translatum est in portum Iuliani.

Aquae ductum magnorum arcuum Valens exstruxit, qualem nunc videre est.

Asparis cisterna sub Leone magno ab Aspare et Ardaburio patriciis condita est; qua absoluta ambo inibi interfecti fuere. domus autem Asparis erat quam deinde possedit Basilus accubitor.

Ad cisternam Aetii, quam Aetius patricius construxit, ipsius Aetii statua posita erat.

Cisternam Boni Bonus patricius Roma rediens condidit, eamque cameris cylindricis texit.

Ex simulacris Roma advectis aliquot multa in Hippodromo collocata sunt, in primis vero sexaginta, inter quae etiam Augusti est.

Ἀγούστου. ἀπὸ Νικομηδείας στήλαι πολλαὶ ἦκασιν, ὅθεν καὶ ἡ τοῦ Διοκλητιανοῦ ἐν τῷ ἵπποδρομίῳ σώζεται ἕως νῦν, ἐπίκουρος οὕσα, ἀναμέσον τοῦ καθίσματος ἱσταμένη τοῦ βασιλικοῦ. ὁμοίως καὶ ἀπὸ Ἀθηνῶν καὶ ἀπὸ Κυζίκου καὶ Καισαρείας καὶ 5 Τράλης καὶ Σάρδης καὶ Μωκισσοῦ, καὶ ἀπὸ Σεβαστείας καὶ Σατάλων καὶ Χαλδείας καὶ Ἀντιοχείας τῆς μεγάλης καὶ Κύπρου, C καὶ ἀπὸ Κρήτης καὶ Ῥόδου καὶ Χίου καὶ Ἀτταλίας καὶ Σμύρνης καὶ Σελευκείας καὶ ἀπὸ Τυάων καὶ Ἰκονίου καὶ ἀπὸ Βιθυνῶν Νικαίας καὶ ἀπὸ Σικελίας, καὶ ἀπὸ πασῶν τῶν πόλεων ἀνατολῆς 10 τε καὶ δύσεως ἦκασιν διάφοροι στήλαι καὶ θεάματα παρὰ τοῦ μεγάλου Κωνσταντίνου, ἃ καὶ ἐτέθησαν καὶ ἐστηλώθησαν.

Ἀρτέμιδος ἡ στήλη ἐν τῷ ἵππικῷ ἐστίν, ἔνθα οἱ παλαιότες δοκιμάζονται.

Οἱ δὲ τέσσαρες κεχρυσωμένοι ἵπποι, οἱ ὑπερθεῖν τῶν καγ- 15 κέλλων δρώμενοι, ἐκ τῆς Χίου ἦκασιν ἐπὶ Θεοδοσίου τοῦ μικροῦ.

Ἐν τῷ περιπάτῳ τῶν δύο μερῶν ἔφιπποι στήλαι καὶ πεζαὶ Γρατιανοῦ καὶ Οὐαλεντινιανοῦ καὶ Θεοδοσίου καὶ τοῦ κυρτοῦ D Φιρμιλιανοῦ πρὸς γέλωτα ἔστησαν.

Αἱ δὲ γεννώσαι θῆρας καὶ ἀνθρώπους ἐσθίουσαι ἐν τῷ 20 ἵπποδρομίῳ, ἡ μὲν μία ἐστὶν Ἰουστινιανοῦ τοῦ τυράννου, δη-

4 καὶ post Kais. om C. 5 καὶ Μωκισσοῦ om C. 11 ἐστηλώθησαν, ἵνα οἱ διερχόμενοι ταῦτα καὶ πεπειραμένοι ἔχωσι τὸ ἀλάθτην τῶν ἐσχάτων. C. 12 p. 41 Band. 14 p. 41 Band. 16 p. 42 et 86 Band. 17 γένος Γρατιανοῦ ἅπαν F. 19 p. 42 Band.

Nicomedia quoque multae allatae sunt statuae, quarum una, nempe Diocletiani, hucusque in Hippodromo superest; stat autem ad medium tribunal imperatoris. praeterea magna statuarum et signorum copia a Constantino magno deducta est Athenis, Cyzico, Caesaria, Trallibus, Sardibus, Mocisso, Sebastia, Satalis, ex Chaldia, Antiochia magna, ex Cypro, Rhodo, Chio, Attalia, Smyrna, Seleucia, Tyanis, Iconio, Nicaea Bithyniae et ex Sicilia omnibusque aliis tam orientis quam occidentis urbibus, quae sua quaeque in columna erectae et collocatae fuerunt.

Dianae statua in Hippodromo posita est, ubi palestritae exercentur.

Quattuor inaurati equi supra cancellos positi ex Chio allati sunt sub Theodosio iuniore.

In ambulacro duarum factionum stabant equestres statuae et pedestres, Gratiani, Valentiniiani, Theodosii, ut et Firmiliani gibbosi, risus concitandi gratia.

Ex duabus Hippodromi statuis, quae belluas gignunt, homines devorant, una denotat Iustinianum tyrannum et quae recuperato impe-

λοῦσα τὴν ἱστορίαν τῶν δευτέρων αὐτοῦ πράξεων· ἡ δὲ ἑτέρα, ἐν ἧ καὶ πλοῖον ὑπάρχει, οἱ μὲν λέγουσιν ὅτι ἡ Σκύλλα ἐστὶν ἡ ἐκ τῆς Χαρούβδεως ἐσθίουσα τοὺς ἀνθρώπους, καὶ ἔστιν ὁ Ὀδυσσεὺς ὃν κατέχει ἐν τῇ χειρὶ ἐκ τῆς κορυφῆς. Ἕτεροι δὲ λέγουσιν ὅτι ἡ γῆ καὶ ἡ θάλασσα καὶ οἱ ἐπτὰ αἰῶνες εἰσιν οἱ ἐσθιόντες καὶ ἐσθιόμενοι, οἱ δὲ κατακλυσμόν, ὁ περιῶν δὲ ὁ ἕβδομος οὗτος αἰῶν.

Ἡ δὲ καθεζομένη εἰς τὸ σέλλιον, οἱ μὲν Βηροῖαν τὴν γυναικα τοῦ μεγάλου Λέοντος εἶναι φασιν, οἱ δὲ Ἀθηναῖαν ἐξ Ἑλλάδος ἐλθοῦσαν. 10

P 30 Ἡ δὲ ναῖνα ἀπὸ τῆς μεγάλης Ἀντιοχείας ἤχθη ἐπὶ τοῦ μεγάλου Κωνσταντίνου. τὰ δὲ λοιπὰ ἀγάλματα τοῦ ἵππικου τὰ τε ἄρρενα καὶ τὰ θήλεα, καὶ οἱ διάφοροι ἵπποι, καὶ τῶν καμπτήρων οἱ λίθινοι κίονες, καὶ οἱ χαλκοὶ δβελσκοὶ τῶν καμπτήρων, καὶ αἱ ἱστορίαι τοῦ μονολίθου, καὶ αἱ ἡνιοχτικαὶ 15 στήλαι σὺν ταῖς βάσεσιν αὐτῶν ταῖς ἐπιστόροις, καὶ τῶν περιπάτων οἱ κίονες μετὰ τῶν κεφαλῶν καὶ ποδίσκων αὐτῶν, καὶ τῶν ἐν σφενδόναϊς στηθῶν καὶ συστρεμμάτων καὶ σκαλιῶν καὶ σολεῶν, ὁπόθεν ἐκείσε, εὑρίσκειται γραφή. κατ' ἐξαιρέτον εἰς τὰς χαλκᾶς πύλας τῶν ἐσχάτων ἡμερῶν καὶ τῶν μελλόντων εἰσὶ 20 B πῦσαι αἱ ἱστορίαι, ἕς ἐστηλώσατο Ἀπολλώνιος ὁ Τυανεὺς εἰς

4 ἐν τῇ χειρὶ om C. 6 οἱ δὲ — αἰῶν om C. 8 p. 42 Band. 11 p. 42 Band. 14 οἱ κίονες οἱ τε λίθινοι καὶ οἱ χαλκοὶ, καὶ οἱ δβελσκοὶ τῶν καμπτήρων οἱ χαλκοὶ C. 17 σὺν ταῖς κεφαλαῖς καὶ ποδίσκοις αὐτῶν καὶ ταῖς ἐν τῷ σφενδόναϊ καὶ τοῖς στηθεσὶ καὶ συστρεμματίοις καὶ σολεῖς καὶ ἀπλῶς ὁπόθεν C.

rio gessit, altera vero, quae navim appositam habet, secundum aliquos Scylla est, homines a Charybde absorptos devorans; atque ille quem capite prehensum tenet, Ulyssem refert. alii autem iam devoratos terram et mare septemque saecula, vel ut alii volunt, diluvium innuere, illum qui solus superest, septimum hoc saeculum significare aiunt.

Statuam sellae insidentem alii Verinam uxorem Leonis magni esse dicunt, alii Minervam ex Graecia deductam.

Statua hyaenae ex magna Antiochia a Constantino magno advecta est. quae praeterea in Hippodromo spectantur signa virilia et muliebria, et variae equorum statucae, et lapideae columnae metarum earumque obelisci aerei, et monolithi sculpturae, et statucae curules cum earum basibus figuratis, et porticum columnae cum suis sibi capitulis et spiris, item pectora statuarum in sphendone et gradus et solia, haec omnia unde eo perlata fuerint adscriptum est. sed praecipue in portis aereis omnes visuntur historiae ultimorum dierum, quas ibi statuit Apollonius Tyaneus in sempiternam et indelebilem rerum quae futurae

μνήμην τῶν ἐντυγχανόντων διὰ τὸ ἀνεξάλειπτον εἶναι. ὁμοίως καὶ ἐπὶ πύσης τῆς πόλεως τὰ ἀγάλματα ἐστοιχειώσατο. οἱ δὲ ἔχοντες δοκιμὴν τῶν στηλωτικῶν ἀποτελεσμάτων εὐρήσουσι πάντα ἀλαθήτως. ὁμοίως δὲ καὶ οἱ τρίποδες τῶν Δελφικῶν κακκῶν
 5 καὶ αἱ ἔφιπποι στήλαι γράφουσι δι' ἣν αἰτίαν ἔστησαν καὶ τί σημαίνουσι.

Ὁ Αὐγούστος ὁ Ὀκταβιανὸς Αὐγούστῳ μηνὶ ὑπάτευσεν, καὶ ἐτίμησεν αὐτόν, Σεξιλιῶν τὸ πρότερον λεγόμενον, ὀνομάσας Αὐγούστον. ἐν αὐτῷ δὲ καὶ ἐτελεύτησε τῇ 19^ᾷ τοῦ μηνός. τῷ
 10 δὲ Σεπτεβρίῳ ἐγενήθη εἰς τὰς κγ', καὶ τῇ δευτέρᾳ Σεπτεβρίου Ἀντώνιον ἐτίμησε καὶ ἤρξατο τῆς μοναρχίας, καὶ ἐτίμησεν αὐτόν C
 ἀρχὴν Ἰνδικτοῦ ποιησάμενος ἦτοι ἀρχὴν χρόνου, ὅθεν ὁ Σεπτέβριος τετίμηται.

Λέγουσιν οἱ τὰ Ῥωμαϊκὰ ἱστορήσαντες, Ἀππιανὸς Δίων
 15 τε καὶ ἄλλοι τινὲς ἱστορικοί, ὡς ὁ Καῖσαρ ἀπὸ Νικοπόλεως εἰς τὸ Δυρράχιον διαπερῶν μεγάλου κλύδωνος γενομένου, καὶ τοῦ κυβερνήτου ἔξαπορήσαντος, ἄγνοοῦντος δὲ ὅτι τὸν Καίσαρα φέρει (ἦν γὰρ κεκαλυμμένος τοῦ μὴ γνωρῆσθαι), ἀνακαλυψάμενος εἶπε πρὸς τὸν κυβερνοῦντα “πάλαίε πρὸς τὸν κλύδωνα· Καίσαρα D
 20 φέρεις καὶ τὴν Καίσαρος τύχην.” ὥστε τὸν κυβερνήτην ἐπιμελέστερον προστεθέντα, καὶ τῆς τύχης διδούσης, γαλήνην γενέσθαι καὶ διασωθῆναι.

4 ἀληθῆ C. 7 p. 8 Band. 11 αὐτὸν ἀρχοντα Ἰνδικτιῶνος ἦτοι ἀρχὴν χρόνου, ὅθεν Σεπτέμβριος τετίμηται C.

sunt memoriam. similiter etiam per totam urbem status consecratos erexit; et qui eius generis apotelesmatum peritiam habent, omnia manifesto deprehendent. praeterea quoque in tripodibus Delphicis et status equestribus inscriptum est, quam ob causam positae sint et quid significent.

Augustus Octavianus mense Augusto primum consulatum inivit, eamque ob causam hunc mensem, qui Sextilis antea vocabatur, Augustum appellavit. eiusdem mensis die 19 obiit. die autem 23 Septembris natus fuit, et secundo die eiusdem mensis Antonio devicto solus imperium obtinuit: quare hunc mensem honoravit, et indictionem ab eo initium sumere voluit.

Narrant Appianus Dio atque alii historiae Romanae scriptores, Caesarem aliquando Nicopoli Durrachium navigantem, cum magna tempestate coorta gubernator, Caesarem dissimulato habitu non cognoscens, animo consternaretur, aperientem se gubernatori dixisse “oblectare tempestatum: nam Caesarem vehis et Caesaris fortunam,” eoque dicto animum gubernatori reddidisse, et tempestate fortuito sedata evasisse incolumem.

Κράνος ὁ φιλόσοφος, εἷς τῶν ἐπτά φιλοσόφων τυγχάνων τῶν τῇ Εὐδοκίᾳ συνελθόντων ἐξ Ἀθηνῶν, ἦν ἡρώσατο ἑαυτῷ εἰς γυναῖκα Θεοδοσίος ὁ μικρός, ἤτησε τὸν βασιλέα θεύσασθαι τὰ ἐν τῷ ἵπποδρομίῳ στοιχεῖα. καὶ δὴ πάντα ἰδὼν, ἀλλὰ καὶ τὸν Περιχύτην λεγόμενον, καὶ ἔμπροσθεν αὐτοῦ τὸν ὄνον πορευόμενον, στραφεὶς ἠρώτα τίς ὁ σήσας· καὶ μαθὼν ὅτι Οὐαλεντιανός, “ὦ συμφορᾶς” φησί, “καὶ οὐαί, ὅταν οὕτως καὶ ὄνος προτιμηθῆσεται, τῶν ἀνθρώπων ἐν ταλαιπωρίαις ὀπίσω ἀκολουθοῦντων.” ἦσαν δὲ οἱ φιλόσοφοι κατονομαζόμενοι οὕτως,

P 31 Κράνος, Κάρος, Πέλοψ, Νέρουας, Σιλβανός, Ἀπέλλης καὶ 10 Κύρβος. ἱππεύοντος δὲ τοῦ βασιλέως, καὶ αὐτῶν ὄρωντων καὶ θανατοζόντων, ἔφη ὁ βασιλεὺς “τί ὄρωντες θανατοῦτε;” ἀποκριθεὶς δ' ἐκ τούτου ὁ Ἀπέλλης εἶπεν “θανατοῦμεν, ὦ βασιλεῦ, ὅτι τῶν Ὀλυμπίων ἀλλασσομένων ἵπποι γενήσονται ἀνθρώπων ἐπιβάται.” Νέρουας ἔφη “κακὸν τῇ βασιλίδι τῶν πόλεων, ὅτι 15 τῷ στοιχείῳ τῆς τύχης στοιχεῖον συντρέχει.” Σιλβανὸς τὸ δκλάζον ζώδιον ἰδὼν ἔφη “τοῦτο δηλοῖ ὅτι ἔσονται καιροὶ ἀγόνατοι.” ὁ δὲ Κύρβος καὶ πρὸς τὸν δῆμον ἰδὼν “ὦ δῆμε” ἔφη, “δι' οὗ δῆμοι περισεέουσιν.” ὁ δὲ Πέλοψ ἰδὼν τοὺς ὄρους τῶν ἵππων

1 ὁ δὲ Κράνος ἰδὼν τὸ γυμνὸν ἀνδρὸς κελον, περικεφάλαιαν τῇ κεφαλῇ περιφέρων, καὶ τὸν ὄνον ἔμπροσθεν, εἶπεν “ἕως πότε ὄνος ἀνθρώπος ἔσται; καὶ ὦ τῆς συμφορᾶς ὅτι ἀνθρώπος θνατὸς ἀκόλουθον οὐκ αἰσθόμεται.” cod. aliquis Lamb. 5 περιχύτην Reg. πυριχύτην Vat. 15 ὅτι τὸ στοιχεῖον τοῖς στοιχείοις συντρέχει Reg. 17 καιροὶ ἐπὶ τούτου ἀγ. R.

Cranus unus septem philosophorum, qui Athenis comitati sunt Eudociam uxorem Theodosii iunioris, petiit ab imperatore ut sibi liceret videre signa quae in Hippodromo asservantur; cumque post caetera omnia vidisset quoque statuam dictam vulgo perichytem et asinum ipsi praesentem, hic ille ad praesentes se convertens, quis eam posuerit interrogavit, atque ubi Valentiniiani esse cognovit, “o miserum” inquit “rerum statum, quando ita asini praeferentur hominibus, ut hi a tergo illos aerumnose subsequi cogantur.” nomina autem illorum septem philosophorum haec erant, Cranus, Carus, Pelops, Nerva, Silvanus, Apelles et Curvus. hisce praesentibus imperator aliquando equitans vidit eos admirabundos: sed admirationis causam quaerenti imperatori ita respondit Apelles: “miramur, imperator, quod olim mutatis Olympiis equi homines conscenderent.” item Nerva dixit “malum praesagit reginae urbium, quod cum signo fortunae aliud signum concurrat.” post hunc Silvanus videns signum genuflexum, “hoc” inquit “denotat tempora enervata instare.” at Curvus oculos in populum referens exclamavit “o populum carnificibus aliquando abundaturum.” Pelops autem carceres Hippodromi conspiciens, cuiusnam illud repagulum esset interro-

ἤρώτησε τίνος τὸ πρόβλημα· τινῶν δὲ Θεοδοσίου εἰπόντων ἐκεῖ- B
νον φάναι “ἡ φιλόσοφος ἄκυρος ἢ βασιλεὺς οὐκ ἀληθής.” ἑώρα
Κάρος θηλέμορφόν τι ζώδιον τετραμερέσι ζωδιακοῖς γράμμασι
γεγραμμένον, καὶ εἶπεν “ὦ τετραπέρατε, ὅτι ἐκ σοῦ κομψοὶ καὶ
5 ἀπείρατοι ἔσονται.” Κάρος δὲ καὶ αὐτὸς προτραπείς λαλήσαι
εἶπε “δυστυχῆ μοι τὰ πάντα φαίνεται· εἰ γὰρ ταῦτα τὰ στοιχεῖα,
ὡς πειρῶνται, ἀληθεύουσιν, ἵνα τί ἡ πόλις διὰ τούτων δοκεῖ
συνίστασθαι;”

Καὶ ἐπὶ Ἀναστασίου τοῦ μεγάλου βασιλέως ὁ Ἀσκληπιό-
10 δωρος ἰδὼν τὸ ζώδιον τὸ μέγα τὸ ἐν τῷ ἵππικῷ χεῖρα ἐπὶ προσώ- C
που κατέχον “ὦ βία” ἐβόησεν, “ὅτι πᾶσα ἀνθρωπίνη ἔνδεια εἰς
μίαν ἀνθρώπου φρόνησιν ἐζημώθη.” καὶ τις αὐτῷ ὑποδείξας
γράμματα ἐν τῷ μαρμάρῳ, ἵπανυγνοὺς φησὶν “ἀγαθὸν μὴ φρά-
σαι τὰ τότε μέλλοντα γίνεσθαι, καὶ ὡς ἐμοὶ ἄρα κέρδος ἦν τοῦ
15 μὴ ἀναγνῶναι.”

Θησαυρὸς θεὸς σέβεται, Ἀραβες δὲ μάλιστα τιμῶσι. τὸ
δὲ ἀγαλμα αὐτοῦ λίθος ἐστὶ μέγας τετράγωνος, ἀτύπωτος, ἕψος
ποδῶν δ', εὖρος β', βύθος ἕν. ἀνάκειται δὲ ἐπὶ βύσειως χρυση-
λάτου. τούτῳ θύουσι, καὶ τὸ αἷμα τοῦ ἱερείου προχέουσιν·
20 τοῦτο αὐτοῖς ἐστὶν ἡ σπονδή. ὁ δὲ οἶκος ἅπας ἐστὶν ὀλόχρυσος·

1 τοῦ δὲ Θεοδοσίου εἰπόντος κωνσταντίνου Reg. 4 ὁ τετρα-
πέρατος κόσμος ἐστὶν Reg. 9 ἀσκληπιάδης Reg. 12 ἐλυ-
μώθη Reg. 13 μὲν φθάσαι Reg. 16 Ἀραβες] ἄριστον Reg.

gavit; quibusdam vero Theodosii affirmantibus respondit “aut philoso-
phus sine auctoritate, aut non verus imperator.” porro Carus signum
videns muliebri quadratis Zodiaci figuris conscriptum dixit “versuti
pariter atque inexperti ex te procedent.” idem ille ut pergeret admo-
nitus, “omnia” inquit “infortunata mihi videntur: et si haec signa, uti
experimento constat, vera pronuntiant, quare ergo haec urbs earum
virtute videtur consistere?”

Sub imperatore Anastasio magno Asclepiodorus philosophus ma-
gnum illud signum in Hippodromo videns, quod manu faciem sustulit,
repente exclamavit: “o vim ingenii et prudentiae, cui uni omnium ho-
minum necessitas incumbit.” cum vero quidam ei litteras marmoris in-
cisas ostendisset, iste perfectis illis dixit “melius est non enuntiare
quae futura portenduntur; et quantum ad me attinet, felix essem si
cas non legissem.”

Thesaurus deum Arabes maxime colunt, cuius simulacrum est
lapis quadrangulus, non figuratus, quattuor pedum altitudinem, duarum
latitudinem et unius profunditatem habens. collocatum vero est supra
basim inauratam. huic sacrificant sanguinemque victimae profundunt:
hoc enim illis pro libamento est. tota aedes eiusque parietes ex auro

D οἱ τε γὰρ τοῖχοι χρῦσοι καὶ τὰ ἀνυθήματα πολλὰ εἰσίν. ἔστι δὲ τὸ ἄγαλμα ἐν Πέτρῳ τῆς Ἀραβίας, καὶ αὐτοῦ σέβονται αὐτόν.

Ἐκ τοῦ Ἰκονίου Περσέως καὶ Ἀνδρομέδης στήλαι ἤχθησαν· καὶ γὰρ ἐν τῇ τοιαύτῃ πόλει ἱστορεῖται τὸ παρὰ Περσέως 5 πρὸς τὸν δράκοντα γεγονός θάυμα. δράκων ἦν ἐμφωλεύων ἐκεῖ, καὶ κατὰ καιρὸν συνηθείας ἐδίδουσαν κόρην περιφανῆ καὶ ὠραίαν. τότε παρίσχον τὴν Ἀνδρομέδην, παρθένον ὠραίαν καὶ καλὴν. διερχόμενος οὖν ὁ Περσεύς, καὶ τῆς κραυγῆς ἀκηκῶς τῆς παρθένου, ἐπυθάνετο τί ἂν ὀδύρεται. καὶ αὐτὴ ἐξηγήσατο “ὅτι τῷ 10 P 32 Θηρίῳ προτίθεται εἰς βοράν.” καὶ ὃς ἅμα τῷ ἀκούσῃ Γοργόνην ἐκτεμῶν καὶ τὴν κεφαλὴν αὐτῆς ἀγαγὼν, τῇ κόρῃ τε μὴ πρόσβλεψαι τῇ Γοργόνη παραγγέλως, καὶ αὐτὸς στραφεὶς ὀπισθοφανῶς δεικνυσὶν αὐτὴν τῷ δράκοντι, καὶ ἅμα τῷ βλέψαι ἀπενεκρώθη. καὶ διὰ τοῦτο ἔσχεν τὴν τοιαύτην ἐπινομίαν ὁ 15 τόπος, παρὰ Φιλοδώρου λογιστοῦ, διὰ τὸ δεῖξαι τὴν εἰκόνα τῆς Γοργόνης τῷ δράκοντι τὸν Περσεύα. εἶχε δὲ ἡ πόλις πρὸ τούτου ὄνομα Δαναία. εἶτα ἐπληρώθη Θρηνηώδιος, καὶ οὕτως ἐκλήθη Θρήνος, παρὰ Φιλοδώρου δὲ Ἰκόνιον. ἐνθα καὶ συμ- B βιώσαντες Περσεὺς καὶ ἡ Ἀνδρομέδη ἐτελειώθησαν. ἐπάνω οὖν 20 τῆς πόλεως τῆς πόλεως ἐστηλώθησαν ἀμφοτέροι. αἵτινες στήλαι

4 p. 24 Band. ἀνδρομέδης θυγατρὸς βασιλέως ὑπαρχούσης στ. Vat. 9 ὁ οὖν προειρημένος Περσεὺς ἐκείσε οἰκῶν κτίθεται κλειούσης τῆς Ἀνδρομέδης τί ἂν ὀδύρετο. ἡ δὲ τὸ συμβῆν ἐξηγήσατο. τοῦ δὲ καθίσαντος καὶ Γοργόνης κεφαλὴν ἐν πῆρᾳ κατέχοντος, ὀπισθοφανῶς στραφεὶς δεικνυσὶ τῷ θηρίῳ τὸ δηλήτριον. ὅθεν ἴδὼν ἐκεῖνο ἀπέψυξεν. Vat. 17 ἦν δὲ τῇ πόλει ὄνομα ἀπὸ γενεᾶς δαναία Vat. δάνεια alius.

sunt, et plurima illic offeruntur donaria. habet eius simulacrum colitque Petra Arabiae civitas.

Iconio statuae Persei et Andromedae deductae sunt: ibi enim mirabile illud certamen Persei cum dracone accidisse referunt. stabulabatur illic draco, cui stato tempore virgo dabatur nobilis et pulchra. obiecta ei fuit Andromeda virgo forma inprimis conspicua, cuius lamenta cum Perseus illuc transiens audisset, plangendi causam quaerenti ipsa omnem rem enarravit, nempe quod esca immani bestiae exposita esset. hoc audito Perseus abscissum Gorgonis caput, quod virginem intueri antea vetuerat, obtendit et versa retrorsum facie draconi monstravit, qui simulatque illud vidit perit. hinc locus ille, ut tradit Philodorus logista, dictus est Iconium, quod Perseus ibi Gorgonium caput draconi ostenderit. nuncupabatur autem prius illa urbs Danaia, deinde, quoniam impleta erat lamentationibus, Threnus cognominata fuit; et tandem Iconium ob praemissam Philodori narrationem. in hac urbe Perseus et Andromeda vitam exegerunt, unde ipsorum statuae portae civitatis

ἤχθησαν ἐπὶ τὴν Κωνσταντινούπολιν, ἔστησαν δὲ ἐν τῷ μεγάλῳ λουτρῷ τοῦ Κωνσταντίνου, πλησίον τοῦ τζυκανιστηρίου.

Ἐν δὲ τῇ κατωγείῳ πόρτῃ τῇ νῦν πληρεσιτάτῃ στοιχείῳ ἴστατο τῆς Φειδαλίας Ἑλληνίδος, οἶμαι δὲ τῆς ἀρχαιοτάτης 5 ἐκείνης, τῆς γυναικὸς τοῦ Βυζαντος. ἀρθείσης δὲ κειλεύσει τοῦ βασιλέως τῆς στήλης θαῦμα ἦν ιδέσθαι, τὸν τόπον ἐκείνον ἐπὶ πολὺ εἶναι σεϊόμενον, ὥστε πάντας, ἀλλὰ μὴν καὶ τὸν βασιλέα θαυμάσαι καὶ λιτὴν ἐπελθεῖν, καὶ μόλις παυθῆναι τὸν σεισμόν, Σάββα τοῦ ὁσιωτάτου τῷ τότε ἐνδημοῦντος καὶ εἰξαμένου ὑπὲρ 10 τοῦτου.

Ἐν τῇ λεγομένῃ Νεολέᾳ εἰς τοὺς πλεκτοὺς κίονας στήλῃ C γυναικεία χρυσέμβυφος ἴσταται ἐπὶ ἄρματος καὶ βωμὸς μετὰ μοσχαρίου. ἐν οἷς καὶ ἵπποι χρυσολαμπεῖς τέσσαρες, καὶ διαφορ- 15 λάτης ἐπὶ τοῦ δίφρου, ἐν τῇ δεξιῇ φέρων χειρὶ στηλοειδὲς τι ἄγαλμα, ὅπερ, ὡς προτεγράφη, εἰς τύχην τῆς πόλεως ὁ μέγας Κωνσταντῖνος ἐτίμησε, καὶ ἕως τοῦ μεγάλου Θεοδοσίου θάμα παρὰ τῶν πολιτῶν γενόμενον. μετὰ κηρῶν λευκοφοροῦντες αἱ

1 ἦσαν ἐπὶ Κωνσταντίνου μετὰ τὸ πληρωθῆναι τὴν Ἀντιοχείαν ἐκκλησίαν C. 3 p. 82 Band. forte πληρεσιτάτη. Lamb. 11 p. 43 et 82 Band. ἐν τῷ ἄρματι εἰς τοὺς πλ. κ. ἐν τῇ λεγομένῃ Νεολέᾳ C. πλεκτοῦς] λευκοῦς Vat. 14 δίφρου. οἱ δὲ πολλοὶ Ἑλλήνων καὶ Ἀρμενίων ὑπάρχουσι κεχωσμένοι· καὶ ἄλλα εἰς πληθὸς σκηνώματα. F, omissis reliquis. στηλίδιον τι ἄγαλμα διατρέχον. τοῦτο οἱ μὲν λέγουσι Κωνσταντίνου κατασκευὴν τὴν (οἱ δὲ τὴν;) ζεῦξιν μόνην, τὴν δὲ λοιπὴν ἀρχαίαν εἶναι καὶ μηδὲν παρὰ Κωνσταντῖνον κατασκευασθῆναι. ἕως γὰρ Θεοδοσίου τοῦ μεγάλου θάμα παρὰ πολλοῖς γέγονεν ἐν τῷ ἵπποδρομίῳ, ἀπὸ κηρῶν λευκῶν καὶ γλαυδῶν φοροῦντας πάντας εἰσερχεσθαι τὴν αὐτὴν στήλην ἐπάνω ἄρματος ἦγον καρούνας ἕως τοῦ στ. C.

fuerunt impositae, quae postea Cpolim deductae collocatae sunt in thermis Constantinianis prope Tzycanesterium.

In subterranea porta, nunc oppleta, signum stabat Phidaliae, Graecae illius, ut opinor, antiquissimae, quae uxor fuit Byzantii, cumque iussu imperatoris statua iade auferretur, terribile visu erat quam locus ille aliquamdiu terrae motu concuteretur. hoc uti omnes, ita ipse quoque imperator valde admiratus processionem instituit; quo facto vix tandem precibus sancti Sabae, qui tunc temporis Cpoli commorabatur, terrae motus desiit.

In Neolea supra columnas albas posita est inaurata statua muliebris currui insitens, et iuxta ipsam ara cum vetulo. ibidem quoque conspicuntur quattuor aurati equi et auriga currum agitans, dextera gerens parvam statuam, quam, ut ante dictum est, Constantinus magnus pro fortuna urbis coluit et cives usque ad Theodosium magnum solenni celebritate honorarunt. albis enim omnes induti vestibus statuam illam

πολίται καὶ ὀψικεύοντες, ἐπάνω ἄρματος φέροντες ἦγον ἕως τοῦ
 στάματος ἀπὸ τῶν κακέλλων. τοῦτο δὲ ἐξετέλουν, ὅτε τῆς
 D πόλεως ἐόρταζον τὸ γενέθλιον. ἐκεῖσε δὲ ἐνζῶδοι ἐστηλώθησαν
 εἰς τοὺς δύο κίονας ὁ Ἀδάμ καὶ ἡ Εὐα, καὶ ἡ Εὐθηνία καὶ
 ὁ Λιμός. 5

Ἐν τῷ λεγομένῳ λιμένι τοῦ Νεωρίου βοῦς ἵστατο χαλκοῦς
 παμμεγεθέστατος. κρᾶζειν δὲ αὐτὸν ἔλεγον ὡς βοῦν μίαν τοῦ
 ἐνιαυτοῦ, καὶ γίνεσθαι παρὰπτωμά τι ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ ἣ
 ἔκραξεν.

Μαυρικίου στήλη καὶ τῆς γυναικὸς καὶ τῶν τέκνων αὐτοῦ 10
 ἵστατο ἐν τῇ χαλκῇ, ἄνωθεν τῆς Θεανδρικής εἰκόνας, ἐκτετα-
 μένας τὰς χεῖρας ἔχουσαι. ὑπ' αὐτοῦ δὲ τοῦ Μαυρικίου κατε-
 σκευάσθησαν. αἱ δὲ λοιπαὶ ἐκ τῆς τῶν Ἀθηναίων ἠκασί γῆς-
 φιλοσόφου δὲ φασιν εἶναι, ὡς λέγει καὶ ὁ Λιγύριος. μετὰ τὸ
 P 33 σφαγῆναι παρὰ τοῦ τυράννου Φωκῆ Μαυρικίου, εἰς τις διάκονος 15
 τῶν μαθητῶν Εὐτυχίου τοῦ αἰρετικοῦ, ὀνόματι Ἀκατος, ἰδὼν
 ἠττηθέντας τοὺς περὶ αὐτοῦ διδασκάλους, κακῆϊνος ἀποδράσας
 κατέλαβε κάστρον τι καλούμενον Σεραπίωνα. τοῦτο δὲ ἐτύγγα-
 νεν ὃν ἐν τῶν παρὰ Πέρσαις ῥηγιῶν. καταμηνύει δὲ Περιτίτῳ
 τῷ φρουράρχῳ τὰ τῆς ἀσθενείας τῶν ἐν τῇ Χαλκηδόνι οἰκούντων, 20

4 εὐθύμια Vat. 6 p. 30 Band. ὅτι ἡ λεγομένη λίμνη
 τοῦ Νεωρίου βοῦν εἶχεν ἰστάμενον χαλκοῦν παμμεγεθῆ C.
 9 ἔκραξεν. ἐστοιχείωσε δὲ ὁ αὐτὸς Κόνων, ἐν ᾧ καὶ ἀγορὰ τῶν
 θαλασσίων ἐμπόρων τὸ πρότερον ἦν. ἐπὶ δὲ Ἰουστίνου μετετέθη
 εἰς τὸν Ἰουλιανοῦ λιμένα. C. 10 p. 8 Band. 11 ἀνδρι-
 κῆς Vat. 15 σφαγῆναι] ἀποθανεῖν μαρκιανὸν τὸν βασιλέα Vat.
 16 ἄκατος διάκονος ὑπάρχων τοῦ ναοῦ τῆς ἀγίας εὐφημίας, ὃς
 ἰδὼν Vat. 17 τοὺς κατ' εὐτυχίου Vat. 19 ἐν τῇ τῶν
 περσῶν ῥηγιῶν Vat. 20 φρουράρχῳ] καστροφύλακι Vat.

currui impositam cum cereis deducebant a cancellis usque ad solium
 imperatorium Hippodromi. hoc autem fiebat quotannis die urbis natali.
 ibidem supra duas columnas collocata erant simulacra Adami et Evae et
 Prosperitatis et Famis.

In portu Neorio bos maximus ex aere stabat, quem ferunt semel
 in anno mugire solitum, eoque die mali quid urbi accidere.

Mauricii eiusque uxoris et liberorum statuæ ad portam aeream
 supra imaginem Christi manibus extensis positæ erant, quas ipse Mau-
 ricius fieri curaverat. reliquæ vero statuæ illic collocatæ ex terra
 Attica deductæ sunt; inter quas una est philosophi cuiusdam, ut tradit
 Ligurius. postquam vero Mauricius a Phoca tyranno interfectus fuit,
 diaconus quidam nomine Acatius, unus ex sectatoribus Eutychie hære-
 tici, videns victos magistros suos et ipse profugit ad castellum cogno-
 miento Serapionis situm in regione Persarum, atque statim Perittio
 præfecto præsiديو significavit debilitatem civium Chalcedonensium,

προσθεῖς ὅτι ἅμα τῷ καταλαβεῖν αὐτὸν τούτους χειρώσεσθαι. καὶ δῆτα ἀμηνυτὶ στρατεύσας ὁ ῥηθεὶς Πέρσης, καὶ ἔχων στρατιωτῶν ἑβδομηκοντα χιλιάδας, καταλαμβάνει τὴν Χαλκηδόνα· οἱ δὲ μόλις ἴσχυσαν διαφυγεῖν εἰς Κωνσταντινούπολιν μετὰ τῶν
 5 τιμίων λειψάνων τῆς ἁγίας Εὐφημίας, ὑπὲρ ἧς τὸ πλεόν ἰσπούδαζεν ὁ προδότης καὶ ἀνέρος Ἰακωτος, θέλων ἀμῦναι αὐτήν, B
 διότι τοὺς αἰρέσεως αὐτῶν τόμους κατήσχυεν, ἅμα δὲ καὶ διότι οὐ συνεχωρήθη Εὐτύχιον τὸν ἀτυχή τὴν τοιαύτην εὐτυχῆσαι μητρόπολιν. ληλατήσαντες δὲ τότε τὰ ἐκεῖσε πάντα οἱ Πέρσαι
 10 ἔλαβον καὶ τὸ χρυσέγκανστον ἄγαλμα τοῦ ἡλίου θεοῦ τοῦ λεγομένου Κρόνου, καὶ ἀπήγαγον εἰς Περσίαν, καὶ ἐτίμησαν ὡς θεόν.

Ἐπὶ Λέοντος τοῦ Ἰσαύρου πολλὰ θεάματα ἀρχαῖα παρελόθησαν καὶ ἠφανίσθησαν διὰ τὸ παντελῶς ἀλόγιστον αὐτοῦ.

15 Ἐν τῷ ναῷ τοῦ ἁγίου Μωκίου ἐν τοῖς Κούφοις ἦν τὸ λεγόμενον Τριζῶδον κάτωθεν, ἐν ᾧ καὶ ἄστρονόμον ποτὲ οἱ Ἕλληνες, εἰδωλείου καὶ τοῦ ναοῦ ὄντος. ἀλλ' ἐπάρθη καὶ ἠφανίσθη ἱερωθέντος τοῦ ναοῦ. καὶ τύμβοι δὲ πολλοὶ Ἑλλήνων καὶ Ἀρμενῶν
 20 πλῆθος. ἠμνητι? ἠμνητι C

2 καὶ δῆτα] ὁς πορευθεὶς, τοῦ ἄρματος ἐπιβάς (οὕτως γὰρ τοῖς ἐν ῥηγίῳ καστροφύλαξι πέφυκε) μετὰ ἑβδομηκοντα χιλιάδων ἔρχεται ἐπὶ τὴν χαλκηδόνας μητρόπολιν. οἱ δὲ ἐκεῖσε προηγρόντες ἔφυγον ἐν τῷ βυζαντίῳ, ἄραυτες μεθ' ἑαυτῶν καὶ τὰ τίμια λείψανα τῆς ἁγίας εὐφημίας. Vat. ἀμνητι? ἠμνητι C.
 14 ἀλόγιστον εἶναι αὐτὸν Vat.

addens in super ipsum primo accessu facile eos subiugare posse. quare supradictus Persa sine mora se cum septem mille militibus in viam dedit, tantaque celeritate invasit Chalcedonem, ut civibus vix satis relinqueretur temporis ad transferendum reliquias S. Euphemiae Cpolim, quam in primis impius ille proditor Acatius ultum ibat pro dedecore Euty-chianae sectae scriptis illato, et quod infortunato Eutychi istam metropolim concedere noluerant. inter caetera quae tunc temporis Persae praedando abstulerunt, fuit quoque aureum illud et encausto elaboratum signum solis cognominati Croni, quod in Persiam deductum pro deo coluere.

Sub Leone Isauro multa antiqua signa eversa et ablata sunt, quod is omnino irreligiosus esset.

In cavis subterraneis templi S. Mocii locus erat nuncupatus Triexodum, ubi olim, cum templum illud idololatriae adhuc serviret, gentiles sacra sua peragebant: post templi vero consecrationem destructus et eversus fuit, multaque gentilium et Arianorum sepulcra in eius solo reperta sunt.

Ἐν δὲ τῇ πρὸς βορρᾶν πόρτᾳ τοῦ κάστρου Πανόρμου, ὃ ὑπὸ Πανόρμου τινὸς Ἑλληνοσ ἐκτίσθη, διὰ σιδήρου καὶ χαλκοῦ ἀναμειγμένον ἴστατο στήλη γυναικεία δικάρηνος. ἔνθα δὲ καὶ καλὸν τι πρᾶγμα ἐγεγόνει· ἐμπρήσιμοῦ γὰρ ποτε τὸ κάστρον κατεληφότος, καὶ πάσης τῆς πόλεως μετὰ καὶ τῶν τειχῶν αὐτῆς 5 ἀφανισθείσης, τὸ πυργίον ἐκεῖνο τῆς πόρτης, οὗ ἡ ῥηθεῖσα στήλη ἴστατο, οὐ μόνον ὅτι οὐκ ἐβλάβη ὄλωσ, ἀλλὰ καὶ τὸ πῦρ ὀργυιᾶς δεκαπέντε ὑπεχώρει τοῦ τοιούτου ζωδίου. ἦτις τοῦ Χοσρόου πολιορκήσαντος τὴν πόλιν παρελήφθη ὑπὸ Περσῶν, καὶ ἔστιν ἕως τοῦ νῦν λατρευόμενον ἐν Περσίδι. καθ' ὃν χρό- 10
D νον ἡχμυλῶτευσεν Χοσρόης καὶ τὰ Ἱεροσόλυμα, λαβὼν μεθ' ἑαυτοῦ καὶ τὸν τίμιον καὶ ζωποῖον σταυρὸν σὺν τῷ πατριάρχῃ Ζαχαρίᾳ. ὃν ἀνελὼν ὁ μέγας βασιλεὺς Ἡράκλειος Ῥωμαίων ἐν τῷ εἰκοστῷ ἔτει τῆς αὐτοῦ βασιλείας, ἀνελάβετο τὰ ῥηθέντα τοῦ τιμίου σταυροῦ ξύλα μετὰ καὶ τοῦ πατριάρχου καὶ τῆς αἰχμα- 15
 λωσίας ἀπάσης, καὶ ἠγάγετο εἰς Κωνσταντινούπολιν, Θεοῦ βο-
 θείᾳ καὶ χάριτι, καὶ δι' εὐχῆς Μοδέστου τότε πατριαρχοῦντος τῆς τοιαύτης πόλεως.

P 34 Τὸ δὲ Σμύρνιον καλούμενον ἔχει ὑποκάτω τῆς γῆς ἐν τῷ πρὸς βορρᾶν μέρει ὀργυιᾶς δέκα, ἐν ᾧ εἰσὶ στήλαι ἐννέα, ὧν αἱ 20 μὲν ὑπάρχουσι Κωνσταντίνου τοῦ μεγάλου, τῆς γυναικὸς αὐτοῦ

1 p. 82 i. Band. τοῦ δικλοτείχου κάστρου Vat. F. 3 ἴστατο στράκιον ἰσχαμάδιον (ἡχμῶδι F, αἰχμῶδες Lamb.) καὶ στήλη γυναικεία δικέφαλος F Vat. 6 ἑδαφισθείσης Vat. F. 19 p. 60 et 83 Band. ἔχει] πλησίον τοῦ Τετραδισίου ἐμβόλου, σύνεγγυς τοῦ ἁγίου Θεοδώρου τοῦ Σφωρακίου, ἔχει C.

In septentrionali porta Castri Panormi, quod a pagano quodam Panormo ferro atque aere permixto constructum fuit, posita erat muliebris statua biceps. ibi res memoranda contigit. cum enim aliquando illud castrum saevo arderet incendio, totaque urbs una cum muris igne esset consumpta, turris illa, in cuius porta stabat supradicta statua, non tantum non fuit laesa, sed flamma viginti quinque ulnas inde refugit. post, ubi Chosroes urbem expugnavit, in Persiam hoc signum deductum est, atque ibi a Persis etiam nunc adoratur. eodem tempore cepit Chosroes Hierosolymam, auferens inde sanctam et salutarem crucem Christi cum Zacharia patriarcha, quam devicto Chosroe Heraclius Romanorum imperator vigesimo imperii sui anno una cum sacrosancto ligno crucis et omnibus captivis recepit atque Cpolim reduxit, dei gratia adiuvante, nec non precibus Modesti, tunc patriarchae illius urbis.

Locus nuncupatus Smyrnum habet septentrionem versus concavitatem subterraneam decem ulnarum. ibi positae sunt novem statuae, interque eas Constantini magni et Faustae uxoris eius et Hilatonis

Φαύστης, και τοῦ πραιποσίτου Παρίωνος, και τοῦ παιδὸς αὐτοῦ Κρίσπου, ὃν Ἡρόδοτος και Ἱππόλυτος οἱ χρονογράφοι λέγουσιν ἀποκεφαλισθῆναι παρὰ τοῦ μεγάλου Κωνσταντίνου τοῦ ἰδίου πατρὸς διὰ τὸ εἰς ὑποψίαν ἔλθειν μοιχεῦσαι ζητεῖν τὴν μητριαν

5 Φαύστην, ἣν τινα βαλανεῖον πυρωθὲν ἐδέξατο και ἐκεῖ ἀηρέθη. Ἐλένη δὲ ἡ μήτηρ τοῦ μεγάλου Κωνσταντίνου, μὴ φέρουσα τὴν τοῦ νέου ἄδικον ἀναίρεισιν, ἤδη τῆς τοῦ Καισαρος ἀξιοθέτου τιμῆς, ἠδολέσχει ἐπὶ τῇ ἀκρίτῳ ἀποφάσει τούτου. διὸ και B μεταμεληθεῖς ὁ τούτου πατὴρ ἐπένησεν ἡμέρας τεσσαράκοντα,

10 μὴ λουσάμενος ὄλωσ τὸ σῶμα, μηδ' ἐπὶ κλίνης πεσών. ἐποίησε δὲ και τὴν στήλην αὐτοῦ ἐξ ἀργύρου καθαροῦ, ἐπιγράψας ἐν τῷ μετώπῳ οὕτως "ὁ ἡδίκημένος υἱὸς μου." ταύτην δὲ ποιήσας μετάνοιαν πολλὰ και τὸν θεὸν ἐξελιπάρησεν, ἵνα ἀφεθῇ αὐτῷ

15 τὸ ἀμάρτημα. αἱ δὲ λοιπαὶ στήλαι ὑπάρχουσι Σεβήρον, Ἄρματιου, Ζευξίππου, Βιγλεντος τοῦ τὰ βιγλέντιου κτίσαντος, και Ἐλευθερίου τοῦ τὰ ἐν τῷ σενάτῳ παλάτια κτίσαντος. και οὗτοι

1 τοῦ τρίτου παιδὸς C. τοῦ παιδὸς αὐτοῦ ὀμωνύμου κωνσταντίνου και ἐτέρου κρίσου ὀνομαζομένου Vat. alii κρίσκου et κρήσκουτος. 9 ἐπένησεν] μετενόησε και ἔκλαυσεν ἐπ' αὐτῷ μ' ἡμέρας και μ' νύκτας Vat. 10 μηδ' ἐπὶ] μὴ ἀναψύξας ἐν κοίτῃ F. 13 ταύτην στήσας, μετάνοιαν βαλὼν, ἐλιπάρει θεῷ ὑπὲρ ὧν ἐπλημέλησεν F. 16 Βιγλεντιου CF. 17 τοῦ εἰς τὸ σένατον τὸ παλάτιον F. οὗτοι πάντες ἔλαρι παρεδόθησαν, και ὑπὸ ἀδικήσαντος στηλωθέντες συγχώρησιν παρὰ τοῦ πλημμελήσαντος ἐδυσωποῦντο. παρέλαβον δὲ και τὰ οἰκεία τέκνα τοῦτο αὐτὸ ποιεῖν. και ἐν τούτων πολλοὶ ἕως Οὐαλῆ τοῦ Ἀρειανοῦ. οἱ οὖν Ἀρειανοὶ μὴ φέροντες τὴν ἡτίαν τὴν διὰ Κωνσταντίνου ἐν τῷ εἰρημένῳ Τετραδισίῳ ἐμβόλῳ, πλησίον τοῦ ἁγίου Θεοδώρου, ταύτας κατέχασαν. F.

praepositi, et Crispi filii Constantini, cui Herodotus et Hippolytus chronographi tradunt caput fuisse amputatum a patre Constantino magno, quod falso suspicaretur ipsum Faustae novercae pudicitiam sollicitasse, quae postea balnei aestu suffocata est. Helena vero Constantini mater aegre ferebat iniustam mortem illius iuvenis, dignitatem Caesaris iam adepti, et assiduo nil aliud vel loquebatur vel meditabatur quam praecipitem et iniudicatam eius condemnationem; quare tandem quoque pater sera permotus poenitentia integros quadraginta dies ipsum luxit, tanta animi aegritudine ut nunquam nec lavaret corpus nec lecto recumberet. praeterea statuam ei posuit ex argento puro et ex parte inauratam, praeter caput, quod ex puro puto auro confectum erat, inscriptis in fronte his verbis "filius meus iniuria affectus." hac igitur ratione poenitentiam agens, deum quoque multis et assiduis precibus illius peccati veniam exoravit. reliquae statucae sunt Severi, Harmatii, Zeuxippi, Vigilantii et Eleutherii, qui palatium senatus condidit. hae omnes sta-

C πάντες παρὰ τοῦ μεγάλου Κωνσταντίνου ἐστηλώθησαν, οὓς οἱ Ἀρειανοὶ ἐπὶ Οὐάλεντος τοῦ παρανόμου κατέχωσαν ἐκεῖσε.

Ἐν δὲ τῷ σενάτῳ ἀπετέθησαν οἱ ἡνίοχοι ζευξίππων, καὶ ἐτέθησαν ἐν τῷ ἀστρονομικῷ ὄργάνῳ, οὗ καὶ αἱ τῆς Ἀρτέμιδος καὶ τῆς Ἀφροδίτης στήλαι ἴσταντο καὶ σκυτάλαις ἀπεκεφαλίσθη 5 παρὰ τῶν Ἀρειανῶν Ἀρκάδιος ἀρχιδιάκονος τῆς ἁγίας Εὐφημίας. αἱ δὲ καροῦχαι τῶν ἀναιρεθέντων ἡνιόχων κατεχώσθησαν ἐν τῷ εἰλήματι τοῦ ἵπποδρομίου παρὰ Θεοδοσίου τοῦ μεγάλου.

Οἱ δὲ ιβ' κόφινοι τῶν περισσευμάτων πρότερον μὲν ἐν τῷ παλατίῳ τοῦ σενάτου κατέκειντο, εἶτα ἐν τῷ εἰλήματι τοῦ φόρου 10 κατεχώσθησαν.

D Ἐν δὲ τῇ μεγάλῃ ἐκκλησίᾳ τῇ ἁγίᾳ Σοφίᾳ, δρομικῇ τὸ πρότερον οὖσῃ, εἰς εἰδωλεῖον τελοῦσῃ, τετρακόσιοι εἴκοσι ἐπτά στήλαι ἴσταντο, ὧς ὁ μέγας βασιλεὺς Ἰουστινιανὸς ἐν τῷ μέλλειν κτίσαι τὸν θεῖον ναὸν ἀφείλετο καὶ διεμερίσατο τῇ πόλει. οἱ δὲ 15 πεπειραμένοι τῶν προειρημένων τὴν πόλιν περιερχόμενοι οὐκ ὀλίγας εὐρήσουσιν. αἱ πλείονες δὲ ὑπῆρχον Ἑλλήνων, ὡς προει-

3 p. 14 et 83 Band. ἡνίοχοι ἐν ζευξίπποις ἐν τῷ ἀστρ. ὄργάνῳ, ἐνθα τῆς Ἀρτέμιδος καὶ τῆς Ἀφροδίτης ἴστανται στήλη, ἐν αἷς σκυτάλαις ἀπεκεφαλίσθη ὑπὸ Ἀρειανῶν Ἀρκάδιος ἀρχιδιάκονος τῆς ἁγίας Εὐφημίας, omissis reliquis, C. F vero additis his: ἐνθα καὶ λέγουσι σείεσθαι τὸς στήλας ἕως ἡμερῶν τριῶν τοῦ θαυμάτου τούτου. 9 p. 14 et 83 Band. ιβ'] δέκα CF. πρότερον] δέκα ἔτη CF. τῷ νέῳ παλ. F. 10 εἶτα] μετὰ δὲ ταῦτα ὑπὸ τὴν βάσιν τοῦ κίονος κατ. C. 11 κατεχώσθησαν, Μητροφάνους ἐπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως τοῦτο συμβουλεύσαντος τῷ μεγάλῳ βασιλεῖ Κωνσταντίνῳ. F. 12 p. 14 et 84 Band. δρομικῇ — τελοῦσῃ om C. 14 ἀς — 17 εὐρήσουσιν] haec post p. 65 v. 13 προσενέγκαντος CF. 17 ἑλληνικαὶ ὑπῆρχον, αἱ τινες ἐκ τῶν πολλῶν ὑπῆρχον, τοῦ τε Διὸς καὶ Κάρου τοῦ πατρὸς καὶ Διοκλητιανοῦ CF.

tuae a Constantino magno erectae erant, quas sub Valente haeretico Arianī in eo loco terra obruerunt.

In senatu statuae aurigarum circensium positae erant, in organo scilicet astronomico, ubi etiam Dianae et Veneris statuae erant collocatae. ibidem Arcadius archidiaconus S. Irenae ab Arianis occisus fuit. caeterum currus peremptorum aurigarum sub porticu Hippodromi a Theodosio imperatore depositi fuerunt.

Duodecim corbes reliquiarum primum quidem in palatio senatus collocati erant, postea vero in porticum fori transpositi fuerunt.

In ecclesia magna S. Sophiae, quae prius forma oblonga erat et idolorum cultui serviebat, stabant 427 statuae, quas magnus imperator Iustinianus, templum illud divino cultui aedificaturus, inde abstulit et per urbem distribuit. harum non paucas docti urbem perambulantes inveniunt. maior autem earum pars, ut supra dictum est, erant genti-

ρηται, Ἀπόλλωνος τοῦ τε Διός, καὶ Καραύτου τοῦ πατρικίου,
 Διοκλητιανοῦ, καὶ τὸ δωδεκάζωδον, καὶ ἡ Σελήνη καὶ ἡ Ἀφρο-
 δίτη, καὶ ὁ ἀρκτουῖρος ἀστὴρ παρὰ δύο Περσικῶν στηλῶν βα-
 σταζόμενος, καὶ ὁ νότιος πόλος, καὶ ἡ ἰέρεια τῆς Ἀθηνῶν, ἀπὸ
 5 τοῦ πλευροῦ τὸν Ἰέρωνα φιλόσοφον μαντευόμενον ἔχουσα. οὐκ
 ὀλίγαι δὲ Χριστιανῶν· καὶ δέον ἐκ τῶν πολλῶν ὀλίγων ἐπιμνη- P 35
 σθῆναι, Κωνσταντίνου τοῦ μεγάλου καὶ Κώνσταντος καὶ Γάλλου
 καὶ Θεοδοσίου καὶ Ἰουλιανοῦ Καίσαρος, καὶ ἕτερον Ἰουλιανοῦ
 ἐπάρχου, Λικινίου Ἀγνούστου, Οὐαλεντινιανοῦ, καὶ Θεοδοσίου,
 10 καὶ Ἀρκαδίου τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ, καὶ Σεραπίωνος ὑπάτου, καὶ
 Ἑλένης τῆς μητρὸς Κωνσταντίνου τρεῖς, ἡ μὲν μία πορφυρᾷ διὰ
 μαρμάρων, ἕτερα διὰ ψηφίδων ἀργυρῶν ἐν χαλκῷ κίονι, καὶ ἡ
 ἄλλη ἐλεφαντῶδης, Κύπρου ῥήτορος προσετέγκαντος.

Ὁ Μαναΐμ στρατηγὸς μετὰ τὸ νικῆσαι τοὺς Σκύθας κατὰ
 15 κράτος στήλην ἠξιώθη τιμηθῆναι ἐν τῷ καλουμένῳ ὠρεῖῳ, ὃ τινες B
 καὶ μόδιον καλοῦσιν. ἦν δὲ καλὸν ὠρολόγιον, ἔνθα νῦν ἴστανται
 κίονες καὶ ὑψὶς πρὸς τὸν λεγόμενον οἶκον Κρατεροῦ. ἔνθα ἴσταντο
 καὶ μόδιος χαλκοῦς καὶ ὠρεῖον καὶ δύο χεῖρες χαλκαῖ ἐπὶ ἀκον-
 τίων. τὸν δὲ μόδιον δέον ἐστὶ μὴ παραδραμεῖν ἡμῶς, ὅτι ἐπὶ

2 καὶ τὰ δώδεκα ζῴδια C. 4 ἡ ἐριδία et ἡ ἐριβία alii.
 5 τὸν Ἰέρωνα] τὴν Ἰρίν ἀφιλοσόφως μαντεύουσαν ἔχουσα. ἐκ δὲ
 τῶν Χριστιανῶν οὐκ ὀλίγαι μὲν, ὡς εἶπον (C, ὅδελ ὀδοθήκοντα F).
 καὶ δέον CF. 6 ὀλίγας μνημονεῦσαι F. 7 prius καὶ]
 Κωνσταντίνου F. Γάλλου Θεοδοσίου τε καὶ Ἰουλιανοῦ καὶ
 Θεοδοσίου τοῦ ἕτερου καὶ Ἀρκαδίου C, Γαληνοῦ καίστουτος
 Λικ. F. Γαλληνοῦ Lamb. 10 ὑπαυκοῦ F. 12 μαργά-
 ρων C. 14 p. 19 et 84 Band. Μαναναῆν F. 16 καλὸν]
 πάλαι Lamb. 17 ἴστανται C. 18 ὠρολόγιον Lamb.

ium, Apollinis nempe, Iovis, Cari, Diocletiani et duodecim signorum
 caelestium, item Lunae, Veneris et Arcturi sideris, quod duae Persicae
 columnae sustinent, et poli australis, et sacerdotis Minervae, a cuius
 latere stabat Hero philosophus fatidicus. Christianorum etiam statuae
 inter eas erant non paucae, ex quarum numero quarundam facienda est
 mentio, Constantini magni, Constantis, Gallieni, Theodosii, Iuliani
 Caesaris et alterius Iuliani praefecti, Licinii Augusti, Valentiniani,
 Theodosii eiusque filii Arcadii, et Serapionis consulis. Helенаe matris
 Constantini tres inter eas erant statuae; una ex marmore porphyretico,
 altera ex crustis argenteis supra columnam aeream, tertia vero ex ebore,
 quam posuit Cyrus rhetor.

Manaim praefectus militum post Scythas fortiter devictos statuam
 meruit in loco nuncupato Horreo, quem quidam etiam vocant Modium.
 erat autem olim Horreum, ubi nunc stant columnae et arcus ante do-
 mum quae appellatur Crateri: ibidem collocata erant modius aereus et
 horologium et duae manus aereae hastae infixae. neque hoc silentio

Οθαλεντινιανοῦ ἐτυπώθη· τότε γὰρ καὶ ἀρχὴ μοδίων ἐπὶ τῶν ἐν Κωνσταντινουπόλει οἰκούντων ἀνηρηνήθη. τοῦτο τοῦ ἀργυροῦ τυπώσαντος. ἀργυρος δὲ ἀπ' ἀρχῆς ἐτυπώθη τὸ νόμισμα. τοῦτο δὲ καὶ Θεοδώρητος διασαφεῖ τρανότατα. αἱ δὲ χαλκαὶ χεῖρες ἔκτοτε ἄνωθεν προετυπώθησαν. τοῦ βασιλέως τὸ κουμούλιον⁵ C μόδιον νομοθετήσαντος, μὴ ἀντερεῖν δὲ τοῖς ναυτιῶσι προστάξαντος, ἐν τῷ καταγωγῆ μοδίῳ τὴν δεξιᾶν χεῖρα ἀπώλεσεν· ὅθεν καὶ ἐτυπώθησαν αἱ χεῖρες τοῖς λαμβάνουσι καὶ τοῖς διδοῦσιν, ἀμφοτέρωθεν ἐκ τῶν προτεταγμένων μὴ ἀγανακτεῖν. ἔνθα τοῦ αὐτοῦ Βαλεντινιανοῦ στήλη ἴστατο εἰς τὴν ἀψίδα, ἕξαμον ἀργυροῦν¹⁰ τῇ δεξιᾷ κατέχουσα, ὃ καὶ ἠρπάγη εἰς πάκτον παρὰ τοῦ πρωτίκτορος ὑποχωρήσει, ἐν τῇ δευτέρᾳ ἀρχῇ Ἰουστινιανοῦ τοῦ ῥινομήτου.

Μενάνδρον μάντιως στήλη ἐπηρέθη ἐν τῇ πόλει, καὶ ἔστη D ἐπὶ τὸν Ἀρτοπυριανὸν οἶκον, ἢ εἰς τὸ ἀρτοπωλεῖον. ἦν δὲ ἀργυροέλατος, πλάτος ἔχουσα πηχῶν ἡ' καὶ μῦκος πηχῶν ιε'. ἦν

1 ἀρχηγὸν Μοδίου τῶν ἐν C, ἀρχιμόδιον παρὰ τῶν ἐν F. 2 τοῦτο] διὰ τοῦτο CF. 3 τυπώσαντες C. 4 διαφατεῖται F. 5 κουμούλιον C. 6 τοῖς αὐτοῦ νόμοις προστάξαντος, εἰς ἐκ τούτων καριδῶν τὴν πρόσταξιν καὶ ῥίγλον καλήσας τὰς χεῖρας ἀπώλεσεν C, τοῖς ναυτιῶσι προστάξαντος, καὶ τὰ σιτηρέσια εἰς ἐξ ἀμφοτέρων τῶν ναυτῶν τῷ βασιλεῖ οἷον ἀπεμπαλοῦν ἐν τοῖς ἐκείσε δίκην ἀδικον καταγγελλαντος, ἐν τῷ κατ. F. τοῖς ναύταις προστάξαντος, εἰς τῶν ναυτῶν τοῦτο ποιήσας ἐν τῷ κατ. Lam- becicus e Suida. 9 ἀμφοτέρωθεν F. ἀμφοτέρωθεν, μετὰ τῶν σιτηρεσίων κουμούλια δίδοσθαι τὰ μόδια. ἔνθα καὶ ἡ τούτου στήλη C. ἔνθα τοῦ] ἐν δὲ τῇ ἀψίδι τῶν χειρῶν καὶ τοῦ μοδίου στήλη ἔστησε τοῦ νέου οθαλεντινιανοῦ, καὶ ἐν τῇ δεξιᾷ κατέχεν ἕξαμον ἀργυροῦν, ὃ καὶ ἠρπάγη ὑπὸ κύρου πρωτίκτορος ἐν ἑκείνῳ δευτέρῳ τῆς βασιλείας Ἰουστινιανοῦ Reg. 11 παρὰ — ῥινομήτου om C. κατέχουσα, ἀρπαγῆν εἰς πάκτον διὰ τὸ καὶ αὐτὴν εἶναι ἀργυρῶν μικρῶν ἀπὸ τοῦ κοροῖον πρωτίκτορος ἐπὶ Ἰουστινιανοῦ τὸ δεύτερον. F. 14 p. 85 Band. μάντιως] μάντιως Κρητῶν F. 16 ἦν] ἦντινα χυμευτὴν ὑπάρχουσαν Vat.

praetereundum est, modium sub Valentiniano ibi statutum fuisse; tunc enim modiorum usus Cpoli coepit. principio autem modius ille ex argento factus erat, ut perspicue declarat Theodoretus. caeteram manus aereae propterea supra modium positae sunt. cum imperator sanxisset ut modius frumenti cumulate venderetur et navicularios vetuisset edicto obsistere, uni eorum contra facienti dextra manus amputata est. hinc igitur manus illae formatae sunt, ut neque dantes neque recipientes statutis contradicerent. ibidem supra arcum eiusdem Valentiniani statua collocata erat dextra gerens examen argenteum, quod ad pactam barbaris pecuniam solvendam a Cyro protectore ablatum est, quo tempore recuperato imperio Iustinianus Rhinotmetus secundum imperabat.

Menandri vatis statua Cpolim deducta fuit et collocata ad aedes sive in Artopolio. erat autem tota ex argento ductili confecta, latitu-

κατεΐξας ὁ εὐσειβῆς βασιλεὺς Μαρκιανὸς ἐχάραξεν εἰς ἀργυρία καὶ διένειμε τοῖς πένησι.

Ἀρδαβούριος στρατηγὸς ἐπὶ τοῦ μεγάλου Λέοντος τοῦ εὐσεβοῦς βασιλέως, ἐν τοῖς Θρακίαις μέρεσιν, Ἡρωδιανοῦ στή-
 5 λην εὐρῶν ἐπίκυρτον πάνυ καὶ παχεῖαν, καὶ θυμωθεὶς διὰ τὸ ἀνείδειον αὐτῆς, κατέτριψεν αὐτήν· ἐν δὲ τῷ καταθραύειν εὔρεν ἐν αὐτῇ χρυσοῦ λίτρας ἑκατὸν τριάκοντα τρεῖς, καὶ αὐτίκα μετὰ προθυμίας κατεμήνυσε περὶ τούτου τῷ βασιλεῖ. καὶ ὁ βασιλεὺς εὐρῶν ἀφορμὴν ἀνείλεν αὐτόν. ἐν δὲ τῷ σφάξασθαι ὀδυρόμενος
 10 ἔλεγεν “οὐδεὶς μολύβδῳ χρυσοῦν καταμίξας ἐπιζήμιος εὐρίσκεται, P 36 οἷα παρὰ τῷ κυρτῷ τούτῳ βασιλεῖ εἰς ἐμὲ συμβέβηκεν.” καὶ οὕτως ἀπεκτάνθη. ἔνθα καὶ οἱ διερχόμενοι τὸν τόπον μάλιστα φιλόσοφοι οὐ τοῖς προτέροις κακοῖς τὸν θάνατον Ἀρδαβουρίου ἐνέβαλλον, ἀλλ’ ἔνεκα τῆς στήλης Ἡρωδιανοῦ καταλύσεως.
 15 ἄμα δὲ καὶ Ἀσπάρ ὁ παραδυναστεύων τῷ τότε καὶ ἀδελφὸς αὐτοῦ σὺν αὐτῷ τὸ πέρασ ἀδελφικῶς ἐδέξατο· οὗ καὶ στήλη ἐν τοῖς Ταύρου μέρεσιν ἕως τῆς δεῦρο ἐσώζετο, ἐν ἵππῳ καθημένη. τὸν οἶκον τοῦ Ἀσπαρος εἶχε Βασίλειος ὁ παρακοιμώμενος.

Κατὰ τὸ δεξιὸν μέρος τοῦ φόρου στήλαι ἐν μαρμαροῖς B
 20 πορφυροῖς ἦσαν δώδεκα, καὶ Σιρηνες δώδεκα, ἅς οἱ πολλοὶ

1 ἐχάραξεν] εἰς ὀβολοὺς ἐλάσας τοῖς δημοσίοις προσέθηκεν. F. 3 p. 85 Band. ἐπὶ λέοντος τοῦ πάνυ F. 7 χρυσοῦν λιτρῶν γλῶ τάλαντα F. 10 ἐπὶ ζημίας ἠνδρόζετο Vat. 15 ἄμα — ἐδέξατο] ὅτε καὶ ἄσπαρ σὺν αὐτῷ τὸ πέρασ ἐδέξατο. Vat. 19 p. 14 et 85 Bend. κατὰ] ἐν δὲ τῷ δεξιῷ μέρει τοῦ φόρου τῆς ἀνατολῆς ἐδέξαντο στήλας πορφυρᾶς δια μαρμαρῶν ιβ' καὶ σιρηνᾶς ιβ'. CF.

dine octo cubitorum, et quindecim longitudine. hanc confregit pius imperator Marcianus, et nummos ex ea usos pauperibus distribuit.

Ardaburius praefectus militum sub Leone magno imperatore, in regione Thracia, Herodiani statuam invenit incurvam prorsus et obeseam. quare eius deformitate permotus eam confregit; quo facto iam ea invenit 133 libras auri. hoc vero statim cum magno gaudio imperatori nuntiavit, qui arrepta occasione ipsum e medio sustulit. ille autem cum iam interficeretur, ultima haec verba cum lacrimis et lamentis protulit: “nemo unquam, qui aurum plumbo admiscuit, poenam meruit, ut nunc mihi evenit.” haec ubi dixit, contiano occisus est. equidem philosophi illac transeuntes non aliam causam mortis Ardaburii fuisse putant quam demolitionem statuæ Herodiani. simul etiam cum Ardaburio Aspar eius frater et collega praefecturae fraterno plane animo mortem obiit; cuius statua equestris in Taurina regione urbis hucusque integra servatur. domum vero Asparis postea possedit Basilius accubitor.

Ad dextram fori partem statuæ duodecim ex marmore porphyretico erant, et totidem Sirenes inauratae, quas vulgus equos marinos

Θυλασσίους ἔππους ἐκάλουν. ἦσαν δὲ χρυσέμβαφοι. δύο ἐξ αὐτῶν ἐφ' ἡμῶν καθρέθησαν, καὶ τρεῖς ἐν τοῖς μέρεσι τοῦ ἁγίου Μάμαντος ἀπηνέχθησαν· αἱ δὲ λοιπαὶ σώζονται.

Ἡ δὲ τύχη τῆς πόλεως ἴστατο χαλκῆ μετὰ μοδίου ἐν τῇ ἀνατολικῇ ἀψίδι τοῦ φόρου, ἣν Μιχαὴλ ὁ Ῥαγκαβὲ παρὰ τοῦ 5 βασιλέως κελουσοφειδῆ χειροκόπησεν, ἵνα μὴ ἰσχύωσι τὰ δημοτικὰ μέρη ἐπανίστασθαι κατὰ βασιλέων.

Ἐν τῷ φόρῳ ὁ σταυρὸς ὁ μέγας γράφει “ἅγιος, ἅγιος, ἅγιος.”
 C οἷτος δὲ ἐστὶν ἀντίτυπος οὗ ἐθεάσατο ὁ μέγας Κωνσταντῖνος ἐν τῷ οὐρανῷ. οἱ δὲ χρυσέμβαφοι νιοὶ αὐτοῦ εἰσὶν. καὶ ἐν τοῖς 10 εὐωνύμοις μέρεσι πλησίον τῆς μεγάλης στήλης ἐλέφας χαλκοῦς ἴστατο, ἔνθα καὶ παρὰδοξον ἐδείχθη θέαμα. σεισμῷ γὰρ ποτε γεγνημένος καὶ πεπτωκός αὐτοῦ, καὶ τοῦ ἐνδὸς τῶν ὀπισθεν ποδῶν κατεαγός, οἱ ταξεῶται (ἔθος γὰρ ἦν παρ' αὐτῶν τὸν φόρον φυλάττεσθαι) συνδραμόντες τοῦ ἐγειροῦ τὸν ἐλέφαντα εὔρον 15 ἔσωθεν αὐτοῦ ἀνθρώπου ὁσῶ ἀνελλιπῆ ὄλου τοῦ σώματος, καὶ πυξίον μικρόν, ἐν ᾧ γέγραπτο “Ἀφροδίτης παρθένου ἱερῶς οὐδὲ

1 δύο] ἐπὶ δὲ ἡμῶν ἐπὶ μόναι καθορῶνται. τὰς δὲ τρεῖς ἐξ αὐτῶν ἐν τοῖς τοῦ ἁγίου Μάμαντος μέρεσιν ἔθηκαν, καὶ αἱ λοιπαὶ στήλαι σώζονται. CF. 4 p. 15 Band. μοδιόλου C. 5 ἦν ἔφησαν Μιχαὴλ ὁ Ῥαγκαβὲ χειροκόπηθη διὰ τὸ μὴ ἰσχύειν τὰ δημοτικὰ μέρη κατὰ τῶν ἀνακτόρων. C. 8 p. 15 et 85 Band. ἐν τῷ] Ἰστέον ὅτι ὁ σταυρὸς ὁ μεσοσυλλαβῶν καὶ ἀναγνωσκόμενος ἅγιος ἅγιος ἅγιος παρὰ τοῦ πρωτοστατοῦντος (προστατοῦντος F) τῷ φόρῳ ἀνηγορεύθη (ἀνηγέρθη F). ἐνθεν καὶ δύο ταχυδρομίων καὶ αὐτοῦ τοῦ Κωνσταντῖνου καὶ Ἐλένης ἐκ δεξιῶν καὶ ἐξ εὐωνύμων σώζονται στήλαι. εἰς δὲ τὴν ἀνατολικὴν ἀψίδα τοῦ Κωνσταντιναιικοῦ φόρου σταυρὸς ἀργυρέμπλαστος, καὶ ἐν τοῖς ἀκρατηροῖς στρογγύλοις μῆλον ἐν αὐτῷ τῷ τόπῳ ἀνηγέρθη ὑπὸ Κωνσταντῖνου, ὡς ἐθεάσατο αὐτὸν ἐν τῷ οὐρανῷ. οἱ δὲ χρ.— CF. 14 οἱ τοῦ ἐπάρχου ταξεῶται CF. 17 ἐν φ] οὐ ἐν τῇ κεφαλῇ F. ἀφροδίτη παρθένος ἱεράς Vat.

vocat. harum duae subversae sunt, tres ad S. Mamantem translatae: reliquae etiamnum ibi exstant.

Fortuna urbis aerea cum modio posita erat in orientali arcu fori. huic Michael Rangabe iussu imperatoris manus amputavit, ne factiones populi quicquam contra imperatores moliri possent.

In magna cruce fori scriptum est “sanctus, sanctus, sanctus;” eamque Constantinus magnus ad instar illius fieri curavit quam viderat in caelo. statuae vero inanratae quae ibi conspiciuntur filiorum eius sunt. praeterea olim ad sinistram magnae statuae elephas aereus stabat, ubi res visu mirabilis accidit. cum aliquando terrae motu collapsus unus pedum posteriorum casu diffringeretur, Taxeotae, quos moris erat forum custodire, accurrentes ad erigendum elephantum ossa imminuta in eo invenerunt corporis humani integri, et tabellam cui inscriptum erat “a Venere virgine sancta ne mortua quidem separor.” praefectus au-

θανοῦσα χωρίζομαι.” ὁ δὲ ἔπαρχος εὐνοὺς τῷ βασιλεῖ καὶ τῇ πόλει τυγχάνων, λαβὼν ὄλον τὸ τοιοῦτον ζώδιον, εἰς προσθήκην τῷ δημοσίῳ νόμῳ ἐχώραξεν. ἀλλὰ καὶ χοῖρος ἴστατο ἄνωθεν ὧν κατὰ συστάδην ἱσταμένων κίωνων, σημαίνων τὴν κραυγὴν τῆς πανηγύρεως, καὶ γυμνὴ στήλη πλησίον αὐτοῦ, σημαίνουσα τὸ ἀναίσχυντον τῶν πωλούντων καὶ τῶν ἀγοραζόντων.

Συστημάτια δὲ ἴστανται μέσον τοῦ φόρου ἐνζῶδα ἐπὶ κίωνων, ἐν οἷς δηλοῦνται ἐν ἱστορίαις τὰ μέλλοντα γενήσεσθαι ἐν τῇ πόλει. ταῦτα δὲ πάντα ἐστήλωσεν Ἀπολλώνιος ἐκεῖνος ὁ Τυανεύς, ὁ σοφὸς καὶ ἄριστος ἀστρονόμος, καὶ ἐστοιχειώσατο ὀνόματα ἐπικρατείας ἕως τέλους αἰώνων.

Ἐν δὲ τῷ μεγάλῳ μιλίῳ Θεοδοσίῳ στήλῃ ἴσταται ἐφ’ ἑπου χαλκοῦ, καὶ ἐν τῇ χειρὶ μῆλον καὶ στηλοειδὲς τι στεφανοῦν ἀνδροεικέλον ἄγαλμα ἔχοντος, ἣν ἀνεγείρας τῇ πόλει πολλὰ σιτη- P 37
15 ρέσια δέδωκεν. οἱ δὲ ἐκεῖσε ὀκτὼ κίονες καὶ οἱ ποδίσκοι, ὁμοίως καὶ τῶν ἀρτοποιῶν ὀκτὼ κίονες καὶ τῶν τζυκαλιῶν καὶ τῆς χαλκῆς, ἔχουσιν ἱστορίας πολλὰς, αἷς καὶ καλλύνας ἐχρῶσεν.

1 ὁ — 3 ἀλλὰ] ὅπερ ὁ ἔπαρχος τῷ δημοσίῳ προσέθηκεν εἰς νομῶν τοῖς προαναδεηλωκόσιν. CF. 3 ἄνωθεν — κίωνων om C. 7 p. 15 Band. συστημάτιον δὲ μέσον τοῦ φόρου ἐνζῶδον ἐπὶ κίωνων ἱστάμενον καὶ ἐν αὐτῷ δηλοῦν τὰς ἱστορίας τῶν μελλόντων ἐσχάτως γίνεσθαι ἐπὶ ταύτῃ τῇ πόλει. οἱ δὲ στηλωτικοὶ τῶν ἀποτελεσμάτων ταῦτα πάντα συνίασιν. ἐστήλωσε δὲ αὐτὰ Ἀπολλώνιος ὁ Τυανεύς παρακληθεὶς παρὰ Κωνσταντίνου τοῦ μεγάλου, καὶ εἰσελθὼν ἐστοιχειώσατο τὰ ὀνόματα τῆς ἐπικρατείας ἕως τέλους αἰώνων. C. μετὰ ζωδίων pro ἐνζῶδα Vat. 12 p. 11 et 86 Band. μεγάλῳ] λεγομένῳ C. 13 καὶ στηλ. — ἔχοντος] κρατούντος C. 16 tertium καὶ add C. 17 αἷς ὁ αὐτὸς καλλ. C.

tem, qui imperatori et urbi bene volebat, totum illud signum augendo aerario publico in nummos redegit. ibidem etiam stabat porcus supra columnas contiguas, multitudinis strepitum denotans; et prope visebatur alia statua nuda, significans impudentiam eorum qui vendunt et qui emunt.

In medio foro compages quaedam seriesque figurarum columnis impositae visuntur, quae res urbi aliquando eventuras indicant. illas vero omnes erexit Apollonius Tyaneus, astronomiae scientissimus, iisque nomina successiva imperatorum usque ad saeculorum finem insculpsit.

In magno miliario collocata est Theodosii statua equestris ex aere, manu gerens pomum et parvam statuam ipsum coronantem. in eius dedicatione annonam largissimam populo praebuit. octo autem quae illic sunt columnae cum suis spiris, totidemque aliae in Artopoliis positae, atque columnae Tzycaliorum et quae stant in Chalce, omnes illas multas continent historias, quas Callias inauravit.

Ἐν δὲ τῷ Ξηρολόφῳ, ὃν πρώην θέαμά τινες ἐκάλουν, ἔστησαν κοχλιάδες ἰς' καὶ σύνθετος Ἄρτεμις καὶ ἑτέραι πολλαὶ στήλαι εἰς τὰς ἀψίδας. ἔσχατον δὲ ἐκλήθη Θεοδοσιακὸς φόρος.

Ὅτι Μητροφάνους καὶ Ἀλεξάνδρου καὶ Παύλου εἰκόνες ἐν σανίσι γέγονασιν ὑπὸ τοῦ μεγάλου Κωνσταντίνου, καὶ ἴσαντο 5
 B ἐν τῷ μεγάλῳ κίονι τῷ πορφυρῷ, πλησίον κατὰ ἀνατολὰς ἄστυνας οἱ Ἀριανοὶ μετὰ τὸ κρατῆσαι πυρὶ παρέδωκαν ἐν τῷ Κορωνίῳ μιλίῳ, μετὰ καὶ τοῦ τῆς Θεοτόκου ἀπεικονίσματος καὶ αὐτοῦ δὴ τοῦ νηπιάσαντος σαρκὶ Ἰησοῦ Χριστοῦ, καθὼς Ἀγκυριανὸς χρονογράφος ἐν τῷ δεκάτῳ λόγῳ αὐτοῦ καὶ Ἀναστάσιος 10 ἡμῖν παραδεδώκασιν.

1 p. 20 et 86 Band. 2 κοχλία CF. ἰβ' καὶ Ἄρτεμις
 συνθετῆ στήλῃ, καὶ Σενήρου τοῦ κτίσαντος καὶ θεαμάτων τοί-
 πων. ἔνθα καὶ θυσίαι πολλαὶ παρὰ τοῦ αὐτοῦ Σενήρου γέ-
 γνασιν. ἔνθα καὶ χρησμοὶ πολλοὶ ἐν αὐτῷ τῷ τόπῳ γέγονασιν.
 καθ' ὃν καὶ κόρη παρθένος ἐτύθη καὶ ἀστρονομικὴ θέσις εἰς
 ἰς χρόνους διήκουσεν. F. 3 φόρος. καὶ ἦν μέχρι Κωνσταν-
 τίνου τοῦ κορωνύμου. C. 4 p. 60 et 84 Band. 6 ἐν
 τῷ μεγάλῳ] ἐν τῷ φόρῳ πλησίον τῆς μεγάλης στήλης τῆς ἐν τῷ
 κίονι κατὰ τὴν ἀνατολήν F. 8 Κορωνίῳ] ὠραίῳ C, ὠρεῖῳ
 Lamb. 9 ἀγκυριανὸς Vat. 10 τῇ δεκαλόγῳ CF. αὐτοῦ
 ἀκριβέστερον παρὰ ἀναστάσιον ἡμῖν παρέδωκεν alii. addit F: τὸ
 δὲ αὐτὸ καὶ αὐτὸς Ἀναστάσιος.

In Xerolopho, quem prius theama sive spectaculum quidam vocabant, erant testudines sedecim, et Dianae statua composita, et complures aliae supra arcus. tandem vero denominatus est forum Theodosianum.

Imagines Metrophanis Alexandri et Pauli a Constantino magno tabulis ligneis incisae erant et collocatae supra magnam columnam porphyreticam ad Orientem, quas Ariani rerum potiti in miliario aureo combusserunt una cum imagine S. deiparae et ipsius Iesu Christi infantis, ut Ancyranus chronographus libro decimo et Anastasius memoriae prodiderunt.

Π Ε Ρ Ι Κ Τ Ι Σ Μ Α Τ Ω Ν
ΤΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ.

Ὁ ἅγιος Ἀγαθόνικος ὑπὸ Ἀναστασίου πρότερον καὶ Ἰουστινιανοῦ C τοῦ μεγάλου τὸ δεύτερον ἀνεκαινίσθη. ἐν αὐτῷ δὲ τῷ ναῷ καὶ πατριάρχαι ἐπισκόπησαν ἑπτὰ ἐπὶ χρόνους πενήκοντα, καὶ βασιλεῖς ἐστεφηφόρον ἐκείσε τέσσαρες. δι' ἣν δὲ αἰτίαν μετεποιήθη ὑπὸ Τιβερίου, οὐ γινώσκειται. καὶ παλάτιον δὲ ἦν πλησίον τοῦ αὐτοῦ ναοῦ μέγιστον. ὑπὸ δὲ Τιβερίου τοῦ πενθεροῦ Μαυρικίου μετεποιήθη, διολισθὲν εἰς τὰ βασιλεια.

Τὰ δὲ τείχη τῆς δύσεως τῶν μεγάλων πορτῶν ἐπὶ Λέοντος τοῦ μεγάλου καὶ εὐσεβοῦς ἀνεκαινίσθη, ὅτε καὶ ἔλιτάνευσαν καὶ

1 p. 47 et 82 Band. 4 στεφηφοροῦσιν ἐκείσε. δι' F. 5 Τιβερίου CF: vulgo θνησοῦ. καὶ] τοῦτο δὲ παρέδωκαν οἱ πρὸ ἡμῶν ὅτι καὶ παλάτιον μέγιστον πλησίον τοῦ παλατίου τούτου ἦν F. 6 πενθεροῦ Μαυρικίου] πρῶτον Vat. 7 τὰ νῦν β. C, τὰ παλάτια Vat. 8 p. 82 Band. τὰ δὲ — p. 72 v. 3 ἐνίκησαν post p. 72 v. 5 πάνυ F. δύσεως] πόλεως Vat. τῶν μεγάλων πορτῶν] τὰ μεγάλα πρῶτον Reg. 9 εὐσεβοῦς Vat. ὅτε] καθ' ἣν C.

D E A E D I F I C I I S
C P O L I T A N I S .

Templum S. Agathonici primo ab Anastasio, secundo autem ab Iustiano magno renovatum est. in hoc templo intra quinquaginta annos septem patriarchae episcopatum gessere et quattuor imperatores coronati sunt. ob quam vero causam mutatum sit non novi. vicinum huic templo erat palatium maximum. caeterum sub Tiberio socero Mauricii mutatum est et inclusum intra palatium imperatorium.

Murus occidentalis magnarum portarum sub Leone magno et pio renovatus est; quo tempore supplicatio habita fuit, et cantatum qua-

τὸ κύριε ἐλέησον τεσσαρακοντάκις ἔξεβόησαν, καὶ ὁ δῆμος τῶν Πρασίνων ἔκραξεν “Κωνσταντῖνος καὶ Θεοδόσιος ὁ μέγας καὶ Λέων εἰς κράτος ἐνίκησαν.”

D Τὰ δὲ τείχη τὰ πρὸς τὴν θάλασσαν ἀνεκαινίζοντο ὑπὸ Τιβερίου Ἀψιμάρου (ἕως γὰρ αὐτοῦ ἡμελημένα ἦσαν πάνυ) 5 καὶ ἐκ δευτέρου ἀνεκαινίσθη ὑπὸ τοῦ Θεοφίλου.

Τὸν ἅγιον Μώκιον καὶ τὸν ἅγιον Μηνᾶν ἐποίησεν ὁ μέγας Κωνσταντῖνος ναοὺς ὄντας τὸ πρὶν εἰδώλων· καὶ τὸν μὲν ἅγιον Μηνᾶν καθὼς ἦν εἶσεν, ἐκδιώξας δὲ τὰ ἀγάλματα ἐπωνόμασε τὸν ναὸν οὕτως. τὴν δὲ τελείαν αὐτοῦ οἰκοδομὴν ἐποίησεν μετὰ 10 χρόνους ρξθ΄ Πουλχέρια καὶ Μαρκιανός, σὺν τοῖς προαστείοις καὶ ἱεροῖς σκεύεσι. τοῦ δὲ ἁγίου Μωκίου ὑπάρχοντος ἄλλα δύο μῆχη μεζζονος παρ’ ὃ ἐστι νῦν, ἔξεκοιπε τὸ διμόριον τοῦ ναοῦ

P 38 ὁ μέγας Κωνσταντῖνος, καὶ ἀνήγειρε τὸ θυσιαστήριον. διότι δὲ ἀηρηέθη ὁ ἅγιος Μώκιος ἐκεῖσε, τούτου χάριν ἀνήγειρε καὶ τὸν 15 ναὸν ὡς ἴδιον αὐτοῦ, καὶ τὸ σῶμα αὐτοῦ ἐκεῖσε ἔφερεν, ὕπερ κεῖται ὑποκάτω τοῦ θυσιαστηρίου. ἐν δὲ ταῖς ἡμέραις Θεοδοσίου τοῦ μεγάλου ἔξωρίζοντο οἱ Ἀρειανοὶ ἀπὸ τῆς μεγάλης ἐκκλησίας, καὶ ἐλθόντες πάλιν κατώκησαν ἐν τῷ ναῷ τοῦ ἁγίου Μω-

1 ἐβόησαν C. τῶν Πρ.] τοῦ πρασίνου ἔκραξαν “Λέων Κωνσταντῖνον εἰς κράτος ἐνίκησεν” C. 3 Λέων] ἐλένη Vat. ἐνίκησαν. ὁ γὰρ μέγας κωνσταντῖνος ἐνομοθέτησε τὴν κυριακὴν ἀπραξίαν τιμᾶσθαι· πρὸ γὰρ αὐτοῦ καὶ κατὰ τὴν κυριακὴν πάντες εἰργάζοντο. Reg. Vat. 4 τὴν om F. ἀνεκαινίζονται C. 7 p. 51 et 81 Band. 13 τὸ διμόριον μέρος C. 17 p. 51 et 81 Band. ἐν δὲ ταῖς] Λέων γινώσκων ὅτι ὁ ἅγιος Μώκιος πρῶτον μὲν ὑπὸ Κωνσταντίνου τοῦ μεγάλου παραφοδομήθη Ἑλλήνων πλήθῃ ἐκεῖσε κατοικούντων πολλὰ, καὶ ναὸς ἦν τοῦ Διὸς, καὶ ἐκ τῶν αὐτοῦ Μῶων ἐκτίσθη. ἐν CF. 18 ἔξωρίζονται οἱ Ἀρειανοὶ τῶν ἁγίων ἐκκλησιῶν, καὶ ἐλθόντες ἐν τῷ ναῷ τοῦ ἁγίου Μωκίου ἠράσθησαν, καὶ παρακαλοῦσι τῷ βασιλεῖ F.

dragies “kyrie eleeson,” acclamante factione Prasina “Constantinus et Theodosius magnus et Leo fortiter vicerunt.”

Muros maritimos antea neglectos Tiberius Apsimarus renovavit, secundo autem restauravit eosdem Theophilus.

Templa SS. Mocii et Menae dicavit Constantinus magnus, cum prius essent fana idolorum. et quidem S. Menam, eiectis duntaxat simulacris et novo indito nomine, uti erat reliquit. integram vero ipsius structuram cum vestibulis et sacris vasis annis 169 post procurarunt Pulcheria et Marcianus. templum S. Mocii duplo tunc maius quam nunc est, media parte contraxit Constantinus magnus, et altare ibidem erexit. quoniam vero ibi olim S. Mocius interemptus fuerat, ea re templum hoc ipsius nomini dicavit eiusque corpus illuc transtulit. tempore Theodosii magni eiiciebantur Ariani ecclesia magna; posteaque reversi permissu imperatoris occuparunt templum S. Mocii. septimo

κλον, και παρεκάλουν τὸν βασιλέα κατοικεῖν αὐτοὺς ἐκεῖσε, και γέγονε; και εὐθὺς ἀνεγείρουσι τὸν ναὸν οἱ Ἀρειανοί, και δοξάζεται παρ' αὐτῶν ἔτη ζ', και πίπτει λειτουργούντων αὐτῶν ἐν τῷ ἐβδόμῳ ἔτει, ὅτε και Ἀρειανοὶ ἀπεκτάνθησαν πολλοί. ἐν δὲ 5 ταῖς ἡμέραις Ἰουστινιανοῦ τοῦ μεγάλου ἀνεγείρεται ὁ αὐτὸς ναὸς και ἴσταται μέχρι τῆς σήμερον.

Κωνσταντῖνος ὁ μέγας ἀνήγειρε τὴν ἁγίαν Εἰρήνην τὴν Β παλαιάν, και τὴν ἁγίαν Σοφίαν δρομικὴν, και τὸν ἅγιον Ἀγαθόνικον, και τὸν ἅγιον Ἀκάκιον τὸν ἐπτάσκαλον. τοὺς δὲ 10 ἁγίους ἀποστόλους ἔκτισεν ἡ μήτηρ αὐτοῦ σὺν αὐτῷ, δρομικὸν ξυλόστεγον ποιήσασα, και μνημεῖα τῶν βασιλέων, ὧν ἐντὸς κεῖται μετὰ τῆς μητρὸς αὐτοῦ και οὗτος.

Τὴν μονὴν τῆς Βεθλεὲμ ἔκτισεν ἡ ἁγία Ἐλένη, και τὰ 15 Γάστρια. καλοῦνται δὲ οὕτως, διότι κομίσασα ἀπὸ Ἱερουσαλήμ τὸν τίμιον σταυρὸν εἰσήγαγεν αὐτὸν διὰ τῆς πόρτης τοῦ Ψαμάθου, και τὰ εὐρεθέντα ἐκεῖσε ἐπάνω τοῦ σταυροῦ κρίνω τε και φύλλα και βασιλικὰ και τριακοντάφυλλα και κόστους και σάμψυχα και βάλασμα ἐφύτευσεν εἰς γάστρας πρὸς τὸ διασωθῆναι. ἐκεῖσε C δὲ ἀπληκύνσασα ὠνόμασε τὸν τόπον Γάστρια, και μονὴν ἀνήγειρεν.

3 πίπτει, ὡς λόγος, ἔτι λ. F. 4 ὅτε και] καθ' ὃν F.
 6 ἴσταται ἕως ἡμῶν. ἐν δόλω (ἐν δ' λόγῳ Combesis.) Μάρκελλος ἀναγνώστης φησὶν ὅτι ἐν τῷ δευτέρῳ ἔτει τῆς βασιλείας Κωνωνοῦ τοῦ Ἰσαύρου πίπτει ὁ ναός. F. 7 p. 32 Band. 8 παλαιάν τὸ πατριαρχεῖον και C. 9 ἐπτάσκαλον] πλησίον τῶν οἰκημάτων τοῦ μεγάλου Κωνσταντίνου C. 11 μνημεῖα] μνημοθῆσιον C. 13 p. 54 Band. τῆς] τὴν C. και τὰ] και τὴν μονὴν τὰ Reg. 15 ψαμαθὰ C. 17 σάμψυχα κόστους και β. C. 19 ἀππλικύνσασα Vat.

autem anno, postquam hoc templum ab Arianis aedificatum et possideri coeptum fuerat, corrui, dum sacra fiunt, plurimosque illorum oppressit. tempore autem Iustiniani magni denuo templum illud exstructum fuit, et hucusque saluum permansit.

Constantinus magnus aedificavit ecclesiam veterem S. Irenae, et templum S. Sophiae oblongum, et S. Agathonicum, et S. Acacium cognominatum Heptascalum sive ad septem gradus. templum vero SS. Apostolorum una cum ipso mater eius exstrui curavit, forma oblonga et tecto ligneo opertum. item monumenta imperatorum, in quorum uno ipse cum matre conditus est.

Monasterium Bethleem condidit S. Helena; item aliud nuncupatum Gastria. causa autem eius denominationis haec est. Helena Constantini mater sacram Christi crucem Hierosolymis afferens ingressa est Cpolim per portam quae vocatur littorea, et quae supra crucem reperta erant, lilia phylla basilica triacontaphylla sampsucha balsama, ea omnia, quo conservarentur, in vasis plantavit atque ibi deposuit, et monasterium in eodem loco nomine Gastria exstruxit.

Τοῦ δὲ Ψαμάθου τὰ παλάτια καὶ τὸ γηροκομεῖον ἐκτίσθησαν καὶ αὐτὰ παρὰ τῆς ἁγίας Ἐλένης. ὁμοίως καὶ ὁ ἅγιος Θεόδωρος τὰ Κλαυδίον.

Τὸν δὲ ἅγιον Ἰουλιανὸν ἀνήγειρεν Οὐρβίκιος ὁ παριστάμενος εἰς τὰ κτίσματα ἐξ οἰκείων ἐξόδων, ἐν ᾧ καὶ ἦσαν ἅπληκτα 5 τῶν Ῥωμαίων.

Εἰς τὸ καλούμενον Ἀλωνίτζιον, τὸ πλησίον τοῦ Ταύρου, παλάτια ἦσαν χερσαῖα, παρὰ τοῦ μεγάλου Κωνσταντίνου κτισθέντα πρὸς τὸ ἅπληκεῖν τοὺς προκρίτους τῶν Ῥωμαίων. ἐν D οἷς καὶ Θεοδοσίος ὁ μέγας, πένης ὢν καὶ ἀνελθὼν ἐν Κωνσταντινουπόλει, ἐξω τοῦ παλατίου ἠπλήκυσεν εἰς τὰ Ῥουφίνου τοῦ σκυτοτόμου, εἰς τὴν βάσιν τοῦ κίονος τοῦ Ταύρου. ὁ δὲ αὐτὸς Ῥουφῆνος ἔσχατος ἐγένετο παρὰ Θεοδοσίου μάγιστρος, ὃς ἔκτισε τὰς Ῥουφινιανάς.

Τὰ δὲ Μάγγανα ὁ μέγας Κωνσταντῖνος ἔκτισε λόγῳ τῶν 15 βασιλικῶν ἐργοδοσιῶν· ἐκλήθη δὲ Μάγγανα διὰ τὸ τὰ μάγγανα πάσης τῆς πόλεως καὶ τὰς μηχανικὰς ὕλας ἐκεῖσε ἀποκειῖσθαι, καὶ τὰ πρὸς τὴν τειχομαχίαν σκεύη.

P 39 Τὴν ἁγίαν Εὐφημίαν τὴν πανεύφημον, τὴν ἐν τῷ ἵπποδρομίῳ, ὁ αὐτὸς μέγας Κωνσταντῖνος ἔκτισε, κοσμήσας τὸν ναὸν 20 διὰ πολυτελοῦς ὕλης. μετὰ δὲ νηϋ' ἔτη ὁ μισόθεος Κωνσταν-

1 p. 48 Band. τοῦ δὲ Ψ.] ἀλλὰ καὶ παλάτια καὶ τὸ γηροκο-
μεῖον τὰ εἰς τὰ Ψαμαθᾶ ἢ ἁγία Ἐλένη ἀνήγειρεν. ὁμοίως καὶ
τὸν ἅγιον Θεόδωρον τὸν Κλαυδίον. C. 4 p. 48 Band.
13 ἔσχατον Vat. 15 p. 26 Band. 17 ὕλας] βίβλιους
Reg. et Mich. Glycas p. 468 8 Bonn. 19 p. 43 Band.
21 ὕλη' C.

Palatium et Gerocomium nomine littoreum condidit eadem S. Helena; similiter et S. Theodorum cognominatum Claudii.

Urbicius, qui praefuit structurae, aedificavit templum S. Iuliani propriis sumptibus. ibidem erant castra Romanorum.

In loco nuncupato Alonitzio, prope Taurum, palatium terrestre extruxerat Constantinus magnus ad recipiendum Romanos proceres. Theodosius magnus, tenuioris adhuc fortunae, ut primum Cpolim venit, divertit extra hoc palatium ad Rufinum sutorem, ad basin columnae Tauri. hic Rufinus ultimo a Theodosio magister creatus fuit, et aedificavit thermas Rufinianas.

Mangana quoque extruxit Constantinus magnus ceu officinas imperiales. dicta autem sunt Mangana quod illic reposita essent omnia instrumenta bellica et materiae mechanicae et apparatus necessarius ad oppugnanda moenia.

Item templum S. Euphemiae in Hippodromo condidit Constantinus magnus, et pretiosa exornavit materia; quod post 448 annos Constan-

τῖνος ὁ κοπρώνυμος ἀρμαμέντα καὶ κοπροθέσιον αὐτὸν ἐποίησε, καὶ τὸ λείψανον τῆς ἁγίας σὺν τῇ λάρακι εἰς τὸν βυθὸν τῆς θαλάσσης κατέβραμεν. μετὰ δὲ χρόνους λζ' Εἰρήνη ἢ εὐσεβεστάτη Ἀυγούστα ἢ Ἀθηναία τοῦτον πάλιν ἀνωκοδόμησε, καὶ 5 τὸ ἅγιον λείψανον ἐν Λέσβῳ εὐροῦσα ἀνεκόμισε.

Μέλλων κτίσαι τὴν πόλιν ὁ μέγας Κωνσταντῖνος καὶ πῆξι μὲν τὸ θεμέλιον κατὰ τὴν παρ' αὐτοῦ γενομένην σχηματογραφίαν, πεζὸς ἐξῆλθε μετὰ τῶν μεγιστάνων αὐτοῦ. ἐλθόντος δὲ αὐτοῦ Β εἰς τὸν φόρον, ἔλεξαν αὐτῷ οἱ ἄρχοντες αὐτοῦ “ἐνταῦθα ποιήσον 10 τὸ τέλος τοῦ τείχους.” ἐκεῖνος δὲ ἔφη “ἕως οὗ στή ὁ προαγωγός μου, ἐκεῖσε πληρώσω.” μόνος γὰρ ἐκεῖνος ἕωρα τὸν ἄγγελον προπορευόμενον αὐτοῦ. ἀπελθὼν οὖν μέχρι τοῦ Ἐξωκιονίου πεζὸς μετὰ πάσης τῆς συγκλήτου, ἐκεῖσε ἐθεάσατο τὸν ἄγγελον τὴν ῥομφαίαν πῆξαντα καὶ μνηύσαντα ἕως ἐκεῖ στήραι αὐτόν. διὰ 15 γοῦν τοῦτο ἐπῆξεν ἕως ἐκεῖσε τὸ τεῖχος, καὶ ἔστι μέχρι τοῦ νῦν τὸ σχῆμα αὐτοῦ.

Λέγουσι δὲ περὶ τοῦ φόρου διτι εἰς μίμησιν τοῦ Ὠκεανοῦ ἐκτίσθη κυκλοειδής, καὶ ψεύδονται οἱ τοῦτο λέγοντες· τὴν γὰρ αἰτίαν τοῦ σχήματος τούτου ἤδη προλαβόντες εἶπομεν. ἐκεῖσε C 20 δὲ ἦν καὶ ὠρολόγιον χαλκοῦν, ὅπερ ἤχθη ἀπὸ Κυζίκου.

3 λζ'] τριάκοντα ἕξ χρόνους C. 6 p. 16 Band. 8 πεζὸς
 ἐξῆλθε] κατεμέτρησεν αὐτὴν πεζὸς ἐξελθὼν C. 10 προαγωγός μου] ὁ προοδοποιός μου, οὗ ποιῶ στάμα Reg. 17 p. 12
 Band. 18 καὶ — εἶπομεν om C. 20 ἤχθη] ἔφερον C.

tinus Copronymus mutavit in armentarium et sterquilinium publicum, reliquis S. Euphemias cum loculo in mare proiecitis. post annos vero 37 pene Atheniensis hoc templum reaedificavit, et sanctas reliquias apud Lemnam insulam reptas eo iterum transtulit.

Constantinus magnus urbis suae fundamenta positurus iuxta formam quam designaverat, ipse pedibus circumivit, comitantibus eum proceribus suis; qui, ubi usque in forum perventum fuit, monuere ut illic pomaerio finem statueret. ille vero respondit “non nisi ubi is qui me praecedit ductor constiterit, finem faciam.” videbat nimirum solus angelum praecentem. progressus igitur pedibus cum toto senatu usque ad Exocionium, vidit ibi angelum, defixa in terram romphaea, stationis indicium facere; quare ipse quoque ibi substitit, et finem pomaerio statuit.

Forum ad imitationem Oceani circulari forma constructum esse quidam falso referunt. veram autem formae eius causam nos supra diximus. ibidem horologium aeneum, Cyzico deductum, collocatum erat.

Ἐφ' ὧν δὲ ὁ μέγας Κωνσταντῖνος τὰς φυλακὰς τοῦ Βυζαντίου εἰς τὸ Στρατήγιον, ἐκείσε καὶ αὐτὸς τοὺς κατακρίτους ἐφρούρει. διήρκεισαν δὲ χρόνους σπύ' μέχρι τῆς βασιλείας Φωκᾶ τοῦ Καππάδοκος.

Τὸ νῦν καλούμενον Πραιτώριον οἶκος ἦν πατρικίας χήρας 5 ὀνόματι Μάρκας· διὰ γὰρ τὸ εἶναι πνιγηρὰς τὰς φυλακὰς καὶ ζοφώδεις καὶ πλήρεις δυσωδίας πάσης, καὶ μὴ ὑποφέρειν τοὺς ἐκείσε ἐγκλεισμένους, δέδωκεν αὐτὸν εἰς μισθὸν Φωκᾶ τῷ βασιλεῖ, καὶ οὗτος ἐποίησεν αὐτὸν πραιτώριον.

D Τὰ δὲ Νούμερα καὶ τὴν χαλκῆν ὁ μέγας Κωνσταντῖνος 10 ἔκτισε, καὶ διὰ τὸ εἶναι ἀργὰ ἐποίησεν αὐτὰ φυλακῆν ὁ Ἡράκλειος καὶ οἱ καθεξῆς.

Τὸν ἅγιον Φιλήμονα καὶ τὸν ἅγιον Εὐδόξιον ἀνήγειρεν Εὐδόξιος πατρίκιος καὶ ἑπαρχος τοῦ μεγάλου Κωνσταντίνου.

Ὁ δὲ ἅγιος Ἀναστάσιος παρὰ Εἰρήνης καὶ τοῦ υἱοῦ αὐτῆς 15 Κωνσταντίνου τοῦ τυφλοῦ ἐκτίσθη, ἐπεὶ ὁ ἅγιος Ἀναστάσιος ἐν τοῖς χρόνοις τοῦ Ἡρακλείου ἐμαρτύρησεν μετὰ ἔτη σή' τοῦ μεγάλου Κωνσταντίνου.

P 40 Τὴν Χελώνην τὸν ἅγιον Προκόπιον, καὶ τὸν ἅγιον Ἀκά-
κιον τὸν ἐπίτασκαλον ὁ ἐν ἁγίοις μέγας Κωνσταντῖνος ἤγειρεν 20

2 τοὺς τιμωρομένους Vat. 4 τοῦ τυράννου Reg. 10 p. 8
Band. 11 ὁ Ἡράκλειος] οἱ περὶ τὸν Ἡράκλειον Reg. 19 p. 33
Band. ἅγιον Ἀκάκιον τὸν om C. 20 ἀνήγειρεν C.

Cum Constantinus in Strategio carceres antiquos Byzantii invenisset, ipse etiam eodem in loco reos asservari voluit. permansere autem istis carceres publici annos 283, usque ad imperium Phocae Cappadocis.

Aedificium quod nunc vocatur Praetorium, olim domus erat viduae patriciae, nomine Marciae, quae sortem acerbam carceribus inclusorum miserata, quod foetore caligine et angustia loci excruciantur, accepto pretio domum suam Phocae imperatori concessit, qui ex ea fecit Praetorium.

Numera et Chalcen Constantinus magnus extruxit: sed quoniam nulli usui erant, ideo Heraclius et reliqui deinceps imperatores ea in custodiam mutarunt.

Templa S. Philemonis et S. Eudoxii aedificavit Eudoxius patricius et praefectus magni Constantini.

Templum S. Anastasii Irene cum filio Constantino caecato extruxit. martyrium vero consummavit S. Anastasius tempore Heraclii, annis 208 post Constantinum magnum.

S. Procopium in Chelone et S. Acacium Heptascalum condidit

ὁ δὲ Ἰουστινιανός, ὁ τῆς μεγάλης ἐκκλησίας κτίστωρ, ἐκάλεσεν αὐτὸν ἅγιον Ἀκάκιον.

Τὸ καλούμενον Μεσόλοφον μέσον ἐστὶ τῶν ἑπτὰ λόφων, ἦγον ἢ μία μοῖρα τῆς πόλεως ἔχει τρεῖς λόφους, καὶ ἡ ἕτερα 5 τρεῖς, καὶ τοῦτό ἐστιν μέσον, ὃ καλοῦσιν οἱ ἰδιῶται μεσόμφαλον.

Ἐν τῇ λεγομένῃ χαλκῇ στήλῃ χαλκῇ ἦν τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, παρὰ τοῦ μεγάλου Κωνσταντίνου σταθεῖσα. ὁ δὲ Λέων ὁ πατὴρ τοῦ Καβαλλίνου ταύτην κατήγαγεν. ἡ δὲ νῦν διὰ ψηφίδων ὀρωμένη εἰκὼν τοῦ Θεοῦ ἱστορήθη παρὰ 10 Εἰρήνης τῆς Ἀθηναίας. ἡ δὲ χαλκῇ ἐτύγγανε χρόνους υἱέ· ἕξ ἧς γυνὴ αἰμορροοῦσα ἰάθη καὶ ἕτερα πολλὰ θανάματα ἔπετε- B λούντο.

Τὰ λεγόμενα Εὐγενίου οἶκος ἦν Εὐγενίου πατρικίου ἐν τοῖς χρόνοις Θεοδοσίου τοῦ μεγάλου, ὃς καὶ ἀνήγειρεν αὐτὸν εἰς ναὸν 15 τῇ Θεοτόκῃ.

Τὰ λεγόμενα Οὐρβικίου ἡ Θεοτόκος παρ' ἄλλον Οὐρβικίου ἐκτίσθη, πατρικίου καὶ στρατηλάτου τῆς ἀνατολῆς βαρβάτου, τοῦ ἱστορήσαντος τὰ στρατηγικὰ ἐν τοῖς χρόνοις Ἀναστασίου τοῦ δικόρου, μετὰ χρόνους ρπ' τοῦ κτισθῆναι τὴν Κωνσταντι- 20 νούπολιν. ὁ δὲ οἶκος αὐτοῦ ἦν εἰς τὰ καμίνου, καὶ ἕτερος αὐτοῦ οἶκος εἰς τὸ στρατήγιον.

3 p. 33 Band. μεσόμφαλον C. 11 καὶ ἕτερα δὲ θανάματὰ ἐπιτελοῦνται μέχρι τοῦ νῦν εἰς ὄνομα τοῦ σωτῆρος χριστοῦ Reg. 16 p. 27 Band. 20 χαμένον C.

B. Constantinus magnus; posteriori vero primus nomen imposuit Iustinianus S. Sophiae conditor.

Mesolophum sive meditullium in medio situm est septem collium urbis: tres scilicet ab utraque parte sunt, et inter utrosque Mesolophum, quod vulgo etiam Mesomphalum sive urbis umbelicum vocant.

In Chalce statuam aeream domini nostri Iesu Christi erexerit Constantinus magnus: Leo autem pater Caballini sive Constantini Copronymi eam evertit. quae hodieque illic visitur musivi operis imago dei, posita fuit ab Irene Atheniensi. prima autem illa aerea statua annos 415 ibi stetit, cuius virtute mulier sanguinis profluvio laborans sanata fuit et multa alia facta fuerunt miracula.

Locus nuncupatus Eugenii domus erat Eugenii patricii, qui vixit tempore Theodosii magni; et mutata fuit ab eo in templum S. deiparae.

Templum S. deiparae cognominatum Urbicii aedificavit alius quidam Urbicius patricius et magister militum Orientis, qui de re militari scripsit tempore Anastasii Dicori, 180 annis post conditam Cpolim. domuum vero eius una erat in Tauro, altera in Strategio.

C Τὰ καλούμενα Προτασίον, ὃ μὲν τόπος ἐκ τοῦ ἀνωτέρω ῥηθέντος Προτασίου ἐκλήθη, ἣ δὲ νῦν ἐκκλησία τῆς ἁγίας Θεοτόκου ἐκτίσθη παρὰ Ἰουστίνου τοῦ βασιλέως, τοῦ ἀνδρὸς Σοφίας τῆς λαβῆς, τοῦ ἀπὸ κουροπαλάτων, ἀνεψιοῦ τοῦ μεγάλου Ἰουστινιανοῦ, ἐπεὶ ἀπὸ τοῦ Προτασίου ἕως τοῦ κτιστορος Ἰου-5 στίνου διήλθον χρόνοι σβ'.

Τὰ λεγόμενα Στείρου, ὃ ναὸς τῶν ἀρχαγγέλων, ἀπὸ στείρας γυναικὸς ἔλαβε τὴν προσηγορίαν, πατρικίας οὔσης καὶ παιδοποιήσεως· καὶ ἐν τοῖς χρόνοις Λέοντος τοῦ Μακέλου ἐδικτήριον μικρὸν ἦν. ἀπὸ δὲ τῆς γυναικὸς ὠνομάσθη ὁ τόπος, καὶ 10 τελευτησάσης διήλθουσαν χρόνοι οέ', καὶ ἐκτίσθη ὁ ναὸς παρὰ Ἰουστινιανοῦ τοῦ κτιστορος τῆς μεγάλης ἐκκλησίας. συμπτωμένον δὲ αὐτοῦ ὑπὸ τοῦ σεισμοῦ, μετὰ χρόνους τλή' ἀνεκαίνισε αὐτὸν Βασίλειος ὁ βυσιλεύς, ὅστις καὶ ἐκ τοῦ στρατηγίου ἄρας τὴν φιᾶλην τὴν χαλκῆν τέθεικεν αὐτὴν ἐκείσε. παρέλυσε δὲ καὶ τὸν 15 Κωνωπίωνα, ὃς ἦν ἐστηλωμένος κατὰ μυιῶν καὶ κωνώπων καὶ ἐμπίδων καὶ κορίδων.

Ὁ ἅγιος Ἰωάννης ἡ Ἀρκαδιανὴ παρὰ Ἀρκαδίου ἐκτίσθη,

1 p. 27 Band. τὰ καλούμενα] Ὁ μὲν τόπος τοῦ Οὐρβικίου ἐκλήθη Προτασίον, ἣ δὲ Θεοτόκος ὁ ναὸς αὐτοῦ ἐκτίσθη C. 2 νῦν] νῦν ἐκείσε ὀραμένη Reg. 4 λαβῆς] χαλκῆς Reg. 7 p. 25 Band. τὰ λεγόμενα] ὅτι ὁ Στείρος ναὸς τῶν C, τὰ λεγόμενα τῆσθον οἱ ναοὶ τῶν Reg. 12 συμπτωθέντων δὲ τῶν ναῶν ὑπὸ C. 15 ἐκείσε, καὶ τημιναῦτα παρελύθη τὸ ἐστοιχειωμένον στοιχεῖον τὸ μέγιστόν τε καὶ ἀναγκαϊότατον τῶν ἐν τῇ πόλει, δηλονότι τοῦ τε κωνωπίωνος καὶ τῶν μυιῶν καὶ τῶν ἐμπίδων καὶ φυλλῶν καὶ κορίδων, πρότερον χρόνους σβ' μὴ ὄντων ἐν τῇ πόλει. C. 16 κατὰ μυιῶν] μετὰ μυίας κῶναπος φύλλας καὶ κόρεας Reg. 18 ἡ Ἀρκαδιανὴ] τὰ καλούμενα ἀρκαδιανὰ Reg., καὶ ἀρκαδιανὰ alius.

Locus dictus Protasii nomen habet a Protasio magistro, cuius supra mentionem fecimus. quae vero hodieque ibi visitur ecclesia S. deiparae, aedificata est ab imperatore Iustino curopalate, marito Sophiae cognomento Lobes, Iustiniani magni ex sorore nepote, annis 252 post Protasii tempora.

Templum archangelorum nominatum Sterilis a patricia quadam sterili cognomen accepit, et fuit tempore Leonis Macelli parvum oratorium. annis autem 75 postquam illa mulier obiit, exstruxit ibi templum Iustinianus magnae ecclesiae conditor; quod terrae motu subversum post annos 338 renovavit Basilius imperator, et insuper ablatam ex Strategio phialam aeream illuc transposuit. idem evertit statuam dictam Conopionem, quae muscis culicibus cimicibus lendibusque obsita istie erecta fuerat.

Ecclesia S. Iohannis, cognomento Arcadiana, condita fuit ab Ar-

ἐπιλεξαμένου καὶ ἐκ τῶν πολιτῶν χιλιάδας ἕξ εἰς ὄψικιον εἰς τὰ πρόκενσα αὐτοῦ. ἐκάλεσε δὲ αὐτοὺς Ἀρκαδιανούς· πάνν γὰρ ἐφίλει αὐτὰ καὶ ἠδερύετοι.

- Οἱ δὲ λεγόμενοι Τόποι οἱ πλησίον τοῦ ἁγίου Λαζάρου διὰ P 41
 5 τοῦτο ἐκλήθησαν οὕτως. ὁπότε ἐπανέστη Βασιλίσκος δρουγγά-
 ριος καὶ πατρίκιος Ζήνωνι τῷ βασιλεῖ, δευτέρῳ ἔτει καὶ δεκάτῳ
 τῆς βασιλείας αὐτοῦ μηνί, καὶ ἐδίωξεν αὐτόν, καὶ ἐκράτησε
 Βασιλίσκος τῆς βασιλείας ἔτη δύο. ὑποστρέψας δὲ ὁ Ζήνων
 μετὰ δυναστείας στρατοπέδων ἀπὸ τῆς μεγάλης Ἀντιοχείας ἦλθεν
 10 μετὰ ταραχῆς ἐν τῇ πόλει. τοῦ δὲ Ἀρματίου τὸν στρατὸν τοῦ
 Βασιλίσκου προδῶσαντος τῷ Ζήνωνι, ἔφυγε Βασιλίσκος σὺν τῇ
 γυναικὶ καὶ τοῖς τέκνοις αὐτοῦ εἰς τὴν ἁγίαν Εἰρήνην τὴν παλαιάν.
 ὁ δὲ Ζήνων ὥρισεν ἐκεῖσε γενέσθαι τόπους κριτηρίων καὶ θρόνους
 τοῦ ἱερατικοῦ καταλόγου καὶ τῆς συγκλήτου, καὶ καθισθέντων B
 15 ἐκεῖσε πάντων ἐνώπιον κατεδίκασε τὸν Βασιλίσκον, καὶ ἐξώρισεν
 αὐτόν εἰς Λίμνας, χώραν Καππαδοκίας, ἔσωθεν καστελλίου.
 τῆς δὲ θύρας σφραγίσσης ἀπὸ λιμοῦ καὶ δίψης ἐξέλιπε. τούτου
 χάριν ἐκλήθησαν Τόποι, διὰ τοὺς καθισθέντας ἐκεῖσε κριτὰς.
 ἐφθانون δὲ ἐκεῖσε τὰ κτίσματα τῶν τρικλίνων παρὰ τοῦ μεγάλου
 20 Κωνσταντίνου κτισθέντα.

1 ἐπιλεξαμένου] οὗτος γὰρ ἐπιλεξαμένος ἐκ τ. π. γ. ἕξ εἶχεν αὐ-
 τοὺς ὄψικέοντας εἰς πρόκενσα ἤγονν τὰ μεταστάσιμα. Reg. Vat.
 4 p. 25 Band. 8 δύο ἤμισον Reg. 9 στρατοῦ C. ἦλθεν
 ἀταράχως Reg. 13 τόπον κριτηρίου C. 14 καθισθέντων]
 καθίσαντες ἐκεῖσε πάντες κατεδίκασαν Reg. 16 λῆμμον Reg.
 ἔσωθεν] ἀποκλείσαντες ἔσωθεν τοῦ πύργου Reg. 17 δίψης
 καὶ ψύχους παρέδωκαν τὰς ἑαυτῶν ψυχὰς C. 19 ἐφθانون]
 διήμον δὲ ἔως ἐκεῖσε Reg.

cardo, qui sex milia civium sibi ad processionis obsequium elegit, eos-
 que vocavit Arcadianos: summo enim amore et beneficentia illos prose-
 quebatur.

Topi prope S. Lazarum propterea ita vocati sunt. Basiliscus
 drungarius et patricius insurrexit adversus Zenonem imperatorem decimo
 mense post secundum imperii eius annum, et fugavit ipsum, eiusque loco
 duos annos imperio praefuit. his exactis Zeno cum potenti exercitu ex
 urbe Antiochia rediit Opolim. Basiliscus autem, ubi Harmatium cum
 omnibus suis copiis ad Zenonem transivisse cognovit, continuo cum
 uxore et liberis in ecclesiam antiquam S. Irenae confugit. quare Zeno
 ibi curavit fieri loca iudiciaria et sedes pro universo clero et senatu,
 in quorum omnium consensu et praesentia condemnavit Basiliscum, et
 relegavit eum in Limnas castrum regionis Cappadociae, ubi reserato
 ostio inclusus fame et siti necatus fuit. ob hunc igitur iudicium con-
 sessum locus ille Toporum nomen adeptus est. eousque vero pertin-
 gebant triclinia magni palatii a Constantino magno condita.

Τὴν ὑπεραγίαν Θεοτόκον τὴν ὄδηγον Μιχαὴλ ὁ μεθυστὴς ἔκτισεν, ὃς καὶ ἀνηρέθη ὑπὸ Βασιλείου τοῦ Μακεδόνοιο. πρό-
τερον δὲ εὐκτῆριον ὑπῆρχε πολλῶν τυφλῶν ἐν τῇ ἐκείσῃ πηγῇ
C νηραμένων καὶ βλεψάντων. διὰ τὸ ἀναβλέψαι οὖν ἐκείσε τοὺς
τυφλοὺς ἐκλήθη ὁδηγός. 5

Τὸ Καραβίτζιν τὴν Θεοτόκον ὁ αὐτὸς ἔκτισε Μιχαὴλ.
ἐκλήθη δὲ οὕτως, ὅτι χήρα γυνὴ τις ἦν ἐν τοῖς χρόνοις τοῦ
βασιλέως Θεοφίλου τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, ἔχουσα κουμπαρίαν
παμμεγέθη, καὶ καθήραπαξε αὐτήν Νικηφόρος πραιπόσιτος ὁ
οικεῖος ἄνθρωπος τοῦ βασιλέως. ἡ δὲ χήρα πολλάκις ἐγκαλέ-
10 σασα τὸν βασιλέα ἕμενεν ἀδιοικητος, κωλυομένη ὑπὸ τοῦ ῥηθέντος
πραιποσίτου. ἔξαπορήσασα οὖν ἡ γυνὴ τινὰς τῶν παιγνιωτῶν,
οἳ ἦσαν εἰωθότες τοῦ βασιλέως ἐνώπιον παίζειν, προσεκαλέσατο
D εἰς βοήθειαν. οἱ δὲ ὑπέσχοντο διὰ μηχανῆς τινὸς δηλοποιῆσαι
τῷ βασιλεῖ. καὶ δὴ ἵππικὸν τελουμένον καραβίτζιν ἀγαγόντες 15
μετὰ ἀρμένον, καὶ ἐπάνω τῶν τροχῶν τῆς ἀμάξης θήσαντες,
εἴλκον ἀπὸ τῶν καγκέλλων μέχοι τοῦ βασιλικοῦ στόματος, καὶ

1 p. 24 Band. τὴν ὑπεραγίαν] ὅτι τοὺς Ὀδηγοὺς ἔκτισε
Μιχαὴλ ὁ ἀναρεθεὶς ὑπὸ Βασιλείου, πρότερον οἶκον ὑπάρχοντα·
καὶ τυφλῶν πολλῶν τῇ ἐκείσῃ οὔσῃ πηγῇ βλεψάντων καὶ ἐτέρων
πολλῶν θανάτων γενομένων ἐκλήθη ὁδηγός. C. τὴν ὄδηγον]
τοὺς ὄδηγοὺς Reg., τὴν ὄδηγήτριαν alius. 6 p. 32 Band.
τὸ καραβικόν τὴν ὑπεραγίαν θ. Reg. 8 καραβοκουμπάρη Vat.
9 εὐμεγέθη Vat. 12 τινὰ Reg. παιγνιωτῶν τοῦ ἵππικοῦ
Reg., τοῦ ἵπποδρόμου Vat. 13 προσεκαλέσατο] τὴν ἀφαίρειν
τῆς κουμπαρίας παραλοφύρετο Reg. 14 δηλοποιῆσαι] διοικῆσαι
αὐτήν Reg. 15 ἵππικὸν λαχανικὸν γενομένου Reg., γενομένου
ἵππικοῦ χαλνικὸν Vat. καραβίτζιν] κουμπαρίαν μικρὰν ἐν
σχῆματι πλοίου C.

Templum S. deiparae cognomine viae ductricis aedificavit Mi-
chael Methysta, quem Basilius Macedo interemit. prius vero oratorium
erat complurium caecorum, qui in fonte eius loci se lavantes visum
reperant; quamobrem ipsum quoque templum viae ductricis cognomi-
natum est.

Ecclesiam S. deiparae nuncupatam Carabitzin sive navicellam
idem Michael extruxit. caeterum ob hanc causam ita cognominata est.
erat vidua quaedam tempore Theophili patris eius, quae tridem ha-
bebat mirae magnitudinis, eamque vi ipsi eripuit Nicephorus praepo-
situs, domesticus imperatoris. et licet vidua ea de re saepius ad im-
peratorem appellaret, adeo tamen a supradicto praeposito impediabatur
ut ius suum contra ipsum obtinere non posset. quare ad extremam
detrusa desperationem in auxilium vocavit aliquot ex mimis, qui coram
imperatore locari solebant: illi vero promiserunt ei se dolo quodam hanc
rem imperatori indicaturos esse. cum igitur ludi circenses agerentur,
introduxerunt navicellam cum carbaso, quam currui impositam a can-
cellis usque ad solium imperatoris protraxerunt, et coram imperatore

στήσαντες ἐνώπιον τοῦ βασιλέως ἐπεβόων εἰς τῷ ἄλλω “χάνε, κατάρπαι αὐτό.” τοῦ δὲ μὴ δύνασθαι τοῦτο ποιῆσαι ἀντιλέγοντος, ὁ ἕτερος μεγάλη φωνῇ εἰς ἐπήκοον τοῦ βασιλέως ἐβόησεν “ὁ πραιπόσιτος Νικηφόρος τῆς χήρας τὸ κουμπάριον γεμάτον 5 κατέπαι, καὶ σὺ οὐκ ἰσχύεις τοῦτο καταπυεῖν; χάνε, κατάρπαι αὐτό.” τοῦτο τοίνυν ἀκούσας ὁ βασιλεὺς ἠρώτησεν “ἄρα γε ἀκμὴν οὐκ ἐδιοικήθη ἡ γυνή;” καὶ μαθὼν μὴ διοικηθεῖσαν P 42 ἐκάλεσεν αὐτίκα Θεόδωρον πρωτοσπαθάριον καὶ ἑπαρχον τὸν λεγόμενον Μυάρχη, καὶ ἐκέλευσεν αὐτῷ κομίσαι ξύλα καὶ φρύ- 10 γωνα, καὶ ποιῆσαι κάμινον ἐν τῇ σφενδόνη, καὶ κατακαῦσαι ἐν αὐτῇ τὸν πραιπόσιτον μετὰ καὶ τῆς στολῆς αὐτοῦ. λάθρα οὖν τὸν πραιπόσιτον ἀπέστειλε πρὸς τὸν ἑπαρχον διὰ τινα ὑπόθεσιν. κρατήσας δὲ αὐτὸν ὁ ἑπαρχος ἠκόντισεν εἰς τὸν κάμινον. εἶτα προσέταξεν ὁ βασιλεὺς, καὶ ἀπῆρεν ἡ χήρα τὸ ἴδιον κουμπάριον 15 καὶ τὸ ἥμισυ τῆς ὑποστάσεως τοῦ πραιποσίτου. ἐν δὲ τῷ τόπῳ ὅπου ἐστὶν ἡ ἐκκλησία, ἦν ἡ οἰκία τῆς χήρας, καὶ ἔλαβε προσηγορίαν καλεῖσθαι τὸ καραβίτζιν.

Τὸ τζυκανιστήριον ὁ μικρὸς Θεοδόσιος ἔκτισε. τὸ δὲ B

4 γέμον C cum Vat. 7 ἐδιοικήθη] οὐ διοικήθη Reg., οὐκ ἐδικαιώθη Vat. καὶ μαθὼν] ἡ δὲ γυνὴ παρισταμένη κλητοῦ καὶ πεσοῦσα ἐπὶ πρόσωπον ἐδέετο τοῦ βασιλέως ἐδικηθῆναι. ὁ δὲ βασιλεὺς πάνυ λυπηθεὶς καὶ ὀργισθεὶς ἐκάλεσε τὸν Μυιάρχη λεγόμενον τὸν ἑπαρχον ὀνόματι Θεόδωρον. C. καὶ τότε ἡ γυνὴ προσελθοῦσα ἴστατο εἰς τὰς βαθμίδας καὶ ἐδέετο τοῦ βασιλέως δικαιοθῆναι. ὁ δὲ βασιλεὺς πάνυ χολέσας ἐκάλεσε Vat. 11 σπηλῆς codd. aliquot. αὐτοῦ. ὁ καὶ παρανά γέγονε. καὶ ἡ γυνὴ ἀπέλαβε τὸ ἴδιον καὶ ἐκ τῆς ὑποστάσεως αὐτοῦ οὐκ ὀλίγα. διὰ δὲ τὸ καταμένειν ἐκεῖσε εἰς τὸν ἀπὸ Βαρβάρου οἴκου τοῦ Μαυριανού τὴν γυναῖκα ἐκάλεσε Καραβίτζιν. C. 18 p. 23 Band. alterum τὸ] τὸν δὲ τρ. στ. C.

collocantes unus alteri acclamabat “aperi os, et degluti illam naviculam.” cumque alter se id facere posse negaret, respondit ille magna voce, ita ut ab imperatore exaudiri posset, “Nicephorus praeposuit plenam triremem viduae deglutire potuit, et tu ne tantillum quidem?” quo audito interrogavit imperator an nondum ius suum illa mulier obtinisset, et cum cognosceret nondum factum esse, illico ad se vocavit Theodorum protospatharium et praefectum nuncupatum Myarchen, et eum iussit apportare ligna et virgulta, et ignem parare in sphendone, et praepositum uti erat amictus comburere. clanculum igitur imperator praepositum sub alio quodam praetextu ablegavit ad praefectum, a quo ille comprehensus et in caminum proiectus est. postea autem, ut iusserat imperator, vidua propriam navem recepit, et insuper dimidiam partem bonorum praepositi. caeterum ubi nunc est ecclesia, domus antea erat illius viduae, et hinc locus ille Carabitzin vocatus est.

Tzycanisterium primo condidit Theodosius iunior. postea vero Georg. Cod. de Orig. Cp.

σταβλον τὸ τρουλλωτὸν ἔκτισε Μιχαὴλ ὁ υἱὸς Θεοφίλου, κοσμή-
σας αὐτὸν διὰ μαρμάρων πολυτελών. ὁ δὲ Βασίλειος ὁ Μακε-
δῶν παρεξέβαλε τὸ τρυκανιστήριον καὶ ἐπλάτυεν. ὁ αὐτὸς βα-
σιλεὺς ἔκτισε τὴν νέαν ἐκκλησίαν τῆς ὑπερωγίας Θεοτόκου ἐν τῷ
παλατίῳ καὶ τὴν ἐν τῷ φόρῳ καὶ τὸν ἅγιον Διομήδη. 6

Τὸν ἅγιον Θεόδωρον τὰ Σφωρακίου Σφωράκιος πατρικίος
ἔκτισεν ἐν τοῖς χρόνοις Ἀρκαδίου καὶ Θεοδοσίου τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ.
εἰς δὲ τι μέρος τῶν πινσῶν τῶν κατηχομένων τῆς ἐκκλησίας
C χρυσοῖον κεντηνάρια τρία ἀπέθετο. μετὰ δὲ ῥηγ' ἔτη ἐν τοῖς
χρόνοις τοῦ Μαυρικίου ἐπεκαύθη μέρος τι τοῦ ναοῦ, καὶ ἀνω-10
κοδομήθη παρ' αὐτοῦ. ἐπὶ δὲ τῆς βασιλείας Λέοντος τοῦ σο-
φοῦ ἔλθῶν τις Ῥωμαῖος εὔξασθαι εἰς τὸν ναὸν εἶδε Ῥωμαῖα
γράμματα ἐπὶ τινος τῶν πινσῶν, καὶ ἀναγνοὺς αὐτὰ ἐγνώρισε
τῷ βασιλεῖ τὴν δύναμιν αὐτῶν. ὁ δὲ βασιλεὺς ἐδωρήσατο αὐτῷ
κτῆματα, καὶ ἐποίησε αὐτὸν ἰλλούστριον. 15

Τὸν πρόδρομον τὸν εἰς τὴν κόγχην ὁ αὐτὸς Σφωράκιος
ἀνήγειρεν.

3 παρεξέβαλε] ἐποίησε τὸ τζ. μέγα Vat. ὁ — 5 Διομ.] ἐν δὲ
τοῖς ἡμετέροις χρόνοις πλείον τούτων ἐπλάτυνε Κωνσταντῖνος ὁ
Δούκας, κτίσας καὶ τὸν μέγαν τριλίνον, τὸν ἰππόδρομον καὶ τὸν
ἕνα κοῦβουκλον C. 6 p. 11 Band. 8 δὲ τι μέρος] δὲ
μέρος τῆς ἐκκλησίας εἰς τὴν πινσὸν τῶν κατ. ἐπέθηκε Vat. δὲ τὸ
μέρος τῆς ἐκκλησίας ὁρῶσων τοῦ κτίσαι πινσον εὔρε χρ. alius.
11 αὐτοῦ, κτίσας καὶ ἐπκτήριον τοῦ ἁγίου Γεωργίου. ἐπὶ C.
12 εὔξασθαι] τοῦ προσκυνῆσαι εἰς τὰς ἐκκλησίας τῆς πόλεως Vat.
13 γράμματα λίθινα ἐπὶ τινὸς τῶν πινσῶν τῆς τοῦ σφωρακίου
ἐκκλησίας Vat. 14 βασιλεῖ] βασιλεῖ Λέοντι περὶ χρυσοῖον τινος.
καὶ στελλαντος καὶ ἀναλαμβάνομένου ταῦτα ἐποίησεν αὐτὸν ἰλλού-
στριον, δοὺς αὐτῷ καὶ χάραγμα λίθρας λ'. C. 15 ἰλλούστριον,
ἀλλὰ καὶ χρυσοῖον νομίσματα πολλά Reg. 16 p. 12 Band.
κόγχην τοῦ ναοῦ τοῦ ἁγίου Θεοδώρου C.

Michael Theophili filius trullatum addidit stabulum, quod pretioso mar-
more exornavit. demum autem Basilius Macedo Tzycanisterium am-
pliauit. idem imperator praeterea exstruxit ecclesiam novam S. dei-
parae in palatio et alteram eius aedem in foro et S. Diomedem.

S. Theodorum cognomento Sphoracii Sphoracius patricius tem-
pore Arcadii et filii eius Theodosii exstruxit, et in illa templi parte,
ubi Pinsi Catechumenorum sunt, abdidit tria centenaria auri. huius
templi pars quaedam post 33 annos sub Mauricio conflagravit, et ab
eodem reaedificata est. imperante autem Leone sapiente Romanus qui-
dam templum illud orandi causa ingressus vidit literas Latinas in uno
Pinsorum scriptas, legitque et imperatori earum significationem decla-
ravit; a quo ille magna remuneratus pecunia, allectus insuper fuit in
ordinem illustrium.

Idem Sphoracius aedificavit quoque templum sancti Iohannis praecursoris, in Conche.

Τὸ εὐκτῆριον τοῦ ἁγίου Γρηγορίου ἔκτισε Μαυρίκιος ὁ βασιλεύς.

Τὸ δὲ τετραδίσιον τὸ ὀκτάγωνον, τὸ πλησίον τῆς χαλκῆς, D στοαὶ ἦσαν ὀκτώ, ἦγουν καμαροειδεῖς τόποι, ἐν οἷς ἦσαν διδάσκαλοι πάσης γραφῆς, οὓς εἶχον εἰς συμβουλήν οἱ κατὰ καιροὺς βασιλεύοντες, καὶ δίχα τῆς αὐτῶν συναίνεσεως οὐδὲν ἐπράττετο· ἐξ ὧν καὶ πολλοὶ ἐγένοντο πατριάρχαι καὶ ἀρχιεπίσκοποι. καὶ κατὰ διαδοχὰς οἱ τοιοῦτοι διδάσκαλοι διήρκεσαν ἕτη νιδ' μέχρι τοῦ δεκάτου χρόνου Λέοντος τοῦ Συρογενεοῦς τοῦ πατρὸς Κωνσταντίνου τοῦ Καβαλλίνου. οὗτος γὰρ παρατραπέις τῆς θείας χάριτος καὶ γυμνωθεὶς τοῦ Θεοῦ, διὰ τὸ μὴ συγκοινωνεῖν τοὺς τοιοῦτους διδασκάλους τῇ παρανομίᾳ αὐτοῦ πλησθεὶς ὀργῆς, κατέκαυσεν αὐτοὺς ἅμα τοῖς οἰκῆμασι, δεκαεξ ὄντας, σχήματι μοναχούς.

15 Εἰς δὲ τὰ Χαλκοκρατεῖα ἐπὶ τοῦ μεγάλου Κωνσταντίνου P 43 Ἰουδαῖοι κατώκουν χρόνους ἑκατὸν καὶ τριάκοντα δύο, καὶ ἐπίπρασκον τὰ χαλκώματα. ὁ δὲ μικρὸς Θεοδοῖσιος ἐξέωσεν αὐτούς, καὶ τὸν τόπον ἀνακαθάρσας ναὸν τῆς Θεομήτορος ἀνήγειρε. συμπτωθέντα δὲ ὑπὸ σεισμοῦ Ἰουστίνος ὁ ἀπὸ κουροπαλάτων 20 ἀνήγειρε, καὶ κτήματα ἐπεκύρωσεν αὐτῷ ἀκίνητα.

Τὰ δὲ καλούμενα Ἰλλου, ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ πρόδρομος, οἶκος ἦν μαγίστρον τοῦ Ἰλλου, πολλὰς ἀρχὰς διανύσαντος μετὰ

3 p. 12 Band. χαλκῆς] βασιλικῆς C et Vat. 4 ἐν οἷς ἦσαν] καὶ διδασκαλεῖον ἐκείσε ἐτύγγαγεν οἰκουμενικόν Reg. Vat.
15 p. 28 Band. ἐπὶ] ἀπὸ C. 20 ἀπεκύρωσεν C.
21 p. 44 Band. Ἰλου Vat. constanter.

Oratorium S. Georgii aedificavit Mauricius imperator.

Tetradisium octangulum prope Chalcen octo erant porticus sive loca concamerata, in quibus commorabantur doctores omnium scientiarum, quos semper imperatores in consilium adhibebant, neque fiebat quicquam absque eorum consensu. multi etiam ex illis creabantur patriarchae et archiepiscopi. duravit autem ista doctorum successio 114 annos, usque ad decimum annum imperii Leonis Syri, patris Constantini Copronymi. hic enim divina privatus gratia doctores illos improbitati eius assentiri nolentes prae ira omnes cum toto aedificio combussit, sedecim nempe numero, professione vero monachos.

In Chalcoprateis tempore Constantini magni habitabant Iudaei, et vendebant ibi aeramenta. post centum vero et 32 annos expulit eos inde Theodosius iunior, et loco repurgato templum S. deiparae exstruxit. hoc autem templum terrae motu deiectum reaedificavit Iustinus ex curopalata creatus imperator, et insuper ei possessionales immobiles largitus est.

Locus nominatus Illi domus erat Illi magistri, qui multos gessit

πολλῆς δόξης ἐν τοῖς χρόνοις τοῦ Λεωμακέλου καὶ τοῦ Ζήνωνος. τυραννήσας δὲ ὁ αὐτὸς Ἴλλος καὶ λαοῦ ἀθροίσας ἑβδομήκοντα χιλιάδας εἰς Ἀντιοχείαν τὴν μεγάλην ἀντῆρε κατὰ Ζήνωνος. B ὁ δὲ Ζήνων ἀπέστειλε Λογγῖνον μάγιστρον τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ πολεμῆσαι αὐτῷ, καὶ συμβολῆς γενομένης ἠτήθη Λογγῖνος 5 πλησίον Ἀντιοχείας τῆς μεγάλης, καὶ μόλις μόνος διεσώθη ἐν τῇ Ἀντιοχείᾳ, τοῦ λαοῦ αὐτοῦ παντὸς κατασφαγέντος, καὶ κατεδυνάστευσεν ὁ Ἴλλος σφόδρα. ἀλλὰ καὶ πάλιν ἀπέστειλεν ὁ Ζήνων Ἰωάννην πατρίκιον, ἐπίκλην κυρτόν, μετὰ Σκυθῶν καὶ Μακεδόνων. καὶ ἐν Σελευκίᾳ συμβαλὼν πόλεμον μετὰ Ἴλλου 10 ἐνίκησεν αὐτὸν κατὰ κράτος· καὶ φρυγῶν ὁ Ἴλλος εἰς τι φρούριον παρεδόθη ὑπὸ τῶν οἰκείων αὐτοῦ δούλων, καὶ ἀπειμῆθη τὴν κεφαλὴν παρὰ Ἰωάννου τοῦ ῥηθέντος. συλλαβόμενος δὲ τοὺς C ἄρχοντας, καὶ τὴν κεφαλὴν Ἴλλου ἐπὶ δόρατος ἤνεγκε Ζήνωνι. ἐτυράννησε δὲ ὁ Ἴλλος μῆνας εἴκοσι ἕξ. 15

Τὸ δὲ καλούμενον Φωκόλισθον λέγουσι τινες οὕτω κληθῆναι, ὅτι Φωκᾶ τοῦ τυράννου ἐφ' ἵππου βαδίζοντος ὠλισθήσε τὸ ἄλογον αὐτοῦ ἐκέϊσε καὶ ἔπεσεν. ὁ δὲ Πανόδωρος ὁ Αἰγύπτιος καὶ Θεόδωρος ὁ Θηβαῖος φιλόσοφος φασὶν ὅτι πρὸ τοῦ μεγάλου Κωνσταντίνου ὁ τόπος οὗτος ἔξωθεν τῆς πόλεως ἦν, καὶ λησται 20 πολλοὶ ἦσαν ἐκεῖσε καὶ πολλοὺς τῶν Βυζαντιῶν ἐφόνεον. ὁ δὲ μέγας Κωνσταντῖνος μετὰ τὸ κρατῆσαι καὶ κτίσαι τὴν πόλιν πολ-

12 δούλων] ἀνθρώπων C. 16 p. 44 Band. 18 ὁ δὲ Π.] καθὼς φησι Πανόδωρος ὁ Αἰγύπτιος. ὁ δὲ Θεόδωρος — φησι C. ὁ Αἰγύπτιος] ὁ πρεσβύτερος αἰγύπτιος Vat.

magistratus tempore Leonis Macelli et Zenonis. idem Illus imperium invasit, et collectis ex populo 70000 militum adversus Zenonem insurrexit, qui ad ipsum debellandum ablegavit fratrem suum Longinum magistrum. commisso autem praelio apud magnam Antiochiam victus est Longinus, et vix solus universo deleto exercitu Antiochiae fuga servatus est. verum Zeno iterum Ioannem patricium cognomento Curvum misit cum magna Scytharum et Macedonum manu; cum quo congressus Illus in Seleucia omnino devictus est: sed fuga in quoddam castellum elapsus, et a propriis servis proditus, iussu supradicti Ioannis decollatus est. reliquos etiam eius proceres comprehendit, et una cum capite illi hastae infixo ad Zenonem deduxit. caeterum imperavit Illus menses 26.

Locus dictus Phocolistum, ut quidam referunt, cognomentum ex eo habet quod Phocae tyranni equus ibi caespitaverit et ceciderit. Panodorus autem Aegyptius et Theodorus Thebanus philosophus tradunt hunc locum olim extra Byzantium fuisse multis frequentatum latronibus, Constantinum vero magnum, cum urbe potitus esset, summa cum

λὴν ποιησάμενος ἔρευναν, καὶ κρατήσας τινὰς τῶν τοιούτων λη- D
στῶν, ἀνεσκόλοπισεν ἐκεῖσε αὐτοὺς ἤγγουν ἐφούλκισεν, ὅθεν καὶ
ὁ τόπος ἐκλήθη φουλκόληστος.

Εἰς δὲ τὸν τόπον τῆς ἁγίας Θεῆλης, ὅστις ἐπιλέγεται τὰ
5 Κοντάρια, ὅρος λέγουσιν ἦν ἐπὶ τοῦ Βύζαντος. καὶ τοῦ Λίμου
τῆς Θράκης βασιλέως ἐλθόντος πολεμήσαι αὐτῷ, ἔκοψαν οἱ
Βυζάντιοι ἐκ τοῦ τοιούτου τόπου τοῦ ὄρους κοντάρια, καὶ ἔλαβεν
ὁ τόπος τὴν παρωνυμίαν. ὁ δὲ μέγας Κωνσταντῖνος ἀνήγειρεν
ἐκεῖσε ναὸν τῆς Θεοτόκου. ὁ δὲ Ἰουστίνος ὁ ἀπὸ κουροπαλάτων
10 εἰς κάλλος καὶ μέγεθος ἐπλάτυνεν αὐτόν, καὶ ἐπωνόμασε τῆς
ἁγίας Θεῆλης.

Ὁ ἀρχιστρατηγὸς τοῦ Ἀδᾶ ἐκτίσθη ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ Ἰου-
στίνου, τὸ δὲ ἐπώνυμον εἴληφεν ἀπὸ τοῦ Ἀδᾶ μαγίστρου ἔχοντος P 44
ἐκεῖσε οἶκον.

15 Τὸν δὲ λιμένα τῆς Σοφίας Σοφία ἢ λωβὴ ἢ γυνὴ Ἰουστίνου
ἔκτισεν, ἔνθα καὶ τὸν οἶκον αὐτῆς εἶχεν. πρὸ δὲ τοῦ κτισθῆναι
στοὰ ἦν ἐκεῖσε μακροειδής, παρὰ τοῦ μεγάλου Κωνσταντίνου
κτισθεῖσα, ἐν ᾧ καὶ ἀνῆρχοντο οἱ φιλόσοφοι Θηβαῖοι Ἀθηναῖοι

4 p. 44 Band. εἰς δὲ τὸν] ὅτι τὰ λεγόμενα Κοντάρια, ὁ ἅγιος
Γεώργιος, ὅτε ἦλθεν ὁ βασιλεὺς Θράκης πρὸς Βύζαντα, ἔκο-
ψαν — C. 9 ὁ ἀπὸ κουρ.] ὁ πρωτοκουροπαλάτης ὁ ἀνὴρ
Σοφίας τῆς Λωβῆς C. 12 p. 46 Band. 15 p. 45 Band.
Σοφία] Ἰουστίνος ἔκτισεν εἰς πρόσωπον τῆς γυναικὸς αὐτοῦ Σο-
φίας CVat. 17 καμαροειδής C. 18 οἱ φιλ. Θηβ.] οἱ τε
Θηβαῖοι καὶ Ἀθηναῖοι καὶ διελέγοντο μετὰ τῶν πολιτῶν φιλοσό-
φων C, οἱ φιλόσοφοι θυσικοί, θηβαῖοι τε καὶ ἀθηναῖοι καὶ διελ.
Vat.

diligentia eos pervestigasse, multosque ex iis captos inibi furcis affi-
xisse, atque exinde locum nominatum esse Fulcolestum sive Furcam
latronum.

Ubi nunc est templum S. Theclae, quod dicitur ad Contaria, ibi olim tempore Byzantii mons fuit. quo vero tempore Haemus Thra-
ciae rex ad ipsum debellandum venit, Byzantii hastas ceciderunt ex
illa montis parte, quae etiam nunc ex ea re Contaria nuncupatur. sed
Constantinus magnus templum ibi aedificavit virgini deiparae, quod
postea Iustinus ex curopalata creatus imperator ampliavit et exornavit,
addito cognomento S. Theclae.

Templum S. Michaelis archangeli cognominatum Adae ab eodem
Iustino conditum est. cognomen vero habet ab Ada magistro, cuius
domus ibi erat.

Portum Sophianum Sophia cognomento Lobe sive mutilata, uxor
Iustini, condidit, quo loco ipsius palatium fuit. id antequam in eo loco
construeretur, erat ibi oblonga porticus a Constantino magno condita,
in qua philosophi Thebani Athenienses et reliquae Graeciae disserebant

καὶ Ἑλλαδικοί, καὶ διελέγοντο μετὰ τῶν ἐν Κωνσταντινουπόλει
 ὄντων. καὶ διήρκεισε τοῦτο μέχρι Ἰουστίνου, καὶ πάντοτε ἐνίκων
 οἱ δυτικοί. ἐπὶ δὲ τούτου ἠττηθέντες ἄλλατε οὐκ ἀνῆλθον. περὶ
 δὲ τοῦ λιμένος τοιοῦτό τι φέρεται. λέγουσι γὰρ ὅτι τῆς ῥηθείσης
 Ἀγούστης ἐν μιᾷ χειμῶνος ἰσταμένης εἰς τὸν ἡλιακὸν τοῦ παλα- 5
 B τίου, καὶ ὁρώσης τὰ πλοῖα κλυδωνιζόμενα ἐν τῷ αἰγιαλῷ διὰ τὸ
 μὴ εἶναι λιμένα, σπλαγχνισθεῖσα ἤρξατο ὀδύρεσθαι, καὶ εἰσελ-
 θοῦσα πρὸς τὸν βασιλέα τὸν ἄνδρα αὐτῆς ἰκέτευσεν αὐτὸν ὅπως
 αὐτῇ παράσχη χρυσίον ἱκανὸν καὶ βασιλικὴν χεῖρα ἱκανὴν εἰς
 τὸ ποιῆσαι λιμένα. καὶ καμφοθεῖς τῇ αἰτήσει αὐτῆς ὁ βασιλεὺς 10
 προσέταξε Ναρσῆ τῷ πατρικίῳ καὶ πραιποσίτῳ καὶ Τρωάλλῳ τῷ
 πρωτοβεστιαρίῳ κτίσαι λιμένα. οἱ καὶ βόθυνον μέγαν ὀρύξαντες
 ἐποίησαν τοῦτον κτιστόν. διὸ καὶ προσηγορίαν εἴληφε τῆς Σο-
 φίας. μέσον δὲ τοῦ λιμένος ἀνήγειρε τέσσαρας κίονας, ἐφ' ὧν
 ἔστησε τάσδε τὰς στήλας, ἑαυτῆς τε καὶ Ἀραβίας τῆς ἀνεψιῶς 15
 C αὐτῆς καὶ Ἰουστίνου τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς καὶ Ναρσῆ τοῦ ἐκείσε
 παρισταμένου. ἐξ ὧν αἱ δύο ἀφῆρέθησαν παρὰ Φιλιππικοῦ.
 εἶχον δὲ γράμματα τῶν μελλόντων. μετὰ δὲ τὸ κτισθῆναι τὴν
 πόλιν σβ' χρόνων διεληθόντων ἐκτίσθη ὁ τοιοῦτος λιμὴν.

Τὸ λεγόμενον Βύκινον οὕτως ἐκλήθη. τὸ παλαιὸν γὰρ 20
 σάλπιγγες ἦσαν χαλκαὶ ἐπάνω τοῦ τείχους, ὁ δὲ πύργος ἦν κου-

3 ἠττηθέντες οὐδέποτε ἀνῆλθον μέχρι τῆς σήμερον C. 13 ἐποίη-
 σαν] ἀνακοδόμησαν τοῦτον. διὸ C. 20 p. 45 Band. Βύκινον]
 βογγιον Vat. 21 ὁ δὲ πύργος] τὸ δὲ τεῖχος ὑποκάτω ἦν
 συριγγῶδες καύφον. καὶ ὅτε ἦν νότος ἢ βορρᾶς, σφοδρῶς ἐκ τῶν
 κυμάτων τῆς θαλάσσης ἀποκρουούσης ἐκείθεν ἀνῆρχετο βλαῖον πνεῦμα
 καὶ ἤγε μελωδίας δίκην σειρήνος, καὶ ἀντέλεγεν ὁ ἔτερος πύργος
 ὁ ἀντικρὺς. C. pro συριγγῶδης alii σηραγγῶδης et στυρακοειδής.

cum Cpolitianis, et semper superarunt occidentales philosophi usque ad
 Iustinum, sub quo semel victi nunquam postea reversi sunt. caeterum
 de structura portus haec narrantur. stans aliquando hiemali tempore
 supradicta Augusta in solario palatii vidit naves in littore fluctibus agi-
 tari, quod nullus ibi esset portus. quare permota commiseratione im-
 peratorem adivit, rogavitque daret sibi necessariam auri copiam et re-
 giae manus sufficiens adminiculum ad faciendum portum. imperator au-
 tem eius petitioni annuens, Narsae praeposito atque Troilo protove-
 stiaro portus condendi curam iniunxit, qui magnam fodientes fossam
 struxere portum, qui a supradicta Augusta Sophiae nomen accepit. in
 medio huius portus quattuor erexit columnas, quibus statuas superim-
 posuit, suam nempe et Arabiae filiae suae et Iustini mariti et Narsae
 praefecti structurae. factus autem est ille portus 252 annis post condi-
 tam Cpolim.

Buccinum locus ex eo ita appellatus est, quod ibi olim supra
 murum essent buccinae aereae; turris autem in fistularum modum con-

φός καὶ συριγγιάδης, καὶ τότε γεγονότος ἢ βορρᾶ σφοδροῦ καὶ τῶν καμάτων τῷ τελεῖ προσκρουόντων ἀνέρχετο τὰ πνεύματα βλαία ἄνωθεν πρὸς τοὺς αὐλοσκούς τῶν σαλπύγγων, καὶ ὑπηχάετο μέλος ξυλλῶν ἀκοάς, ὄλον Σειρήριον. ἦν δὲ ἄντικρυ τούτου καὶ ὁ ἕτερος πύργος, καὶ δεχόμενος τὴν ἠχὴν τοῦ τοιοῦτου μέλους ἀπεδίδου καὶ αὐτὸς ἦχον τὸν αὐτόν. ὅτε δὲ ἤθελε κινήσῃαι Ῥωμαϊκὸς στόλος, ὁμοῦ πρῶτον ἐκείσε ἡθροάζετο, καὶ κατὰ τὸν ἦχον τῶν πύργων ἐσάλαυζον αἱ νῆες καὶ ἀπεκίνοον.

Τὰ δὲ καλούμενα Ὀρμισδαο λιμῆν ἐτύγγανε μικρός, ἐν ᾧ ἠθρομον αἱ νῆες πρὸ ταῦ κτισθῆναι τὸν λιμένα τῶν Σοφίων. ἐκ δὲ τῶν πολλῶν χρόνων ἀμεληθεὶς ἐγεμίσαθη. ἐκείσε δὲ Ἰουστινιανὸς ὁ μέγας κατέκει πρὸ τοῦ βασιλεῦσαι. ἀπὸ δὲ τοῦ κτίσαντος αὐτὸν Ἰουλιανοῦ εἰλήφε τὴν ἐπωνυμίαν, καὶ καλεῖται Ἰουλιανοῦ λιμῆν.

Τὸν ἅγιον Πλάτωνα Ἀναστάσιος ὁ δίκυρος ἔκτισεν, ἐναρχομένον ἤδη τοῦ ἐβδόμου αἰῶνος. τοὺς δὲ κίνας τοὺς δέκα, πρὸς ἐνζώιδους γλυπτούς, ἔφερεν ἀπὸ Θεσσαλονίκης εἰς τὸν ναόν, ὧν οἱ μὲν ὀκτὼ ἴστανται ἐν τῷ ναῷ, οἱ δὲ δύο ἤρθησαν παρὰ Ῥωμανοῦ βασιλέως τοῦ Λεκαπηνοῦ καὶ ἐτέθησαν εἰς τὴν χαλκῆν.

3 αὐλοσκούς Lamb. pro αὐλιακοῦς. 8 καὶ ἀκύνουον] μετακινούμενα Reg. 9 p. 45 Band. τὰ δὲ καλ.] ὅτι τὰ καλούμενα Ὀρμισδοσ λιμῆν ἦν μικρός, ἐν ᾧ ὁ μέγας Ἰουστινιανὸς ἐξημέταισ καὶ ἀνόμασ Σέργιον καὶ Βάκχον. ἀσάτωσ καὶ ἕτερον ναόν τῶν ἁγίων ἀποστόλων, ὅτε τὸν χρυσομόν ἔλαβεν ἐποκάτω τῶν βαθμίδων, ὅτε καὶ τὴν σφαγγὴν εἰς τὸ ἱπικόν ἐπάει. ἐκλήθη δὲ Ἰουλιανοῦ λιμῆν ὅτι ὁ κτίσας οὕτωσ ἐκαλεῖτο. C. 15 p. 30 Band. ἐκτίσεν] ἀνήγειρεν C. ἐναρχομένου] εἰς τὴν ἀρχὴν τοῦ Reg., εἰς μίμησιν τοῦ Vat. 17 γλοπτούσ qm C. 19 τὸν χαλκόν Vat.

cava erat. austro igitur vel aquilone vehementius spirante et fluctus maris ad murum allidente spiritus intus cohibitus ascendebat usque ad foramina buccinarum, et Sirenium instar edebat concentum audita admirabilem; cuius sonum inde resultantem opposita turris excipiebat et similiter resonabat. quando autem profecturae erant navales copiae Romanorum, congregabantur prius in hunc locum, et iuxta sonum turrium in navibus quoque tuba canebant, atque ita demum discedebant.

Locus nominatus Hormisdæ parvus erat portus, navibus stationem præbens, antequam conderetur portus Sophiæ. postea autem per multos annos neglectus et tandem totus oppletus fuit. hic olim habitabat Iustinianus magnus, priusquam ad imperium pervenit. caeterum a conditore eius Iuliano appellatus fuit portus Iuliani.

Templum S. Platonis condidit Anastasius Dicorus, sub principium septimi sæculi, decem vero columnas sculptura ornatas Thessalonica in hoc templum transtulit; quarum duæ ab imperatore Romano dicto Lecapeno in Chalcan transportatas fuerunt.

Εἰς δὲ τὴν καλουμένην Διγηγησιεὶαν ἁγίαν Ἄνναν ἀθροίσεις ἐγένοντο πάλαι τῶν δύο δημοτικῶν μερῶν, καὶ τρίκλιτος ἦν ἐκεῖσε παρμεγεθέστατος, καὶ ὅτε ἤθελον ποιήσασθαι οἱ δήμαρχοι ἐκλογὴν, ἐκεῖσε ἤθρολλοντο. διήρκεσε δὲ χρόνους πεντακοσίους. Θεοδώρας δὲ τῆς Ἀγούστης τοῦ Θεοφίλου ἐγκύου οὔσης, καὶ 5 ἀπερχομένης διὰ τοῦ ἐμβόλου εἰς Βλαχέρνας, καὶ τοῦ ἵππου Β ἀπ᾽ αὐτῆς ἐκέισε ὀλισθήσαντος ἔμπροσθεν τοῦ νάρθηκος τοῦ ναοῦ, πάλιν δὲ ὑποστρεφούσης εἰς τὸν αὐτὸν τόπον τοῦ αὐτοῦ ὀλισθήσαντος ἵππου, δι' ἀποκαλύψεως ἐν ὄραματι παρεγγυησαμένη ἀνήγειρε τὸν νῦν ὄντα ναὸν τῆς ἁγίας Ἄννης. 10

Εἰς δὲ τὰ νῦν καλούμενα Μαυριανοῦ οἶκος ἦν Μαυρικίου τοῦ βασιλέως ἔτι ὄντος πατρικίου καὶ κόμητος τῶν ἔξκουβιτόρων. μετὰ δὲ τὸ βασιλεῦσαι αὐτὸν ὠνομάσθη ὁ τόπος τὰ Μαυριανοῦ.

Τὸν δὲ θαυμαστὸν ναὸν τῆς ἁγίας ἀναστάσεως, τὸν εἰς τὰ Μαυριανοῦ, Μαρκιανὸς ὁ δοσιος ἤγειρεν ἐκ τῆς περιουσίας 15 καὶ τοῦ πλούτου αὐτοῦ. τὸν δὲ αὐτὸν ναὸν θέλων κτίσαι πρῶτον εἰς τὰ ψήφα, ἔνθα ψηφίδας ἔθος ἦν πωλεῖν, ὠνήσατο τὸν τόπον εἰς δύο χιλιάδας νομίσματα διὰ τὸ καὶ ὑπομνήματα ἐκέισε εὐρεθῆναι τοῦ ἁγίου Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου πρὸ ἐτῶν φ' γρά-

1 p. 31 Band. εἰς δὲ τὴν καλ.] ὅτι ὁ καλούμενος Διγηγησιεὶαν ἀθροίσεις ἦν C. τὸν καλούμενον etiam Reg. 4 ἐκλογὴν] ὄλλογον Vat. 7 ὀλισθήσαντος ἐν τῷ ἐμβόλω, δηλονότι τῷ πρὸ τοῦ Reg. 11 p. 31 Band. 12 κόμητος ἔξκουβίτου Reg. 14 p. 31 Band. Ἀναστασίας CVat. 15 τὸν μαυριανὸν Reg. ἤγειρεν] ἔκτισεν ἐκ τοῦ πλούτου Ἀσπαρος ἀναγεθέστος παρὰ Λέοντος τοῦ Μακέλου. ὀφείλων δὲ ὁ δοσιος κτίσαι αὐτὸν εἰς — CReg. 16 θέλων] ὀφείλων Reg. Vat. 18 εἰς νομίσματα β' C. διὰ τὸ εἶναι τὸν τόπον μυσαρὸν καὶ διὰ C. 19 φ' C.

In templo S. Annae nominato Diegeteae maximum erat triclinium, in quo antiquitas demarchi delectam habituri duas populi factiones congregabant; eaque consuetudo duravit annos quingentos. accidit autem, cum Theodora Augusta Theophili uteram gerens per porticum Blachernas adiret, equum eius ibi caespitare ante narthecem ecclesiae, idemque cum reverteretur in eodem loco ipsi evenire; quare per revelationem in somno monita aedificavit templum S. Annae, quod nunc ibi visitur.

In loco cui nomen Mauriano habitabat olim Mauricius, cum adhuc patricius esset et comes exeubitorum. postea vero, ubi imperio potitus est, Mauriani nomen locus accepit.

Admirandum templum S. resurrectionis in Mauriano aedificavit sua impensa beatus Marcianus; et solum ubi illud extracturus erat, ubi tessellae olim vendebantur, duobus milibus nummorum emit, eo quod S. Gregorij theologi commentaria ibi inventa essent, in quibus

φροντα οὕτως "ἀνακαινοθῆσεται ὁ ναὸς οὗτος εἰς κάλλος καὶ μέγεθος, εὖ οἶδα· τάδε μοι λέγει τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον." πρῶην γὰρ εὐκτήριον μικρὸν ἦν ἢ ἅγια ἀνάστασις καὶ ἑξολότραυλλος· ὁ δὲ Βασίλειος ὁ Μακεδῶν ἐσχέπασιν αὐτὴν δι' ὄρφρον χρυσοῦ. 5 ἀλλὰ καὶ τὴν ἁγίαν Εἰρήνην τὸ πέριμα ὁ αὐτὸς ὄσιος Μαρκιανὸς ἔκτισε καὶ ἐτελείωσεν, εἰδωλείων πρῶην ὑπάρχουσαν. ὡσαύτως δὲ καὶ τὰ νοσοκομείων.

Τὸν δὲ ἅγιον Θεόδωρον τὰ καρβουνάρια Ἰλαρίων τις πατρικίος ἐν τοῖς χρόνοις τοῦ Λεωμακέλου ἀνήγειρε.

10 Ὁ ναὸς τῶν ἁγίων τεσσαράκοντα πραιτώριον ἐτύχχανε. D
Τιβέριος δὲ ὁ Θραξ σὺν τῇ γυναικὶ αὐτοῦ Ἀναστασία τοὺς δεσμίους ἐξαγαγών, καὶ τὸν τόπον ἀνακαθάρσις, ἐθμελίωσεν τὸν ναὸν τῶν ἁγίων τεσσαράκοντα, καὶ ἐξέβαλε τὰ τεῖχη μέχρι πηγῶν τεσσάρων. τελευτήσαντος δὲ αὐτοῦ Μαυρίκιος ὁ γαμβρὸς 15 αὐτοῦ κρατήσας ἀνεπλήρωσεν τὸν ναὸν καὶ ἐθρόνισεν αὐτόν.

Τὸν ἅγιον Παῦλον τὸ ὄρφανοτροφεῖον Ἰουστίνος καὶ Σοφία ἀνήγειραν οἱ ἀειμνηστοί. ὡσαύτως δὲ καὶ τὸν ὄσιον Ζωτικόν,

3 Ἀναστασία C. 6 ἔκτισε — νοσοκομείων] ἀνήγειρεν. ὁ δὲ ἅγιος Γρηγόριος ὁ θεολόγος ἐδίδασκεν ἐν τῷ αὐτῷ ναῷ τοὺς ὀρθοδόξους, εὐκτηρίῳ οὖσῃ τῇ ἐκκλησίᾳ. Ἀνάστασιν δὲ ταύτην ὁ ἱστορῶν φησὶν ὀνομάζεσθαι ἢ διὰ τὴν τῆς ὀρθῆς πίστεως ἀνάστασιν, ἢ διὰ τὴν γυναῖκα ἐγκύμονα πεσοῦσαν τελευτήσαι· κοινῆς δὲ ὑπὸ τῶν ὀρθοδόξων γεννομένης ἐσχῆς ἀνίστη. C. 8 p. 17 Band. καρβουνάρια Vat. 9 χρόνοις Λέοντος τοῦ Μακελέου C. 10 p. 17 Band. 12 ἐξαγαγών] ἐξώσας C. ἀνακαθάρσις καὶ διαμετρήσας καὶ τὴν ὄλην ἐνάποθέμενος καὶ ἐκβαλῶν τὸ γῶμα ἐθεμ. C. 15 ἐνεθρόνισεν C. 16 p. 30 Band.

ante quingentos annos ita scriptam erat "bene novi fore olim ut hoc templum maius et pulchrius renovetur, ut mihi praedicit spiritus sanctus." ecclesia autem sanctae resurrectionis prius parvum oratorium erat et ligneo trullo tecta; postea vero Basilius Macedo aureo laqueari eam operuit. idem Marcianus sanctam Irenem ad traiectum condidit et absolvit, cum antea idolorum delubrum fuisset, uti et nosocomium sive valetudinarium.

S. Theodorum ad Carbonaria Hilarion quidam patricius tempore Leonis Macelli condidit.

Ecclesia SS. quadraginta martyrum praetorium erat. Tiberius vero Thrax cum Anastasia uxore eductis inde captivis locum purgavit, et novo posito fundamento muros exstruxit usque ad altitudinem quatuor cubitorum. quo mortuo Mauricius eius gener, imperio potitus, structuram ecclesiae absolvit solumque in ea posuit.

Orphanotrophium S. Pauli sempiternae memoriae imperator Iustinus cum Sophia uxore aedificavit; uti etiam nosocomium sancti

καὶ ἐπέπωσαν ἀναπαύεσθαι τοὺς λωβοὺς ἐκείσε καὶ σιτηρέσιον λαμβάνειν.

P 46 Ἐπὶ Κωνσταντίου τοῦ υἱοῦ τοῦ μεγάλου Κωνσταντίνου Ζωτικὸς πατρικίος καὶ πρωτοβεστιαρίος κτίζει τοὺς ἐν κυρῷ ἀδελφοῖς κατοικίας, τροφὰς ἀτάρκεις αὐτοῖς ἐπιχορηγήσας καὶ 5 ἀμφία. διὸ καὶ παρὰ τοῦ Κωνσταντίου ἡμιόνοις ἀγροῖσι προσδεθεῖς, κέντροις πληττόμενος καὶ βιαζόμενος τρέχειν, τέλει τοῦ βίου ἐχρήσατο.

Τὰ Καρπιανοῦ τὴν Θεοτόκον ἀνήγειρε Καρπιανὸς πατρικίος ἐν τοῖς χρόνοις Κωνσταντίνου τοῦ πωγωνάτου. τὰ δὲ Βάσσου 10 ἀνήγειρε Βάσσος πατρικίος ἐπὶ τῆς βασιλείας Ἰουστινιανοῦ τοῦ μεγάλου, ἔχων αὐτοῦ καὶ τὸν ἴδιον οἶκον· οὗ τινὸς εἰς ἔχθραν ἐλθοῦσα Θεοδώρα ἡ γυνὴ τοῦ Ἰουστινιανοῦ ἐσφριγξε τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ μετὰ χόρδας καὶ ἐπνίξεν αὐτόν.

B Τὸν ἅγιον Ἀρτέμιον Ἀναστάσιος ὁ δίκωρος εἰς ὄνομα τοῦ 15 προδρόμου πρότερον ἀνήγειρεν· ἔτι γὰρ πρωτοασκητήτης ὢν ἐκείσε κατῴκει. μετὰ δὲ τὸ κομισθῆναι εἰς αὐτόν τὸ λείψανον τοῦ ἁγίου Ἀρτεμίου ὠγομάσθη ὁ ναὸς τῷ ὀνόματι τοῦ ἁγίου. ὡσαύτως δὲ καὶ τὸν ναὸν τοῦ ἁγίου Ἰουλιανοῦ ὃ αὐτὸς Ἀναστά-

1 τοὺς ἀδελφοὺς Vat. 2 post λαμβάνειν: παρίστατο δὲ Ζωτικὸς ὁ πρωτοβεστιαρίος αὐτοῦ τοῖς κτίσμασι. C. 9 p. 33 Band. 14 καὶ ἐπνίξεν αὐτόν] καὶ ἐξεπήδησαν οἱ τούτου ὀφθαλμοὶ C. ἐπίδησαν ἔξω οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ Reg. Vat. 15 p. 33 Band. ὁ δίκωρος ὁ ἀπὸ σελεντίων ὁ δουραγίτης Vat. 19 τὸν ναὸν τοῦ] τὸν ἀρχιστρατηγὸν τὸν ὄντα εἰς τὸν ἅγιον Ἰουλιανόν Vat.

Zoticus, ubi debilibus quies et alimenta ex eorum constituto praeberentur.

Sub Constantio Constantini magni filio Zoticus patricius et protovestiarius monachorum fraternitatibus habitacula exstruxit, victum quoque et amictum sufficienter subministravit. quare a Constantio silvestribus mulis alligatus, iisque ad cursum stimulis, interemptus fuit.

Ecclesiam S. deiparae cognominatam Carpiani aedificavit Carpianus patricius tempore Constantini Pogonati. quae vero Bassi dicitur, cum Bassus patricius, cuius domus ibi erat, sub imperatore Iustiano magno condidit. huic indignata Theodora Iustiniani uxor caput fideiulis constrangi inssit, ut praefocaretur.

Templum S. Artemii Anastasius Dicomus titulo S. Ioannis praecursoris primum erexerat, ubi ipse, cum protosecretis adhuc esset, habitavit. postquam vero reliquiae S. Artemii eo translatae fuerunt, nomen eius sancti templo impositum fuit. praeterea idem Anastasius

σιος ἀνήγειρεν, ὅτι ὅταν ἦλθε μετὰ τῶν γονέων αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ Δυρραχίου ἔτι παῖς τυγχάνων, ἐκείσε ἐμάνθανε τὴν γραμματικὴν.

Ὁ δὲ ἅγιος Προκόπιος τὸ κονδύλιον ἐκλήθη οὕτως διὰ τὸ Κωνσταντῖνον τὸν πατέρα Ἰουστινιανοῦ τοῦ ῥηνομήκτου κονδυλίσαι ἐκείσε τὸν ἵππον αὐτοῦ καὶ ῥῖπαι αὐτόν.

Ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ πρόδρομος τὰ λεγόμενα κινθήλια ἀπὸ τοῦ κάμνιν ἐκείσε τὰ μικρὰ καρφία τὰ καβαλλαρικὰ οὕτως ἐκλήθη· καὶ γὰρ τὰ τοιαῦτα καρφία λέγεται κινθήλια.

Ὁ Ἀναστάσιος μετὰ Ἀριάδνης ἔκτισε τὸν ναὸν τὸν ὄντα εἰς Κωνσταντιανὰς τῶν ἁγίων μ'. ἀνήγειρε καὶ ναὸν ἕτερον ἐπ' ὀνόματι τοῦ ἁγίου πρωτομάρτυρος Στεφάνου, ἐνθα καὶ τὸ ἔγιον αὐτοῦ λείμανον ἐτέθη.

Τὸν ἅγιον Πολύευκτον Ἰουλιανῆ ἡ θυγάτηρ Οὐαλεντινιανοῦ τοῦ κτίστορος τοῦ ἀγαθοῦ ἔκτισεν ἐπὶ χρόνους τέσσαρας καὶ ἡμιῶν, τῶν τεχνιτῶν ἀπὸ Ῥώμης ἐλθόντων. γυναικαδελεφῆ δὲ ἦν ἡ τοιαύτη τοῦ μεγάλου Θεοδοσίου.

Τὰ δὲ Μεγεθίας ἀνήγειρε Μεγεθία δέσποινα ἐν τοῖς χρόνοις Τιβερίου τοῦ Θρακός.

Ἡ ὑπεραγία Θεοτόκος ἡ Πονολύτριά οὕτως ἐκλήθη, ὅτι 20 μεγάλαι ἰάσεις ἐκείσε ἐτελοῦντο καὶ πόνοι πολλοὶ ἐλύοντο.

3 p. 34 Band. κονδύλιον Reg. διὰ τὸ Κωνστ.] ὅτι διερχόμενος Κωνσταντῖνος — ἐκείσε ἐκονδύλισεν ὁ ἵππος αὐτοῦ καὶ ἔπεσεν C. 6 p. 34 Band. κινθήλια Vat. 9 p. 34 Band. 10 Κωνσταντιανὰς C. 13 p. 37 Band. 14 ἐπὶ] εἰς C. 17 p. 37 Band. 19 p. 37 Band. ἡ πονολύτης C, τὰ πονολύτου Vat. 20 πολλοί] τῶν πολλῶν C.

ecclesiam S. Iuliani condidit, quoniam puer cum parentibus suis Dyrrhachio veniens grammaticum ibi didicerat.

Ecclesia S. Procopii cognominata Condulium inde nomen accepit, quod Constantinus Iustiniani Rhinotmeti pater in eo loco equum suum pugnis instigans praecipitaverit.

Templum S. Iohannis praecursoris cognominatum Cinthelia ita appellatum est, quod ibi parvi clavi affigendis equorum saeclis caderentur. eiusmodi enim clavi vocantur cinthelia.

Templum SS. quadraginta, quod est apud thermas Constantianas, Anastasius cum Ariadna condidit. idem aliud quoque titulo protomartyris Stephani aedificavit, ubi sanctae eius reliquiae positae sunt.

S. Polyuctum Iuliana Valentiniani filia exstruxit intra quattuor annos cum dimidio, evocatis Roma architectis. fuit autem haec Iuliana soror uxoris magni Theodosii.

Aedificium Megethiae exstruxit domina Megethia tempore Tiberii Thracis.

Ecclesia S. deiparae Ponomlytrae ita cognominata est, quod magna istic sanationum dona fierent, multique dolores et languores solverentur.

Τὰ Ἀρεοβίνδου τὴν ἀγίαν Θεοτόκον ἀνήγειρε Πέτρος μάγιστρος καὶ κουροπαλάτης, ὁ αὐτάδελφος Μαυρικίου τοῦ βασιλέως· διὰ δὲ τὸ εἶναι τὸν οἶκον Ἀρεοβίνδου ἐκεῖσε ἐκλήθη οὕτως. μετὰ δὲ ἐννεήκοντα δύο χρόνους ἐπὶ Ἰουστίνου τοῦ Θρακῆς ἐκτίσθη καὶ τὸ λουμα. 5

P 47 Τὴν ἀγίαν Εὐφημίαν τὰ Ὀλυβρίου ἢ Θεομισῆς Εὐδοξία κτίξεν ἀπὲρξάτο, καὶ ἔψωσεν ἀπὸ γῆς τὸ θεμέλιον μέχρι πηχῶν δύο. πικρῶ δὲ θανάτῳ ὑρπαγείσης ἀνεπληρώθη παρὰ Ὀλυβρίου μαγίστρου τοῦ Ῥωμαίου, ἐκεῖσε τὸν αὐτοῦ οἶκον ἔχοντος. ἐκόσμησε δὲ αὐτὴν διὰ πολυτελῶν μαρμάρων, καὶ κτήματα δέδωκε 10 πολλὰ καὶ ἱερὰ σκεύη.

Τὰ δὲ Ἀρματίου οἶκος ἦν Ἀρματίου μαγίστρου τοῦ οἴκειου ἀνθρώπου Ζήνωνος, ὃς καὶ προέδωκε τὸν στρατὸν ἀντάραντος Βασιλίσκου κατὰ Ζήνωνος· ὑπὲρ οὗ καὶ ἀηρέθη προτροπῇ Ζήνωνος, ἀνερχόμενος τὸν κοχλίαν τὸν ἀνάγοντα εἰς τὸ κάθισμα 15 τοῦ ἵπποδρομίου.

B Τὰ δὲ λεγόμενα Πράσινα διὰ τὸ εἶναι τοὺς σταύλους τῶν Πρασίνων οὕτως ἐκλήθη. τὸ δὲ γηροκομεῖον ἀνήγειρε Μαρκιανὸς καὶ Πουλχερία. Ἀρτάβασδος δὲ ὁ βασιλεὺς ὁ γαμβρός Κων-

1 p. 37 Band.
ἢ ἀδελφῇ Vat.

2 καὶ κουροπαλάτης] καὶ ἡ κουροπαλάτισσα
3 διὰ δὲ] ὁ δὲ Ἀρεοβίνδος, δι' ὃν ἔλαβεν
ὁ τόπος τὴν προσηγορίαν, ἐν τοῖς χρόνοις ἦν Ἰουστίνου τοῦ
Θρακῆς τοῦ κρατίστου, καὶ ὁ οἶκος αὐτοῦ ἦν ἐκεῖσε C. ὁ δὲ —
χρόνους ἦν Ἰουστινιανοῦ τοῦ κρατίστου καὶ Ἰουστίνου τοῦ Θρακῆς.
μετὰ δὲ δώδεκα χρόνους ἐκτίσθη καὶ τὸ λουμα Vat. 4 ἐπὶ Ἰ.
τοῦ Θρ.] ἀπ' ἐκείνου τοῦ Ἀρεοβίνδου C. 12 p. 36 Band.
17 p. 50 Band. εἶναι ἐκεῖσε σταύλον C. 19 δὲ ὁ βασ.]
δὲ ὁ ταρανήσας Καβαλίνον καὶ κρατήσας χρόνους τρεῖς καὶ
τυφλωθεὶς ἀκίνητα C.

Ecclesiam S. deiparae cognominatam Areobindi Petrus magister et curopalata, germanus frater Mauricii imperatoris, condidit: sed quod Areobindi domus ibi esset, inde ecclesia ita appellata fuit. balneum vero eiusdem loci annis 92 post sub Iustino Thrace exstructum est.

S. Euphemiam dictam Olybrii deo exosa Eudoxia condere incepit, et fundamentum ad altitudinem duorum cubitorum supra terram perduxit. postquam autem illa acerba morte sublata fuit, magister quidam Olybrius Romanus ibi habitans structuram absolvit, multisque pretiosis marmoribus exornavit, et fundis sacrisque vasis ditavit.

Locus vocatus Harmatii domus erat Harmatii magistri, qui domesticus fuit Zenonis, et Basilisci exercitum ei prodidit. quare ipsius Zenonis iussu interemptus est, cum per testudinem ascenderet ad tribunal Hippodromi.

Prasina autem eo quod Prasinae factionis stabula essent, sic appellantur. Gerocomium a Marciano et Pulcheria conditum est. Artabasdus autem imperator, qui adversus Constantinum Caballinum insur-

σταντίνου τοῦ καβαλλίνου, ὅστις ἐπεβούλευεν αὐτῷ καὶ ἐκράτησε τῆς βασιλείας χρόνους τρεῖς, ἐτυφλώθη δὲ παρὰ τοῦ κοπρωνύμου ἠτιτήσαντος αὐτὸν καὶ τῆς βασιλείας πάλιν κρατήσαντος, οὗτος ἀκίνητα πολλὰ κτήματα ἐπεκύρωσε τῷ ῥηθέντι γηροκομίῳ, διότι 5 οἶκος αὐτοῦ ἐκέισε ἦν. μετὰ δὲ σπ' ἔτη τῆς κτίσεως τοῦ γηροκομίου ἦν ὁ Ἀρτάβασδος.

Τοὺς δὲ κριοὺς τὴν κισιτέραν καὶ τὸ γηροκομεῖον καὶ τὸ C
λοῦμα τὸ ὄν εἰς τὰ Ἀρματίου ἔκτισε Στέφανος παρακοιμώμενος
Μαυρικίου τοῦ βασιλέως, μετὰ δώδεκα χρόνους τῆς βασιλείας
10 αὐτοῦ, καὶ τὸν οἶκον αὐτοῦ ναὸν ἀνήγειρε.

Τὸ δὲ καλούμενον Ζεῦγμα κατὰ τρόπον τοιοῦτον ἐκλήθη.
τοῦ λειψάνου τοῦ ἁγίου πρωτομάρτυρος Στεφάνου ἀνακομισθέντος
καὶ μέχρι τοῦδε τοῦ τόπου ἀχθέντος, ἐκέισε ἐξεύχθησαν μούλαι
καὶ ἦσαν αὐτὸ καὶ ἤγαγον μέχρι τῶν Κωνσταντιανῶν.

15 Οἱ δὲ ἅγιοι ἀναργυροὶ οἱ ἐν τῷ Ζεύγματι παρὰ Πρόκλου
πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως, μαθητοῦ τοῦ Χρυσοστόμου,
ἐκτίσθησαν ἐν τοῖς χρόνοις Θεοδοσίου τοῦ μικροῦ.

Τὸν ἅγιον Ἴλιαν τὸ Πέτριον. ὑποστρέψαντος Ζήνωνος D
ἐκ Περσίδος συνέδωκαν τὰ τάγματα αὐτοῦ καὶ ὁ στρατὸς χρυ-
20 σίον πολύ, καὶ αὐτὸς ὁ βασιλεὺς ἔδωκεν αὐτοῖς συνδρομὴν μετὰ
τῆς Ἀριάδνης ὁμοίως, καὶ ἀνήγειρεν τὸν ναὸν, ὅτι ἐνεφανίσθη
ἐν τῷ ταξείδιῳ.

7 p. 37 Band. τοὺς δὲ] τὴν δὲ κισιτέραν εἰς τὰ τοῦ κριοῦ
καὶ C. 11 p. 35 Band. 14 ἕως Κωνσταντιανῶν C.
15 p. 35 Band. 18 p. 35 Band. πετρίον Reg. 19 τὰ
τάγματα] αἱ σκολαὶ καὶ τὰ τάγματα Vat.

gens tres annos imperium obtinuit, et postea ab eo debellatus oculisque
privatus fuit, is multas immobiles possessiones supradicto Gerocomio
confirmavit eo quod domus eius ibi sita esset. caeterum vixit Arta-
basdus annis 280 post conditum Gerocomium.

Cisternam cognomine arietariam, et Gerocomium, et balneum
quod est in loco dicto Harmatii, exstruxit Stephanus accubitor Mau-
ricii imperatoris duodecim annis post eius imperium.

Locus appellatus Zeugma ex eo nomen habet, quod reliquiis
S. protomartyris Stephani in urbem allatis usque ad hunc locum dedu-
ctis, mulae ibi curru iunctae sunt, quae eas porro ad thermas Con-
stantianas vexerunt.

Templum SS. Anargyrorum sive Cosmae et Damiani, in Zeugmate
situm, aedificavit sub Theodosio iuniore Proclus patriarcha Cpolitanus,
discipulus sancti Ioannis Chrysostomi.

Templum S. Eliae, quod Petriion dicitur, legiones totusque exer-
citus Zenonis ex Perside redux collata magna auri summa, accedente
etiam ipsius Zenonis et Ariadnae auxilio, exstruxerunt, quibus ille in
castris apparuerat.

Τὴν δὲ ἄγλιαν Εὐφημίαν τὴν Πέτραν Ἐκκομίου ὁ δίκουρος καὶ ἡ Ἀριάδνη ἀνήγειραν.

Τὰ Γηραγάθης τὸ γηροκομεῖον Πέτρον πατρικίου θυγάτηρ ἔκτισε τοῦνομα Ἀγάθη, ὠραιότητα οὖσα πάνυ. ἐκλήθη δὲ Γηραγάθη διὰ τὸ φυλάσσειν τὴν παρθενίαν αὐτῆς μέχρι γήρατος. 5 ὕστερον δὲ διέφθειρεν αὐτὴν ὁ κοπρωνύμος, δούς αὐτῇ πλοῦτον P 48 πολύν. ἱππικῶν δὲ ἀγομένου ἔκραξεν ὁ δῆμος “ἡ Ἀγάθη ἐγήρασε, σὺ δὲ αὐτὴν ἀνελέσας.” ἦν δὲ ἐν τῷ κρυπτῷ σεβομένη τὰς ἁγίας εἰκόνας. πληρωθέντος δὲ τοῦ γηροκομεῖου ὁ Θεοστυγῆς κοπρωνύμος ἀθροίσας τὰς εἰκόνας κατέκασεν ἐκεῖ. 10

Ὁ δὲ ἅγιος Ἰουλιανὸς ὁ καλούμενος Πέρδιξ καὶ οἱ καθήμενοι ἐκέισε μοναχοί, σεβάσμιοι ὄντες καὶ ὄσιοι, διὰ τὸ μὴ κωνωμεῖν τῆς μυσταρῆς θρησκείας τοῦ κοπρωνύμου κατεκαίθησαν παρ’ αὐτοῦ ἅμα τῷ ναῷ. ὁ δὲ μόλιβδος ἀναλύσας κατῆλθε μέχρι τοῦ αἰγιαλοῦ τῶν Σοφιῶν. ἐκλήθη δὲ Πέρδιξ, ὅτι ἴστατο 15 B πέρδιξ χαλκοῦς εἰς μίαν τῶν καμάρων, στηλωθεὶς παρὰ τοῦ μεγάλου Κωνσταντίνου.

Τὰ δὲ καλούμενα Ἀντιόχου οἶκος ἦν Ἀντιόχου τοῦ πατρικίου καὶ πραιποσίτου καὶ βασιούλου Ἀρκαδίου τοῦ βασιλέως,

1 p. 36 Band. 3 p. 36 Band. 4 Ἀγάθη γραῦς ὠραιότητα τῷ εἶδει σφόδρα· εἶχε δὲ αὐτὸ οἶκον. C. 5 μέχρι γήρατος] χρόνους οὐκ ὀλίγους C. 8 αὐτὴν Reg. 9 εἰκόνας ὡς ὀρθόδοξος Vat. 11 p. 47 Band. ὁ δὲ ἅγιος] Εἰς τὸν ἅγιον Ἰουλιανὸν μοναχὸς ὄσιος κατέκασεν ὁ Καβαλίνος διὰ C. 18 p. 40 Band. prius Ἀντιόχου] ἀντιοχείας Reg. 19 Ἀρκαδίου] Θεοδοσίον C.

S. Euphemiam cognomine Petraeam Anastasius Dicorus et uxor eius Ariadna aedificarunt.

Gerocomium Geragathae condidit Agatha Petri patricii filia, femina longe pulcherrima. propterea autem Geragatha nominata fuit, quoniam virginitatem suam usque ad senectutem illibatam servavit. hanc tandem Constantinus Copronymus violavit et maximis ditavit opibus. quare cum celebrarentur ludi circenses, acclamavit ei populus “Agatham iam vetulam tu renovasti.” caeterum ipsa clanculum colebat sanctas imagines, absoluto autem Gerocomio impius ille Copronymus omnes collegit imagines, easque in loco combussit.

Ecclesia S. Iuliani nominata Perdix, et qui eam inhabitabant sancti et venerandi monachi, assentiri nolentes detestabili sectae Constantini Copronymi, ab eo simul combusti fuerunt; et plumbum templi calore dissolutum ad littus Sophianum defluxit. cognomen vero Perdicia ei dedit perdix aerea in uno eius arcu ab ipso olim Constantino magno posita.

In loco qui vocatur Antiochi, domus erat Antiochi patricii et praepositi, qui baiulus fuit Theodosii iunioris, filii Arcadil imperatoris,

πολλὰς ἐπ' αὐτοῦ ἀρχὰς διανύσαντος. πλούσιος δὲ γενόμενος σφόδρα πένης ἐτελεύτησε διὰ τὸ ἄδικον καὶ ἐπιβαρὸν γενέσθαι καὶ δόλιον.

Ὁ δὲ ἅγιος Ἡσαΐας καὶ ὁ ἅγιος Λαυρέντιος ἐκτίσθησαν 5 παρὰ Μαρκιανοῦ καὶ Πουλχερίας τῶν αἰοιδίμων βασιλέων, ὅτε ἤχθη καὶ τὸ ἅγιον σῶμα Ἡσαΐου τοῦ προφήτου ἀπὸ Ἱερουσαλήμ.

Τὰ δὲ καλούμενα Δεξιοκράτους οἶκος ἦν Πατρικίου οὕτως καλουμένου ἐν τοῖς χρόνοις Θεοδοσίου τοῦ μικροῦ, ἐν ᾧ ναὸν καὶ C 10 γηροκομεῖον ἐδείματο.

Τὰ Καριανοῦ καὶ τὸν ναὸν καὶ τὸ γηροκομεῖον Μαυρίκιος ὁ βασιλεὺς σὺν τῷ ἐμβόλω ἀνήγειρεν. οἶκος δὲ ἦν πρότερον ἐκεῖσε Καριανοῦ πατρικίου, ἐξ οὗ καὶ προσηγορεύθη ὁ τόπος.

Τὸν ναὸν τὸν μέγαν τῶν Βλαχερνῶν Μαρκιανὸς καὶ Πουλ- 15 χερία ἀνήγειραν, κοσμήσαντες αὐτὸν διὰ πολυτελῶν μαρμάρων καὶ ποικίλων. Βλαχέρναι δὲ ἐκλήθη τοιῷδε τρόπῳ, ἥ ὅτι βλάχαι ἦσαν ἐν αὐτῷ τῷ τόπῳ καὶ ἐκόπησαν, καὶ οὕτως ἐκτίσθη ὁ ναὸς, ἥ ἐκλήθη λακέρνα καὶ βλαχέρνα, ὅτι λακκῶδης ἦν ὁ τόπος, καὶ

2 πένης] πτωχὸς C. 4 p. 39 Band. lemmate hoc: Περὶ τῆς
πλατείας. 8 p. 34 Band. δεξιοκράτου Reg., δεξιοκράτια
Vat. 9 ἐν φ] ἐν φ Μαυρίκιος γηροκομεῖον ἀνήγειρε σὺν τοῖς
ἐμβόλοις. ἦν δὲ ἐκεῖ οἶκος Καριανοῦ πατρικίου, καὶ ἐξ αὐτοῦ
ἐλήφθη ὁ τόπος τῆν προσηγορίαν Καριανοῦ C, omisso de Cariano
loco. 11 p. 34 Band. 14 p. 40 Band. 18 ἡ ἐκλήθη]
ἡ ὅτι λάκκος ἦν ὁ τόπος καὶ ποτε ἐναποκλιθέντα λακέντια ἤγρευ-
θησαν, καὶ διὰ τοῦτο ἐκλήθη Βλαχέρνα καὶ λακαῖρνα διὰ τὸ
εἶναι πολλὰ ὕδατα. C.

et multos sub ipso magistratus gessit. hic licet valde dives fuerit, attamen obiit pauper, propterea quod iniustus esset et damnosus et fraudulentus.

Templa SS. Esaiæ et Laurentii ab imperatore Marciano et eius uxore Pulcheria aedificata fuerunt, quorum tempore sanctum corpus Esaiæ prophetae Hierosolyma allatum fuit.

In loco qui vocatur Dexiocratis, domus erat Patricii ita nominati, qui vixit sub Theodosio iuniore et ibi templum atque Gerocomium extruxit.

Templum et Gerocomium, quae vocantur Cariana, una cum portica Mauricius imperator condidit. quia vero antea ibi domus erat Cariani patricii, locus inde cognomentum accepit.

Magnam ecclesiam Blachernarum Marcianus et Pulcheria aedificarunt, variisque et pretiosis marmoribus exornarunt. Blachernae autem dictae sunt vel quasi Blacharnae, quod locus filicibus esset consitas;

διὰ τὸ εἶναι ἐν αὐτῷ πολλὰ ὕδατα, ἢ ὅτι Βλάχον τινὸς κέρμι
ἦν ἐκέϊσε.

D Τὴν ἀγίαν σορὸν τὸν ναὸν τῆς Θεοτόκου ἀνήγειρε Λέων ὁ
Μακέλης, ἐνθα κατείδετο τὴν ἱερὰν σορὸν, ἣ ἢ θεία ἐσθῆς τῆς
Θεομήτορος ἐναπέκειτο. ἐκέϊσε πολλὰ ἔχνη καὶ θαύματα γέγονεν. 5
οὗτος ἐκτίσσε καὶ τὸ λούμα καὶ ἐπεκύρωσε κτήματα πολλὰ καὶ
σκεύη καὶ κειμήλια χρυσᾶ τε καὶ ἀργυρᾶ. ἔξω δὲ τῆς πόρτας
ἐτύγγανεν, ὑπὸ δὲ Ἡρακλείου περιεκλείσθη, πολλῶν γενομένων
θαυμάτων καὶ ἰάσεων ἐν αὐτῷ.

Τὸ Χρυσοβάλαντον οἶκος ἦν Νικολάου πατρικίου καὶ δομε-10
στίκου τῆς ἀνατολῆς, ὃν ἀνήγειρεν εἰς ναοὺς δύο τοῦ ἀρχιστρα-
τηγοῦ καὶ τοῦ ἀγίου Παντελεήμονος. διὰ δὲ τρόπον τοιοῦτον
ἀνήγειρεν αὐτούς. τοῦ ῥηθέντος δομεστίκου ἐν τῷ ταξειδίῳ χρο-
P 49 νίζοντος ἐμοιχεύετο ἡ γυνὴ αὐτοῦ. εἶτα ὑπεισελθὼν ἐν τῇ πόλει,
καὶ φωράσας τὸ δρώμενον μύσος, συλλαβῶν ἀμφοτέρους μελη-15
δὸν κατέκοψεν. ὕστερον δὲ εἰς ἔννοιαν ἐλθὼν τοῦ φοβεροῦ κρι-
τηρίου ἀνήγειρε τούσδε τοὺς ναοὺς. περὶ δὲ τὸ τέλος ἐλθὼν τῶν
κτισμάτων, καὶ ἀδημονῶν διὰ τὸ μὴ ἔχειν χρυσίον, ᾤφθη αὐτῷ
κατ' ὄναρ ὁ ἀρχάγγελος λέγων "ἄπελθε εἰς τόνδε τὸν τόπον,
πλησίον τῆς τοῦ Ἀσπαρος κινστέρνης, καὶ εὐρήσεις βαλάντιον 20
χρυσίου λίτρας ἔχον ἑκατόν." ὁ δὲ ἀπελθὼν καὶ εὐρὼν αὐτὸ

3 p. 40 Band.	ὁ Λεομακέλης C.	9 ἰάσεων] ὀπτασιῶν
τῆς ἀγίας Θεοτόκου C.	10 p. 39 Band.	χρυσοβάλαντον
Reg.	17 περὶ] εἰς C.	18 διὰ ποσό-
τητα χρυσίου C.	19 ἄγγελος κυρίου C.	

vel quasi Lacernae, quod locus esset lacunosus et abundaret aquis; vel
ob Vlachi cuiusdam caedem.

Ecclesiam S. deiparae, quae nuncupatur conditorium sacrum,
exstruxit Leo Macelas; ubi sacram illam arcam collocavit, in qua di-
vina vestis S. matris dei reposita erat. idem quoque balneum ibi aedi-
ficavit, multasque possessiones et aurea argenteaque vasa et cimelia ei
largitus est. hoc templum olim extra portam erat: postea vero Hera-
clius muro illud circumdedit, eo quod multa ibi fierent miracula et plu-
rimi a morbis liberarentur.

Chrysobalandum sive auricrumena domus erat Nicolai patricii et
domestici Orientalium, quam ille mutavit in duo templa S. archangeli
Michaelis et S. Panteleemonis, ob hanc causam. uxor supradicti dome-
stici marito in castris commorante ab alio quodam adulterabatur. qua
de re ipse certior factus improviso in urbem rediit, et ambos simul
deprehensos articulatim consecuit. postea autem recordatione et metu
extremi iudicii duo haec templa condidit. cum vero absoluta iam fere
structura defectu pecuniae plurimum angeretur, apparuit ei in somno
archangelus dicens "abi ad illum locum vicinum Asparis cisternae, et
invenies crumenam centum auri libras continentem." domesticus igitur

ἀνεπλήρωσε τοὺς ναοὺς καὶ ἐκύλευσε τὸν τόπον, καθὰ γράφομεν, χρυσοβάλαντον.

Ἡ μονὴ τῆς ἁγίας Εὐφροσύνης, ἣτις λέγεται τὰ Λιβιάδια, Β ἐκτίσθη παρὰ Εἰρήνης τῆς Ἀθηναίας μικρὰ καὶ πενιχρά. ὁ δὲ 5 Μιχαὴλ ὁ υἱὸς Θεοφίλου τοῦ βασιλέως, εἰς ἔχθραν ἔλθὼν μετὰ Θεοδώρας τῆς ὀρθοδόξου τῆς μητρὸς αὐτοῦ καὶ τῶν ἀδελφῶν, κατεβίβασεν αὐτὰς ἀπὸ τοῦ παλατίου καὶ εἰσήγαγεν εἰς τὴν τοιαύτην μονήν, καὶ μεγαλύνων καὶ κτήματα πολλὰ δωρησάμενος. ἐκλήθη δὲ Εὐφροσύνης ἀπὸ μιᾶς τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ Εὐφροσύνης 10 τοῦνομα, καλῶς βιωσάσης καὶ ἀσκησάσης.

Εἰς τὸ λεγόμενον Δεύτερον ἐν τῷ κίονι ἴστατο στήλη Ἰουστινιανοῦ τοῦ ῥινοτμήτου. ταύτην δὲ κατεβίβασε Βάρδας Καῖσαρ ὁ θεῖος Μιχαὴλ τοῦ υἱοῦ Θεοφίλου, καὶ συνέτριψεν. ἐκλήθη C δὲ ὁ τόπος τὸ Δεύτερον κατὰ τρόπον τοιόνδε. Λεοντίου πατρι- 15 κίου καταδυναστεύσαντος καὶ κρατήσαντος, ἐξόριστον ἔπεμψε τὸν Ἰουστινιανὸν εἰς Χερσῶνα, ὅστις ἐποίησε ἐκεῖ χρόνους δέκα. φυγῆ δὲ μετὰ ταῦτα χρησάμενος ἤλθεν εἰς Τέρβελιν τὸν ἀρχηγὸν τῶν Βουλγάρων, καὶ ἤγαγε τὴν θυγατέρα αὐτοῦ εἰς γυναῖκα, Θεοδώραν τοῦνομα. ἔλαβε καὶ στρατὸν παρ' αὐτοῦ, ἀνδρας 20 πολεμιστὰς χιλιάδας ἑ, καὶ ἐστράτευσε κατὰ τῆς πόλιως, ζητῶν τὴν οἰκείαν ἀρχήν. μὴ δεχθεὶς δὲ παρὰ τῶν πολιτῶν ὑπέστρεψε πρὸς τὴν παλαιὰν καλουμένην πόρτιαν, καὶ εἰσῆλθε διὰ τοῦ ἀγῶ-

3 p. 52 Band. λιβαδίου Vat. 11 p. 38 Band. εἰς τὸ
λεγόμενον] εἰς τὴν ἁγίαν Ἄνναν τὸ δεύτερον στήλη ἴστατο Reg.
14 λέοντος Reg. Vat. 22 πόρτιαν] πέτραν et κίτραν nonnulli.

eo accedens crumenam invenit, et consummata templorum structura locum, ut antea diximus, nominavit Chrysobalandum.

Monasterium S. Euphrosynae cognominatum Libadia primum ab Irene Atheniensi exiguum valde et paupertinum conditum fuit: postea autem, ubi Michael Theophili filius cum Theodora matre et sororibus suis similitatem habere coepit, e palatio illas in hoc monasterium detrusit, quod ampliatum multis possessionibus ditavit. caeterum ab una Euphrosyna, quae bene et religiose vivebat, ita cognominatum est hoc monasterium.

In loco nuncupato Deutero sive secundo stabat Iustiniani Rhinotmeti statua, quam postea Bardas Caesar patruus Michaelis filii Theophili deiectam confregit. appellatus autem est locus Deuteron ob hanc causam. Iustinianus Rhinotmetus a Leontio patricio rerum potiente exsul in Chersonem relegatus fuit, ubi cum decem mansisset annos, profugit tandem ad Terbelim Bulgarorum principem, qui filiam suam Theodoram ipsi in uxorem dedit et insuper exercitum 15 militum milia subministravit. hunc ille contra Cpolim duxit ad repetendum imperium suum. cum vero cives eum recipere nollent, simulata fuga, apud por-

γού, και ἐξῆλθεν εἰς τὸν τόπον οὗ ἴσταιται ὁ κίων· ἀπόδοι γὰρ
 D εἶχε τὴν διάνοιαν ὁ ἀγωγός. και δεύτερον βασιλεύσας τὴν ἰδίαν
 ἀρχὴν τὴν στήλην ἑαυτοῦ ἔθετο ἐπὶ τοῦ κίονος, και ἐκάλει τὸν
 τόπον Δεύτερον. ἀνήγειρε δὲ και τὸν ἐκείσε ναὸν τῆς ἁγίας
 Ἄννης διὰ τὸ εἶναι τὴν γυναῖκα αὐτοῦ ἔγκυον, και ὀπιτανθῆναι 5
 παρὰ τῆς ἁγίας εἰς τὸν τοιοῦτον τόπον κτίσαι αὐτῇ ναόν. ἀλλὰ
 και τὸ ἅγιον αὐτῆς σῶμα και τὸ ὠμοφόριον ἐπὶ τούτου ἦκε.

Τὸ δὲ Ξηροκῆπιον ὁ ἅγιος Γρηγόριος ἐκτίσθη παρὰ τινος
 πατρικίου ἐν ταῖς χρόνοις τοῦ μεγάλου Θεοδοσίου.

Τὸν ἅγιον Ῥωμανὸν ἢ ἁγία Ἑλένη ἔκτισε, και πλησίον 10
 P 50 αὐτοῦ τὴν ἁγίαν σορὸν και τὸ λείψανον κατέθετο τοῦ προφήτου
 Δαυὶδ και τοῦ μεγάλου μάρτυρος Νικήτα και ἑτέρων πολλῶν
 προφητῶν λείψανα, ἅπερ ἤγαγε ἀπὸ Ἱερουσαλήμ ἀπελθούσα εἰς
 ψηλάφῃσιν τοῦ τιμίου σταυροῦ. λέγεται δὲ ὅτι οἱ ποιηταὶ τῶν
 κανόνων, ὁ ἅγιος Ἰωσήφ και Θεόδωρος ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ ὁ 15
 Στουδίτης, διὰ τὸν φόβον φυγόντες τοῦ Συρογενεῦς Λέοντος
 τοῦ εἰκονοκαύστου, ἐκείσε ἐκάθητο και ἐποιοῦν τοὺς κανόνας.
 πεντακόσια δὲ ἔτη διῆλθον, ἀφ' οὗ ἐκτίσθη ὁ ναός, μέχρι τῆς
 τῶν ῥηθέντων ποιητῶν κατοικίας.

Ἄλλὰ και τὴν μονὴν τῶν ἁγίων Κάρπου και Παπύλου ἢ 20

1 ἐξῆλθεν εἰς τὸ θεμέλιον τοῦ κίονος ἔσωθεν τῆς πόλεως C.
 7 ἡμε] εἰσῆλθεν εἰς τὴν πόλιν C. 8 ξηροκῆπιον et ξηροκόπιον
 alii. 10 p. 55 Band. 16 τοῦ] Λέοντος τοῦ ἀρμενίου Reg.
 18 πεντακόσια δὲ] μετὰ δὲ φ' ἔτη τοῦ κτισθῆναι τὸν ναὸν ἦσαν
 Ἰωσήφ και Θεόδωρος οἱ ποιηταὶ Reg. 20 p. 50 Band.

tam urbis quam vocant antiquam, clanculum per aquae ductum in urbem
 introrupit, eo loco ubi nunc columna superest, quod ibi aquae ductus
 spiraculum esset. ita secundum adeptus imperium statuum suam illic
 erexit, et locum vocavit Denteron sive secundum. ibidem quoque tem-
 plum S. Annae aedificavit, quod uxorem eius gravidam per visum mo-
 nuit ut in eo loco templum sibi conderet. quo postea etiam sanctum
 eius corpus una cum eius humerali translatum fuit.

Templum S. Gregorii, quod cognominatur Xerocepium, exstruxit
 quidam patricius sub Theodosio maiore.

Ecclesiam S. Romani B. Helena aedificavit, et prope eam de-
 posuit capsam cum reliquiis prophetae Danielis et magni martyris Ni-
 cetiae, uti et aliorum prophetarum reliquias, quas Hierosolyma securae
 attulit. in hac ecclesia ferunt canonum auctores S. Iosephum et fra-
 trem eius Theodorum studitam metu Leonis Armenii Iconomachi pro-
 fugos latuisse et canones composuisse. ex qua autem ecclesia illa con-
 dita fuit usque donec supradicti poetae ibi habitaverunt, praeterierunt
 anni quingenti.

Praeterea etiam aedificavit S. Helena monasterium SS. Carpi et

ἅγια Ἑλένη ἔκτισεν, εἰς μίμησιν τοῦ τάφου τοῦ Χριστοῦ, μετὰ Β
ποικίλων καὶ θουμασιῶν μαρμάρων, καὶ κτήματα πολλὰ ἐπεκέρωσε.

Τὴν κιστέρναν τοῦ Βῶνου Βῶνος ὁ μάγιστρος ἔκτισεν,
ὁ οἰκίος ἄνθρωπος Ἡρακλείου, ὃν καὶ κατέλιπεν εἰς φυλακὴν
5 τῆς πόλεως ἀντὶ αὐτοῦ, ὅτε ἐξῆλθεν ἀπὸ τῆς πόλεως κατὰ Περσῶν.

Τὴν δὲ Μωκισίαν Ἀναστάσιος ὁ δίκωρος ἔκτισεν. ὅτε δὲ
αὐτὴν ἔκτισεν, λείψις ἦν ἐν τῇ πόλει ὕδατος καὶ σίτου, ὡς
πιπρῶσκεσθαι τοῦ σίτου μόδιον ἕν εἰς τὸ νόμισμα. ἔλαβε δὲ
τὴν τοιαύτην ἐπωνυμίαν ἣ κιστέρνα διὰ τὸ πλησίον εἶναι τοῦ
10 ἁγίου Μωκίου.

Εἰς δὲ τὸ καλούμενον Πορφυροπόλιον τὸ παλαιὸν πορ-
φύρας ἔβαπτον.

Τὸν δὲ ξενῶνα τὸν λεγόμενον τοῦ Σαμψῶν ὁ ὄσιος Σαμψῶν C
ἔκτισε συνεργεῖα Ἰουστινιανοῦ τοῦ μεγάλου, διότι ὁ ὄσιος Σαμ-
15 ψῶν αὐτὸν ἰάσατο ἐκ τῆς νόσου.

Τὰ δὲ Εὐβούλου παρὰ Εὐβούλου πατρικίου ἐκτίσθη ἐν τοῖς
χρόνοις Ἰουστίνου τοῦ Θρακός, ἐπεὶ οἶκος ἦν αὐτοῦ ἐκεῖσε.

Τὰ δὲ Ἰσιδώρου ὁ ὄσιος Ἰσιδώρος ὁ ἀδελφὸς Εὐβούλου
ἔκτισεν.

3 p. 49 Band. τὴν κιστέρναν] τὴν δὲ Βῶνου κιστέρναν
ἔκτισε Βῶνος πατρικίος ἀνείδων ἀπὸ Ρώμης, καὶ ἐσκέπασεν αὐ-
τὴν κλινοειδέσ θόλω. ὁ δὲ οἶκος αὐτοῦ ἐκεῖσε ἦν. ὁ αὐτὸς δὲ
ἦν ἐπὶ Ἡρακλείου βασιλείας C. 6 p. 49 Band. 7 λείψις]
λίμος, omisiss ὕδατος καὶ σίτου, Reg., λήμνη Vat. 13 p. 27
Band. 14 συνεργεῖα] προτροπή C. 16 p. 27 Band.
τὰ δὲ Εὐβ.] ὁ ξενῶν τοῦ εὐβούλου Reg. 18 p. 27 Band.
τὰ δὲ Ἰσιδ.] Ὁ δὲ Ἰσιδώρος ὁ τοῦ Εὐβούλου ἀδελφός, τὸν ἐαυ-
τοῦ οἶκον ποιήσας ναόν, ἔκτισε καὶ τὸν ἅγιον Τρυφῶνα, ἐπικτι-
ρώσας καὶ κτήματα πολλὰ. C. 19 ἔκτισεν καὶ ἀνήγειρεν τὸν
οἶκον αὐτοῦ εἰς ναόν καὶ γηροκομεῖον Reg.

Babylae ad imitationem sepulcri Christi ex vario et admirando marmore,
multisque possessionibus ditavit.

Cisternam Boni Bonus magister condidit, domesticus Heraclii
imperatoris; cui etiam imperator adversus Persas profecturus custodiam
urbis et vices suas demandavit.

Cisternam Mocensem Anastasius Dicorus exstruxit, cum tanta in
urbe aquae et frumenti esset inopia ut unus modius integro nummo ve-
niret. nomen vero haec cisterna habet a vicino templo S. Mocii.

Locus nuncupatus Porphyroptium antiquitus vestibus purpureis
tingendis destinatus erat.

Hospitale nominatum Sampsonis condidit S. Sampson auxilio Iu-
stiniani magni, quem ille a morbo liberavit.

In loco appellato Eubuli domus erat Eubuli patricii, ab ipso ex-
structa tempore Iustini Thracis.

Aedificium dictum Isidori B. Isidorus Eubuli frater condidit.

Τὸν ἅγιον Τρύφωνα τὸν εἰς τὰ Εὐβούλου Ἰουστινιανὸς ὁ μέγας ἀνήγειρε, τὸν δὲ εἰς τὰ Βασιλίσκου Ἰουστίνος καὶ Σοφία.

Τὰ δὲ Βασιλίσκου οἶκος ἦν Βασιλίσκου πατρικίου καὶ δρουγγαρίου, ὅστις βασιλεύσας ἐποίησεν αὐτὸν τερνὸν παλάτιον, ὅπερ ἐκ τοῦ χρόνου ἀφανισθέντος ὁ τόπος περισώζει ἅκμην τὴν ἐπιωνυμίαν.

Τὰ παλαιὰ παλάτια τῶν Σοφιῶν Μαυρίκιος ἀνήγειρεν εἰς τὸ ὄνομα Ἀναστασίας τῆς πενθερᾶς αὐτοῦ, γυναικὸς Τιβερίου. μετὰ δὲ εἴκοσι καὶ ὀκτὼ ἔτη Ἡράκλειος, πρὸ τοῦ βασιλεῦσαι αὐτόν, τὴν κατοικίαν ἐκείσε ἐποιεῖτο· πάνυ γὰρ ἐφίλει τὴν τοιαύτην κατοικίαν. λέγεται δὲ ὅτι καὶ ἐκείσε ἀπεκαλύφθη ὅτι μέλλει κρατῆσαι.

Τὰ ἐπάνω τοῦ τείχους παλάτια τοῦ Βουκολέοντος ὁ μικρὸς ἀνήγειρε Θεοδοσίος. ὁ δὲ Ἰουστινιανὸς ἀνήγειρε τρικλινον, καὶ καλεῖται εἰς τὸ ὄνομα αὐτοῦ. οὗτος ἐποίησε καὶ τὸν χρυσοτρί-15 κλινον καὶ τὸν Λαυσιακόν.

P 51 Τὰ δὲ παλάτια τοῦ ἱππικοῦ καὶ τοῦ κοιαιστορος ὁ μέγας ἀνήγειρε Κωνσταντῖνος.

Ἡ δὲ Δάφνη ἐκλήθη διὰ τὸ ἴστασθαι ἐν τῷ τόπῳ στήλην,

9 εἴκοσι] κβ' χρόνος Reg. 12 κρατῆσαι. μετὰ γοῦν τὸ βασιλεῦσαι αὐτόν ἰστόρησε τὸ αὐτοῦ ὄνομα καὶ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ εἰς τὰ τεῖχη. Reg. 13 p. 9 Band. 14 prius ἀνήγειρε] παρεξέβαλε CReg. 15 χρυσοτρί. τοῦ μεγάλου παλατίου καὶ Vat. 17 παλάτια κοιαιστορος τοῦ ἱππικοῦ C. 19 p. 9 Band. στήλην ὄνομα φέρουσαν Δάφνης, ἣτις ἤχθη ἀπὸ Ρώμης, ὅπου καὶ μαρτεῖον ἦν. ἐκείσε γὰρ καὶ τοὺς στεφάνους τῆς δάφνης οἱ ἀρχόντες ἐλάμβανον κατὰ τὸν Ἰανουάριον μῆνα. C et Reg.

Templum S. Tryphonis, quod prope Eubuli est, Iustinianus magnus aedificavit: alterum vero, quod est in loco nuncupato Basilisci, Iustinus et Sophia condiderunt.

In loco vocato Basilisci domus erat Basilisci patricii et drungarii, quam imperio potitus in amoenissimum palatium mutavit; quo vetustate abolito locus cognomentum retinet.

Antiquum palatium Sophianum Mauricius aedificavit nomine Anastasiae uxoris Tiberii, socrus suae. post annos autem 82 Heraclius, antequam imperaret, ibi habitavit: plurimum enim illo loco delectabatur; et ferunt ibidem ei revelatum fuisse fore ut aliquando imperio praecesset.

Palatium quod est supra murum et vocatur Bucoleonis, iunior Theodosius condidit: Iustinianus autem Triclinium extruxit, quod ab eo nomen habet. item aedificavit Triclinium aureum et Lausiacum.

Palatia Hippodromi et Quaestoris Constantinus magnus aedificavit.

Suburbium Daphne sic dictum est, quod statua ibi collocata esset

ἦτις ἦν ἡ μαντικωτάτη ποτὲ Δάφνη τοῦ Ἀπόλλωνος. ἀλλὰ καὶ τύπος ἦν ἐν αὐτῷ τῷ τόπῳ τῇ πρώτῃ καλανδῶν Ἰανουαρίου λαμβάνειν τοὺς συγκλητικούς δάφνας παρὰ τοῦ δήμου.

Ὁ δὲ ἐν τῷ παλατίῳ ἵππόδρομος ἐκλήθη οὕτως, ὅτι τύπος 5 ἦν τοῖς βασιλεῦσιν ὅτι κατ' ἰδίαν γυμνάζοντες ἔτρεχον δι' ἵππων ἐκεῖ. καὶ ἦν τὸ ἔθος κρατοῦν ἀπὸ τοῦ μεγάλου Κωνσταντίνου μέχρι Εἰρήνης τῆς Ἀθηναίας.

Ἡ δὲ τύχη τῆς πόλεως, τὸ ἄγαλμα, ἦν ἐπάνω τῆς ἀψίδος B τοῦ παλατίου ἰσταμένη, ἀχθεῖσα ἀπὸ Ῥώμης παρὰ τοῦ μεγάλου 10 Κωνσταντίνου. ὁ δὲ Μαυρίκιος συνέτριψεν αὐτήν.

Ἡ δὲ σιδηρᾶ πόρτα ἐκλήθη οὕτως. ὁ πορφυροῦς μέγας κίων τοῦ φόρου πλοῦζόμενος ἀπὸ Ῥώμης διὰ τὴν ὑπερβολὴν τοῦ μεγέθους αὐτοῦ τρεῖς χρόνους ἐποίησεν ἕως τοῦ ἔλθεῖν ἐνταῦθα. εἰς δὲ τὴν ῥηθεῖσαν πόρταν τῶν Σοφίων μέλλοντος ἀχθῆναι τοῦ 15 κίονος ἐκ τῶν σχεδίων, καὶ τοῦ τόπου χαῦνου καὶ ἀλωδούς ὄντος, δεδοικότες μὴ ὁ κίων χωσθεῖς οὐ δύνησεται ἐξελεῖν, διὰ σιδηρῶν μοχλῶν κατέστρωσαν τὴν περὶ τὴν πόρταν ὁδόν, καὶ οὕτως ἐκλήθη πόρτα σιδηρᾶ.

4 p. 9 Band. ὁ δὲ ἐν] ὁ δὲ ἵππόδρομος ἐκλήθη διότι ἀπὸ τοῦ ἁγίου Κωνσταντίνου ἕως τῆς Εἰρήνης τῆς Ἀθηναίας ἐκείσε κατ' ἰδίαν ἐπὶ ἄρματος ἔτρεχον οἱ βασιλεῖς. ὁ δὲ Ἰουστινιανὸς ἐκείσε τὸν Λαυσαϊκόν. C. 8 p. 9 Band. 11 p. 46 Band. 12 τοῦ φόρου τοῦ ἀηλίου C. 14 εἰς δὲ τὴν] καὶ εἰσελθὼν εἰς τὰς Σοφίας, ἐν τῇ πόρτῃ θειότων ἐμβαλεῖν τὸν κίονα ἀπὸ τῶν σχεδίων, ἐχώσθη εἰς τὸν αἰγιαλὸν πῆχας 8' διὰ τὸ χαῦνον καὶ ἀλωδὴ (τελματώδη Reg.) εἶναι τὸν τόπον. μέλλοντες δὲ τοῦτον ἀποσπᾶν μετὰ ξύλων οὐκ ἠδύνατο, ἀλλὰ μετὰ σιδηρῶν μοχλῶν μεγάλων. καὶ διὰ τοῦτο οὕτως ἐκλήθη. CReg. 15 ἀλωδούς] λινώδους Lamb. an ἀσώδους?

fatidicae Daphnes Apollini adamatae. adhaec moris erat ut in eo loco calendis Ianuarii populus senatui laureas offerret.

Hippodromus palatii ex eo nomen habet, quod moris esset imperatoribus ibi privatim ludos circenses exercere. haec consuetudo duravit a Constantino magno usque ad Irenem Atheriensem.

Signum fortunae urbis stabat supra arcum palatii, quod olim Roma a Constantino magno delatum Mauricius postea confregit.

Porta ferrea ob hanc causam ita nominata est. cum columna porphyretica fori Roma adveheretur, triennium integrum ob enormem magnitudinem in via fuit. cum verò tandem per supradictam portam ex navibus in urbem introducenda esset, et timerent ne, quia locus fungosus esset et humectus, columna in terram depressa ulterius non posset provehi, ideo ferreis vectibus viam straverunt circa portam, quae inde nomen retinuit.

C Τὸν ἅγιον Λουκᾶν, ἐν ᾧ οἱ τεθνεῶτες θάπτονται, Εἰρήνη ἢ Ἀθηναία ἔκτισεν, ὅπως δωρεὰν ἐν αὐτῷ θάπτωνται οἱ πένητες. πάνυ γὰρ εὐσεβεστάτη οὕσα πολλὰ γηροκομεῖα καὶ ξενοδοχεῖα καὶ πτωχοτροφεῖα ἐποίησεν εἰς ἀποτροφὴν τῶν πενήτων. ἀλλὰ καὶ φόρων βάρη ἐξέκοψε. τρία δὲ μάλιστα ταῦτα τὰ κυριώτερα⁵ ἐποίησεν θανάτου καὶ ζωῆς καὶ ὑγείας, θανάτου μὲν ξενοτάφιον τοῦ ἁγίου Λουκᾶ, ζωῆς δὲ τὸ πιστορεῖον, ὑγείας δὲ τὸν ξενῶνα, τὰ καλούμενα τῆς μακαρίας Εἰρήνης.

Τὸν ἅγιον Διομήδην ἔκτισε μὲν ὁ ἅγιος Κωνσταντῖνος, Βασιλεὺς δὲ ὁ Μακεδῶν διὰ τὸ λαβεῖν ἀπ' ἐκεῖσε τὸν περὶ τῆς 10 βασιλείας χρησμόν ἐπλάτυνε καὶ ἐκάλλυνε καὶ χρήματα πολλὰ ἀπεχαρίσατο.

D Τὰ Στουδίου Στούδιος πατρῷκιος ἔκτισεν ἐν τοῖς χρόνοις Ἀέοντος τοῦ Μακέλου, καὶ κτήματα πολλὰ ἐπεκέρωσε, καὶ μοναχοὺς χιλίους ἀπέκειρε. 15

Ἡ καλουμένη τοῦ ἁγίου Αἰμιλιανοῦ πόρτα οὕτως ἐκλήθη διὰ τὸ εἶναι πλησίον τὸν ναὸν τοῦ ἁγίου Αἰμιλιανοῦ, ὃς πρότερον μὲν ἦν εὐκτήριον μικρὸν, ὅτι δὲ ἤχθη εἰς τὴν πόλιν τοῦ Μωσέως ἢ ῥάβδος ἐπὶ τοῦ μεγάλου Κωνσταντίνου, ἐδέξατο αὐτὴν ὁ βασι-

1 p. 51 Band. ἐν ᾧ] ἐνθα οἱ νεκροὶ θάπτονται, καὶ τοὺς τρικλῖνους καὶ αὐτὸν τὸν ναόν C. 4 ἀποτροφῆς] ἀνάπαν- σιν C. 5 φόρων κοφισμοὺς ἐξέκοψε. ἔκτισε καὶ εἰς ταφὴν τοὺς τάφους καὶ εἰς ζωὴν τοὺς τρικλῖνους τοῦ πιστορεῖου, εἰς ὑγίειαν τὸν ξενῶνα τὰ Εἰρήνης καλούμενον C. 7 ζωῆς δὲ τὰς λαμίας καὶ τὰ πιστάγια Vat. 9 p. 21 Band. 11 ἐκάλλυνε] ἐκαλλώπισε C. κτήματα C. 13 p. 21 Band. 14 τοῦ λεομακέλου C. καὶ μοναχοῦς] καὶ πρώτων (α?) μοναχοὺς ἐποίησε C. 15 ἀπέκειρε] ἐτένωσε Reg. 16 p. 49 Band.

Coemeterium S. Lucae condidit Irene Attica, ut gratis ibi sepe- llerentur pauperes. eadem singulari pietate mota complures domus seni- bus peregrinis et pauperibus sustentandis aedificavit. item tributorum onera minuit. inprimis autem tria haec morti vitae et sanitati exstruxit, mortὶ Xenotaphium sive coemeterium peregrinorum, vitae pistoriam, sanitati hospitale quod bestae Irenae dicitur.

Templum sancti Diomedis primus aedificavit Constantinus magnus: post eum autem Basilus Macedo id maius et pulchrius reddidit, multis- que donavit divitiis, propterea quod inde oraculum de futuro imperio acceperat.

Monasterium Studii Studius patricias condidit tempore Leonis Macelae, et plurimis ditavit possessionibus, atque monachos mille in eo instituit.

Porta S. Aemiliani nomen accepit a proximo templo S. Aemiliani, quod prius parvum erat oratorium. cum autem sub Constantino magno virga Moysis in urbem afferretur, pedes eam in hoc loco excepit im-

λεὺς ἐκείσε πεζός, καὶ ἀνήγειρε μέγιστον ναὸν τῆς Θεοτόκου, ἔνθα κατετίθετο τὴν ῥάβδον. ἔκτισε δὲ μελζονα καὶ τὸν ἄγιον Αἰμιλιανόν. μετὰ δὲ ταῦτα ἀπηνέγκατο τὴν ἅγιαν ῥάβδον ἐν τῷ παλατίῳ.

- 5 Ἐν τοῖς χρόνοις τοῦ μεγάλου Θεοδοσίου ἤχθη ἑλέφας μικρὸς P 52 ἀπὸ Ἰνδίας καὶ ἐτρέφετο εἰς τὰ βασίλεια. ἵππικῶν δὲ ἀγομένου, καὶ ἀπαγομένου αὐτοῦ πρὸς αὐτό, καταλλάκτης τις διερχόμενον αὐτὸν διὰ τοῦ μιλίου ἔπαισε μετὰ ῥάβδον σφοδρῶς. χρόνων δὲ διελεύθοντων δέκα ἀνατραφεὶς ὁ ἑλέφας συνέβη καὶ αὔθις, ὡς ἔθος, 10 ἀπάγεσθαι εἰς τὸ ἵππικόν. περὶ δὲ τὸν τόπον τοῦ μιλίου γενόμενος καὶ τοῦ ποτὲ τύψαντος αὐτὸν ἀναμνησθεὶς, καὶ ἰδὼν ἐν τῷ τρυπιζίῳ καθεζόμενον καὶ γνωρίσας, ἀθρόως δραμῶν πρὸς αὐτόν, καὶ ἐπιβρυχησάμενος ἔκρουσε μετὰ τοῦ ὀδόντος αὐτοῦ, καὶ ἔσχισεν εἰς μέσον ἄνθρωπον, καὶ ἐθάμμασε πᾶς τὸ φύσει 15 μνηστικῶν τοῦ Θηριου. B

Τὰ δὲ Κλαυδίου οἶκος ἦν Κλαυδίου πατρικίου καὶ κοιαιστορος ἐν τοῖς χρόνοις Βασιλέως τοῦ βασιλέως.

- Τὰ δὲ κανικλείου οἶκος ἦν Θεοκτίστου μαγίστρου καὶ ἐπὶ κανικλείου, τοῦ σφαγέντος εἰς κοῖλα τοῦ ἵπποδρομίου παρὰ 20 Βάρδα Καίσαρος τοῦ θείου Μιχαὴλ τοῦ μεθυστοῦ.

2 μελζονα] μέγαν, idque post Αἰμιλιανόν, C. 5 p. 60 Band. μικρὸς ἐν τῇ πόλει, καὶ ἀνέτρεφον αὐτόν εἰς τινα οἰκήματα C. 7 καταλλάκτης] τρυπιζίτης C. 8 μετὰ στουρακίου C, μετριάζων μετὰ τοῦ στουρακίου Vat., μετὰ σνύξεως Reg. 14 ἔσχισεν αὐτόν παραντίκα μέσον τοῦ Μιλίου, omissis reliquis, C. 16 p. 48 Band. 17 βασιλέως, ὃς καὶ καλάτιον ἀνήγειρεν ἐκείσε C et, qui καλάτια, Reg. Vat. 18 p. 52 Band.

perator, et magnam condidit ecclesiam S. deiparae, ubi eam deposuit, atque templum S. Aemiliani valde ampliavit. caeterum postea sacram illam virgam in palatium transtulit.

Tempore Theodosii magni iuvenis elephas ex India adductus fuit, qui alebatur in palatio imperatoris. hic cum ad ludos circenses deduceretur, collybista quidam ei per miliarium transeunti fustem impegit quam vehementissime. post annos vero decem elephas, qui iam succreverat, iterum pro more ad Hippodromum ducebatur, et ubi ad miliarium pervenit, reminiscens eius a quo olim ibi erat caesus, et fortuito ipsum mensae videns assidentem et recognoscens, subito impetu illuc accurrit, et hominem cum barritu adorsus dente eum ferit mediumque discersit. unde omnes in eo animali naturalem offensae recordationem admirati sunt.

In loco nominato Claudii domus erat Claudii patricii et quaestoris tempore Basilisci imperatoris.

In loco dicto Caniclei domus erat Theoclisti magistri et praefecti caniclei, qui capite plexus fuit in caverna Hippodromi iussu Bardae Caesaris, qui patruus fuit Michaelis cognomine Ebriosi.

Τὸν τοῦ Ἐλευθερίου λιμένα ὁ μέγας Κωνσταντῖνος ἀνήγειρε, κτίζων τὴν πόλιν. ἔλαβε δὲ τὴν προσηγορίαν ταύτην ἀπὸ Ἐλευθερίου πατρικίου καὶ παρισταμένου εἰς τὸ κτίσμα. Ἰστατο C δὲ ἐν τῷ αὐτῷ λιμένι στήλη μαρμάρινος Ἐλευθερίου, φέρουσα πτόνον καὶ κόφινον. ὁ δὲ βασιλεὺς Θεοδόσιος ὁ μικρὸς τὸν ὁ ἀναχωματισμὸν τοῦ κτισθέντος παρ' αὐτοῦ κίονος ἐν τῷ Ταύρω χύσας ἐν αὐτῷ κατέχωσε, καὶ ἠφάνισε τὸν λιμένα πλακωτὸν ὄντα κάτωθεν καὶ βαθύτατον.

Τὸν ἅγιον Παντελεήμονα Θεοδώρα ἡ γυνὴ τοῦ μεγάλου Ἰουστινιανοῦ ἀνήγειρε, διότι δετε ἦλθεν ἀπὸ Παφλαγονίας, ἐκέισε 10 ἐν τῷ ἐμβόλῳ κατώκει πένης οὔσα καὶ ἔρια νήθουσα, ἐξ ὧν εἶχε καὶ διατροφὴν. μετὰ δὲ τὸ βασιλεῦσαι ἔκτισε τὴν πενιχρὰν ἐκείνην οἰκίαν εἰς ναόν.

Τὰ Ναρσοῦ οἶκος ἦν Ναρσοῦ πατρικίου καὶ πραιποσίτου D ἐκνούχου ἐν τοῖς χρόνοις Ἰουστινιανοῦ τοῦ μεγάλου, καὶ μετετέθη 15 εἰς ξενῶνα καὶ γηροκομεῖον παρ' αὐτοῦ.

Τὸν ἅγιον Πρόβον Τάραχον καὶ Ἀνδρόνικον ὁ αὐτὸς Ναρσῆς ἀνήγειρε.

1 p. 46 Band. 4 Ἐλευθερίου προκτασημῆτου φέροντος ἐπὶ τῶν ὄμων καποῦλιον καὶ πτόνον ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ, ἀμφοτέρω ἀλίθινα. κτισθείσης δὲ καὶ τῆς στήλης τοῦ Θεοδοσίου, ἡ ἐπὶ τοῦ κίονος τοῦ Ταύρου ἦν, ὁ χῦς ἐχόνετο εἰς τὸν λιμένα, καὶ ἐγεμίσθη. C. 9 p. 47 Band. 9 παντελ. τοῦ ναρσῆ Reg. 11 ἔρια νήθουσα] νήθουσα ἔρια ἐπάλει αὐτὰ καὶ ἐκ τοῦ τιμηματος αὐτὴν διακείτο Reg. 14 p. 48 Band. 15 Ἰουστίνου καὶ Σοφίας. τὸν δὲ ξενῶνα καὶ τὸ γηροκομεῖον καὶ τὴν ἐκκλησίαν ἀνήγειρεν ὁ αὐτὸς καὶ τὰ μέχρι τοῦ ὀξυβαφίου καὶ τὸν ἅγιον Πρόβον. C.

Portum Eleutherii Constantinus magnus struxit eodem tempore quo ipsam urbem condidit. nomen vero accepit ab Eleutherio patricio, qui eius structurae praefuit. eiusdem statua ibi posita erat, manu gereus lignon et cophinum. caeterum imperator Theodosius iunior cum columnam cum statua sua in Tauro erigeret, terram fodiendo erutam in hunc portum ingessit atque eum opplevit; qui antea fundum lapide quadrato pavitum et altissimum habuit.

Ecclesiam S. Panteleemonis Theodora uxor Iustiniani magni exstruxit, quoniam ex Paphlagonia Cpolim veniens ibi habitaverat in porticu, paupercula tunc et lanificio sibi victum quaeritans. sed postquam ad imperium pervenit, aedes illas paupertinas in ecclesiam mutavit.

Quam vocant Narsetis, domus erat Narsetis patricii et praepositi sannuchi tempore Iustiniani magni, quam ipse postea mutavit in hospitale et geracomium.

Idem Narses templa SS. Probi Tarachi et Andronici aedificavit.

Ὁ δὲ ἅγιος Θωμᾶς, ὁ τὰ Ἀμαντίου καλούμενος, οἶκος ἦν Ἀμαντίου παρακοιμημένον ἐν τοῖς χρόνοις τοῦ δικόρου. καθεῖνος γὰρ ἀνήγειρεν. ὕστερον δὲ πυρποληθέντα ὁ υἱὸς Βασιλείου ἀνήγειρεν.

5 Τὴν μονὴν τοῦ Μαρτινάκου ἀνήγειρε Μαρτινάκης πατρι-
κιος ὁ θεῖος τῆς δεσποίνης Θεοφανοῦς ἐπὶ Μιχαὴλ τοῦ μεθυστοῦ
καὶ Βασιλείου Μακεδόνας.

Τὸν πρόδρομον τὰ Πρόβου Πρόβος πατρικιος ἀνήγειρε, P 53
καὶ παλάτια ἔκτισε θαυμαστὰ πάνν.

10 Τὰ λεγόμενα Τοξαρά οἶκος ἦν Τοξαρά μαγκλαβίτου τοῦ
ἀνελόντος κατ' ἐπιτροπὴν τοῦ Βασιλείου τοῦ Μακεδόνας Μιχαὴλ
τὸν μεθυστὴν εἰς τὸν ἅγιον Μάμαντα.

Τὰ Κουράτορος ἐκτίσθη παρὰ Βηρίνης γυναικὸς Λέοντος
τοῦ Μακέλου εἰς τύπον τοῦ τάφου Χριστοῦ. παρίστατο δὲ
15 Κουράτωρ ὁ ἄνθρωπος οἰκεῖος αὐτῆς εἰς τὸ κτίσμα.

Τὰ διακονίσης ἔκτισε Κυριακὸς ὁ πατριάρχης ἐν τοῖς χρό-
νοις Μανρικίου τοῦ βασιλέως. ἐπεκλήθη δὲ οὕτως, ὅτι ὁ πα-
τριάρχης ἔτι διάκονος ὦν ἐκεῖσε ὤκει, καὶ ἡ ἀδελφὴ αὐτοῦ ἐκεῖσε B
ἦν διακόνισσα.

1 p. 48 Band. Ἀμάντου C. 2 Ἀμαντίου] μαγίστρον τινὸς
Ἀμάντου παρ. C. 3 Βασιλείου] Λέων ὁ υἱὸς Βασιλείου τοῦ
Μακεδόνας. C. 5 p. 55 Band. τοῦ Μαρτινάκου] τὰ
Μαρτινακίου C, τὰ μαρτίνου Reg. Μαρτινάκης] Μαρτινά-
μιος C, μαρτίνος Reg. 6 δεσποίνης] ἀγίας C. 10 p. 17
Band. 13 p. 18 et 38 Band. τοῦ Λεομακέλου C, altero
loco τοῦ Λεωμακέλλου. 16 p. 18 Band. 17 βασιλέως
τοῦ συντέμνου αὐτοῦ C.

Templum S. Thomae dictum Amantii domus erat Amantii accu-
bitoris tempore Anastasii Dicori, quam ipse mutavit in ecclesiam. in-
cendio autem consumptam restituit filius eius Basilius.

Monasterium appellatum Martinacae condidit Martinaces patricius,
avunculus dominae Theophanus, sub Michaelē Methysta et Basilio Ma-
cedone.

Templum S. Ioannis praecursoris cognominatum Probi Probus
patricius exstruxit; item palatium aedificavit admiratione dignum.

Toxara, ut vocant, domus erat Toxarae manclavitae, qui iussu
Basillii Macedonis Michaelē Ebriosum in templo S. Mamantis occidit.

Templum Curatoris condidit Verina uxor Leonis Macelae ad in-
star sepulcri Christi. structurae autem Curator quidam domesticus eius
praefuit.

Ecclesiam diaconissae exstruxit Cyriacus patriarcha tempore
Mauricii imperatoris. ita vero denominata est, quod patriarcha adhuc
diaconus ibi habitaret et soror eius ibidem esset diaconissa.

Τὴν ἁγίαν Ἀναστασίαν τὴν φαρμακολύτριαν Ἀναστάσιος δ
 δίκορος ἀνήγειρεν. ἦν δὲ ἐκεῖσε οἶκος πατρικίον τινὸς Φαρμακοῦ
 καλουμένου.

Τὸ λεγόμενον Λεωμάκελλον τρόπον τοιοῦτον ἐκλήθη οὕτως,
 ὅτι Λέων ὁ Μακέλης, ὃς ἐρμηνεύεται σφαγεύς, πρὸ τοῦ βασι- 5
 λεῦραι λέγεται ὅτι κρέα ἐπώλει καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ ἔπλεκε χορδὰς
 ἐν τῷ αὐτῷ τόπῳ.

Τὰ Φλωρεντίου οἶκος ἦν Φλωρεντίου πατρικίον καὶ δουκὸς
 Ἀντιοχείας, τοῦ ἐν τοῖς χρόνοις Ἀρκαδίου τοῦ βασιλέως, ὅστις
 τελευτῶν ἐποίησε τὸν οἶκον αὐτοῦ γηροκομεῖον. 10

C Τὰ Ἀνθημίου οἶκος ἦν Ἀνθημίου μαγίστρου τοῦ ἐν τοῖς
 χρόνοις Μαρκιανοῦ, ὃς καὶ ἔστειπεν αὐτὸν ἐν τῇ πόλει, δεδωκὼς
 αὐτῷ τὴν ἐκ πρώτης γυναικὸς αὐτοῦ θυγατέρα, καὶ ἀπέστειλεν
 εἰς Ῥώμην βασιλεῖα. ὁ δὲ τὸν αὐτοῦ οἶκον εἰς ναὸν καὶ γηροκο-
 μεῖον ἀνήγειρε καὶ λουμα. 15

Τὰ Σπουδῆς Ἄννα ἡ Ἀγνοῦσα ἔκτισεν, ἡ Λέοντος τοῦ
 Συρογενοῦς. ἔγκυος γὰρ οὖσα καὶ στρεφομένη ἀπὸ τῶν Βλα-
 χερῶν, τῆς τοῦ τεκεῖν αὐτὴν ὥρας παραστάσης, εἰσῆλθε κατὰ
 σπουδὴν εἰς οἶκόν τινος πρωτοσπαθαρίου καὶ ἀπέτεκε, καὶ ἐποίησε
 τὸν οἶκον ἐκεῖνον μονήν, καὶ ἐπωνόμασε Σπουδῆς διὰ τὸ κατεπέ- 20
 γειν αὐτὴν καὶ ἐπισπύδειν τὸν τοκετόν. ἀλλὰ καὶ τὴν μονὴν τὰ
 Ἄννης ἢ αὐτῆ ἄνασσα Ἄννα ἐποίησε.

1 p. 38 Band. 2 φαρμακῶ C. 4 p. 38 Band. 8 p. 50
 Band. 11 p. 37 Band. secundum Ἀνθημίον] ἀνθίμου
 Vat. 12 ὃν καὶ ἔστειπεν ἡ πόλις καὶ ἀπέστειλεν Reg.
 16 p. 39 Band. τὰ Σπουδῆς] τὴν μονὴν τὰ σπουδῆς Reg.

Ecclesiam S. Anastasiae pharmacolytrae Anastasius Dicorus aedi-
 ficavit eo loco ubi Pharmaci cuiusdam patricii domus fuit.

Locus dictus Leomacellum ita denominatum fuit, quod Leo Ma-
 celas, antequam imperio potiretur, carnes ibi vendiderit et uxor eius
 chordas torqueret.

In loco nominato Florentii domus erat Florentii patricii et ducis
 Antiochiae, qui vixit tempore Arcadii imperatoris, et domum suam mu-
 tavit in gerocomium.

Anthemiana domus erat Anthemii magistri, quem Marcianus im-
 perator in urbe coronavit, et data ei in uxorem filia, quam ex prima
 uxore susceperat, imperatorem Romam misit, is vero domum suam in
 templum gerocomium et balneum mutavit.

Monasterium Festinationis condidit Anna Augusta Leonis Isauri.
 cum enim gravida esset et revertens ex Blachernis in via pariendo ne-
 cessitate urgeretur, praefestine divertit ad quendam protospatharium,
 et ibi peperit, domumque in monasterium mutatam Festinationis vocavit
 ob acceleratum partum. eadem Augusta monasterium Annae aedificavit.

Τὰ Σεβήρου τὸ γηροκομῖον Σεβήρος πατρίκιος ἔκτισεν, D
ὁ ἀδελφοποιητὸς Κωνσταντος βασιλέως τοῦ ἑγγόνου Ἡρακλείου,
ὃς ἀνηρέθη ἐν τῷ βαλανεῖῳ εἰς Σικελίαν. ἀλλὰ καὶ ναδὸν ἀνή-
γειρεν, ἐπεὶ οἶκος αὐτοῦ ἐνταῦθα ἦν. μετὰ γοῦν τὸ σφαγῆναι
5 τὸν φηθέντα βασιλέα ἐν Σικελίᾳ παρέλαβεν αὐτὸς τὸν Ῥωμαϊκὸν
στόλον, καὶ ἀνήλθεν ἕως τοῦ καλουμένου Φοίνικος.

Τὰ Γαινᾶ οἶκος ἦν Γαινᾶ πατρικίου τοῦ τυραννήσαντος εἰς
τὰ Θρακῶα μέρη ἐν τοῖς χρόνοις Ἀρκαδίου καὶ σφαγέντος ἐκεῖσε. P 54

Τὰ Εὐσεβίου Εὐσέβιός τις ἔκτισε πατρικίος ἐν τοῖς χρόνοις
10 Ἰουστινίου καὶ Σοφίας τοῦ εὐσεβεστάτου ζεύγους.

Τὴν ὑπεραλίαν Θεοδόκον τὰ Κύρον Κῦρος πατρίκιος καὶ
ἐπαρχος ἔκτισεν ἐπὶ Θεοδοσίου τοῦ μικροῦ, ὃς καὶ παρίστατο εἰς
τὸ κτίσμα τοῦ χερσαίου τείχους, ὅτε ἐκτίζετο παρὰ τῶν δύο με-
ρῶν, καὶ ὑπὸ τῶν δημοτῶν ἀγαπηθεὶς ἦν, ὅτε καὶ φωνῇ μεγάλῃ
15 εἶπον "Κῦρος καὶ εἰς ἄλλο νικήσει καὶ προκόψει." ὅπερ ἀκού-
σας ὁ βασιλεὺς ἐποίησεν αὐτὸν μητροπολίτην εἰς Σμύρναν.

Εἰς δὲ τὸ χρυσοκάμαρον τὸ ὄπισθεν τοῦ μυρελαίου ζώδιον B
ἴστατο χρυσοῦν, ἐξ οὗ ἐκλήθη χρυσοκάμαρον. ἐν δὲ τοῖς χρό-
νοις Βάρδα Καίσαρος τοῦ Θείου Μιχαὴλ ἐκλάπη. εἰς δὲ τὸ

1 p. 39 Band. 3 ἀλλὰ καὶ ναδὸν ἀνήγειρεν] ἔκτισε δὲ αὐτὸ
γηροκομῖον διότι οἶκος ἦν αὐτοῦ· καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ ναδὸν ἀνή-
γειρε, διότι μετὰ τὸ C. 7 p. 37 Band. 11 p. 34 Band.
12 ἕκαστος Vat. 17 p. 48 Band. 19 p. 38 Band.

Gerocomium Severi condidit Severus patricius, frater adoptivus
Constantini imperatoris, qui nepos Heraclii fuit et in Sicilia in balneo
occisus est. idem templum quoque exstruxit, quo loco domus eius sita
fuerat. imperatore autem supradicto in Sicilia interempto sumpsit sibi
hic Severus Romanam classem, et cum ea usque ad locum cui Phoeni-
cis nomen est pervenit.

Gainae quae vocatur domus erat Gainae patricii, qui tempore
Arcadii imperatoris imperium affectavit in Thraciae partibus, atque ibi
occisus fuit.

Aedificium nominatum Eusebii Eusebius quidam patricius exstruxit
tempore Iustini et Sophiae coniugum piissimorum.

Ecclesiam S. deiparae cognominatam Cyri Cyrus patricius et prae-
fectus sub Theodosio iunioris condidit. idem structurae terrestriis mari
praefuit, et a populo adeo dilectus fuit ut publice exclamaret fore ut
ad maiorem proveheretur dignitatem. quo audito imperator eum metro-
polititanum episcopum Smyrnae fecit.

In Chrysocamera, quae sita est post Myrelaenum, stabat olim
signum aureum, a quo Chrysocamera nomen accepit. hoc autem tem-
pore Bardae Caesaris furto inde ablatum fuit. in altera Chrysocamera,

Χριστοκάμαρον τὸ πλησίον τοῦ ἁγίου Ἀκακίου, ὅπου ἐστὶ τοῦ Μωσῆ λέ ὁ οἶκος, Χριστοῦ ὑπῆρχεν εἰκονισμός.

Εἰς τὰ δύο μυρέλαια μύρα ἔρρει καὶ λάματα πολλὰ ἐγίνετο ὑπὸ τῆς θεοτόκου, καὶ διὰ τοῦτο ἐκλήθησαν.

Τὸ ἀνεμοδούλιον τὸ χαλκοῦν ἐστηλώθη παρὰ Ἡλιοδώρου 5 ἀστρονόμου ἐν τοῖς χρόνοις Λέοντος τοῦ Συρογενεοῦς· ἐν ᾧ εἰσὶν ἐστηλωμένοι οἱ δώδεκα ἄνεμοι. τὰ δὲ χαλκουργήματα τὰ με- C γάλα ἤχθη ἀπὸ τοῦ κάστρου Δυρραχίου, εἶχε δὲ αὐτὰ τις γυνή εἰς προῖκα αὐτῆς.

Τὸν ἅγιον Ἀκάκιον τὸν Χαρίαν ἔκτισεν ὁ ἀδελφὸς Ναρσῆ 10 πατρικίου ἐν τοῖς χρόνοις Ἰουστίνου καὶ Προκοπίας.

Ὁ ἅγιος Προκόπιος τὰ Βιγλεντίας εἰς τὸν Ταῦρον ἐκτίσθη παρὰ Ἰουστινιανοῦ, ὅς καὶ ἄλλα πολλὰ αὐτόθι παλάτια ἔκτισε λόγῳ τῆς ἀδιαδέλφης αὐτοῦ Βιγλεντίας. ὑπὸ δὲ ἐμπρησμοῦ ἀφανισθέντα Ἀντωνίνα ἡ γυνὴ Βελισαρίου τοῦ μεγίστου, ἦτις 15 ζωστή ἦν Θεοδώρας τῆς γυναικὸς Ἰουστινιανοῦ τοῦ μεγάλου, μετὰ τὸ χηρεῦσαι αὐτὴν κατώκει μετὰ Βιγλεντίας, καὶ συναινέσει D αὐτῆς πάλιν ἀνήγειρε τὸν ναὸν τοῦ ἁγίου Προκοπίου τὰ Βιγλέντια καλούμενον.

5 p. 17 Band. ἐστηλώθη] ἐστρουλλάθη Reg. 6 ἀστρονόμου] τοῦ δυσεβεοῦς C Reg. 7 δὲ χαλκ.] δὲ τέσσαρα χαλκουργήματα C. 8 γυνὴ γῆρα C. 9 post αὐτῆς: μετὰ πολλῆς δὲ ἐπιστήμης καὶ ἀστρονομίας ἐποίησε τοῦτο. C et, qui τοῦτο ἐποίησε, Reg. 10 τὴν καρίαν Reg. 12 p. 37 Band. 14 βιγλεντίας καὶ καὸς ὑπῆρχε τῶν παλατίων Reg. 15 ἀντωνία Reg.

quae est prope S. Acacium, ubi est domus Mosele, Christi imago asservabatur.

In duobus illis locis quae vocantur Myrelaea, unguenta scaturiebant, et multi sanitati restituebantur ope virginis deiparae; unde etiam nomen obtinuerunt.

Anemodulium aereum, in quo duodecim ventorum signa posita sunt, tempore Leonis Isauri ab Heliodoro astronomo erectum fuit. magna autem eius simulacra aerea Dyrrachio allata sunt a muliere quadam, quae in dotem illa acceperat.

Ecclesiam S. Acacii dictam Chaream aedificavit frater Narsetis patricii tempore Iustini et Procopiae.

Templum S. Procopii cognominatum Vigilantiae, quod situm est in Tauro, primus extruxit Iustinianus, qui etiam multa alia palatia ibi aedificavit nomine Vigilantiae germanae suae sororis. sed istam ecclesiam incendio absumptam reaedificavit Antonina uxor Belisarii magistri, quae vestitrix fuit Theodora uxoris Iustiniani magni, suasu ipsius Vigilantiae, cum qua post mariti sui mortem habitavit.

Τὸ δὲ λεγόμενον Κοντοσκάλιον ἢ πόρτα ἀπὸ Γαληνοῦ τοῦ παρισταμένου εἰς τὸ κτίσμα τοῦ λιμένος ἔλαβε τὸ ὄνομα· καὶ γὰρ ἐκεῖνος κοντοσκέλος ἐπωνομάζετο.

Ἡ λεγομένη τοῦ Ψαρελαίου μονῆ πρότερον Μυρόδωνος ἔκαλεῖτο. ὁ δὲ κοπρώνυμος διερχόμενος ἐκεῖ ἠρώτησε τὸν πατρικιον τὸν Καμουλιανὸν πῶς κέκληται ἡ μονή· τοῦ δὲ μὴ εἰδέναι εἰπόντος, αὐτὸς εἰδὼς καὶ ἐνυβρίσαι θέλων τὴν τῶν μοναχῶν βρωσιν ψαρελαίου καλεῖσθαι ταύτην ἐκέλευσε, καὶ γέγονε τὸ τοῦτου ῥῆμα κύριον ὄνομα τῇ μονῇ. οἱ δὲ ἐκεῖσε μοναχοὶ τηρι- P 55
10 καῦτα ἐξέφυγον.

Ὁ χοροβολῶν ὁ ὢν εἰς τὸ Βύκινον ἐκκλησία ἦν τοῦ ἁγίου Ἀνδρέου, ἣν ἀνήγειρεν Ἰουστινιανὸς ὁ μέγας. ὁ δὲ Καβαλλῖνος ἐποίησεν αὐτὴν χοροβολῶνα.

Εἰς τὴν καλουμένην Ψαμαθέαν εἰδῶλον ἵστατο σεβόμενον 15 παρ' Ἑλληνὸς τίνος. ἔλεγον οὖν οἱ Χριστιανοὶ πρὸς τὸν σέβοντα αὐτό "κατὰ ψεῦσμα θεὸς ἐστὶ τοῦτο τὸ σὸν εἰδῶλον," καὶ ἐκ τούτου ἔλαβεν ἡ πόρτα τὴν τοιαύτην ἐπικλήσιν. ἢ ἀπὸ τοῦ ὑψωμῆ θεῖον, διὰ τὸ ἄνωθεν ἵστασθαι τὸν τίμιον σταυρόν.

1 p. 34 Band.	Κοντοσκάλη C.	Γαληνοῦ] Ἀγαλλιανοῦ
τουρμάρχου π. CReg.	4 p. 48 Band.	ψαρελαίου Vat.
Μυρόδωνος] μυρέλαιου C,	μυρίδωνα Vat.	6 κομουλιανῶν
Reg.	8 ἐκέλευσεν ὁ χοῖρος Reg.	11 p. 45 Band.
χοροβολῆς Vat.	12 Ἰουστινιανὸς ἐκεῖσε ἐρχόμενος C.	
14 p. 48 Band.	ψαμαθᾶν C.	16 κατὰ ψεῦσμα] ὅτι τὸ
εἰδῶλον, ὃ σέβη ὡς θεόν, ψεματινός ἐστι. C et, qui ψευμαθεινός, Reg.		

Porta quae vocatur Contoscalium, nomen accepit a Galeno, qui structurae portus praeerat et cognominabatur Contoscelus.

Monasterium Psarelaii antea nominabatur Myrodonis. cum autem quodam tempore Constantinus Copronymus illud praeteriens Camulianum patricium interrogaret, quomodo id monasterium vocaretur, atque is se nomen eius nescire responderet, imperator, qui bene illud noverat, nominari iussit monasterium Psarelaii, illudens scilicet monachis, quod semper comederent pisces. et monasterium quidem hoc nomen retinuit, monachi vero propterea inde profugerunt.

Foenile quod est in loco nuncupato Buccino, prius ecclesia erat S. apostoli Andreae, quam extruxerat Iustinianus magnus. Constantinus vero Copronymus eam mutavit in foenile.

In porta quae vocatur Psamathea, idolum stabat, quod colebatur a quodam gentili: propterea igitur, quod Christiani eius cultori dicere solerent "falsus est et ementitus deus hoc tuum idolum," ideo porta sic nominata est; vel propter exaltatum ibi sanctae et venerandae crucis signum, quod supra eam positum erat.

B Ἡ πέμπτη λεγομένη πόρτα ἐκλήθη διὰ τὸ εἶναι τὸν ἀριθμὸν τὴν πέμπτην.

Ἡ δὲ Χαρσίου πόρτα ἐκλήθη ἀπὸ Χαρσίου τοῦ δευτερεύοντος τοῦ μέρους τῶν Βενέτων, ὅτι παρίστατο ἐκείσε, ὅτε ἐκτίζετο τὸ χερσαῖον τεῖχος. 5

Ἡ Ξυλόκερκος πόρτα διὰ τοῦτο ἐκλήθη οὕτως, ὅτι οἱ τεχνῖται ἐν τῷ τόπῳ εὐρόντες ὕδατα πολλὰ, καὶ μὴ δυνάμενοι θῆσειν τεῖχος διὰ τὴν πολλὴν πλημμύραν, κέρκους καὶ παντουρώματα μετὰ ξύλων ποιήσαντες τεθείκασι τὸ θεμέλιον.

C Τὴν Θεοτόκον τὴν καλουμένην πηγὴν ὁ μέγας Ἰουστινιανὸς 10 ἐκτίσεν. ἀπερχόμενος γὰρ εἰς Θράκην ἐπὶ τῷ κνηγῆσαι εἶδε πλῆθος λαοῦ ἐξερχόμενον ἐκ τοῦ ἐκείσε ναοῦ, μικροῦ ἔτι ὄντος εὐκτηρίου, καὶ ἠρώτησε τί ἐστίν· Στρατήγιος δὲ τις μάγιστρος καὶ φύλαξ τῶν βασιλικῶν χρημάτων εἶπεν αὐτῷ “ἡ πηγὴ τῶν ἰαμάτων ἐστί, δέσποτα.” καὶ ὁ βασιλεὺς θανυμάσας ἔωρσε, καὶ 15 ἐκτίσθη ναὸς μέγιστος καὶ περικαλλῆς ἐκ τῆς περισσευσάσης ὕλης τῆς μεγάλης ἐκκλησίας. ὑπὸ σειμοῦ δὲ συμπτωθεὶς ἐκτίσθη πάλιν παρὰ Εἰρήνης τῆς Ἀθηναίας, ἔχων ὁ ναὸς ἀφ’ οὗ ἐκτίσθη ἕως τῆς Ἀθηναίας Εἰρήνης ἔτη διακόσια ἐβδομήκοντα ἐπτὰ.

1 p. 48 Band. τὸν ἀριθμὸν] κατ’ ἀριθμὸν πέμπτην C.
 3 p. 50 Band. 6 p. 50 Band. Ξυλόκερκος et ξυλόκερκος
 alii. ξηρόκωρος Reg. 8 παντουρώσεις C. 9 μετὰ] ἐκ
 Reg. 10 p. 56 Band. 13 εὐκτηρίου καὶ μοναχοῦ τινὸς
 ἐκείσε καθεζομένου Reg. 19 ἔτη] σὲ χρόνοι Reg.

Porta quae vocatur Quinta, ex eo nomen habet quod numero quinta sit.

Porta Charsiae ita dicta est a Charsia secundario factionis Venetae, qui structurae eius loci praefuit, cum conderetur murus terrestris.

Porta quae vocatur Xylócerkos, nomen ex eo habet quod artifices eam struentes, propter magnam aquae copiam ibi repertam et crebram maris inundationem, roboreis tignis et palis in aqua defixis fundamentum superposuerunt.

Ecclesiam S. deiparae, quae cognominatur ad fontem, Iustinianus magnus condidit. cum enim aliquando in Thraciam venatum iret, et ex hoc templo, quod tunc temporis parvum oratorium erat, magnam videret prodire populi multitudinem, interrogavit quidnam illud sibi vellet; Strategio autem quodam magistro et custode imperialis pecuniae respondente fontem ibi esse morbos sanantem, valde hoc admiratus est imperator, et ex superflua materia magnae ecclesiae ingens ibi et splendidum aedificavit templum, quod terrae motu collapsum Irene Attica reaedificavit 277 annis post primam eius aedificationem.

Ἡ δὲ ἀχειροποιήτος καὶ ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ θεολόγος παρὰ D τοῦ ἐν ἁγίοις Κωνσταντίνου ἐκτίσθη.

Ὁ δὲ πρόδρομος ὁ στοργγυλόστεγος ἐκτίσθη παρὰ Θεοδοσίου τοῦ μεγάλου, ὅτι ἐπὶ ἡμερῶν αὐτοῦ ἤχθη ἡ τιμὰ κάρα τοῦ 5 προδρόμου εἰς τὴν πόλιν, ἦν καὶ ἐδέξατο ἀπὸ τοῦ Ἑβδόμου μετὰ Νεκταρίου πατριάρχου καὶ κατέθετο εἰς τὸν ναὸν τοῦ θεολόγου. εἶτα διὰ τοῦ μαγίστρου Ῥουφίνου ἔκτισε τὸν ναὸν τοῦ προδρόμου.

Ἡ μόνῃ τοῦ Παυλίνου ἐκτίσθη παρὰ Παυλίνου μαγίστρου τοῦ οἰκειοτάτου ἀνθρώπου τοῦ βασιλέως Θεοδοσίου τοῦ μικροῦ· 10 σύντροφος γὰρ αὐτῷ ὑπῆρχεν. ὃς καὶ ἀνήγειρε τὸν ναὸν τῶν P 56 ἁγίων ἀναργύρων. αὗτος ὁ Παυλῖνος ἀνῆρέθη παρὰ Θεοδοσίου ζηλοτυπήσαντος αὐτὸν διὰ τὴν ἰδίαν γυναικὰ Εὐδοκίαν τὴν βασιλισσαν. καὶ γὰρ ἐπὶ τῶν ἡμερῶν αὐτοῦ ἠῤῥέθη μῆλον παμμεγεθέστατον, ἀπὸ Φρυγίας κομίσαντος αὐτὸ τινος, ὅπερ λαβὼν ὁ 15 βασιλεὺς καὶ θαυμάσας δέδωκε τῷ κομίσαντι ὑπέρπυρα ἑκατὸν. τὸ δὲ μῆλον ἀπέστειλεν Εὐδοκίᾳ τῇ βασιλίσῃ ἐκ τῆς ἁγίας Σοφίας· ἐκεῖσε γὰρ ὄντι τῷ βασιλεῖ ἐκομίσθη. κάκεινῃ λαβοῦσα κατεῖχε, καὶ ἐθαύμασεν ἐπὶ τῷ μεγέθει καὶ κάλλει αὐτοῦ. προσελθὼν δὲ Παυλῖνος καὶ ἰδὼν παρὰ τῇ δεσποίνῃ τὸ μῆλον B

1 p. 56 Band. ἡ δὲ ἀχειροποιήτος ἐκτίσθη παρὰ τοῦ μεγάλου Κωνσταντίνου εἰς τὸ καθέζεσθαι Ἀβραμίον τὸν μοναχὸν ἐκεῖσε· διὸ καὶ ἐκλήθη Ἀβραμίον. C, ubi lemma Τὰ ἔξω μοναστήρια. 2 τοῦ μεγάλου κωνσ. Reg. 3 στοργγ. ὁ ἔχων τὰς κόγχας ἐκτ. Reg. 4 τιμὰ] ἁγία κεφαλή Reg. 5 ἀπὸ τοῦ Ἑβδ.] εἰς τὸ ἕβδομον Reg. 8 p. 55 Band. τοῦ Παυλίνου] τὰ Παυλίνου CReg. 9 οἰκειοτάτου] φίλου Reg. 11 ἀναργύρων. οὕτω δὲ ἐτελείωσεν αὐτόν C. 13 παμμεγεθέστατον] μῆλον ὁπώρας δίκην ἐπέχον μολίδιον τὸ μέγεθος C, μολίδιον μέγεθος ἔχον Reg. 15 ὑπέρπυρα] νομίσματα CReg.

Templa imaginis non manufactae et S. Ioannis theologi a beato Constantino primo exstructa fuerunt.

Ecclesiam S. Ioannis baptistae Theodosius magnus condidit, quia ipso imperante sanctum eius caput in urbem allatum fuit, quod imperator cum patriarcha Nectario in Hebdomo suburbio excepit, et in S. Ioannis evangelistae templo deposuit, usque dum per Rufinum magistrum ecclesia supradicta S. Ioannis baptistae aedificaretur.

Monasterium Paulini Paulinus magister condidit, qui valde familiaris fuit imperatori Theodosio iuniori et una cum ipso educatus. hunc postea Theodosius zelotypia occidit ob coniugem Eudociam Augustam, quippe offerebatur aliquando imperatori pomum mirae magnitudinis e Phrygia allatum, quod ipse plurimum admiratus eum, qui attulerat centum hyperpyris remuneravit. pomum vero ex templo S. Sophiae, ubi hoc ipsi oblatum erat, ad Eudociam Augustam misit, quae illud accipiens aequae magnitudinem atque pulchritudinem eius mirata fuit. accedens autem ad eam Paulinus, et idem pomum simili cum admiratione

ἰθὺς ἐθαύμασεν· εἰρηκῶς αὐτῇ “πόθεν τοῦτο τὸ ἀγαθὸν ἠερέθη, δέσποινά μου;” ἢ δὲ ἐρώσα αὐτοῦ. “λάβε τοῦτο” ἔφη. ὁ δὲ λαβὼν ἔπεμψε δῶρον τοῦτο τῷ βασιλεῖ, μὴ εἰδὼς ὅτι παρ’ αὐτοῦ ἐδόθη τῇ δεσποίνῃ. ὁ δὲ βασιλεὺς λαβὼν, καὶ γνοὺς ὅτι ὅπερ ἀπέστειλε τῇ βασιλίῳσῃ μῆλόν ἐστι, προσεκάλεσε τὴν Αὐ-
 5 γούσταν, καὶ ἐπηρώτησε αὐτὴν “ὅπερ ἔστειλά σοι μῆλον, ποῦ ἔστιν;” ἢ δὲ εἶπεν “Παυλίῳ τῷ πιστοτέρῳ ἡμῶν δέδωκα.” ὁ δὲ αὐτὴν μὲν ἠπειλήσε ῥήμασιν αὐστηροῖς, Παυλίον δὲ προσέ-
 C ταξε φονευθῆναι εἰσερχόμενον εἰς τὸ παλάτιον. καὶ δῆτα ἀνερχόμενον τὸν σκοτεινὸν κοχλίαν οὐκ ἠδυνήθησαν οἱ προσταχθέντες 10 τοῦτον φονεῦσαι, εἰ μὴ τὰ ὕτα αὐτοῦ μόνου ἐξέκοψαν. καὶ γνοὺς ἐκείνος τὴν ἐπιβουλήν ἔφυγε. τοῦτο δὲ εἰς θαῦμα τῶν ἁγίων ἀναργύρων γέγονεν, ὡς ἂν τελειώσῃ τὸν ναὸν αὐτῶν. ὁ δὲ βασιλεὺς ἀκούσας ὅπως αὐτὸς ἔφυγε τὸν προκείμενον φόνον, καὶ ἀσχυρθεὶς ἄγνοιαν προεβάλλετο καὶ τοὺς τολμητὰς ἀμύναι 15 ἔλεγεν. ἀλλὰ μετὰ ταῦτα ἤδη τετελειωκότα τὸν ναὸν τῶν ἁγίων ἀναργύρων ὑπεκεφάλισεν αὐτόν.

4 δεσποίνῃ] ἀγούστη alii. 7 εἶπεν] εἶπε φαγεῖν αὐτό. καὶ πάλιν ἠρώτησεν αὐτὴν εἰς τὴν σωτηρίαν αὐτοῦ· ἢ δὲ καὶ πάλιν εἶπε φαγεῖν αὐτό. ὁ οὖν βασιλεὺς ἐξενεγκῶν τὸ μῆλον ἔφη καὶ τοῦτο τί ἐστι; καὶ ταύτην μὲν ἡμῶν ῥήμασιν αὐστηροῖς, τὸν δὲ παυλίον τὸν πιστότατον αὐτῷ φίλον προσέταξεν εἰσερχόμενον εἰς τὸ παλάτιον κατακοπῆναι. καὶ δῆτα Reg. 9 φονευθῆναι] μελοκοπηθῆναι C. 17 αὐτόν] αὐτὸν φανερώς. ἢ δὲ δέσποινα ὡς δῆθεν ἀτιμωθεῖσα ἤτῃσαστο τὸν βασιλεῖα ἀπειθεῖν εἰς τοὺς ἁγίους τόπους, καὶ συγκαρωθεῖσα ἐξῆλθεν. ἐκεῖσε ἦν γενομένη καὶ εὐαρεστήσασα τῷ θεῷ. ἐν δὲ τῷ μέλλειν τελευτᾶν ἐξαμώσαστο μὴ συνειδῆναι τι μετὰ Παυλίον. Reg.

spectans, dixit “ubinam, domina, egregius ille fructus repertus est?” at ipsa, quae eum amabat, “tu” ait “accipe illud.” Paulinus igitur pomum ab ea acceptum imperatori remisit, ignorans ab eo prius Augustae illud donatum fuisse. imperator autem pomum recipiens, et cognoscens idem esse quod antea Augustae miserat, ipsam ad se vocatam interrogavit “ubi est pomum quod tibi misi;” illa vero respondit “Paulino nostro fidelissimo dedi.” tunc imperator illam quidem severa interminatione increpuit, Paulinum autem, dum ingrederetur palatium, interfici iussit. constituti igitur insidiatores eum in ascensu testudinis tenebrosae aggressi sunt; cui tamen, solis auribus praeseectis, vitam adimere non potuerunt: ipse enim, simulatque per insidias se circumventum sensit, recta inde profugit. caeterum hoc ita evenit miraculoso auxilio SS. anargyrorum Cosmae et Damiani, nempe ut inchoatum eorum templum exaedificaret. imperator vero audiens eum vitae periculum effugisse, prae pudore nil sibi hac de re cognitum fuisse simulavit, et insuper aggressores se puniturum promisit. nihilominus, post absolutum templum SS. anargyrorum, caput ei praecidi iussit.

Τὴν ἁγίαν σορὸν τὴν ἐν τοῖς χαλκοπρατείοις Ἰουστίνου καὶ Σοφία ἀνήγειρεν. ἐν δὲ τῇ ἀγροπνία ἀνεγίνωσκον μεγάλοι ἄν-
 θρωποι, ὃ τε Μιχαὴλ ὁ Ῥαγγαβὲ ὁ κουροπαλάτης πρὸ τοῦ βασι-
 λεῦσαι, καὶ Βάρδας Καῖσαρ ὁ θεῖος Μιχαὴλ τοῦ υἱοῦ Θεοφίλου,
 5 καὶ πολλοὶ τῶν μαγίστρων· ἐκεῖσε γὰρ ἐναπόκειται ἡ τιμία ζώνη
 καὶ ἡ ἐσθῆς τῆς θεοτόκου, τὸ δὲ ἄμοφόριον ἐν Βλαχέρναις.

Τὸν ἅγιον Ἰάκωβον τὸν πλησίον αὐτῆς ὁ αὐτὸς βασιλεὺς
 ἀνήγειρεν, ἐνθα εἰσὶν ἐν σοροῖς λείψανα τῶν ἁγίων νηπίων καὶ
 τοῦ ἁγίου Συμεῶν τοῦ θεοδόχου, τοῦ προφήτου Ζαχαρίου καὶ
 10 Ἰακώβου τοῦ ἀδελφοθέου. ἐν δὲ τῷ δεξιῷ μέρει τῆς ἁγίας σο-
 ροῦ εἰσὶ κείμενα τῶν ἁγίων μυροφόρων γυναικῶν τὰ σώματα, ἐν P 57
 δὲ τῷ ἐωνύμῳ αἱ τρίχες τοῦ τιμίου προδρόμου.

Τὸ λούμα τοῦ Γερμανοῦ Γερμανὸς ἐν τοῖς χρόνοις Οὐαλεν-
 τινιανοῦ στρατηγὸς γενόμενος Πελοποννήσου ἀνήγειρε, οἶκον αὐ-
 15 τοῦ ἔχων.

Περὶ δὲ τῆς τοῦ Βοσπορίου ἐπωνυμίας ταῦτα φησὶν Ἰωάννης
 Ἀντιοχεύς, ὅτι εἰς τὸ σιγματοειδὲς τοῦ τεύχους εἶχον ἕθνος πωλεῖν
 τοὺς βόας, ὃ καὶ ἐκράτει μέχρι τοῦ κοπρωνύμου, εἰς δὲ ποτε

1 p. 28 Band. 2 ἐν δὲ] ἐκεῖσε ἦν ἀναγινώσκων Μιχαὴλ C.
 7 p. 28 Band. 16 p. 29 Band. περὶ δὲ] ὅτι τὸ Βοσπό-
 ριον, καθὼς φησὶν Ἰωάννης ὁ Ἀντιοχεύς, ὅτε Βύζας ἐκτίσσε τὸ
 Βυζάντιον, βοῶν ἀπέστειλεν ἀπὸ τοῦ προσφορίου, καὶ ἀπῆλθεν
 εἰς Χρυσόπολιν, καὶ οὕτως ἐκλήθη Βοσπόριον. ἐκεῖ δὲ ἐπωλοῦντο
 οἱ βόες καὶ εἰς τὸ σιγματοειδὲς τεῖχος μέχρι τοῦ Κοπρωνύμου.
 ἐκεῖνος ὤρισεν εἰς τὸν Ταῦρον πωλεῖσθαι. C. προσφορίου
 Vat. 17 σιγμ. τεύχος Reg.

Templum sacri conditorii in Chalcoopratiis Iustinus et Sophia
 aedificarunt. in vigilia autem viri magni lectorum officio ibi funge-
 bantur, nempe Michael Rangabe curpalata, antequam imperio potiretur,
 et Bardas Caesar, patruus Michaelis filii Theophili, et complures ma-
 gistri. ibi enim deposita est veneranda zona et vestis S. deiparae:
 humerale vero in Blachernis asservatur.

Prope supradictum templum idem imperator ecclesiam S. Iacobi
 extruxit, ubi suis in conditoriis asservantur reliquiae sanctorum inno-
 centium et Simeonis Theodochi et prophetae Zachariae et Iacobi fratris
 Christi. caeterum in dextra parte sacri conditorii posita sunt corpora
 sanctarum mulierum, quae unguenta ad Christi sepulcrum tulerunt, in
 sinistra vero coma B. Ioannis praecursoris.

Thermas Germani Germanus, qui sub Valentiniano praetor fuit
 Peloponnesi, extruxit, quod domus eius ibi esset.

De Bosporii portus denominatione refert Ioannes Antiochenus, in
 illa muri parte quae a similitudine fabricae Sigma nuncupatur boves
 olim venisse, quod etiam moris fuit usque ad Constantinum Coprony-
 mum. accidisse autem aliquando ut bos quidam oestro percitus in mare

βοῦς οἰστρηλατήσας εἰσῆλθε τὴν θάλασσαν καὶ ἐπέρασεν εἰς Χρυσόπολιν, καὶ διὰ τοῦτο ἐκλήθη Βοσπόριον.

B Τὸν δὲ πύργον οὗ καλεῖται τὸ κεντηνάριον, μέγαν καὶ περιφανῆ ἀνήγειρεν ὁ μέγας Κωνσταντῖνος, καὶ ἐδαπάνησε κεντηνάριον. σεισμοῦ δὲ γενομένου καὶ τελείως χαλασθέντος, ἐκτίσθη ὑπὸ παρὰ Θεοφίλου, καθὰ νῦν ὁρᾶται. φέρει δὲ τὸ ἀρχαῖον ἐπιτύμβιον.

Τὸ παλαιὸν Πέτρον Πέτρος τις πατριχίος ἐπὶ τοῖς χρόνοις Ἰουστινιανοῦ τοῦ μεγάλου ἔκτισεν. ἔλεγον δὲ αὐτὸν καὶ Βαρσαμμιανὸν τὸν Σύρον, πολλὰς ἀρχὰς τῷ τότε ἀνύσαντα. 10

Ἡ δὲ μονὴ Ῥωμαίου ἐκτίσθη ἐν τοῖς χρόνοις τοῦ Λέοντος **C** Μακέλου παρὰ Αἰμίμονος πατριχίου τοῦ Ῥωμαίου· εἰσελθὼν γὰρ εἰς τὴν πόλιν ἐκείσε ὄκει.

Ἡ μονὴ ἡ καλουμένη Προκοπίας παρὰ Προκοπίας ἐκτίσθη τῆς θυγατρὸς Νικηφόρου τοῦ Σελευκηνοῦ καὶ γυναικὸς Μιχαῆλ **15** Ῥαγγαβῆ τοῦ ἀπὸ κουροπαλάτων.

Τὸν ἅγιον Εὐστάθιον ἔκτισεν Εὐμύνη ἡ Ἀθηναία.

Τὰ δὲ ἀρμαμέντα ἡ μονὴ ἤγουν ὁ ἅγιος Παντελεήμων,

1 ἐπέρασεν ἐκ τῶν ἐκείσε εἰς Reg. **3** p. 56 Band. **4** ἐδαπάνησε] ἐξωδάσας Reg. **5** χαλάσαντος C. **6** ὁρᾶται] ὡς ὁρᾶται μικρὸς C. ὁρᾶται. ἐπέγραψε γὰρ καὶ τὸ ὄνομα αὐτοῦ Reg. **8** p. 40 Band. τὸ παλαιὸν Πέτρον οἶκος ἦν Πέτρον πατριχίου ἐν CVat. vulgo τὸ παλάτιον Π. **9** Βαρσαμμιανὸν C, βοασσοουιανὸν Vat., βοασσῦνδον Reg. **11** p. 50 Band. Λεωμακέλου C. **13** ὄκει. ἐχει δὲ ἀπὸ τοῦ κτισθῆναι χρόνουσ φησὶ. C. **14** p. 63 Band. ἡ μονὴ] ἡ καλουμένη μονὴ τὰ Προκοπίου C. **18** p. 57 Band. τὰ ἀρμαμενταρίου C.

desiliret et tranaret usque Chrysopolim, atque hinc Bosporium nominis originem traxisse.

Turrim quae vocatur Centenaria, Constantinus magnus magnifice et splendide exstruxit, et in eius structuram centum librarum milia impendit. hanc postea terrae motu deiectam reaedificavit Theophilus ita ut hodieque visitur. caeterum retinuit cognomen pristinum.

Palatium quod vocatur Petrium, Petrus quidam patricius tempore Iustiniani magni condidit, idem qui dictus etiam alio nomine Barsyamianus Syrus multos eo tempore gessit magistratus.

Monasterium Romae sive Romani condidit tempore Leonis Macelae Haemon quidam patricius Romanus: ibi enim in urbem veniens habitavit.

Monasterium Procopiae exstruxit Procopia filia Nicephori Seleucensis, uxor Michaelis Rangabe ex curpalata imperatoris.

Templum S. Eustathii aedificavit Irene Attica.

Monasterium ad Armamenta sive sancti Panteleemonis primo qui-

• πρώην μὲν ὁ Μαυρίκιος ἀρμαμενταρεῖον αὐτὸ ἔκτισε, μετὰ δὲ χρόνους σμῆ Θεοδώρα ἢ γυνὴ Θεοφίλου τοῦ βασιλέως μονὴν αὐτὸ ἐποίησε.

Τὰ Πικριδίου ἔκτισε Πικρίδιος ὁ κοιτωνάριος ἐν τοῖς χρό- D
5 νοῖς Εἰρήνης τῆς Ἀθηναίας.

Τὸ δὲ Καστέλλιον Τιβέριος ἔκτισεν ὁ βασιλεὺς ὁ πενθερὸς Μαυρικίου διὰ τὸ μὴ καῦσαι τὸν στίλον αὐτοῦ Χάγανον τὸν ἄρχοντα Βουλγαρίας· ἐκίεσε γὰρ τὰ πλοῖα ἤγαγε καστελλώσας καὶ ὀχυρώσας αὐτὰ ἐκίεσε.

10 Τὸν ἀρχιστράτηγον τὸν εἰς τὸν Ἀνάπλου καὶ τὸ Σωσθένιον ὁ μέγας Κωνσταντῖνος ἔκτισε.

Τὸν ἅγιον Μάμαντα ὁ Λεωμακέλης ἀνήγειρε, διότι ἐκαίετο ἢ πόλις μῆνας ἕξ. ἐν ᾧ ὁ βασιλεὺς καὶ παλάτια ἔκτισε καὶ ἱπποδρόμιον, ἐν ᾧ οἱ βασιλεῖς ἠνιόχευον, ὅπου καὶ Μιχαὴλ ὁ P 58
15 υἱὸς Θεοφίλου τοῦ βασιλέως ἀνηρέθη παρὰ Βασιλείου τοῦ Μακεδόνος. λέγεται δὲ ὅτι κατὰ τὴν τότε μονὴν τοῦ ἐμπροσημοῦ καὶ χειμῶν γέγονεν οἶος οὐκ ἐγένετο ἄλλοτε ποτέ. ἀλλὰ καὶ στακτὴν

1 πρώτων ἐπὶ Μαυρικίου ἀρμαμέντον ἦν C. 3 ἐποίησε καὶ κτήματα πολλὰ ἐπεκράσε C. 4 p. 56 Band. lemmate hoc: Περὶ τῶν μοναστηρίων τῶν περατικῶν. κοιτωνίτης Vat. 6 p. 57 Band. 10 p. 58 et 59 Band. τὸ Σωσθ.] τὴν μονὴν τοῦ Σωσθένιον τὸν ἀρχιστράτηγον C. 12 p. 57 Band. Λεωμάκελος C. ἀνήγειρε καὶ ἔκτισεν ἐκεῖ παλάτια, διότι ἐνεκρήζετο ἢ πόλις μῆνας ἕξ. καὶ ἐξελθὼν ὁ Λεωμάκελος ἔκτισεν αὐτὰ καὶ μόνον ἐποίησε καὶ ναὸν ὡσαύτως, καὶ ἑώρα ἀπέκτισε τὴν πόλιν ἐμπροσημένην. εἶδ' οὕτως ἐβροῦε στάκτην ἐπ' αὐτῇ ὡς σπιθαμὴν τὸ πάχος. ἔκτισε δὲ καὶ ἱπποδρόμιον, ἐν ᾧ καὶ Μιχαὴλ ὁ βασιλεὺς ἀνηρέθη ὑπὸ Βασιλείου. C, omissis reliquis.

dem a Mauricio in armamentarium exstructum fuit. Theodora autem uxer Theophili imperatoris in monasterium mutavit post annos 248.

Aedificium quod vocatur Picridii, condidit Picrides cubicularius tempore Irenae Atticae.

Castellum aedificavit Tiberius imperator socer Mauricii, ne Chaganus Bulgarorum princeps classem eius combureret: ibi enim naves suas subduxit, et locum munivit castello.

Templa B. archangeli Michaelis in Anaplo et Sosthenio Constantinus magnus aedificavit.

Templum S. Mamantis Leo Macelas aedificavit, cum urbs sex integros menses continuo incendio flagrasset. ibidem quoque palatium exstruxit et Hippodromum privatae imperatorum aurigationi destinatum; ubi etiam Michael Theophili imperatoris filius a Basilio Macedone occisus fuit. ferunt autem durante illo incendio adeo saevam fuisse hiemem ut alias nunquam. eodem quoque tempore puram putam stacten pluit,

καθαρὸν ἔβριξεν, ὡς κείσθαι ἐν τοῖς κεράμοις μέχρι σπιθαμῆς. τότε δὲ καὶ ὁ ὁσιος Δανιὴλ ἐν τῷ Ἀνάπλω ἦν.

Τὸν ἅγιον Ταράσιον τὴν μονήν, λέγουσιν ὅτι ὁ ἅγιος Ταράσιος ὁ πατριάρχης ἐκείσε ἐτέθη καὶ μετὰ τὸν θάνατον αὐτοῦ ἐγένετο μονή. 5

B Τὴν μονήν τὰ Δαμιανοῦ Δαμιανὸς παρακοιμώμενος ὁ Σθλαβὸς ἔκτισεν ἐν τοῖς χρόνοις Θεοφίλου τοῦ εἰκονομάχου καὶ Μιχαὴλ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ.

Τὸν ἅγιον Φωκῶν πέρα Βασιλῆος ὁ Μακεδὼν ἔκτισε ὁμοίως καὶ τὴν Θεοτόκον ἐν τῷ φόρῳ, καὶ τὴν νέαν εἰς τὸ παλάτιον, καὶ τὰ παλάτια πέρα τῶν πηγῶν. 10

Ἡ δὲ πέραθεν τοῦ στενοῦ λεγομένου ἐκκλησία χρυσοκέραμος παρὰ Ἰουστίνου καὶ Σοφίας τῶν εὐσεβεστάτων βασιλέων ἐκτίσθη, καὶ ὁ ἅγιος Παῦλος τὸ ὀρφανοτροφεῖον, καὶ ὁ ὁσιος Ζωτικὸς ὁ εἰς τοὺς λωβούς, ἀλλὰ καὶ ὁ λιμὴν τῶν Σοφῶν καὶ αἱ Σοφιανὰ 15 τὰ παλάτια πέρα τοῦ στενοῦ.

C Τὰ δὲ ζευκτὰ κίονια παρὰ Ῥωμανοῦ τοῦ γέροντος ἀνηγέρθησαν καὶ εἶχον τοὺς τιμίους σταυρούς.

Τὰ δὲ Εὐτροπίου ὁ λιμὴν ἐκτίσθη παρὰ Εὐτροπίου πρωτοσπαθαρίου καὶ κοιαιστορος ἐν τοῖς χρόνοις Ζήνωνος καὶ Ἀνυστα- 20

3 p. 58 Band. τὸν ἅγιον] τὸν δὲ ἅγιον Ταράσιον λέγουσιν εἶναι προοίστιον τοῦ πατριάρχου Ταράσιου, καὶ ἀνέστησεν ἐν αὐτῷ μονήν. C. 6 p. 58 Band. τὰ Δαμιανοῦ] τὴν δαμιανοῦ καλουμένην Reg. 7 σκλάβος Vat. 9 p. 58 Band. πέρα om C. 11 πέρα om C. 17 p. 58 Band. ζευκτικὰ Vat. 18 σταυρούς τοὺς ὄντας νῦν εἰς τὰ μάρτυρον Reg. 19 p. 59 Band. 20 χρόνοις Κωνσταντίνου τοῦ βασιλέως C.

ita ut ad spithamae altitudinem vasa eo replerentur. eodem S. Daniel in Anaplo debebat.

Monasterium S. Tarasii nomen habet a Tarasio patriarcha, qui ibi sepultus est. post obitum vero illius in monasterium mutatum fuit.

Monasterium Damiani Damianus accubitor natione Sthlavus condidit temporibus Theophili Iconomachi et Michaelis filii eius.

Ecclesiam S. Phocae trans fretum Basilius Macedo aedificavit; item S. deiparae templum in foro, et ecclesiam novam in palatio, et palatium ultra fontes.

Ecclesiam trans fretum sitam et auratis tegulis tectam piissimi principes Iustinus et Sophia condiderunt. item orphanotrophium S. Pauli et domum mutilatis recipiendis destinata, quae dicitur S. Zotici, et portum Sophiae, et palatia Sophiana trans fretum.

Columellas iunctas, quibus signa crucis imposita erant, Romanus senior erexit.

Portum Eutropii condidit Eutropius protospatharius et quaestor

σίου τῶν βασιλέων· ἐν ᾧ λιμένι ἀπετημήθη τὴν κεφαλὴν Μαυρίκιος καὶ τὰ τέκνα αὐτοῦ καὶ ἡ γυνὴ παρὰ Φωκᾶ τοῦ τυράννου.

Τὰ Μακελίας ἀνήγειρε Λέων ὁ πρωτοασκερήτης.

Ἐν δὲ τῇ μονῇ τῇ λεγομένῃ Πηλαμίδου στήλη ἴστατο μαρμαρίνος, ἦν ἀνήγειρε Θεόφιλος ἐν τοῖς χρόνοις Κωνσταντίνου τοῦ πορφυρογεννήτου.

Τὰ δὲ ἐν τῷ Ἑραίῳ παλάτια ἐκτίσθη παρὰ τοῦ μεγάλου Ἰουστινιανοῦ· ὁ δὲ ἀνεψιὸς αὐτοῦ Ἰουστίνος ἐκαλλώπισεν. Ἑραϊον δὲ ἐκλήθη, ὅτι πάλαι τῆς Ἑρας ἦν ὁ ναὸς ἐκεῖ. ἡ 10 Ἥριον, ὅτι τὸ παλαιὸν ἐκεῖ ἐθάπτοντο οἱ πολῖται· καὶ δηλοῦ τοῦτο τὰ πολλὰ μαρμάρινα κιβούρια.

Τὰ εἰς τὸν Βρύαντα παλάτια Τιβέριος ὁ βασιλεὺς ἐκτίσεν καὶ ὁ γαμβρὸς αὐτοῦ Μαυρίκιος. ἐκλήθη δὲ Βρύας προφητικῆ ῥήσει διὰ τὸν μέλλοντα αὐτόθι ἀκουσθῆναι βρονγμὸν τῆς πόλεως· 15 καὶ γὰρ ὁ ταύτης τῆς πόλεως ἔσχατος βασιλεὺς μέλλων ἐξελθεῖν προστάξει θεοῦ καὶ ἀπελθεῖν εἰς Ἱερουσαλήμ καὶ ὑποδοῦναι τῷ κυρίῳ τὴν βασιλείαν τῶν Ῥωμαίων ἅμα τῷ διαδήματι αὐτοῦ, ἐπειδὴν γενήσεται ἐν τῷ τοιοῦτῳ βουνῷ τῷ Βρύαντι, μέλλει ἀκοῦσαι μετὰ πάντων τῶν ἀκολουθούντων αὐτῷ τὴν βοήν καὶ P 59

3 p. 59 Band. τὰ Μακ.] τῆς δὲ Μακελίας τὴν μονὴν ἀνήγειρε Μακίλιος ὁ πρωτοασκερήτης οὕτως καλούμενος C. μηλείας Vat. 4 p. 59 Band. ἐν δὲ] τὴν δὲ πηλαμίδα ἀνήγειρε Λέων ὁ φιλόσοφος ἐν τοῖς χρόνοις Κωνσταντίνου τοῦ μεγάλου C. 7 p. 59 Band. 8 Ἰουστίνος] Ἰουστίνος καὶ Σοφία ἐκαλλώπισαν αὐτὰ C. 12 p. 59 Band. τὰ εἰς] τοῦ δὲ Βρύαντος τὰ παλ. C. 13 Βρύας ὅτι μέλλοντος τοῦ ἐσχάτου ἐξελθεῖν βασιλέως καὶ κατοικῆσαι εἰς Ἱερουσαλήμ ἐν αὐτῷ Βρύαντι μέλλει ἀκοῦσαι βρονγμὸν καὶ τὴν βοήν τοῦ κλαυθμῶνος τῆς πόλεως. C. 18 ἐν τῷ τοιοῦτῳ] ἐν αὐτῷ τῷ τόπῳ τοῦ βρύα Reg.

temporibus Zenonis et Anastasii imperatorum; ubi Mauricio et uxori eius atque liberis capita praecisa sunt.

Aedificium quod vocatur Macelias, Leo proteasecretis exstruxit.

In monasterio dicto Pelamidae statua marmorea collocata erat, quam erexit Theophilus philosophus tempore Constantini Porphyrogeniti.

Palatia sita in Heraeo Iustinianus magnus aedificavit, quae postea exornavit Iustinus eius nepos. vocatur autem locus ille Heraeum, quod antiquitus ibi templum Iunonis esset; vel Erium, quoniam cives olim ibi sepeliebantur, uti etiam nunc testantur multa marmorea monumenta.

Palatia quae sunt in Bryante, Tiberius imperator et Mauricius eius gener aedificarunt. dictus autem est ille locus Bryas prophético praesagio futuri urbis fremitus, qui ibi olim exaudietur. cum enim ultimus huius urbis imperator iussu divino ex urbe discedet et proficiscetur Hierosolymam, traditurus deo una cum suo diademate imperium Romanorum, tunc in hoc colle nominato Bryante ipse et omnes, qui eum

τὸν βρογμὸν τοῦ ἐναπομείναντος λαοῦ, τῆς πόλεως ἤδη ποντιζομένης.

Τὰ τοῦ Δαματρίου παλάτια οἱ αὐτοὶ βασιλεῖς ἔκτισαν. ἔστι δὲ ἐκείσε τὸ πῆδημα Κωνσταντίνου τοῦ υἱοῦ Εἰρήνης τῆς Ἀθηναίας, τοῦ τυφλωθέντος παρὰ τῆς μητρὸς αὐτοῦ. 5

Τὰ Φλωρεντίου καὶ τὰ Καλλιστράτου ἀπὸ δύο αὐταδελφῶν οὕτω καλουμένων ἐκτίσθη. μετὰ δὲ τὸν θάνατον αὐτῶν ἐγένετο δύο μοναστήρια ἐν τοῖς χρόνοις Κωνσταντίνου τοῦ μεγάλου. μετὰ δὲ τετρακόσια καὶ εἴκοσι ὀκτὼ ἔτη Παῦλος πατριάρχης ἐν τοῖς χρόνοις Εἰρήνης τῆς Ἀθηναίας παρητήσατο, καὶ κυτεθῶν 10 τοῦ πατριαρχείου ἐκίεσε ἡσυχῆσας μετὰ μῆρας τέσσαρας τέθνηκε.

B Τὰ παλάτια τῶν Ἐλευθερίου καὶ τὰ ἐργοδόσια ἢ αὐτῆ Εἰρήνῃ ἔκτισεν. ἀπὸ δὲ τῶν Ἐλευθερίου παλατιῶν μέχρι τοῦ Ἀμαστριανοῦ ἐπιποδρόμιον ἦν, παρὰ τοῦ δευτέρου κίλιστορος τῆς πόλεως τοῦ μικροῦ Θεοδοσίου κατασκευασθέν, ὅπερ κατέλυσεν ἢ 15 Ἀθηναία καὶ ἔκτισεν ἐν αὐτῷ τὰ πιστώρια.

Τὸ δὲ καλούμενον μέγα λουτρόν πλησίον τοῦ βόδς ἐκτίσθη παρὰ Νικήτα ἐνοσίχου καὶ ἐπὶ τῆς τραπέζης, ἐπὶ τοῖς χρόνοις Θεοφίλου τοῦ βασιλέως.

Ὁ ἀρχιστράτηγος τὰ Ἀβάκια, ὁ πλησίον τοῦ Ξηρολόφου, 20 ἐκτίσθη παρὰ Δεωμακέλου. ἐκλήθη δὲ οὕτω διὰ τὸ εὐρεθῆναι ἐκείσε ἀβάκια παμμεγέθη καὶ ἀξιοθαύμαστα.

3 p. 59 Band.

Δαματρός C.

6 φλώρου Reg. Vat.

12 p. 47 Band.

15 μικροῦ] μεγάλου Reg.

17 p. 133

Band.

20 p. 133 Band.

τὰ ἀβακκῆρά Vat., τοῦ ἀβα-

κίου Reg.

comitabuntur, clamorem audient et strepitum populi remanentis in urbe.

Palatia Damatrii iidem imperatores aedificarunt. visitur autem ibi πῆδημα Constantini, qui a matre Irene Attica excaecatus fuit.

Aedes Florentii et Callistrati duo germani fratres ita nominati exstruxerunt; quae post eorum mortem in monasteria mutatae fuerunt. hic post 428 annos tempore Irenae Atticae Paulus patriarcha, deposita patriarchali dignitate, requievit et post quattuor menses mortuus est.

Palatia Eleutheriana et officinas eadem Irene condidit. Hippodromum vero, qui inter aedes Eleutherianas et Amastrianas a secundo urbis conditore Theodosio iunioris exstructus erat, demolita est Augusta, eiusque loco pistrina aedificavit.

Thermas magnas, quae sunt prope Bovem, exstruxit Nicetas eunuchus et praefectus mensae tempore Theophili imperatoris.

Templum B. archangeli Michaelis nuncupatum ad Abacos, quod est prope Xerolophum, aedificavit Leo Macelas. ita vero nominatum est, quod ibi inventi fuerint Abaci magnitudinis admirandae.

Ἡ παναγία Θεοτόκος τὸ Κρύσταλλον διὰ τοῦτο οὕτως C
ἐκλήθη, ὅτι τοῦ Λεωμικέλου ἐκεῖσε διερχομένου ἐφ' ἵππῳ χει-
μῶνος ὄντος κρύσταλλον ἔπεσε καὶ ἔδωκεν αὐτόν.

Περὶ δὲ τῶν Ἡρώων λέγεται ὅτι οἱ ἀποθνήσκοντες τῶν πο-
5 λιτῶν πρὸ τοῦ κτισθῆναι τὸν ἅγιον Λουκᾶν ἐκεῖσε ἐθάπτοντο.
ἔκτισε δὲ ἐκεῖσε ναὸν τοῦ ἁγίου Γρηγορίου ὁ μέγας Κωνσταντῖνος.
ἰστέον ὅτι καὶ πρῶτον εἰς τὸ Βυζάντιον ἐλθὼν ὁ ἅγιος Ἀνδρέας
ἐκεῖσε ἐκάθισε καὶ ἐδίδασκεν, εἶτα χειροτόνησε τὸν ἅγιον Στάχυν
εἰς τὴν ἁγίαν Εἰρήνην τοῦ Γαλάτου πέραθεν· ἐκλήθη δὲ οὕτως
10 ἀπὸ τινος Γαλάτου ἀνδρὸς ἐκεῖσε οἰκοῦστος. ὁ δὲ ἅγιος Ἀνδρέας
πρὸ τοῦ μεγάλου Κωνσταντίνου ἦλθεν εἰς τὸ Βυζάντιον, καὶ εἰς
τὰ λεγόμενα Ἀρματίου ἐποίησε τὴν σκηνὴν αὐτοῦ καὶ ἐκάθητό D
διδάσκων. ἐποίησε δὲ καὶ σταυρὸν ἰδιοχείρως, λατομήσας αὐ-
τὸν καὶ γλύψας, ὃν ἔστησεν εἰς τὴν ἁγίαν Εἰρήνην τὴν παλαιάν.
15 μετὰ δὲ ταῦτα ἦλθεν εἰς τὸ νεώριον, εἰς τὸ καλούμενον κερα-
τέμβολον, καὶ ἐδίδασκε κακεῖσε. ἐκλήθη δὲ οὕτως ὁ τοιοῦτος
ἔμβολος, διότι στήλη τις ἦν, καὶ ἐπάνω αὐτῆς ἴστατο ζώδιον.
ἔχον ἐν τῇ κεφαλῇ τέσσαρα κέρατα, καὶ θαῦμα ἐγένετο ἐν αὐτῷ·
ὅστις γὰρ εἶχεν ὑπόληψιν τοῦ εἶναι κερατίαν, ἤνικα ἐλθὼν
20 προσήγγιζε τῇ στήλῃ, εἰ ἦν ὡς ὑπελαμβάνετο, ἐγύριζεν ἢ στήλῃ P 60
ἐκ τρίτου, εἰ δὲ οὐκ ἦν, ἴστατο σιγῇ.

1 p. 133 Band.
om Reg.

5 πρὸ — Λουκᾶν om Reg.
17 διότι χαλκῆ ἀψὶς ἦν ἐκεῖσε καὶ ἐπάνω στήλῃ
ἴστατο ἔχουσα ἐν Reg.

9 πέραθεν
21 σιγῇ] σιωπηρῶς Reg.

Ecclesia S. deiparae ad glaciem inde cognomen habet, quod
Leonem Macelam equo illac transvehentem hiemali tempore glacies de-
lapsa affligerit.

De loco nuncupato Erio referunt olim cives ibi sepeliri solitos,
antequam conderetur coemeterium S. Lucae. ibidem Constantinus ma-
gnus templum S. Georgii condidit. sciendum est quod S. Andreas apo-
stolus Byzantium veniens primum in eo loco considerit atque docuerit,
et deinde ordinaverit S. Stachyn episcopum ecclesiae S. Irenae trans
fretum, in loco qui a Galata quodam ibi habitante Galata vocatur.
S. Andreas autem ante Constantinum magnum Byzantium venit, et in
loco qui dicitur Harmatii tabernaculum struxit, atque ibi docuit. sculpsit
etiam propria manu signum crucis ex lapide, collocavitque in ecclesia
antiqua S. Irenae. postea migravit in Neorium, et ibi quoque docuit
in porticu quae cornuta ob hanc causam vocatur. stabat ibi columnae
imposita statua quattuor cornua in capite gerens. quisquis igitur suspec-
tam habebat pudicitiam uxoris, ad hanc statuam accedebat, et si res
ita se haberet ut suspicabatur, ter in gyrum se vertebat statua; sin-
minus, stabat immobilis.

Ὁ τρίκλινος τοῦ μεγάλου Κωνσταντίνου λέγεται Μαναῦρα διὰ τὸν τρόπον τοῦτον. Ἀναστάσιος βασιλεὺς ὁ δικόρος τῷ κς' ἔτει τῆς βασιλείας αὐτοῦ καὶ τῷ τετάρτῳ μηνί, βροντῶν καὶ ἀστραπῶν περὶ τὸ παλάτιον εἰλουμένων, ἀδημονῶν καὶ μὴ φέρων ἐκ τόπου εἰς τόπον ἔφευγε. καὶ δὴ εἰσελθόντα εἰς τὸν τοιοῦτον 5 τρίκλινον κατέλαβεν ἐκείσε αὐτὸν ἡ ὄργη τοῦ Θεοῦ· ὑπὸ γὰρ βροντῆς βιαίας καὶ κεραυνοῦ ἀπέψυξε καὶ ἐγένετο πυρκαυστος. B ὅτε δὲ ἀπέθνησκε, φωνῇ μεγάλῃ ἔφη "ὦ Μανᾶ, ὑπὸ αὔρας ἀπόλλυμαι." καὶ διὰ τούτου ἐκλήθη ὁ τρίκλινος Μαναῦρα.

Τὸ Σίγμα τὴν Θεοτόκον πρῶτον μὲν ὁ μέγας Κωνσταντίνος 10 ἔκτισεν, εἶτα δὲ Ἰουστινιανὸς ὁ μέγας ἀνέκτισε. μετὰ δὲ τριακόσια εἴκοσι ὀκτῶ ἔτη ἐν τῇ αὐτοκρατορίᾳ Βασιλείου τοῦ Μακεδόνης, σεισμοῦ μεγάλου γεγονότος, συνεπτώθη παντελῶς ὁ ναός, ἐν ἡμέρᾳ κυριακῇ, μηνὸς Ἰανουαρίου θ', τοῦ ἁγίου Πολυεύκτου, καὶ τοὺς ἐκείσε ἀνθρώπους διέφθειρε, καὶ ἐκτότε ἐκλήθη σείσμα 15 ἡ σῆμα. ἰδιωτικῶς δὲ καλοῦσι σίγμα.

C Τὸν μικρὸν ἀρχιστράτηγον τὴν νέαν Ζήνων καὶ Ἀριάδνη ἀνήγειραν.

Τὴν γυναικεῖαν μονῆν τῆς Προκοπίας ὁ Θεὸς τοῦ μεγάλου Ἰουστινιανοῦ ἔκτισε σὺν τῇ γυναικὶ αὐτοῦ Εὐφρημίᾳ, ἐνθα καὶ 20 θανάων ἐτάφη.

1 p. 10 Band. Μαγναῦρα C. 7 καὶ κεραυνοῦ] κεραυνοθεῖς πυρκαυστος γέγονεν. ὅτε δὲ ἐμελλε θνήσκειν Reg. 8 ὦ μάννα αὔρα ὑπὸ αὔρας Reg. 10 p. 52 Band. τὸ Σίγμα] τὴν Θεοτόκον τὴν εἰς τὸ σίγμα C. 16 σῆμα ἦγον τάφος Vat. 17 p. 133 Band. 18 συνήγειραν vulgo. 19 p. 133 Band. γυναικεῖαν BL.

Triclinium magni Constantini propterea Manaura dicitur. cum imperator Anastasius Dicorus 26 annos et 4 menses imperasset, accidit ut tonitrua et fulgura circum undique palatium vehementer impeterent. quare consternatus imperator, et hinc inde prae formidine cursitans, in hoc demum triclinio numinis ira percussus et penetrabili fulminis ictu ambustus fuit. moribundus autem extrema haec verba magna voce protulit "o Mana, aura pereo," atque hinc triclinium illud Manaurae nomen retinuit.

Ecclesiam S. dei genitricis quae vocatur Sigma, Constantinus magnus primo condidit, deinde Iustinianus magnus restauravit. post annos autem 328, imperante Basilio Macedone, magno terrae motu totum hoc templum collapsum est, die dominico, qui nonus erat Ianuarii et S. Polyucto sacer. hac ruina omnes, quotquot in eo erant, oppressi sunt, et templum inde cognominatum fuit Sisma, id est conuasatio, sive Sema, id est sepulcrum. vulgo autem vocatur Sigma.

Ecclesiam novam B. archangeli Zeno et Ariadne aedificarunt. Monasterium Procopiae sanctimonialium patrum Iustiniani magni cum uxore Euphemia condidit, et post obitum ibidem sepultus est.

Ἡ χώρα πρῶτον μὲν εὐκτέριον ἦν, Πρίσκος δὲ ὁ ἑπαρχος καὶ γαμβρὸς Φωκᾶ τοῦ τυράννου περιορισθεὶς ἐκεῖ παρὰ τοῦ ἰδίου ἔκτισε ταύτην μονὴν εἰς κάλλος καὶ μέγεθος, ἀποχαρισάμενος καὶ κτήματα πολλὰ. ἐκλήθη δὲ χώρα, διότι τῶν Βυζαντιῶν χωρίον ἦν ἐκεῖ, καθὰ καὶ ἡ τοῦ Στουδίου μονὴ ἔξω τῆς πόλεως ἐπῆρχεν, καὶ ἡ μονὴ τοῦ Ξηροκεράμου.

- Ὁ ἅγιος Μάμας ἐκτίσθη παρὰ τῆς ἀδελφῆς Μανρικίου τοῦ βασιλέως· μετὰ γὰρ τὸ ἀναιρεθῆναι παρὰ τοῦ Φωκᾶ τὸν Μανρικίον ἕμα τοῖς τέκνοις αὐτοῦ λαβοῦσα τὰ σώματα αὐτῶν 10 κατέθετο ἐκεῖσε. ἡ δὲ σύμβιος Μανρικίου μετὰ τῶν θυγατέρων αὐτῆς ἐφρουρεῖτο παρὰ τῶν τοῦ Φωκᾶ ἐν τῇ νέῃ καλουμένῃ μονῇ πρὸς ὀλίγον τινα καιρὸν. ὕστερον δὲ ἀνηρέθη παρ' αὐτοῦ καὶ αὐτὴ διὰ ξίφους ἀπομηθεῖσα, καὶ πᾶσα ἡ συγγένεια Μανρικίου, καὶ τῇ θαλάσῃ ἐρίφησαν.
- 15 Τὴν μονὴν τῆς ἁγίας Εὐφημίας καὶ τοὺς τάφους τοὺς ὄντας ἐν τῷ Πετρίῳ καὶ τὸ λουτρόν Βασίλειος ὁ Μακεδῶν ἀνήγειρε, καὶ τὰς θυγατέρας αὐτοῦ ἐκείσε ἀπέκειρε.

1 p. 54 Band. Κρίσπος C. 2 Φωκᾶ] τοῦ Καπκάδου καὶ ἀπηνόους Φωκᾶ C. περιορίσθη ἐκεῖσε, ὅτι ἐν ὀπολήφει γέγονε τοῦ Ἡρακλείου τοῦ βασιλέως. καὶ γὰρ καὶ ἀντὶ συγκοιτησῆς ὁ αὐτὸς Κρίσπος, καὶ κρατήσας διὰ τῆς θαλάσσης τὴν βασιλείαν, γαμβρὸς τυγγάνων Φωκᾶ. καὶ μετὰ τοῦτο βασιλέως γράμματα κατ' αὐτοῦ δεξάμενος ὁ Ἡράκλειος ἐφη αὐτῷ αὐτῶς "ἄθλιε, γαμβρὸν οὐκ ἐποίησας, καὶ πῶς ἀληθῆ φίλον ποιήσεις;" διὰ ταῦτα οὐκ ἐκείσε περιορισθεὶς C. 5 χώρα Reg. καὶ τὰ Στουδίον χωρίον καὶ αὐτὸ ἐπῆρχεν C. 6 ἡ μονὴ τοῦ Ξηροκ. ὁ ἅγιος μάμας uno tenore Vat. 7 p. 54 Band. ὁ ἅγιος] ἡ δὲ μονὴ ἡ Ξηροκερακος ὁ ἅγιος C. 8 παρὰ τοῦ Φ.] εἰς τὸν εὐτροπίου λιμένα C. 15 p. 39 et 133 Band.

Monasterium Chorae prius oratorium erat. postquam vero Priscus praefectus et gener Phocae tyranni eo relegatus fuit, sua impensa magnum et pulchrum monasterium eius loco exstruxit, multasque possessiones ei largitus est. cognominatur autem hoc monasterium Chora, quod ibi olim ager seu praedium esset; quemadmodum etiam monasteria Studii et Xerocerami extra urbem sita erant.

Templum S. Mamantis condidit soror Mauricii imperatoris. illa enim, Mauricio et liberis eius a Phoca tyranno interfectis, corpora eorum collegit atque ibi deposuit. caeterum uxor Mauricii cum suis filiabus primum quidem a Phoca aliquantulum in monasterio dicto novo inclusa fuit. postea autem et ipsa et universa Mauricii cognatio ferro ab eo interempta est et in mare proiecta.

Monasterium S. Euphemiae et sepulcra, quae sunt in Petrio, Basilius Macedo condidit, et filias suas ibidem attondit.

P 61 Τὴν ἁγίαν Ζωὴν τὴν οὖσαν εἰς Μωκισίαν ὁ ὀσιος ἀνήγειρε Μαρκιανός, οὗ καὶ Θανῶν κατετέθη.

Τοὺς ἁγίους νοτιοῦρους ὁ μέγας Θεοδόσιος ἀνήγειρε καὶ κτήματα πολλὰ ἐπεκύρωσε.

Τὸν ναὸν τῶν ἁγίων Μανουὴλ Σαβὲλ καὶ Ἰσμαὴλ ἐπὶ τὸ 5 χερσαῖον τεῖχος ὁ μέγας ἀνήγειρε Θεοδόσιος· μετὰ γὰρ τὸ καυθῆναι αὐτοὺς παρὰ τοῦ παραβάτου Ἰουλιανοῦ τὰ σώματα αὐτῶν ἐκεῖ κατέθετο, ἐπεὶ ἐν τούτῳ τῷ τόπῳ ἀηγήθησαν οἱ ἅγιοι.

Τὴν δὲ παλαιὰν λεγομένην πόρταν ὁ μέγας Κωνσταντῖνος ἀνήγειρε, καὶ ἕως ἐκεῖ ἦν τὸ ἀρχαῖον καὶ παρ' αὐτοῦ κτισθὲν 10 χερσαῖον τεῖχος.

B Τὸν ἅγιον Ἐλευθέριον Βασιλείος τις ἐν τοῖς χρόνοις Ἀρκαδίου ἀνήγειρε.

Αἱ δύο μοναὶ τῆς ἁγίας Δομνίνας, ἣ τε ἐπονομάζεται τὰ Ἀλεξάνδρου, καὶ ἣ ἄλλη ἣ λέγεται τὰ Μαύρας, ἐν τοῖς χρόνοις 15 τοῦ μεγάλου Θεοδοσίου ἐκτίσθησαν. ἐλθοῦσαι γὰρ ἀπὸ Ῥώμης εὗρον ἄοικον τὸν τόπον, καὶ αἰτησάμεναι τὸν βασιλέα, δέδωκεν αὐταῖς τὸν τόπον καὶ συνδρομὴν, καὶ ἀνήγειραν τὰς μονάς.

1 p. 51 Band. 3 p. 52 Band. 4 πτ. π. ἐπεκ.] τὰ σώματα
αὐτῶν ἐκεῖσε ἔθετο C. 5 p. 52 Band. 7 Ἰουλιανοῦ τοῦ
χοίρου Reg. 9 p. 52 Band. τὴν δὲ] τὸν δὲ πρόδρομον
τὴν παλαιὰν ἀνήγειρεν ὁ μέγας Κωνσταντῖνος. τὸ δὲ κτίσμα
ἠπουμβίξεν εἰς τὸ χερσαῖον τεῖχος. CReg. πόρταν] πέτρων
nonnulli. 12 p. 52 Band. Βασιλείος] πατρικίος C.
14 p. 53 Band. αἱ — p. 123 v. 2 Δίον καλουμένην om Vat.
15 Μαύρας] Γρηγορίας C. 18 καὶ συνδρομὴν om C.

Ecclesiam S. Zotici prope cisternam Mocisiam prius imperator Marcianus exstruxit; in qua etiam mortui corpus depositum fuit.

Templum S. Notariorum Theodosius aedificavit et multis ditavit possessionibus.

Ecclesiam SS. Manúel Sabel et Ismael, quae sita est ad murum terrestrem, Theodosius magnus condidit. postquam enim a Iuliano apostata fuerunt cremati, reliquiae eorum ibidem in loco supplicii depositae sunt.

Portam quae vocatur Antiqua, Constantinus magnus exstruxit. eo enim usque antiquus et ab eo erectus murus terrestris pertingebat.

Templum S. Eleutherii Basilius quidam tempore Arcadii aedificavit.

Duo monasteria, quorum unum S. Dominae cognomento Alexandri, alterum vero S. Maurae dicitur, tempore Theodosii magni condita fuerunt. tunc enim sanctae illae feminae Roma venerunt, et impetrata ab imperatore loci huius tunc inhabitati copia monasteria ibi aedificaverunt.

ὡσαύτως καὶ ὁ ἕσιος Δίος αἰτησόμενος τὸν βασιλέα, τόπον λαβών, ἔκτισε τὴν μονὴν τοῦ Δίου καλουμένην.

Ἡ μονὴ ἡ λεγομένη τὸ Μυροκέρατον ἐκτίσθη ἐν τοῖς χρόνοις Μαρκιανοῦ τοῦ βασιλέως. φασὶ δὲ πολλοὶ τῶν ἱστορικῶν C 5 ὅτι τὸ κέραν ἐκεῖνο τοῦ ἐλαίου, ᾧ ἔχριε Σαμουήλ ὁ προφήτης τοὺς βασιλέας, εἰς τὴν τοιαύτην μονὴν ἐκρεμάτο, καὶ διὰ τοῦτο ἐκλήθη Μυροκέρατον.

Ἡ μονὴ τοῦ Ξυλινίτου ἐκτίσθη παρὰ μαγίστρου Νικήτα ἐν τοῖς χρόνοις Λέοντος τοῦ Συρογενοῦς τοῦ πατρὸς Καβαλλίνου, 10 παρ' οὗ καὶ ἀπεκεφαλίσθη εἰς τὸν σφενδόνα. ἔχει δὲ τὸ ὄνομα ἡ μονὴ διὰ τὸ τὰς μοναζούσας χρᾶσθαι εἰς ὑπόδειν τοῖς οὕτω καλουμένοις Ξυλίνους.

Ἡ μονὴ τῆς Εἰκασίας ἐκτίσθη παρὰ Εἰκασίας μοναχῆς ἠδυσβεστάτης καὶ παρθένου ὠραίας τῷ εἶδει, ἥτις σοφωτάτη 15 οὕσα καὶ κανόνας πολλοὺς καὶ στιχηρὰ καὶ ἄλλα τινὰ ἀξιοθαύμαστα ἐποίησε καὶ ἐμελώδησεν ἐν τοῖς χρόνοις Θεοφίλου τοῦ βασιλέως. D

Τὰ Σμαράγδου ἐκτίσθη παρὰ Σμαράγδου πατρικίου καὶ στρατηγῶ ἐν τοῖς χρόνοις Τιβερίου τοῦ Θρακῆς. οὕτως δὲ 20 ἐκλήθη, ἐπεὶ οἶκος ἦν αὐτοῦ ἐκεῖ.

3 p. 53 Band. μυροκέρατον plerique. 4 Μαρκεῖος C.
8 p. 53 Band. 10 τὴν σφενδόνην δι' ἐπιβουλὴν Reg.
13 p. 53 Band. παρὰ Εἰκ.] παρ' αὐτῆς μοναχῆς γενομένης,
ὅτι τῆς βασιλέως ἀπέτυχε παρὰ Θεοφίλου βασιλέως, σεβασμίας
καὶ ὠραίας τυγχανούσης. ἥτις καὶ κανόνας καὶ στιχηρὰ ποιήσασα
ἐν τοῖς χρόνοις Μιχαὴλ καὶ Θεοφίλου τοῦ πατρὸς αὐτοῦ ἔζη ἐν
αὐτῇ. C. 18 p. 133 Band. τὰ σμ. σὺν τῷ λουτρῶ ἐκτ. Reg.

similiter etiam S. Dius locum ab imperatore petiit, et monasterium in eo extraxit, quod vocatur Dii.

Monasterium quod vocatur Myrioceratum, tempore Marciani imperatoris conditum fuit. referunt autem multi historici fuisse in hoc monasterio suspensum cornu olei, quo propheta Samuel reges Iudaeorum inunxit, atque hinc ita nominatum esse monasterium.

Monasterium Xylinitae Nicetas magister condidit tempore Leonis patris Constantini Caballini, a quo etiam decollatus fuit in sphendone Hippodromi. nomen vero Xylinitae inde habet hoc monasterium, quod monachae loco calceorum soleis ligneis uterentur.

Monasterium Icasiae aedificavit Icasia virgo sanctimonialis piissima et pulcherrima, quae valde erudita fuit, et multos hymnos et stichera et alia quaedam admirabiliter composuit tempore Theophili imperatoris.

Monasterium Smaragdi Smaragdus patricius et praefectus militum tempore Tiberii Thracis condidit, cuius illic domus fuit.

Ὁ ἅγιος Μάρκος ὁ πλησίον τοῦ Ταύρου ἐκκλησία ἔην μεγάλη ξυλότρουλλος, κτισθεῖσα ὑπὸ Θεοδοσίου τοῦ μεγάλου. αἷτα ὑπὸ σεισμοῦ κατενεχθεῖσαν ἀνήγειρεν αὐτὴν Ῥωμανὸς ὁ γέρων ὁ Δακαπηνός.

Χαλκοῦς δὲ κώνωψ και μυῖα και ἄλλα μικρὰ ζωῦφια ἐπάνω 5
τῆς δυτικῆς ἀψίδος τοῦ Ταύρου ἴσταντο, ἐστοιχειωμένα παρὰ
Ἀπολλωνίου τοῦ Τυανέως, και ἕως μὲν οὖν ἴσταντο, οὐκ ἐφοί-
P 62 των τῇ πόλει μυῖαι ἢ ψύλλοι ἢ κώνωπες· ὁ δὲ βασιλεὺς Βασι-
λειος ἐξ οἰκείας ἀγνοίας κατήγαγε και ἠφάνισεν αὐτά.

Ἡ δὲ γυναικοειδῆς στήλη ἢ χαλκῆ, ἢ ἰσταμένη εἰς τὴν 10
φιάλην τοῦ ἵπποδρομίου, εἰς τὸ στυράκιον, Εἰρήνης ἐστὶ τῆς
Ἀθηναίας, ἣν ἀνήγειρε Κωνσταντῖνος ἕ νιὸς αὐτῆς εἰς θερα-
πείαν αὐτῆς.

Ὁ τόπος ὃς καλεῖται τὰ νεκρά; οὕτως ἔλαβε τὸ ἐπώνυμον,
ὅτι τὰ σώματα τῶν ἀναιρεθέντων πολιτῶν ἐπὶ Ἰουστινιανοῦ τοῦ 15
μεγάλου ἐν τῷ ἵπποδρομίῳ ἐκεῖσε ἐτέθησαν διὰ τὸ μὴ χωρεῖν
ἀλλάθοι θάψαι αὐτά. ἀπέφραξε δὲ και τὰ σκάλια ὑπὸ τοῦ
B παραθύρου και μέχρι τοῦ καμιλαυκίου, και οὕτως ἐτίθουν τὰ
σώματα τῶν νεκρῶν.

1 p. 36 Band. 5 p. 36 Band. χαλκοῦς] ἀλλὰ και κωνο-
πιαν ἐστοιχειωθῆ και ἴσταντο ἐστηλωμένους χαλκοῦς ἐπάνω τῆς δυ-
τικῆς ἀψίδος τοῦ αὐτοῦ ταύρου. ἣν δὲ κώνωψ και μυῖα και τὰ
ἄλλα ζωῦφια, και ἐξ αὐτῶν οὐκ ἀπεφοίτα τι τῇ πόλει. ἄλλ' ὁ
βασιλεὺς Βασίλειος ἠφάνισε συντρέψας. Reg. 10 p. 42 Band.
14 p. 42 Band. ὁ τόπος ὃς καλ.] ἢ δὲ καλουμένη νεκρὰ
CReg. 17 τὰς σκάλας Reg. 18 πρωτοθύρου C, πρώτης
θύρας Reg. καμιλαύχου C.

Ecclesiam S. Marci prope Taurum primo Theodosius magnus cum
trulle ligneo exstruxit: postea terrae motu collapsam reaedificavit Roma-
nus senior cognomine Lecapenus.

Aereus culex et musca et alia insecta supra occidentalem arcum
Tauri ab Apollonio Tyaneo posita erant. quamdiu autem illa perman-
serunt integra, nec muscae, nec pulices, nec culices urbem intrarunt.
caeterum imperator Basilius Macedo ea deiecit atque confregit.

Statua muliebris aerea, posita in Phiala Hippodromi, Irenae At-
ticae est, quam in honorem eius Constantinus filius posuit.

Locus nuncupatus Necra sive Cadaverum, ex eo nomen habet,
quod sub Iustiniano magno civium supplicio affectorum cadavera ibi
deponerentur. alibi enim ea sepeliri vetitum erat. idem vero scalas
ab ostio laterali usque ad Camilaucium muro seunxit atque ita defun-
ctorum corpora ibi condebant.

Τὰ δὲ παμμεγεθέστατα κτίσματα εἰς τὸν ἅγιον Σέργιον οἶκοι ἦσαν Ἰουστινιανοῦ τοῦ μεγάλου ἔτι ὄντος αὐτοῦ πατρικίου.

Εἰς τὸν ναὸν τῆς Θεοτόκου τὰ Πατρικίαις, γέγραπται ὅτι ὅτε ἤρχοντο οἱ βασιλεῖς μετὰ τῶν δεσποινῶν ἐπὶ προελεύσεως εἰς 5 τὴν ἁγίαν Σοφίαν, ἐν τῷ τοιοῦτῳ τόπῳ ἴσταντο· ἦν γὰρ οἶκος ἐκεῖσε μέγας κτισθεὶς παρὰ τοῦ μεγάλου Κωνσταντίνου. καὶ οἱ μὲν πατρικιοὶ καὶ πραιπόσιτοι ἐκίτισε ἤλασαν καὶ ἐζώννουν τὸν βασιλέα. ὁμοίως καὶ αἱ ζωσταὶ ἐζώννουν τὴν δέσποιναν.

Τὰ Βασιλίδου ὁ ἅγιος Νικόλαος οἶκος ἦν πατρικίου Βασι- C
10 λίδου καλουμένου καὶ κοιαιστόρου τοῦ μεγάλου Ἰουστινιανοῦ.

Αἱ χαλκαῖ πύλαι, αἱ πρότερον μὲν ἰστάμεναι εἰς τὸ Τρι-
κῦμβalon τοῦ Τζυκανιστηρίου, ἐπήρθησαν παρὰ Βασιλείου τοῦ
Μακεδόνης ἀπὸ τοῦ ἐμβόλου τοῦ φόρου εἰς τὴν νείαν.

Ἡ μονὴ τῶν Δαλμάτων παρὰ Δαλμάτου πατρικίου ἐκτίσθη,
15 ἐξ οὗ καὶ Ἀψίμαρος, ὃς καὶ Τιβέριος, ὅτε ἀνῆλθε μετὰ τῶν
χελανδίων καὶ ἐκράτησε τῆς βασιλείας, τὸν βασιλέα Λεόντιον
καταγαγὼν καὶ περιορίσας ἐκίτισε, εἶτα ῥινοκοπήσας ἐν τῇ τοιαύτῃ
ἐφρούρει μονῆν.

1 p. 42 Band. 3 p. 29 Band. γέγραπται ὅτι] ὄπισθεν
τῆς ἁγίας Σοφίας C. 5 ἁγίαν τοῦ θεοῦ λόγου σοφίαν Reg.
8 καὶ] καὶ αἱ πατρικίαι C. 9 p. 30 Band. τὰ Βασι-
λίδου] τὰ Βασιλίδος, omissis ὁ ἅγιος Νικόλαος, C. 11 p. 23
Band. τὸ] τὴν C. 13 τῶν ἐμβόλων τοῦ φόρου τῶν
χαλιναρίων. ἰστάθησαν δὲ παρὰ τοῦ μεγάλου Κωνσταντίνου ἀν-
τικρὸ τοῦ Σενάτου. κτίσας δὲ τὴν νείαν ἐπήρσε ταύτας καὶ ἀπήγγεν
ἐκείσε. C. 14 p. 50 Band. τῶν] τὰ C. 15 ἐξ]
ἀνεψιοῦ τοῦ μεγάλου Κωνσταντίνου, ἐξ C. 16 τὸν βασιλέα]
τὸν λέοντα Vat., τὸν Ἰουστινιανὸν Reg.

Maxima illa aedificia, prope templum S. Sergii, aedes fuerunt Iustiniani magni, cum patricius adhuc esset.

De ecclesiae S. deiparae cognomine Patriciae memoriae proditum est imperatores et Augustas tempore processionis ad S. Sophiam ibi stationem facere consuevisse. etenim illic amplissimum erat palatium, a Constantino magno exstructum. huc igitur accedebant patricii et praepositi, et succingebant imperatorem: matronae vero, quae vocantur Zostae, imperatricem.

Templum S. Nicolai cognominatum Basilidae, domus erat Basilidae patricii et quaestoris Iustiniani magni.

Portae aereae, quae prius stabant in Tricymbalo Tzycanisterii, a Basilio Macedone ex porticu fori in ecclesiam novam translatae fuerunt.

Monasterium Dalmatae, Dalmata patricius condidit. quare etiam Tiberius Apaimarus, postquam cum chelandiis suis Byzantium pervenit, et imperio potitus est, Leontium imperatorem, naso praeciso, in hoc monasterio inclusum custodivit.

D Τὸν ἅγιον Γεώργιον τὰ Χαλκίδου Σέργιος ὁ πατριάρχης ἔκτισεν ὁ αἰρετικός, ἐν ᾧ καὶ τὸ βέβηλον αὐτοῦ σῶμα κεῖται. ὁμοίως καὶ τὰ ἐν τοῖς κατηχουμένοις εὐκήρια πάντα ὁ αὐτὸς ἔκτισε, δὸς ἐκεῖ χρυσᾶ κειμήλια καὶ ἄργυρᾶ καὶ πορφύρας διαχρῦσους. 5

Τὸν ἅγιον Στέφανον τὸν πλησίον τοῦ Σιγματος ὁ μέγας Κωνσταντῖνος ἔκτισεν. ὁ δὲ βασιλεὺς Λέων ὁ φιλόσοφος ἐσμικρυνε τοῦτον, καὶ τὴν ὕλην πῦσαν, τὰ τε μάρμαρα καὶ κίονας καὶ τὰς χρυσᾶς ψηφίδας, ἀπέθιτο εἰς τοὺς ἁγίους πάντας, ὅπου κεῖται τὰ λείψανα τοῦ ἁγίου Ἰσακίου. 10

P 63 Τὸν ἅγιον Μητροφάνην ὁ μέγας Κωνσταντῖνος ἀνήγειρεν. ὡσαύτως καὶ τὴν ἁγίαν τριάδα τὴν οὖσαν εἰς τὸ Ἰζωκίωνιον, τὴν νῦν δὲ ἁγίους ἀποστόλους ὀνομαζομένην. συμπτωθέντας δὲ ὑστέρον ὁ μέγας Ἰουστινιανὸς ἔκτισε.

Περὶ δὲ τοῦ προδρόμου τοῦ Ἰλλου λέγεται ὅτι πηγὴ ἦν ἐν 15 τῷ τόπῳ, καὶ δράκων ἐφώλευε παμμεγεθέστατος (ἦν δὲ ταμεῖον βασιλικὸν ἐκεῖ) καὶ πολλοὺς ἀσκέπτως ἐρχομένους κατήσθιεν. ὁ δὲ ἅγιος Ὑπάτιος προσελθὼν ἐπάταξε τὸν θῆρα μετὰ τῆς

1 p. 59 Band. τὰ Χαλκ.] τὸν ἐν Χαλκηδόνι C. 2 ἔκτισεν ὁμοίως καὶ τὴν Θεοτόκον τὰ Μαρνανίου, ἐν ᾧ καὶ τὸ σῶμα αὐτοῦ κεῖται, omissis reliquis. 6 p. 21 Band. σηματος Vat. 8 τὴν ὕλην πῦσαν τῶν χρυσῶν ἀψίδων, πολυποικίλων λίθων καὶ κίονας ἀπέθιτο εἰς τοὺς ἁγίους ἀποστόλους, καὶ ναὸν ἀνήγειρε τοὺς ἁγίους πάντας C. τὴν add C. 9 ἁγίους ἀποστόλους καὶ ναὸν ἔκτισε τοὺς ἁγίους πάντας καλούμενον Reg. 11 p. 134 Band. 15 p. 43 Band. 18 προσελθὼν] παραγενόμενος μετὰ τῆς θάβδου αὐτοῦ ἐχούσης κάτωθεν ἦλος σιδηροῦς, καὶ σφραγίσας καὶ κρούσας τὸν δράκοντα ἀπέπνυξεν, καὶ λαβὼν αὐτὸν μέσον τοῦ φόρου προὔθηκε νεκρὸν καὶ ἔκτανεν αὐτόν. CReg.

Templum S. Georgii cognominatum Chalcidae Sergius patriarcha haereticus exstruxit: ubi etiam profanum eius cadaver sepultum est. idem quoque aedificavit oratoria, quae sunt in catechumenis, et multa templo largitus est aurea et argentea cimelia, et purpureas vestes auro distinctas.

Aedem S. Stephani, prope Sigma, Constantinus magnus condidit: imperator vero Leo philosophus ad minorem formam redegit, et omnem eius materiam, marmora, columnas et aureas crustulas in templum omnium sanctorum transtulit, ubi depositae reliquiae S. Isaacii.

Ecclesiam S. Metrophanis Constantinus magnus exstruxit: uti etiam aedem sanctae trinitatis, quae sita est in Exocionio, et nunc vocatur SS. apostolorum. utramque vero vetustate collapsam Iustinianus magnus restauravit.

De templo S. Ioannis praecursoris cognomine Illi tradunt maximum draconem olim in eo loco latitasse, ubi tum aerarium imperiale erat, et multos incaute illac transeuntes devorasse. tandem vero S. Hypatius eo accessit, et fustem subtus clavatum draconi impexit,

φάβδου αὐτοῦ, ἐχούσης ἤλον κάτωθεν σιδηροῦν, καὶ ἐφόνευσεν αὐτόν, ἐξ οὗ καὶ ἔσχεν ὁ τόπος τὴν ἐπωνυμίαν. ἢ καθότι καὶ ἀνώτερον εἶπομεν, ἀπὸ Ἰλλου μαγίστρου τοῦ τυραννήσαντος καὶ ἀναιρεθέντος παρὰ Βασιλίσκου.

B

5 Τὴν ἁγίαν Θεοφανώ, τὴν οὖσαν ἔξωθεν τῆς παλαιᾶς κόγ-
χης τῶν μνημοθεσιῶν τῶν βασιλικῶν εἰς τοὺς ἁγίους ἀποστόλους,
ἀνήγειρεν Κωνσταντῖνος ὁ πρῶτος πορφυρογέννητος, ὁ υἱὸς Ἀεθ-
τος τοῦ σοφοῦ.

Τὸν σωτήρα εἰς τὴν χαλκῆν Ῥωμαῖος ὁ γέρον ἀνήγειρεν,
10 ὑπὸ στυρακίων μικρῶν δύο, ὡς ἔστιν ὁρώμενον τὸ θυσιαστήριον,
ποιήσας κληρικούς ιβ'. ὁ δὲ Τξιμισκης Ἰωάννης ἀνήγειρεν αὐ-
τόν εἰς ὅπερ ὁρᾶται νῦν μέγεθος καὶ κάλλος, τυπώσας κληρικούς
πεντήκοντα. πολλοὶ δὲ ἱεροῖς ἀναθήμασιν αὐτὸν κατεφαίδρυνε,
προσκυρῶν ἄπερ ἀπὸ τοῦ ταξειδίου κατευοδούμενος ἐκπᾶτο.
15 ἀπέθετο ἐκεῖσε καὶ τὴν ἐκ Βηρυτοῦ ἁγίαν εἰκόνα καὶ τὰ σανδάλια C
τοῦ Χριστοῦ, καὶ θανῶν ἐτάφη ἐν αὐτῷ.

5 p. 36 Band. 6 τῶν μνημ.] τοῦ μνημοθεσιου ἀνήγειρεν C.
7 πρῶτος om C. 9 p. 10 Band. τὸν σ.] τὸν χριστὸν Reg.
10 ὅπο] ὅπερ Lamb. στυρακίων] στολῶν Reg. ὁρώμενον]
φαινόμενον C. 11 ὁ δὲ Ἰωάννης ὁ Τξιμισκης ἐπλάτυνε
καὶ ἀνήγειρεν αὐτὸν καλλύνας ἐκ χρυσοῦ καὶ ἀργύρου πολλοῦ.
ἐποίησε δὲ καὶ κληρικούς ιβ', τιθεὶς αὐτοῖς καὶ ὄργας καὶ ἀννόνας
καὶ ἀνά νομισμάτων λ'. τὰ δὲ ἱερά καὶ τὰ στέμματα καὶ τὰ σκή-
πτρα καὶ τοὺς δίσκους καὶ τὰς λυχνίας καὶ τὰς ἐσθῆτας καὶ τὰ
ἄμφια τὰ βασιλικά ἰδιόκτητα αὐτοῦ ὄντα ἀπεχαρίσατο πρὸς τὸν
ναόν. ὡσαύτως καὶ τὰ ἀκίνητα αὐτοῦ κτήματα ἐπεκύρωσεν αὐτῷ,
ἐν ᾧ ἀπὸ τοῦ ταξειδίου ἐφέρετο τὴν τιμίαν εἰκόνα τῆς ἁγίας
σταυρώσεως τῆς ἐν τῇ Βηρυτῷ καὶ τὰ ἅγια σανδάλια τοῦ Χριστοῦ
καὶ θεοῦ ἡμῶν ἐν ποικίλοις χρυσεῖς καὶ διὰ λίθων κιβουρλοῖς.
ἐποίησεν οὖν καὶ τὸ ἑαυτοῦ μνημα ἐκεῖσε ὀλόχρυσον μετὰ χρυσεύ-
σεως, ἐν ᾧ καὶ ἐτέθη. CReg.

atque eum interemit. hinc igitur locus denominatus est, vel, ut supra quoque diximus, ab Illo magistro, qui ob affectatum imperium ab imperatore Basilio occisus fuit.

Ecclesiam S. Theophanis, quae sita est extra veterem testudinem monumentorum imperialium in templo SS. apostolorum, aedificavit Constantinus primus Porphyrogenitus, filius Leonis sapientis.

Templam salvatoris in Chalce Romanus senior condidit, et sub duabus parvis columellis altare, ut nunc conspicitur, instituit ibidem 12 clericis. deinde vero Ioannes Tzimisces illud in praesentem magnitudinem et pulchritudinem provexit, et 50 clericos in eo instituit. praeterea multis sacris donariis exornavit, et quicquid bonorum post reditum ex suo praesidio possidebat, ibi obtulit. collocavit etiam in eo sacram Christi imaginem Beryto allatam, et eius sandalia. ipse quoque ibidem sepultus est.

Τὸ ἅγιον λῶμα τῶν Βλαχερνῶν ὁ νέος Βασίλειος ὁ υἱὸς Ῥωμανοῦ τοῦ καλουμένου παιδίου τοῦ πορφυρογεννήτου πολυτελεσιτέρως ἐκόσμησε, χρυσώσας καὶ ἀργυρώσας πλέον παρ' ὃ ἦν.

Ἡ μονὴ τοῦ ἁγίου Λαζάρου παρὰ Λέοντος τοῦ σοφοῦ ἐκτίσθη. μοναχοῦς δὲ εὐνούχους ἐν αὐτῇ τετύπικεν. ἔφερε β καὶ τὰ λείψανα ἀπὸ Κύπρου καὶ Βιθυνίας τῆς τε μυροφόρου Μαρίας καὶ Λαζάρου, καὶ ἐκεῖ ἀπέθετο.

Ἡ μονὴ τοῦ Τζαουτζίου ἐκτίσθη παρὰ Τζαουτζίου μαγίστρου, D οὗ τινὸς τὴν θυγατέρα ἐμολχευσε Λέων ὁ σοφός, Ζωὴν ὀνομαζομένην. 10

Ἡ μονὴ τοῦ Λιβὸς ἐν τοῖς χρόνοις Ῥωμανοῦ τοῦ γέροντος καὶ Κωνσταντίνου τοῦ πορφυρογεννήτου ἐκτίσθη παρὰ Λιβὸς πατρικίου καὶ δρουγγαρίου τῶν πλωτῶμων, ὅς καὶ ξενῶνα ἐποίησε.

Περὶ δὲ τῶν παμμεγεθεσιτάτων πετρῶν τῶν ἔξωθεν κειμένων τοῦ παραλλίου τεύχους λέγεται ὅτι, κτιζομένης τῆς πόλεως 15 παρὰ τοῦ μεγάλου Κωνσταντίνου καὶ σχεδὸν ἀπάσης πετρώδους ὑπαρχούσης, ἰσάζοντες τοὺς τόπους οἱ λιθοξοοὶ, ὡς ἂν κτισῶσι τοὺς τε ἐμβόλους καὶ τὰ ἐξάερα, ἔκοπτον τὰς κορυφὰς τῶν

1 p. 40 Band. ὁ υἱὸς] ὁ εὐαγγέλιον υἱὸς Ῥωμανοῦ τοῦ νέου πορφυρογεννήτου παρέλκε καὶ ἀνήγειρε νεωστὶ, καλλωπίσας καὶ χρυσώσας προκριτώτερον παρ' ὃ ἦν, καὶ ἐξ ἀργυρίου καὶ χρυσοῦ πολλοὺς εἰκόνησε καὶ κατεκόσμησεν αὐτόν. C. 2 p. 23 Band.

Ἡ μονή] ὁ δὲ ἅγιος Λάζαρος ἐκτίσθη μὲν παρὰ τοῦ Μακεδόνο, ὕστερον δὲ παρὰ Λέοντος τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ ἐπλατύνθη, ἀποχαρισαιμένου ἐν τῷ τοιοῦτῳ ναῶ καὶ κτήματα πολλὰ. εἰς εὐνούχων μονὴν ταύτην ἀποκατέστησεν. ἔφερε δὲ ἀπὸ Κύπρου καὶ τὰ ἅγια λείψανα τοῦ ἁγίου Λαζάρου καὶ ἀπὸ Βιθυνίας τῆς ἁγίας Μαρίας τῆς μυροφόρου, καὶ ἐπέθετο ἐκεῖσε ταῦτα. C. 8 p. 134 Band.

μαγίστρου καὶ βασιλεωπάτορος Reg. 11 p. 52 Band. 14 p. 61 Band. 18 τὰ ἐξάερα] τὰ ξίερα Vat.

Sacrum balneum in Blachernis Basilius iunior filius Romani Porphyrogeniti, cognomine pueri, pretiosius quam ante fuerat exornavit et auro argentoque obduxit.

Monasterium sancti Lazari imperator Leo sapiens condidit, et monachos eunuchos in eo instituit. eo etiam transtulit reliquias S. Lazari et Mariae unguentiferae, ex Cypro et Bithynia allatas.

Monasterium Tzantzæ tempore eiusdem Leonis Tzantzæ magister exstruxit; cuius filiam Zoen Leo sapiens concubinam habuit.

Monasterium Libis tempore Romani senioris et Constantini Porphyrogeniti aedificatum fuit a Libe patricio et drungario classis navalis, qui etiam hospitale condidit.

De ingentibus istis saxis quae sita sunt extra murum maritimum, haec narrantur. cum Constantinus magnus urbem hanc conderet et fere totus eius situs saxosus esset, lapidicae ad porticus exstruendas loca

πετρῶν καὶ τῶν ὀρέων καὶ κατεκύλιον πρὸς τὴν θάλασσαν. πανταχόθεν οὖν τοῦ αἰγιαλοῦ ῥιφέντες ἐποίησαν εἶργεσθαι τὴν P 64 ἐπιφορὰν τῶν κυμάτων. διὸ καὶ ἔσωθεν αὐτῶν ἔκτισαν τὸ παράλιον τεῖχος, ὡς ἵνα κινουμένη ἡ θάλασσα καταθραύηται ὑπὸ ταῖς πέτραις καὶ γαληνῶσα προσπελάζη τοῖς τεύχεσιν.

1 κατεκύλιον τοὺς λίθους τοὺς κειμένους ἔξω τῶν τειχῶν ἀπὸ τῆς Βαρθάρας μέχρι τοῦ παλατίου καὶ τῶν Σοφιῶν καὶ τῶν Ἐλευθέρων μέχρι χουσίας, καὶ ἔσωθεν τῶν αὐτῶν λίθων ἐπέθετο τὰ τεύχη εἰς διάσταξιν τοῦ τεύχους καὶ πῆξιν αὐτοῦ, ὅπως κυμαίνουμένη ἡ θάλασσα εἰς τὰς πέτρας κρούσασα γαληνῆ. CReg.

deplanantes montium apices exciderunt, iisque ad mare devolutis et undique disiectis totum littus adversus irruentem fluctuum violentiam communierunt; ideoque murus maritimus intra hasce petras erectus fuit, ut mare turbatum eis illisum frangeretur et tranquille muris afflueret.

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΟΙΚΟΔΟΜΗΣ

ΤΟΥ ΝΑΟΥ ΤΗΣ ΑΓΙΑΣ ΣΟΦΙΑΣ.

Τῆς μεγάλης ἐκκλησίας ἤγουν τῆς ἁγίας Σοφίας εἰδωλεῖον τὸ **B** πρὶν οὐσης, καὶ πολλῶν ἀγαλμάτων ἐκεῖσε ἰσταμένων, ἀφεῖλεν αὐτά, καθὼς προεῖρηται, ὁ μέγας Κωνσταντῖνος καὶ Ἰουστινιανός. καὶ ὁ μὲν μέγας Κωνσταντῖνος πρῶην αὐτὴν ἀνήγειρε δρομικὴν, ὁμοίαν τοῦ ἁγίου Ἀγαθονικοῦ καὶ τῆς ἁγίας Ἀννά-**5** μews. ἀνήγειρε δὲ καὶ τὴν ἁγίαν Εἰρήνην τὴν παλαιὰν πλησίον αὐτῆς τῆς μεγάλης ἐκκλησίας ἤγουν τῆς ἁγίας Σοφίας. καὶ πληρώσας αὐτὴν τὴν ἁγίαν Σοφίαν στήλας ἔστησε πολλάς, ὡς προεῖπομεν. διήρκεισε δὲ τὸ κτίσμα ἐκεῖνο μέχρι τῆς βασιλείας Θεοδοσίου τοῦ μεγάλου. ἐν δὲ τοῖς χρόνοις ἐκεῖνου, κατὰ τὴν **10** δευτέραν ἐν Κωνσταντινουπόλει σύνοδον, στασιάζοντες οἱ Ἀρειανοὶ κατέφλεξαν τὸ στέγος τῆς μεγάλης ἐκκλησίας, ὄντος πυρριάρ-

cf. Band. p. 65—80 cum notis.

DE STRUCTURA

TEMPLI S. SOPHIAE.

Cum olim magna ecclesia, videlicet S. Sophia, idolorum esset delubrum, simulacra ibi collocata Constantinus magnus et Iustinianus, ut antea dictum est, inde abstulerunt. primum quidem Constantinus magnus eam instar circi oblongam exstruxit, templi S. Agathonici et S. Potentiae similem, aedificavit quoque prope magnam ecclesiam sive S. Sophiam templum S. Irenae, quod cognominatur antiquum. postquam vero S. Sophia absolvit, multas in ea collocavit statuas, ut iam ante diximus. structura autem illa duravit usque ad imperium Theodosii magni: huius enim tempore, cum secunda synodus Cpoli haberetur, Ariani seditione excitata tectum magnae ecclesiae exusserunt, sub pa-

χου Νεκταρίου τοῦ ἀγιωτάτου, εἰς τὴν Εἰρήνην καθιζομένου τὴν C
 παλαιάν. διήλθοσαν δὲ χρόνοι δεκαεξ, καὶ ἦν ἀσκεπὴς ἡ ἄγια
 Σοφία. προστάξας δὲ ὁ βασιλεὺς Θεοδόσιος Ῥουφῖνον τὸν μά-
 γιστρον ἐσκέπασε τὸ στέγος διὰ κυλινδροειδῶν καμάρων. καὶ
 5 διήρκεσεν οὕτως μέχρι τῆς βασιλείας Ἰουστινιανοῦ. εἰς δὲ τὸν
 πέμπτον χρόνον τῆς αὐτοῦ βασιλείας, μετὰ τὸ γενέσθαι τὴν σφμ-
 γῆν ἐν τῷ ἵππικῷ τῶν τριακονταπέντε χιλιάδων, ἀναιρεθέντων
 ἐκεῖσε διὰ τὸ ἀνυγορευθῆναι παρὰ τῶν δημοτικῶν δύο μερῶν
 Ἐπάτιον τὸν πατρίκιον καὶ δήμαρχον μέρους τῶν Βενέτων, ἐνέ-
 10 πνευσεν ὁ πανάγαθος Θεὸς καὶ φιλόανθρωπος εἰς τὴν διάνοιαν τοῦ
 βασιλέως Ἰουστινιανοῦ τοῦ οἰκοδομησῆαι ναόν, ὅσος οὐκ ἐγένετο
 ἀπὸ Ἀδάμ οὔτε γενήσεται. ἔγραψε δὲ καὶ τοῖς στρατηγοῖς το- D
 πάρχαις καὶ σατραπαῖς καὶ δουξὶ καὶ πᾶσι τοῖς οὖσιν ἀρχηγέταις.
 πάντων τῶν βασιλικῶν θεμάτων ἀνατολῆς τε καὶ δύσεως, ἄρκτον
 15 καὶ μεσημβρίας, πέμψαι αὐτῷ ἕλην ἀήκουσαν εἰς τὸ ἀνεγείραι
 τοιαῦτον ἀξιοθαύμαστον καὶ θεοφροῦρητον καὶ θεοφύλακτον καὶ
 περικαλλῆ ναόν, ὅπου δηλαδὴ εὐρεθῶσι, κίονάς τε καὶ συστη-
 μάτια στήθεά τε καὶ ἀβάκια καὶ καγκελοθύρια. πάντες δὲ οἱ
 παρ' αὐτοῦ τοῦ βασιλέως Ἰουστινιανοῦ ὄρισθέντες χαίροντές τε
 20 καὶ ἀγαλλιώμενοι ἔπεμπον τῷ βασιλεῖ Ἰουστινιανῷ τὴν τοιαύτην
 ἕλην, συναγαγόντες αὐτὴν ἀπὸ τε ναῶν εἰδωλικῶν καὶ παλατιῶν
 λουτρῶν τε καὶ οἰκῶν ἀπὸ πάντων τῶν θεμάτων τῆς οἰκουμένης. P 65
 καὶ τοὺς μὲν ὀκτὼ κίονας τοὺς Ῥωμαίους, καθὼς φησι Πλού-
 ταρχος πρωτασεκρητίς καὶ ἐπιστολογράφος Ἰουστινιανοῦ, μετὰ

triarchatu sanctissimi Nectarii, in antiqua Irene praesidentis. exinde
 totis sexdecim annis tecto S. Sophia caruit. imperator vero Theodo-
 sius Rufinum magistrum operi praeficiens tecto ex cylindrace fornicibus
 composito eam operuit; et ita permansit usque ad imperium Iustiniani.
 quinto autem anno eius imperii post illam stragem in qua 35 hominum
 milia in Hippodromo interfecti sunt, quia duae populi partes Hypatium
 patricium et praefectum Venetae factionis imperatorem salutarant, deus
 optimus et humanissimus imperatori Iustiniano mentem dedit ut tem-
 plum, quale ab Adamo non fuit neque fiet, aedificaret. scripsit etiam
 praesidibus, toparchis, satrapis, ducibus et omnibus praefectis omnium
 provinciarum imperii ad Orientem Occidentem Septentrionem et Meri-
 diem, ut sibi mitterent materiam ad extruendum tam mirabile et dei
 praesidio munitum custoditumque et pulchritudine conspicuum templum,
 ubicunque videlicet invenirent columnas lapides tabulas et clathratas
 ianuas. omnes igitur ei rei ab imperatore Iustiniano destinati alacres-
 que imperatori materiam eiusmodi summiserunt, collectam ex delubris
 idolorum, palatiis balneis et aedibus omnium provinciarum universi ter-
 rarum orbis. caeterum octo columnas Romanas, ut refert Plutarchus
 primas a secretis et ab epistolis Iustiniano, vidua quaedam nomine

σχεδίων ἀπεισάλησαν παρὰ γυναικὸς χήρας ἀπὸ Ῥώμης, ὀνόματι *Μαρκίας*· οὗς τινὰς εἶχεν εἰς προῖκα αὐτῆς. ἴσταντο δὲ εἰς τὴν Ῥώμην εἰς τὸν ναὸν τοῦ ἡλίου τὸν κτισθέντα παρὰ Οὐαληριανοῦ τοῦ βασιλέως Ῥώμης, τοῦ προδόντος ἑαυτὸν Πέρσαις. ἔγραψε δὲ τῷ βασιλεῖ οὕτως “ἀπέστειλά σοι, δέσποτα βασιλεῦ, ὀκτὼ κίονας Ῥωμαίους, ἰσομήκεις, ἰσοκύκλους, τολμῶ εἰπεῖν καὶ ἰσοστάθμους, ὑπὲρ ψυχικῆς μου σωτηρίας.” τοὺς δὲ ἑτέρους ὀκτὼ **B** πρᾶσινοὺς κίονας τοὺς ἀξιοθραυμάστους ἐκόμισεν ὁ στρατηγὸς *Κωνσταντῖνος* ἀπὸ Ἐφέσου λελατομημένους. ἡ δὲ λοιπὴ πᾶσα ὕλη καὶ πάντες οἱ κίονες ἀπὸ *Κυζίκου* ἤχθησαν. ἑτέρους δὲ ἀπὸ **10** *Τρωάδος* καὶ ἄλλους ἀπὸ *Κυκλάδων νήσων* καὶ ἀπὸ *Ἀθηνῶν* οἱ ἄρχοντες βασιλέως ἔπεμπον. συνήχθη δὲ πᾶσα ἡ ὕλη χρόνους ἑπτὰ ἡμῖσιν. τῷ δὲ δεκάτῳ δευτέρῳ ἔτει τῆς βασιλείας Ἰουστινιανοῦ ἐκ θεμελίων κατέλυσαν τὸν ναόν. τὴν δὲ ἕπασαν ὕλην αὐτοῦ ἰδίως ἀπέθεντο· οὐ γὰρ εἶχον χρεῖαν αὐτῆς τὸ σύνολον **15** διὰ τὸ πολλὴν καὶ ἄπειρον κρείττονα ὕλην ἀθροῦσαι καὶ ἐτοιμάσαι.

Ἦρξατο γοῦν ἐξωνεῖσθαι οἰκήματα τῶν ἐκείσε οἰκούντων **C** καὶ πλησιαζόντων, καὶ πρῶτον μὲν χήρας τινὸς γυναικὸς, ὀνόματι *Ἄννης*. ἐκείνης δὲ μὴ βουλομένης ταῦτα πρᾶσαι τῷ βα- **20** σιλεῖ, ἔλεγε “μέχρι νομισμάτων λίτρας φ’ ἕάν μοι παράσχῃς, οὐ δίδωμί σοι ταῦτα.” ὁ δὲ βασιλεὺς πολλοὺς τῶν μεγιστάνων αὐτοῦ ἀποστείλας πρὸς *Θεραπειαν* τῆς γυναικὸς οὐδὲν ἤνευ. παραγενόμενος δὲ ὁ βασιλεὺς εἰς ἰκεσίαν τῆς γυναικὸς ἐδέετο αὐ-

Marcia, quae in dotem illas acceperat, Roma curavit eo ratibus pervehi. stabant autem Romae in templo solis, quod Valerianus Romanus imperator, qui seipsum Persis in manum dedit, construxerat. sic vero imperatori scripsit: “mitto tibi, domine imperator, octo columnas Romanas, longitudine et rotunditate, audeo dicere, et pondere aequales, pro animae meae salute.” alias octo columnas admirandas, coloris prasini, Constantinus dux et latumiis excisas secum Epheso adduxit. reliqua omnis materia et columnae Cyzico advectae sunt: alias ex Troade, alias ex Cycladibus insulis et Athenis praefecti imperatoris miserunt. omnis autem haec materia septem annis cum dimidio collecta est. anno vero duodecimo imperii Iustiniani templum a fundamentis everterunt. omnem autem eius materiam seorsim deposuit: nullo enim modo ea opus habebat, quoniam multo meliorem coacervaverat et ad manus habebat.

Coepit igitur emere domos illic atque in contiguas aedibus habitantium, ac primum cuiusdam viduae nuncupatae Annae, quae cum recusaret imperatori vendere, dixit “etiam si quingentas libras nummum mihi obtuleris, tamen eam non tibi tradam.” imperator vero cum multos ex proceribus suis misisset, ut blanditiis mulierem demulcerent, nihil impetravit. ipse autem mulierem accedens obnixè rogavit ut suam domum

τῆς περὶ τῆς διαπράξεως τῶν οἰκημάτων αὐτῆς. ἡ δὲ Θεασα-
 μένη τὸν βασιλεῦ ἔπεσεν εἰς τοὺς πόδας αὐτοῦ δεομένη καὶ λέ-
 γουσα "δέσποτα βασιλεῦ, ἐγὼ μὲν χάριν τιμῆς τῶν οἰκημάτων
 οὐκ ὀφείλω λαβεῖν τι ἀπὸ σοῦ, θέλω δὲ κοινωνὸν καμὲ γενέσθαι
 5 εἰς τὸν κτιζόμενον ναόν, ἵνα ἔχω καὶ γὰρ ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως μισθὸν D
 καὶ μετὰ θάνατόν μου τυφῶ πλησίον τῶν οἰκημάτων μου, καὶ
 διηνεκῶς μνημονεύεσθαι με ὡς κτήμα δοῦσαν αὐτά." ἔστι δὲ
 ὁ τόπος τῶν οἰκημάτων αὐτῆς, ὃν δέδωκεν εἰς τὴν μεγάλην ἐκ-
 κλησίαν, τὸ σκευοφυλάκιον ὅλον σὺν τῷ ναῷ τοῦ ἁγίου Πέτρου.
 10 τὸ δὲ ὀνομαζόμενον ἅγιον φρέαρ καὶ τὸ ἅγιον Φυσιαστήριον ὅλον
 καὶ ὁ τόπος τοῦ ἄμβωνος, ἕως τῆς μέσης τοῦ ναοῦ, ἕπηρεγεν
 οἶκος Ἀντιόχου τινὸς ὀστιάριου καὶ εὐνούχου, ὃς ἀπειτιμήθη εἰς
 ὑπέροπρα λίτρας ν'. τούτου δὲ δυσχεραίνοντος τοῦ μὴ πρῶσαι
 ἀξίως τὸν ἴδιον οἶκον τῷ βασιλεῖ, ὁ βασιλεὺς φιλοδίκαιος ὢν
 15 καὶ μισοπόνηρος πρὸς τὸ μὴ θέλειν τινὰ λυπῆσαι ἢ ἀδικῆσαι, P 66
 ἠθύμει ἀδμηονῶν τί ἂν πράξοι εἰς αὐτόν. Στρατήγιος δὲ μάγι-
 στρος καὶ φύλαξ τῶν βασιλικῶν χρημάτων, καὶ τοῦ βασιλέως
 ἀδελφοποιητὴς, ὑπέσχετο τῷ βασιλεῖ τοῦ νικῆσαι αὐτόν διὰ τινος
 μηχανῆς καὶ πιπρῶσαι τὰ οἰκήματα αὐτοῦ καὶ μὴ βουλομένου.
 20 ὁ δὲ ῥήθεις Ἀντιόχος καὶ ὀστιάριος ἐφίλει τὸ κνάνειον χρῶμα
 φιλιππόδρομος ὢν, καὶ ἀντεποιεῖτο αὐτοῦ λίαν καὶ ἔχαιρεν ἐπ'
 αὐτῷ. ἵππικῷ δὲ μέλλοντος γίνεσθαι, ὁ μάγιστρος Στρατήγιος
 τὸν ὀστιάριον ἐφρούρησεν καὶ καθείρξεν αὐτόν εἰς τὸ πραιτώριον

venderet. illa cum vidisset imperatorem, cecidit ad pedes eius suppli-
 citer dicens "domine imperator, non quidem par est me sero aedium
 pretio quicquam a te accipere, volo autem me in partem venire sum-
 ptuum structurae huius templi, ut et ego in die iudicii habeam mercedem
 dem et post mortem meam sepeliar prope aedes meas, et identidem
 meae donationis memoriam fieri." locus autem aedium eius, quem de-
 dit magnae ecclesiae, totum scenophylacium cum templo S. Petri con-
 tinet. porro locus nuncupatus puteus sacer et sanctum altare et locus
 suggesti, usque ad mediam partem templi, erat domus cuiusdam An-
 tiochi ostiarii et eunuchi, quam quinquaginta nummorum libris aesti-
 mabat. indignante vero ipso quod non posset in isto pretio suam domum
 imperatori vendere, imperator iustitiae et probitatis amans, quod nollet
 quemquam iniuria vel damno affici, moestus animo cogitabat quid cum
 illo ageret. Strategius autem magister, thesauri imperatoris praefectus
 eiusque adoptivus frater, imperatori promisit se aliquo commento illum
 victurum, ut aedes suas etiam invitus vendere cogeretur. praedictus
 enim Antiochus ostiarius Circensium studio flagrans venetum colorem
 sive ceruleum amabat, illoque admodum delectabatur. cum igitur ludi
 Circenses exercendi essent, magister Strategius ostiarium comprehendit,

τῇ ἡμέρᾳ τοῦ ἵππικοῦ. ἐκεῖνος δὲ ἔβδω μετὰ κλαυθμοῦ ὀδύνη-
 B ρῶς, καὶ ἔλεγεν “ἴδω τὸν ἀγῶνα τοῦ ἵππικοῦ, καὶ τὸ θῆλημα
 τοῦ βασιλέως ποιήσω.” ὑπομνησθέντος δὲ τοῦ βασιλέως ἦγαγον
 αὐτὸν ἐν τῷ καθίσματι καὶ ἐποίησαν ἐκεῖ τὴν πρᾶσιν, παρόντος
 καὶ τοῦ κοιαιστορος καὶ ὑπογραψάσης πάσης τῆς συγκλήτου. 5
 ἐπράθησαν δὲ εἰς χρυσίου λίτρας πέντε. τὸ δὲ δεξιὸν μέρος τοῦ
 γυναικίτου ἕως τοῦ κίονος τοῦ ἁγίου Βασιλείου ὑπῆρχον οἰκή-
 ματα Χαρίτωνος ἐνούχου τοῦ πικλήν Χηνοπόδη, ἃ καὶ μετ’
 εὐχαριστίας πολλῆς δέδωκε τῷ βασιλεῖ, διπλῶς τιμῆματι ἀποτε-
 μηθέντα λίτρας ἑβδόμεναι. τὸ δὲ εὐώνυμον μέρος τοῦ γυναικίτου μέχρι 10
 τοῦ κίονος τοῦ ἁγίου Γρηγορίου τοῦ θαυματουργοῦ ὑπῆρχον οἰκή-
 ματα Ξενοφῶντος τινος ῥάπτου, καὶ ἤτήσατο τὸν βασιλέα ἵνα
 C λάβῃ διπλοῦν τὸ τίμημα λίτρας ἑβδόμεναι, καὶ ποιήσῃ αὐτὸν τῇ ἡμέρᾳ
 τοῦ ἵππικοῦ καθ’ ἐξέχοντα προσκυνεῖσθαι ὑπὸ τῶν τεσσάρων ἡνιό-
 χων. τῶν δὲ δῆμων καὶ πάσης τῆς συγκλήτου εἰπόντων τῷ βα- 15
 σιλεῖ “οὐκ ἔξεστι προσκυνεῖσθαι αὐτὸν οὕτως, εἰ μὴ μόνον τὸν
 βασιλέα,” προσέταξεν ὁ βασιλεὺς ἐξόπισθεν προσκυνεῖσθαι αὐ-
 τὸν καὶ ὀνομάζεσθαι ἄρχοντα τῶν καταχθονίων· καὶ τοῦτο φυ-
 λάσσεται μέχρι τοῦ νῦν. τὸ δὲ ἐπίπεδον τοῦ ναοῦ καὶ ὁ λουτήρ
 καὶ οἱ νόθητες καὶ τὰ περὶ αὐτῶν οἶκος ἦν Δαμιανοῦ πατρι- 20
 κίου Σελευκίας, ἅτινα ἀπετιμήθησαν εἰς λίτρας ἑβδόμεναι· καὶ μετὰ
 πολλῆς εὐφροσύνης δέδωκεν αὐτὰ τῷ βασιλεῖ.

D Ὁ δὲ βασιλεὺς καταμετρήσας τὸν τόπον εὗρε στεφανάλαν

eumque in praetorium inclusit ipso ludorum die. at ille cum eiulatu et dolore clamans dicebat “Circenses spectem, et quicquid imperator iusserit faciam.” imperatoris igitur iussu statim in caveam adductus est, ibique aedes suas praesente quaestore et universo senatu subscribente vendidit, idque 85 libris auri. dextera pars, ubi gynaeconitis, usque ad columnam S. Basilii erat domus Charitonis eunuchi, cognomento Anseripedis, quam cum grata animi significatione imperatori obtulit, duplo pretio, 12 libris aestimatum. sinistra vero pars gynaeconitidis usque ad columnam S. Gregorii thaumaturgi erant aedes cuiusdam Xenophontis sutoris, qui ab imperatore duplum pretium, libras 14 petiit, et ut Circensium die in circo sedentem quattuor agitatorum factiones adorarent. sed populo et universo senatu imperatori dicentibus “non licet nobis ipsi eum honorem soli imperatori debitum exhibere,” iussit imperator eum a tergo adorari et vocari principem inferorum, quod etiam ad hoc usque tempus observatur. templi vero area, lavacrum et porticus nartheciae, et quae in ambitu eius sunt, erat domus Damiani patricii Seleucia, quam sex libris aestimatum lubentissimo animo imperatori obtulit.

Imperator vero cum locum dimensus esset, invenit rotundum lapid-

πέτραν ἀπὸ τοῦ θυσιαστηρίου ἕως τῆς κάτω ὑψίδος, καὶ ἐθεμελίωσεν ἐκεῖ γύρωθεν τὰ θεμέλια τοῦ μεγάλου τρούλλου· ἀπὸ δὲ τοῦ βήματος μέχρι τοῦ ἕξω νάρθηκος εἶρε τόπον ἀλώσθη καὶ χαῦνον, καὶ ἐθεμελίωσεν. ἀρξαμένου δὲ τοῦ θεμελιοῦσθαι, 5 προσκαλεσάμενος Εὐτύχιον τὸν πατριάρχην ἐποίησεν εὐχὴν περὶ συστάσεως ἐκκλησίας. ὁ δὲ βασιλεὺς οἰκείαις χερσὶ λαβίων ἄσβεστον μετὰ δατράκου ἔβαλεν εἰς τὸν θεμέλιον πρὸ πάντων. καὶ ἔκτισε τὸν ἅγιον Ἰωάννην τὸν ὄντα εἰς τὸ ὠρολογεῖον, τὸν λεγόμενον βαπτιστήρα, καὶ τὰ πληραίασάντα τοῦ Μετατωρίου, ἵνα 10 ἐκτίσει παραμένη μετὰ τῶν ἀρχόντων αὐτοῦ καὶ πολλάκις ἐσθίῃ· ἐν ᾧ καὶ τὰ διαβατικά σκεπαστὰ τοῦ παλατίου ἐποίησεν, ἵνα P 67 δέροχθαι ὁσάκις ἂν ἐθέλῃ. ὑπῆρχον δὲ μαῖστορες τὸν ἀριθμὸν ἑκατόν, ἔχοντες ἀνὰ ἑκατὸν μισθίους προσχειριαρίους. ὁμοῦ οἱ κάμνοντες χιλιάδες δέκα. καὶ αἱ μὲν πέντε χιλιάδες τὸ δεξιὸν 15 μέρος ἤρξαντο, αἱ δὲ πέντε τὸ εὐώνυμον. εἶχε δὲ αὐτοὺς ἕρις καὶ πολλὴ σπουδὴ εἰς τὸ ταχέως κτίζεσθαι. τὸ δὲ σχῆμα τοῦ ναοῦ ἄγγελος κατ' ὄναρ ὑπέδειξε τῷ βασιλεῖ. ἦν δὲ μαῖστωρ εἷς μηχανικὸς καὶ πολλῆς γνώσεως γέμων εἰς τὸ ἀνεγείραι ναοὺς ἐπιτηδεύους. ἡ δὲ κριθὴ ἵστατο βράζουσα εἰς κακάβους εὐμε- B 20 γέθεις, καὶ τὸν ζωμὸν αὐτῆς ἐμίγνον μετὰ τοῦ ἀσβέστου καὶ τοῦ δατράκου. ἀντὶ δὲ ὕδατος αὐτοῖς ὑπῆρχεν ὁ ζωμὸς τῆς

3 ἀλώσθη] ἰλυώθη Lamb. 7 καὶ] πρὸ δὲ τοῦ ἀρχεσθαι κτί-
ζειν αὐτὸν τὸν ναὸν ἔκτισεν ἐκτῆριον τοῦ ἁγίου ἰωάννου τοῦ
λεγομένου πρὸδορόμου, πλησίον τοῦ ὠρολογίου, ὁμοίως καὶ τὸ
μετατώριον, ἵνα cod. Lamb.

dem ab altari usque ad inferiorem arcum, et circum illum fundamenta iecit apsidis maioris sive trulli magni. a suggesto vero usque ad exteriorem narthecem solum palustre et fungosum invenit. cum autem fundamenta ponere ordiretur, Eutychio patriarcha accersito pro structura ecclesiae precatus est. postea imperator primus omium calcem cum testa accipiens fundamenti initium posuit. condidit etiam oratorium S. Ioannis, iuxta horologium, baptisterium vulgo dictum, et aedificia vicina Metatorii, ut ibi subinde cum proceribus suis commoraretur et cibum sumeret. inde etiam usque in palatium porticum transitoriam tectam fecit, ut quoties vellet eo accederet. erant autem magistri numero centum, centenos singuli manuarios opifices mercenarios sub se habentes, ita ut summa decem milia operariorum essent; quorum quinque milia a dextera, quinque a sinistra parte opus coeperunt. magno autem studio contendebant ut quam celerrime opus absolverent. caeterum templi formam angelus per somnium imperatori ob oculos posuit. erat autem machinator quidam summae peritiae in exstruendis templis. stabant etiam cacabi magni hordei bullientis, cuius liquorem calce et testa miscabant: liquor autem ille hordei tepidus aquae vicem supplebat.

κριθῆς χλιαρός. ἔκοπτον δὲ καὶ τοὺς φλοιὸν τῆς πετέλας, καὶ ἐμίγνον μετὰ τοῦ ἀσβέστου, καὶ ἐποιοῦν μάζας. καὶ οὔτε ἄγαν θεριμὸν οὔτε πάλιν ψυχρὸν ἐτίθουν, ἀλλὰ χλιαρὸν διὰ τὸ κολλητικώτερον εἶναι καὶ τοὺς λίθους κολλᾶν δίκην σιδήρου. δύο δὲ πήχεις τοῦ θεμελίου ἀπὸ τῆς γῆς ὑψωθέντος, ὡς φησὶν ὁ εἰρη-5 μένος ποιητὴρ καὶ ἀπογραφόμενος τὴν ἕξοδον, ἐξωδιώσθησαν χρυσίου κεντηνάρια νβ'. μιλιαρσία δὲ ἔφερον καθ' ἑκάστην, C καὶ ἐμίγνον τὸν χοῦν καὶ ἔχνον εἰς τὸ ὥρολογεῖον καὶ τῶν περίεκτισμάτων. καὶ ἤνικα ἔμελλον ὑποχωρεῖν, γυρεύοντες τὸν χοῦν ἕκαστος αὐτῶν διάφορα εὑρισκεν, καὶ ἀπῆει χαίρων. καὶ ἔτερα 10 μιλιαρσία ἀπέκειντο εἰς τὸ ὥρολογεῖον, καὶ ὅσοι ἀνεβίβαζον καὶ ἐκόμιζον λίθον ἢ ὄστρακον μετὰ ἀσβέστου ἢ βησαύλου, ἐνὶ ἐκάστω ἐκ τοῦ μισθοῦ αὐτοῦ ἐδίδον ἀργύριον διὰ τὸ μὴ βλασφημῆσαι ἢ στενάξει τινά. ἐξ αὐτῶν δὲ εἷς στενάξας καὶ εἰπὼν τὸ οὐαὶ ἔπεσεν ἀθρόως καὶ συνετρίβη καὶ ἀπέψυξε. τῶν δὲ πινσῶν 15 ὑψωθέντων καὶ τῶν μεγάλων κίωνων σταθόντων ἔμελλον μετ' αὐτῶν καὶ τοὺς Ῥωμαίους κίονας στήσαι. ἀλλ' οὐκ ἐποιοῦν, ἀλλ' ἔστησαν τούτους εἰς τὰς τέσσαρας κόγχας. ὁ δὲ βασιλεὺς τὸ δειλιῶν οὐκ ἐκάθευδεν, ἀλλὰ πολλὴν σπουδὴν ἐποιεῖτο τοῦ ἔργου, καὶ ἐπορεύετο βλέπων τοὺς λιθοξόους καὶ τοὺς οἰκοδόμους. 20 ἤρχετο δὲ μετὰ Τρωίλου κουβικουλαρίων αὐτοῦ. τὴν δὲ ἕξοδον κατεῖχε Στρατήγιος ὁ ἀδελφοποιητὸς τοῦ βασιλέως, ὁ καὶ φύλαξ τῶν βασιλικῶν χρημάτων. ἐπηγγέλατο δὲ αὐτῷ ὁ βασιλεὺς καὶ

quin etiam dissectos ulmi cortices admiscebant calci et in massam redigebant; qua nec calida nimis neque frigida ad structuram utebantur, sed tepida, quo tenacius adhaerescebat et lapides instar ferri conglutina-ret. fundamento autem duobus cubitis supra terram elevato, ut dictus auctor et expensae rationum scriba refert, 452 auri centenaria expensa fuerant. miliarisia vero quotidie afferebant, terraeque ea permiscentes iuxta horologium et circumscita aedificia humo obruebant. ita cum ab opere abituri suam singuli terram circumcirca lustrarent, multa hinc inde inveniabant, et loci discedebant. alia etiam miliarisia in horologio reposita servabantur, et singulis qui lapidibus calce tegulis aut cocto latere onusti ascendeabant, pro labore argentum distribuebatur, ne cui convitiandi aut conquerendi occasio esset. quidam vero ex iis cum ingemiscens vae exclamasset, statim praeceps dilapsus et casu confusus exspiravit. caeterum post pilarum eductionem et erectionem magnarum columnarum decreverant etiam una cum illis Romanas columnas collocare; quod tamen minime factum fuit, sed eas quattuor conchis fulcien-dis apposuerunt. imperator autem somno pomeridiano abstinens magno-que studio operi incumbens fabros et quadratarios circumeundo inspec-tabat, comitante eum Troilo cubiculario. verum Strategium adoptivus imperatoris frater eiusque pecuniarum custos expensarum rationibus praecerat. praecerat autem si imperator ut citra mercedem et diur-

ἐκτός τοῦ μισθοῦ αὐτῶν καὶ τῶν καθημερινῶν ἀργυρίων δις τῆς ἑβδομάδος ἐκτελεῖν αὐτούς. ὁσάκις δὲ ἤρχετο εἰς θεωρίαν, ἐφόρει λευκὸν κωλόβιον, καὶ ῥάβδον λεπτὴν κατεῖχε τῇ χειρὶ. P 68

Σκεπάσαντες δὲ ἐπάνω τὰς ἀψίδας ἀμφοτέρων τῶν μερῶν τῶν ἐμβόλων τῶν γυναικείων, καὶ ἀνυλαβόντες εἰς τοὺς πινσοὺς μέχρι τῶν κατηγουμένων, προσέταξε Στρατήγιος ἡμέρᾳ ἑβδόμῃ ὥρᾳ τρίτῃ μιλιαρσία προσαγαγεῖν εἰς πλῆθος, καὶ τοὺς μαύστας κατέλθειν εἰς τὸ ἄριστον. ὁ δὲ μαύστωρ Ἰγνάτιος κατέλιπε τὸν υἱὸν αὐτοῦ καθορᾶν πάντα τῶν τεχνιῶν τὰ ἐργαλεῖα. 10 ἦν δὲ ὁ παῖς ὡσεὶ χρόνων δεκατεσσάρων. καθιζομένου δὲ αὐτοῦ ἐφώνησεν αὐτῷ λευκοφόρος τις, εὐνοῦχος δῆθεν ἐκ τοῦ παλατίου πεμφθεὶς, λέγων αὐτῷ “τίνος χάριν τὸ ἔργον τοῦ Θεοῦ Β ταχέως οὐκ ἐπλήρωσαν οἱ κάμνοντες, ἀλλὰ καταλιπόντες αὐτὸ ἀπῆλθον πάντες καὶ ἐσθίουσιν;” ὁ δὲ παῖς λέγει “ταχέως, κύ- 15 ριέ μου, παραγίνονται.” κἀκεῖνος πάλιν εἶπεν “ἄπελθε ταχέως, φώνησον αὐτούς.” τοῦ δὲ παιδὸς φοβουμένου διὰ τὸ μὴ ἀπολέσθαι τι τῶν ἐργαλείων, ὁ φανείς ἄγγελος ἔφη μεθ’ ὄρκου τῷ νέῳ “ἄπελθε, λάλησον αὐτοῖς· ἐγὼ δὲ ἀπὸ τῶν ὧδε οὐχ ὑπαχωρῶ, ἕως ἂν ἔλθῃς, μὰ τὴν ἁγίαν Σοφίαν, ἣτις ἐστὶν ὁ λόγος 20 τοῦ Θεοῦ, τὴν νῦν κτιζομένην.” τοῦτον οὐκ τὸν ὄρκον ἀκούσας ὁ παῖς κατῆλθε, καὶ εὔρε τὸν πατέρα αὐτοῦ Ἰγνάτιον, καὶ ἐξηγήσατο αὐτῷ ταῦτα, καὶ αὐτὸς ἤγαγεν αὐτὸν τῷ βασιλεῖ ἐκεῖσε C ἐσθίουσι τότε ἐν τῷ βαπτιστηρί. ἀκούσας δὲ ταῦτα ὁ βασιλεὺς

num argentum bis illos singulis septimanis stipe aliqua muneraret. quoties vero spectandi causa accedebat, albam gestabat tunicam, et exiguum baculum manu tenebat.

Cum vero fornices porticum muliebrium utrinque tegerentur, et a pelis usque ad catechumenia opus iterum inchoaretur, iussit Strategius die septimo, hora tertia, miliarisiorum summam magnam afferri et inagistros ad prandium accedere. magister autem Ignatius filium suum reliquit, ut omnia instrumenta opificum sua inspectione custodiret: erat vero puer annorum circiter quattuordecim. puerum autem sedentem quidam candida veste indutus compellavit, quasi eunuchus e palatio missus, dicens “qua de causa fabri opus dei celeriter non perfecerunt, sed eo relicto omnes ad comedendum abierunt?” respondit puer “primo quoque tempore, mi domine, aderunt.” at ille “abi cito” inquit, “et accerse eos.” puero autem metuente ne qua ferramenta perirent, angelus, qui ei apparuerat, cum iureiurando dixit “abi et voca illos: nam ego hinc non discedam donec redieris. testor sanctam Sophiam, quae est verbum dei, nunc aedificari coeptam.” tale igitur iuramentum puer audiens descendit, et invenit patrem suum Ignatium, cui haec omnia enarravit. pater autem eum ad imperatorem in baptisterio tunc prandentem duxit. ille his auditis omnes eunuchos ad se vocavit, cumque

μετεκαλέσατο πάντας τοὺς εὐνοῦχους. καὶ μηδένα ἐξ αὐτῶν
γνωρίσας ὁ παῖς, τότε ἔγνω ὁ βασιλεὺς ὅτι ἄγγελός ἐστι κυρίου.
ἐσημειώσατο δὲ τὸν ὄρκον ὃν εἶπεν ὁ παῖς, καὶ ὅτι λευκοφῆρος
ἐστὶν ὁ λαλήσας τῷ νέῳ, καὶ αἱ παρειαὶ αὐτοῦ πῦρ ἀπέπεμπον,
καὶ ἐνηλλαγμένη ἦν ἡ ὄψις αὐτοῦ. μεγάλως δὲ χαρεῖς ὁ βασι- 5
λεὺς ἐδόξασε τὸν θεόν, ὅτι εὐδοκεῖ εἰς τὸ ἔργον αὐτοῦ. καὶ ἔκ-
τοτε ἔλαβεν ὁ ναὸς τὴν προσηγορίαν ἡ ἁγία Σοφία, καίπερ δια-
σκεπτομένου τοῦ βασιλέως τί καλέσει τὸν ναόν. βουλευσάμενος
D δὲ ὁ βασιλεὺς πολλοὺς ὁσίους καὶ ἀρετὴν μετιόντας, εἶπον μὴ
δεῖν ὑποστρέφειν τὸ παιδίον ἐκεῖσε· ἂν γὰρ στραφῆ, ὁ φύλαξ 10
ἄγγελος ὑποχωρεῖ τοῦ τόπου. ὁ καὶ ἐποίησε· πλουτίσας γὰρ
τὸν παῖδα εἰς τὰς νῆσους ἐξέπεμψε διάγειν αὐτόν, ὥστε φυλάσ-
σειν τὸν ἄγγελον μέχρι τῆς σήμερον κατὰ τὸν ὄρκον αὐτοῦ.
ἐγένετο δὲ τὸ ῥῆμα τοῦ ἀγγέλου πρὸς τὸν παῖδα εἰς τὸ δεξιὸν
μέρος τοῦ πινσοῦ πλησίον τοῦ Συλλαγόνου. 15

Φθασάντων δὲ εἰς τὰ δευτέρα κατηχούμενα καὶ τοὺς κί-
νας ἀνηγέροθησαν αἱ καμάραι. σκεπασθέντων δὲ τῶν πέριξ ἐγέ-
νετο τὸν βασιλέα ἀθυμεῖν διὰ τὸ μὴ ἔχειν χρυσακὴν ποσότητα.
P 69 ἴσταμένον δὲ αὐτοῦ ἐν τῇ ἀψίδι ὑπερθεῖν καὶ ὀρώντος τὰ κτί-
σματα, ἐφάνη αὐτῷ ἐννοῦχος ὡραῖος εἰρηκῶς αὐτῷ “τί λυπῆ 20
περὶ χαράγατος; δός μοι τινὰς αὔριον πρῶτ’ ἐκ τῶν μεγιστάνων
σου, καὶ κομίσω σοι χάραγμα ὅσον ἂν βούλῃ.” τῇ δὲ ἐξῆς

9 ἀρετῇ vulgo.

neminem ex iis puer agnosceret, intellexit imperator angelum domini
fuisse. caeterum iuramentum quod puer retulerat observabat, tum quod
albis vestibus amictus fuisset is qui cum adolescente locutus erat; et
quod genae eius ignem spirassent, aliusque ab humano fuisset adspectus
eius. imperator igitur valde laetatus, deum, quod opere ipsius oblecta-
retur, celebravit; et exinde nominatum fuit templum S. Sophia, tametsi
imperator de nomine illi imponendo deliberasset. cum vero imperator
a multis sanctitate et virtute praecellentibus viris consilium petisset,
suaserunt ipsi ne puerum eo reverti permitteret: si enim reverteretur,
fore ut angelus custos inde recederet. horum ergo consilio paruit, et
puerum muneribus ditatum ablegavit in insulas, ut ibi vitam transigeret.
angelus itaque iuxta suum iuramentum usque in hodiernum diem locum
tuetur. alloquium vero angeli, quo puerum compellavit, in dextera
pilaie parte prope Syllagonum contigit.

Caeterum cum usque ad secunda catechumenia eorumque columnas
pervenissent, fornices exstruxerunt; quibus circum undique tectis impe-
rator propter inopiam auri vehementer angi coepit. stante autem ipso
in superiori forniciis parte et structuram inspiciente, apparuit ei eunu-
chus facie venusta, dicens “quid de pecunia sollicitus es? da mihi cras
mane quosdam ex tuis proceribus, et afferam tibi pecuniae quantum

πορευομένου τοῦ βασιλέως καὶ δρῶντος τὰς κτίσεις, ἰδοὺ ὁ εὐ-
νοῦχος ᾤφθη τῷ βασιλεῖ λέγων “ὄχός μοι ἄνθρωπον καὶ πορευ-
θῶμεν.” δέδωκε δὲ αὐτῷ τὸν εἰρημένον Στρατήγιον καὶ Βασι-
λίδην κραιώστωρα καὶ Θεόδωρον πατρικίον καὶ ἑπαρχον καὶ Κολο-
5 κύνθη, καὶ ὑπηρέτας μέχρι τῶν ὀκτώ, καὶ ἡμιόνους μετὰ βουλ-
γιδίων ἕκκισι. τούτους λαβὼν ὁ εὐνοῦχος ἐξῆγε τῆς πόλεως, καὶ
ἔλθων εἰς τὸ τριβουνάλιον, ἐφάνησαν παλάτια ἀχειροποίητα θαν- B
μιστὰ ἐκτισμένα. ἐκ δὲ τῶν ἵππων καταβάντες, ἤνοιξεν ὁ εὐ-
νοῦχος κουβούκλιον ἓν, καὶ ἦν τὸ ἔδαφος πεπληρωμένον χρυσοῦ
10 χαράγματος. καὶ λαβὼν πτόον ὁ εὐνοῦχος ἔβαλεν ὑφ’ ἓν ἑκα-
στον συγμάριον κεντηνάρια δ’, ὁμοῦ κεντηνάρια κ’. καὶ ἀπέ-
στειλεν αὐτὰ πρὸς τὸν βασιλέα, κλειδῶσας πάλιν ἔμπροσθεν
αὐτῶν τὸ κουβούκλιον. κομισάντων δὲ τὸ χρυσοῖον τῷ βασιλεῖ,
ἐπηρώτησεν αὐτοὺς πόθεν ἀπῆλθον καὶ τίς ὁ οἶκος καὶ ὁ ἄν-
15 θρωπος. ὅσα οὖν ἐθεάσαντο εἶπον τῷ βασιλεῖ. ἐκδεχόμενος
οὖν ὁ βασιλεὺς τὸν εὐνοῦχον, οὐκ ἤλθεν. καὶ ἀπέστειλεν ὁ βα-
σιλεὺς πρὸς αὐτόν. οἱ δὲ ἀπελθόντες εὔρον ἄοικον τὸν τόπον,
πεδίον ὄντα. γνωρίσαντες οὖν ταῦτα τῷ βασιλεῖ, ὑπέλαβεν ὅτι C
θεοῦ θαυμά ἐστι, καὶ ἔδωκε δόξαν τῷ θεῷ.

20 Μειλλόντων δὲ τὸ θυσιαστήριον οἰκοδομεῖν, προσέταξεν ὁ
βασιλεὺς γενέσθαι τὸν μύακα διάφωτον διὰ τὸ μὴ δέξασθαι βά-
ρος τὸν τόπον, ὅτι ἐκεῖσε ἰκριώματα οὐκ ἔθεντο. οἱ δὲ τεχνῖται

10 ἐφ’ ἧ

velis.” sequenti vero die cum imperator ad structuram contemplandam
prodissset, ecce eunuchus illi apparens dixit “da mihi aliquem virum,
et ibimus.” dedit autem illi praedictum Strategium, Basilidem quae-
storem, Theodorum patricium et praefectum urbis, et Colocynthen,
octo praeterea famulos, et mulos cum bulgis viginti. eunuchus his
secum ductis urbe egressus est, cumque ad tribunal venisset, palatia
mirabilia non manu facta apparuerunt. cumque ex equis descendissent,
eunuchus unum cubiculum aperuit, cuius pavimentum aureis nummis ple-
num erat; acceptaque pala, eunuchus singulis iumentis centenaria quat-
tuor, quae simul octoginta conficiunt, imposuit et ad imperatorem misit,
claudens iterum coram ipsis cubiculum. sed ut imperatori aurum attu-
lerunt, interrogavit eos unde redirent, quis ille vir, quae domus fuisset.
retulerunt itaque imperatori quae viderant. imperator autem, cum eunu-
chus diu exspectatus non venisset, misit ad illum quosdam, qui cum eo
venissent, invenerunt aream planam nullis aedibus occupatam. hac de
re certior factus imperator divinum miraculum esse intellexit, deoque
gloriam tribuit.

Cum vero altare aedificaturi essent, iussit imperator concham
eius perlucidam fieri, ne locus nullis suffultus tignis nimio pondere gra-

ἔλεγον μίαν καμάραν φωτίζειν τὸ θυσιαστήριον ἠδημόνει οὖν ὁ μαΐσιωρ ὅτι ὅτε μὲν λέγει ὁ βασιλεὺς δύο καμάρας, ὅτε δὲ μίαν. ἐστῶτος οὖν αὐτοῦ καὶ κλιζοντος ἦλθεν ἄγγελος κυρίου ἐν ὁμοιώματι τοῦ βασιλέως Ἰουστινιανοῦ, καὶ τοιαῦτα ἠμφιεσμένους
D μέχρι ποδῶν οἷα ἐκείνος, καὶ εἶπεν τῷ μαΐστορι “τρῆς καμάρας ἔγειρε διὰ τὸ ἐλαφρότερον.” παρεθῆς δὲ ὁ Ἰγνάτιος ἀνελθὼν ἐν τῷ παλατίῳ ἔφη τῷ βασιλεῖ μὴ ἔχειν λόγον ἕνα. τότε ἔγνω ὁ βασιλεὺς ὅτι ἄγγελον τὰ ῥήματά εἰσι, καὶ εἶπεν ὅτι εἴ τι ἂν σοι εἴπον τὴν χθές, ποίησον, καίτοι τοῦ βασιλέως μὴ ἀπελθόντος ἐκείσε. 10

Πάντες δὲ οἱ μοχλοὶ ἐπὶ σιδηρῶν μοχλῶν κατέχονται, ἔγγλιασμένοι σὺν μολίβδῳ. ἔξωθεν δὲ τοῦ συνδέσμου τοῦ ὄλου κτίσματος ἢ ἄσβεστος μετὰ ἐλαίου χριστοῦ ἐστὶ πεπλασμένη ἀντὶ ἄδατος διὰ τὸ ἐδραῖσθαι καὶ πάγιον. οὕτως ἔστησαν τὰς ὀρθομαρμαρώσεις. ἀπέστειλε δὲ ὁ βασιλεὺς Τρωίλον κουβικουλάριον καὶ **15**
P 70. Θεόδωρον ἑπαρχον καὶ Βασιλίδην κοιαίστωρα εἰς τὴν νῆσον τὴν Ῥόδον, ὥστε κάμνειν ἐκεῖσε βήσαλα παμμεγέθη, σταθμὸν ἔχοντα ἐπ’ ἴσης. ἐσφράγιζον δὲ αὐτὰ σφραγίσι περιεχοῦσαις οὕτως “ὁ θεὸς ἐν μέσῳ αὐτῆς, καὶ οὐ σαλευθήσεται. βοηθήσει αὐτῇ ὁ θεὸς τὸ πρὸς πρῶτ’ ἠρώτῃ.” καὶ σφραγιζόντες ταῦτα μεμετρη-
20 μένα ἀπέστελλον τῷ βασιλεῖ. ὁ δὲ σταθμὸς τῶν πέντε βησάλων ἐκείνων ἐνὸς βησάλου ἡμετέρου εὐρίσκεται διὰ τὸ εἶναι ἐκεῖνα κοῦφα καὶ σπογγώδη καὶ λεπτὰ καὶ λευκὰ. ἐξ οὗ παρὰ τῶν

varetur. opifices autem dicebant unam cameram altari illuminando sufficere. angebatur itaque magister fabrum, quod imperator quandoque de uno, quandoque de duobus fornicibus loqueretur. stante autem ipso et aedificante venit angelus domini, Iustiniani imperatoris similis et eiusmodi vestibis quibus ille usque ad pedes indutus, dixitque magistro “tres cameras propter levitatem exstrue.” Ignatius statim palatium ingressus dixit imperatorem in eodem proposito non manere. tunc imperator intellexit angeli illa verba fuisse, et dixit “si tibi heri quid dixi, facias,” quamvis imperator eo non venisset.

Omnes vero trabes ferreis vinculis cohibitae et plumbo ferruminatae sunt. extrinsecus autem universo aedificio consolidando calx cum oleo, loco aquae, illita est propter firmitatem. ita demum parietes marmore incrustarunt. caeterum imperator misit Troilum cubicularium, Theodorum praefectum et Basilidem quaestorem in insulam Rhodum, ut ibi lateres maximos pondere aequales fieri curarent. his lateribus impressa fuere haec verba: “deus in medio eius, non commovebitur. adiuvabit eam deus mane diluculo.” lateres his verbis inscriptos et ad eandem mensuram exactos imperatori miserunt. quinque autem istiusmodi lateres unum laterem nostratem pondere aequant: nam illi leves sunt, spongiosi, tenues et candidi. hinc vulgus falso credit trullam

ιδιωτῶν φέρεται λόγος ὅτι ὁ τροῦλος κισσῆρινός ἐστιν. οὐκ ἔστι B
 δέ, ἀλλ' ἐλαφρὸς ὁ πηλὸς καὶ λευκός. μετ' αὐτοῦ δὲ ἐξήγειρε
 τὰς τέσσαρας ἀψίδας εὐμεγέθεις, εἰθ' οὕτως τὸν τροῦλον ἀνὰ
 δώδεκα τιθέντες βησάλων. ἐποίησε δὲ ὁ ἱερεὺς εὐχὴν περὶ συ-
 5 στάσεως ἐκκλησίας, καὶ ἐποίουν ὁπῆς, βάλλοντες διάφορα λει-
 ψανα ἁγίων πάντων, ἕως ἂν τρουλωθῇ ὁ τροῦλος. ἦν δὲ νεω-
 τερικὸς ὕρθιος ἱστάμενος. εἰθ' οὕτως ἐμουσίωσαν καὶ ὠρθομαρ-
 μάρωσαν αὐτόν, καὶ εἰς τοὺς πινσοὺς καὶ εἰς τὰς στοᾶς καὶ εἰς
 τὰ μεγάλα κίονια ἔβαλον λείψανα ἁγίων ἐπισήμων. τὸν δὲ πᾶ-
 10 τον διὰ ποικίλων καὶ πολυτελῶν μαρμάρων κατέστρωσαν, διὰ τε C
 Ῥωμαίων πηγαουσίων καὶ τῶν λοιπῶν ῥοδοποικίλων. τὴν δὲ
 ἁγίαν τράπεζαν, προσκαλεσάμενος τεχνίτας, ἐβουλεύσατο βαλεῖν
 χρυσὸν καὶ ἄργυρον λίθους τε τιμίους ἐκ πάντων, μαργαρίτας,
 χαλκόν, σίδηρον, μόλιβδον, ὕελον καὶ πᾶσαν ὕλην τετριμμένην.
 15 καὶ καταμιξάντες ἀμφοτέρω καὶ χωνεύσαντες ἔχωσαν ἀβάκιον.
 καὶ ἐγένετο θανμμαστὸν καὶ ἀτίμητον, καὶ ὀρώμενον ἦν ἔκθαμβον.
 καθ' ἐκάστην δὲ ἡμέραν ὁ βασιλεὺς δύο ἡμισὺν χιλιάδας ἀργύρια
 ἔχυνεν εἰς τὸν χοῦν· καὶ ὅτε ἐπλήρουν ἕκαστος αὐτῶν τὸ ἔργον,
 ἐξ αὐτῶν ἐλάμβανεν. ἐβούλετο δὲ ὁ βασιλεὺς τὰς ὀρθομαρ-
 20 μαρώσεις καὶ τὸν πάτον ὕλον χρυσοῦν ποιῆσαι. ἀντεῖπον δὲ
 αὐτῷ Μαξιμιανὸς καὶ Ἰερόθεος ὁ καὶ σύμβουλος, Ἀθηναῖοι, D
 φιλόσοφοι ὄντες καὶ ἀστρονόμοι, λέγοντες ὅτι μέλλουσιν ἐλθεῖν

18 ἔχυνεν] ἔκρυνεν εἰς τὸ χῶμα cod. Lamb.

esse pumiceam, quia lutum illud leve est et candidum. quin etiam
 quattuor magnos fornices eadem materia extruxit; et deinde ipsam
 trullam duodecim lateribus eadem serie positus exererunt. interim
 sacerdos pro structura ecclesiae preces fundebat. fecerunt etiam fora-
 mina, quibus varias omnium sanctorum reliquias indiderunt, donec trulla
 armato opere perficeretur. quam, simul atque erecta fuit, recentem
 adhuc musivo opere et marmorea incrustatione exornarunt. intra pilas
 vero et porticus magnasque columnas reliquias celebrium sanctorum
 abdiderunt. pavementum quoque diversis et pretiosis straverunt mar-
 moribus, Romanis, scilicet rutae colore virentibus, et caeteris roseo
 rubore variegatis. ad sacrae vero mensae structuram de communi arti-
 ficum concilio, auro argento lapidibus pretiosis et margaritis, aere quo-
 que et ferro, plumbo et vitro, omnisque generis materia comminuta
 invicem permixta et conflata, abacum sive tabulam fuderunt adeo admi-
 rabilem et pretiosum ut spectantibus stuporem iniiceret. imperator vero
 quotidie bis mille quingentos argenteos tumulo condebat, unde quisque
 opere suo absoluto mercedem accipiebat. caeterum volebat imperator
 parietaria marmora et totum pavementum auro obducere: refragabantur
 autem ipsi Maximianus et Hierotheus consiliarius, Athenienses, philo-
 sopheri et astronomi, qui dicebant postremo saeculo venturos pauperes

ἐν τῇ ἐσχάτῃ γενεᾷ ἄνακτες πένητες, καὶ ἔξεδαφίσαι τὸν τᾶόν. εἰ δὲ εἰσὶ λίθοι, συνίστασθαι μέλλει ὁ ναὸς ἕως τῆς συντελείας τοῦ κόσμου. καὶ ἐκ τῆς συμβουλῆς ἐγένετο οὕτως.

Καὶ ἡ μὲν ὕλη, ὡς εἴρηται, συνήχθη εἰς ἑπτὰ χρόνους καὶ μῆνας δέκα, πολλοὶ δὲ τῶν χρονογράφων λέγουσιν εἰς δεκα-5 ἐπὶ ἑπτὰ ἔτη κτισθῆναι, καταριθμοῦντες, ὡς ἔοικε, τοὺς ἑπτὰ χρό- νους οὓς συνήγετο ἡ ὕλη. ἐποίησε δὲ κιβώριον καὶ τοὺς κίονας καὶ τὰ στήθεα τοῦ θυσιαστηρίου ἐξ ἀργύρου, καὶ χρυσῶσας αὐτά. τὸ δὲ μῆλον καὶ τὰ κρίνα καὶ τὸν σταυρὸν τοῦ κιβωρίου ὀλόχρυσα.

P 71 τὸν δὲ ἄμβωνα καὶ τὸν σωλέαν χρυσᾷ. σαρδόνηας καὶ σαλπεί- 10 ρους λίθους διὰ μαρμάρων καὶ χρυσοῦ χυμευτοῦ. ἐποίησε καὶ σκεύη χρυσᾷ τῶν δώδεκα ἑορτῶν, καὶ δίσκους χρυσοῦς, καὶ θυ- μιάτηρια χρυσᾷ προσεκύρωσε καὶ προάστεια, τξέ' ποιήσας, καὶ κληρικὸς χιλίους. τὰ δὲ πέριξ κέλλια ἦσαν τῶν κληρικῶν. τὸ δὲ στόμιον τὸ λίθινον ἤχθη ἀπὸ Σαμαρείας· αὐτὸ δὲ ἦν εἰς ὅπερ 15 ἐκαθέσθη ὁ Χριστὸς διαλεγόμενος τῇ Σαμαρίτιδι. αἱ δὲ σάλ- πιγγες ἀπὸ Ἱεριχῶ ἤκασιν, αἵτινες ἤχησαν, καὶ ἔπεσον τὰ τεύχη αὐτῆς. ἡ δὲ σέλα τοῦ ἁγίου Κωνσταντίνου ὑπερθεῖν ἴστατο τοῦ B φρεάτος τοῦ ἁγίου ἐπάνω τῶν σαλπίγγων. ὁ δὲ τίμιος σταυρὸς ὁ ἱστάμενος εἰς τὸ σκευοφυλακεῖον ἀπὸ Ἱερουσαλὴμ τὸ μέτρον 20 ἔλαβεν τῆς ἡλικίας Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ ἡμῶν. εἰς δὲ τὸν ἄμβωνα καὶ τὸν σωλέαν ἐγένετο ἔξοδος, χρόνου πάκτου τῆς Αἰγύπτου,

22 χρόνου cod. Lamb.

reges, qui templum solo aequaturi essent: si vero lapidum fieret, fore ut usque ad consummationem mundi permaneret. eorum ergo consilio obtemperatum fuit.

Materia autem, ut dictum est, collecta fuit spatio septem anno- rum et decem mensium. multi vero historici septendecim annis esse eonditum templum affirmant, annumerantes, ut videtur, septem annos, quibus materia congesta est. fecit etiam ciborium, columnas et fulcra altaris ex argento deaurato, pomum vero et lilia et crucem ciborii ex auro, suggestum item et solium ex auro, addens etiam lapides sardo nychas et sapphirus unionibus et auro fusili ornatas. vasa etiam aurea duodecim fectorum et discos aureos et turibula aurea fecit. praeterea 365 praedia suburbana ei assignavit, et mille clericos constituit, qui cellas in circuitu templi habitabant. operculum vero lapideum ex Sa- maria allatum fuit: erat autem illud cui insidebat Christus, quando cum Samaritana loquebatur. praeterea tubae ex Hierichunte allatae sunt, quibus sonantibus muri eius corruerant. supra has sella B. Constantini in superiori parte sancti putei collocata erat: veneranda vero crux in Sceuphylacio posita ad modum statucae Christi dei nostri adaptata Hierosolymis allata est. caeterum in ambonem et soleam 365 centenaria

κεντηράρια τέτ', καθὼς ἐτυπώθησαν παρὰ τοῦ μεγάλου Κωνσταντίνου ἀπὸ τοῦ Σαβάρου βασιλέως Περσῶν. ὁ δὲ ναὸς ἔχει ἕξοδον, χωρὶς τῶν ἱερῶν καὶ τῶν ἐνδυτῶν καὶ τῆς ὕλης τῆς ἐλθούσης δωρεὰν τοῦ βασιλέως, κεντηράρια γσ'.

5 Ἐτελειώθη δὲ ὁ ναὸς τῇ κβ' τοῦ Δεκεμβρίου μηνός. καὶ ἦλθεν ὁ βασιλεὺς ἀπὸ τοῦ παλατίου ἕως τῆς πύλης τοῦ Ἀγίου-
C στεῶνος ἐπὶ ἄρματος τετραίππου, καὶ εἰσῴδεναι μετὰ τοῦ σταυροῦ καὶ τοῦ πατριάρχου Ἐὐτυχίου. ἔδραμε δὲ ἀπὸ τῶν βασιλικῶν πυλῶν μέχρι τοῦ ἄμβωνος, καὶ ἐκτείνας τὰς χεῖρας αὐ-
10 τοῦ εἶπε "δόξα τῷ Θεῷ τῷ καταξιώσαντί με τελέσαι τὸ τοιοῦτον ἔργον. νεκρῆκά σε, Σολομών." καὶ ἐποίησεν ὑπάτια, καὶ ἔδωκε κεντηράρια τῷ λαῷ διὰ Στρατηγίου μαγίστρου. ὁ δὲ Ἰουστι-
νιανὸς μόνος ἔξετελείωσε τὴν ἐκκλησίαν, μηδενὸς ἑτέρου οἰανδῆ ποτε συνδρομῆν ποιήσαντος. Θαῦμα δὲ ἦν ἰδεῖν: ἀπὸ γὰρ τῆς
15 πολυποικιλίας τοῦ ἐδάφους ὀλίγη θαλάσσης ἐφαίνεται ἐκ τῆς χρυσοῦ θύρας τῶν κόσμων καὶ λαγαρικῶν καὶ τῶν κεφαλοκονίων D πάντων.

Διήρκεισε δὲ ὁ νεωτερικὸς κύκλος ὁ ὑπ' αὐτοῦ κτισθεὶς χρόνους δεκαεπτὰ. μετὰ δὲ τὸν θάνατον Ἰουστινιανοῦ ἐκρά-
20 τησαν ὁ ἀνεπίδὸς αὐτοῦ Ἰουστίνος ὁ ἀπὸ κορυφαλάτων ὁ δικαιοτάτος, καὶ εἰς τὸν δεῦτερον αὐτοῦ χρόνον ἡμέρα ἕκτη ὥρα πέμπτη συνέβη περᾶν τὸν τροῦλον, καὶ συντριῦναι τὸν ἀξιοθαύμα-

6 ἀγόσσελον cod. Lamb.

16 χρυσοθροῦ θύρας cod. Lamb.

annui tributū Aegyptii impensa sunt, quae olim a Constantino magno cum Sapore Persarum rege constituta fuerant. in templum vero sine apparatu sacro, indumentis et materia, quae gratis imperatori mittebatur, 3200 centenariorum expensa sunt.

Vigesimo autem secundo die mensis Decembris totius templi structura absoluta est. imperator itaque ex palatio usque ad portam Augustei quadrigis vectus, inde cum cruce et patriarcha Eutychio ad templum processit: a valvis autem regis usque ad ambonem curriculo transcurrit, et manibus extensis in haec verba erupit "gloria deo, cuius dignatione tale opus ad finem perducere merui. vici te, Salomon." fecit igitur sparsiones consulares, populoque centenaria per Strategium magistrum distribuit. Iustinianus vero solus ecclesiam absolvit, nulla alterius cuiusquam ope adiutus. erat autem res mira visu, templum quodammodo maris similitudinem referre ob varietatem pavimenti et auri fulgorem, quo ornamenta intercolumniarum et columnarum capitella obducta erant.

Caeterum duravit novus ambitus ab illo conditus annis septendecim. post obitum vero eius Iustinus curopalates, Iustiniani ex sorore nepos, cognomento iustissimus, imperio potitus est; secundoque eius imperii anno, feria sexta, hora quinta, trulla corruit, mirabilemque

στον ἄμβωνα καὶ τὸν πολυτίμητον σωλέαν καὶ τὸν πολυποικίλον πάτον. αἱ δὲ τέσσαρες ἀψίδες καὶ οἱ κίονες πάντες καὶ τὰ λοιπὰ κτίσματα ἔμειναν ἀσάλευτα. ὁ δ' αὐτὸς βασιλεὺς προσκαλεσάμενος τεχνίτας ἔτι τότε περιόντιος ἐκ τῶν ἐκείσε καμνόντων ἔβον-
P 72 θάνετο τί ἂν εἴη τοῦτο. οἱ δὲ εἶπον "σπουδαίως ἔχων ὁ βασι- 5
 λεὺς ἐπαρεῖν τοὺς ἀντινόκτας καὶ τὰς παντουρώσεις, ἅτινα ἐδέ-
 χοντο τὸν τροῦλον, ἀπήρασι ταῦτα ταχέως πρὸς τὸ μουςῶσαι.
 καὶ ὅτι ὁ τροῦλος ὑψηλὸς ἐγένετο πολὺ πρὸς τὸ ὄρασθαι παντα-
 χόθεν, καὶ ὅτι τὰς σκαλώσεις κόπτοντες οἱ τεχνῖται ἔρριπτον εἰς
 τὸ ἔδαφος, καὶ ἀπὸ τούτου ἔπεισεν ὁ τροῦλος." εἶπον δὲ οἱ 10
 τεχνῖται ἵνα γένηται ἐπιπέδος ὁ τροῦλος καὶ κυμβαλικὸς καθὼς
 ἔστι νῦν. ἔπεμψε δὲ ὁ βασιλεὺς εἰς τὴν Ῥόδον, καθὼς καὶ ὁ
 θεῖος αὐτοῦ, καὶ ἐκ τοῦ πρώην πηλοῦ καὶ τῶν σφραγίδων ἐποίησε
 βήσαλα, καὶ ἔκτισε τὸν τροῦλον. στοχαζόμενοι δὲ οἱ τεχνῖται
B ἵνα μὴ καὶ αὐτὸς ταχέως χαλάσῃ, ἔκοψαν ἐκ τοῦ πρώην ἔνους 15
 ὀργυῖας μί, εἶασαν δὲ τὰ ξύλα, τοὺς ἀντινόκτας καὶ τὰς παν-
 τουρώσεις, χρόνον ἕνα, ἕως ἔλαβεν τὸ ἔργον πῆξεν. τὸν δὲ
 ἄμβωνα καὶ τὸν σωλέαν μὴ δυνάμενος ποιῆσαι καθὼς ἦσαν πρό-
 τερον, ἐποίησεν ὡς δρᾶται νῦν ἀργυρένδοντον. ὁμοίως καὶ τὸν
 ἄμβωνα. καὶ μὴ δυνάμενος εὐρεῖν πολυποικίλους λίθους, ἀπέ- 20
 στείλε Νυρσῆν τὸν πατρικίον ἐν Προκονήσῳ, καὶ ἔκοψαν ἐκεῖ-
 θεν μάρμαρα τῆς γῆς ὁμοία. τὰ δὲ πρόσιννα τέσσαρα ποτάμια

6 τοὺς ἀντινόκτας] τὰ ξύλινα στηρίγματα cod. Lamb. 7 ἐπή-
 κασι? 11 κυμβαλικὸς] τυμπανοειδῆς cod. Lamb.

ambonem cum pretioso solo et pavementum variegatum contrivit. quat-
 tuor autem fornices, omnes columnae et structurae reliquae salvae
 manebant. quare imperator, accitis architectis qui adhuc superstites
 erant, sciscitabatur quid hoc rei esset. responderunt illi, cum impe-
 rator obnixè urgeret ut destinæ et fulcimenta quae trullam sustine-
 bant tollerentur, citius quam par erat sublata fuerunt ad masivum opus
 perficiendum: tum quod trulla altior esset quam ut undique conspici
 posset, quodque artifices scalas in terram proiecisent; indeque trullam
 corruisse. suadebant autem opifices ut trulla plana et cava extrueretur,
 sicut nunc visitur. imperator vero, quemadmodum avunculus eius, in
 Rhodum misit, et ex eodem illo luto lateres eodem sigillo impressos
 fieri curavit, trullamque condidit. opifices vero operam dantes ne et
 illa cito corrueret, priorem altitudinem ad orgyas quindecim præcide-
 runt; ligneas autem substructiones et fulcimenta annum integrum reli-
 querunt, donec firnius opus consolidaretur. caeterum ambonem et so-
 lium, cum non posset in pristinam formam restituere; argento obduxit,
 ut nunc videre est; similiter etiam ambonem. cum vero non posset
 variegatos lapides invenire, Marsen patricium in Proconnesum misit,
 ut illinc lapides terrae colore similes adveheret. quattuor autem Pra-

κατὰ μίμησιν τῶν τεσσάρων ποταμῶν γέγοντο, τῶν ἐκβαινόντων ἀπὸ τοῦ παραδείσου εἰς τὴν θάλασσαν. ὅτε δὲ ἔκομαν τὰς σκαλώσεις καὶ ἔμελλον ἐπαρεῖν τοὺς ἀντινύκτας τοῦ τρούλου, ἐγέμισαν τὴν ἐκκλησίαν ὕδατος ἕως τῶν πρώτων κατηγουμένων, 5 καὶ οὕτως ἔρριπτον τὰ ξύλα. τούτου δὲ χάριν λέγουσί τινες ὅτι καὶ ὁ Ἰουστίνος αὐτὴν ἔκτισεν. ἀλλὰ ψεύδονται. ἔχει δὲ ὁ ναὸς ἀφ' οὗ ἐκτίσθη χρόνους νη΄.

Πλησίον δὲ τοῦ ναοῦ ἔστησεν τὴν στήλην αὐτοῦ εὐχαριστοῦσαν τῷ Θεῷ, καὶ δεικνύουσαν τοῖς ἀνθρώποις τοῖς πόλιταις 10 ὅτι ἐγὼ εἰμι ὁ κτίστωρ. τὸν δὲ εἰρημένον μαίστωρα τῆς μεγάλης ἐκκλησίας τὸν Ἰγνάτιον, διὰ τὸ ἀγαπᾶσθαι παρὰ πάντων ἔνεκεν τῶν θαυμαστῶν ἔργων αὐτοῦ ὧν ἐποίησε, φοβηθεὶς ὁ βασιλεὺς μὴ ποτε φημισθῆ καὶ ἀναγορευθῆ ὑπὸ τῶν δημοτικῶν δύο μερῶν, μὴ θέλων δὲ τοῦτον ἀποκτεῖναι, καθὰς πολλοὶ συνεβού- 15 ληνον αὐτῷ, βλέποντες αὐτὸν ἀθυμοῦντα, συήνεσαν αὐτῷ ἐκ δευτέρου ἵνα κτιζομένης παρ' αὐτοῦ τῆς στήλης τοῦ Ἀύγουστεῦρος ἑάσει αὐτὸν ἐκεῖσε καὶ ἄρῃσι τὰς σκαλώσεις, ὅπως ὑπὸ τοῦ λιμοῦ τελευτήσῃ. ὃ καὶ ἐποίησε. γνοὺς τοίνυν ὁ Ἰγνάτιος, μετὰ τὸ τελεῶσθαι καὶ στήσαι τὴν ἔφιππον στήλην τοῦ βασιλέως, ὅτι 20 εἰάθη ἐκεῖσε, ἀδύρετο. ὁψίας δὲ ἤδη γενομένης εὔρε ἐπιτήδευμα ἄριστον. τὸ λεπτὸν σχοινίον ὅπερ εἶχεν εἰς τὸ περσικίον αὐτοῦ, τὸ ὡσεὶ ὀργυιῶν πενήκοντα πέντε, καὶ τὸ ἱμάτιον αὐτοῦ καὶ τὸ ὑποκαμισοβράκιον καὶ τὸ σφικτούριον καὶ τὸ φακῶλιον

2 τὰ σκαλώματα cod. Lamb.

sini coloris fluvii ad imitationem quattuor fluminum ex paradiso in mare exeuntium facti sunt. cum vero scalas descendissent et destinassent ad trullam suffulciendam erecturi essent, ecclesiam aqua implerunt usque ad prima catechumenia, et ita ligna in aquam proiecerunt. huius rei gratia quidam dicunt Iustinum quoque eam condidisse: sed falluntur. caeterum 458 anni, ex quo templum conditum est, elapsi sunt.

Prope templum statuam suam collocavit, quae deo gratias agens civibus indicat quod ipse tanti operis conditor. cum vero praedictus Ignatius magnae ecclesiae aedificator propter mirabilia opera, quae faciebat, ab omnibus diligenter, metuens imperator ne quando a duabus populi factionibus imperator salutaretur (neque tamen eum volebat occidere, sicut multi ipsi anxio suadebant), contentus fuit ut statuam ab ipso in Augustae erectae, scalis ablatis, inclusus relinqueretur et ita fame periret. cognoscens itaque Ignatius, cum equestrem imperatoris statuam iam perfectam erexisset, se ibi derelictum, vicem suam deplorabat. vespere autem facta prudens commentum excogitavit: tenuem nempe funiculum, quem in suo marsupio habebat, circiter 55 orgyiarum, et pallium et subindusiale et intercolum et tiam suam connexuit et

αὐτοῦ λαβὼν συνέδησεν αὐτὰ καὶ ἔκλεισε καὶ ἔδοκίμασεν εἰ φθά-
 P 73 νουσιν ἕως κάτω. εὐρῶν δὲ οὕτως ταῦτα, ἔλθούσης τῆς γυναι-
 κὸς αὐτοῦ μετὰ κλαυθμοῦ πολλοῦ καὶ ὀδυρμοῦ ἐφώνησεν αὐτῇ,
 κοιμωμένης πάσης τῆς πόλεως (νόξ γὰρ ἦν βαθεῖα) ὅτι ὦδε
 κατελείφθην ἀποθανεῖν. ἀλλ' ἔπαγε καὶ κρυφίως ἀγόρασον 5
 παχὺν σχοινίον, καὶ ἄλειψον αὐτὸ ὑγροπίσσω, καὶ πάλιν ἔλθε
 μεσοῦσης νυκτός. καὶ καταλαβούσης τῇ ἐπιούσῃ νυκτὶ ἐχάλασεν
 ἐκεῖνος ἄπερ εἶχεν, καὶ συνδήσασα ἡ γυνὴ τὸ σχοινίον, ἔσυρεν
 ἐκεῖνος ἐπάνω καὶ προσέδησεν εἰς τὸν πόδα τοῦ ἵππου, καὶ κρα-
 τῶν αὐτὸ κατέβη ὑγιῆς. ἐποίησε δὲ τοῦτο, ἵνα κολλᾷ τὸ σχοι- 10
 νίον ἐκ τοῦ ὑγροπισίου εἰς τὰς χεῖρας αὐτοῦ, ὅπως μὴ συρεῖς
 B ἀθρόως πέση καὶ τριβείη, καὶ ἵνα τὸ σχοινίον καυθήσεται ὑπὸ
 τοῦ πυρὸς μετὰ τὸ καταβῆναι. λαβὼν τοίνυν τὴν γυναῖκα αὐτοῦ
 καὶ τοὺς παῖδας νυκτὸς κατέλαβε τὴν Ἀδριανούπολιν, μετασχη-
 ματισθεὶς κατὰ μοναχοῦς, χρόνους τρεῖς, πάντων ολομένων καὶ 15
 λεγόντων ὅτι ἐπὶ τοῦ κλονος ἐτελεύτησεν ὑπὸ τοῦ λιμοῦ. μετὰ
 δὲ ταῦτα ἦλθεν ἐν τῇ Κωνσταντινουπόλει, καὶ ἦν διατρίβων ἐν
 αὐτῇ. καὶ διερχομένου τοῦ βασιλέως εἰς προέλευσιν τῶν ἁγίων
 ἀποστόλων ἠπήνησεν αὐτῷ ἐκεῖσε, αἰτῶν λόγον συμπαθείας τοῦ
 μὴ φοβηθῆναι. γνωρίσας οὖν τοῦτον ὁ βασιλεὺς ἐθαύμασε, καὶ 20
 πῦσα ἡ σύγκλητος αὐτοῦ. προεβάλλετο δὲ ὁ βασιλεὺς ἄγνοιαν
 ἐπὶ τῷ γεγονότι ἐπὶ τὸν Ἰγνάτιον, καὶ πολλὰ δῶρα δοὺς αὐτῷ
 C ἀπέλυσεν ἐν εἰρήνῃ, εἰπὼν "ἴδε, ὃν θέλει ὁ Θεὸς ζῆν, χίλιοι
 οὐκ ἀποκτείνουσι." καὶ ἔκτοτε ἔζησεν ἐν εἰρήνῃ πολλῇ.

glomeravit, tentavitque num ad terram usque pertingerent. interim uxori suae cum magno eiulatu et planctu supervenienti conquestus est, universa civitate quiescente (erat enim profunda nox), sibi istic moriendum esse: dixitque ei "abi et clanculum crassum funiculum eme et liquida pice inunge; mediā autem nocte revertere." cumque sequenti nocte illa venisset, dimisit ipse quae habebat, et funiculum ab uxore annexum sursum ad se retraxit, et pedi statuae alligavit, eoque prehenso incolumis inde descendit. fecit autem hoc eo ut funiculus liquida pice inunctus manibus tenacius haereret, ne alioqui praecipens in terram delatus contunderetur; et ut funiculus postquam se demisisset combureretur. proinde assumpta uxore et liberis noctu Adrianopolim profectus est, ibique tres annos in habitu monastico transegit, omnibus credentibus dicentibusque eum apud statuam fame enectum esse. postea Cpolim rediit, ibique commoratus est. imperatori vero in processione ad templum SS. apostolorum obviam occurrit, petens ab illo ut eius misereretur et absque metu vivere permitteret. imperator tandem illum agnoscens cum universo senatu miratus est. verum imperator facto ignorationem praetendit, et multis beneficiis Ignatium afficiens indemnem dimisit, dicens "ecce quem deus vult vivere, mille homines non interficient." ex eo igitur tempore Ignatius magna cum tranquillitate vixit.

Και ἕως μὲν ὤδε τὸ πέρασ τῶν κατὰ τὴν μεγάλην ἐκκλησίαν· τοὺς δὲ ἁγίους ἀποστόλους τοὺς μεγάλους, καθὼς προερίχται, εὔρε ὁρομικὴν ἐκκλησίαν, Ξυλόστεγον, Ξυλότρουλον, κτισθεῖσαν παρὰ τοῦ μεγάλου Κωνσταντίνου καὶ Ἑλένης. ἡ Θεο-
 5 δώρα δὲ ἡ γυνὴ τοῦ αὐτοῦ μεγάλου Ἰουστινιανοῦ, ἡ καὶ πολλὴν σπουδὴν θεμένη διὰ τὸ διέρχεσθαι κάτωθεν τὸν ποταμὸν τὸν Λύκον, ἀνεγείρασα θεμελίους παμμεγέθεις καὶ λίθους μεγίστους, ἔκτισε τὸν ναόν. τὰ δὲ σκάριφα καὶ τὸ σχῆμα ἀπῆρε τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ θεολόγου ἀπὸ Ἐφέσου. τὴν δὲ ὕλην ἅπασαν ἔλα-
 10 βεν ἀπὸ τῆς ἁγίας Σοφίας μετὰ τὸ τελειωθῆναι αὐτὴν καὶ τὰ D εὐκτήρια αὐτῆς· ἀφ' οὔτου γὰρ ἤρξατο κτίζεσθαι ἡ ἁγία Σοφία, μετὰ τέσσαρα ἔτη ἤρξατο καὶ αὐτὸς κτίζεσθαι ὁ ναός. ἐν δὲ τῷ καιρῷ τοῦ μουσιώματος ἔλειψε τῇ δεσποῖνῃ χρυσοῦ ποσότης· καὶ ἀδημονούσης ἐπὶ τοῦτο τῆς Ἀγνούστης κατ' ὄναρ ἐφάνησαν
 15 οἱ ἅγιοι ἀπόστολοι λέγοντες αὐτῇ “μὴ λυποῦ περὶ χαράγματος χρυσοῦ, μηδὲ Ἰουστινιανῷ τῷ ἀνδρὶ σου ἐπιζητήσης νομίσματα· ἀλλὰ ἀπελθοῦσα ἔξωθεν τῆς πόρτης Δεξιοκράτους εἰς τὸν αἰγιαλὸν εὐρήσεις δώδεκα κεράμια γέμοντα χρυαίου κειχωσμένα.” P 74 ἡ δὲ Ἀγνούστα ἀποστειλασα εὔρεν αὐτὰ γέμοντα, καὶ ἔχοντα
 20 ἕκαστον αὐτῶν ἐπιγραφὴν τῶν ἁγίων ἀποστόλων τὰ δνόματα· καὶ λαβοῦσα ταῦτα, δοξάσασά τε θεόν, ἔξωδίασεν αὐτὰ εἰς τὸν ναόν. καὶ πολλὰ κτήματα καὶ ἀναθήματα καὶ σκεύη χρυσᾶ τε καὶ ἀργυρᾶ προσεκύρωσε. τελειώσασι δὲ τὸν ναὸν ἔμελλεν κρε-

7 Λύκον] λῶτμον cod. Lamb.

Hucusque autem pertinet narratio eorum quae ad magnam ecclesiam spectant. templum magnum SS. apostolorum, sicut dictum est, forma oblonga, trulla lignea, tectoque ligneo opertum invenit, quod Constantinus magnus et Helena condiderunt. verum Theodora magai Iustiniani uxor multam curam adhibuit, eo quod Lycus amnis istac subterlaberetur, magnisque fundamentis positus templum renovavit. formam quidem et delineationem a templo S. Ioannis theologi quod Ephesi est desumpsit; omnem vero materiam a S. Sophia, postquam ea cum oratoris suis perfecta esset, accepit: nam quadriennio post inchoatam S. Sophiae structuram templum hoc condi coeptum est. caeterum cum iam musivo opere incrustandum esset, aurum Augustam defecit; cumque ob hoc angeretur, SS. apostoli per somnium ipsi apparuerunt dicentes “de pecunia ne sollicita sis, neque a Iustiniano marito tuo nummos pete; sed abi extra portam Dexiocratis ad littus, et ibi inuenies humo condita duodecim vasa fictilia auro impleta.” Augusta igitur eo mittens invenit ea plena, et singula nominibus SS. apostolorum inscripta. illaque accipiens gratis deo actis in templum expendit, et multos fundos, ornamenta, vasa aurea et argentea ei donavit. templo

μάσαι τὰς χαλκᾶς ἀλύσεις καὶ τὰς λυχνίας, ὅπως ἐνθρονιάσῃ τὸν ναὸν καὶ ἐγκαινίσῃ αὐτόν. γνοὺς δὲ ὁ βασιλεὺς Ἰουστινιανὸς
B ἐφθόνησεν, ἵνα μὴ προλάβῃ καὶ ἐγκαινισθῆ ἡρὸ τῆς ἁγίας Σοφίας, καὶ παρήγγειλε πανταχοῦ τῆς πόλεως ἵνα μὴ ποιήσωσιν ἀλύσεις καὶ κρεμάσωσιν ἐκεῖσε. ἡ δὲ βασίλισσα ἐποίησεν ἀπὸ 5
 μετὰξῃς πλέκτᾶ σχοινία πίστει καὶ μόχθῳ, καὶ κρεμάσασα τὰς πολυφώτους ἀργυρᾶς λυχνίας ἐνεκαίνισε καὶ ἐνεθρονίωσε τὸν ναὸν, προλαβοῦσα τὴν μεγάλην ἐκκλησίαν. τὰ δὲ λείψανα τὰ κείμενα κάτωθεν τῆς ἁγίας τραπέζης τῶν ἁγίων ἀποστόλων ἤχθησαν παρὰ
 Κωνσταντίνου βασιλέως, υἱοῦ τοῦ μεγάλου Κωνσταντίνου, διὰ 10
C τοῦ ἁγίου μεγαλομάρτυρος Ἀρτεμίου. τὸ δὲ βῆμα, καθὼς ἐστὶ μέσον, οὕτω καὶ γέγονεν παρὰ τῆς Ἀυγούστης Θεοδώρας. τὸ δὲ μνημοθέσιον τῆς ἁγίας Θεοφανῶ ὁ μέγας Κωνσταντῖνος ἐποίησε. τὸ δὲ ἔξω μνημοθέσιον τῶν τε ὀρθοδόξων καὶ τῶν αἰρετικῶν ὁ μέγας Ἰουστινιανὸς ἐποίησε, καὶ διὰ μουσίων ἐκαλλώπισεν αὐτό, 15
 καὶ ἐκεῖσε ἐτάφη. ὡσαύτως καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ Θεοδώρα ἡ κτίσασα τὸν ναὸν. τὸ δὲ μουσεῖον ἐκεῖνό καὶ τὰ μάρμαρα ἀπῆρε Βασίλειος ὁ βασιλεὺς, ὅτε ὤκοδόμησε τὴν νέαν καὶ τὸν φόρον.

18 καὶ τὴν εἰς τὸν φόρον Lambecius, coll. p. 82 v. 5 et p. 116 v. 10.

itaque absoluto ut dedicari et consecrari posset, aereas catenas lucernis sustinendis in eo suspendere cogitavit. verum imperator Iustinianus, hoc intellecto, concedere noluit ut prius quam S. Sophia consecraretur; et proposuit tota urbe edictum ne quis catenas fabricaret et ibi suspenderet. verum Augusta funiculos ex serico bona fide multaque industria contexuit, et argenteis candelabris suspensis consecravit et dedicavit templum, magnam ecclesiam antevertens. reliquiae vero SS. apostolorum sub altari repositae Constantino imperatore, magni Constantini filio, opera sancti martyris Artemii allatae sunt. suggestum autem uti etiamnum in medio situm est, ita a Theodora Augusta exstructum fuit. memoriam S. Theophanus magnus Constantinus posuit; monumentum vero exterius orthodoxorum et haeticorum magnus Iustinianus condidit, et musivo opere exornavit, ibidemque sepultus est cum coniuge Theodora, quae templum aedificavit. caeterum musivum opus et marmora eius templi Basilius imperator abstulit, cum ecclesiam cognomine novam forumque aedificaret.

**ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΑΠΟ ΚΤΙΣΕΩΣ ΚΟΣΜΟΥ
ΕΤΩΝ ΜΕΧΡΙ ΤΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΑΣ ΤΟΥ ΜΕΓΑΛΟΥ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ, ΚΑΙ ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΒΑΣΙΛΕΥΣΑΝ-
ΤΩΝ ΕΝ ΑΥΤΗ. ΤΗ ΒΑΣΙΛΙΑΙ ΤΩΝ ΠΟΛΕΩΝ
ΜΕΧΡΙ ΚΑΙ ΑΥΤΗΣ ΤΗΣ ΠΑΡΑ ΤΩΝ
ΑΓΑΡΗΝΩΝ ΤΑΥΤΗΣ ΑΛΩΣΕΩΣ.**

P 75

Ἀπὸ Ἀδὰμ ἕως τοῦ κατακλυσμοῦ ἔτη β.σ.μ.β.
 ἀπὸ τοῦ κατακλυσμοῦ ἕως τῆς πυργοποιίας ἔτη φκε'.
 ἀπὸ τῆς πυργοποιίας ἕως τοῦ Ἀβραάμ ἔτη φλ'.
 ἀπὸ Ἀβραάμ ἕως τῆς ἐξόδου τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ἐξ Αἰγύ-
 5 πτου ἔτη υλ'.
 ἀπὸ τῆς ἐξόδου ἕως τῆς οἰκοδομῆς τοῦ ναοῦ τοῦ Σολο-
 μῶντος ἔτη ψ'.
 ἀπὸ τῆς οἰκοδομῆς τοῦ ναοῦ ἕως τῆς αἰχμαλωσίας
 ἔτη κκε'.

**DE ANNIS AB ORBE CONDITO,
USQUE AD IMPERIUM CONSTANTINI MAGNI: ET DE IIS,
QUI IN IPSA URBIUM REGINA REGNARUNT, USQUE DUM
AB AGARENIS CAPTA EST.**

Ab Adamo usque ad diluuium sunt anni 2242.
 A diluuiio usque ad turris aedificationem sunt anni 525.
 A turris aedificatione usque ad Abraham sunt anni 530.
 Ab Abrahamo usque ad exitum filiorum Israel ex Aegypto sunt
 anni 430.
 Ab exitu usque ad aedificationem templi Salomonis sunt anni 700.
 Ab aedificatione templi usque ad captiuitatem Israelitarum sunt
 anni 424.

B ἀπὸ τῆς αἰχμαλωσίας ἕως Ἀλεξάνδρου τοῦ Μακεδόνης
ἔτη τιθ'.

ἀπὸ Ἀλεξάνδρου ἕως τῆς συγκαταβάσεως Χριστοῦ
ἔτη τλα'.

ὁμοῦ χρόνοι μέχρι τῆς ἐνανθρωπήσεως τοῦ κυρίου ἡμῶν
Ἰησοῦ Χριστοῦ ἔτη εφ'.

Δεῖ δὲ εἰδέναι ὅτι ἡ σωτήριος σταύρωσις τοῦ κυρίου ἡμῶν
Ἰησοῦ Χριστοῦ γέγονε κατὰ τὸ εφλδ' ἔτος. κύκλος τοῦ μὲν
ἡλίου ιη', τῆς δὲ σελήνης πέμπτος. ἡμέρα ἕκτη, ὥρα ἐνάτη,
τῷ ὀγδόῳ καὶ δεκάτῳ ἔτει τῆς βασιλείας Τιβερίου. [ἦν δὲ 10
τεσσαρεσκαιδεκάτῃ τῆς σελήνης, τοῦτέστι τὸ νομικὸν φάσκα,
μηνὸς Ἀπριλλίου ιη', ἡ δὲ ἅγια ἀνάστασις τῇ εἰκοστῇ.]

C Ἀπὸ δὲ τοῦ Χριστοῦ ἕως τοῦ μεγάλου Κωνσταντίνου ἔτη
κτέ'. ὁμοῦ τὰ ἀπὸ κτίσεως κόσμου ἕως τοῦ μεγάλου Κωνσταν-
τίνου ἔτη εωκε'. 15

Ὁ οὖν μέγας Κωνσταντῖνος ἐκράτησε τῆς βασιλείας τῷ
εἰρημένῳ ἔτει εωκε', καὶ ἐν τῷ δωδεκάτῳ χρόνῳ τῆς αὐτοῦ
βασιλείας ἔκτισε τὴν Κωνσταντινούπολιν, ἐβασίλευσε δὲ τὰ ὄλα
ἐν τε Ῥώμῃ καὶ Κωνσταντινουπόλει ἔτη λγ'.

Ὁ Κωνσταντῖος ὁ υἱὸς αὐτοῦ ἐβασίλευσεν ἔτη ια' ἡμέ-
ρας κδ'.

Ἰουλιανὸς ὁ παραβάτης ὁ βέβηλος καὶ θεήλατος ἔτη δύο
ἡμῖσις ἡμέρας ιε'.

20 κωνσταντῖνος codd.

immo ἔτη κδ' ἡμέρας ια'. Lamb.

A captivitate usque ad Alexandrum Macedonem sunt anni 318.

Ab Alexandro usque ad descensionem Christi sunt anni 331.

In summam vero usque eo dum Christus humanam induit natu-
ram anni sunt 5500.

Sed sciendum est quod salutaris crucifixio domini nostri Iesu
Christi facta sit anno mundi 5534, cyclo solis 18, lunae quinto, feria
sexta, hora nona, decimo octavo anno imperatoris Tiberii.

A Christo autem usque ad Constantinum magnum sunt anni 325,
et in summa ab orbe condito usque ad Constantinum magnum anni
sunt 5825.

Imperio igitur potitus est Constantinus magnus supradicto anno
5825, et duodecimo anno sui imperii Cpolim aedificavit. simul autem
Romae et Cpoli imperavit annos 33.

Constantius filius eius imperavit annos 24 dies 11.

Julianus apostata profanus et deo repugnans annos 2 dies 15.

Οὐαλεντινιανὸς ὁ εὐσεβῆς καὶ φιλόθεος σὺν Οὐάλεντι τῷ
δυσεβεῖ καὶ Ἀρειανῷ ἔτη ιδ'.

Γρατιανὸς ὁ υἱὸς αὐτοῦ τοῦ ἠθύντου Οὐάλεντος ἔτη γ'. P 76

Θεοδόσιος ὁ μέγας ὁ ἐξ Ἰσπανίας, ὁ εὐσεβέστατος καὶ
ἠμισοπόνηρος, ἔτη ιζ'.

Ἀρκάδιος καὶ Ὀνώριος οἱ υἱοὶ αὐτοῦ ἔτη ιγ'.

Θεοδόσιος ὁ μικρὸς ὁ υἱὸς Ἀρκαδίου, ὁ καλλιγράφος, ὁ
εὐσεβέστατος καὶ φιλάγαθος, ἔτη ιβ'.

Μαρκιανὸς ὁ ἀποκαλυφθεὶς ἀπὸ Θεοῦ, ὁ πάσης κυλοκαγα-
10 θίας ἔμπλεος, ἔτη ε' καὶ ἡμισυ.

Λέων ὁ Μακέλης ὁ εὐσεβῆς καὶ πιστότατος ἔτη ιη'.

Λέων ὁ μικρὸς ὁ ἔκγονος αὐτοῦ, υἱὸς Ζήνωνος, ἔτος α'. B

Ζήνων ὁ ἐπικληθεὶς ἀγόνυτος, ὁ πατὴρ αὐτοῦ, ἔτη β' καὶ
ἡμισυ, ἡμέρας κδ'.

15 Βασιλίσκος ὁ εὐσεβῆς ἔτη β' μῆνας η' ἡμέρας α'.

Καὶ πάλιν Ζήνων ἔτη ια' ἡμέρας ιε'.

Ἀναστάσιος ὁ δίκωρος, ὁ ἀπὸ Σελέτρων, ἔτη κζ' μῆνας δ'
ἡμέρας γ', ὁ πυρκαυστος καὶ αἰρετικὸς.

Ἰουστίνος ὁ Θραξ ὁ κράτιστος καὶ εὐσεβῆς καὶ εὐμετά-
20 δοτος ἔτη η'.

3 Οὐαλεντινιανοῦ Lamb. γ'] ιε' Lamb. 17 μελέντρων
cod. Vallicell. σιλεντιαρίων Lamb.

Valentinianus pius et dei amans, cum Valente impio et Ariano,
imperavit annos 14.

Gratianus filius supradicti Valentiniani imperavit annos 16.

Theodosius magnus ex Hispania oriundus, piissimus et mali osor,
imperavit annos 17.

Arcadius et Honorius filii eius annos 13.

Theodosius iunior; filius Arcadii, calligraphus, piissimus et vir-
tutis amans, annos 42.

Marcianus, a deo declaratus, omni probitate plenus, imperavit
annos sex cum dimidio.

Leo Macela, pius et religiosissimus, annos 18.

Leo iunior ipsius nepos, filius Zenonis, imperavit annum unum.

Zeno cognominatus Agonatus, pater Leonis iunioris, imperavit
annos duos cum dimidio, dies 24.

Basiliscus imperavit annos 2, menses 8.

Iterum Zeno imperavit annos 2, dies 15.

Anastasius Dicorus, ex Silentiaro, imperavit annos 27, menses 4,
dies 3. hic haereticus fuit et fulmine combustus.

Iustinus Thrax, potens pius et liberalis, imperavit annos 5.

- C . . . Ἰουστινιανὸς ὁ ἀδελφόπαις αὐτοῦ, ὁ τῆς μεγάλης ἐκκλησίας, ἔτη λη' καὶ ἡμισυ.
- Ἰουστίνος ὁ ἀπὸ κουροπαλάτων, ὁ ἀδελφόπαις αὐτοῦ, ὁ δικαιοτάτος, ἔτη γ'.
- Τιβέριος ὁ Θραξ ἔτη ε'. 5
- Μαυρίκιος ὁ γαμβρὸς αὐτοῦ ὁ εὐσεβέστατος καὶ μισοπόνηρος ἔτη κ'.
- Φωκᾶς ὁ Καππάδοξ ὁ τύραννος καὶ αἰμοβόρος καὶ δυσσεβῆς ἔτη η' καὶ ἡμισυ, ἡμέρας η'.
- Ἡράκλειος ὁ στρατηγὸς τῆς Ἀφρικῆς ἔτη λ'. 10
- Κωνσταντῖνος ὁ υἱὸς αὐτοῦ ἔτος α'.
- Κωνσταντῖνος ὁ ἔκγονος Ἡρακλείου, ὁ δυσσεβῆς καὶ μαιφόνος, ἔτη κα'.
- D . . . Κωνσταντῖνος ὁ υἱὸς αὐτοῦ ὁ πωγωνάτος, ὁ τοῦ Δυρραχίου, ὁ εὐσεβέστατος καὶ πραότατος, ἔτη ιζ'. 15
- Τὰ ἀπὸ κτίσεως κόσμου ἕως τῆς βασιλείας Ἰουστινιανοῦ τοῦ ῥινομήτου ἔτη ρξκα'.
- Ἰουστινιανὸς ὁ ῥινότμητος, ὁ υἱὸς αὐτοῦ, ὁ ἀγριώτατος καὶ ἀκρατῆς θυμοῦ τυραννουμένον, ἔτη ι'.
- Λεόντιος ἔτη γ'. 20
- Ἀψίμαρος ὁ καὶ Τιβέριος ἔτη ζ'.
- Ἰουστινιανὸς τὸ δεύτερον ἔτη ς'.

Iustinianus magnus, nepos eius ex sorore, magnae ecclesiae conditor, imperavit annos 38 cum dimidio.

Iustinus, ex curopalata, Iustiniani ex fratre nepos, iustissimus, imperavit annos 13.

Tiberius Thrax imperavit annos 5.

Mauricius eius gener, piissimus et probissimus, imperavit annos 20 menses 4.

Phocas Cappadox, tyrannus sanguinarius et impius, imperavit annos 8 cum dimidio, dies 8.

Heraclius praefectus Africae imperavit annos 30.

Constantinus eius filius imperavit annum unum.

Constantinus nepos Heraclii, impius et homicida, imperavit annos 27.

Constantinus filius eius dictus Pogonatus, Dyrhachinus, piissimus et mansuetissimus, annos 17.

A creatione mundi usque ad imperium Iustiniani Rhinotmeti anni sunt 6121.

Iustinianus Rhinotmetus, Constantini Pogonati filius, ferox et animi tyrannici impotens, annos 10.

Leontius annos 3.

Tiberius Apsimarus annos 7.

Iustinianus secundum annos 6.

Φιλιππικός ὁ καὶ Βαρδάνιος, ὁ δυσσεβῆς καὶ αἰσχροὺς καὶ
μαρῆς, ἔτη β'.

Ἀναστάσιος ὁ καὶ Ἀρτέμιος, ὁ εὐσεβέστατος καὶ πρωτοα- P 77
σηκρήτης καὶ φιλόσοφος, ἔτη β'.

5 Θεοδοσίος ὁ Ἀτραμυτηνός, ὁ πραότατος καὶ συμπαθέ-
στατος, ἔτος α'.

Λέων Ἰσαυρὸς ὁ Κόνων, ὁ Συρογενής, ὁ μισάγιος καὶ
ἐναγής καὶ ἀντίθεος, ἔτη κδ' καὶ ἡμισυ, ἡμέρας ε'.

10 Κωνσταντῖνος ὁ υἱὸς αὐτοῦ, ὁ κοπρώνυμος, ὁ δυσσεβῆς
καὶ παμμάρκος, γεγωνὸς καὶ σκωληκόβρωτος πρὸ τοῦ τεθνᾶναι,
ἔτη λδ' μῆνας γ'.

Λέων ὁ υἱὸς αὐτοῦ, ὁ ἐκ τῆς Χαζάρας, ὁ βέβηλος καὶ
ἀποτρόπαιος, ἔτη ιε'.

15 Κωνσταντῖνος ὁ υἱὸς αὐτοῦ, ὁ νεωτερίζων τυφλωθεὶς, ὁ B
υἱὸς τῆς Εἰρήνης, ἔτη ις'.

Εἰρήνη μόνη ἔτη ε'.

Νικηφόρος ὁ Σελευκέυς, καὶ συμπαθῆς καὶ φιλοδίκαιος
καὶ φιλόδακρυς, ἀπὸ γενικοῦ, ἔτη θ'.

Στανράκιος ὁ υἱὸς αὐτοῦ ἔτος α' μῆνας δ'.

20 Μιχαὴλ ὁ Ῥαγγαβὲ ὁ γαμβρὸς αὐτοῦ, ὁ φιλάγαθος καὶ
εὐσεβέστατος, ἔτη β'.

Λέων ὁ παραβύτης, ὁ Ἀρμένιος, ὁ δυσσεβῆς καὶ ἀνή-
μερος, καὶ Κωνσταντῖνος ὁ υἱὸς αὐτοῦ, ἔτη ζ' μῆνας ε'.

Philippicus Bardanes, impius impurus et scelestus, annos 2.

Anastasius, qui et Artemius, piissimus, protoaecretis et philo-
sophus, annos 2.

Theodosius Adramytenus, mansuetissimus et misericors, annum
unum.

Leo Conon ex Isauria oriundus, impurus, deoque et sanctis ini-
micus, annos 24 cum dimidio et dies 6.

Constantinus Copronymus, filius eius impius et impurus, qui a
vermibus corrosus periit, annos 34 menses 3.

Leo filius eius, ex Chazara natus, profanus et abominandus,
annos 5.

Constantinus Leonis et Irenes filius, a matre exomecatus, an-
nos 16.

Irene sola annos 5.

Nicephorus ex Seleucia oriundus, misericors, iustus, ex generali
logotheta, annos 9.

Stauracius filius eius annum unum menses 4.

Michael Rangabe, gener Nicephori probus et piissimus, annos 2.

Leo ex Armenia oriundus, impius et ferox, cum Constantino
filio, annos 7 menses 5.

Μιχαήλ ὁ τραυλός, ὁ Ἀμωραῖος, ὁ καὶ ἀφροσύνης καὶ ἀπειροκαλίας ἐμπλεος καὶ εἰκονομάχος, σὺν Θεοφίλῳ τῷ υἱῷ αὐτοῦ, ἔτη ἡ' μῆνας γ'.

Θεόφιλος ὁ υἱὸς αὐτοῦ ἔτη ιβ' μῆνας γ'.

C Μιχαήλ ὁ υἱὸς αὐτοῦ ὁ μεθυστῆς μετὰ Θεοδώρας τῆς μη-5
τρὸς αὐτοῦ, τῆς εὐσεβειστάτης καὶ ὀρθοδόξου, ἔτη ιε'. ὁ τοιοῦτος
ἀνηγορεύθη κατὰ τὸ ε' ἔτος. καὶ μόνος ὁ μεθυστῆς ἔτη ι'.

Ὁ αὐτὸς Μιχαήλ σὺν Βασιλείῳ τῷ Μακεδόνι ἔτος α'
μῆνα α'.

καὶ Βασίλειος ὁ Μακεδών, ὃς ἀνηγορεύθη κατὰ τὸ ςς' 10
ἔτος, ὁ μὲν ἡ'. ἕτερος ιθ'.

Λέων ὁ υἱὸς αὐτοῦ ὁ σοφὸς σὺν Ἀλεξάνδρῳ, κατὰ τὸ ςτξξ'
ἔτος, ἔτη κς' μῆνας ἡ'.

Κωνσταντῖνος ὁ πρῶτος πορφυρογέννητος, ὁ υἱὸς Λέοντος
τοῦ σοφοῦ, σὺν τῇ μητρὶ αὐτοῦ ἔτη ἡ', κατὰ τὸ ςυκβ'. 15

Ῥωμανὸς ὁ υἱὸς Ἀβυστάκτου ὁ Λακωνηνός, ὁ πρέσβυς,
D ὁ πενθερὸς τοῦ αὐτοῦ Κωνσταντίνου, σὺν αὐτῷ καὶ τοῖς υἱοῖς
αὐτοῦ ἔτη κς'. ὁ τοιοῦτος Ῥωμανὸς ἀνηγορεύθη μηνὶ Δεκεμ-
βρίῳ ια', Ἰνδικτιῶνος ἡ', ἔτους ςυκῆ'. μετὰ δὲ διετῆ χρόνον
τῆς βασιλείας αὐτοῦ, κατὰ τὴν πρώτην Ἰνδικτιῶνα τοῦ ςυλ' 20
ἔτους, ἐξέθετο τὴν περὶ προτιμήσεως νεαράν. κατὰ δὲ τὴν

1 i. e. ὁ ἀμοριεύς. Lamb. 3 γ'] θ' Vallicell. 10 στοδ'
Lamb. 13 η'. ἀλέξανδρος ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ μόνος κατὰ τὸ
ςυκα' ἔτος τε α' μῆναν α'. cod. Vallicell. 19 ια'] ε' Vallicell.

Michael Balbus, Amoraeus, amens, ineptus et imaginum hostis,
cum Theophilo filio, annos 8 menses 3.

Theophilus filius eius annos 12 menses 3.

Michael filius eius, cognomento ebriosus, cum Theodora matre
sua piissima et orthodoxa, annos 15. hic imperare coepit anno 6349,
et imperavit solus annos 10.

Idem Michael cum Basilio Macedone annum unum et mensem
unum.

Basilus Macedo, qui imperator creatus est anno 6374, imperavit
solus annos 19.

Leo filius eius cognomento Sapiens, cum Alexandro, anno 6397,
imperavit annos 27 menses 8.

Constantinus primus Porphyrogenitus, filius Leonis sapientis,
imperavit cum matre annos 8, anno 6422.

Romanus filius Abastacti Lacapenus, cognomento senior, socer
Constantini Porphyrogeniti, imperavit cum ipso et filiis suis annos 26.
hic Romanus imperator creatus est die undecimo Decembris, octava in-
dictione, anno 6428. postquam vero biennium imperavit, prima scilicet
indictione anni 6430, edidit novellam de iure praelationis. indictione

δευτέρην ἰνδικτιῶνα τοῦ *ϡυλζ'* ἔτους τὸ περὶ τῶν ὑπεισερχομένων δυνατῶν εἰς ἀνακοινώσεις πενήτων. ἀνακλῆ δὲ καὶ ἡ τοιαύτη νεαρά καὶ εἰς τὴν παρελθοῦσαν τηρικαῦτα πρώτην ἰνδικτιῶνα, τουτέστι τὸν τοῦ λιμοῦ τοῦ μεγάλου καιρὸν. κατὰ δὲ τὴν πέμ- P 78
 5 πτην τοῦ *ϡυνε'* ἔτους ἐπεκύρωσεν τοιαύτην νομοθεσίαν ὁ βασιλεὺς κύριος Κωνσταντῖνος. τὰ δὲ ἐπ' ἔτη, ὧν ὁ Δεκαπόλιτης ἐν τῇ λυ' μέμνηται, οὐκ ἀπὸ τοῦ καιροῦ τῆς πρώτης ψηφίζονται νομοθεσίας, ἦτοι τοῦ *ϡυλζ'* ἔτους, ἀλλ' ἀπὸ τῆς πρώτης ἰνδικτιῶνος τοῦ *ϡυλζ'* ἔτους ἦτοι τοῦ λιμοῦ, εἰς ὃν καὶ ἀνακλῆ ἡ
 10 τοιαύτη νομοθεσία, μέχρι τῆς αὐτοῦ αὐτοκρατορίας τοῦ αὐτοῦ βασιλέως Κωνσταντίνου.

Καὶ πάλιν Κωνσταντῖνος ὁ πορφυρογέννητος μετὰ Στεφάνου καὶ Κωνσταντίνου, οἱ ὑπ' αὐτοῦ τῆς βασιλείας ἐξεβλήθησαν καὶ ἐξωρίσθησαν.

15 Ὁ οὖν ῥηθεις Κωνσταντῖνος ὁ πορφυρογέννητος σὺν τῇ B
 μητρὶ αὐτοῦ, ὡς εἴρηται, ἐκράτησε τῆς βασιλείας ἔτη ζ'. καὶ πάλιν μετὰ Στεφάνου καὶ Κωνσταντίνου τῶν γυναικαδέλφων αὐτοῦ ἡμέρας μβ'. καὶ μονοκράτωρ σὺν τῷ υἱῷ αὐτοῦ Ῥωμανῷ, κατὰ τὴν τρίτην ἰνδικτιῶνα τοῦ *ϡυλζ'* ἔτους, ἔτη ι' ἡμέρας ιθ'.

20 Ὁ κύριος Ῥωμανὸς ὁ υἱὸς αὐτοῦ, τὸ παιδίον, σὺν ταῖς υἰοῖς αὐτοῦ Βασιλεῖω τῷ Βουλγαροκτόνῳ καὶ Κωνσταντίνῳ τοῖς πορφυρογεννήτοις ἔτη γ' μῆνας δ'. ὁ δὲ Βασίλειος καὶ Κωνσταντῖνος οἱ τούτου υἱοί, πάμβρεφοι ὄντες, ἡμέρας ζ'.

1 *ϡυλζ'* Vallicell. 3 τηρικαῦτα i. e. τοῦ *ϡυλ'* ἔτους. Lamb.
 12 Στεφ.] σεβαστοκράτορος Vallicell.

autem secunda anni 6437 edidit novellam de potentibus in consortia pauperum succedentibus; quae etiam ad praeteritam primam indictionem sive tempus magnae famis pertinet. eandem novellam indictione quinta anni 6455 imperator Constantinus confirmavit. caeterum 18 anni, quorum Decapolita in *** meminit, numerantur a prima indictione anni 6437. sed ab indictione prima anni 6430 sive tempore famis, ad quod haec quoque constitutio refertur, usque ad imperium imperatoris Constantini.

Iterum Constantinus Porphyrogenitus imperavit cum Stephano et Constantino, qui ab ipso imperio detrusi et in exilium acti sunt.

Imperavit igitur, ut supradictum est, Constantinus Porphyrogenitus cum matre annos 7, et iterum cum Stephano et Constantino uxoris suae fratribus dies 42; et solus cum Romano filio annos 15 dies 19, indictione tertia anni 6437.

Dominus Romanus filius eius, cognomento Puer, cum filiis suis Basilio et Constantino Porphyrogenitis imperavit annos 3, menses 4. Basilius autem et Constantinus filii eius, infantes, imperaverunt dies 6.

Νικηφόρος ὁ Φωκῆς ὁ ἅγιος, ὁ σφραγίς ὑπὸ τοῦ Τζιμισχῆ,
ἔτη 6' μῆνας 7' ἡμέρας 5'.

C. Ἰωάννης ὁ Τζιμισχῆς ἔτη 6' μῆνα 1'.

Ὁ κύριος Βασίλειος ὁ πορφυρογέννητος ἔτη 18' μῆνας 11'
ματὰ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ Κωνσταντίνου τοῦ πορφυρογεννήτου, 5
ἦγουν ὁ κύριος Βασίλειος χρόνους 1', ὁ δὲ κύριος Κωνσταντῖνος
μετὰ τὴν τελευταίαν τοῦ ἀυταδελφοῦ αὐτοῦ μονοκράτωρ χρόνους 18'
μῆνας 11'. [καὶ προστάξας γενέσθαι τὰ ἰσωδικὰ ἐτελείωσε ταῦτα
ἐν ἔτει τῷ 597'. τὴν δὲ νεαρὰν αὐτὸς τὴν μεγάλην ἐκθήμενος
ἐξεφώνησε ταύτην μηνὶ Ἰανουαρίῳ, ἰνδικτιῶνος 9', ἔτους 598'.] 10

Κωνσταντῖνος ὁ πορφυρογέννητος ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ ἔτη 18'
μῆνας 11'.

D. Ῥωμανὸς ὁ Ἀργυρόπουλος σὺν Ζωῇ τῇ θυγατρὶ τοῦ αὐτοῦ
Κωνσταντίνου ἔτη 1' μῆνας 5'.

Μιχαὴλ ὁ Παφλαγῶν ἐν ἔτει 598' σὺν τῇ αὐτῇ Ζωῇ 15
ἔτη 5' μῆνας 9'.

Μιχαὴλ ὁ ἀπὸ Καῖσαρ ὁ ἀνεμῖος αὐτοῦ, ὁ καὶ Καλαφάτης
λεγόμενος, ὁ τυφλωθεὶς εἰς τὸ σῆμα, μῆνας 8' ἡμέρας 18'. ὃς
καὶ ἐκπεσὼν τῆς βασιλείας προσέφυγε τῇ μονῇ τῶν Στουδίου,
κάκεισε παρὰ τοῦ λαοῦ καταχθεὶς ἐν τῷ κιονίῳ τοῦ σήματος 20
ἐτυφλώθη παρὰ Νικηφόρον ἐπάρχον τοῦ Καπάνεως.

Αἱ δὲ δύο αὐτάδελφαι καὶ δέσποιναι, ἧ τε κυρὰ Ζωὴ καὶ
κυρὰ Θεοδώρα, μοναρχήσασαι μῆνας τρεῖς, ἀνεκαλέσαντο Κων-

9 αὐτοῦ Vallicell.

Nicephorus Phocas, qui a Tzimisce interfectus est, imperavit
annos 6 menses 3 dies 6.

Ioannes Tzimisces annos 6 et mensem unum.

Dominus Basilius Porphyrogenitus cum fratre Constantino Por-
phyrogenito imperavit annos 52 menses 11, nimirum dominus Basilius
annos 50, et dominus Constantinus post mortem fratris solus annos 2
menses 11.

Constantinus Porphyrogenitus, frater eius, annos 2 menses 11.

Romanus Argyropylus cum Zoe filia supradicti Constantini annos 5
menses 6.

Michael Paphlago ab eadem Zoe ad imperium vocatus anno 6541
imperavit annos 7 menses 9.

Michael Calaphates, nepos eius, ex Caesare imperator creatus
et excaecatus in Sigmate, imperavit menses 4 dies 19. hic imperio
destruus confugit in monasterium Studii, et inde a populo extractus et
in columna Sigmatis excaecatus est a Nicephoro praefecto.

Caeterum duae sorores et Augustae, nimirum domina Zoe et
domina Theodora, postquam solae imperaverant menses 3, accersive-

σταντῖνον τὸν μονομάχον, ἐξόριστον ὄντα ἐν τῇ νήσῳ τῇ Μιτυλήνῃ, καὶ ἐποίησαν αὐτὸν βασιλέα συζυγόντα τῇ Ζωῆ, μηνὶ P 79 Ἰουνίῳ ια', Ἰνδικτιῶνος ι', ἔτους ςφν'· καὶ ἐκράτησε τῆς βασιλείας ὁ μονομάχος ἔτη ιγ' μηνας ζ'.

5 Ἡ κυρὰ Θεοδώρα ἡ πορφυρογέννητος ἔφθασε μοναρχῆσαι ἔτος α' μηνας ἡ' ἡμέρας κ'. εἶτα τὸν κύριον Μιχαὴλ τὸν γέροντα, τὸν ἀπὸ στρατιωτικοῦ, βασιλέα ἀναγορεύσασα, καὶ ζήσασα μετ' αὐτοῦ ἡμέρας ε', ἐτελεύτησε κατὰ τὴν κβ' τοῦ Ἀγούστου μηνός, τῆς θ' Ἰνδικτιῶνος τοῦ ςφξδ' ἔτους.

10 Ὁ κύριος Μιχαὴλ ὁ γέρον ὁ στρατιωτικὸς ἐκράτησε κατὰ τὴν κβ' τοῦ Ἀγούστου μηνός, τῆς θ' Ἰνδικτιῶνος τοῦ ςφξδ' B ἔτους. ἔξεβλήθη δὲ τῆς βασιλείας κρατήσας ἔτος α' ἡμέρας ια'.

Ὁ κύριος Ἰσαάκιος ὁ Κομνηνὸς μετὰ Αἰκατερίνης τῆς γυναικὸς αὐτοῦ ἔτη β' μηνας β' ἡμέρας κδ'.

15 Ὁ κύριος Κωνσταντῖνος ὁ Δούκας ἔτη ζ' μηνας ς'. καὶ τελευτήσας κατέλιπε βασιλεύουσαν τὴν γυναῖκα αὐτοῦ τὴν δέσποιναν, τὴν κυρὰν Εὐδοκίαν τὴν Μακρομβολίτισσαν, σὺν τῷ υἱῷ αὐτοῦ τῷ κυρῷ Μιχαὴλ καὶ τῷ κυρῷ Κωνσταντίνῳ τῷ πορφυρογεννήτῳ. ἐκράτησεν σὺν καὶ ἡ κυρὰ Εὐδοκία ἡ δέσποινα σὺν 20 τοῖς δυσὶν υἱοῖς αὐτῆς μηνας ζ' ἡμέρας ι'. εἶτα λαβοῦσα ἄνδρα γνάμη τοῦ πατριάρχου καὶ τῆς συγκλήτου πάσης τὸν κύριον

8 κβ' τοῦ] κζ' τοῦ αὐτοῦ μ. Vallicell. 13 ὁ κύριος κωνσταντῖνος ὁ υἱὸς αὐτοῦ μετὰ τῆς γυναικὸς αὐτοῦ ἔτη β' μηνας β' ἡμέρας κδ' alii.

runt Constantinum Monomachum, in insula Mitylene exsulantem, et Zoe ei in matrimonium data imperatorem creaverunt, die Iunii undecimo, indictione decima anni 6550. imperavit autem Monomachus annos 13 menses 7.

Domina Theodora Porphyrogenita imperavit sola annum 1 menses 8 dies 20; postea dominum Michaellem seniore[m] Stratioticum declaravit imperatorem, et cum eo vixit dies 5. obiit autem die 22 Augusti, indictione nona anni 6564.

Dominus Michael Senior ac Stratioticus dictus imperare coepit die 22 Augusti, indictione nona anni 6564. detrusus autem est imperio, cum imperasset annum 1 dies 11.

Dominus Isaacius Comnenus cum Haecaterina uxore sua imperavit annos 2 menses 2 dies 24.

Dominus Constantinus Ducas imperavit annos 7 menses 6, et moriens imperii heredes reliquit Augustam Eudociam uxorem suam et filios dominum Michaellem et dominum Constantinum Porphyrogenitum. imperavit igitur domina Eudocia Augusta cum duobus filiis menses 7 dies 10. postea assensu patriarchae et universi senatus nupsit domino

C Ῥωμανὸν τὸν Διογένην ἀνηγόρευσεν αὐτὸν βασιλέα κατὰ τὸν Μάρτιον μῆνα τῆς ε' Ἰνδικτιῶνος τοῦ ρφοε' ἔτους.

Ὁ κύριος Ῥωμανὸς ὁ Διογένης μετὰ τῆς κυρῆς Εὐδοκίας ἔτη γ' μῆνας η'. καὶ διαφόρως ἐκστρατεύσας κατὰ Περσῶν, ἐν τῇ τρίτῃ αὐτοῦ ἐκστρατεῖα ἐκρατήθη ἀλχμάλωτος παρὰ τοῦ 5 σουλτάνου καὶ τῶν Τούρκων. ἀνηγορεύθη δὲ βασιλεὺς ὁ κύριος Μιχαὴλ ὁ Δούκας, καὶ ἐκράτησε τῆς βασιλείας ἅμα τῇ μητρὶ αὐτοῦ Εὐδοκίᾳ, καὶ συνεβασίλευσε ταύτῃ μῆνα α'. κατεβίβασε δὲ πάντας καὶ ἀπέκειρε, μόναρχος αὐτὸς κληθεῖς.

Ὁ οὖν κύριος Μιχαὴλ ὁ Δούκας, ὁ υἱὸς τοῦ κυρίου 10
D Κωνσταντίνου καὶ τῆς Μακρεμβολιτίσσης κυρῆς Εὐδοκίας, μετὰ Μαρίας τῆς γυναικὸς αὐτοῦ, ἔτη ε' καὶ ἡμισυ. καταβιβασθεὶς δὲ παρὰ τοῦ Βοτανιάτου ἀπὸ προδοσίας τῆς συμβίβου αὐτοῦ, καὶ τὸ μοναχικὸν σχῆμα ἐנדύθει, ἀπεστάλη εἰς τὴν μονὴν τῶν Στουδίου. ὕστερον δὲ γέγονε καὶ μητροπολίτης Ἐφέσου. 15

Ὁ κύριος Νικηφόρος ὁ Βοτανιάτης ἔτη γ' καὶ ἡμισυ. κατεβιβάσθη δὲ τῆς βασιλείας κατὰ τὴν πρώτην τοῦ Ἀπριλλίου μηνὸς τῆς δ' Ἰνδικτιῶνος τοῦ ρφθθ' ἔτους, καὶ ἀποσταλεὶς ἐν τῇ μονῇ τῆς περιβλέπτου ἀπεκάρη.

Ὁ κύριος Ἀλέξιος ὁ Κομνηνός, ὁ πάππος τοῦ κραταιοῦ 20
καὶ ἁγίου ἡμῶν βασιλέως, ἐβασίλευσεν εὐσεβῶς ἔτη λζ' μῆνας δ'
P 80 καὶ ἡμισυ, ἐτελεύτησε δὲ κατὰ τὴν ιε' τοῦ Αὐγούστου μηνός,

9 μόναρχος καταληφθεὶς Vallicell.

18 δ'] ε' Vallicell.

Romano Diogeni, et imperatorem eum declaravit mense Martio, indictione 5 anni 6575.

Dominus Romanus Diogenes cum domina Eudocia imperavit annos 3 menses 8; et diversis expeditionibus Persas aggressus, in tertia ipsemet a sultano et Turcis captus est. eius loco imperator creatus est Michael Ducas, et una cum matre sua Eudocia imperavit mensem 1; postea vero eam in monasterium detrusit, et solus imperium administravit.

Imperavit igitur dominus Michael Ducas, filius domini Constantini et dominae Eudociae, cum Maria uxore sua annos 6 cum dimidio. dein prodicione coningis a Botaniate imperio deiectus et in monasterium Studii detrusus et postea Ephesi metropolitae factus est.

Dominus Nicephorus Botaniates imperavit annos 3 cum dimidio. amisit autem imperium primo die Aprilis, 4 indictione anni 6589. et ablegatus est in monasterium deiparae cognomento Spectabilis seu admirandae.

Dominus Alexius Comnenus, avus potentis et sancti imperatoris nostri, imperavit pie annos 37 menses 4 cum dimidio. obiit

ἦτοι τῆς ἡμέρας τῆς κοιμήσεως τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου, Ἰνδικτιῶνος ια' τοῦ ς, κς' ἔτους.

Ὁ κύριος Ἰωάννης ὁ Κομνηνὸς ὁ πορφυρογέννητος, ὁ υἱὸς αὐτοῦ, ἐκράτησε μηνὶ Ἀγούστῳ ιε', Ἰνδικτιῶνος ια' τοῦ ς, κς' ἔτους, καὶ εὐσεβῶς ἐβασίλευσε καὶ Θεαρτέως ἔτη κδ' μῆνας ζ' ἡμέρας κγ'.

Ὁ υἱὸς αὐτοῦ ὁ πορφυρογέννητος κύριος Μανουὴλ ὁ Κομνηνὸς ἐκράτησε μηνὶ Ἀπριλίῳ α', Ἰνδικτιῶνος ε' τοῦ ς, κς' ἔτους, καὶ ἐβασίλευσεν εὐσεβῶς ἔτη λζ' μῆνας ε' ἡμέρας κγ'. ἔξειδήμυσε 10 δὲ πρὸς κύριον τῇ κδ' τοῦ Σεπτεμβρίου μηνός, τῆς ιδ' Ἰνδικτιῶνος τοῦ ς, κς' ἔτους, ὥρα α', διὰ τοῦ μεγάλου καὶ ἀγγελικοῦ σχήματος Ματθαῖος μοναχὸς μετονομασθεὶς. κατὰ δὲ τὴν ι' Β μηνὸς Σεπτεμβρίου, Ἰνδικτιῶνος γ' ἔτους ς, κς', ἦγον ἐν τῷ κη' ἔτει τῆς βασιλείας αὐτοῦ, ἐγεννήθη ὁ κάλλιστος υἱὸς αὐτοῦ ὁ 15 πορφυρογέννητος κύριος Ἀλέξιος ὁ Κομνηνός. ἐστέφθη δὲ παρ' αὐτοῦ ὁ τοιοῦτος εἰς βασιλεία κατὰ Ἰνδικτιῶνα ε' τοῦ ς, κς' ἔτους. μηνὶ Σεπτεμβρίῳ ιζ', Ἰνδικτιῶνος ι' ἔτους ς, κς' ἔγενον ἐν τῷ ** κατάλυσις τοῦ βασιλέως κυρίου Μανουὴλ τοῦ Κομνηνοῦ. κατὰ δὲ τὴν ιγ' Ἰνδικτιῶνου τοῦ ς, κς' ἔτους, μηνὶ Μαρτίῳ β', ἡμέρα 20 κυριακῇ, συνέλευξε τὸν κύριον Ἀλέξιον τὸν υἱὸν αὐτοῦ γυναικὶ τῇ κυρῇ Ἄννῃ, τῇ θυγατρὶ τοῦ εὐγενεστάτου ἑγγὸς Φραγγίας, μετὰ ἀραβίωνος εὐχῆς τούτοις δοθείσης παρὰ τοῦ οἰκουμενικοῦ πατριάρχου κυροῦ Θεοδοσίου τοῦ Ἀντιοχείως. κατὰ δὲ τὴν κδ' τοῦ

17 μηνὸς Σεπτεμβρίου ια' Vallicell.

18 μιχαήλ plerique.

die 15 Augusti, seu vespera assumptionis B. deiparae, indictione 11 anni 6626.

Dominus Ioannes Comnenus, Porphyrogenitus, filius eius, imperare coepit die 15 Augusti, indictione 11 anni 6626, et pie imperavit annos 24 menses 7 dies 23.

Filius eius Porphyrogenitus Manuel Comnenus imperare coepit primo die Aprilis, indictione 6 anni 6651, et imperavit pie annos 37 menses 5 dies 23. obiit 24 die Septembris, indictione 14 anni 6689, hora tertia, et mutato nomine dictus fuit Matthaenus monachus. decimo autem die Septembris, indictione 3 anni 6678, sive anno 28 imperii eius, natus est pulcherrimus filius eius Porphyrogenitus dominus Alexius Comnenus. coronatus autem est a patre indictione 5 anni 6680. die autem 17 Septembris, indictione 10 anni 6685, imperio decessit dominus Manuel Comnenus. indictione vero 13 anni 6688, secundo die Martii, die dominica, domino Alexio filio suo in matrimonium dedit dominam Annam, nobilissimi regis Franciae filiam, cum arrhabone orationis, opera domini Theodosii patriarchae Antiochiae. caeterum die 24 Se-

- C** Σεπτεμβρίου μηνός, τῆς ιδ' ἰνδικτιῶνος τοῦ ςχπθ' ἔτους, ὥρα α' τῆς ἡμέρας καθ' ἣν ὁ ἀειμνηστος πατὴρ αὐτοῦ τῆς ἐπιγείου βασιλείας ἠλλάξατο τὴν οὐράνιον, ἀνηγορεύθη αὐτοκράτωρ, καὶ ἐβασίλευσεν εὐσεβῶς σὺν τῇ μητρὶ αὐτοῦ τῇ δεσποίνῃ τῇ κυρῇ Μαρία, τῇ διὰ τοῦ Θεοῦ καὶ ἀγγελικοῦ σχήματος Ἐνὴ μετονομασθεῖση, ἐχοῦση παραδυναστεύοντα τὸν πρωτοσεβαστὸν καὶ πρωτοβεστιάριον κύριον Ἀνδρόνικον τὸν Κομνηνὸν ἔτος α' μηνῆς ια' ἡμέρας γ'. εἶτα δῆθεν μόνης ἀναιρεθείσης τῆς ἁγίας γυναικὸς ἐκείνης παρὰ τοῦ τυράννου ἐκεῖ, καὶ αὐτοῦ τοῦ τυράννου αὐθεντικῶς ποιούντος ὅσα ἐβούλετο χρόνον ἕνα μηνῆς α' ἡμέρας κδ', 10 εἶτα ἀποπνιγέντος καὶ αὐτοῦ τοῦ πορφυρογεννήτου παρὰ τοῦ
- D** τυράννου, ἐβασίλευσεν ἀναφανείς ὁ αὐτὸς Ἀνδρόνικος ἔτος ἐν μηνῆς ι' ἡμέρας ι'. μετὰ ταῦτα ὑστέρως αὐτοῦ ὁ κύριος Ἰσαάκιος ὁ Ἄγγελος προσφυγὼν τῇ ἐκκλησίᾳ, κἀκεῖθεν ἀπελθὼν σὺν τῷ συρφετῶδε λαῷ καὶ τοῖς φυλακίταις καὶ τισὶ τῶν συγγενῶν 15 καὶ φίλων αὐτοῦ καὶ αὐτῷ τῷ πατριάρχῃ κυρῷ Βασιλείῳ τῷ Καματηρῷ εἰς τὸ μέγα παλάτιον, καὶ εἰσελθὼν ἐν αὐτῷ καὶ τῆς βασιλείας δεξιόμενος, τοῦ Ἀνδρονίκου φυγόντος. ἐάλω δὲ ἀνέμων βιαιῶν ἀντιπνευσάντων αὐτῷ ἐν τῷ Εὐξείνῳ πόντῳ ἦτοι τῇ μεγάλῃ θαλάσῃ, καὶ ἔπαθεν ὅσα αὐτὸν ἴσως ἔδει παθεῖν. 20 Χριστιανοὺς δὲ καὶ Ῥωμαίους ταῦτα προᾶξαι ἀνοίκειον ἦν ὁμως.
- P 81** ἐβασίλευσε ὁ κύριος Ἰσαάκιος ὁ Ἄγγελος ἔτη θ'. ἐπ' αὐτοῦ ἔσχεν ἀρχὴν ἢ ἐν Ζαγορίᾳ Βλάχων καὶ Βουλγάρων κατὰ τῶν

7 ια'] ζ' Vallicell.

10 ἡμέρας] ὥρας Vallicell.

ptembris, indictione 14 anni 6689, hora tertia diei quo pater eius imperium terrestre cum caelesti commutavit, imperator renuntiatus est, et pie imperavit cum matre sua domina Maria, quae post assumptum ordinem monasticum Xene sive Peregrina nominata fuit, et imperii collegam habuit dominum Andronicum Comnenum protosebastum et protovestiarium, annum 1 menses 11 dies 3. postea vero sanctam illam feminam Andronicus tyrannus clanculum interfici curavit, et annum 1 menses 11 dies 24 omnia pro lubito administravit, atque demum ipso Alexio Porphyrogenito strangulato aperte imperavit annum 1 menses 10 dies 10. deinde Isaacius Angelus ad ecclesiam confugit, et inde cum incomposita populi colluvie et custodibus atque quibusdam suis cognatis et amicis, ipsoque patriarcha domino Basilio Camatero, ad magnum palatium ivit, atque eo ingressus imperium suscepit. Andronicus autem quamvis sese in fugam dedisset, attamen ventorum adversorum vi impeditus et captus est in Ponto Euxino sive mari magno, atque illa passus est quae ipsum quidem pati par erat, Christianos vero et Romanos agere non conveniebat. imperavit igitur dominus Isaacius Angelus annos 9. eius tempore in Zagoria initium coepit bellum Walachorum

Χριστιανῶν Ῥωμαίων ἐπανάστασις, καὶ ἐλεηλατήθη πᾶσα ψυχὴ καὶ ἤφρανόθη πᾶσα σχεδὸν δυτικὴ χώρα, ὑπὸ τὴν Ῥωμαϊκὴν οὖσα ἐπικράτειαν. ὅψε δὲ ποτε ἐγεφθέντες δῆθεν ἐκείνοι καὶ ὀρμήσαντες ἐκστρατεύσαι κατ' αὐτῶν, καὶ οὐκ ὀλίγα ἐπισυναγα-
 5 γόντες στρατεύματα, ὅμως καὶ οὕτως μετὰ τῆς συνήθους νο-
 θρείας ἢ δειλίας περιπατοῦντες, ἢ ὅ τι ἂν εἴποι τις, καὶ διὰ τῶν κατ' αἰγιαλῶν κατερχομένου κάστρων, καὶ ἀπελθόντες μέχρι τῶν Κυνήλων, ὁ ἀδτάδελφος αὐτοῦ κύριος Ἀλέξιος ὑποποιησά-
 10 ταῦτα αἰτιάσθαι τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ ὑπερ αὐτὸς μετὰ τὸ ἐγκρατῆς Β
 γενέσθαι τῆς βασιλείας πολλαπλασίονα ἐνεδειξάτο, ἀνηγορεύθη βασιλεὺς αὐτοκράτωρ καὶ ἀμάχως ἐκάθισεν ἐπὶ τῆς σκηπῆς καὶ τῆς κλίνης αὐτοῦ, ἐκείνου πρὸς κνηγέσιον ἀπελθόντος. ὁ καὶ μαθὼν ἐκείνος φυγῆ ἐχρήσατο. ἄλους δὲ παρὰ τῶν οἰκείων αὐ-
 15 τοῦ, καὶ οὗς ἐν τάξει μεγάλων ἀνθρώπων εἶχε καὶ πισοτοτάτων ἀνθρώπων, ἀπετυφλώθη ἐν τῇ κλεισοῦρα τῆς Μάκρης, καὶ ββα-
 σλευσεν ὁ κύριος Ἀλέξιος ἔτη ζ'. οὐαὶ δὲ τὴν Ῥωμανίαν ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις· αὐτοῦ γὰρ Σαρδαναπάλου διάγοντος, καὶ μηδ' ὄλως μήτε αὐτοῦ μήτε τῶν Θεραπευτῶν αὐτοῦ οἰανδῆ τινα
 20 στρατιωτικὴν ἢ ἀρχοντικὴν οἰκονομίαν ἐνησχολημένων, τὰ μὲν C
 περιλειφθέντα κάστρα καὶ αἱ χῶραι τῆς δύσεως λεία Βλάχων γηγόνουσι καὶ Κομάνων, μέχρι καὶ αὐτῶν τῶν παραλίων, καὶ τὰ πλείω δὲ ὑπὸ τὸν Ἰωαννίτζην γηγόνουσι καθ' ὀλόκληρον. τέλος

3 ἐγεφθέντος δῆθεν ἐκείνου καὶ ὀρμήσαντος — ἐπισυναγαγόντος — περιπατοῦντος — ἀπελθόντος? 9 μετὰ τοῦ αὐτὸς? an αὐτὰ?

et Bulgarorum adversus Christianos Romanos, quo omnis anima prae-
 dando abacta, et tota fere occidentalis regio potestati Romanae subiecta
 devastata est. sed cum longo tandem post tempore Romani expergefati
 expeditionem in eos pararent, et non mediocres coegissent exercitus,
 et nihilominus tamen cum solita pigritia et timiditate procederent, cum
 ad Cypselam perventum esset, frater imperatoris dominus Alexius, con-
 ciliato sibi favore exercitus et quorundam eorum qui ei praeerant, fra-
 trem suum earum rerum incusare coepit quas ipse, postquam imperio
 potitus est, multo amplius commisit, et imperator salutatus solium eius
 sine controversia occupavit. quo audito imperator Isaacius, qui vena-
 tum iverat, fugam tentavit: sed captus a familiaribus suis, quos prae
 caeteris magni aestimaverat sibi que fidissimos, excaecatus est in clau-
 stro Macrae, imperavitque dominus Alexius annos 7. vae autem Roma-
 niae in illis diebus! imperatore enim Sardanapali instar vivente, et
 neque ipso neque ministris eius ad militarem disciplinam et guberna-
 tionem imperii intentis, multa ex reliquis castris et regionibus occiden-
 talibus et maritimis in Walachorum et Comanorum potestatem devene-
 runt, plurima vero integre a Ioannitze occupata sunt. tandem quoque

δὲ καὶ αὐτὴν τὴν μόνην περιλειφθεῖσαν εἰς βασιλείαν αὐτοῦ βασιλίδα τῶν πόλεων τοῖς Λατίνοις προέδοτο, αὐτὸς ἀνάνδρως καὶ ἀχρήστως φυγῶν. τοῦ γὰρ ἀνεμιῶ αὐτοῦ κυρίου Ἀλέξιου, τοῦ υἱοῦ τοῦ κυρίου Ἰσαακίου, φυγόντος ἐντεῦθεν, ἀπελθόντος εἰς Ἀλαμανίαν εἰς τὸν ἐπ' ἀδελφῇ γαμβρὸν αὐτοῦ τὸν Φίλιππον, 5 τοῦ μετὰ στόλου Λατινικοῦ βαρέως ἀπελθόντος, μετὰ τὸ ἐπι- συναχθῆναι πανταχόθεν τοὺς στρατιώτας καὶ σφραδάζειν ὑπὲρ D τῆς πατρίδος αὐτῶν, ἐφαίνεται αὐτὸς ἡμέραν ἕξ ἡμέρας τὸν πρὸς τοὺς Λατίνους ὑπερθήμενος πόλεμον. τέλος νύκτωρ ὡς ὠνητὸν ἀπέδρα ἀνδράποδον. εἰσῆλθεν οὖν διὰ τῆς νυκτὸς ἐκεῖ εἰς τὸ ἐν 10 Βλαχέρναις παλάτιον ὁ ἀνεμιῶς αὐτοῦ κύριος Ἀλέξιος, καὶ ἀνηγορεύθη σὺν τῷ πατρὶ αὐτοῦ κυρίῳ Ἰσαακίῳ, καὶ ἐβασίλευσεν ἔτη * μῆνας ε'. ὅτε δὲ ἑώρα ὁ χυδαῖος δῆμος αὐθεντικῶς εἰσερχομένους ἐν τῷ μεγάλῳ παλατίῳ τοὺς Λατίνους καὶ μέγα κακὸν παθεῖν ἕξ αὐτῶν ὑπώπτευσαν, ὃ καὶ ἕξ ἀποτελέσματος ἀληθῆς 15 ἐφάνη, συνῆλθον ἐν τῇ μεγάλῃ ἐκκλησίᾳ, καὶ μετὰ πολλὰς ὀχλήσεις καὶ ἀναστασίας ἀνηγόρευσαν βασιλέα τὸν σεβαστὸν κύριον Νικόλαον τὸν Καναβόν, καὶ διήρκεσεν ὁ καλὸς ἐκεῖνος ἄνθρωπος P 82 πος κακοπαθῶν ἐν τῇ μεγάλῃ ἐκκλησίᾳ ὀλιγίστας τινὺς ἡμέρας. μαθόντες γὰρ ταῦτα οἱ ἐν τῷ παλατίῳ τὸν μὲν κύριον Ἀλέξιον 20 παρέστειλαν τῆς ἀρχῆς, τὸν δὲ Δούκαν κύριον Ἀλέξιον τὸν λεγόμενον Μουρτζουφλον ἀνηγόρευσαν, * καὶ οὕτω κατὰ μικρὸν ἀπερρευσαν τὸ πλῆθος ἀπὸ τῆς ἐκκλησίας εἰς τὸ παλάτιον πρὸς τὸν

4 εἰς] δὲ εἰς?

9 ὑπεριθέμενος?

6 τοῦ — ἀπελθόντος] καὶ — κατελθόντος?

10 δι' αὐτῆς νυκτὸς alii.

ipsa urbium regina Cpolis, quae sola in imperatoris potestate supererat, turpi ipsius et inutili fuga Latinis prodita est. cum enim nepos eius dominus Alexius domini Isaacii filius, qui in Alemaniam confugerat ad Philippum sororis suae maritum, collectis undique militibus cum magna Latinorum classe inde reverteretur de patria sibi erepta dimicaturus, primo quidem imperator bellum adversus Latinos de die in diem differre videbatur, demum vero per noctem quasi venale mancipium aufugit. quare nepos eius dominus Alexius noctu palatium Blachernarum ingressus et cum patre suo domino Isaacio imperator salutatus est, imperavitque menses 5. plebs vero cum Latinos pro libito magnum palatium intrare videret, et quod postea eventus comprobavit, se magnum malum ab iis passuros esse coniectaret, in magnam ecclesiam convenit, et post multas turbas et tumultuationes imperatorem salutavit dominum Nicolaum Canabum, qui paucissimos dies aerumnose in ecclesia magna permansit. his enim de rebus certiores facti qui erant in palatio, dominum Alexium imperio abdicarunt, et eius loco imperatorem creaverunt dominum Alexium Ducam Murtzuphlum. paulo itaque post populus ab ecclesia in palatium discessit ad dominum Alexium Ducam; capto-

Δούκαν Ἀλέξιον· ὁ δὲ Καναβὸς ἐάλω. καὶ ἐβασίλευσεν ὁ Δού-
 κας κύριος Ἀλέξιος μῆνας β'. ἐκτότε οὖν ἀναισχυντότερον καὶ
 ἀναφανδὸν ἤρξαντο οἱ Λατῖνοι τὴν ποτε βασιλίδα πολιορκεῖν τῶν
 πόλεων, καὶ εἰς ἔργον τὸ προβουλευθὲν διὰ βραχείας ἐξηνέχθη,
 5 καὶ ὁ βασιλεὺς ἠχμαλωτίσθη, καὶ δούλη γέγονεν ἡ κυρία καὶ Β
 παντάπορος ἢ πολυόλβος, καὶ ἐβεβηλώθησαν, οἴμοι οἴμοι, τὰ
 ἄγια, αἱ ἄγιοι εἰκόνες κατεπατήθησαν, ἵπποστάσια γεγόνασιν οἱ
 θεῖοι ναοί, εἰπεῖν δι' ὀλίγου τὸ πᾶν, ἐγκατελείφθη ἡ θυσιάτηρ
 Σιών ὡς σκηνὴ ἐν ἀμπελώνι καὶ ὡς ὀπωροφυλάκιον ἐν σικνηλάτῳ,
 10 ἔρημος παντὸς ἀγαθοῦ, πλήρης παντοίων κακῶν.

Θεόδωρος ὁ Λασκάρης, ἀνὴρ γεννάδας καὶ κραταῖος.
 οὗτος καὶ οἱ μετ' αὐτὸν μέχρι τοῦ πρώτου Παλαιολόγου κυ-
 ρίου Μιχαὴλ διηγῶντες τὰ βασιλεια ἐν τῇ Ἀσίᾳ τῇ ἀντι-
 πέραν δηλαδὴ Κωνσταντινουπόλεως, φυγάδες ὄντες τοῖς Λατί- C
 15 νοις, ἔτη ιθ'.

Μετὰ τοῦτον ἐκράτησεν Ἰωάννης ὁ Δούκας ὁ λεγόμενος
 Βατάτζης, συνετὸς καὶ βριαρόχειρ ἀναφανής, ἔτη λγ'.

Ὁ κύριος Θεόδωρος ὁ Λασκάρης ὁ δεύτερος, ὁ υἱὸς αὐτοῦ
 ὁ πορφυρογέννητος, ἔτη γ' καὶ ἤμισυ.

20 Μετὰ τοῦτον ἐκράτησεν καὶ ἐβασίλευσεν ὁ κραταῖος Μι-
 χαὴλ ὁ πρῶτος τῶν Παλαιολόγων, ὃς ἐξέσωσε τοὺς Λατίνους τῆς
 βασιλίδος τῶν πόλεων, καὶ ἀπέδωκεν αὐτῇ πάλιν τὸν οἰκεῖον αὐ-
 τῆς κόσμον, ἔτη κδ' μῆνας β' ἡμέρας κ'.

que Canabo imperavit dominus Alexius Ducas menses 2. tunc Latini
 Cpolim, olim reginam urbem, gravius et manifestius obsidere coeperunt,
 et brevi coeptum ad finem perductum est, captoque imperatore urbs
 domina in servitutem redacta est et omnigenis oppleta miseriis: nam
 sacra profanata sunt, et sanctae imagines conculcatae, et deo sacrata
 templa in stabula equorum mutata, et ut summam omnia dicam, dere-
 licta est filia Sion ut umbraculum in vinea et sicut tugarium in cucu-
 merio, vacua omni bono et referta omnigenis miseriis.

Theodorus Lascars, vir generosus et potens, et caeteri post
 ipsum usque ad primum Palaeologum dominum Michaellem, fugati a
 Latinis, imperii sedem posuerunt in Asia, e regione scilicet Cpoleos;
 imperavitque Theodorus Lascars annos 19.

Post hunc imperavit Ioannes Ducas cognomento Batatzes an-
 nos 33.

Dominus Theodorus Lascars secundus, filius eius Porphyro-
 genitus, imperavit annos 3 cum dimidio.

Post hunc imperio potitus est Michael primus Palaeologorum,
 qui Latinos Cpoli expulit, eique pristinum splendorem restituit, impe-
 ravitque annos 24 menses 2 dies 20.

Ἀνδρόνικος ὁ υἱὸς αὐτοῦ, ὁ εὐσεβέστατος καὶ νοῦς ἀσύγ-
κριτος, ἔτη μὲ' μῆνας ε'.

D Μιχαὴλ ὁ υἱὸς αὐτοῦ δεύτερος, ὁ λόγῳ καὶ πράξει βασι-
λεὺς ὄντως, ἔτη ιγ' ἡμέρας κβ'.

Ἀνδρόνικος ὁ υἱὸς αὐτοῦ ὁ πορφυρογέννητος, ἡ τῶν χαρτί-5
των συνδρομή, ἔτη λα' μῆνας τρεῖς.

Μανουὴλ ὁ υἱὸς αὐτοῦ ὁ πορφυρογέννητος, ὁ στρατηγικώ-
τατος καὶ τῶν ἀνακτόρων κλέος, ἔτη μα'.

Ἰωάννης ὁ Καντακουζηνός, ὁ τῷ σχήματι μετονομασθεὶς
Ἰωασάφ μοναχός, ἔτη ιδ'. 10

Ἰωάννης τῶν Παλαιολόγων ὁ δεύτερος ὁ ἕκτος, ὁ διὰ τοῦ
θείου καὶ ἀγγελικοῦ σχήματος μετονομασθεὶς Ἰωασάφ μοναχός,
ὁ πορφυρογέννητος, ἔτη β' καὶ ἡμιον.

Μανουὴλ ὁ δεύτερος, ὁ υἱὸς Ἰωάννου, ὁ πορφυρογέννητος,
ἔτη ιβ' μῆνας δ' ἡμέρας κέ'. 15

P 83 Ἰωάννης τρίτος, ὁ υἱὸς αὐτοῦ, ὁ πορφυρογέννητος, ὁ συγ-
κροτήσας τὴν σύνοδον ἐν τῇ Φλωρεντίᾳ καὶ συγκλίνας κατ' ἀνά-
γκην τοῖς Λατίνοις, συμπαραόντων τῶν τε ἄλλων λογάδων καὶ
αὐτοῦ τοῦ κυροῦ Μάρκου τοῦ εὐγενικοῦ καὶ μητροπολίτου Ἐφέ-
σου, ἔτη κγ' μῆνας γ' ἡμέρας ε'. 20

11 Ἰωάννης ὁ β', ὁ ε' τῶν καλαιολόγων, Lamb.

18 τοῖς

δόγμασι τῶν λατίνων Vallicell.

Andronicus filius eius, piissimus et animi incomparabilis, impe-
ravit annos 45 menses 6.

Michael filius eius, secundus istius nominis ex Palaeologis, no-
mine et re ipsa imperator, imperavit annos 13 dies 22.

Andronicus filius eius Porphyrogenitus, gratiarum compendium,
imperavit annos 31 menses tres.

Manuel filius eius Porphyrogenitus, militum flos et imperatorum
decus, imperavit annos 41.

Ioannes Cantacuzenus, qui postquam factus fuit monachus, nomi-
nari voluit Ioasaph, imperavit annos 14.

Ioannes illius nominis secundus, Palaeologorum sextus, Porphyro-
genitus, assumpto habitu monachi dictus Ioasaph, imperavit annos 2
cum dimidio.

Manuel secundus eius nominis, filius Ioannis Porphyrogenitus,
imperavit annos 12 menses 4 dies 25.

Ioannes eius nominis tertius, filius Manuelis Porphyrogenitus,
qui synodum convocavit Florentiae, et necessitate coactus ad Latinos
inclinavit, una praesentibus cum aliis viris delectis tum vero etiam ipso
domino Marco metropolita Ephesino, imperavit annos 23 menses 3 et
dies 10.

Κωνσταντῖνος τῶν Παλαιολόγων ὁ ὕστερος, ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ, ὁ πορφυρογέννητος, ὁ δικαιοτάτος, μόνος ὢν δεσπότης ἀπάσης τῆς Πελοποννήσου, καὶ μετὰ τὸν θάνατον τοῦ ἀδελφοῦ Β αὐτοῦ κυροῦ Ἰωάννου εἰς τὸ τῆς βασιλείας ἕψος ἀρθεῖς, ἔτη δ' 5 μῆνας ε'.

Ἐπὶ τούτου ἐγένετο, ὅμοι, ἡ ἄλωσις τῆς αὐτῆς Κωνσταντινουπόλεως παρὰ τῶν ἀθέων Ἀγαρηνῶν ἐν ἔτει 575α', καὶ ἐγένετο δορυάλωτος ἡ πρὶν βασιλεὺς πασῶν τῶν πόλεων. ὃς καὶ ἀπεκτίανθη τότε παρ' αὐτῶν ἐν τῇ γενομένῃ χαλάστρᾳ, αὐτὸς τε 10 καὶ πάντες οἱ λογάδες σχεδόν, καὶ ἐκομίσατο τὸν τοῦ μαρτυρίου στέφανον, μὴ θελήσας προδοῦναι τοῖς ἀνόμοις τὰ βασιλεια, μήτε μὴν θελήσας τὸν κίνδυνον διαφυγεῖν, δυνατοῦ ὄντος.

4 ἀρθεῖς] ἐναχθεῖς Vallicell.

Constantinus Palaeologorum ultimus, frater Ioannis Porphyrogenitus, iustissimus, solus totius Peloponnesi dominus fuit, et post mortem fratris domini Ioannis ad imperii fastigium evectus est, imperavitque annos 4 menses 5.

Sub hoc imperatore anno 6961 Cpolis ab impiis Agarenis expugnata est, et quae prius omnium urbium regina fuerat, hostili manu capta est. ipse etiam imperator cum omnibus fere proceribus inter illam urbis desolationem ab iis occisus est et martyrii coronam obtinuit, cum neque palatium imperatorium impiis illis prodere vellet, neque periculum effugere, quamvis posset.

ΠΑΡΑΣΤΑΣΕΙΣ ΣΥΝΤΟΜΟΙ
ΧΡΟΝΙΚΑΙ.

BREVES ENARRATIONES
CHRONOGRAPHICAE *)

INCERTO AUCTORE,

FRANCISCO COMBEFISIO

INTERPRETE. **)

Περὶ Θεαμάτων.

Θέμα α΄.

P 90 **T**ὸ ἐν τῇ βασιλικῇ κινστέρῃ τῇ χρυσορόφῳ ἀνδρείκειον, χρυ-
D σέμβαφον ἄγαλμα ὑπάρχον, ἔνθα τὸ ἕξαμον Ἡρακλείου τοῦ
βασιλέως κατεσκευάσθη, τὸ γονυκλινές, Ἰουστινιανοῦ ἐστὶ τοῦ
κατὰ τὸ δεύτερον τὴν Κωνσταντινούπολιν τυραννήσαντος, καὶ
πλησίον αὐτοῦ τῆς γυναικὸς αὐτοῦ ἀδελφῆς Βουσήρου Γλια-5
βάρου, μετὰ τὴν ἦτταν Τιβερίου τοῦ Ἀψιμάρου, ὅτε καὶ

*) Lambecio Anonymi Collectanea Chronica.

**) in Manipulo originum rerumque Cpolitinarum, edito Parisiis a. 1664, 4°.

D e s p e c t a c u l i s .

Spectaculum primum.

Simulacrum auro obductum in Basilica cisterna auro laqueata, ubi
Heraclii imperatoris Examum constructum est, virili specie, in genua
provolutum, Iustiniani est, secundo Cpoli tyrannidem exercentis, ac
prope eum uxoris eius, sororis Buseri Gliabari, devicto Tiberio Apsi-

Φιλιππικὸς ἐν αὐτῷ τῷ τόπῳ τῆς χρυσοφόρου βασιλικῆς ἀπεδοκιμάσθη, Τερβελὶ τοῦ Βουλγαρίας ἐκείσε πολλάκις καθίσαντος, καὶ Γλιαβάρου Χαζάρου. πάντα οὖν οὐκ ὀλίγα ἐκείσε ἐδόθησαν, ἔνθα αὐτοῦ τοῦ τυράννου καὶ τῆς γυναικὸς τὰ ἀγάλματα. ἐν οἷς ἑλέφας ἴσταται παμμεγέθης, ὡς οἱ θηριοδέκται Ε ἡμῖν ἐβεβαίωσαν μὴ γενέσθαι ἐπάνω αὐτοῦ τὸ μέγεθος τῶν ἐλεφάντων, τῶν δὲ μεγάλων ἕως οὕτως. οὗτος ὁ ἑλέφας ὑπὸ Σεβήρου τοῦ Κάρου Ἕλληνας ἐτυπώθη θέαμά τι κατὰ τὴν παράδοσιν. ἐν γὰρ τῇ αὐτῇ χρυσοφόρῳ βασιλικῇ τὸν ἐλέφαντα 10 παραμένειν εἰς θέαμα ἑξαίσιον· ὅρον γὰρ εἶναι πρὸς τοῦ μέρους τῶν ἀναβαθμῶν τῶν οὐκ ἔλεγον, ἔνθα καὶ σχολὴ φυλαττόντων πόλιν. ἐν αὐτῷ δὲ φασὶ τὸν ἐλέφαντα παραμένειν τῷ τόπῳ ἐκεῖνῳ Καρκινίῳ ἀργυροκόπῳ ἐν πλαστοῖς ζυγοῖς τὴν πρῶσιν ποιουμένῳ· ὥστε τῷ διατρέφοντι τὸν ἐλέφαντα, φασὶν, ἀπειλεῖν, P 91 15 ὅτι καὶ ἐπορθεῖτο τούτου τὸ οἶκημα· καὶ πολλάκις διαβεβαιωσαμένον θάνατον τῷ θηριοτρόφῳ, εἰ μὴ τοῦτον κρατήσειεν· αὐτὸς δὲ διὰ τὰς βαγύλας ἐλαιοφόρους κρατῆσαι οὐκ ἐνεδίδου. ὃν καὶ φονεύσας ὁ αὐτὸς ζυγοπλάστης τῷ ἐλέφαντι εἰς βρῶσιν προέθηκε. τοῦ δὲ θηρίου ἀτιθάσσου ὄντος, καὶ αὐτὸν ἐξηνάλωσεν. ὁ καὶ 20 Σεβήρος ἀκούσας θυσίας τῷ θηρίῳ οὐκ ὀλίγας προσήνεγκεν. ἐν αὐτῷ γὰρ τῷ τόπῳ παρεθὺν καὶ ἀπετυπώθησαν· ἔνθα καὶ Ἡρακλῆς ἐλατρεύθη, παμπόλλας θυσίας δεξάμενος, καὶ ἐν τῷ Ἴπποδρομίῳ μετετέθη εἰς θέαμά τι μέγιστον. τὸ δὲ πρότερον ἀπὸ

10 πρὸς τοῦ] πρώτου alii.

mare, quando et Philippicus eodem ipso in loco Basilicae auro laqueatae abrogatus est; ubi plerumque Terbelis Bulgarus et Gliabarus Chazarus sederunt. ibi non paucae pactae pecuniae datae sunt, quo loco item tyranni et uxoris eius statuae sunt. inter quas stat elephas tantae magnitudinis, ut asserentibus belluarum custodibus nullus maiore mole elephas reperitur. elephas autem ille a Severo Caro Graeco effictus est ad spectaculum, ut aiunt. in illa quippe Basilica auro laqueata statutum fuerat ut elephas consisteret ad ostentum singularissimum. collem enim esse aiebant ante partem graduum octoginta duorum, ubi et schola custodum urbis excubabat. ibi, ut narratur, Carcinelo argentario, iniquis lancibus vendenti, elephas molestiam creabat, ita ut ille gubernatori elephantum plerumque interminatus sit, additis etiam necis inferendae minis nisi elephantum, qui sibi tabernam evertibat, cohiberet. ille vero quod oleum conveheret, elephantum imperare non poterat. quem tandem occisum iniquus argentarius elephantum devorandum apponit. bestia vero nondum cicurata illum quoque interemit. quo audito Severus hostias bestiae non paucas obtulit; atque eo ipso loco confecta statua fuit, ubi etiam Hercules multis hostiis et sacrificiis cultus fuerat. utque multo magis spectaculo esset, in Hippodromum invectus est, cum

Ῥώμης ἐπὶ Ἰουλιανοῦ ὑπατικοῦ ἐπὶ τὸ Βυζάντιον εἰσῆχθη, μετὰ καρούχας καὶ νηὸς καὶ στηλῶν δώδεκα. αὕτη, φασίν, ἡ ἱστορία τοῦ θείατος Σευήρου ἢ ξένη γέγονεν ἐπὶ Ἀνθίμου ὑπάτου· οὗ τινὸς τὰ Ἀνθίμου κατὰ τὴν κέλευσιν Νουζαμήτου ὑπάρχου τῆς πόλεως, τοῦ ἀπὸ Περσῶν, ἀντὶ πάκτων ἐχρηματίσθησαν, ἐν 5
 C ταῖς ἡμέραις Βύζα καὶ Ἀντίου, καὶ ἕως τῆς σήμερον τοῖς φιλοσοφοῦσιν ἐν πείρᾳ προτέθειται θείαμα.

Θέαμα β'

τῶν ἐν τῷ ὄρεφ μιλίῳ.

D Ἐν τῷ ὄρεφ μιλίῳ ἡλίον ἄρμα ἐν τέτρασιν ἵπποις πυρρίνοις 10
 ἵπταμένοις παρὰ δύο στηλῶν ἐκ παλαιῶν χρόνων ὑπῆρχεν, ἐνθα Κωνσταντῖνος εὐφημίσθη μετὰ τὸ νικῆσαι Ἀζώτιον καὶ Βύζαν καὶ Ἄντην, κρᾶζοντας τοῦ Βενέτου μέρους

εἶλες παλινόρσον ἰμάσθλην,

ὡς δὲ δις ἠβήσας μαίνεαι ἐν σταδίοις. 15

τοῦ δὲ Πρασίνου μέρους λέγοντος "οὐ χηρίζομέν σε, λωβέ· οἱ
 E θεοὶ ἀνώτεροι αὐτοῦ ἔλον." τοῦ δὲ ἡλίου ἄρματος κατενεχθέν-
 τος ἐν τῷ Ἰπποδρομίῳ, δορυφορούμενον εἰσῆει στηλίδιον καινόν,
 παρὰ Κωνσταντίνου κατασκευασθέν, ὑπὸ ἡλίου φερόμενον, Τύχη
 πόλεως· ἐν βραβείοις πλείστοις εἰς τὸ στάμα εἰσῆει, καὶ ἔλαβεν 20
 ἄθλα παρὰ τοῦ βασιλέως Κωνσταντίνου, καὶ στεφανωθὲν ἐξῆει,

prius Roma Byzantium Iuliano consule cum carruca et nave ac decem aliis statuīs translatus fuisset. contigit vero stupenda haec spectaculi Severiani historia Anthimo consule; cuius Anthimi bona, iubente Nuza-meto urbis praefecto Persa, pro pacta pecunia solvenda vendita sunt, in diebus Byzae et Antii; hodieque philosophantibus ad experimentum hoc spectaculum prostat.

Spectaculum secundum

de iis quae in aureo miliario erant.

In aureo miliario iam inde ab antiquis temporibus currus solis trahente quadriga equorum ignei coloris quasi volantium a duabus colum-nis visebatur; ubi Constantinus post victos Azotium Byzantem et Antem Venetae factionis acclamationibus exceptus est:

vertisti retro flagellum,

ac velut bis pubescens, insanis in stadiis

Prasina ex opposito factione dicente, "non te opus habemus, iniuriose: dii illo superiores traxere." solis autem currum in Hippodromum de-ducto statua illa exigua, urbis scilicet fortuna, quam Constantinus fabricaverat, sole vecta, multis brevibus instructa in Hippodromi tri-bunal veniebat, receptisque a Constantino imperatore victoriae praemiis

καὶ ἐτίθετο ἐν τῷ Σανάτῳ ἕως τῶν γενεθλίων τῆς πόλεως. ὑπὸ δὲ Ἰουλιανοῦ, διὰ τὸν χαραχθέντα σταυρὸν ἐν αὐτῷ, βοθύνῃ, ὅπου τὰ πλείιστα θεάματα, καὶ αὐτὸ παρεδόθη. F

Θέαμα γ'

5

τῶν ἐν τῷ φόρῳ.

Βαλμασὰ κεντυρίων φίλος εἰδώλων πάννυ κατέαξε τὸ εἶλημα τοῦ φόρου ὠρολογίου, θείας χάριν, ὡς ἔλεγεν· ὡς δὲ ἐν τῷ δο- P 92
κεῖν μᾶλλον ἕνεκα τοῦ κλέμματος καὶ τοῦτο ποιήσας, ἔκλεψε τὸ Παλλάδος εἶδωλον ἀργυροῦν. καὶ τὰ βαλαντία Ἀσκληπιοδώρου
10 εὐρέθησαν τῶν τριῶν λιτρῶν, καὶ ἡ κορωνὶς Κλεοπάτρας κατασκευασθεῖσα σμαραγδινὰς πάννυ ἀλάβαστρος. τοῦτο γνοὺς ὁ βασιλεὺς Κωνσταντῖνος τὸν αὐτὸν κεντυρίωνα Βαλμασὰ ἐπετίμησεν ἄξιον θανάτου. τοῦ δὲ ἀναισχυντοῦντος καὶ θεοῦς ἐπικαλουμένου, ἀπειμῆθη εἰς ἕν τῶν σκαλίῶν τοῦ αὐτοῦ φόρου, ἕνθα
15 τὰ ἄριστα τὰ πρῶτα ὑπῆρχεν. τὸ δὲ ἐν τῇ δευτέρῃ καμάρῳ B
γεγονὸς ἄθεσμον οὐ σιωπήσομεν. τὸ τοῦ μοιχοῦ Μαξεντίου εἶδωλον ἐκεῖσε προσκενυεῖτο λατρευόμενον, καὶ τοῖς πολλοῖς εἰδωλολάτραις ἀγνοούμενον θεὸς ἱππόσυνος ἐλατρεύετο. διὸ Κωνσταντῖνος αὐτὸ μὲν κατέβαλε, τοὺς δὲ τοῦτο τολμήσαντας ἀπε-
20 κεφάλισεν. ἕνθα καὶ Ἄρειος μετὰ ταῦτα τὸν μιᾶρον θάνατον ὑπέστη, χεῖρονα Ἑλλήνων βλασφημῆσαι ἀποτολήσας ὁ δειλαιος,

inde coronata exhibit, atque in Senatu usque ad diem urbis natalem reponebatur. a Iuliano autem, quod insculptam crucem haberet, in eam fossam proiecta et terra obruta est, in quam plurima quoque alia spectacula.

Spectaculum tertium
de iis quae in foro exstant.

Balmasa centurio, idolorum studiosissimus, horologii in foro stantis involucrum spectandi causa, ut aiebat, confregit; ut autem vero similis erat, furandi causa id egit: Minervae quippe signum argenteum furatus est, Asclepiodori quoque marsupia trium librarum reperta sunt, item corona Cleopatrae ex smaragdis colore alabastrino. re cognita imperator Constantinus centurionem morte damnavit. etsi autem impudenter negaret ac deos obtestaretur, capite truncatus est in uno e gradibus ipsius fori, ubi olim epulae ac prandia fiebant. scelus vero in altero fornice perpetratum non tacebimus. Maxentii moechi simulacrum divinis honoribus illic colebatur; et quod multi idololatrarum ignorabant, deus eques adorabatur. quapropter Constantinus simulacrum evertit, ac eos qui id temere ausi essent capite multavit. ubi etiam Arius postea foeda morte periit; qui cum blasphema dicta Graecanicis peiora

μετὰ λιτῆς καὶ τιμῆς τὸν θρόνον Κωνσταντινουπόλεως τῇ βασι-
C λικῇ χειρὶ καθαρπᾶσαι βουλόμενος. ἀλλ' οὐκ Ἀλέξανδρος ὁ
πολὺς ἐν θεογνωσίᾳ τοῦτο παρεῖσ... ἕως τῷ ὀλεθρῷ θανάτῳ
τοῦτον παρέδωκεν. ἐν αὐτῷ τῷ τόπῳ, ἀπὸ τῆς καμάρας ἕως
κθ' παλαιστὰς ἔχοντι, ἐπὶ θεοφιλοῦς Θεοδοσίου ἀπετυπώθη ὁ
Ἄρειος ἐν μαρμάρῳ συγγεινιῶντι τῇ γῆ, καὶ σὺν αὐτῷ Σαβέλ-
λιος Μακεδόνιος Εὐνόμιος, πρὸς αἰσχύνῃν τοῖς διερχομένοις σφε-
τερῖζειν τούτους, καὶ κόπρῳ καὶ οὐρῳ καὶ ἐμπτύσματι καὶ ἀτι-
μίαις ὄνειδίζεσθαι τοὺς τὸν υἱὸν ἀτιμῆσαντας. ἃ τινα καὶ
D καθορῶνται σῶα ἕως τῆς σήμερον τοῖς τὰ γεγραμμένα παρ' 10
ἡμῶν μετὰ φιλοσοφίας καὶ πόνου διερευνῶσι.

Θέαμα δ'

τὸ ἐν τοῖς Ἀρτοπωλίοις πόροις ὑπάρχον.

E Κυνάριον ἀπὸ μαρμάρου, οὐθᾶτα πλεῖστα ἐν τῇ νεμῆσει
περιφέρων, ὡς οἴκοθεν μυρμηκία λατρεύειν ἐπεχείρουν, τοῖς θεω-
ρεῖν κατὰ πᾶν ἐθέλουσι, τοῖς πᾶσι προούκειτο· ταοῦ δὲ καὶ ἀετοῦ
καὶ λαιίνας λαγωῦ τε καὶ κριῶν κάραι, καὶ στρουθῶν καὶ κορω-
νῶν καὶ τρυγόνος, μυδὸς καὶ γαλῆς καὶ δαμάλεων, ἑμαοῦσαι καὶ
Γοργονίδες, δύο ἀμφότεραι ἐκ δεξιῶν καὶ ἕξ εὐνόμενων, ἡ μία
τῇ ἐτέρᾳ κατ' ὄψιν βλέπουσα, ἀπὸ μαρμάρων, ἀναγεγλυμμένοι, **20**
τὰ φραθέντα κάτω τῶν αὐτῶν πόρων ἦτοι Ἀρτοπωλίων, θίας
F τούνεκεν Κωνσταντίνου δράμα. ἀλλὰ γὰρ καὶ Βούλγαρος ὑπὲρ

miser pronuntiasset, cum comitatu et pompa Cpolitanum thronum, im-
peratoria manu stipatus, raptum procederet. verum Alexander, vir
divina scientia praeditus, non prius cessavit quam illum funestae morti
tradidit. eodem loco, qui a fornice viginti novem palmos habet, sub
religioso imperatore Theodosio Arius marmorea statua effictus est, quae
solo tantillum sublimior erat, ac cum illo Sabellius Macedonius Euno-
mius, ut eos qui praeterirent tales sibi magistros adscribere puderet;
utque ii qui filio honorem detraxerant, stercore urina sputo et ludibriis
deturparentur. quae hactenus integra conspiciuntur ab iis qui scripta
nostra philosophice et studiose scrutantur.

Spectaculum quartum

de iis quae in Artopoliis exstant.

Catellam marmoream, multis mammis distribuendis muneribus
praeditam, confertim animantes adorare tentabant; quod iis qui consi-
derare vellent erat expositum, pavonis scilicet, aquilae, leaenae, leporis
arietumque capita, passerum item, cornicum, turturis, muris et felis;
itemque buculae mugientes, Gorgones duae a dextris et sinistris, ob-
versa mutuo facie, ex marmore sculptae. quae in Artopoliis sculpta a
Constantino ad spectaculum facta sunt. sed etiam bulgarus mundus

βοδὸς καθαρὸς ὑπάρχων, ὡς τῇ γῆ διορῦνται ἐθέλειν τοῖς ὀρῶσι
 θεάμα τι μέγιστον. δέκεται δὲ τοῦτο ἕως τῶν πολλῶν, καὶ
 μέχρι Ζήνωνος ἀρκέσαι τὴν ἱστορίαν. Γαληνὸς δὲ τις ἱατρὸς
 καὶ φιλόσοφος ὑπάρχων, ὡς αὐτὸς ἐδίδαξεν, ἀπὸ χρονογράφων
 5 περαιωθεὶς, ἐβεβαιώθη τὰς Γοργονίδας τὰς μαρμαρίνους, ἅτε P 93
 τὴν μίαν ἐκ δεξιῶν, ἅτε δὲ τὴν ἐξ εὐωνύμων, ἱερογλυφικά τινα
 καὶ ἀστρονομικὰ ἐχίδνια συλλαβούσας τῶν βασιλέων γράφειν τὰς
 ἱστορίας, Κωνσταντίνου τοῦ μεγάλου τοῦτο ποιήσαντος. τοῦ δὲ
 αὐτοῦ Γαληνοῦ ἐπὶ πλεῖστον συγχράσαντος καὶ τοῖς ἀναγνώμασιν
 10 τούτου προσέχοντος, τὰ μέλλοντα συμβαίνειν Ζήνωνι παρὰ Βηρό-
 νης ἐγέλασε. Καλλιστράτος δὲ τις, συρφετὸς μὲν τῷ γένει κά-
 πηλος δὲ τῇ ἀξίᾳ, ἐμβατεύοντι τῇ ἱστορίᾳ τῶν Γοργονίδων Γα- B
 ληνῷ καὶ μάλιστα συγχρῶς προσέχων, μετὰ τὴν ἀνάκαμψιν Ζή-
 νωνος τὴν ἀπὸ Ἰσαυρίας τὸ δεύτερον φατιασθεὶς ὁ αὐτὸς Γαλη-
 15 νὸς παρὰ τοῦ αὐτοῦ Καλλιστράτου τοσοῦτους ἐμπαιγμοὺς ἐπ’
 ἐνιαυτοῦ καὶ βολίδας ὑπέμεινε, ὥστε μέχρι τέλους τὸ πέρασ ἐν
 τῇ αὐτῇ Ἀρτοπολλίων καλενδίᾳ, ἐν αὐτοῖς τοῖς ζωδιακοῖς τετρα-
 πόδοις καὶ πετεινοῖς, Σελεντίου ὑπ’ ἄρχοντος ξίφει ἀποκεφαλι-
 σθῆναι, κρούξαντος τοῦ Πρασίνου μέρους καὶ τοῦ ὄχλου “δικαία
 20 ἡ κρίσις.” Ἀριστείδης δὲ φιλόσοφος ἐπέθηκεν ὄνομα τῷ τόπῳ C
 τοῦδε, ὃ καὶ φαίνεται ἕως τῆς σήμερον, “Γαληνοῦ θηρία,
 ἀδικία νεμομένη Ζήνωνι.” καὶ τυπώσας τὴν γραφίδα ἀπέδρα ἐν
 Χερσῶνι, καὶ ἐσώθη ἕως τῆς σήμερον.

7 συλλαβῶν alii.

bovi insidens, qui quasi spectaculum videntibus maximum humo defodi
 voluerit. haec multis temporibus constiteret, et usque ad Zenonem ocu-
 lis contemplari licebat. Galenus vero quispiam medicus et philosophus,
 ut ipse docuit ex chronographis mutuatus, asseverabat Gorgones mar-
 moreas, quarum alia a dextris, a sinistris alia erat, hieroglyphicas
 quasdam et astronomicas viperulas continentes, imperatorum historias
 complecti, magno Constantino eius rei auctore. cum vero idem Gale-
 nus eo crebrius ventitaret et lectioni attenderet, de iis quae a Verina
 Zenoni eventura erant in risum effusus est. Callistratus vero quidam
 ex infima plebe caupo Galenum Gorgonas saepius aduntem easque assi-
 due considerantem apud imperatorem Zenonem ex Isauria secundo rever-
 sum accusavit; qui Galenus multa ludibria et plagas per annum susti-
 nuit, donec tandem in ipsa Artopollionum calendia et ad ipsam qua-
 drupedum animaliam atque volucrum statuam a Silentii praefecto ca-
 pite plecteretur, clamante Prasina factione ac plebis promiscua turba
 “iustum iudicium.” Aristides vero philosophus eiusmodi nomen loco im-
 posuit, hodieque manet, “Galenii bestiae, Zenoni iniquitas attributa.”
 scriptaque lamina in Chersonem aufugit, hactenusque incolumis est.

Θέματα ε΄

τὸ ἐν τοῖς Ἀμαστριανοῦ Καρακάλλου
πραιποσίτου.

- D** Θεαμάτιον ἦτοι εἰδώλιον τῆς Βυζαντίου πόλεως προτερεῦον ἀπὸ Τραϊανοῦ, Μεκᾶς καὶ Γλαῦκος. ἐξ ὧν Θεόδωρος χρονογράφος ἀναρρωσθεῖς ἀναγνώσμασιν. Ζεύς, Ἥλιος ἐν αὐτῷ τῷ τόπῳ ἐν ἄρματι μαρμαρευθέντῳ. Λιδὸς σκυταλίδης Ἀριστείδης· Ἡρακλῆς, ὁ ἀνακείμενος ἠνίοχος, θεὸν ἐπιγράφων, Ἀπόλλων παγκρατιαστής. ἔνθα ὁ ποταμὸς ὁ Κύντων, Ἀέτιος ὁ ἀπὸ Ἀ-
E κων μυκολαιτρευόμενος. ἐν αὐτῷ χελῶναι μεστὰὶ ὀρνίθων· ἐν 15 αὐταῖς δρᾶκαιναὶ ἡ΄, καὶ Ἀκούντιος φιλόσοφος εἰδώλων πρωτοστάτης καὶ θύτης γυναικὸς καὶ δύο τέκνων, μητρὸς Ἀγλαΐδης καὶ ἀδελφῆς Γραφεντίας. ἐν αὐτῷ τῷ τόπῳ δαιμόνων ἐπιστάσαι καὶ πτώσεις, ἅτε βασιλέων, τοῖς φιλοσοφοῦσι· μάλιστα, ἐὰν πόρνοι εἴεν τῇ γλώττῃ ἢ τῇ σπορᾷ, οἱ βασιλεῖς ὀλέθριοι. 15 διὰ τοῦτο τῷ γυμνῷ προσεχέτωσαν ζῶδιῳ, καὶ σιδηρέαν βοτάνην
F σὸν κοιλίῃ περιζέσωντες καὶ τοῖς μυκτῆρσιν ὀπτήσαντες, γαλου-
χεῖται τοῖς φίλοις τοῦ ἄνακτος· καὶ ἦν γνωστὰ ἐκ τούτων ἴσως θέλεται, εἰς αὐτοὺς γενέσθαι ἡμῖν. πολλὸς δὲ ἄργυρος καὶ μάλιστα δηναρίων κατέχωσται κάτωθεν, ἅτε δὴ καὶ θησαυρὸς χρυ- 20 σίου, ὅτι θέατρον ὑπάρχων, καὶ τοῖς πολλοῖς βλέπειν ἐν ἡμέρᾳ

7 μαρμαρεῖῳ ἐτέθη Lamb.

Spectaculum quintum

ad Amastriani Caracallae praepositi.

Quod a Traiano spectaculum seu idolum Byzantinae urbis primum occurrit Mecas et Glaucus; ex quibus Theodorus chronographus lectionibus clarus. Iupiter; Sol eodem in loco, marmoreo curru inventus. Iovis scuticam ferens Aristides. Hercules, auriga recumbens, hoc deum titulo donans, "Apollo pancratiastes." ubi Cytli fluvius; Aëtius, a Lyco impuro cultore adoratus. in eo testudines plenae avibus, et dracones octodecim, Acuntius item philosophus, idolorum antistes, uxoris immolator ac duorum liberorum, matris Aglaidis et sororis Graphentiae. eodem in loco daemonum [quippe regum] visiones afflatasque philosophis obtingunt; maxime si lingua semineve adulteris reges fuerint exitiosi. idcirco ad nudam oculos conicientes statuam, sideritumque herbam cochleari concalescentes atque naribus adurentes, regis amicos lactari; ac si forte ex his innotescere velit, divinum eos responsum accipere. ingens pecunia vis, praesertim denariorum humo defossa, quin et auri thesaurus, quod cum theatrum esset die Iovis, po-

Αἰὸς θυσίας καὶ θανμάζουσιν· σεισμοῦ δὲ γενομένου ἀποθανεῖν
 ἐν αὐτῷ τῷ πέλματι, ὡς ἐπὶ Βύζα καὶ Ἄντιη, πρὶν Κωνσταντῖνος P 94
 τῇ πόλει, ἀλλὰ τῇ Ῥώμῃ, θεὸν γινώσκων ἐφαίνεται. οἱ δὲ ἵπποι
 καὶ αἱ κινύρες Γαληνδουχίου τοῦ δονκός. ἃ τινα καθορῶνται
 5 ἐν τῷ πυρὶ Ἀρτεμισίῳ ἕως τῆς δεῦρο. ὄθεν, φιλόκαλε, πολλοὺς
 κόπους διὰ τὴν σὴν ἀρετὴν ὑπομείναντες, οὐδὲν ἠγανακτήσαμεν.

Θέαμα ε'

τ ο ὕ β ο ό ς.

Τὸ δὲ ἐν τῷ βοῖ θέαμα τρανῶς σοι ὑποδείξομεν, ὅπερ B
 10 πλειστάκις δι' ἐπιστολῶν ἡμῖν ἐσήμανας δῆλόν σοι γενέσθαι,
 ᾧ φιλόκαλε. Βαλεντινιανοῦ τοῦ πραιποσίτου Κώνσταντος ἐν τῷ
 ἵπποδρομίῳ οἰκοδομηθῆναι γινώσκομεν. κάμινος δὲ παμμεγέθης
 μεγάλη ἕως ἡμῶν διασωθεῖσα, ἔνθα Ἰουλιανὸς ὁ Θεοστρυγῆς προ-
 φάσει τῶν καταδίκων πολλοὺς ἐν αὐτῇ Χριστιανοὺς κατέκαυσε.
 15 ἦν δὲ ἡ κάμινος φέρουσα βοὸς χαλκοῦ παμμεγεθεστάτου θεάματι, C
 οὗπερ κατὰ μίμησιν ἐν τῷ Νεωρισίῳ λυμένη κατετυπώθη. τῷ δὲ
 αὐτῷ βοῖ τῷ χαλκῷ ἔνεκεν καύσεως παρηκολούθησέ τι μωμὸν
 ἕως Φωκᾶ τοῦ ἀναξίου. καὶ μετὰ τὸ καυθῆναι τὸν αὐτὸν Φω-
 κᾶν, ὑπὸ Ἡρακλείου χωνευθῆναι τὸν βοῦν εἰς ἀκουλκαταμίον,
 20 καὶ εἰς τὸν Πόντον περάσαι ἔνεκεν στρατολογίας. ἦν δὲ τὸ

pulus conferta multitudine spectaculi admiratione defixus, terrae motu,
 circa tempus Byzae et Antis, in ipsa cavea absorptus sit. contigit
 vero cum necdum Constantinus dei cultor urbi innotuisset, sed Romae.
 equi autem et aviculae Galinduchii ducis sunt, quae ad Artemisii ignem
 hodieque conspiciuntur. idcirco, quanquam multis laboribus tuae vir-
 tutis causa, vir probe, perfuncti, nihil tamen indigne tulimus.

Spectaculum sextum

d e f o r o b o v i s.

Spectaculum quod in foro bovis positum erat, clare tibi descri-
 bemus, quando id saepe saepius, vir studiose, missis ad nos litteris
 efflagitasti. novimus sane Valentinianum, Constantis imperatoris sacri
 cubiculi praepositum, in Hippodromo illud aedificasse. fuit vero fornax
 ingens et ad nostra usque tempora duravit. ibi deo perosus ille Iulia-
 nus multos Christianos quasi maleficos combussit. erat autem caminus
 bovis aenei immanis staturae figuram referens, cui similis in Neorio
 portu postea confectus est. huic autem deinde bovi aeneo ad nequissi-
 mum usque Phocam quaedam infamia inhaesit, eo nomine quod exuren-
 dis reis usurparetur. postquam vero ab Heraclio ipse Phocas exustus
 est, bos in Aculcati aerarium conflatus est, atque ad conscribendum
 militem in Pontum missus. erat autem in Ponto, quod Aculcatum vo-

D ἀκουλάτων ἐν τῷ Πόντῳ, σταθμῶν τοῦ ἀργυρίου κδ'. διὰ τὸ εἶναι αὐτὸ χρυσεργχτόν. ὅπερ καὶ ἐνταῦθα σώζεται ἕως τῆς σήμερον τοῖς ὄρωσιν, εἰς λεχμῖα χωνευτὰ σκυθροπὰ πάνν.

Z. Ἐκ τοῦ μιλίου θεάματος τοῦ ὄφφικίου Διοσκόρου, ἐκ τῶν καθ' ὄραν Μαυρικίου 5
 Ἀυγούστου.

E Ὅτι τὸ Σινάτον τὸ λεγόμενον τοῦ φόρου οὐδὲν ἄλλο ἐτυμολογεῖται ἢ μόνον Σινάτον οἰκοδομήσαντος τὸν Σινάτον καὶ τὸ ἐν αὐτῷ τριλιθον ζώδιον ἦτο τρικέφαλον πορφυροειδές, ὃ ἐλεγόντινες Κωνσταντῖνον τὸν μέγαν μέσον, Κωνσταντῖνον ἐδώνυμον, 10
 Κώνστην ἐν τοῖς δεξιῶσι μέρεσιν, εἰς πόδας ἀρκοῦμενον δύο, εἰς F δὲ χεῖρας ἕξ, ξένον τοῖς ὄρωσι θέαμα, ἄλλον ἄλλοχόθεν ὄρων, καὶ ἡ κεφαλὴ μία. ἐμπυρισμοῦ ἐν αὐτῷ δὴ ποτε γενομένου ἐν αὐτῷ τῷ τόπῳ, καὶ πάντων ἐκείσε ἀσχολουμένων, ὡς εἰπεῖν, κλαπῆναι τὸ θαυμάσιον ἐκεῖνο, ἐπὶ Θεοδοσίῳ τοῦ μικροῦ τοῦ 15
 Ἀρχαδίου, ὃς εὐθὺς διὰ ταχυδρόμου ἐν τοῖς διαστάτοις καὶ ἐν τοῖς θαλαττιοῖς μέρεσι μετὰ ἀπειλῆς, εἰ μὴ φάνειεν τὸ θέαμα. καὶ οἱ τοῦτο τολμήσαντες οὐκ ἰσχύσαντες εἰς τὴν ἰδίαν πατρίδα P 95 ἀπενεγκεῖν, φθαζόμενοι δὲ τῷ δρόμῳ τῷ βασιλικῷ, ἀποποιησάμενοι ἑαυτούς, τό τε θέαμα καὶ ἑαυτούς ἐν τῷ βυθῷ ὄλβαντες 20

4 μιλίον] βιβλίον Lamb.

17 φανεῖη?

cant, argenti pondo quattuor supra viginti, eo quod ipsum esset auro solidum. quod hic quoque hodieque servatur ac cernitur, in fuis lechmiis tetricum valde vultum praeferentibus.

VII. *Ex miliario spectaculi officii Dioscori, ex Mauricii Augusti diario.*

Quod vocant fori Senatum, a nullo alio tale nomen obtinuit quam quod Senatus a Senato aedificatus sit, necnon illud trium lapidum opus, id est triiceps porphyreticum simulacrum, quod quidam in medio Constantinum magnum, a sinistris Constantium, a dextris Constantem representare dicebant. erat illud duobus fultum pedibus, sexque manibus instructum. spectaculum plane novum et insolens, alium aliunde conspiciens: nam unum caput erat. incendio autem ibidem grassante, cum omnes una eniterentur ut mirum illud signum suffurarentur, Theodosio iunior Arcadii filio imperante, is statim misso cursore in loca remota et ad maris oras iis qui sustulerant interminatus est, ni repraesentarent. qui vero auferre ausi fuerant, cum non possent in patriam illud reducere, occupante imperatorio cursore, desperatione ducti sese cum si-

κατεποντίσθησαν ὡς πολλῶν πλοίων καὶ σαργάνων ἐλθόντων καὶ κολυμβητῶν τινῶν, διὰ τὸ ἀδημονεῖν τὸν βασιλέα, δῶρά τε εἰς πληθὺς ταττομένον, καὶ ὡς φ' κεκτηναρίων μεθ' ὄρκων φρικτῶν βεβαιουμένου τοῖς μέλλουσιν αὐτὸ ἐκβάλλαι ἐκ τῆς θαλάσσης, οὐκ ἴσχυσέ τις. τότε ὀργισθεὶς ὁ αὐτὸς Θεοδοσίος καὶ τὸν Σινάτου οἶκον τῷ πυρὶ παραδέδωκεν, ὑπὸ τεσσάρων κίωνων Β βασταζόμενον. καὶ μετέθηκεν τὴν στήλην Ἑλένης μητρὸς Κωνσταντίνου, καὶ αὐτοῦ, καὶ τῆς γυναικὸς αὐτοῦ Φαύστης, θυγατρὸς [Μαξιμιανοῦ τοῦ Ἐρκουλλίου, γαμβροῦ] Διοκλητιανοῦ, ἐν 10 τῷ αὐτῷ Σινάτῳ, αὐτοῦ μὲν καὶ τῆς γαμετῆς χαλκενχύτων καὶ μέρος λιθενδύτων, αὐτῆς δὲ ἐκ πορφυροῦ μαρμάρου περιέχουσα ἃ τινα καὶ σώζονται ἕως τῆς δεῦρο.

Π Α Π Ι Α.

Ἐν τῷ λεγομένῳ Στατήρῳ, ὅτιερ λέγεται Μόλιον ἄλωπον C 15 εἶναι ἐκ μαρμάρου πηγανουσίου εἰς μῆκος ὀργυίας ε', πλάτος δὲ ὀργυίας δύο ἡμισυ, πρὸς νότον ἐν τοῖς ἀνακτορικοῖς οἴκοις, πρὸς δὲ βορρᾶν πρὸς τὸν παλαιὸν ναόν, ὅπερ ἐν τῷ στήθῳ ἔγραψεν, δι' ἐμπλαστῶν χρυσέων καὶ ἀργυρέων γραμμῶν, Ἀφροδίτη Σελήνη, ἐδόθη Πέρσαις εἰς πάκτον ἐπὶ Ἀναστασίου βασιλέως D 20 ἀντὶ σταθμῶν χιλίων χρυσοῦ. καὶ τοῦτο δὲ ὁ αὐτὸς Παπίας ἐδίδαξεν ἐκ τῶν αὐτοῦ συγγραμμάτων, ὅτι αἱ γοργοειδεῖς κε-

13 Papiæ historici meminit Nicephorus Callistus 1 1. *Lamb.*

mulacro in mare praecipitarunt, ita ut multis adductis naviculis et funibus urinatoribusque, quod id imperator molestissime ferret, multisque donis propositis usque ad quinquaginta centenaria horrendis cum iuramentis promissa si quis ex mari extrahere posset, nemo id praestare potuerit. quamobrem ardens ira Theodosius quattuor columnis fultam Senatus aedem flammis dedit; atque Helenae matris Constantini, ipsius item Constantini, et uxoris illius Faustae, Maximiani Herculti, Diocletiani generi, filiae, statuas in eundem Senatum transtulit, ipsius quidem et uxoris statuas ex aere fusas partimque lapillis ornatas; illius autem ex marmore porphyretico; quae hodieque supersunt.

EX P A P I A.

In loco quem Staterem vocant, quam Molium vulpinam appellant, ex marmore Peganusio ulnarum quinque longitudinis duarumque cum dimidio latitudinis, ad austrum in Palatii aedibus, ad aquilonem vero veteris ecclesiae respectu, in cuius pectore haec inscriptio aureis et argenteis insertis litteris legitur, "Venus Luna," Anastasio imperatore Persis pro pacta pecunia data est, pro mille auri librarum pondere. quod ipsum suis in scriptis Papias docuit. Gorgonum capita in Chalces

φαιλαί ἐν τῇ χαλκῇ πύλῃ, πρὸς μὲν τὸ πρόσθεν περιπατοῦντι εὐωνύμως, πρὸς δὲ τὸ ὀπίσθεν δεξιῶς, τῆς Ἀρτεμίδος θεᾶς, ἐκ τοῦ ναοῦ τοῦ Ἐφεσίου ἦκασι· τὰς μὲν τέσσαρας ἐν τοῖς Ταύρου μέρεσιν, ἐν τοῖς παλαιοῖς παλατίοις προσπηχθέντα Κωνσταντίνου, ἔνθα καὶ Ἰουλιανοῦ καὶ τῆς τούτου γαμετῆς, ἀλλὰ καὶ 5
E Κωνσταντίνου τοῦ μεγάλου καὶ τῶν υἱῶν αὐτοῦ καὶ Γάλλου καθορῶνται ἀγάλματα· τὰς δὲ τέσσαρας ἐν τῆς προειρημένης πύλης εὐωνύμῳ μέρει, ἔνθα καὶ σταυρὸς πεπηγὸς ἐπὶ Ἰουστινιανοῦ τοῦ πάλαι καὶ Βελισαρίου, καινουργηθεῖσαι ἴστανται. ἐν ἣ καὶ αὐτὸς Βελισάριος καθορᾶται χρυσέμβαφος, ἡλιοκέ- 10
 φαλος, καὶ Τιβέριος ὁ κρυτοειδῆς Θράξ, καὶ Ἰουστίνος ὁ πρῶτος λεπτοειδῆς ἐπιφορος κατ' ἰδέαν πάνν, καὶ τῶν συγγενῶν
F ἑπτὰ, αἱ μὲν ἐκ μαρμάρου αἱ δὲ καὶ χαλκαῖ, ἐκ τῶν ζωμάτων ἐπιγινωσκόμεναι ἀκριβῶς τοῖς παροῦσι.

Πολλὰ τῇ βασιλίδι Πουλχερίᾳ Λέων ὁ μέγας ἐμακάριζεν· 15
 ὄθεν καὶ μνήμην αὐτῆς τῆς τελειώσεως ἐπετέλει, καὶ ἐν τῷ τάφῳ
P 96 αὐτῆς αὐτὸς ἱστόρησε τὸ ταύτης ἴνδαλμα. καὶ ἐν τοῖς βασιλείοις δὲ θεωρῶν αὐτὴν ἔν ἱστορίᾳ, τὸν βίον ὅλον αὐτῆς ἐμακάριζεν. Μαρκιανοῦ δὲ στήλην καὶ Πουλχερίας ὁ αὐτὸς Λέων ἐν τοῖς Θεοδοσιανοῦ ἐμβόλοις μεταστήσας τῇ βασιλίδι πόλει προσέθηκεν. 20
 Ἰουλιανοῦ χαραγὰς Θεοδόσιος ὁ μέγας ἠμαύρωσε. μεθ'
B ὧν καὶ τὴν τούτου στήλην ἔξω τῆς χαραγῆς ἐστηκυῖαν θεασάμενος ἤρυσθρασε, καὶ τοῖς συνοδεύουσιν ἐπύθετο, τίνος ἂν εἴη

porta a sinistris quidem ante, a dextris vero retro Dianam deam ambulanti, ab Ephesino templo advecta sunt, quattuor quidem in Tauri partibus in Palatio veteri Constantini affixa, ubi etiam Iuliani eiusque coniugis, Constantini quoque magni et filiorum eius necnon Galli statuæ conspiciuntur; quattuor autem in memoratae portae laevo latere, ubi etiam crux defixa sub Iustiniano olim et Belisario restaurata consistunt. ibi quoque ipse Belisarius conspicitur deauratus, capite solaribus radiis micante, et Tiberius gibbosus Thrax, Iustinus senior exigua statura, vultu admodum concitato; itemque ex cognatis septem statuæ, partim marmoreae partim aeneae, quae ex cingulis facile est adstantibus cognoscere.

Leo magnus beatissimam Pulcheriam Augustam multum celebrare solebat; unde etiam eius consummationis sive exitus memoriam venerabatur, eiusque imaginem sepulcro ipsius apposuit, atque in aedibus imperatoris eius depictam effigiem contemplans totam vitam eius deprecabatur. Marciani vero et Pulcheriae statuas idem Leo in Theodosianos embolos translatas imperatoriae urbi adiecit.

Iuliani monetam Theodosius magnus abrogavit; ac postea eius statuum extra monetariam officinam stantem conspiciatus erubuit, exque comitibus cuius esset figura sciscitatus est, illis autem respondentibus

τὸ χάραγμα. τῶν δὲ Ἰουλιανοῦ φησάντων, εὐθὺς ἐκεῖνος εἶπεν ὅτι μέλανος ἀνθρώπου στήλην τεθέσθαι. καὶ πάνν ἤρυσθη, καὶ πυραντικά ταύτην κατέαξε, καὶ δόγμα προέθηκεν, ὅτι ὄπου ἐὰν εὐρεθῆ ἐν χαραγαῖς νομίων τὸ τοιοῦτον ὑπόδειγμα, καὶ μὴ 5 τῷ δημοσίῳ καταμηνυθῆ, δημοθεῖς ὁ τοιοῦτος ἐξόριστος Κωνσταντινουπόλεως γένηται.

Πολὺς ἦν Ἰουλιανὸς ἐν μαγγανίαις· ὅθεν καὶ τοῖς εἰδώλοις C εἰς στήλας βασιλικάς, φασίν, ἐξεκόνιζε, καὶ προσκυνεῖσθαι ταύτας ὡς βασιλέων εἰκόνας ἠνάγκαζε. μεθ' ὧν καὶ ἐν τῇ Νικομη- 10 δέων μητροπόλει τὸ τοῦ Ἀπόλλωνος ἄγαλμα χρυσέγκαστον κατασκευάσας καὶ τῆς Θεῆς Ἀρτέμιδος, νόμοις ὁμοίοις ἐνομοθέτει προσκυνεῖσθαι, ὡς αὐτοῦ φησὶν εἶναι καὶ τῆς γαμετῆς ἰνδάλματα· ὅθεν καὶ ἄπειρον πλῆθος κλαπέν εἰς εἰδωλολατρείαν κατέ- D πεισεν.

15 Ἐν τοῖς Πανείδος μέρεσι τῇ ἐπονομαζομένη Καισαρεῖα τῇ Φιλίππου, διερχομένον Ἰουλιανῶ, τὸ τῆς αἰμορροούσης ἰνδάλμα θεασάμενος, καὶ αὐτοῦ τοῦ Ἰησοῦ τὸν ἀνδριάντα, ὡς ἔλεγον, ὑπ' αὐτῆς κατασκευασθέντα· ἐν οἷς κεκυφῖα ἢ γυνή, καὶ τῇ δεξιᾷ τοῦ κρασπέδου τοῦ ἀνδριάντος Ἰησοῦ ἀπτομένη. μέσον 20 πον βοτάνης εἶδος, ἀλεξητήριον φάρμακον πρὸς πᾶσαν νόσον E ἐπιτήδειον, ἐκφύεν, καὶ τυφλοῦς, ὡς φασί, τοὺς ἐκ κοιλίας μητρὸς ἐξελθόντας ἰάσασθαι. τοῦτο δὲ καὶ Εὐσέβιος ὁ Παμ-

2 μέλας hic idem est atque κακός. sic inter Latinos Horatius eo vocabulo utitur: *hic niger est; hunc tu, Romane, caveto.* similiter hodieque Itali hominem improbum vocant *furbum*, quasi *furvum* i. e. nigrum. *Lamb.*

Juliani esse, statim ille "nigri hominis" ait "statuam conspexi;" multumque rubore suffusus eam statim confregit, edictoque iussit "si quis huiusmodi figuræ obsignatos nummos reperit, nec publice denunciaverit, is proscriptis bonis, extra Cpolim exsulatum mittatur."

Multum Iulianus præstigiis deditus erat; unde aiunt idolorum statuas imperatorum specie effingere solitum, ipsas velut imperatorum adorare coegisse. inter hæc vero Apollinis statuam inauratam Nico-mediae, quæ metropolis est, ac similiter Dianæ deæ fabricatus, lata lege adorari sanxit quasi suam et coniugis effigiem; quæ causa fuit ut innumera multitudo vel inscia in idololatriam laberetur.

In Panædis, quam Caesaream Philippi vocant, partibus, cum Iulianus iter haberet, hæmorrhoides et ipsius Iesu statuam, quam, ut fertur, illa posuerat, conspicatus est. erāt vero mulier venerantis more inclinata, simbriamque statuæ Iesu dextera contingebat. in medio autem herbae species quaedam curandis quibuscunque morbis apta nascebatur, tantæ virtutis, ut aiebant, ut etiam caecis ab utero visum tribueret. quam rem Eusebius Pamphili, et qui hæsitantium sectæ est,

φίλου καὶ ὁ διακρινόμενος ἀκριβέστερον μέμνηται. ταῦτα Ἰουλιανὸς θεασάμενος ἐπέθετο τὸ μυστήριον, καὶ μαθὼν Ἰησοῦ εἶναι τὸν ἀνδριῶντα κατέκλασεν. ὡσαύτως δὲ καὶ τῆς Βερονίκης, ὡς ὁ διακρινόμενος μέμνηται καλεῖσθαι τὴν αἰμορροοῦσαν. καὶ τὸ φυτόν δὲ κατέκασε, καὶ Διὸς εἰδῶλον καὶ Ἀφροδίτης ἐν τῷ 5 τόπῳ ἀνατεθεικῶς καὶ ἑαυτοῦ· ἐν οἷς καὶ ναὸν οἰκοδομήσας ἐπέ-
 P 97 γραψε "τάδε θεῶ Διὶ παντεπόπτῃ Ἰουλιανὸς Πανέαδι εἰς δῶρον ἄγει." ἔνθα καὶ Μαρτύριος ἐπίσκοπος πολλὰ ἐξουθενήσας αὐτὸν ἐκάη πλησίον τοῦ ναοῦ, ὡς ἔλεγον, εἰς Θυσίαν θεοῖς.

Ἰουλιανοῦ βασιλεύοντος, πρὶν ἢ τὴν Ῥώμην καταλαβεῖν, 10
 B στήλην ἐν Βυζαντίῳ τούτου ἀνέστησαν ἐν τοῖς Κωνσταντινιανῶ ἐμβόλοις. καὶ ὁ στρατηλάτης δὲ Δημόφιλος, χαίρων τῇ τῶν εἰδώλων θρησκείᾳ, ἐν πορφυρῷ κίονι ταύτην ἀνέθηκε, "μέγας θεοσεβῆς ὑπάρχων Ἰουλιανός." διὰ τοῦτο, ἢ μόνον ἐβασίλευσεν, καὶ ἐν Ῥώμῃ καὶ ἐν Ἀντιοχείᾳ εἰκόνας αὐτῷ ἐν τε 15 σάνισι καὶ χαλκουργήμασι μεγίστοις ἀνέθετο.

C Γρατιανὸς μετὰ τὸ γῆμαι ἐν Ῥώμῃ παρεγένετο, καὶ ἑαυτὸν καὶ τὴν γαμετὴν ἐν ἀργυραῖς στήλαις εἰς ἄλλο θέαμα τῇ Ῥώμῃ προέθηκεν.

Οὐαλεντινιανοῦ τοῦ νεωτέρου ἐν τοῖς Λεοντίου ἐμβόλοις 20 ὑπῆρχε στήλη Φαυμάσιος, ἔνθα Ζήνων τὰς ἐποφίας ἐποιεῖτο. Ζήνων Οὐαλεντινιανοῦ τὴν στήλην θεασάμενος, ἀτυχεῖν ἔφησε

D τοὺς μὴ εἰκόσιν εἰς μνήμην καθορᾶσθαι Καίσαρας.

diligentius memorat. haec ut vidit Iulianus mysterium sciscitatur, utque didicit esse Iesu statuam, confregit illam; similiter Veronicae (haemorroïssam sic vocatam prodit idem haesitans): plantam autem illam igni tradidit, erectoque ibidem Iovis et Veneris simulacro, necnon sui ipsius, templum etiam cum hac inscriptione excitavit "haec deo Iovi omnium inspectori Iulianus Paneadi dono dedit." ibi etiam Martyrius episcopus multa per contemptum in eum locutus, proxime templum flammis traditus atque, ut aiebant, diis immolatus est.

Iuliani imperatoris, antequam Romam occupasset, statuam Byzantii ad Constantini fori porticus collocarunt, quam Demophilus dux exercitus, idolorum cultus studiosissimus, columnae porphyreticae cum hoc titulo imposuit "magnus et religiosus Iulianus." ideo statim atque imperium Romae et Antiochiae adeptus est, in tabulis magnaetque molis aeneis operibus imagines eius collocabat.

Gratianus postquam uxorem duxerat Romam venit, ac sui uxorisque statuas argenteas ad aliud spectaculum Romae proposuit.

Mira Valentiniani iunioris statua in Leontii porticibus visebatur, quem locum invisens Zeno, Valentiniani statuam conspicatus, infelices, inquit, Caesares, quorum imagines ad memoriam non conspicerentur.

Ἐν τῷ Βοῖ τοῦ Κωνσταντίνου φωσάτον παρεσκευάσθη μέγιστον, καὶ πόλεμον αὐτῷ Βύζας παρετάξατο, καὶ ἀπέθανον Ἕλληνες, ὡς ὁ Σωκράτης φησὶν, εἴκοσι χιλιάδες. παρεθῆ δὲ ἐν τῷ αὐτῷ Βοῖ σταυρὸς ἀργυρὸς κεχρυσωμένος ἐτυπώθη, καὶ 5 Κωνσταντίνου καὶ Ἑλένης εἰκόνες, ἀμφοτέρων αἱ χεῖρες τὸν σταυρὸν κατέχουσαι, φησί, τῶν Θεοδούλων. E

Ὅτι τὰ λεγόμενα Κοντάρια βίβλαν εἶχον ἕως ἔτη ζ'. καὶ ἐν αὐτῷ τῷ τόπῳ πόλεμος ἕως ἔτη β'. καὶ ναὸς εἰδώλων μικρὸς πάνυ, ὃν ἔλεγον Γαληνοῦ εἶναι· ὃν καθελὼν Κωνσταντῖνος 10 τῆς Θεοτόκου οἶκον ἀνήγειρε, καὶ ἑαυτὸν ἐγχαράξας καὶ τὴν μητέρα καὶ Ἰησοῦν καὶ τὴν παρθένον πανηγυρικὰς ἑορτὰς ἐπιτέλει ἕως ἡμέρας ιβ'. F

Ἐν τοῖς Βυγλεντίου ὑπῆρχεν ἡ δχυρωτάτη βίβλη Κωνσταν- P 98 τίνου, ἣν πρὸ τῆς ὀπτασίας [τῆς τοῦ σταυροῦ ἐπὶ] τῆς πόλεως 15 ἕστησεν· ἐκεῖ γάρ, ὡς ἔλεγον, καὶ τὸν σταυρὸν περὶ δειλινὸν ὀφθαλμοφανῶς ἐθάσασατο. ἐν αὐτῷ δὲ τῷ τόπῳ τοῖς Βυγλεντίου Σευήρος Γάζους κατώκισεν, οὗς καὶ πολεμήσας Μαξιμῖνος στρατηγὸς Κωνσταντίνου ὡσεὶ ὀκτὼ χιλιάδας ἀπέκτεινεν. καὶ τότε οἱ λοιποὶ καταβάντες τῶν ἵππων καὶ τὰ ξίφη κλάσαντες, τοῖς 20 ποσὶ Μαξιμῖνον ἐγκυλινδοῦμενοι, σωτηρίας τυχεῖν ἰκέτεον· καὶ τυχόντες ἐκ τῶν ἰδίων χαλκουρρημάτων Κωνσταντίνῳ στήλην B ἀνέθεντο.

Ἐν τῇ φόρῳ μ' ἡμέρας Κωνσταντῖνος ἐδοξάσθη καὶ εὐφη-

In Constantini Bove maximum commissum praelium est; aciem contra illum instruxit Byzas, ubi, narrante Socrate, Graecorum viginti milia ceciderunt. statimque in eodem ipso Bove crux argentea deaurata confecta est, necnon servorum dei Constantini et Helenae imagines, crucem manibus complectentes.

Contaria, ut vocant, excubias ad annos septem habuerunt, eodemque loco ad biennium bellum gestum fuit. erat idolorum delubrum exiguum, quod Gallieni esse dicebant. quo diruto Constantinus deiparae aedem excitavit, seseque cum matre Iesuque ac Virgine nummo insculpens festa publica diebus duodecim celebravit.

Ad Viglentia validissimae erant Constantini excubiae, quas ante crucis visionem in urbe habitam locavit: nam illic, ut fertur, etiam crucem ipsis oculis circa vesperam conspexit. eodem quoque loco ad Viglentia Severus Gazaeis sedes et domicilium praescripserat; in quos instructo bello Maximinus Constantini exercitus dux quasi octo milia eorum concidit. tum reliqui equis exsiliantes, contractisque gladiis Maximini pedibus advoluti, vitam supplices deprecati nactique ex proprio armorum aere statuam Constantino posuere.

In foro Constantinus per quadraginta dies faustis plebis senatus-

μίσθη παρὰ τοῖς μέρεσι καὶ παρὰ τοῖς ἄρχουσι τῆς αὐτῆς πόλεως. Κανονάρις δὲ φιλόσοφος ἐν ὑψηλῷ τόπῳ ἀνελθὼν μετὰ τὸ παῦσαι τοὺς ὄχλους μεγάλη φωνῇ ἔκραξεν “ὑπὲρ προγόνων μὴ φρόνει ὁ τῶν προγόνων καθαιρέτης.” ὃν ὁ Κωνσταντῖνος μετακαλεσάμενος συνεκρότει, καὶ παρεκάλει τοῦτον παύσασθαι ἑλληνίζειν. ὁ δὲ ἰσχυρῶς τῇ βοῇ ὑπὲρ προγόνων καὶ ἀποθνήσκειν ἐλόμενος, ἔκαρτομήθη ἐν τοῖς αὐτοῖς Βιγλεντίου ἐμβόλοις, εἰς φόβον τῶν καταλειφθέντων Γάζων.

D Ἡ στήλη ἣ ἐν τῷ φόρῳ πολλὰς ὑμνωδίας ἐδέξατο. ἐν αὐτῇ τὸ πολίτευμα, καὶ Ὀλβιανὸς ἑπαρχος, καὶ οἱ σπαθάριοι, 10 οἱ κουδικέλιοι, καὶ μὴν καὶ σιλεντιάριοι μετὰ κηρῶν ὀψικεύσαντες, λευκὰς στολὰς ἀμφοτέροι περιβεβλημένοι, ἀπὸ τοῦ καλουμένου ἀριτίως Φιλαδέλφιν, τότε δὲ Προτείχιμα καλούμενον, ἐν οἷς καὶ πόρτα ἦν τὸ πρότερον ὑπὸ Κάρου κατασκευασθεῖσα, ἀνήνεγκαν ἐποχομένην εἰς καρούχαν. ὡς δὲ ὁ διακρινόμενός 15 **E** φησιν, ὅτι ἐκ τῆς καλουμένης Μαγναύρας· ἐν οἷς ἐν τῷ φόρῳ τεθεῖσα, καὶ πολλὰς, ὡς προείρηται, ὑμνωδίας δεξαμένη, εἰς Τύχην τῆς πόλεως προσεκνήθη παρὰ πάντων, ἐν οἷς καὶ τὰ ἐξέρεκτα. ἔσχατον πάντων ὑπόυτο ἐν τῷ κίονι, τοῦ ἱερέως μετὰ τῆς λιτῆς παρεστηκότος, καὶ τὸ “κύριε ἐλέησον” πάντων βοῶν-20 **F** των ἐν ῥ’ μέτροις. πολλὰ οὖν ὁ διακρινόμενος ἄνωθεν τοῦ κίονος φάσκει πράγματα τεθῆναι, ἔνθα ἣ στήλη ἵσταται, ἐν οἷς καὶ χαρὰγῇ βασιλικῇ Κωνσταντίνου ἣ λεγομένη σωτηρίκιος, χίλια **F** κεντηνάρια. τότε εὐφημίσθη ἣ πόλις κληθεῖσα Κωνσταντινού-

que acclamationibus exceptus ac celebratus est. Canonaris autem philosophus editum in locum conscendens, cessante turba, alta voce clamavit “ne plus quam maiores sapias, qui maiores sustulisti.” quem evocatum Constantinus lenibus hortabatur dictis ut paganismum profitendi finem faceret. ille vero dum edita voce clamat se pro maioribus mortem oppetitum, capite caesus in iisdem ad Viglentia porticibus residuis Gazaeis timendi exemplo fuit.

Statua in foro posita multis cantibus exornata fuit. hanc populi coetus, Olbianusque praefectus, spatharii, codicillares ac silentiarii cum cereis comitantes, candido utrique amictu, a loco nunc Philadelphium, tunc autem Antemurale dicto, ubi etiam porta erat a Caro structa, curru vectam extulerunt: ut autem haesitans ille narrat, a Magnaura, ut vocant, ibidem in foro constituta laudibus canticisque multis, ut iam dictum est, exornata, ab omnibus ab ipsoque exercitu, tanquam Fortuna urbis adorata est. demum in columna erecta, adstante ac supplicante sacerdote, cunctisque “domine miserere” centies acclamationibus. ait porro haesitans multa super columnam, qua statua innitebatur, fuisse reposita; in iisque signatae Constantini monetae, quam sotericium vocant, mille centenaria. tunc multis acclamationibus Cpolis appellata fuit,

πολις, τῶν ἱερέων βοώντων “εἰς ἀπείρους αἰῶνας εὐδόωσον ταύτην, κύριε.” καὶ οὕτω μετὰ πολλῆς δορυφορίας ἐμμέτρως μὴμέρας πανηγυρίζσαντες, τοῦ βασιλέως σιτηρέσια πύμπολλα τοῖς ἄλλοις χαρισσάμενου, ἀπῆλθεν ἕκαστος ἐν τῇ ἰδίᾳ οἰκίᾳ. καὶ 5 οὕτως τῇ ἐπαύριον τὸ γενέθλιον τῆς πόλεως γέγονεν καὶ ἵπποδρόμιον μέγα, πολλὰ κάκεισε χαρισσάμενου, καταλείψας τὰ τοιαῦτα γενέθλια εἰς μνήμην αἰώνιον. P 99

Ἐν τοῖς πλησίον τοῦ Ταύρου μέρεσι Κωνσταντίνος ὁ μέγας ἐν τῷ θέρει ἀδεῶς διέτριβεν· ἐνθα Σεβήρου τοῦ υἱοῦ Κάρου 10 ὑπῆρχε παλάτιον, καὶ ναὸς εἰδώλων θεοῦ Σεβήρου ὀνομαζόμενος· ἐνθα καὶ τέσσαρες συνθεταὶ καμάραι παμμεγέθεις καὶ αὐταὶ ὑπὸ Β Σεβήρου κατασκευασθεῖσαι, πολλὰς μαντίας εἰς χρῆσιν αἰωνίων θεῶν μακάρων καὶ θεῶν Βητγύμων ἔχουσαι εἶδωλα, ἀργυρᾷ τε καὶ χαλκᾷ καὶ ἕξ ἐλεφαντίνων καὶ μαρμάρων λόγος φέρεται πολλῶν· 15 ὡς εὔχε, φησὶν, ἐν αὐταῖς ταῖς καμάραις· καὶ πόλεμος Κωνσταντίνου γέγονε, καὶ Σευῆρον τὸν Ἑρκούλιον ἐνίκησε, καὶ ἐν ταῖς καμάραις τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ τε καὶ τῶν μεγιστάνων αὐτοῦ ἐπὶ ἑπτὰ ἡμέραις ἐκρέμασε· καὶ μετὰ ταῦτα τὰ εἶδωλα συγκλάσας εἰς μέρος, αὐτοσυγκλάσασθαι ἐκ τῶν αὐτῶν μαρμάρων, 20 εἰς θέαν εἴασεν. ἐν αὐτῷ τῷ τόπῳ ἕως Ἰουλιανοῦ ἐτιμωροῦντο κατάδικοι. ἐν τῷ αὐτῷ τόπῳ ὑπερκειμένη πλάξ εἰς μῆκος ἄγαν καὶ ζωδοῖς ἀναγεγλυμμένοις τοὺς πολέμους Κωνσταντίνου ἕως τοῦ τρίτου σεισμοῦ προέκειτο δεικνύουσα. Κωνσταντίνου στήλη C

clamantibus sacerdotibus “in infinita saecula eam prospere agere facito, domine.” sic cum multo militum satellitio per dies quadraginta solennia celebrassent, imperatore copiosam plebi annonam elargiente, singuli domum abierunt. atque insequente luce urbis natalia peracta sunt, maioreaque circenses editi, ubi etiam largissimam distributionem fecit imperator, eiusmodi natalia in aeternam rei memoriam celebranda relinquens.

In partibus Tauro vicinis Constantinus magnus aestate securus agebat; ubi Severi, Cari filii, palatium erat, ac templum idolorum, “dei Severi” nuncupatum; ubi etiam quattuor fornices maximi, alii aliis impositi, ab ipso Severo extracti, in quibus, ut multorum narrata fertur, ad divinandi usum erant beatorum aeternorum deorum et deorum inferorum simulacra, argentea aenea eburnea et marmorea, quod, ut aiunt, in iisdem fornibus vota conceperit; moxque conserto praelio Constantinus Severum Herculum vicit, atque in fornibus eius procerumque ipsius capita ad septem dies suspendit; deindeque partim confectis idolis, alia iisdem ex marmoribus casu coaptata ad spectaculum reliquit. eodem autem loco usque ad Iuliani tempora rei plectebantur. ibidem tabula superposita longissima figuris insculpta ad tertium usque terrae motum stetit, bella Constantini declarans. illic item Constantini

ἐκέισε ἄνωθεν τῆς καμάρας τῆς πρὸς τὸ ἄνωθεν μέρος ἐτυπούτο, τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ ἐν τῇ δεξιᾷ χειρὶ κατέχουσα.

- D Ἐν τοῖς Φιλαδελφίῳ τῆς καλουμένης πόρτης μέρεσιν ἐν-
 υπνιάσθη Κωνσταντῖνος. ἐκεῖ πρῶτον πάντων τὸν τύπον τοῦ
 σταυροῦ ἐθεάσατο, τυπώσας αὐτὸν εἰς μῆκος καὶ πλάτος, ἄς 5
 εἶδεν, ἐν κλονι πορφυρῶ τετραπλεύρῳ, χρυσώσας αὐτόν, καὶ
 σημεῖον σπόγγου ἐν τοῖς ποσὶ τοῦ σταυροῦ ἀσφαλισάμενος. τῆς
 μητρὸς Ἑλένης καὶ αὐτοῦ καὶ τῶν υἱῶν ἐξ αὐτοῦ τοῦ τετραπλεύρου
 κλονος ἀνατυπώσας, εἰς θρόνους ἐτίμησε. πολλὰς ὑπατείας ὁ
 E μέγας Κωνσταντῖνος ἐν αὐτῷ τῷ τόπῳ πεποίηκεν. ἐν αὐτῷ δὲ 10
 τόπῳ ἐτιμήθησαν κεντυριονες, διὰ τὸ τὸν σταυρὸν ἐν προτιμήσει
 βασιτάζειν γενόμενοι, ὑπεράνω τοῦ λαβάρου καταστήσαντες.

- Πολλὰς Κωνσταντῖνος στήλας ἐν τῷ φόρῳ προέθηκε, μεθ'
 ὧν καὶ ἐξ ἰδίας κατασκευῆς ἕως λ'. πρῶτον ὑπάτος ἐν τῷ φόρῳ
 F Καλλίστρατος ἐτιμήθη· καὶ ἕως βασιλείας Κωνσταντίνου ὑπάτοι 15
 κωδικέλλους ἐν τῷ φόρῳ ἐλάμβανον. ὁ δὲ Καλλίστρατος ὑπάτος
 μεγάλως ἐτιμήθη ἐν τῷ φόρῳ, ὡς πρῶτος τὴν ἀξίαν τοῦ ὑπάτου
 δεξάμενος, τοῦ Πρασίνου μέρους βοῶντος "Καλλίστρατος εὐτυ-
 P 100 χῆς, καὶ εἰς ἄλλο προκόψει." ὁ δὲ φοβηθεὶς τὸ τοῦ ἁγίου ...
 τέμενος καταλαμβάνει, καὶ εἰσελθὼν ἐν αὐτῷ ἐζήτει ἄδειαν. 20
 πολλὰ Κωνσταντῖνος τῷ Καλλιστράτῳ ἐξωμόσατο μὴ ἀδικῆσαι.

statua in superiori parte supremi fornacis efficta erat, crucis signum manu dextera tenens.

Ad portam quam Philadelphii vocant Constantinus in somnis visum habuit. illic primum omnium crucis figuram conspexit, quam ea qua viderat longitudine et latitudine confectam columnae porphyreticae quadrangulari deauratam imposuit, spongiaeque signum in crucis pede firmum reposuit; matris item Helenae, suam et filiorum imagines ex ipsa quadrangulari columna efformavit, ac thronis honoris causa imposuit. multa quoque Constantinus magnus eodem loco consularia munia obiit. ibidemque centuriones honore aucti, quod crucis in labaro gestandae praerogativa donati fuerant.

Multas in foro Constantinus statuas locavit; quibuscum etiam triginta reposuit ab se fabricatas. primus in foro Callistratus consul renuntiatus est; et usque ad Constantini imperatoris tempus codicillos in foro consules accipiebant. Callistratus vero consul magnificis in foro honoribus auctus, quod ibi primum consulari dignitate ornatus fuisset, Prasina factione clamante "Callistratus fortuna favente insuper ad aliud provehatur." ille vero perterritus ad sancti templum se proripuit, eoque ingressus securitatem poposcit. multis vero se Constantinus iuramentis obstrinxit, nihil iniuriae accepturum illum esse. ille vero non

ὁ δὲ οὐκ ἠρέσχετο, καὶ χειροτονηθεὶς πρεσβύτερος τῆς ἐκκλησίας ἐξέρχεται· ὃς καὶ ἐπεσκόπησεν ὕστερον, ὅθεν μοι τὰ πολλὰ ἐμφέρεται διηγήματα.

Ἐν τῷ Ἱπποδρομίῳ ἀπετέθησαν εἰδῶλα ἐκ τῆς Ῥώμης Β 5 ἦκοντα ὡσεὶ ξ', ἐν οἷς καὶ Ἀγούστου, ὡς οὐ γέγραπται μὲν, λέγεται δέ, τὸ ὁμοίωμα.

Πολλὰ ἡμῶν διεβεβαιοῦτο Φίλιππος ἑπαρχος, ὅτι τὸ ἐν τῷ Ἱπποδρομίῳ ὑπάρχον ὁμοίωμα Θετταλὸν κατασκευάσασα ὑπάρχει C Ποντίου τινός, τὸ ἄνωθεν τῆς βασιλικῆς καθέδρας ἰστάμενον. 10 ἐν δὲ τοῖς γυναικείοις ὁμοιώμασι τῶν Μῆδων τοῦ ἔλεγλου αἱ γεννώσαι θῆρας καὶ ἀνθρώπους ἐσθίουσαι. τὴν μὲν μίαν Ἡρωδίαν μοι ἐγράνωσεν, Ἰουστινιανοῦ τοῦ ἀθείου δηλοῦσαν τὴν ἱστορίαν τὸ δεύτερον· ἐν οἷς καὶ πλοῖον ὑπάρχει μὴ πληρωθῆναι ἀλλὰ περιμένειν. ὅπερ ἀκούσας ἐδάκρυσα, εἰ ἄρα γε τοιοῦτον πάλιν 15 τῇ Κωνσταντινουπόλει ἐπέλθῃ ἀλόγημα. Ἰουστινιανὸς ὁ μέγας D ἐν τοῖς τοῦ καθίσματος κατεπαχεῖτο ἐν ἵππῳ χαλκῷ μετὰ τὴν νίκην Μῆδων. ἢ ἐν τῷ Ἱπποδρομίῳ καθιζομένη γυνὴ ἐν σελλίῳ χαλκῷ, καὶ αὐτὴ ἄνωθεν, ὡς προείπομεν, ὁ μὲν Ἡρωδίων ἐδίδαξε Βηρίαν εἶναι τοῦ μεγάλου Λέοντος· ὡς δὲ ἐγὼ παρὰ 20 πλείονων ἤκουσα, ἐξ Ἑλλάδος εἶναι τὸ εἶδῶλον μᾶλλον τῆς Ἀθηναῖς, ὅπερ καὶ ἐπίστευσα.

Πολλὰ Φίλιππος ἰστόρησεν ὁ δυνάστης μαθὼν, καὶ τοῦτο E παρέδωκεν, ὅτι τὸ δρακονταῖον Ἀρκαδίου μὲν ἐκτύπωμά ἐστιν,

acquievit, atque presbyter ordinatus ex ecclesia egreditur; qui etiam postea episcopus fuit. qua de re multa enarrari comperi.

In Hippodromo depositae sunt statuae Roma exportatae circiter sexaginta; in quibus Augusti, non quod scripta ulla monumenta habeant, sed ut ferunt, vera effigies.

Affirmabat Philippus praefectus ac certum esse narrabat simulacrum ex Thessalico marmore in Hippodromo supra imperatorium thronum constitutum opus esse Pontii cuiusdam. inter simulacra vero mulierum Elegii Medorum sunt, quae belluas gignunt et homines devorant. unam mihi Herodio explanavit, quae impii Iustiniani secundum imperatoris historiam referat. in quibus et navis est, non ut impleatur, sed ut expectet. quo auditu collacrimatus sum, mecum reputans num id etiam absurdum Cpoli contingere debeat. Iustinianus magnus in circi sedibus aeneo equo vehebatur post victoriam de Medis partam. mulier in Hippodromo in sede aerea sedens, eaque superiori loco, ut iam dictum est, ut quidem narrat Herodio, Verina magni Leonis uxor est; ut autem ego pluribus narrantibus audivi, statua est Minervae ex Graecia advecta, quod etiam verum arbitror.

Multa Philippus dynasta enarravit ut didicerat, draconis scilicet statuam Arcadii figuram esse, Honorii autem fratris eius Romae impe-

Ὀνωρόν δὲ ἀδελφοῦ αὐτοῦ ἐπίδειξις, ἐν Ῥώμῃ βασιλεύοντος. ἔνθεν καὶ χρησιμοὶ καὶ πρὸ ἡμῶν καὶ ἕως τῆς δεῦρο οὐκ ὀλίγοι γέγονασι. ἡ δὲ ἄνωθεν τοῦ δρακονταίου θάνατος ἀπὸ Ἀντιοχείας τῆς πρώτης εἰς Κωνσταντινούπολιν ἐλήλυθεν ἐπὶ Κωνσταντίνου τοῦ μεγάλου, καθὼς ὁ προειρημένος Φίλιππος ἰστόρησεν. 5

Ἐν τῷ Ἱπποδρομίῳ πολλοὶ φόνοι καὶ κακὰ γέγονασι, καὶ μάλιστα ἐν τοῖς πρὸ ἡμῶν· ἐν οἷς καὶ ἐφ' ἡμῶν Ἀναστάσιος ὁ μοναχὸς δι' ἀληθείας τρόπον ἀντιλέγων τῷ βασιλεῖ ἐκαύθη.

P 101

Εὐδοκίας Ἀθηναίας κατὰ μοῖραν δικασθείσης, κατὰ χάριν ἤρματο τύχην, καθ' ἣν οἱ αὐτάδελφοι τὸ ξένον τῆς συγγόνου 10 ἀκηκοότες εὐτύχημα ἀνελθεῖν συνεπειρῶντο φιλοσόφοις ζ', καὶ τῇ τύχῃ ἐξ ἀτυχίας ἐδέηθησαν ἰλασθῆναι. Θεοδόσιος δὲ ὁ βασιλεὺς εἰς τὸ ἵππικὸν ἤλατο, τοῖς φιλοσόφοις ἀρέσκων· καὶ τις αὐτῶν οὐκ ἐνέλησεν. ἦσαν δὲ τὸν ἀριθμὸν ζ', Κράνος Κάρως Πέλωψ Ἀπελλῆς Συλβάνος Κύρβος Νερούας. οὗτοι συνῆσαν εἰς τὸ ἵπ- 15
B πικὸν τῷ βασιλεῖ, θέας ἔνεκεν Ὀλυμπίων. ὁ δὲ βασιλεὺς Θεο-
δόσιος ὄρων τούτους φιλοσόφους θανυμάζοντας ἔφη πρὸς αὐτούς
"ὦ φιλόσοφοι, εἰ θανυμάζετε, κατεφιλοσοφῆθητε." ὡς αὐτίκα
ἀποκριθῆναι ἕνα ἐξ αὐτῶν, Ἀπελλῆν ὀνόματι, καὶ εἰπεῖν, μὴ
θανυμάζειν ἐμὲ τοὺς ἵππους τῷ ἐπιβάτῃ, εἰδὼς ἀκριβῶς ὅτι ἵπποι 20
ἀνθρώπων ἐπιβάται γενήσονται, ἀλλασσομένων τῶν Ὀλυμπίων,
καὶ τὸ θανυμάζον ἀμβλωπιῶσι. Νερούας δὲ ἀπεκρίνατο, κακὸν
C τῇ βασιλίδι στοιχεῖον ὄρω τῷ στοιχείῳ τῆς τύχης συντρέχοντα.

rantis praeferre speciem. unde item oracula pridem et ad hoc usque tempus non pauca exstiterunt. hyaena autem quae supra draconis statuam visitur, ex Antiochia veteri Cpolim, Constantino magno imperatore, ut memoratus Philippus refert, allata est.

In Hippodromo multae caedes plurimaeque mala perpetrata sunt, maximeque temporibus quae nos praecesserunt; ubi aetate nostra Anastasius monachus ob veritatem imperatori repugnans crematus est.

Eudocia Atheniensis paternae causa hereditatis litem intentans, formae gratia fortunam invenit; cuius fratres, miram illam et novam sororis sortem audientes, cum philosophis septem adscendentes fortunae, ex infortunio ut sibi placaretur, supplicabant. Theodosius vero imperator in philosophorum gratiam ad Circum concessit, nemoque eorum eo pergere neglexit. erant autem numero septem, Cranus, Carus, Pelops, Apelles, Sylvanus, Curvus, Nerva. hi cum imperatore ludos in Circo spectandi causa aderant. Theodosius vero admiratione captos viros conspicatus sic eos alloquitur: "o philosophi, si miramini, victi in philosophia estis." tum ex illis unus Apelles dictus "non ego homines equorum ascensores miror, cum probe sciam fore ut equi hominum ascensores sint, mutato Olympicorum ordine, et quod admirationi est hebescet." Nerva dixit "malum regiae urbi signum video cum signo

- καὶ Σουλβάνος ὄρων τὸ πρὸς μεσημβρίαν ζώδιον, εἰς τὸ ἄνω τὸ γόνυ καμῆλου δίκην κεκηκότος, ἔφη “καλὸς ὁ στοιχειωσόμενος· καιροὶ γὰρ ἐπὶ τούτῳ ἀγόνονται ἔσονται.” ὁ δὲ Κύρβος ἐν τῷ δῆμῳ ὄρων εἶπεν “ὦ δῆμε, δι’ ὃν δῆμιοι περισσεύουσι.”
- 5 Πέλωψ δὲ τοὺς ὄρους τῶν ἵππων ὄρων εἶπε “τίνος τὸ πρόβλημα;” Θεοδοσίου δὲ φήσαντος “Κωνσταντίνου,” εἰπεῖν ἐκείνον “ἢ φιλόσοφος ἄκυρος ἢ βασιλεὺς οὐκ ἀληθής.” ἑώρα γὰρ Κράνος ὁ φιλόσοφος θηλύμορφόν τι ζώδιον, τετραμερῆσι ζωδια- D κοῖς γραμμῆσι γεγραμμένον, καὶ εἶπεν “ὦ τετραπέρατε, ἐξ οὗ
- 10 ὁ Κωνσταντῖνος καὶ ἀπέρατο ἔσονται.” Κάρος δὲ προτραπείς παρὰ τοῖς φιλοσόφοις λαλῆσαι φησὶν “δυστυχῆ μοι τὰ πάντα φαίνεται, ὅτι εἰ ταῦτα τὰ στοιχεῖα, ὡς πειρῶνται, ἀληθεύουσιν, ἵνα τι ἢ Κωνσταντινούπολις συνέστηκε;” Κράνος δέ, ὅστις καὶ λογιστὴς τῆς Ἀθηναίων φιλοσοφίας ἐλέγτο, μειδιῶν ἐπεκοκκῦα.
- 15 τοῦ δὲ βασιλέως πνθανομένου “τίς ἢ αἰτία;” ἀπεκρίνατο ἐναντία, τὸ πλεῖον γελῶν καὶ σκώπτων. Νάρκισσος δὲ πραιπόσιτος E δίδωσι τῷ φιλοσόφῳ ῥαπίσματα, εἰπὼν πρὸς αὐτόν “τῷ ἡλίῳ ὡς ἡλίῳ ἀποκρίνου, σκότος ὑπάρχων.” τοῦ δὲ καὶ τὴν ἄλλην στρέψαντος, δίδωσιν ὁ Νάρκισσος. ὁ δὲ φιλόσοφος τῷ Ναρ-
- 20 κίσσῳ ἔφη “οὐ διὰ σὲ λαλήσω, ἀλλὰ τοῖς γραμμῆσι δυσωπούμενος.” τὸ δὲ πρόβλημα τοῦ Κράνου τοιοῦτόν ἐστιν. ᾗτησε τὸν βασιλέα τὰ ἐν τῷ ἵππικῷ στοιχεῖῳ θεάσασθαι. εἶλετο εὐθὺς ἐκείνος. ἔστι δὲ ἀνδροεικέλον τι ἄγαλμα, ἐπικεφαλαιαν τῆ κε-

fortunae concurrere.” Sylvanus videns signum ad meridiem positum elato genu cameli instar fessi ait “praeclarus es, cuius hoc signum ac figura est: nam tempora aderunt queis genua desint.” Curvus populum conspicatus dixit “o popule, cuius causa multi futuri carnifices.” Pelops equorum metas intuens “cuius problema?” inquit. respondente Theodosio “Constantini,” reponit ille “aut philosophus vanus aut imperator non verus.” porro Carus muliebre quoddam signum videns quadratis Zodiaci figuris conscriptum, dixit “o quadratermine, ex quo Constantini infiniti emergent.” idem autem Carus ut loqui pergeret a philosophis admonitus, ait “infortunata mihi omnia videtur, quia si haec signa, ut conantur asserere, vera dicunt, cur Cpolis consistit?” Cranus vero, qui et Atheniensis philosophiae logistes dicebatur, subridens coccyzabat. sciscitante autem imperatore quid causae esset, contraria respondit, multum ridens et cavillans. Narcissus vero praepositus philosopho alapas impegit, talia loquens “soli ut soli responde, qui tenebrae es.” illo autem alteram maxillam tendente, alteram Narcissus dat alapam. philosophus vero Narcisso dixit “non tua causa loquar, sed quia figuris reverentiam habeo.” Crani problema tale est. rogavit imperatorem ut sibi signa in Circo posita spectare liceret. ille propositionem accepit. est autem ibi virilis statua, galeato capite,

φαλή περιέχον, γυμνόν τοι ὄλωσ, καὶ ἐν τοῖς βρετιγόνοις δίδύ-
 P 102 μοις ἐπικεκαλυμμένον. τοῦ δὲ φιλοσόφου πνυθόμενου "τίς ἄν"
 ἔφη "ὁ στήσας;" ἔφη τις ἀναγνώστης ὅτι Οὐαλεντινιανὸς τοῦτο
 προῦθθηκεν. εἶπεν δὲ ὁ φιλόσοφος "πότε καὶ τὸν ὄνον;" τοῦ δὲ
 φήσαντος "ὄμοῦ," εἰπεῖν ἐκείνον "ὅτε ὄνος ὡς ἄνθρωπος ἔσται, 5
 ὃ συμφορᾶς, ὅτι ἄνθρωπος ὄνω ἀκολουθεῖ. ἀλλὰ μὴ ἔστω."
 τοῦ μάντιως τοῦτο τὸ πρόβλημα εὔρεθῃ ἐν τοῖς τόμοις τοῦ
 Λέοντος τοῦ μεγάλου, ὃ ἐφιλοσόφησε Κράνος, παρὰ Λιγουριου
 B ἀστρονόμου καὶ ὑπάτου τοῦ αὐτοῦ βασιλέως Λέοντος.

Ἀσκληπιόδωρος ἐπὶ Ἀναστασίου ἰδὼν τὸ ζώδιον τὸ μέγα, 10
 τὸ ἐν τῷ ἵππικῷ τὴν χεῖρα ἐπὶ τοῦ προσώπου κατέχον, ἔφη
 "ὦ βία, ὅτι πᾶσα ἀνθρωπίνη ἔνδεια εἰς μίαν ἀνθρώπου φρο-
 νησιν ζυμωθεῖσα." καὶ τις αὐτῷ ἐπέδειξε γραμμата ἐν τῷ
 μαρμάρῳ τοῦ δὲ ὑπαναγρόντος, ἔφη "ἀγαθὸν μὴ φθάσαι τοῖς
 C τότε μέλλουσιν εἶναι, ὡς κάμοι τι κέρδος τοῦ μὴ ἀναγνώναι." 15

Λέον γενώσκειν ὅτι ἡ καλουμένη Ταῦρος Θεοδοσίας ἐστίν
 ὁ μέγας· ἐν ἧ ποτε ἐδέχετο ὁ βασιλεὺς τοὺς ἀπὸ τῶν ἐθνῶν
 δυνάστας. ἀργυρέα δὲ τις ἦν πρώην, ὡς ὁ Σωζομενὸς διδάσκει.
 Κλήμης δὲ τὰς ὁμοίας καὶ πολυμόρφους μαρμαρίνας Κωνσταντίου
 εἶναι φάσκει, τοῦ υἱοῦ Κωνσταντίνου. 20

D Ὁ Πιττάκης ὁ λεγόμενος Λέων ὁ μέγας ἐστίν, ὁ παρὰ
 πολλοῖς Μακελάριος λεγόμενος. καθ' ἣν ... τὰ δεξήματα τῶν

8 pro Λιγουριου scribe Ὀλυβριου. consul autem fuit hic Olybrius
 anno octavo imperii Leonis Macelae, anno post Christum 464.
 Lamb.

nudo prorsus corpore, obtectis solummodo verendis. rogante philosopho
 quis statuum posuisset, respondit quidam lector Valentinianum posuisse.
 cui philosophus "quando etiam asinum?" ille vero "simul." tum philo-
 sophus "quando asinus ut homo erit, o calamitatem! quippe asinum
 homo sequitur. verum absit." vatis hoc problema in tomis Leonis
 magni, quod Cranus philosophus edidit, repertum est a Ligurio astro-
 nomo et viro primario eiusdem Leonis imperatoris.

Sub Anastasio Asclepiodorus conspicatus signum maius in Circo
 cogitantis more capiti adnotam manum tenens, ait "o vim! quod omnis
 humana indigentia una hominis prudentia conditur." cum autem ipsi
 aliquis literas marmoris insculptas ostenderet, iis perlectis "optandum
 est" ait "ad ea quae tunc futura sunt non pervenire; adeoque mihi
 non legisse utilius fuisset."

Sciendum statuum dictam magnum Theodosium esse.
 ad eam olim imperator exteros dynastas excipere solebat. erat autem
 quondam argentea, ut docet Sozomenus; Clemens vero similes variae-
 que formae marmoreas Constantii Constantini filii esse ait.

Quam Pittacem statuum vocant, Leo magnus est, quem vulgo
 Macelam nuncupant, ad quam libellos supplices imperatores accipiebant.

βασιλέων ἐκείσε ἐγένοντο. ἀλλὰ καὶ παλάτιον ἦν ποτὲ συνιστάμενον, πλησίων παλαιῆς ἐκκλησίας τῆς ἁγίας Εἰρήνης, καθὼς Ἰωάννης ὁ διακρινόμενος λέγει.

Λέον γινώσκειν ὅτι τὸ λεγόμενον Αὐγουσταῖον στήλας τρεῖς E
5 διαδέχεται, Κωνσταντίνου τοῦ πρώτου ἐν ὧ... καὶ βασιλικαὶ
ἦσαν κάτω ἐ' τοῦ κίονος, Κωνσταντίνου Κώνσταντος καὶ Κων-
σταντίου, Κωνσταντίας τε καὶ Λικινίου· ἀλλὰ καὶ ὕστερον Ἰου-
λιανοῦ. ἐπὶ Θεοδοσίου σὺν τοῦ μεγάλου στήλῃ ἑτέρα τῷ κίονι
διαδέχεται, ἄργυρέα καὶ αὐτῇ. ἀλλὰ καὶ Ἀρκαδίου καὶ Ὀνορίου
10 πρ... τῇ γῆ, ὡς ὁ Θεόδωρός φησι. ἐν δὲ τοῖς Σωζομενοῦ
γράμμασι φησὶν, Ἰουστινιανός ἐστιν ὃ νῦν καθορᾶται, τὸ μέγι-
στον τοῦ φόρου ζώδιον. καθὰ φησι Θεοδώρητος καὶ Εὐσέβιος, F
ἐν οἷς δοκοῦσι σορᾶλεσθαι βιβλίους, Ἕλληνας εἶναι στήλην,
καθ' ἣν ἀφιερῶσας ὁ μακάριος Κωνσταντίνος δι' εὐχῆς ἔστησεν.
15 ἐν δὲ τοῖς Ἀπολιναρίου καὶ Ἀλεξάνδρου συγγράμμασιν Κωνσταν-
τίνου εἶναι τοῦ μεγάλου, καθὰ καὶ Μιλίχιος ὁ χρονογράφος ἐξη-
γήσατο.

Ὁ τρίπους ὁ ἐν τῷ Στρατηγῶ τῷ μεγάλῳ, καθὰ Προ- P 103
μούντιος Ἀλεξάνδρον λέγει εἶναι τὸν Μακεδόνα. ἐπίστατο δὲ
20 καὶ ἐκ τῶν γραμμάτων, καὶ ὅσοι τοῖς γράμμασιν αὐτοῦ ἐμφιλο-
χωροῦσι, μάλιστα οἱ ταῖς μαντείας στοιχειοῦντες, ἐπιγινώσκουσι
τὸν Ἀλέξανδρον εἶναι. γράφει δὲ ὁ αὐτὸς καὶ Κωνσταντίνον
τὸν ἅγιον ἐκεῖ πρώτον φόρον τῇ πόλει ταύτῃ ἀναστήσῃαι.

imo et palatium illic olim erat, proxime veterem ecclesiam sanctae
Irenes, ut narrat Ioannes haesitans.

Sciendum est Augustaeum, ut vocant, tres successive statuas
habuisse, Constantini primum erantque subter columnam impera-
toriae statuae quinque, Constantini scilicet Constantis et Constantii,
Constantiae et Licinii; quin et postea Iuliani. sub Theodosio itaque
magno statua alia primam excepit, quae argentea et ipsa esse erat; sed
etiam Arcadii et Honorii, quemadmodum Theodorus ait. in scri-
ptis vero Sozomeni dicitur Iustinianum esse qui nunc conspicitur, quae
est maxima Circi figura. ut aiunt Theodoretus et Eusebius, quibus
libris eorum videntur collectae sententiae, hominis Graeci esse statuam,
quam beatus Constantinus fuis precibus dedicavit. in scriptis vero
Apollinarii et Alexandri Constantini magni esse traditur, ut etiam
Milichius chronographus enarrat.

Tripus qui in Strategio magno visitur, Alexander Macedo est,
narrante Promuntio. id vero noverat ex perscriptis literis; itemque
quotquot in eius versati sunt libris, maximeque qui divinationibus dant
operam, eum pro Alexandro agnoscunt. refert idem scriptor sanctum
Constantinum ibi primum forum urbi excitasse.

B Τὸ καλούμενον Φιλαδέλφιν Κωνσταντίνου εἶναι τοῦ μεγάλου τοῦς νιούς, ἀπὸ Γαλλίας τὸν ἕνα πρὸς τὴν Κωνσταντινούπολιν ἐλθόντα μετὰ τὸν θάνατον τοῦ πατρός, μεγάλης ὑπαντήης καὶ χαρῆς γενομένης, ἀσπάσασθαι ἀλλήλους, καὶ παρενθὺ στήλας αὐτῶν ἀνεγείραι τῇ πόλει τὸ σχῆμα ὑποσωζούσας. Ἰουλιανοῦ 5 δὲ στήλη καὶ Ἀνυστιουσίας τῆς αὐτοῦ γαμετῆς, ἦν διὰ τὸ εἶναι

C Χριστιανὴν ἐξέβουλε τῆς βασιλείας. αὐτὴ δὲ ἐν τῷ μοναστηρίῳ τῶν Προμούντου ἀπεκείρατο. αἱ δὲ αὐταὶ στήλαι μέχρι τοῦ νῦν 15 σῶζονται ἐν τῷ Φιλαδέλφῳ.

Ὁ λεγόμενος Ξηρόλοφος στήλην μὲν ἔχει, καθὼς ὁ δια-10 κρινόμενος λέγει, τοῦ μικροῦ Θεοδοσίου καὶ Βαλεντινιανοῦ κάτωθεν τοῦ κίονος καὶ Μαρκιανοῦ. σειμοῦ δὲ γενομένου πεπωκέναι στήλην, καὶ ὡς λόγος λέγει, ἀνελεῖν τῶν ἐπὶ κίωνων,

D καὶ ὑποστρέφαι Μαρκιανοῦ καὶ Βαλεντινιανοῦ ἐν τῷ τριβου- 15 ναλίῳ.

Ὁ λεγόμενος Νεώριος, ὁ καὶ Ἀρκάδιος, ὃν Κόνων ἐστοιχειώσατο, εὐρὼν τὸν τόπον πλείστοις πόνοις Κωνσταντίνου τοῦ 20 μεγάλου πονηθέντα· ἐν ᾧ καὶ ἀγοραὶ τῶν θαλασσιῶν ἐμπορευμάτων πρῶν ὑπῆρχον ἐκεῖ· ἐπὶ Ἰουστίνου δὲ μετεποιεῖσθαι εἰς τὸν Ἰουλιανοῦ λιμένα.

E Ὁ Ζεύξιππος τὸ λουτρὸν Σεβήρος καλεῖται· ὑπὸ Σεβήρου γὰρ ἐκτίσθη. σὺν αὐτῷ δὲ καὶ τὸ Ἴπποδρόμιον τὸ πρῶτον ἔλαβε 25 κτίσμα ἐν ὄλγῳ, καὶ Κωνσταντιαναὶ ὑπὸ Κωνσταντίνου τοῦ με-

Quod vocant Philadelphium, aiunt esse filios Constantini magni, quorum alter ex Gallia post patris obitum Cpolim venit; magnusque et laetitia plenus occursum fuit, seseque illi mutuo amplexati sunt. statimque statuae illis in urbe erectae sunt, quibus haec spectacula repraesentarentur. Iuliani item et Anastasiae uxoris eius statuae, quam ille quod Christiana esset repudiavit: illa vero in Promunti monasterio de-tonsa est; illae, inquam, statuae hodieque in Philadelphio manent.

Quem vocant Xerolophum, Theodosii iunioris, haesitante auctore, statuum habet; itemque Valentiniani infra columnam et Marciani. terrae motu autem corruisse illam aiunt, utque vulgo dicitur, septem columnas descendit; Marciani vero et Valentiniani statuae in campum tribunalis redierunt.

Neorius ita nuncupatus, qui et Arcadius, quem Conon, ubi locum plurimis Constantini magni laboribus excultum offendit, magice consecravit. in quo et maritimarum mercium fora antea erant; Iustino autem imperante in Iuliani portum translata sunt.

Zeuxippus balneum Severus appellatur, quippe a Severo aedificatum est. cum illo item Hippodromus paulatim aedificari coeptus est. Constantianae thermae a Constantino magno exstructae sunt; necnon

γάλου ἐκτίσθησαν, καὶ ἡ λεγομένη Φοῦσσα. στήλαι δὲ πολλαὶ οὕσαι ἐν Κωνσταντιαναῖς διέπεσαν ἄξια θαύματος.

Ὁ ἀγωγὸς ὑπὸ Οὐάλεντος τοῦ Ἀρειανοῦ ἐκτίσθη, καθὼς F
γράφει Θεόδωρος, ἡ βασιλικὴ κινστέρην ὑπὸ Κωνσταντίνου τοῦ
5 μεγάλου. ἡ δὲ χαλκῆ στήλη ἡ ἐν τῇ βασιλικῇ κινστέρην καθη-
μένη Θεοδοσίου τοῦ μεγάλου ἐστίν. ἡ στήλη ἡ ὀπισθεν τῆς P 104
Μαγναύρας, κατὰ τὸ ἀνατολικὸν μέρος τοῦ Ἡλιακοῦ μετεώρου,
Φωκᾶ ἐστὶ, καθ' ἣν ἐν τῷ ἑβδόμῳ ἔτει τῆς βασιλείας αὐτοῦ
σπουδῆν πολλὴν περὶ τοῦ ἀνελεῖν ἐπεδείξατο. μοναχὸς δὲ τις
10 ἐκ τῆς τοῦ ὀσίου Θεοδώρου τοῦ λεγομένου Συκεώτου μονῆς·
κατὰ ταῦτόν γάρ καὶ ὁ μακάριος Θεόδωρος ἦν ἐν ταῖς ἡμέραις
τοῦ αὐτοῦ Φωκᾶ, ἐπὶ Θωμᾶ τοῦ νέου πατριάρχου Κωνσταντινου-
πόλεως, ὃς καὶ σύνθεμα ἐποίησε, παρακαλέσας τὸν ὄσιον Θεό-
δωρον εἰπεῖν τῷ Φωκᾶ παύσασθαι ἐκ τῶν ἀκαίρων φόνων· ὃ καὶ B
15 ποιήσας ὁ ὄσιος παρήγει τῷ βασιλεῖ μὴ ἀπανθρώπως χρῆσθαι
τοῖς ὑπηκόοις. ὁ δὲ βασιλεὺς ἤτησε σημεῖον παρὰ τοῦ πατρὸς
εἰς αὐτόν γενέσθαι διὰ τὴν ποδάγραν, καὶ παύσασθαι τῶν πολ-
λῶν φόνων. εὐξαμένον δὲ τοῦ ὀσίου ἐρρῦθη τῆς νόσου. αὐτὸς
δὲ οὐδὲ οὕτως ἐπαύσατο ἀποκτείνων. ὁ δὲ προειρημένος μονα-
20 χὸς ἐθάρρησέ τι περὶ τοῦ Φωκᾶ ὅτι μετὰ τὸν καιρὸν τοῦτον
δεινῷ θανάτῳ θνήσκει, ἔτι φιλοσοφούντος Σεργίου τοῦ μετὰ τὸν C
νέον Θωμᾶν ἐπισκοπήσαντος· αὐτὸς γὰρ καὶ τῷ μοναχῷ ἐθάρ-
ρησεν. ἔρχεται οὖν τοῦτο ἐν τοῖς ὡσι τοῦ βασιλέως Φωκᾶ, ἔτι

fossa, ut vocant. multae vero statuæ mirabili forma, quæ in thermis Constantianis erant, corruerunt.

Aquaeductus a Valente Ariano aedificatus est, uti scribit Theodorus. basilica cisterna a Constantino magno. aenea vero statua in basilica cisterna sedens Theodosii iunioris est. statua pone Magnauram, ad orientalem partem sublimis solarii, est Phocæ, qui septimo imperii anno, multam in evehenda illa operam posuit, tum vero monachus quidam monasterii Theodori Syciotæ (nam eodem tempore beatus Theodorus in vivis erat, Phoca principe, Thoma recentis memoriae Cpoleos patriarcha) evocato S. Theodoro consilium cum eo iniit, ut Phocæ renuntiaret abstinendum esse ab immanibus illis caedibus: quod etiam vir sanctus praestitit, imperatorem cohortatus ne immitti adeo crudelitate subditis abuteretur. imperator vero, qui podagra laborabat, signum petiit a patre in se circa podagram exhiberi, quo peracto se a caedibus temperaturum ait. ac sancti viri precibus morbo ereptus est. at ne sic quidem ille desiit carnificinam exercere. memoratus autem monachus cuidam praedicere ausus est brevi fore ut Phocas dira morte periret, cum adhuc Sergius philosopharetur, qui post Thomam recentis memoriae episcopalem sedem nactus est; nam et ipse monacho detexit. ea vero fama ad aures Phocæ imperatoris pervenit, cum adhuc columnæ opus

τῆς στήλης ἑλαυνομένης· καὶ τοσαύτη σπουδῇ ἐχρήσατο περὶ τῆς ἀναβάσεως τῆς στήλης ὥστε, καθὼς οἱ τότε ἐξηγήσαντο, ἔτι καὶ ἔτι πλείω φόνους αὐτὸν πεποιηκέναι. ἀλλὰ καὶ χρήματα πάμπολλα τοῖς δουλεύουσιν ἐχαρίσατο πρὸς τὸ ταχῆναι. καὶ μετὰ ἐτ' ἡμέρας τοῦ σταθῆναι τὴν αὐτὴν στήλην κατηνέχθη τῆς βασιλείας, 5 οὐδὲν ἄμεινον ὢν ἔπραξεν ἀπενεγκάμενος ἢ τὸν πικρὸν θάνατον.

Ἐν τοῖς Μιρτινακίου στήλῃ ἴστατο, ἐν ᾗ καὶ παράδοξον θάμα γέγονε. σεισμοῦ γὰρ γενομένου, καὶ παντὸς τοῦ τόπου ἐκείνου ἀπὸ θεμελίου φθαρέντος, καὶ τῆς στήλης πεσοῦσης κάτω τοῦ κίονος, σταθῆναι αὐτὴν ὀρθήν, ὡς οἱ πρὸ ἡμῶν ἐξηγήσαντο · 10 δοκιμασθείσης γὰρ τῆς στήλης εἰς τὸ ἀρχαῖον ἀνατεθῆναι, ζμει-
 E νεν ἄχθος βαρύτερον ἔχουσα. τοῦτο δὲ ἔλεγον γενέσθαι ἕως πλείονων καιρῶν. τὴν δὲ στήλην εὐρίσκομεν εἶναι Βαλεντινιανοῦ τοῦ νεωτέρου, ὡς τινα φιλόσοφον διασαφήσασθαι τότε διὰ τὸν ἄδικον θάνατον Βαλεντινιανοῦ τοῦ νεωτέρου σημειωθῆναι τὴν 15 στήλην· ἕως γὰρ τότε δικαίαν ψῆφον ἀπένεμον τὸν θάνατον τοῦ Ἄετιου.

F Ἐκ τῆς λεγομένης Νικομηδείας στήλαι πλείστα ἐν τῇ Κωνσταντινουπόλει ἦκασιν. ὅθεν καὶ Διοκλητιανοῦ ἐν τῷ Ἱπποδρομίῳ σώζεται ἕως τῆς δεῦρο, ἐπικουρος οὖσα, ἀνα-20 μέσον τοῦ λεγομένου καθίσματος.

P 105 Μαξιμιανοῦ στήλη ἐν τοῖς τῆς Χαλκῆς μέρεσιν ὑπάρχει βαρυτάτη πάνυ. ἐνθα καὶ τὸ γένος ἄπαν Θεοδοσίου τοῦ Σπά-
 νου καθορᾶται ἐν στήλαις ἕως τῆς σήμερον.

promoveretur, in quod tanto usus studio est ut, sicut affirmarunt qui tum praesentes erant, plures alias ideo caedes perpetrarit: sed etiam multas effudit servis pecunias ut opus maturaret. post decimum octavum vero diem ab erecta statua imperio ipse deiectus est; quicum ea acerbitate actum, qua ipse usus fuerat: nam dira morte perit.

In tractu Martinacii erigebatur statua in qua stupendum contigit spectaculum. nam terrae motu facto, totoque loco a fundamentis pene everso, statua e columna delapsa recta stetit, ut maiores nostri retulerunt: nam ubi tentatum est statuam pristinum in locum reponere, ex gravissimo pondere illa immota mansit. aiebant multo tempore ita se rem habuisse. statuam vero Valentiniani iunioris esse comperimus; ita ut quidam philosophus tunc renuntiaret ob iniquam Valentiniani necem conflatae statuam fuisse. eousque enim ob interfectum Aetium iure sublatum fuisse putabant.

Nicomediae statuae bene multae Cypri advectae sunt. ex quibus Diocletiani statua levis hactenus in medio imperatoris throni in Hippodromo servatur.

Maximiani statua in Chalces partibus longe gravissima visitur; ubi etiam tota Theodosii Hispani familia statuis hactenus representatur.

Αἱ Γοργόνιδαι λεγόμεναι τέσσαρες ἐκ τῆς Ἐφέσου ἤκασιν ἀπὸ τοῦ τῆς Ἀρτέμιδος ναοῦ· αἱ κατὰ τὸν σηκὸν τῆς Χαλκῆς περιφέρονται, ἔνθα καὶ σταυροῦ σημεῖον ἄνωθεν αὐτῶν ἴσταται.

Τῆς λεγομένης Ἀρτέμιδος ἡ στήλη ἐν τῷ Ἱπποδρομίῳ B
5 ἴσταται, ἔνθα γυμνάζονται οἱ παλαιότες.

Ἐν τῇ Χαλκῇ πύλῃ τοῦ παλατίου Ζήνωνος καὶ Ἀριάδνης τῆς σώφρονος ἔσχατον καὶ αἰσχυρῶς τὸ πρότερον ἐν κλισίῳ ἴστανται πεζαὶ στήλαι, ἰάμβους ἐλεγείους ἔχουσαι, παρὰ Σεκούνδου φιλοσόφου μερισθεῖσαι.

10 Ἡ στήλη ἡ πρὸς τὸ Ζεύξιππον θεωροῦσα, ἥτοι ἔμπροσθεν, C
Ἰουστινιανοῦ καὶ Θεοδώρας ἐστὶ· καθ' ἣν καὶ ἐδοξάσθη Ἰουστινιανός, ὅτε ἐτίθετο ἡ αὐτή, κράζοντος τοῦ Πρασίνου μέρους
“Ἰουστινιανὸς καὶ Κωνσταντῖνος νέοι ἀπόστολοι.” ἐν οἷς καὶ
Σοφία ἡ αὐτοῦ γαμετὴ παρὰ Πλουμβάτου φιλοσόφου ἰαμβικοῖς
15 μέτροις τοὺς ἐπιόνους ἐδέξατο.

Ἡ ἐν τῷ παλαιοτάτῳ λουτρῷ ὑπάρχουσα στήλη ἐκ χρω- D
μάτων, ἥτοι τῷ Ζευξίππῳ, Φιλιππικοῦ τοῦ πρώτου ἐστὶ, τοῦ κατ' ἄγνοιαν πλαηθέντος. ὡς δ' ἔχει ὁ λόγος, τοιοῦτον αὐτὸν εἶναι οἷον τὸ πρωτότυπον· μέγਾਲως γὰρ ἐπήνεσαν οἱ ζωγράφοι
20 τὸν γράψαντα, ὅτι οὐκ ἐχώρησε τὴν τοῦ βασιλέως μορφήν πρὸς τὸ ἀρχέτυπον.

Ἐκ τοῦ λεγομένου Ἰκονίου στήλαι ἤκασιν ἐν Κωνσταντι- E
νουπόλει πλεῖσται, καθ' ἣν καὶ τοῦ Διὸς ἐν τῷ Ἱπποδρομίῳ
σῴζεται.

Quattuor Gorgones, ut vocant, Epheso ex Dianae templo ad-
vectae sunt, in Chalces delubro locatae, ubi signum crucis iis imminens
erigitur.

Dianae statua in Hippodromo erecta cernitur, ubi pugiles exercentur.

In Chalce palatii porta Zenonis et Ariadnes, quae cum prius
impudica fuisset, casta demum evasit, pedestres statuae columnis im-
positae sunt, iambis tristibus a Secundo philosopho exornatae.

Statua ad Zeuxippum respiciens, quae scilicet e regione posita
est, Iustiniani est et Theodoraе; quam Iustinianus cum erigeret, faustis
acclamationibus exceptus est, vociferante Prasina factione “Iustinianus
et Constantinus novi apostoli.” ubi etiam Sophia uxor eius a Plumbato
philosopho iambicis versibus celebrata est.

Statua in vetatissimis thermis coloribus depicta, id est in
Zeuxippo, Philippii mansueti est, qui ex ignorantia erravit; atque,
ut vulgo fertur, talis est quale exemplar fuit. artificem quippe pictores
magnis laudibus extulerunt, quod effigiem ab exemplari non discrepan-
tem ediderit.

Iconio Cpolim plurimae statucae transmissae sunt, e quarum nu-
mero est illa Iovis, quae in Hippodromo superest.

Τὰ τέσσαρα ἱππάρια τὰ χρυσόβαφα, τὰ φερόμενα ἄνω-
θεν τοῦ Ἰππικοῦ, ἐκ τῆς Χίου νήσου ἦκασιν ἐπὶ Θεοδοσίου τοῦ
μικροῦ.

Ἐκ τοῦ προειρημένου Ἰκονίου Περσέως στήλη καὶ Ἄνδρο-
P 106 μέδης θυγατρὸς βασιλικῆς ὑπαρχούσης, ἦν οἱ μῦθοι φασὶ καὶ τις 5
τῶν ἱστορικῶν δίδοσθαι θυσίαν τῷ ἐκεῖσε ἐμφωλεύοντι δράκοντι.
οὕτως γὰρ ἦν ἐκ παλαιᾶς συνθηθείας, δίδοσθαι παρθένον κόρην
τῷ θηρίῳ· καθ' ἣν Ἄνδρομέδα δεθεῖσα θανάτου αἰτία τῷ θηρίῳ
ἔμελλε δίδοσθαι. ὁ γοῦν προειρημένος Περσεὺς ἐκεῖσε ἦκων πύ-
θεται κλαιούσῃ τῇ Ἄνδρομέδῃ, τί ἂν εἴη δεδεμένη καὶ θρη- 10
νοῦσα. ἡ δὲ τὸ συμβῆν ἐξηγήσατο. τοῦ δὲ καθίσαντος ἦκε
B τὸ θηρίον. αὐτὸς δὲ Γοργόνης κεφαλὴν ἐν πήρῃ κατέχων,
ὀπισθοφανῶς στραφεὶς, δεικνύσει τῷ θηρίῳ· ὅπερ ἰδὼν ἐκεῖνος
ἀπέψυξεν. ἐκλήθη οὖν Ἰκόνιον παρὰ Φιλοδώρου ἡ πόλις διὰ
τὸ ἠκέναι τὸν Περσέα καὶ σῶσαι τὴν Ἄνδρομέδαν. [φόνοις 15
ἀτύχημα τῇ πόλει ἐκ τοῦ ἠκοντος Περσέως.] ἦν δὲ ὄνομα τῇ
πόλει τὸ ἀπὸ γενέσεως Δορία· ἔπειτα ἐκλήθη Θερνωδία· παρὰ
δὲ Φιλοδώρου τοῦ λογιστοῦ, ἐκ τοῦ ἦκειν τὸν Περσέα, ἐκλήθη
Ἰκόνιον. ἔνθα ἐτελειώθη ὁ αὐτὸς Περσεὺς σὺν τῇ Ἄνδρομέδῃ.
C ἐπάνω δὲ τῆς πόρτης τῆς πόλεως ἐστηλώθη ἀμφοτέρα· καθ' ἣν 20
καὶ θυσίαι πολλαὶ γεγόνασιν ἐκεῖσε παρὰ Δεκίου καὶ Διοκλη-
τιανοῦ καὶ Μαξιμιανοῦ· ἔνθα πλεῖστοι ἄγιοι ἐμαρτύρησαν.
ἦκασιν οὖν τοῦ τε Περσέως καὶ Ἄνδρομέδας αἱ στήλαι, ὡς

Quattuor illi equi deaurati, in supernis Hippodromi partibus col-
locati, ex Chio insula Theodosio iuniore imperante adducti sunt.

Ex Iconio supra memorata urbe Persei statua et Andromedae
regiae filiae, quae, ut fabulose fertur et etiam a quodam historico pro-
ditum est, draconi illic in latibulis agenti victima data fuit. hic quippe
mos olim erat, ut ferae virgo traderetur; quare vincata Andromeda dra-
coni, cui mortis causa fuit, tradenda erat. memoratus vero Perseus
cum istac haberet iter, lugentem Andromedam percontatur cur sic vincata
lugeret. rem illa narrat ut contigerat. illo autem sedente fera irruit.
tum Perseus Gorgonis caput, quod in pera habebat, retro conversus
ferae ostendit. quo illa conspecto exspiravit. unde urbs a Philodoro
Iconium vocata est, quia Perseus eo ivisset Andromedamque liberasset.
nomen autem urbis a conditu suo Doria fuerat: hinc Threnodia nuncu-
pata est, demum ab adventu Persei Iconium a Philodoro logista appel-
lata fuit. in qua tum Perseus tum Andromeda mortem obierunt, quo-
rum statucae supra portam urbis erectae sunt; quo loco multa a Decio
Dioeletiano et Maximiano oblata sunt sacrificia, ubi item sancti multi
martyrio perfuncti sunt. advectae itaque sunt, ut fertur, Persei et

λόγος ἔχει, ἐπὶ Κωνσταντίου, μετὰ τὸ πληρωθῆναι τὴν Ἀντιο-
χέων ἐκκλησίαν.

Ἐν τῷ Κωνσταντιαναῖς λουτρῷ Ἀναστασίου στήλη ὑπάρ- D
χει, ἣ ὀπισθεν τοῦ ἁγίου μάρτυρος Μηναῖ, ἣτις στήλη ἐστάθη
5 μετὰ τὸ παύσασθαι τὴν βοοθύσιαν τῶν εἰδώλων καὶ γενέσθαι
πορνεῖον τὸν τόπον, τοῦ βασιλέως τοῦτο κελεύσαντος ἐπὶ τὸ
ἄτιμασθῆναι τὸν τόπον.

Ἐν τῇ καλουμένῃ Ἀετίου κινστέρνη, ἣτις ὑπὸ Ἀετίου
πατρικίου κτισθεῖσα ἐν ταῖς ἡμέραις Βάλεντος· ἐνθα ἡ στήλη
10 αὐτοῦ τοῦ Βάλεντος ἐν τῇ κινστέρνη σώζεται, δορυφοροῦντος αὐ- E
τὴν τοῦ Ἀετίου.

Ἡ λεγομένη Ἀσπαρος ὑπὸ Ἀσπαρος καὶ Ἀρδαβουρίου
τῶν ἐπὶ Λέοντος τοῦ μεγάλου οἰκοδομεῖται· καθ' ἣν Ἀσπαρ
καὶ Ἀρδαβούριος πληρωθείσης αὐτῆς τὸν ὄλεθρον ὑπομένουσι.

15 Τὴν λεγομένην Κράνον νῆσον ἐστοιχειώσατο Βηρίνα, καθ' ἣν F
ἦν οὐδεμία εὐρίσκειται φροντίς, τίνος χάριν ταύτην στοιχειοῦται.
ἐν δὲ τῷ στοιχειωθῆναι τὴν αὐτὴν νῆσον ἀθρόως θάνατοι γεγό-
νασι πλείστοι, ὅθεν ζηρμοῦνται διαρκέσασα μέχρι τῶν χρόνων
Ἰουστινιανῶ τοῦ τρίτου, τὴν θάλασσαν προστάξαντος ἀναπλοῦσαι
20 ἐν αὐτῇ εἰς τέλειον ἀφανισμόν.

19 ἀναπλοῦσαι?

Andromedae statuæ Constantio imperante, postquam Antiochena ecclē-
sia absoluta est.

In Constantianis thermis Anastasii statuæ consistit, pone sanctum
Menam martyrem, quæ ibidem locata est, postquam boum sacrificia
idolis fieri solita sublata sunt ac locus in lupanar versus fuit, ita iubente
imperatore ad locum infamia notandum.

In cisterna quam Aëtii vocant, ab Aëtio patricio exstructa Va-
lente imperatore, eiusdem Valentis statuæ visitur, adstante ac satellitium
agente Aëtio.

Cisterna quæ Asparis vocatur, ab Aspare et Ardaburio structa
est, qui Leone magno imperatore vixerunt; qua absoluta Aspar et Arda-
burius necati sunt.

Quam vocant Cranum insulam, Verina magice consecravit; nec
ulla eius consecrationis ratio excogitari potest. dum autem magice con-
secratur, complures repente exstiterunt mortes; quamobrem deserta
mansit usque ad tempus Iustiniani tertii, qui illam, ut penitus aboleret,
mari obrui iussit.

**ΦΩΤΙΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΟΥ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ**

**ΕΚΦΡΑΣΙΣ ΤΗΣ ΕΝ ΤΟΙΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΙΣ
ΝΕΑΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ**

ΤΗΣ ΠΕΡΑΓΙΑΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ,

**ΥΠΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΤΟΥ ΜΑΚΕΔΟΝΟΣ
ΟΙΚΟΔΟΜΗΘΕΙΣΗΣ.**

P. 117
C **Φ**αιδρὸν ὁρῶ τῆς παρούσης ἡμέρας τὸν σύλλογον, καὶ οἶον οὐκ
ἂν τις ἀνθρωπίνῳ σπουδάσματι καὶ χωρὶς ἐπιπνοίας θείας συ-
κροτῆσαι κατισχύσει. διὸ καὶ τερπνὰ τῆς χάριτος ὑποδέχομαι
τὰ χαρίσματα, καὶ τῷ Χριστοῦ ποιμνίῳ ἐνευθηνουμένῳ καὶ χάλ-
ροντι συναγελαζόμενος ἐπαγάλλομαι, οὐ μέχρις ἡμῶν περιγραφο-5

**P H O T I I P A T R I A R C H A E
C O N S T A N T I N O P O L I T A N I**

**NOVAE SANCTISSIMAE DEI GENITRICIS
ECCLESIAE,**

**IN PALATIO A BASILIO MACEDONE
EXSTRUCTAE,**

DESCRIPTIO,

ANSELMO BANDURIO POST FRANC. COMBESISIUM

INTERPRETE.

Iucundum video praesentis diei coetum, qualem nemo humana opera studioque, nec nisi divini afflatu numinis, cogere valeat. quare suavia gratiae munera lubens excipio, ac laeto florentisque Christi gregi coniunctus laetitia exsulto, gnarus alacritatem laetitiamque solennitatis huius

μένην τὴν τερπνότητα καὶ θυμηδίαν τῆς πανηγύρεως ἐπιστάμενος,
 ἀλλ' εἰς αὐτὸν τὸν κοινὸν δεσπότην ἀναφερομένην εἰδὼς τὴν σεβα-
 σμιότητα· λαμπρότης γὰρ πανηγύρεως ὅσον ἡμῶν τῶν πανηγυρι- **D**
 ζόντων τὸ σεμνολόγημα, τοσοῦτον τῆς δεσποτικῆς ἀγάπης ἐναργῆ
 5 παρέχεται τὰ γνωρίσματα. ὅταν δὲ μηδὲ τῶν ἐτησίως καὶ συνή-
 θως ἐπιτελουμένων εἴη τὴν ἀνάμνησιν ἐορτάζουσα, ἀλλὰ και-
 νήν τινα καὶ ἀρτιφανῆ τὴν εἰς θεὸν τιμὴν ἐγκαινάζουσα, πῶς οὐ
 μᾶλλον ἔτι καὶ τὸν θεὸν ἔρωτα διαδειχθεῖη ἐκπυρσεύουσα καὶ
 τὴν τῶν ἐορταζόντων κοσμιότητα καὶ τὸ κλέος ἐπιπλέον ἀναπτύ-
 10 σουσα; ἀλλὰ τίς ἢ τοσαύτη τοῦ πλήθους συνδρομὴ καὶ συνέλευ- **E**
 σις; τίς ἢ πανήγυρις; τί τὸ συγκαλέσαν καὶ συγκινήσαν ἡμᾶς
 ἅπαντας; βούλεσθε εἶπω; ἢ καλὸν ἐκείνῳ παραχωρῆσαι καὶ εἰ-
 πεῖν καὶ διδάξαι τῆς πανηγύρεως τὴν ὑπόθεσιν, τῷ χορηγῷ τε
 ἅμα ταύτης καὶ σοφῷ γε ἀρχιτέκτονι. ἐκεῖνος γὰρ ἱκανὸς καὶ
 15 λόγους παραστήσῃ τὸ προκειμένον, ὃς τοὺς τύπους τῶν πραγμά- **P 118**
 των ἐν τῇ ψυχῇ προενθήμενος ἀμίμητον ἔργον ἐπὶ γῆς πανσόφως
 ὑπεστήσατο.

Λέγε τοιγαροῦν ἡμῖν, ὦ βασιλέων φιλοχριστότατε καὶ
 θεοφιλέστατε καὶ πάντας τοὺς ἔμπροσθεν νικῶν τε ἅμα καὶ λαμ-
 20 πρῶς φαιδρῶν τῇ κοινῶν τοῦ ἀξιώματος, λέγε προθύμους,
 ὡς ὄρεῖς, τοὺς ἀκουσομένους ἔχων, ἐφ' ὅπερ ἡμᾶς συνεκάλεσας.
 δεῖξον τοῖς λόγοις ἃ τοῖς ἔργοις προὑπέδειξας. ἄρα γὰρ πάλιν **B**
 κατὰ βαρβάρων νίκας ἀναστήσας καὶ τρόπαια, οἷς πολλάκις ἄλ-
 λοις ἐπ' ἄλλοις ἡμᾶς ἐδέξιώσω φιλοφρονούμενος, ἐπὶ τούτοις

non apud nos solum circumscriptam esse, sed eius venerationem ad
 communem usque dominum referri: nam solennitatis splendor quantum
 nobis celebrantibus gloriae confert, tanta praebet nostrae erga dominum
 dilectionis argumenta. quando autem non eorum quae annuo ritu per-
 aguntur memoriam celebrat, sed novi cuiusdam recentisq[ue] deo collati
 honoris encaenia persolvit, quis non ardentio[re]m amoris flammam osten-
 dat celebrantiumque ornatum et gloriam clarius explicet? at quis tan-
 tus multitudinis concursus, quis conventus, quae celebritas? quis nos
 omnes evocavit? quis concivit? vultis dicam? annon e re fuerit ei
 potius dicendi ac celebritatis causam explanandi remittere, qui eius au-
 ctor et sapiens architectus fuerit? ille quippe praesens argumentum
 opportunius recenseat, qui animo prius conceptis rerum formis inimita-
 bile in terra opus sapientissime condidit.

Dicas igitur nobis, imperator Christi amantissime ac religiosissime,
 qui decessores omnes una et antecellis ac dignitatis consortio praeclare
 exornas, dicas auditoribus alacri, ut vides, animo adstantibus, qua de
 causa nos invitaveris. ostende verbis ea quae operibus praemonstrasti.
 num rursus devictis barbaris tropaea erexisti, qualibus nos frequentis-
 sime, amore nostri commotus, liberaliter excepisti, nosque convocasti